

350

R/200

||||

Sanctorum
per totum annum

impresso 3 Martii 1688

BIBLIOTECA
Pere Marés Oriol

in
et

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

...m...m...

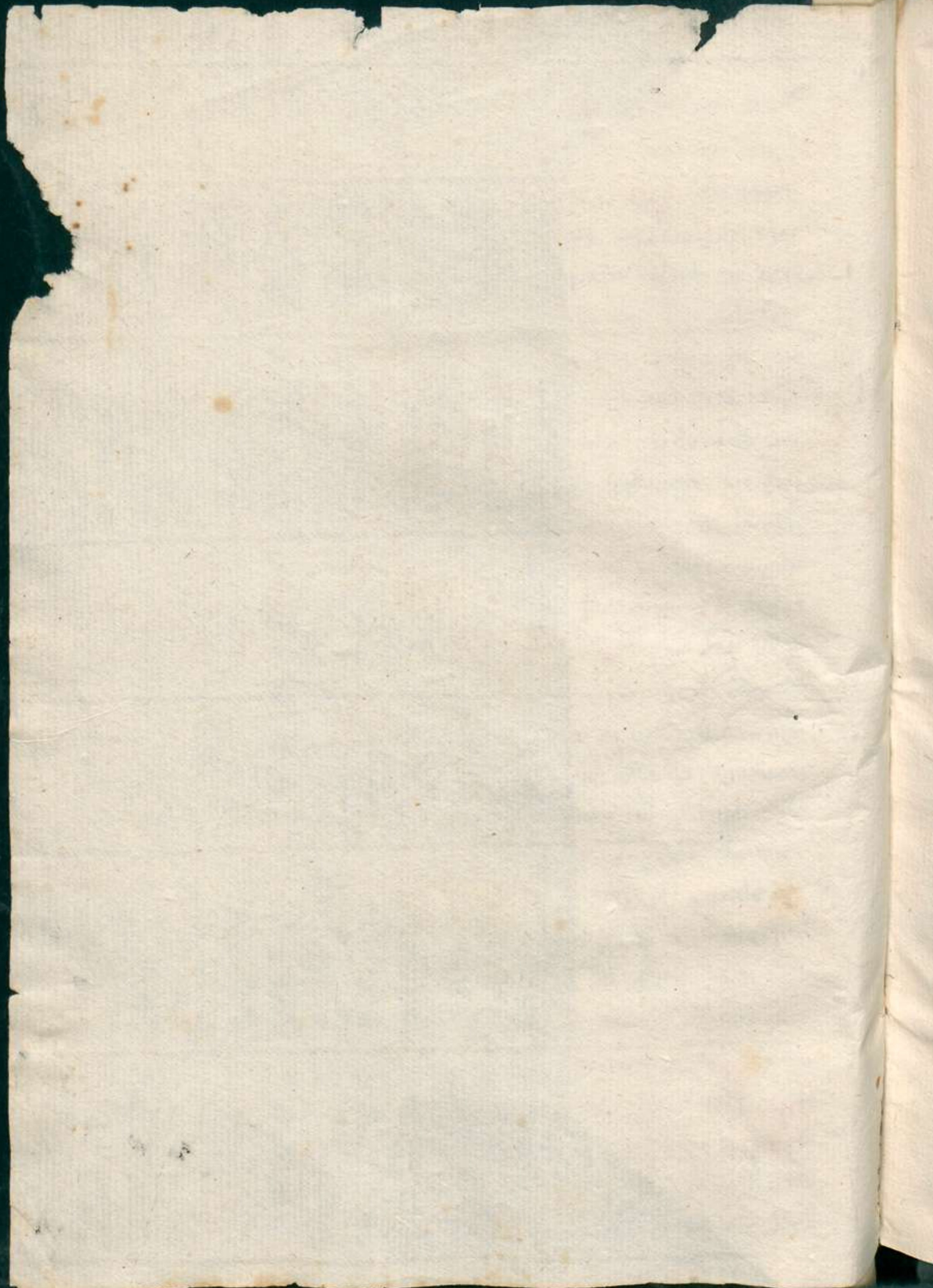
...m...m...

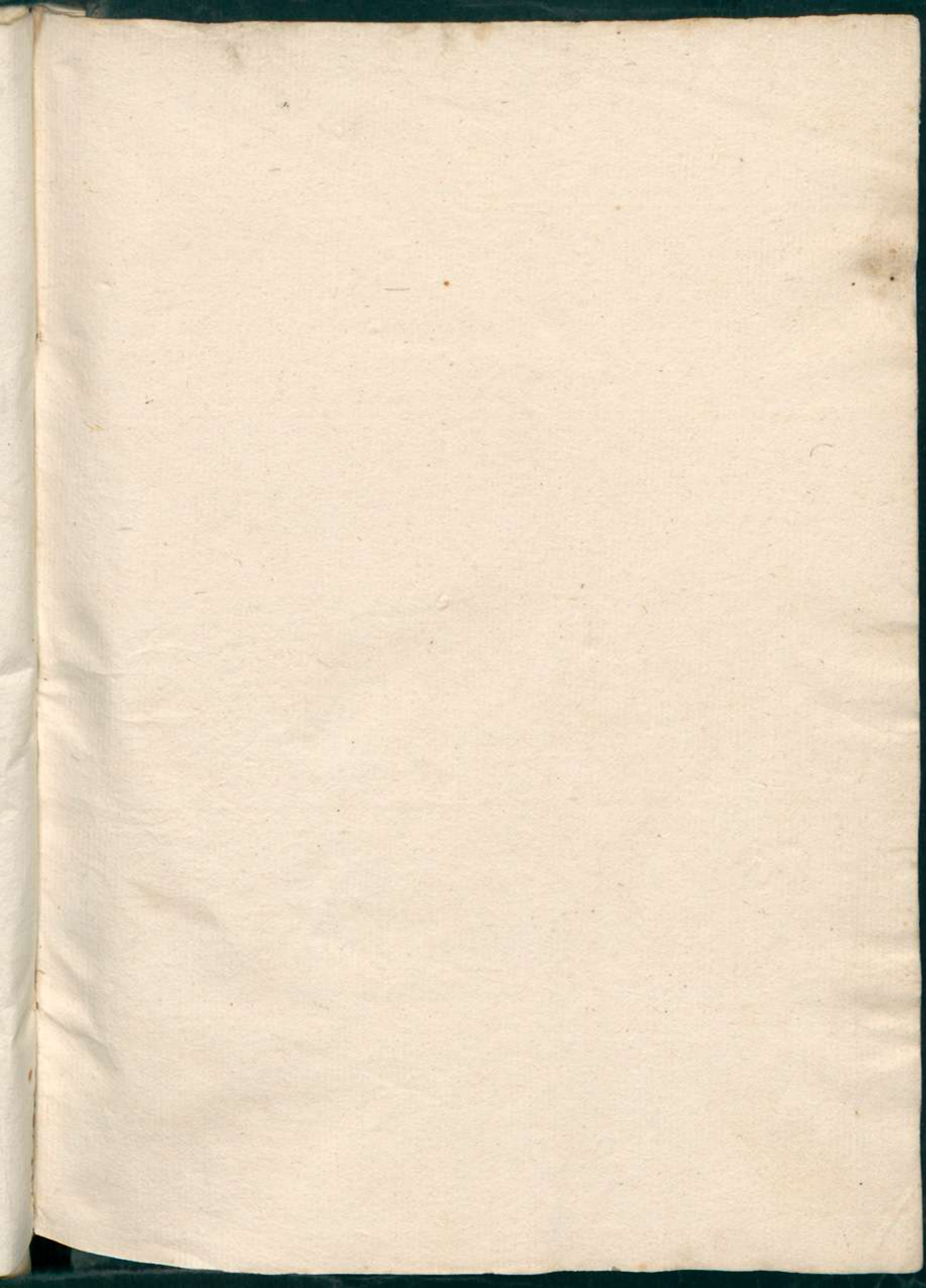
...m...m...

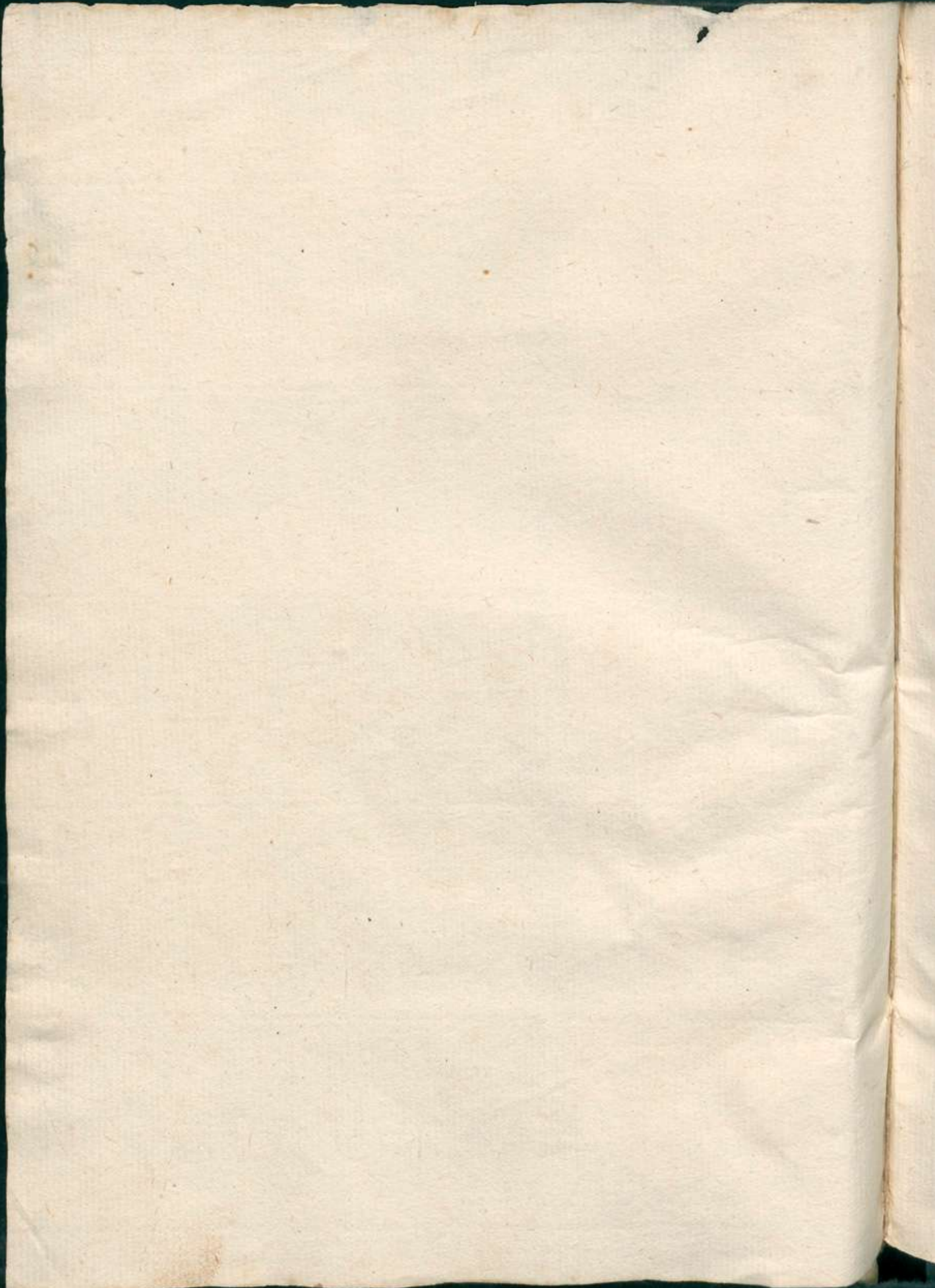
...m...m...

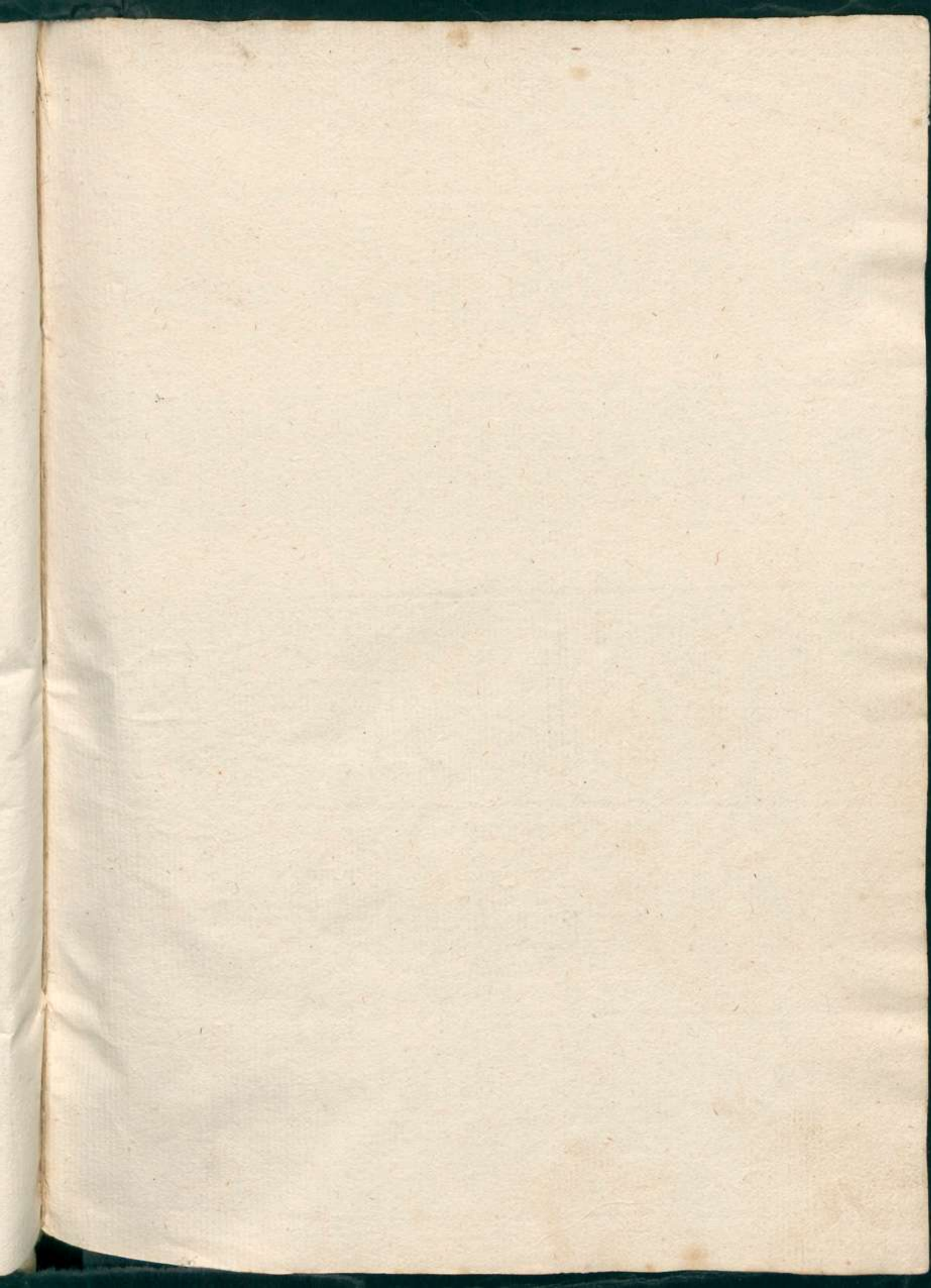
Sermones de Saint Victor

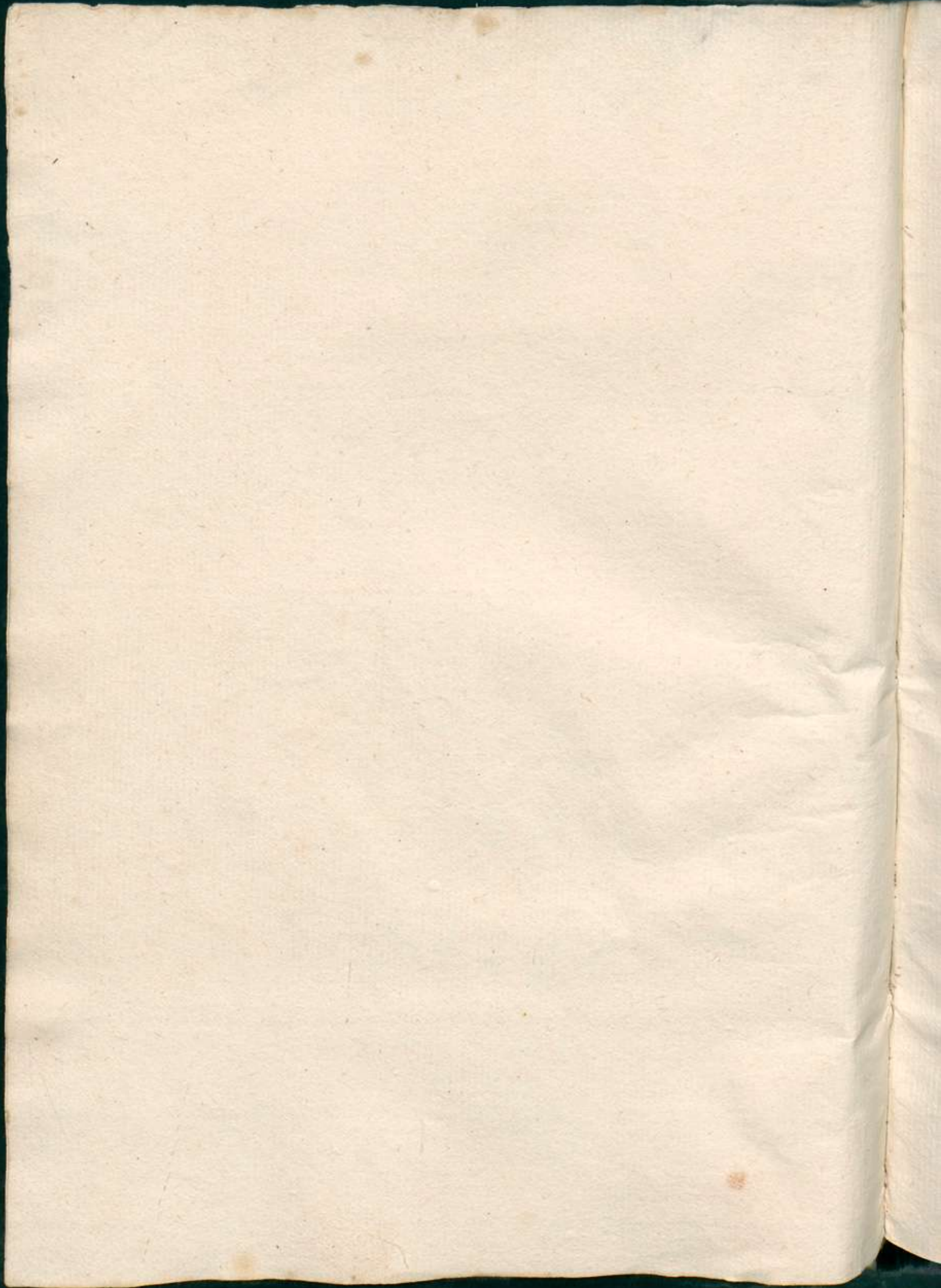
1478

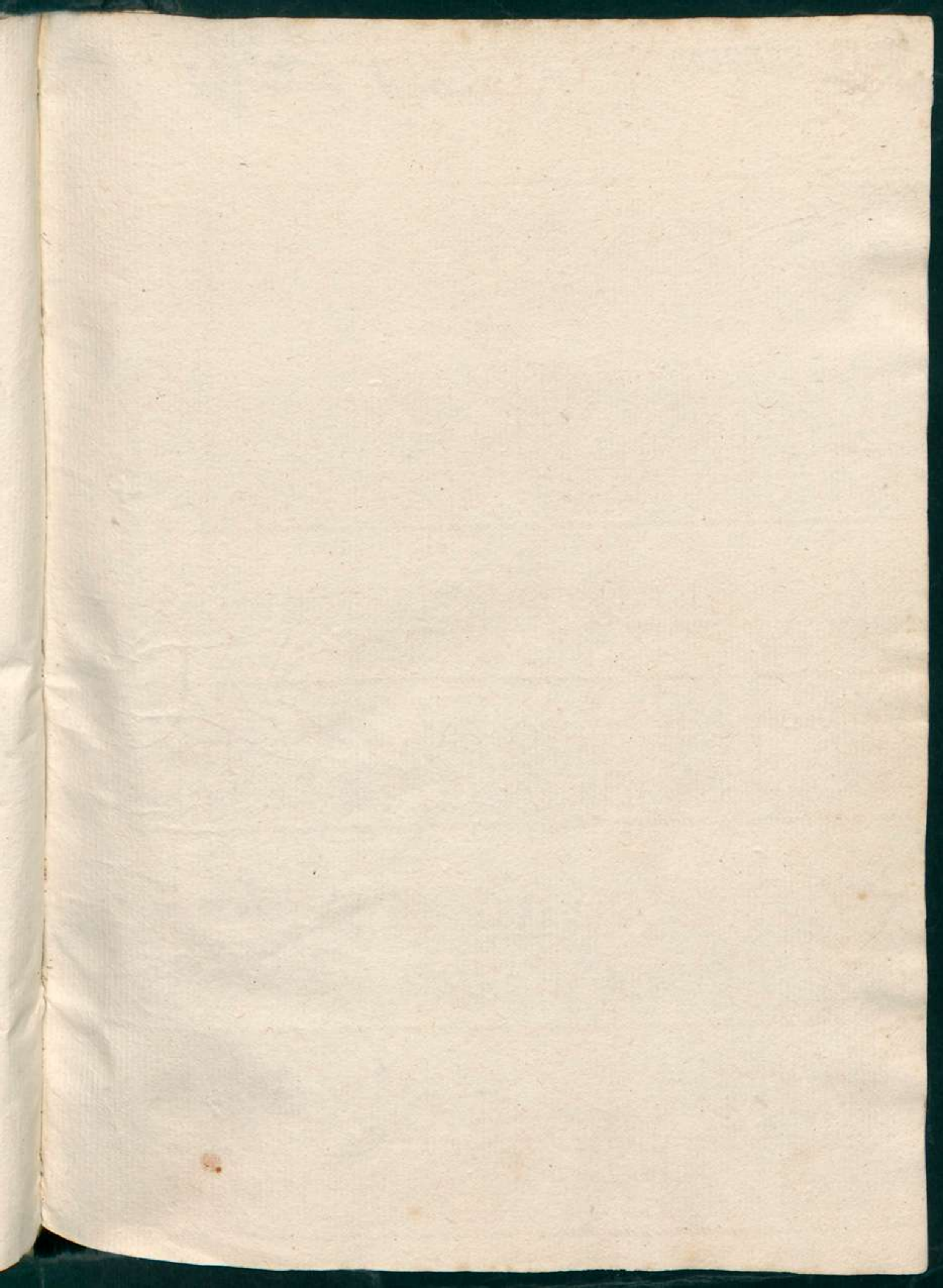

R. 478522

Sermo S. Vincentij

Ad Reuerendū patrē fratrem Ludovicū calabrū ordinis predicatorū in vtraq;
lombardia vicariū generalē: fratris Pauli sonciatis i fmoēs bti vicētij epl'a.

Lum nup Mlum venissem offendi nō absq; vehementi cū gaudio: tū oblectatōe
pstantis illas diui Vincentij sapiētis: itē z scissimi viri declamatiōes quas ad
populū dū esset in viuis hēbat: castigatas docte: sapiēter: ornate (nā crāt scrip
torū inscitia z corrupte vehemēter ac depuare) traditas q; ipressorib; ut i luce;
venirēt. Qua rei dignitate cōmot; qn ad te scriberē efficē pfecto nō potui. exi
stinās incredibilē maximāq; te hīc voluptatē assecutus. Nihil enī ab iērite cra
te antiquis unq; duxisti: q; sis iēnti aīo z excelsio: q; ea oīa facē: obire: sentire:
q; nō ad tuēdā mō: vey ad amplificādā: illustrādāq; dignitatē hui; rei pu. nre
itellerēs p futura. Quis te religiōis amātor; Quis iustior; Quis te orōnib;
vigilijs: pegrinationib; ancillat. nēo ē p optie ludouice: ut merito illā Liri pfa
rū regis laudē psequare: q; dicere solit; erat (si plutarcho credim; cheronēsi)
neminē bene impatur; q; subditis nō ess; melior. Ita namq; felici faustoz; hoc
tuo sub vicariatu patrū ac religionis suate sūt leges: cerimonie: instituta: ita
litteraz ac studioz; penes diuinū ill; cor tuū valuit rō: ut nihil deesse nobis
existimē quod ad bene btēq; viuendū excogitari queat. Moderaris enī: regis
atq; gubernas nrates istos pētus: quos tum i gallia cisalpīa: tū i Flāminia:
tū in piceno: tū in tuscis habem;. Regis inq; sapienter: magnifice: ac hūane:
tanta est v̄tus tua: sanctimonia: eruditio: grauitas: atq; p̄siliū qb; v̄centiuz;
n̄um quoad potes imitari nō cessas. Nat; est v̄centi; in hispania que inume
rabiles: z factissimos: z ipatores: z sapiētissimos viros admirabili cū splēdor
romā aduexit. Ex hispania pfecti sūt theodosij duo: ex hispania Traianus: Ar
chadi; Adrian; Honor; sub quo mli Claudian; poeta grece latineq; erudit
tissim; meruit. Ex hispania quint; fabi; maxim;. Quintilian; Seneca: Lucan;
Aueroy; q; in oēs Aristotelis libros nō min; ornate q; sapienter est cōmenta
tus. Ex hispāia celestis ille Dāucus parēs n̄: cui; admirandā incredibilēq; sci
monia imitatur; v̄centi; p̄dicatoz; regulā p̄fitef; z adeo caste: itegre: illiba
te: minutissima queq; suauit: ut scōz; numero p̄ meritis sit ascript;. Pro icisce
bat; vero dum ageret in hūanis more dñi Jesu p castella: p urbes. famē: siti;
estū: laborē: inedia. nedū patiētissime s; p̄ocūde z alacriter ferēs. mō infelices
ifortunosq; hoēs illos q; hūanaz rex voluptatib; z amore pellecti infandis
se criminib; omniq; d̄decori ascripsisset ab ipura: teterzia: obscuraq; mēte ad
dñi r̄dēptōis gr̄as z bēuolētiā euocāet. Quot isrl̄itas: quot manētāos: ipurissi
mū hoīuz; gen;: dū galliā: germaniā: hispaniāq; pagraret ijs d̄clamatōib; suis
ad xpi fidē p̄tut. Nā ubi laude op; fuit ut ē i vroz; illustriū natalicij. q̄les apli
pphe: martires: p̄iarche: p̄fessores: v̄ginesq; fuerūt: q; eo lautior; q; copiosi
or; q; uberior; Inerat p̄terea Vincentio admirabilis qdā noticia scripturaz:
p̄hoz; v̄o familiaritas tāta: ut de rebus oibus z nālibus z diuinis grauit; er pos
set ornateq; dicē. Ad te igif; sapientissimū viz; p̄ficiscif; v̄centi; n̄ que; ut
iocunde suscipias et atq; et o. o. Vale mli pridie kl martias.

2

Euāgelici z apostolici vsq; vita signis
z doctrina clarissimi. Sancti vincen-
ti valentini almi ordinis predicatorū
in sanctorum solemnitatib; p annum
saluberzimi sermones diligentissime
emendati feliciter incipiunt. Ad hono-
rem domini nri Ihu christi.

In festo sancti Andree apostoli.

Dives in oēs q inuo-
cāt illum. hñ vbu;
istud originaliter ad
ro. 10. z recitatum
est i epl'a p'sentis so-
lennitatis. Sicut fe-
stū z solennitas ho-
dierna tota ē beati
andree ap'li et z nri fmo. z habebim;
multas bonas doctrinas z pro nostra
bona instructione z aīanū salute. Sed
prio salutē vgo maria. Istud verbū;
scribit in epl'a hodierna de beato an-
drea. z dicit q. b. andreas ē dives in
oēs qui inuocāt illū. i. intus in corde
vocant eū. Pro meliori declaratione
huius vbi z introductione mae volo
hic declarare vna; antiq; qōnem que
fuit inter phos maxie stoyebos z theo-
logos. s. que sunt illa per que hō vere
pōt dici dives. huic qōni fuit rñsu; tri-
plex fñ tres opiniones. P'ia fuit
antiquoz phozum dicentū; q diuitie
artificiales faciūt hominē diuitē que
sunt moneta de auro uel argento que
arte hūana sunt iuēte z facte: qz a pñ-
cipio mūdi nō erant monete sed gētes
pmutabant vnū pro alio z sic viuebāt
sicut bladū pro vino uel oleo z ecōuer-
so. lana; pro carne: agr; p domo. z vi-
uebāt grosso mō. Istō mō patriarcha
Jacob emit agr; a filiis emoz c. agnis.
gen. 33. S; p' ex arte igēto z stilitate
hōinū sē iuēta mōeta auri l' argēti iō
dñt artificiales. dicebāt ergo illi phi q
hñe multas pecunias ē eē diuitē rō est

qz cum ill' homo h; oia abundanter.
pecunie obediunt oia. ecclesiastes. x. S;
ista opinio est falsa ut pbabo etiā per
regulā phye. d. ab extrinseco nō fit uera
z absoluta denoiatio. verbi gratia de
famelico hñte ante se mēsam opulētā
z plenā escis nisi comedat nō dī satia-
tus qz ab extrinseco zc. Nō diuitie ar-
tificiales cōstitūt in capsula uel in bursa
ideo nō satiant qz nō intrant int' i cor-
de ubi est fames. s; si possent potari liq;
facte tūc satiarēt. s; sicut epule nō sati-
ant mēsam nec esurientē nisi comedat
sic diuitie nō satiat capsam vl' bursum
quā implent nec faciunt diuitē hoīem
qz ab extrinseco zc. sicut ego non dicoz
pransus de prandio alteri; nec alb' d
albedine alterius nec magnus de ma-
gnitudine alterius nec pulcer de pul-
critudine alterius zc. Ecce rō clara. z
concordat scriptura. d. de quodam ho-
mine habēte pecunias. ps. 13. Est qua-
si dives cū nihil habeat. suple intra se.
P; qz p'ia opinio non est vā. s. qz ex mo-
neta artificiali non dicitur hō uere di-
ues l; multi etiā; hodie sunt istius opi-
nionis. Alij aut volentes corrigere p
mam opinionē dicunt q diuitie natu-
rales faciunt hominē vere diuitē. diui-
tie naturales dicūtur. que nō arte hu-
mana inuente sunt. sed nāliter sūt vt
bladum. vinum. oleū. possessiones. z
huiusmodi dicūt q iste diuitie faciūt
diuitē hoīem. Sed ista opymio est etiā
flā nō solū per theologiaz sed etiā per
regulā phye. d. q nulla res natural' si-
mul in eodē tempore inducit effectus
prios: qz nulla res simul calefacit z fri-
geficit nulla res simul iducit sanitatē
z infirmitatē vel leticiā z tristitiā: Nō
diuitie nāles cā sunt idigentie ergo nō
sunt diuitie cā quia effect' sunt p'rij:
Si enī habetis agrum o; habet' aīalia
ad arandum z stabulum pro animalib;
z paleas z annonā Itē arat; vomerē
87

Est qm dicitur canonicus hñe par hñe par

semen. facti. falcē area; triturare. fur-
chas. granariū. molēdinū. Impastare
furnū. Ecce quot indigentie trahūt se
cū diuitie nāles. Itē si hētis vinea; o;
ēt hēre ligna. fal;ōes. riu;ios. vegetes
celariū. portas. claues. Ecce quot idi-
gētie. Qui si hab; vineā est liber. Itē;
si habetis gregē. o; q; hēatis terzā vbi
pascant. pastores. tonsores lauēt lanā
z tōdeāt. Si ergo nulla res nālis est
simul eā p̄rioz z diuitie nāles zē. er-
go res nāles non faciūt diuitē Et con-
cordat scriptura. p̄v. 13. d. est q̄i paup̄
cum in multis diuitijs sit. suple nālib;
Cōtra istas opiniones sūt q̄tuor rōes.
p̄ia ē ista Null^o d; dici ver^o diues qz
tractet multas pecunias de qbus ipse
nō est dñs sicut nec famul^o feneratoris.
qz fenerator est dñs pecuniarū.
Ita diuites de diuitijs artificialib;
siue nālibus nō sūt dñi. nec debēt diui-
tes denominari. sed famuli. z admini-
stratores: qz x̄ps ē dñs cui reddet hnt
p̄p̄tū. i. cor. 4. Sic nos existimet hō ut
mīstros x̄pi z dispēsatores Secūda rō
est qz nunq; portator qui portat on^o d;
plis z preciosissimis iocalib;
d; vocari dñs. nō. qz oīa sūt x̄pi cui dic̄ eccl̄a.
O admirabile cōmertū. i. mercanda-
ria dare sanguinē zē. Et vobis q hētis
diuitias artificiales vel nāles cōmisit
on^o portādi usq; ad portā pallatij. s. us-
q; ad mortē dans vobis p̄ salario por-
t^o duos solidos. s. victū z vestitum z
vos portatis on^o. iō dñ de abraa; . Gen̄
13. Erat at̄ abraam diues vald̄. Dicūt
ebrei. Erat aute; abraā grauis valde
Qui eni; portat on^o auri z argēti. por-
titor est. z qui plus abundat. maius
onus portat vt rex vel papa Tertia rō
est. Null^o debet dici diues de illo in
quo nihil habet. licet homo videatur
habere. diuitie cuius sunt: nō tue sed
mundi. patet per exēplū de cane sequē-
te duos homines simul. sed in biuo

altero dimisso sequitur dñm suum. z
tunc cognoscitur cuius est canis. Ita
modo. homo z mundus simul vadant
in societate z canis. s. diuitie sequun-
tur z ignorantur cuius sunt. Sed in
recessu quādo homo per mortem rece-
dit a mundo diuitie dñm suū sequū-
tur. s. mūdum z in ipso remanēt. ergo
ex diuitijs alterius nullus deb; dici di-
ues. Quarta ratio est qz nullus deb;
dici diues eo quia somniat hēre diuitias
magnas. sicut qui somniat q; est papa
vel rex. sed quando excitatur inuenit
se nuduz in lecto inter paleas Ita de
isto mūdo. nam p̄ns vita non est nisi
somnia. papa. n. somniat q; est papa
z q; dat beneficia. Sed quādo excita-
bitur per mortē. z anima aperiet oca-
los inueniet se solum. Idē de rege zē.
sed quando excitabitur non inueniet
coronam ergo ex somno nisi inter stul-
tos null^o d; dici diues. auctas p̄s. doz-
mierunt sōnū suū z nih inuenerūt om-
nes viri diuitiarū in manib;
suis. non
vocat eos diuites sed viros diuitiarū
Tertia opinio vel veri^o scia certa est
q; virtutes. opera meritoria. z sancta
vita faciunt hominē diuitem. s. humi-
litas castitas. caritas. zē. ratio qua i-
trant intus. humilitas enim nō est in
archa seu bursa. sed intus in anima cō-
sistit nec multiplicat indigentiam ymo
diminuit Idem de virtute castitatis
z liberalitatis z sic de alijs. Patet er-
go q; solum virtutes faciunt homines
vere diuitem in hoc mūdo z etiam in
alto: quia quādo homo mortur portat
secum istum thesaurū z ista est vera
opinio z determinatio qōnis. Ideo gre-
go. improbatis duabus p̄mis rationi-
bus vel opinionib;
cōcludendo dicit.
Ergo fratres si vere diuites esse cupi-
tis veras diuitias amate. Sole diuitie
vere sunt que nos virtutibus diuites
efficiunt que mentem satiant quas se

3
eū cōscia portat vt i ppetuū diues fiat
Cū ergo beatus andreas fuerit virtuo-
sus et cū virtute morali et theologali. iō
dicit thema de eo. diues ē in oēs qui i
uocant illū etc. De suis virtutib⁹ vo-
bis dicā aliquas de quibus recipere po-
terimus edificatōez bonā pro vita no-
stra. et dicā sex virtutes quas inueni
euāgelij et in legenda sua.

Prima est sancta diligentia.

Secunda est prompta obedientia.

Tertia est firma confidentia.

Quarta est fructuosa sapientia

Quinta est rigorosa penitentia

Sexta est virtuosa patientia.

Ex istis. b. andreas singl'r d'r diues. iō
dicit thema diues est etc. Dico priō qd
b. andreas fuit diues p vnā singularē
virtutē que dicit sancta diligentia que
est qm hō curat non soluz de factis tē-
poralibus. sed magis de spūalibus. qz
taliter debēt fieri negotia t'palia ne d'
serātur spūalia. Ita fecit beatus andre-
as. Dicat quō fuit paup piscator ipse et
frater eius. b. Petrus hñtes vxores et
filios et piscabatur i mari galilee. tūc
tpis. b. Jobes exiit. d' deserto vbi ste-
terat. 25. ānis i magna pñia et austeri-
tate vestitus de pilis cameloz qui ex
reuelatiōe spūs sancti p'dicabat dices
qd messias erat natus dicens medius
vestrū stetit que vos nescitis. etc. hec
audiens beatus Andz. fecit se discipu-
luz beati Joānis vt p3 Jo. p. et secun-
dū consiliū Joānis ordinauit vitam
suā faciebat. n. tres partes de nocte.
et tres d' die. i prima parte noctis ora-
bat di. qd scriptuz ē in ps. 79. Excita
potentia tua et veni vt saluos facias
nos deus virtutum conuerte nos. et
ostende faciem tuam. et salui erimus.
Secundā partem noctis expendebat
in necessitate nāe dormiendo. tertiā
partē in labore piscando vt pvideret
domui: qz nullus debet deserere vxō

rem nec filios. vt seruiat dño. In pri-
ma autē hora diei ibat ad sermonem
beati Joh. et cū magna deuotione au-
diebat. et post ibat ad pranditū. deinde
curabat de domo ita erat diligēs qd p
t'palibus nō dimittebat spūalia nec e-
cōuerso. Sicut multi maledicti sunt.
qui totā curā ponūt in rebus t'palibus
hec oportuit facere et ista si omittere
Mat. 23. Ex ista diligentia xps fecit si-
bi grām qd fuit prius eius discipulus.
vñ cum semel esset cū Jobe dicens o
pater. et qñ oñdetis nobis messiam. Et
Joh. in breui oñdam vobis Cū enī; se-
mel. b. Jo. predicaret. xps solus. qz ad
huc nō habebat discipulos transiit.
spūs sanct⁹ reuelauit Joh. qd ille erat
messias tūc Jo. cepit clamare alta vo-
ce. Ecce agn⁹ dei. Ecce q tollit pecca-
ta mūdiz digito oñdebat. Xps dissimu-
labat fingens se non audire. Cogitate
quō totus populus surrexit volens eū
videre. Et quādo Iudei viderunt eū;
pauperez qui expectabāt. et etiā; nunc
expectant messia venturuz in magno
fastu. etc. Aliqui dixerunt nolimus
hūc regnare super nos. De omni illa
multitudine nullus fuit cōuersus nisi
duo. s. And. ali⁹ de certo nescitur sed
opinatur qd sit Joh. euangelista qui se-
quiti sunt xpm recepto cōsilio a Jo.
baptista dicētes qd volebant seq mes-
siam et placuit Joh. dicenti Me o; mi-
nui illū autem crescere Jo. 3. et iuerūt
post xpm. et conuersus ad eos xpus di-
xit qd qritis Rñdit. b. Andreas. Ra-
bi. vbi habitas? et xps veni et vide. Ec-
ce quāta diligentia et fuit verificatuz il-
lud verbū christi di. Math. 7. Omnis
qui petit accipit. Item plus ex quo. b.
Andreas inuenit christū non fuit con-
tentus. sed quesuit fratrem suum pe-
trū cui dixit. Inuenimus messiaz. qui
dicitur christus. et duxit eum ad chri-
stum. Nota qd prius fuit discipul⁹ chri-
sti

sti andr̄e. q̄ Petrus. Moralr̄ hic habe
tis exemplū. non inuoluerē se in nego
tijs mūdi nec ī diuitijs. quia false sūt.
s; solū laborare pro necessitate dom̄.
z curare de spūalibus querendo chri
stum orando. audiendo missas. sermo
nes zc. z nō contentari de sua salute.
sed trahere alios ad christū vir si sit d̄
uotus dulciter trahat vxorē ad deu
tōes; z ecōv̄so. z sic d̄ alijs de mādauit
vnicuiq; d̄ pxio suo. ecc. 17.

Secunda virtus est p̄opta obedientia
que ī hoc consistit. q̄n̄ statim p̄ceptū
īpletur. Istam habuit. b. Andre. quia
n̄ habebat p̄videri vxori suē z domui
redibat ad domū. z ad officium pesca
tiōis. Et cū semel ipse z Petrus pesca
rentur. christus trāsīs per littus ma
ris clamauit ad eos. d. Venite post me
faciā vos fieri piscatores hominū Ma
th. 4. Ecce mādatum christi. piscabitis
homines. s. impatores. reges. p̄hos. At
illi cōtinuo relictis retibus. z nauī se
quuti sunt enī. Ecce p̄opta obediētia.
dic̄ hic Gregorius. Nulla verō illuz fa
cere adhuc miracula videzāt. nihil ab
eo de p̄mio eterne retributiōis audie
rāt. z tamē ad vnu; d̄n̄ p̄ceptū hoc
q̄d possiderē videbātur obliuī sunt. O dī
ceres tu. Parū dimiserunt. Dicit Gre
gorius satis dimittit qui nihil sibi reti
nuit. pot̄ pensandus ē aijs q̄ c̄sus.
Tāta; illuminationes; mentis habue
rūt in verbis christi dicentis. venite
post me zc. q̄ intellexerūt q̄ essent fu
turi maḡi predicatorēs: qz predicare
idem est q̄d piscari sermo ē rete. quo
corda trahuntur. z quādo aliquis d̄ns
conuertitur dimittēdo pompā. z vani
tatem zc. z vult humiliari pōt dicere
predicator q̄ cepit vnum delphinum.
Idem de honorabili domina zc. vna;
louinam. De ista materia dilata si
aut tibi placuerit. Moralr̄ habemus
hic exemplū; obediētis p̄ceptis dei

ne sumus rebeles ei. zc.

Tertia virtus est firma confidentia.
quia plus q̄ alij apl̄i confidebat de chri
sto quod in hoc ostenditur. quādo enī
christus fuit in deserto cū magna mul
titudine populi qui secuz erat nec habe
ret qd manducari et. christus dixit Phi
lippo. Jo. 6. Unde enim panes. vt
māducent hi. R̄ndit ducentoz; dena
riorū panes non sufficiunt eis vt vn̄
quisq; modicum quid accipiat. Mod̄
cū confidebat adhuc de christo. deū
de dicebat apostolis. vos quid dicitis.
R̄nderunt. Et quis poterit istos satu
rare panibus. omnes erant desperati
nisi. b. Andr. qui dixit. Est puer vnus
hic q̄ habet. 5. panes. quasi dicere vel
let secū dū Lysostomū. vos domine po
testis multiplicare. Iste habuit firmā
confidentiam. Finaliter ita fecit chri
stus vt dixit. b. Andreas. Moralr̄ in
struimuz hic in omnibus necessitatib;
z periculis nostris cōfidere in domi
no z nunq̄ deficiet nobis p̄. sio. Ecce
instrumentū christi dicentis M. 6. No
lite solliciti esse. zc. Jere. 17. Benedict̄
vir q̄ confidit in domino z erit domi
nus fiducia eius.

Quarta virtus est sapiētia quando. s.
non solum se ipsum. sed alios dirigit z
gubernat. Sic fecit. b. Andr. per suā
sapiētia. Dicatur quomō post chri
sti ascensionē z spūs sancti missionem in
cepit predicare. z discurrere p̄ mū
dum. b. Andre. incepit p̄io predicare
in Ierusalem z conuertebat multos.
deinde per totam iudeam. galileam. z
samaria. deinde iuit ī greciā in ciuita
tem Achaie iuxta p̄ceptum christi
actu. primo. Eritis mihi testes in Je
rusalē z Iomni Iudea z samaria. z vs
q; ad vltimū terriē. Quādo ibi magni
phi audiebāt secreta fidei ab eo p̄dica
ri admirabant̄ querēdo rōes. Sed. b.
Andr. faciebat p̄batōes insolubiles.

Ad praxichā. qm̄ predicabat q̄ vn̄ de
 us erat quem phi appellant primā cāz
 primū motore. zc. sed ille deus ē tres
 p̄sone. pater. z filius z spūs sanctus.
 phi cōtra eū arguēdo dicebat: essentie
 z quidditates multiplicant̄ fm̄ multi
 plicationē iduiciduoꝝ. sed ibi sunt tres
 p̄sone. ergo. zc. Sed. b. And. ad p̄ba
 tionē veritatis suscitabat mortuū. di.
 sicut hoc q̄ predico est verū: Ita aīa.
 corpus. z vita sunt vnū. in vno. z sta
 ti mortuus suscitabat̄ viuus. Ecce p̄
 bō. Idē quando predicabat de christi
 incarnationē z passione ne aliq̄s obedi
 ens z credens suspenderet̄ in furca i
 ferni. Idē de sacramento altaris z sic
 gentes cōuertebātur ad christū. Ecce
 quō sua sapia erat fructuosa. Et si di
 cat̄ quō vn̄ hō potat cōvte tot̄ isidles:
 qz cū mō sint tot̄ p̄dicātes nullū; cōv
 tit̄ zc. B erat pp̄tia. Pr̄io qz sua sapia
 erat euāgelical̄. q̄ tāgit corda z cōuer
 tit gentes. sed nostra est poenical̄ que
 solū tāgit aures. Ideo christ̄ mittēs
 eos: di. Mar. vltio. Euntēs in vniuer
 sum mundū. p̄dicāte euāgelium nō di
 cit̄ ouidiū nec virgiliū; Secūdo habz
 sapiam̄ virtualem. qz sicut predicabat
 ore ita seruabat̄ opere. nō sicut illi qui
 p̄dicāt̄ hūilitatē z sē supbi z sic d̄ alijs
 p̄dicāt. n. vitā vtuosā z ipi suāt vitā ui
 tiosā. S; apl̄s dic. ro. is. Nō audeo ali
 qd loqui cor̄ que p̄ me non efficit̄ chri
 stus. Tertio sapiam̄ miraculosam fact
 endo miracula. sed mō miracula no
 stra sunt scandala. Jō non solum nul
 lus cōuertit̄. imo christiani perdūt fi
 dē ex mala vita nostra: qz secūdū Bre
 go. Luius vita despicitur restat vt ei
 p̄dicatio contānatur.

Quinta virtus est p̄nia rigorosa i suo
 corpore. Licet. n. esset plenus spūs san
 cto. z nō posset peccare mortaliter. vt
 dicunt̄ sc̄i doc. qz ex quo apl̄i recepūt
 spūs sanctū; fuerūt ita i gr̄a cōfirma

ti q̄ nō poterāt mortalr peccare. tñ af
 fligebāt se rigoroſe non solū p̄pter se.
 sed in exēplū alior̄. Dicat̄ exemplū de
 sene cōuerso luxurioso. vocato Nicho
 lao p̄ quo ieiunauit tribus diebus ni
 hil comedens. vñ d̄t̄ hic difficultas ad
 cōuertendum illos qui sunt assueti ad
 peccandū: qz q̄ in n̄ā; cōuertitur. Je
 re. i. Si mutare pōt ethiops pellē suā
 z pardus varietates suas sic vos pote
 ritis benefacere cū didiceritis malū.
 Moralr instrumur h̄ q̄ nō est despe
 randū de misericordia dei q̄tūcūqz
 hō sit peccator sed facer e p̄nia; vt iste
 senex. Jō apl̄s. ad colo. 3. Mortificate
 mēbra vestra. zc.

Sexta virtus est paciētia virtuosa. qz
 postq̄ cōuertit̄ grecos Imperator roma
 nus Nero dedit magnā p̄sequutionē;
 christianis z misit vnū cōissariū; suū
 in ptibus grecie in achaya q̄ vocabat̄
 egeas. z vidēs populū eouersum. sciēs
 q̄. b. Andre. conuerterat ip̄; cepit eū
 z volens eū terrere. dicit. Es tu An.
 qui cōtra ordinatōē; Imperatoris au
 sus es predicare nouam sectā z fl̄ā;?
 R̄ndit And. z dixit. Nō est falsa. imo
 vera. Egeas dixit. Reuoca. vel i cruce
 iterficiam te vt magistrū tuū. R̄ndit
 .b. Andr. Si crucis patibulū expaues
 cerē. crucis gloriā nō predicarem. Et
 egeas sic r̄ndit̄: fec̄ eū cū sustib̄ vbera
 ri. Et. b. And. i q̄; ictu dicebat yhs. z
 p̄fortabat̄ z m̄stri p̄debāt vires. z re
 nouabāt̄ p̄cepto egee; i tñ q̄ x̄hoies
 fuerūt lassati z fessi. Finalr egeas d̄dit
 suā; vt crucifigēt̄. z. b. An. gratāter
 acceptauit. Lūqz ducēt̄ ad crucē vt vi
 dit eā a lōge adorauit flexis genib̄; di
 cēs. Salue crux q̄ i cōpe christi d̄dica
 ta es. z ex mēbris ei; tāqz margaritis
 ornata. suscipe discipulū ei; q̄ pepedit
 i te maḡ me; christ̄. O crux ienarra
 bil; O crux iextiabil;. O crux q̄ p̄ totū
 mā dū fulges. nō me; vitas errātē sic.

ouē nō habentē pastore. hēris hīc exē
plum adorādī crucē quādo per uias in
uenitur zc. z quādo fuit iuxta crucez
denudauit se ut christ⁹ z erucifixerūt
eum ex trāsverso ut plus penaret sed
intert; ipse predicabat christianis con
fortās. z eos animans. z sic uixit duo
bus dieb⁹. ecclia dīc Biduo uiuēs pen
debat in cruce pro christi noīe. b. an. z
docebat pplz; z tot⁹ ppl's cōmor⁹ uoluit
occidere cōmissariū: sed. b. and. probi
buit. Dicat q quādo debuit mori appa
ruit ei christ⁹ ad ipsu; descendēs cum
multitudine angelozū cum tāta clarita
te q ppl's non poterat respicere. cui di
xit christus. fm q tangit aūg⁹ vis ve
nire mecū z vis vidictā de isto: respō
dit. dñe vos noluitis vindictā de mi
micis vestris. quō ego recipiā: z tradi
dit aīam. z uisibiliter ascendit i celū.
In patientia v̄ra possidebitis animas
vestras. Amen.

In festo sācti nicholay ep̄i.

In diebus suis placuit deo. ecclī
44. Sicut tota solēnitas z offici
um ē. b. nicholay. Ita erit z ser
mo n̄r. maxie qz i eius factissima legen
da iuenim⁹ mltā bōa exēpla virtutuz
p̄iformatōe vite n̄re. sed p̄io salutē
virgo ma. zc. In dieb⁹ suis. s. qñ. b. ni
cholay uiuebat i hoc mūdo talis fuit
eius vita q placuit deo. Nota q dies i
scriptura capī dupl̄r pro dieb⁹ nālīb⁹
sue artificialīb⁹ sue vsualīb⁹ et sunt
24. horaz. De istis auctoritas iudi. i7.
In dieb⁹ ill' nō erat rex i ysrl' sed unus
quisq; qd̄ rectū sibi videbat. hoc facie
bat. Secūdo mō capiunt qz i scriptura
vtutes dicūt dies virtuales. nā virtu
tes hnt claritatē fidei. gratie z bōi exē
pli zō virtutes dicunt dies virtuales
Auctoritas. de heliseo virtuoso ecclī.
43. In dieb⁹ suis. s. virtutis nō perti
nuit p̄cipē Istō modo maxime rep̄io
dies i themate etiam si volumus log

de vsualīb⁹ diebus. i illis etiā placuit
deo. Quesiui amor v̄ri i scriptura iux
ta hoc. quō possem⁹ placere deo. z iue
nio q in sex operib⁹ virtuosīs quilibz
i uita sua pōt placē deo z sūt iste v3.

Prīa ē intētio celestialis.

Secūda ē afflictio p̄nialis.

Tertia ē deuotio spirital̄.

Quarta ē misatio fraternal̄.

Quīta ē hūilitas cordial̄.

Sexta ē duratio virtualis.

Ex his quelz creatura pōt placere dō
i uita sua. Et qz. b. nicholay habuit per
fecte istas. 6. virtutes iō de eo dīc the
ma. i dieb⁹ suis placuit deo. Dico p̄i
mo q hō potest placere deo per intētio
nem celestiale qñ p̄sōa i operib⁹ que
facit z dicit habet totā intētionē cele
stem. s. ut deus honoret z laudet z nō
habet intētionē terzenā. zc. hoc fun
dat sic rōe. Deus creauit hominē diuer
sum q̄tū ad p̄mū p̄ncipiū z finez; qz
p̄ncipiū essendi homis est de terra.
qz deus a p̄ncipio de terra formauit cō
pus ade. quo formato. creauit z ifudit
aīa; z infundendo creauit. Idez ē de
nobis corp⁹ n̄m format in vtero m̄ris
z ibidē creat aīa. z infundit. ergo p̄i
cipiū est terra. finis vō est. q postq hō
vixerit bene z virtuose in hoc mūdo.
finaliter habz gl̄ia; celestē z eternal̄r
homo regnat in celis nō in aīa tm̄. sed
ē in corpore in quo uiuit aīa ad bona
opera exercēda Sed qz aīa p̄io habuit
meritū cogitādo. orando. zc. iō p̄mo
habet gloriā. lz ergo p̄ncipiū homis
q̄tū ad corp⁹ z animā sit diuersum in
hoc mūdo: finis tamen ei⁹ est regnare
in celo. Nō est ita s̄ aliis aīalibus quo
rā p̄ncipiū z finis ē terra iō respiciūt
terzā. sed de⁹ fecit hoīez; rectū ut respi
ciat celū Daret diuersitas inter p̄nci
pium z finem. zō dicunt aīe beatorū;
Nostra cōuersatio i celis est. Si dicer̄
tur eis. Et qd̄ ē de corpōib⁹. Respon

deret. ad phil. tertio. Expectamus saluatores domini; nostrum christus qui reformabit corpus humilitatis nostre etc. Quia ergo persona omnia opera sua ordiat taliter. ut ad celum possit puenire tanquam ad finem. talis persona concordat et reformatur sua intentione; cum deo et multum placet deo sicut multum placet principi quam populo concordat eum; eo in aliqua bona ordinatione et gratis acceptat a populo. De hoc auctoritas: eccli. 30. Miserere anime tue placet deo et contine: congrega cor tuum in sanctitate eius. Non misere anime tue non dicit de corpore. quia si doicella filia regis esset extra palatium; prorsus inter feras nuda et indigens magna misericordia esset illi subuenire. Ita anima nostra filia est regis ihesu christi in qua nobis facit pater carnalis. Est nobilis et pulchra in terris. quia si posses ea; videre etc. et est extra palatium paradisi in loco iumentorum. Ideo dicit misere anime tue. scilicet. eleuando in altum ut dicit deus. Ad te domine leuavi animas meas. scilicet. placens deo per bonam intentionem celestialem et contine. id est. simul tene cor tuum; ne dispergat in negotiis mundanis. etc. Si vero sit iam dispersus in mundanis dicit congrega cor tuum in sanctitate ut si vis orare vel dare elemosinam. et humiliter. Intentio sit celestis. etc. Dicit quod. b. nicho. mirabiliter habuit istam virtutem. quia in omnibus operibus suis habuit intentionem ad deum; non ad mundum nec ad vanam gloriam; et hoc iam in principio sue vite fuit ei consuetudine. Dicit de nobilitate pentium in genere et moribus et quod. b. nicho. in die natiuitatis domini obstetrix voluit eum lauare statim; vidit eum erectum in palui: que admirans vocauit preem etc. in quo iam ostendebatur intentio recta quam habiturus erat erexit se ac si iam haberet usum rationis et gratia recte deo. quia fecit eum creaturam rationalem ad ymaginem suam etc. Et quia non fuit suffocatus in utero matris. Moraliter habemus hic exemplum dirigendi in omnibus intentione

5
tionem ad deum. ubi gratia. quando vis dare elya; ordina ad deum intentionem discedo itra te. ut vos faciat domine elya; mihi quando veniam ad portam paradisi. Item quando oras et laudas deum. quia solum illud officium erit in celum. ideo isto modo ordinando intentionem omnia mala penalia essent meritoria. ut labor rusticorum; malum pene est. sed et meritorium ex bona intentione et celesti. Sicut. n. illi qui suant penitentiam professor merentur. ita de penitentia data a deo confessor quia in sudore vultus tui vesceris pane tuo. gen. 3. Item de malis fortuitis per patientiam; ut iob meritoria essent. Diligentibus decum omnia cooperantur in bonum. ad 20. 8. Glo. etiam mala. scilicet. penalia. Que sursum sunt quare ad colo. 3. quia terrena transitoria sunt etc.

Dico secundo quia in hoc mundo homo affligit corpus ieiunando vel aliter ex peccatis que homo fecit et ut preseruet a fiendis in futurum illud multum placet deo. rō. Si. n. rex in suo regno habet aliquod castrum rebelle et inobediens. et aliquis miles esset ita valens quod vi armorum subiceret ipsum regno ad ipsius obedientiam; et voluntatem. multum hoc placeret regi. Ita in proposito Castrum inobediens et rebelle regi christo. est corpus nostrum semper faciens et inclinans ad oppositum. Deus. n. precipit humilitatem. et corpus inclinatur ad superbiam. pompam. et vanitatem. deus precipit misericordiam et liberalitatem et corpus inclinatur ad furta rapinas et usuras etc. deus precipit castitatem. et corpus inclinatur ad luxuriam. et corruptionem. deus precipit caritatem. et corpus inclinatur ad inuidiam. iram. malignitatem. deus precipit abstinentiam. corpus inclinatur ad gulam. et ad voracitatem. frangendo ieiunia. deus precipit pacem corpus inclinatur ad iniuriam et vindictam. deus precipit diligentiam corpus inclinatur ad negligentiam. Castrum est rebelle.

Ideo ap'ls dicit ad ro. 7. Infelix ego hō
quis me liberabit de corpore mortis
hui? . Jō multū placet deo qñ aliquis
subicit deo castriū corporis ut obediat.
z ēt hoc fit per penitētiā z afflictionē:
qz sicut domaf equus indomit' amo
uēdo annonā. sic z caro. Dicūt ignorā
tes. qd bonū h; deus de meo ieiunio
vel vigilia. z sic de alijs. deus nullum
bonū habet de hoc s; honozē. Utrix
honorat. qñ suū vexillū z bāderia est
pulera. Jō est hic honoz deo z nobis
vtilitas: qz ex hoc euadim' penas infer
nales z purgatorij. Jō ap'us ad ro. 12.
Obsecro vos frēs p misericordiaz dei
ut exhibeatis corpora vestra hostiam
sanctā. deo placentē. Dicat quō. b. n.
habuit istā virtutē in tñ qz sile nō legi
tur d' alio sancto: qz adhuc puer lactes
ia; bis i ebdomada ieiunabat: qz feria
4. in qua ch'ist' fuit vendit' z. 6. i qua
fuit passus. semel hora nona suggebat
vbera Alia praticā. qñ mater sua no
bilis z pulera corpore. s; nobilior z pul
erior in aīa. ipsamet voluit lactare fi
lium ut virgo ch'istū: qz sicut deus or
dinavit ut venter matris sit camera
prolis. ita ordinavit pect' z vbera ut
eēt celariū ei'. Nō. n. dedit vt ondat
miluis zc. Dicat quō feria. 4. z. 6. ma
ter volebat sibi dare lac z puer nola
bat apire os. z itez inuitabat eū. z no
lebat. Mater aut' timebat qz maxille
nō adessent mutuo. s; in hora nona
apiebat os z suggebat vbera. S; quis
docuit ieiunare i illis dieb' z comeder
hora nona? Dico qz spūs. s. qz habitabat i
eo. S; quare magis comedim' i hora
nona qz in alijs horis? quia tali hora
ch'istus artuit dolores passionis per
mortē z tali hora cū ch'isto hō d; erit
dolores famis. Ideo. b. nicho. spū san
cto edoctus ita faciebat. Jō de eo can
tat eccl'ia. Beat' n. adhuc puerulus
multo ieiunio macerabat corpus cog;

ta qñ fuit magn': qualē pñia; fecit? qz
si iam puer zc. Ideo dicit thema. In
diebus suis placuit dō Moralit'. Quid
dicent i iudicio illi qui nō solū bis i eb
domada nō ieiunant. Jmo nec vigiliās
nec qtuor tēpora. nec qdragesimā; cū
tñ sunt fortes z corpulēti. z decipiūt cō
fessorē. d. homīes qz indigent fortitudi
ne ad laborādū uel in armis zc. debz
dicere bon' p'fessor. caueatis a luxuria
que auferit fortitudinē z nō ieiunium
qd dat vitā longiorē. pro aīa nolunt ie
iunare armigeri. sed obseruādo inimi
cos in nemorib' ieiunāt diabolo. Itēz
p deo nō portarēt ciliciū. sed p diabolo
loricā Idē mulierib' iam nō inueniūt
pñie nec ieiunū. qz nō posse; domit'.
sed ut curent de febre ieiunāt seruādo
dietam medici. s; ut curent de luxuria
q est febris aīe nih facerēt. Idē de cil
icio: qz sum delicata qualē excusationē
dabitis deo in iudicio qñ dabit illā pe
nitētiā terribilē damnatis luc. 13. Di
co vobz nisi penitētiā; egeritis omnes
simul peribitis zc.

Dico. 3. zc. que i duobus cōsistit. sicut
n. eē homis cōsistit i duob'. s. in corpo
re z in aīa: qz caro sine aīa nō est ho
mo. ita deuotio cōsistit i amore z ardo
re spirit'. ut lete fiant. que sūt oratōes
venire ad eccl'ia z huiusmōi. sed aliqd
requirit ut. s. fiat cū reuerētia corpora
li. s. cū genu flexo vl' gestu corporis hu
mili. si alter deficiat ū est deuotio. De
istis auctoritat' dō. cor meū. Ecce deuo
tio z ardor spirit' z caro mea. Ecce ge
stus corporis exultauerūt in dñz viuū
Ista. n. est deuotio que placet deo. si
cut cuil; dño cui placet seruitium letū
z reuerētiāle seruorū. patri filior. vxo
vxo. magistro discipulorum. Ita eti
am placet deo. qñ cum leticia z cu; re
uerentia seruimus sibi. auctoritas. ad
bebz. 12. Per gratiā seruiamus placen

tes deo cum metu et cum reuerentia
Dicat qualiter .b. n. habuit ista virtu-
te. et qualiter. Quando habuit discretio-
nem ordinavit suam vitam et deuotionem.
surgens qual; nocte in media nocte. dice-
do matutinas ut clericus. et post orabat
cum lacrimis pmissis signo crucis et in
aurora ibat audire missam et cum silen-
tio audiebat. confitebatur. conicabat qua-
lib; dñica. Ecce deuotio. Et quando alij
filij nobilitatis et diuitum socij sui ibant ad va-
nitates. ipse ibi ad ecclesiam. Iohannes ecclesia
dicit de eo Ecclesie sancte frequenter li-
mia. sacra pectori condebat mandata.
ergo in diebus suis. etc. Moraliter ista
deuotionem habuit. .b. n. principaliter a do-
tanq; a causa agere. sed instrumenta-
liter a parentibus. qui cum magna cura et di-
ligentia nutrebat eum ne iuraret. ne di-
ceret mendacium. ne faceret furta. ne
tenderet cum aliquo. Magna culpa est pa-
rentum malicia filiorum. sicut tortuositas
arborum in viridario est culpa hortulani.
ita in viridario christi. scilicet ecclesia christi
hortulani estis vos de matrimonio. ideo
quando filij sunt parui nutriendi sunt ut
sciunt se signare. orare antequam mater
det panem dicendo. scias fili mi quod est
quedam regina. etc. sicut in sero et in cuti-
endo timorem de dyabolo qui vadunt de
nocte etc. Ita nutrum pueri. scilicet modo
ostendit ei viam inferni. Idem de puellis
Iohannes dicit scriptura. ecclesiasticus. 16. Ne iocun-
deris de filiis impijs. id est in deuotis si mul-
tiplicent. nec oblecteris super ipsos si
non est timor dei in illis. O miseri penses
qui de usuris furtis. et rapinis congre-
gant pro filiis impijs etc.

Dico quarto. etc. quando homo est ita mi-
sericors quod libenter conicatur alijs bona si-
bi a deo concessa. multum placet deo
talis ratio. Nam si aliquis vestrum ha-
bet multos filios. ille qui magis sibi
assimilatur sibi placebit plus et diliget
eum. ecclesiasticus. 17. Omne animal diligit si

bi simile. Modo videamus que sunt co-
ditiones patris nostri deo. qui cognosce-
bat. cum dicit nobis. Misericors et mi-
serator dominus patiens et multum miseri-
cors. Per istam virtutem ergo possumus
ei assimilari. Ideo dicit. luc. 6. Estote
misericordes sicut pater vester miseri-
cors est. et possumus sibi placere. auctoritas
ps. 21. Facere misericordiam et iudicium
magis placet domino quam victimae. Nota
facere misericordiam. misericordia fit cum
homo subuenit pauperibus de eius de
bono iusto. Iudicium fit quando versus. fur-
ta. rapine restituuntur. tunc fit iudicium
vel iustitia: quia de illis non debet fieri
eius sed restitutio. Aliqui faciunt mise-
ricordiam sed non cum iudicio et iustitia
ut diuites usurarij quando dant eius
construunt capellas. hospitalia. miseri-
cordiam faciunt. sed sine iustitia: quia debe-
rent restituere: quia sic facit duo mala
Primum recipere per usuras vel furta seu
rapinas. Secundum dando: quia facit
se ipotente ad restituendum illi quod tenet
Non quod iustitia et iudicium magis placent
deo quam victimae. hoc dicitur de illis pfectores qui
nesciunt dare aliam penam nisi de missis. me-
lius est quod restituat ei cuius sunt: quia melius est
iudicium quam victimae. Item quia audiunt aliquos
vel aliquas qui cognouerunt sanguineos
mariti vel uxoris qui debet separari: quia nec
possunt forte possunt dispensari. dicunt faciat di-
cere tot missas. ut veniat ad manus suas.
Aliqua peccata. sunt qui requirunt missas ut pro
homicidijs. alia qui requirunt aliam penam Iohannes di-
xit christus Mat. 9. Eritis discite quid est
misericordia volo et non sacrificium. Dicat quomodo. .b.
n. fuit misericors. Remansit. n. habes omnia
rui pentum suorum. cogitate quomodo loquebatur sibi
de uxore scilicet ipse plerumque volens deo parere orabat
deum ut sibi ostenderet modum quomodo possunt distri-
buere hereditatem ad dei honorem et salutem
aie sue sui vana gloria. Dicat quomodo illa
ciuitate erat vnus miles scilicet ex vauitibus
effectus fuerat pauper in tunc quod non posset

maritare tres filias q̄s hēbat magnas
nec sibi nec eis poterat puidere. Di-
xit p̄r filiabus. hēatis filie lucrū si po-
testis habere. R̄nderūt filie bene pla-
cet nobis filando. Nō. dixit pater: q̄ il-
lud modicū lucrū esset. s; q̄ vos estis
pulcre z quelibet tenet camerā suam
q̄n milites z scutiferi inuitabunt vos
faciatis bene solue zc. cogitate q̄ flen-
do ista dicebat. filie vero que erāt bōe
z honeste d. flentes. O p̄r est istud bo-
nū consiliū patris: z noluerūt cōsenti-
re: q̄ i his que sunt cōtra deū filij non
debēt obedire parentibus sed deo. q̄n
vero ista fuerunt dicta. b. n. dixit. O
dñe mō possum distribuere h̄ditatez
meā ad v̄ri beneplacitū. Dicatur quō
emittit vnū pomū z posuit pectūe q̄ntita-
tem forte .cccc. florenorum z proie-
cit i camerā militis. q̄ miles iuenit i
crastinu; z de illo maritauit p̄riogeni-
tam. Et idē de s̄o z maritauit s̄az. ter-
tiū pomū multiplicauit vt inde posset
maritare tertiā. z ip̄e viuēt. z p̄r obse-
uās secutus est eū. Et. b. n. fecit mili-
tē iurare ne i vita sua reuelaret hoc.
Ecce q̄ta misericordia. Si ergo aliq̄s
ex misericordia placet deo. quid dicem⁹
de. b. n. qui i dieb⁹ suis pla. deos. Mo-
raliter hētis hic exemplū exercitandi
vos i operibus misericordie: q̄ oīa bōa
mūdi aur. z argentū. z alia pigne; cō-
flagrationis exurentur in breui. soluz
remanebit misericordia facta: q̄ illō
q̄ dabitis hic inuenietis in celo. ideo
iuxta p̄siliū apli. d. ad hebre. vltio. Ca-
ritas fr̄nitatis maneat i vobis. zc.

Q Dico. s. zc. q̄n homo pro nulla re nec
diuitiarū. nec honorū. officioruz digni-
tatis vel sanctitatis istaf ad superbiā
ymo semp h; cor hūile cogitās. Quid
sum ego nisi vas putridum corrupens
gr̄as a deo datas: q̄ si ali⁹ hēret tales
gr̄as talis plura bōa faceret q̄ ego. ra

lis multū placet deo sicut cull; volen-
ti quiescere placet sibi camera que sit
quieta nō ventosa vel fumosa. In ca-
mera i qua deus vult q̄scere ē p̄scia
cuius; iō placet sibi q̄ nō sit ventosa
vel fumosa p̄ superbiā. vel pompam.
Auctas. Judith. 9. Neq; sibi placuerūt
tibi ab initio s; humiliū z mansuetoz
semp tibi placuit deprecatio. Dicatur
quō. b. n. semp fuit humilis ymo q̄to
plus augumētabaf i fama z sanctita-
te tāto plus erat hūilior. Postq̄. n. fe-
cit illā misericordiā de pomis aureis
gentes q̄ sciebāt paupertatē militis q̄
rētes. vñ habuerūt zc. fama diuulga-
bat: zc. iō. b. n. vt vitaret vanā glori-
am recessit z iuit ad ciuitatē mirre z
cōduxit vnā domūculā z viuebat ibi
in p̄nā humiliter surgens qual; noc-
te ad matutinas. z ibat ad domiciliū
z ibi secrete in aliqua capella deuote
dicebat officiū suū. Sed deus exaltat
humiles. Dicat de morte archiepi il-
lius ciuitatis z de cōgregatiōe cano-
nicoz z epoz pro electōe z de reuela-
tione facta vni sancto ep̄o q̄ ille q̄ ta-
li hora matutinarū intraret per tales
portā vocatus Ni. cēt ep̄s. Nō. q̄ vto-
lēter accepit ep̄atum z q̄ hūiliter se-
hūit i eo. Juxta illud eccl̄i. 3. q̄to ma-
ior es humilia te i oib⁹. iō deus exal-
tauit illū i miraculis magnis cum ad-
huc viuēt vt p; s̄ pegr̄is trib⁹ iterfacit
a carnifice. Itē s̄ tritico tpe fāis. itē s̄
captis zc. ad libitū. vt i legēda iuētes
Moralr ergo hūillem⁹ nos iuxta illō
p̄rie petri. s. Dēs iuicē hūilitatē i sinua-
te q̄ de⁹ supbis resistit. hūilib⁹ at dat
gr̄am

Q Dico. s. zc. p̄tūat bonā vitā s̄ bono i
meli⁹. Nō o; augumētāf opa p̄nialia l̄
ozōes: q̄ forte n̄ poss; bō adiplē. s; au-
gumentādo ardorē z deuotiōem sp̄is
z hoc multū placet deo. rō iter al⁹ bo-
nas p̄ditōes amico necēias ē firmatas

at si sit variabilis nō placet Enoch i
terpretatus dedicatus placuit deo. z
trāslatus ē in paradysum. Dicat quo
modo. b. n. pfeueravit in bona vita z
placuit in tñ q̄ in fine i die obitus re
ceptis sacramētis ecclie tradidit aīas
in manibus angeloz sibi a deo missoz
z trāslat⁹ ē in paradysum cātus ange
loz fuerūt auditi dicat de oleo qđ ema
nat de eius tumba. Morl̄r continuare
debem⁹ in bona vita z in bonis opib⁹
vsq; ad mortē que ē porta paradysi iō.
Mat. 24. q̄ pfeuerabit vsq; i finē hic
saluus erit. Amen.

In festo sanctificatiōis beate Marie.

Nondū erant abissi z ego iā
cepta erā. p̄v. 8. z in epla
hodiernē solēnitatis z festū
hodiernū est de conceptōne
beate v̄ginis marie. Ita erit z sermo
noster. Materia ē satis speculatiua. s;
vt virgo nobis impetret grām p̄sente
mus sibi salutationē; angelicā v̄bz
ppositum in p̄sona v̄gis mundū erāt
abissi zc. Pro h̄ v̄bi declaratiōe z m̄ae
itroductione sciendū est q̄ tota latitu
do siue vniuersitas creaturarū dicit̄
abissus s̄m ethymologiā ab a q̄ ē sine
z bissus p̄funditas imensurabilis si
cut si homo respiceret p̄fundissimum
puteū illa p̄funditas dicitur abissus
Ita p̄funditas que est a celo empireo
vsq; ad terrā dicitur abissus. qz imen
surabilis est. ex ista rōne vniuersitas
creaturarū abissus est siue dicit̄ abis
sus. Et concord. auctoritas gen. p̄. In
principio creauit deus celū z terram
terra aut̄ erat iāis z uacua z tenebre
erant super faciē abissi. Dēs doc. san
cti cōcorditer dicūt q̄ celū sumit̄ ibi
pro celo empireo terra aut̄ pro unuer
sitate creaturarū corporalium. Si ergo
uolum⁹ egparare oēs creaturas corpo
rales ad celi altitudinē dicunt̄. z p̄nt

dici abissi z i isto s̄sū loq̄r thēa i p̄sōa
v̄gis di. Nūdū erāt abissi. s. nec celū
nec terra. nec angeli. nec aliqua crea
tura ego iam concepta eram. z iste est
intellect⁹ thēmaticus que; volo mō pra
tichare. Sed per questionē volo intra
re materiā. quō virgo erat concepta z
vbi si nūdum erant pater nec mater
z declaratio huius conclusionis erit
prosequutio sermōis. pro cuius decla
ratione est sciēti q̄ inuenio. s. concep
tiones virginis Marie m̄ris n̄re scilz

Prīa ē conceptio diuinā.

Secūda est cōceptio angelicalis

Tertia ē conceptio hūal.

Quarta est cōceptio scriptural.

Quinta est cōceptio maternal.

Ecce h. s. mirabiles cōceptiōes v̄. Ma
rie. Et lz de q̄lz posset m̄t̄i thēma ali
quō tamē proprie loquitur d̄ p̄ria con
ceptione. di. mundum erant abissi zc.
Dico p̄rio q̄ p̄ria conceptio fuit diuina
ista fundatur sub ratōe z auctozita
te vt meli⁹ intelligatur. ratiōe. Sic p̄
positū cordis dicitur cōceptio. Quā
do. n. aliqua p̄sōa proponit i corde suo
mēte siue voluntate facere aliqd̄ illud
firmū propositū dicitur cōceptio z iāz
vulgariter dicitur de aliquo facto fieri
do notabilita cōcepti facere in mente
mea. v̄biḡra q̄n̄ hō cognoscit peccata
q̄ fec̄ malā vitā quā tenuit z periculū
dānatōis qđ im̄er. z p̄ponit emēdare
vitā suā. z vult cōteri z p̄fiteri de pec
catis z facere penitentiā. illud p̄positū
dicit̄ cōceptio z iā d̄r cōiter. Ego iā cō
cepti mutare uitā meā. auctoritas ysa.
26. A facie tua dñe cōcepim⁹ z q̄si ptu
ruim⁹ sp̄z salutis zc. Nō a facie tua
facies dei ē p̄dicatio euāgelica que gra
uidat hōes ul̄ aīas rō: qz sic i facie co
gnoscit̄ ita i p̄dicatiōe uos q̄ nescitis scri
pturas cognoscitis deū. Jō dicit̄ scriptu
ra. Faciē tuā. i. p̄dicatiōne dñe req̄rā
Ibi. n. grauidat̄ aīe. qz m̄t̄i ueniunt

ad p̄dicationē magni peccatores sup
bi. pomposi. z in p̄dicationē attente au
dita proponūt humiliter uiuere de ce
tero. tal' ē pregnās. Idez de auaritia.
luxuria zc. Nō parturire ē habere do
lores ptus anteq̄ opus exequutōi mā
def. qz exequutio boni p̄positi par'
est. Multi. n. concipiūt in facie dñi. s. i
p̄dicatione sed i partu ibi ē dolor. ut i
usurario. qñ p̄ponit satisfacere. sed in
ptu. s. qñ uult satisfacere ibi est dolor.
Idē de illo qui p̄ponit remittere iuri
as. p̄z ergo ex ista auctoritate q̄ firmū
p̄positum dī cōceptio. Ad p̄positūz
dicō q̄ deus anteq̄ aliquid crearet in
sua uoluntate firma z icōmutabili p̄
posuit creare unā puellā uirginēz fan
ctissimā que esset mater filij sui z sp̄s
sa sp̄s sancti regina celi z porta para
disi. Auēt. Dñs possedit me i initō uia
rū suarū anteq̄ quidq̄ faceret a prin
cipio: ab eterno ordinata suz z ex anti
quis. p̄v. 2. Nō. dñs possedit me. s. in
uoluntate sua icōmutabili i initio uia
rū. i. creaturaru; z ex antiquis. su
ple rōnibus. Nō. x. rōnes antiquas q̄
re deus p̄posuit ipsam creare. Prima
est sciebat. n. deus eternāz q̄ quedā
mulier erat futura. s. eua. que eēt i ni
tū z cā omnis mali qz ipsa p̄io pecca
uit. A m̄re initū factuz est peccati z
per illa; oēs morimur. ecclesiastici. 25
Ex ista rōne p̄posuit deus creare unā
mulierē. s. uirginē mariā que esset cā
totius boni z initū. licet de' sine m̄re
potuisset redimere. z saluār hominē.
Secda rō qz sciebat q̄ mulier que essz
cā totius mali h̄go existens peccaret
ideo ordinauit aliā uirginem. ut possz
carnem assumere. Tertia rō est. quia
m̄r eā mali fuit desponsata ade deus
fuit sacer dos qui eos desponsauit. di.
crescite. z multiplicamini. Jō h̄ m̄re
h̄gine uoluit nasci z despōsata. Quar
ta ratio est qz mulier que esset causa

mali esset per angelū malum uisitata
.s. per luciferū z serpentē ideo p̄posu
it q̄ mulier que esset cā boni per ange
lum bonū esset salutata. Quinta quia
p̄ia esset temptata z decepta. cur p̄ce
pit uobis deus zc. p̄. oposuit deus q̄ fa
ñ eēt tēptata. sed isozmata qñ dixit an
gelus spiritus sanctus supueniet i te
zc. Sexta. qz p̄ia esset inclinata ad p̄
sentiendum diabolo ideo uoluit q̄ fa
esset inclinata ad consentiendū ange
lo zc. Ecce ancilla dñi fiat mihi. zc.
Septia qz p̄ia fuit satiata fructu. qz
comedit z i utero misit iō uoluit ut h̄
go conciperet fructum zc. de quo sibi
dicit benedictus fructus uentris tui.
Octaua qz per euā fruct' uenit ad ho
minē z fuit cibus mortis z per h̄ginez
fructus uenit ad nos qui erit cā uite.
Nona qz per primā tota natura huma
na in misijs z doloribus debet p̄ster
ni z per mariā uirginem repari. Dec
ma sciebat deus q̄ per primā porta pa
radisi esset clausa sed per mariā uirgi
nez patefacta z dilatata esset z apta.
Ideo ecclesia paradisi porta per euāz
cūctis clausa ē z per ma. uir. iterum
patefacta ē. Ecce qñ dicit. dñs possedit
me zc. fiat ergo cōclusio. Si ergo fir
mū p̄positū. z uolūtas deliberata ad
aliquid fiendum dicit' conceptio z de'
ab eterno z impermutabilū p̄posuit
facere istam gloriosam uirginem. Ec
ce quā dicit' thema. Nundum erant
abissi. z ego iam concepta eram. s. in
mente diuina zc.

Dico h̄o zc. Ista non fuit ante' mundi
creationem sed fuit in principio crea
tōis mūdi. Dicunt theologi. q̄ quādo
deus creauit celum empiru; ubi mo
do sunt anime beate. simul creauit in
eo nouem ordines angelorū. Primus
ordo inferius est angelorum. secundus
archangelorū. terti' p̄ncipatū. quart'

potestati. quibus virtuti. sextus dicitio
m. septimus. trionum. octauus cherubio
rum. nonus seraphiorum. Et si dicat quomodo scit
et quis descendit dicat. quomodo christus et b.
paulus qui hoc reuelavit dionysio suo di
scipulo qui hoc fecit unum librum uoca
tum de celesti hierarchia. qui tunc
essent angeli tamen mundum beati Et dicit
gregorius. quod melior creatura et in digni
tate altior quam deus creauit tunc erat
lucifer de supremo ordine. scilicet seraphino
rum qui respiciens. uidit omnes creaturas
sub se. et solum dominum supra se. uoluit se deo
parificare et illud peccatum manifestauit
omnibus angelis. d. quid uobis uide
tur? et multi ut sui aduatores uolentes
domino complacere. consenserunt ut falsi consi
liarii sibi dicendo. certe bonum est quod
heretis illum honorem conformitatem et part
icipationem. boni autem angeli. ut raphael
gabriel. et michael non consenserunt
Imo contradixerunt. uidentem deus quod in
sua domo mouebatur talis dissensio. di
xit. Non habitabit in medio domus mee qui
facit superbiam. etc. Cogitate hic istum pec
catum est superbia quod de angelis sanctis
fecit demones damnatos de habitatoribus
celi habitatores inferni. Si illi ex
superbia sunt expulsi de celo quomodo cum
superbia poterimus nos intrare celum?
Si sciretis quomodo est graue peccatum tene
retis consilium tobie. d. tobie. 4. Super
bia nunquam in tuo sensu aut tuo uerbo dicitur
permittas. in ipsa enim inuita sumpsit omnis
perditio. Non considerate rationabiliter
qualiter pia compassione debuerunt habe
re omnes sancti angeli. Non dico quod habue
runt dolorem sicut heretis uos. si ista ciui
tas depopularetur qui remaneret. dice
rent. Oyme etc. ita cogitate de angelis
quando in quolibet ordine uiderunt tot cate
dras uacuas. potestis cogitare quod su
plicabant domino. d. domine. Ista ciuitas no
stra sic remanebit depopulata et tunc
deus reuelauit sanctis angelis quod eorum ordi

nes repararentur. non de angelis. sed de
hominibus penitentibus et obedientibus
et creditibus. archangeli de personis de
uotis spiritualibus. principatus de per
sonis misericordiosis. potates de perso
nis patientibus. uirtutes de personis pa
cificis. dicitiones de bonis presidentibus
Troni de personis paupertatem applicam
seruantibus. cherubi. de personis sapienti
bus diuinam scientiam. Seraphi de per
sonis que sunt in summa caritate. dicentes
omnibus quod ipse crearet. et formaret unam
uirginem. cuius fructu tota ciuitas po
pulo replebitur. cogitate quomodo sancti ange
li conceperunt illam uirginem in mentibus
suis. per quam ordo eorum repararetur. In
ceperunt tripudare et facere magnum fe
stum. Et fuit magna quod quam deus fe
cit Job. 28. Interrogabo te. Responde
mibi. Ubi eras cum me laudaret. simul
astra matutina ubi eras quando pone
bam fundamenta terre et cum iubilarent
omnes filii dei Nota fundamenta terre
scilicet uiuentium. sunt reuelationes diuine.
stelle matutine sunt angeli ut exponit
glossa. gregorius. Jubilus ut dicit bernardus
est leticia cordis tam magna que non
potest abscondi Ecce quomodo uirgo maria
fuit concepta in mentibus angelorum
Ideo dicit ipsa ecclesiastici. 24. Ego ex ore
altissimi prodij quando eam reuelauit
sanctis angelis primogenitam ante om
nem creaturam non in tempore sed in
sanctitate et dignitate ego feci in celo.
ut oriretur lumen. scilicet diuine reuelationis in
deficiens de ista dicit. Mundum erat
abissi. scilicet creaturarum inferiorum distin
ctiones. et ego iam concepta eram. scilicet in
mentibus angelorum.

Dico tertio quod fuit conceptio humana. Ista
fuit post creationem a deo et tunc et post eorum
peccata qui uidentes. et consideran
tes eorum condemnationem. et totius
generis humani perditionem. cogitate quomodo

erat eorum dolor et tristitia. ac si in eo de
fectu et culpa omnes persone huius civita
tis et magne et parve deberent iugulari
et ego cum eis quanta esset mea tristitia.
Quoniam ergo adā cogitabat quot mala quae
infirmittates quot dolores in corporibus
et quot condēnationes animarum sequerentur ex
eius culpa quod aliter nihil horum fuisset. ne
quod mirum si tristitabatur et lamentabatur.
Hinc in scriptura secreta cum dicitur gen.
3. vocavit adā nomen uxoris suae euae
eo quod mater esset cunctorum viventium. An
tequam peccaret vocaverat eam urago sed
postquam peccavit vocavit eam eua. i. ve. et
calamitas. Iohannes dicit usus. Deus dicitur
e vel a quot quot nascuntur ab eua. i.
ve propter miseriam et dolorem in quem in
travit. Dum autem adam et eua essent in illa
tristitia deus revelavit eis quod ab eis pro
cederet una virgo sanctissima quae af
ferret maius bonum quam ipsi perdidissent
quod eua abstulit nobis paradysum; terre
stre; virgo maria attulit nobis paradysum
sum celestem. Illa attulit nobis mortem
corporis virgo maria donavit nobis vi
tam aeternam. Illa fecit perdere devotionem ista
fecit invenire dei fructum. eua clausit
ianuam paradysi quam virgo aperuit. Logi
tate adā et eua quomodo conceperunt virginem;
mariam ipsam desiderando. Quod deus si
bi revelaverit expresse dicitur doc. san
cti. sed adhuc auctoritas. deus male
dicens dyabolo dixit gen. 3. Inimicitias ponam
inter te et mulierem. et semen tuum
et semen illius. ipsa conteret caput tuum.
caput diaboli erat dominatio tyrannica hu
iusmodi quam sibi usurpaverat quam sibi
abstulit virgo maria. per filium suum benedic
tum. De hoc dixit deus ad serpentem ete
rus ad veterem. Inimicitias ponam.
et cetera. Si queratur quomodo in scriptura opata est hu
iusmodi victoria profecto non reperietur in
tota linea humani generis donec per
veniat ad mariam quae nimirum illud an
tiqui serpentis caput venenatum virtu

tis pede destruit. De ista conceptione dicit
scriptura in psalmo virginis. ecclesiastici 24.
Ego in altissimis habitavi et thronum meum
in columna nubis. alti fuerunt adā. et eua
quod caput fuerunt humane generationis
altiores quantum ad locum paradisi terre
stris. altissimi quantum ad iusticiam origina
lem et sanctitatem quod virgo maria. fuit co
lumna nubis ardorem doloris corporis refrige
rando. De ista conceptione dicit thema
mundum erat abissi. scilicet mortis et damnatio
nis: quod adhuc nullus fuerat mortuus
et ego iam concepta eram. scilicet in mente huma
na et cetera.

Quarta conceptio virginis est scriptura
lis. Sancta. n. scriptura maxime veteris
testamenti tota est gravis continens in
se celestia mysteria. ut in scriptura continet in
vtero filium sic secretum mysterium dici po
test conceptum. Beda dicit de sacra scrip
tura. Sancta veneranda quod patris festivi
tatis memoriam paucis quidem verbis
euangelista comprehendit sed non pauca
celestis mysterii virtute gravis re
linquit cum ergo virgo maria. in omnibus libris
sacre scripture et in omnibus canticis imo
in singulis versibus directe sit mystice
contenta patet eius conceptio scriptura
lis. declaratur. legitur in historia moysi
Exo. 3. quod dum pasceret oves in monte sy
nay vidit rubum ardere. et cetera. Ista scrip
tura gravis est de virgine Maria. mons
synay altus vita est virginis Marie.
Rubus incobustus est persona virginis.
Ignis non comburens. nec rubum nec
flores nec folia est filius dei incarnatus
sine corruptione et sic posset declarari
conceptio in multis alijs historijs sed
sufficit modo. De ista conceptione. dicit
Virgo maria ecclesiastici 24. Ego quasi terebin
tus. scilicet arbore extendi ramos meos et ra
mi mei honoris et gratie. Virgo maria con
cepta in scriptura sacra extendit ramos
scilicet libros. ramunculi sunt capitula. ra
mi mei dicit ipsa honoris et gratie apud deum

tes qz fuit prophetizata qz magnus ho
nor e. In honore; Johānis baptiste dr
qz fuit pphetizat. Malachie. 3. Ecce
ego mitto angelū meū zc. qual' honor
et grā est virgi que i oibus libris et ca
pitulis figurat: lō dicit. Munduz erat
abissi. s. doctriaz euāgelicaz noui testa
mēti. Et ego iam concepta eram. s. in
scriptura veteris testamenti.

Quinta pceptō ē maternal' qn. b. Anna
i. vtero suo sancto ipā; concepit et de
ista fit hodie solēnitas de nullo sancto
fit festū conceptionis nisi christi et vir
ginis. De virgine autē fit tripl' rōne
Prima quia fuit digne impetrata. Se
cunda quia fuit alte sanctificata. Ter
tia quia fuit firmiter conseruata. De
prima dicitur quō Joachi et anna sci
et iusti. 20. annis fuerunt sine ple. s.
orōnib' vigilijs. et elemosinis. impe
trarunt istā bndictā filiā p cursu; na
ture: qz s matresterili. Rō ē ergo ut s
hoc fiat festū. Cognouit elchana annā
uxorē suā et pcepit anna et pepit. i. R.
i. elchana. i. possessio dei significat Joa
chi qui fuit possessus a deo. Secunda
rō qz fuit scificata alts. huius sunt. 6.
gradus scificationis. 3. ante natiuitatē
et tres post natiuitatē. Prim' grad' sci
ficationis post natiuitatē et ifirmior ē pp
tritionē finale; . Qn. n. aliquis toto tē
pore vite sue vixit i peccatis. s; aliquo
tiēs in puncto mortis de' dat sibi ptri
tionē. et sic aia scificat. Isto modo fuit
scificatus latro et aliqui q mortui fue
runt pro fide. De isto gradu auctoritas
Jere. 12. Congrega eos quasi gregē ad
victimā et sanctifica eos in die occisio
nis. Secund' gradus ē illoz qui s bōa
hora puertunt ad dñ; . dicitunt peccata
pterunt. pfitent. suāt penitentia. Iste
ē melior. qz deserunt mūdū. et peccata
ate qz peccā defant eos. et scificat. Isto
modo fuit scificat' paul'. maria mag
da. Ad ro. 6. Libēati a peccato. fui au

9
lez facti deo hētis fructū vestr' in scifi
catōe. Tert' gradus ē i baptismo. vbi
scificatur non soluz puer. s; etiā infide
les adulti qn non fecte accedunt. Pec
catores aln fustis sed abluti estis sed
sanctificati estis in noie yhu dñi nri.
prio cor. 6. Quart' ē in vtero nr̄is. vt
Jeremias ante qz exires de vulua san
ctificauit te. Scificatus fuit in vtero
quia dicit ante qz exires de vtero. zc.
Quint' gradus ē maior z nō legit ni
si de. b. Jo. baptista. q per. 3. menses
an eius natiuitatē fuit scificat'. Spiri
tu. s. replebitur adhuc i vtero matris
sue. luc. 1. Dic crisostom'. q i salutatio
ne virginis et helisabet qn exultauit
Jo. in vtero tunc fuit sanctificatus.
Sext' gradus z super oēs alios ē scifi
catio s. Ma. qz nō qn debuit nasei nec
i vltimo die nec ebdomada vel mense
s; in eodē mense i eadē ebdomada i eo
dem die z hora formato corpore z aia
creata qz tūc fuit rationalis z capax sā
ctificatōis fuit sanctificata. Auctōitas
ps. Fluuis imper' letificat ciuitatē dei.
sanctificauit tabernaculū suū altissim'.
Nō. fluuis ipet' scificatio virginis Ma.
quia sanctificatio alioz sanctoruz non
dicitur fluui' s; vna gutta grē. hiero
nimus ceteris per partes dat gratia
Marie aut totā se infudit gratie pleni
tudo. Imper'. s. scificationis quia ea
dem hora. nō expectant diē. ebdoma
dā. Letificat ciuitatē dei. s. sanctos an
gelos. Ratio. qz si gaudiū ē angelis su
per vno peccatore penitentia agente. n
mirū si fecerunt festū de illa que nūq;
peccauit nec corde nec ore. multomin'
opere. Scificauit tabernaculū suū; al
tissim'. s. virginē Ma. que fuit taber
naculū dei. Legitur exodi vltimo q
moyses ex pcepto dei fecit tabernacu
lum. Quādo. n. corpus filij dei organi
zatum z lineatū z anima cōiuncta per
creationem corpori tūc altissim' sancti
ficauit tabernaculū suū. Satis q
b

quando constructa est ecclesia intrat
 epus ad consecran. Ita d' virgi. Ma.
 postq' corp' fuit organizatū z anima
 infusa venit ep's. s. spiritus san. qui eā
 sanctificauit. Auē. Postq' cūcta aperta
 sunt operuit nubes tabernaculum. z
 impleuit illō gloria dñi. Exo. vlt. Ter
 tia ratio qz fuit firmiter conseruata.
 Johānes z Jere. fuerūt sanctificati s;
 non ita sōrtiter vt excusarentur a
 uen alibus. s; virgo ma. fuit ita firme
 sanctificata q' nec ore nec corde pecca
 uit aliquo mō. Ideo dau. d. dicit. De'
 in medio eius nō commouebis. Moue
 ri z cadere differunt. cadit homo z p
 sternit per mortale: z cōmouetur per
 veniale. Mō nūq' fuit sanctus qui nō
 ceciderit per mortale. vel fuerit mot'
 per veniale nisi virgo ma. De xpō nō
 est dubiū Jō dicit. De' i medio eius nō
 cōmouebitur. nō solū nō prostrabit'.
 Ideo bernard'. Ego puto q' z copiosi
 or sanctificatōis bñdictio q' i alijs san
 ctis in vtero sanctif. catis in eā descē
 derit que non solum ipsi us ortū sancti
 ficaret. s; etiā vita; ei' ab omni pecca
 to deinceps immunē pseruaret. quod
 alteri nēmi natis quidē mulierū cre
 ditur esse donatū. dignū est q' de eius
 conceptiōe maternali. Dicit vō in the
 mate nūdu; erant abissi. s. euāglicaz
 predicationū z apostolorū. Et ecclesie
 determinationū. z ego iam concepta
 eram zc.

In festo sancte Lucie virg. z mar.
Reposui pro luce habere illaz.
 habet vbu istud orig. in libro
 sapiētie. 7. Sicut tota solēnitas
 est. b. lucie. Ita z fmo n' zc. Pro de
 claratione hui' verbi fm sensum que
 volo pertractare ex introductōe ma
 terie inuenio q' deus talem hic regulā
 seruat in sua puidencia q' cuilibet san
 cte persone iuxta proprietates z virtu
 tes quas habitura est ordinat ei nom
 imponi. Ratio est qz tot sunt uirtutes

in vita vnius sancti q' homo non pos
 set recordari Ideo p nra recordatiōe
 vult ut in nomine sumarie cōtineat'.
 Uides. n. de' tenere modū istorū ma
 gistrorū fac. entū libzof. qz in vno vez
 bo designatur tota mā libri hoc patet
 prio i phia i libro q' tractat d' cōditōi
 bus de potentijs z d' pprietatibus aie
 qui dicit de aia. Itē in libro de celo z
 mūdo. hoc idē p; in theo' in qua ē qui
 dam liber qui tractat de creatione z
 generatiōe hoium z rerū z dicit gene
 sis. Itē exodus. i. itinerariū qz loq' de
 via filiorū ysrael i exitu de egipto Itē
 leuiticus grece. i. offertoriū latine qz
 loquit' d' sacrificijs p victōia. P; ergo
 q' qui facit librū in titulo cōprehēdit
 totā mā; libri Ita enī facit christ' U
 ra. n. hoīs est veluti quida; liber. hñs
 plures sexternos z tot quot hēt homo
 ānos. tot cap'la quot mēses uel septia
 nas. carte sunt dies z noctes. carta al
 ba ē dies z nigra nox. In qua carta na
 tus es alba vel nigra incipit liber vi
 te tue De isto libro vite humane dicit
 de' pater filio Sume tibi librū gradē
 z scribe i eo stilo hominis. ysa. 8. Uita
 hominis ē maior liber q' biblia vel de
 cretu;. Quot menses quot ebdomade
 quot dies quot hore. scribitur. n. stilo
 i. libero arbitrio hoīs. Cū ergo aliqua
 psona d; tenere sanctā vitā z virtuo
 sam: in baptismo deus disponit z ordi
 nat per reuelationē vel aliter q' nomi
 netur noie sumario eius vitam cōtinē
 te Auctoritas. Sterilis es z absq; libe
 ris s; concipies z paries filiū. ipse inci
 piet liberare ysrael. Judicū iz. z sequi
 tur Peperit' z vocauit nomen eius san
 son. i. robustus. In eius noie tota ei'
 fortitudo innuit' Et de Josue dicitur
 eccl'i. 46. Fuit magnus fm nomen su
 um Itē in nouo testō. De preconē suo
 dicit pñuncians Luc. i. Elyabet vxor
 tua pariet tibi filiū z vocabis nomen
 ei' Johāne. Erit. n. magn' corā dño.

Per oppositū qñ aliqñ h; nomē signifi-
cans bonū interpretatiue ⁊ vita ē ma-
la. mltū displic; deo. Auctōitas apoc.
3. Scio opa tua. suple mala. qz nomen
hēs qz viuas ⁊ mortuus es. Dicit glō.
qz vocabatur melitus. i. dulcis ⁊ ipse
erat amar⁹ per malā vitā iō Jōhes re-
prehēdebat eū. P; ergo regula dñe
puidētie. Lū ergo. b. lucia i tota vita
sua habuēt pprietates virtutes ⁊ cō-
ditiones lucis congrue vocata fuit lu-
cia q̄ dicit a luce. Quatuor mōis noīa
denominant ad significādū Per ppri-
am significatōē; vt hoc nomē paulus.
pacē. Vel p deriuatiōē; vt lucia a lu-
ce vt p etimologiā lucia quasi lucua
vel per interpretatiōem vt lucia q̄ lu-
cis via Jō de. b. lucia qz habuit lucis
pprietates. Dicit thema ⁊ loquitur xps.
pposui pro luce hēre illam. ac si Rndēt
qōi querenti q̄ fuit hoc noīe vocata
Rndit pposui p luce hēre illā. Nō qua-
tuor pditiōes lucis quas hūt b. lu. s.

- Pulchritudinem sine deformitate.
- Amplitudinem sine tenacitate.
- Rectitudinem sine obliquitate.
- Longitudinem sine retarditate.

Dico. i. zc. hoc p; i radio solis qñ soz-
didatur nec inquinatur licet tangat
multa imūda ⁊ cōrupta ymo purificat
desiccando zc. Istam cōditionem lucis
hūt b. lucia qz nūq; sordidata fuit per
aliq; imundiciā nec tēporalē nec spiri-
tualē l; staret iter. multas psōas imun-
das ⁊ infideles. Ymo purificauit eos:
Dicatur cū esset pulchra i corpō sed
pulchrior aīa ⁊ et eēt despōsata: qz an-
tiquitus siml stabāt virgines ⁊. despō-
sate. n̄ tñ mō. maxie iter nos Nā sunt
multe que grauide veniūt ad missam
Tūc tēporis mater sua infirmabat de
imunda infirmitate. s. flux⁹ sanguinis
quā passa ē per. i. annos ⁊ qñ uidit qz
medicinis nālib⁹ nō potuit curari. Lo-
gitate qz uoluit recurrer ad dīnos ⁊ p-
nratōes. s; b. lucia eā retraxit. d. sibi

ystoriā de muliere eandē infirmitate;
hñte que ad tactū sūmbrie xpi fuit cu-
rata. ut p; Mat. 9. Inducens eā ut ad
xpm recurreret. Et mater rndit. Et
ubi ē iā mō xpus filia Jā ē i celo quō;
zc. Cui lucia Mater faciam⁹ qd i nob
est ⁊ xpus faciet qd i se est. Uadamus
ad ecclesiā ⁊ tangatis sūmbriā sui alta-
ris. Et iuerūt ad ecclesiā; sancte agate
i qua. b. lucia orabat ⁊ rapta vidit ce-
los aptos ⁊ beatos āgelos ⁊. b. agatā
gēmis ornatā sibi dicentē. Soroz mea
lucina virgo deo deuota qd a me petis
qd ipsa potēs psta; p̄tinuo matri tue:
nā fides tua mri subuēit tue. Ecce sa-
nata est. Ecce lucia ut lux nō sustinēs
maculas infidelitatis eundo ad diuinos
oz recurrere ad diuinos p̄ quis neces-
sitate vel cā macula turpissima est ani-
me Ne declinetis ad magos neq; ab-
ariolis aliquid sciscitemini ut pollua-
mini per eos Leui. 19. Itē non habuit
maculā carnalitatis. Nā; curata m̄re
humiliter petijt ab ea vt de cetero nō
noīaret sibi spōsū; narrās mri reuela-
tionē quā viderat. ⁊ quō aga. pp virgi-
nitatē tñ placuit deo Rndit mater qz
mrimoniū bonū ē ⁊ a deo istitutū i pa-
radiso terrestri. ⁊ xps p̄mū miraculū
fecit i nuptijs. iō filia dimittatis pposi-
tū: qz forte tēptatio ē Rndit lu. Mat.
mrimoniū bonū ē. s; melior virginitas.
iō dimittēdo bonū p meliōi bonū ē. viz
go ma. ⁊ yhs semp fuerūt virgines. Et
mat. O filia vultis mihi auferre gau-
diū qd spo d nuptijs vris: zc. Rndit. b.
lu. Mat gaudiū nuptiar; mltoties p̄-
tit i luctū ⁊ q̄ semp. iō zc. Et fecit aliā
rōnē mat vt. s. hret filiū hrdē d oib⁹
bōis reudit⁹ Rndit. b. lu. M̄ hēre fili-
um icertū ē: qz multi s̄ i mrimōio qñ
hñt filios. s; hoc ē certū: qz in fine mri
mōij m̄r pdit meliorē thesaur; quē ha-
beat. s. virginitatē Ecce quō fuit pura
a macula carnalitatis. qz n̄ pdidit vir-
ginitatē: qz l; mrimoniū fiat sine peccō

trā in eo perdit uirginitas . iō possum⁹
dicē d ea . illō sapiētie . 7 Nihil ignarū
illā icurrit . candor ē enī lucis eterne
z speculū sine macula . Et ē hic qō . cū
b . lucia eēt desponsata . zc . An . licet
dimittere sponsus . vel ecōuerso . Rādo
Tres sūt gradus i . matrimōto . Prim⁹
ē incantatio . secundus desponsatio . Ter
tius . matrimonij consumatio . l . 3 alia sūt
vba iuris : qz secundū ius incantati
ta dicūtur sponsalia a spondeo spōdes
i . promitto . Secundus gradus ē qū per
verba de pñti sponsant i facie ecclie .
vel alibi . Istud licz apud nos appellet
sponsare . tamē apud deū est vtz matri
monū . Tertius gradus ē copula carnal
Nō videam⁹ si est licitū dimittere spō
sum vel ecōuerso . z vñ q sic : quia . b .
lucia ipm dimisit . Dico q de pño gra
du nō debent retrocedere . Nā ille qui
retrocedit peccat mortalr . z est piur⁹
sed dimissus pōt contrahere . Dico de
secūdo gradu q non possunt diuidi ali
quo mō : qz iam est vñm matrimonij
nisi per ingressu religionis si nō hñe
runt copulā carnalē . z tunc facta pro
fessioe alter poterit cōtrahere . Quot
sunt in mūdo qui secrete pñunt matri
monū . post cōtrahunt cū alijs . Ideo
puelle z mulieres caueāt a clādestinis
s ; dicant . si vultis me i vxorē . loquamī
cuz parentib⁹ meis patre z matre . zc .
d hoc mñmōio auctōitas . pñe ad cor .
7 . hñs q i matrimōio iuncti sūt pñci
pio . nō ego s ; deus . vxorē a viro non
discedere . z vir vxorē nō dimittat . De
tertio gradu dico q nō possunt separa
ri nisi per mortē . l . 3 de licentia prelati
possint separari . z religionē intrare . s ;
aliter i seculo remanentes nō possunt
cōtrahere . Jam enī non sunt duo . sed
vna caro . Mat . 16 . Quos ergo deus p
iunxit homo non separet . B . aut lucia
erat i primo gradu z poterat separari
a sponso ppter impedimentū qō dicit
dispar cultus : qz eius sponsus erat infi

delis .

Dico secūdo . zc . q in instāti illuminat
mūduz z dat lumē sine sui diminutiōe
ut patet de candela accēsa . Istā condi
tionē habuit . b . lucia per opera mñi
cordie z pietatis . dando elemosinas .
Ad pñtichā . Postq . n . obtinuit a mñe
q nō sibi noiaret spōsu . alia die . humi
liter petijt a mñe dicens . Illud qō mñi
hi datura eras eunti ad hoīe ; morta
lem z ad cōruptionē . da mñi eunti ad
dñz yhm christū itegritatis mee custo
dē . Et mater . Filia . christ⁹ nō indiget
de aliquo : qz dñi est terra z plenitudo
ei⁹ zc . Lucia . Nō indiget aliquo i sua p
sōa s ; i mñib⁹ . s . paupib⁹ . d . illō Ma . zc
Qō vni ex mñis meis fecistis mñi fe
cistis . Et mñ . Lege pñ⁹ oculos meos z
postea facias d oibus facultatib⁹ qced
vis . Dicat quō antiquit⁹ erat cōsuetu
do q heres pñogenit⁹ claudēbat ocu
los ex singlari officio . Auctoritas gen .
46 . de pñogenito iacob q fuit rubē . S ;
ex delicto perdidit pñogeniturā . z da
ta fuit Joseph . Dixit de⁹ iacob . Joseph
quoq ; imponet man⁹ suas sup oculos
tuos in signum quod esset hñs Item
ad tobiā . thob . 14 . Reuersus est ad so
ceros suos iuentq ; eos incolumes in
senectute bona z tpe curā eoz gessit z
clausit oculos eoz z omnē hereditatē
dom⁹ raguel ipse percepit . Ex ista con
suetudie dñe mātē . Lege pñ⁹ oculos
meos zc . qñ dicat . vulgare puerbiū ē
Nō dz qz spoliari dōcc vadat dormire .
Respōdit . b . lucia . Nō est magnū dare
deo qō pferri nō pōt . viues ergo da chri
sto qō possides : qz ibi ē meritū . Obten
ta aut licentia a mñe . incepit distribue
re z vendere iocalia z dare i elemosi
nas . zc Dā . n . iocalia vēderēt . spōs⁹ eo
gnouit . z vēit ad nutricē z dixit sibi qñ
illa vendebant . Nutrix at christiana z
deuota respōdit sapiēter . d . q vna ma
gna possō . z baronia vendebat . z ipa
itelligebat d glia celesti quā spōsa sua

volebat enim ut sibi et omnibus bonis esset. Ipse autem ut carnalis non intellexit de gloria sed de baronia aliqua: et iunxit eam ad vendendum ut tamen bonum fieret etc. Dicat quomodo sponsus se reputavit derisus quoniam intellexit. Ecce quomodo habuit secundam lucis proprietatem dantes et distribuens etc. Recte tenuit consilium euangelice perfectionis. Mat. 19. Si vis perfectus esse vade et vende omnia que habes et da pauperibus et sequere me. Moraliter vos non tenemini ex necessitate quicquid habetis dare nec dimittite. Dimittere enim diuitias est in triplici gradu. Primo totaliter relinquendo. Secundo misericorditer distribuendo. Tertio liberaliter restituendo. Primo gradus competit religiosi qui ex voto se obligauerunt ad consilia euangelica seruanda nihil habere ut proprium. Bonum dicitur esse ille qui potest dicere cum petro. Mat. 19. Ecce nos reliquimus omnia. Non omnia: quicquid totum dicit nihil excludit. Omnia scilicet diuitias. honores. dignitates. familiaritates. omnia habitata et habenda. Exemplum ad primum gradum distribuendo. hoc pertinet omnibus maxime clericis. Non est necessarium eis dimittere beneficia nisi symoniacae sint habitata et redditus. sed non debent congregari: quia quibus fontem in domo. non debent facere cisternam. Ber. Quicquid clericus de facta tibi ecclesie tibi retinueris propter simplicem victum et vestitum furtum facis. sacrilegium edictis. Exemplum ad secundum gradum. Conditur v. furaribus. raptoribus. latronibus. et omnibus qui sciunt se habere aliquid de malo. iuste tenent restituere illa que habuerunt si est certum. De incertis autem secundum consilium boni professoris restituere usuras. furta secreta. rapinas et uitiorum. solidata. elemosinas mortuis iuxta eorum voluntates. Ad. 20. 13. Redde ergo omnibus debita nemini quicquam debeatis.

Dico tertio etc. Nam recte mittit et dirigit radios suos. ut patet in radijs solaribus et cadele. Ista proprietatem habuit. b. lucia que in omnibus suis operibus habuit intentionem rectam. nec amore odio. fauore. nec timore. aliquid diuit. Ad practicam. quomodo postquam omnia di

22
 strubuit. Aduxit quendam domunculam. versus proprijs manibus. Uenit sponsus ad nutricem di. ubi erat illa magna baronia et possessio etc. Et illa declinavit sibi totum. Ille autem videns se confusum et delusum: accusauit eam. imponens sibi titulum christianitatis et legem augustorum viuente. Pascasi autem perfectus vocauit eam querens ab ea ubi esset patrimonium. que respondit se constituisse in loco tuto. Et iudex. Tu patrimonium tuum cum corruptoribus expeditisti. Que respondit. Corruptores corporis nec anime nunquam cognoui. Et pascasi. Sacrifica dijs. vl. etc. Respondit b. lu. Ego per. is. annos non cessavi sacrificare deo quicquid habeo. minus quia mihi super me ipsam offero. faciat deus hostia sua quicquid uoluerit. Et iudex. Ista uerba potes dicere christiano. mihi autem precipue secreta custodio frustra ista persequeris. Et lu. Tu precipue leges attendis. ego dei leges attendo. Tu illos times. ego deum timeo. Tu illud placere desideras. ego deo. Et iudex. Cessabunt uerba eius quicquid peruenit ad uerba. Et lu. christi ancilla sum que dixit. Spiritus sanctus loquetur in uobis et ideo non cessabunt. Et iudex. In te ergo est spiritus sanctus? Respondit et noluit dicere quod sic uirginitas manet gloria. sed dixit. Aplos dicit. i. ad cor. 3. 2. 6. que caste uiuentes teples sunt dei et spiritus sanctus habitat in eis. Et iudex. Ego te duci faciam ad lupanar. ut a te recedat spiritus sanctus. Respondit. Si me inuita violari feceris castitas mihi duplicabitur ad coronam. Non enim conuenit corpori nisi de consensu mentis. Dicat historia quomodo non potuit moueri. Non quod uirginibus datur una corona uirginitatis. quam custodunt uirginitatem non solum in corpore non faciendo actum. sed in membris omnibus. in ore non loquendo de illa materia etc. in oculis. auribus. manibus etc. Sed si ipsis fiat uolentia ipsis non presentibus datur alia corona. Iohannes dixit. Castitas mihi duplicabitur ad coronam. Ecce quomodo habuit rectitudinem intentionis sine obligatione. ysa. 40. et luc. 3. Rectas facite semitas eius etc. Moraliter per meretrices que

sunt i hospitij. Na. 20. i. Digni snt mo
te no solu q faciunt ea s; etiã q consenti
unt facientib. glo. augustin. Consentire
uident q debet z possunt corrigere
z no faciunt zc.

Q Dico quarto qz lux subito emittit radi
os v. g. De sole qui qñ orit. in instanti
mittit radios ad occidentē. Idez de ce
co illuminato. Istã pditionē siue pprie
tatem hñit. b. lu. qz i instanti p marti
riũ aia sua intrauit in celũ empireum.
Ala praticã. Dicat qñ fecit pconiza
tionē vt qcumq; uellet peccare eũ tali
doicella uerz ad lupanar zc. O quot
milui uenerūt ad carnes. z cũ uellēt
eã ducere ad lupanar no potuerūt eaz
mouere zc. Dicat de olco feruenti su
per eam zc. Ecce qño habuit cõdictio
nes siue pprietates lucis. Ita etiã est
lucis effectus in ill' q hñt ad eã deuotio
nem illuminãdo mentē. oculos aie z
corporis. z calefaciẽdo uoluntatē in
deuotionē uel dilectionē erga xp̄; zc.

In festo sancti thome apli.
Thomas unus ex duodecim q di
cit didim. Jo. 20. z recitatur i
euãgelio hodierno Sic tota so
lẽntas hodierna ē. b. thome apli ita
z fmo. S; salutes pri. v. ma. zc. Uer
bũ thematis ē rñsioqñis. quã possent
facei ignorãtes dicẽdo. f. Qñ festũ est
hodie. Et iste sanctus qual' uocatur. Et
qual' dignitatis fuit. Rñdit thẽa. Un
ex. 12. zc. z est qñ descriptio ptinens no
men z cõditiones sancti tho. Quesiui
amore uestri uirtutes h' apli tã i hysto
ria euãgelij. qñ i legẽda scõrũ z inueni
i eo. 6. magnas uirtutes. Tres colligũ
tur ex textu euãgelij Johãnis. Alie ue
ro. 3. de eius legẽda que subtiliter z i
gẽtose possunt noiari i themate iuxta
singulas uirtutes singula uerba zc.

Pria ē alta caritas Ibi thomas.
Secũda ē vã hũilitas Ibi vnus.
Tertia ē clara fĩdilitas Ibi ex duodeci
4ª est castimõia grõsa Ibi qui
5^a ē misericordia copiosa Ibi dicitur.

6^a ē patia uirtuosa Ibi didim.
Dico ergo prio zc. alta caritas que est
amor z deuotio erga dñm sup oia de q
dicã vobis. 12. grad' z uidebitis i quo
gradu caritatis fuit. b. tho. Primus gra
dus ē qñ h; tantã caritatē ad dñm qz
totũ itellectũ dat deo ad cogitandũ z
cõtemplandũ. Jã scitis qño res ualde
dilecta ē sepe cogitata ut pz de filio zc.
Secũd' grad' altior ē. qñ no solum i
tellectus s; et uoluntas desiderat hono
rez dei z eẽ cũ eo. qz res amata ē mul
tum desiderata z ē altior grad' q pri
mus. Tertius gradus ē qñ homo recoz
dat de bñficijs creatiõis. redemptiõis
iustificationis. zc. Uoluit eni suspendi
ne aliquis sibi obediēs zc. Quart' gra
d' est i ore. no loquẽdo vanitates. nec
mendacia. s; loqui de deo orando non
iurando. legẽdo vl' pdicãdo: qz libeter
hõ de re ualde dilecta loquitur. Quintus i
oculis ad plorandũ ex xp̄i passione. z
peccatorũ pmissione. z pximi cõpassiõẽ
Sextus i aurib' audiẽdo missas eũ de
uotioẽ: qz libenter audit hõ noua v̄ re
dilecta. Septim' i mãib' ex elemosina
rũ largitione amor sui. Octau' i tibijs
z pedib' peregrinãdo amor sui. Non'
i toto corpõ. i ieiunijs. vigilijs cilicio
disciplinis. cauẽdo a delitijs luxurie.
Decim' dat diuitias z bõa tãpalia amo
re sui z uiuẽt i pauprate aplica Unde
cim' renũciare oib' dignitatib' h' mũ
di amore sui. Duodecim' z sup oēs qñ
amore sui hõ dat vitã corporalẽ. qñ hõ
ē ita philocapt' de deo. qz amore sui su
stinet mortẽ ante qñ aliqd faceret p eũ.
Si eni hoies mũdani p vna mulier va
na sustinet zc. qñto magis zc. z iste est
maior z altior grad' caritatis Jo. 15.
Maiores caritatez nemo hẽt ut aiaz suã
ponat p amicos suis. Null' ē ita bon'
amic' sicut xp̄s Ista dicit alta caritas
In isto gradu fuit. b. tho. Diceret aliqñ
etiã z alij apli. Dico qz no ita excellẽter
i cãu qz dicã vob. Legit Jo. 8. qz cum
xp̄s pdicasset iudeis de sua eternitate

z diuinitate voluerit eū lapidari tāq̄
 blasfemiū: s; ga nūdum venerat hora
 sue passionis nec tali morte erat mori
 turus. Dicit Jo. q̄ abscondit se. et exi
 uit de tēplo. i. fecit se inuisibile; z iuit
 ad aliā puinciā. s. galilee. S; cum tps
 passiōis appropinquasset. dixit aplis il
 lud. 10. ii. Eam⁹ itēz i iudeā. Cogitate
 qm̄ apli gerāt timidi audierūt zē. dixē
 runt xp̄o. Rabi nunc querebāt te lapi
 dare iudei z iterū vadis illuc. Tomas
 at sup alios dixit. Eam⁹ z nos. Et mo
 riamur cū illo. q. d. Nūquid possumus
 gloriosius mori? In isto casu oēs apli
 timuerūt p̄ter tho. Ecce quō erat i al
 tiori gradu caritatis. Iste gradus cari
 tatis oñdit i hoc qd̄ dicit Tho. q̄ he
 brayce interpretat̄ abiss⁹. que ē profun
 ditas obscura z imensurabil⁹ z fuit in
 eo cōpleta p̄phā dauid. d. Abiss⁹ abi
 inuocat di. eamus z nos zē. Mors. n.
 abissus erat añ xp̄i passiōē: qz p̄ eam
 oēs descēdebant i abissum iferni. i vo
 ce catharactay. No. catharactay fm̄
 ppriam significatiōē dicūtur opatio
 nes aq̄z i flumio egipti. z qm̄ aqua exi
 bat faciebat magnū sonū. z iste sonus
 dicebatur catharacta. trāsumptiue at
 nubes dicūtur catharacte: gen. 7. La
 tharacte celi apte sunt. z scā ē pluma
 super terrā. Figuratiue aut̄ apli dicun
 tur catharacte ex abūdātia aquay. s.
 doctrinay euāgelicay cu; magnis vo
 cibus predicādo: quas doctrīas deus
 misit i b mūdo sterili p̄ aplos ad fruc
 tificān. Uox at̄ catharactay. i. aplozū
 fuit tremulosa: qm̄ dixerūt xp̄o. Rabi
 nunc iudei zē. Sed abissus. i. thomas
 abi. in. i. mōtē inuocat. i. voce. i. sup vo
 cē catharactay. i. aploz. d. Eamus z
 nos zē. Moralr hic mlti sunt similes
 aplis z nō. b. tho. qz multi sunt qui n̄
 audent ire cu; xp̄o per bonā vitā. q̄ ti
 mēt lapidari cū apostolis. Lapidēs du
 ri sunt verba derisoria. Et trusse que
 fiunt a mal⁹ ad ifernū elitib⁹ cū iudeis
 Multi religiosi sunt z clerici qui n̄ au

dent sequi xp̄s. ne dicatur eis ipocrita
 zē. Sed sicut tho. nō timeamus dicen
 do eam⁹ z nos. s. p̄ bonā vitā z p̄nias; z
 moriamur cū ipso. Uultis cognoscere
 debilitatē illoz q̄ isto timor nō sequūt
 xp̄m: Dicat similitudo de puero puulo q̄
 mittit̄ alicubi a m̄re. q̄ videns catulū
 latrantē in via n̄ audet trāsire cū tam
 non posset sibi nocere. Multi sunt ho
 die in ista stultiti a: qz p̄ n̄ yhs xp̄s z
 mater n̄ra ecclesia sancta mittit nos
 vt portem⁹ on⁹ bone vite usq; ad por
 tam paradisi que ē mors. z multi n̄ au
 dent trāsire p̄ viā ex latratu caniculo
 rū. i. malarū psonay tiore De qb⁹ dic̄
 dauid Sagitte puulozū fa. sunt p. eoz
 zē. Nota de sagittis z balistis pueroz
 Sagitte sunt q̄ palee. q̄ nō interficiunt
 muscā. tales sunt lingue obloquentiuz
 infirmate. i. deliberate z eos. s. bonos
 Jo trāsierit solū q̄ intētio sit bōa z di
 cez cū aplo ad phi. i. Magnificabit xp̄s
 i corpōr meo siue p̄ vitā siue p̄ mortē.
 mihi at̄ viuē xp̄s ē z mori lucy zē.

Dico fo zē. Na hūilitas. Dicā⁹ vā hūi
 litas vñ p̄cedit. Sciēdū ē q̄ sic supbia
 v̄it i cōde cogitādo excellētias ppriat
 ita hūilitas v̄it i cōde cogitādo p̄pos
 defect⁹ zē. v. g. Qm̄ hō cogitat suū gen⁹
 nobile z magnū zē. hō l̄ cor mouet ad
 supbiā. s; si cogit; defect⁹ dicēdo. miser
 ego sū gnōs⁹ s; corp⁹. s; s; aīa; sū ifir
 m⁹ ex peccis. Idē d̄ pulchritudie cōpo
 ris d̄ q̄ mlti hnt supbiā: s; cogita quō
 aīa ē turpis z maculata Idē dicē q̄ hō
 hēt magnas diuitias. redit⁹. possonet
 zē. S; cogita quō i aīa es paup sū me
 ritis. z quō nud⁹ appebis corā dō i mō
 te z sic hūiliat hō. Idē q̄ supbit d̄ scia.
 S; cogita. d. O mis de⁹ d̄dit mihi ma
 gnā sciētā z n̄ hēo bonā s; malā p̄scit;
 z hūiliaberis cogitādo defect⁹ tuos. si
 cut pauo qm̄ respicit caudā pulchra; z
 plumas supbit. s; qm̄ r̄spicit pedes tur
 pes z podagrosos hūiliat z depōit cau
 dā. Ita d̄ ill⁹ q̄ hnt supbiā r̄spiciēdo plu
 umas vitatis zē. s; qm̄ r̄spiciūt ad pedes
 b iiii

.f. peccata vilitates et defectus humiliatur. Jo. B. diffiniens humilitatem per causam; dicit. humilitas est vilitas proprii defectus cognitio. Qui ergo vult humiliari. sepe cogitet proprios defectus. Ista proprietatem habuit. b. tho. super omnes apostolos in casu quem vobis dicam. Dominus ihesus christus in nocte passionis facta cena recipiens pergerunt ab apostolis consolabatur eos. Inter alia dominus dixit illis Johis. 14. Quo ego vado scitis et via; scitis. Apostoli autem tacebant quia gaudentes: quia christus commendabat eos de scientia et tamen nesciebant quo christus ibat: quia verecundabantur petere quo christus ibat. ne viderentur ignorari. S. b. tho. cognoscens et confitens defectum suum. pro se et pro alijs. dixit. Domine nescimus quo vadis. Et quomodo possumus viam scire? Est hic quod. Christus dicebat quo ego vado scitis etc. Et. b. tho. dicit Domine nescimus quo vadis. vnde quod alii ipsorum dicat secundum Mattheum deo. Terminum ad quem christus ibat erat sua dolorosa passio. s. illud luc. 24. Nonne hec oportuit christum pati. et ita intrare in gloria sua? Christus vero multoties predicauerat de sua passione et resurrectione. ideo apostoli sciebant viam et terminum. et deus b. dicebat christus. Quo ego vado scitis et via; scitis etc. S. b. tho. nesciebant quod christus iret ad illum terminum; nec per illam viam sic v. g. Si ego habere; ire ad tale locum et dicere; vobis. quod ego vado scitis etc. Sic de apostolis. Nesciebant viam; quia nesciebant quod per viam passionis iret christus ad gloriam resurrectionis. ideo dicit. Et quomodo possumus nos viam scire. Ecce magna humilitas. b. tho. Jo. dicit vnde singulis inter alios apostolos ad cognoscendum proprium defectum. Et vnde in eo plerumque fuisse prophetiam illam. Eccles. 4. Unus est et secundum non habet. non filium. non fratrem. et tamen laborare non cessat. Unus est. s. tho. apostolus. singularis. s. in colloquio apostolorum. et secundum non habet quod cognosceret defectum. Non filium. non fratrem; Filius est Jo. euang. de quo christus dixit v. g. m. Mulier. Ecce filius tuus. Si petrus. quia sicut frater fratri committit domum. ita christus petro commisit ecclesiam. Nec alij apostoli cognouerunt defectum suum;

vt. b. tho. Et ideo dicit. Et tamen laborare non cessat super se scire veritatem. d. Domine nescimus quo vadis. Moraliter instruimus hic ex. b. tho. Ne verecundetur peritiam nostram ignoratiam et petere dubia ab illis qui sciunt: quia ista superbia que est in mundo. s. verecundia de dubijs certificari ne homo reputetur ignorans. multa mala facit. v. g. Multi nesciunt se signari. et verecundantur petere Ideo de patre nostro. Ave maria. et credo in deum Item quot clerici gerrant in fornicis sacramentorum. O miseri. Et que damnatio est ista? Et ex verecundia non audet petere etc. Item quot non religiosi ignorantes. qui recipiunt sacramentum et nesciunt ordinare clausulas. Et nihil valebit instrumentum vel testimonium. Et ideo sequuntur quoniam et diuisiones. Item quot male sentit. quot sine aduocatione ex ignorantia dantur et nolunt petere ab antiquis iuristis. Item quot mores sequuntur ex ignorantia medicorum et nolunt petere Item quot errores predicantur a religiosis vel clericis ex ignorantia et nolunt petere. ymo verecundantur predicare sermones alterius; vadunt ad concordantias. Item quot ieiunia frangunt et festa: quia non fuerunt in missa in dominica. Jo. dicit scripsit talibus Isa. 5. Ne qui sapientes estis in oculis vestris sed non dei nec gentium. et coram vobis metipsis prudentes Jo. deponat talis verecundia damnata. tenentes periculum moysi. Dicentis deuter. 32. Interroga patrem tuum et dicet tibi. maiores tuos et annuntiabunt etc.

Dico tertio etc. Clara fidelitas. Fidelitas. non est obscura quam in corde credit quod dicit ore. Sicut dauid dicit Credidi. s. corde pro quod locutus sum. Jo. apostolus. 2. ad cor. 4. habentes. s. in corde fidei spiritum credimus pro quod et loquimur. Ista habuit. b. tho. super omnes alios apostolos in isto casu. Postquam enim christus a mortuis surrexit appuit apostolis sed non erat tho. ibi. Apostoli autem gaudentes sunt ut in domino. habuerunt. non fidei resurrectionis in corde. sed non legitur aliqd eis dixisse ore. Apostoli autem dixerunt tho. quomodo viderunt dominum; qui dixit eis quod est scriptum. Jo. 20. Nisi vi

dero i maib⁹ ei⁹ fix. clauoz z mittā di
gi. me. i lo. clauoz n̄ credā. Deide post
dies. 8. itez appuit eis yef⁹. z b. Tho.
erat cū eis. qb⁹ salutatis. dixit b. Tho.
Infer digitū tuū zc. Qui credidit i cō
de z loquit⁹ ē ore clamādo. d. Dñs me
us z de⁹ me⁹. Dic aug⁹. z grego. q⁹ xp̄s
uoluit ut palpādo pbaret. vt sequētes
cōfirmaret. Nō legit⁹ q⁹ aliqs ap̄loz ita
clā⁹ p̄fiteret fidē diuinitatis xp̄i dicēdo
De⁹ me⁹. z hūanitatē di. Dñs me⁹. Jō
dicif Ex duodeci Rō ē xp̄s. n. volēs oñ
des claritatē fidei ap̄loz dixit illō io.
ti. Nōne. 12. sunt hore diei. Dies clara
ē xp̄s. duodeci hōr clā⁹ h⁹ diei sūt apl̄i
iter quos ē. b. tho. In B qz ore cōfess⁹
ē fidē z fuit clarior. B p̄z p̄ lucā. 6. ca.
q̄ cōputādo apl̄os dixit. Simō petr⁹ z
andreas sūt ei⁹. Jacob⁹ z iohānes. phili
p⁹ z bartholome⁹ z thomas. In. 6. lo
co pōit thomā Mat. 10. ponit alio mō.
Modo clā⁹ ē q⁹ qñ dies h̄z. 12. horas.
hora. 6⁹. diei ē clarior. sic claritas fidi
b. tho. Et v̄r q⁹ hoc vellet dicē xp̄s qñ
dixit. Si qs ābulat i die n̄ offendit. qz
lucē h⁹ mūdi videt. z d̄ vno. s. thoma.
Moral⁹ hic i B mūdo o; h̄re clarā fide
litate i corde credēdo. z i ore loquēdo
z fidē p̄fite⁹do. dicēdo credo i deū mae
z sero cū p̄statiōe sic miles faciēs re
gi homagiū. tal⁹ virtute fidei ad bonū
finē venit. Auctoritas pauli ad. ro. 10.
Corde credif ad iusticiā. ore at̄ p̄fessio
fit ad salutem. Dic de legenda siue de
historia. zc.

Q Dico quarto Castimo⁹ gratiosa. Fuit
n. castissim⁹ i tñ q⁹ loquēdo v̄bis ipri
mebat volūtatē castitatis i cordib⁹ au
ditoz: qz v̄ba r̄cipiūt sapore a p̄ferēte.
Si p̄ferēs sit sup̄ v̄ba r̄cipiūt sapore
sup̄bie. si hūit hūilitatis zc. z sic d̄ alijs
Dicat quō p̄p̄tecostez apl̄i diuiserūt
sibi mūdu ad p̄dicādū. Dicat historia
quō. b. tho. iuit ad indiā. z dū iret fuit
i quadā ciuitate. z audiuit p̄conē dicē
tē q⁹ oēs q̄ cēnt i ciuitate essēt i puino

3
d̄ nuptijs filie regis. z sic erat male in
dut⁹. Logitate q⁹ fuit d̄ vltimis. Jā sci
tis q⁹ i nuptijs dissolutiōes m̄te z ex
cess⁹ sūt. Qd̄ vid̄ s. b. tho. p̄ q̄dā fene
strā respiciēs celū p̄teplabat siue p̄te
plādo flebat Vidēs aut̄ un⁹ q̄ fuit
d̄ aqua. p̄cussit eū alapa di. Iste p̄ditoz
cōfundit regē. Oēs letant̄ et gaudēt z
ipe plōat Subito. b. tho. ut rāgit aug.
hūit reuelationez de punitiōe p̄cutien
tis. Ad quez dixit beat⁹ tho. nō tñ desi
derādo vindictā. s; ut diuina uirt⁹ mani
festaret corā oib⁹. Ante q̄ surgam⁹.
man⁹ tua p̄ os canis portabit hic. Et
v̄ra sc̄n̄ fuit. Ex isto miraclo rex uoluit
ut b̄ndiceret sponsaz z sponsū q̄ adhuc
erat uirgēs. z b̄ndixit eis. d. Dñe yhu
chr̄ste. amatoz castitatis z puritatis.
da b̄ndictionē tuā sup̄ istos zc. Subito
n. corda eoz fuerūt ita alterata in tñ
q⁹ fecerūt uotū uirginitatis. Ecce uir
tus sue castimonie qd̄ fecit. Et baptiza
uit eos. z fuerūt sancti. z multi ex eis
ibi p̄uersi. Ecce castimonia gratiosa d̄
ipso trās iens ad alios. Jō dicif Qui. q̄
n. scribit⁹. ;. litteris. ita castitas p̄suaf
cū trib⁹. s. i cōde n̄ desiderādo illō op⁹
zc. nec ore loquēdo. nec corpor̄ faciēdo
De isto q̄. auctōitas p̄v. 22. Qui diligit
cōdis mūdiciā p̄ grāz labioz habebit
amicū regez. Moral⁹ audistis quō illi
spōsi uirgines uenerūt ad m̄rimoniū;
Uideatis mō quō uēiūt. Et nisi p̄quisie
rint oia lupanaria zc. Dauid Corrupti
sunt z abominabiles facti sūt. n̄ ē q̄ fa.
bo. n̄ ē v. ad unū. sup̄le de adultis. Do
micelle credo q⁹ ueniūt uirgines. uti
nā n̄ mētiant̄. Jō p̄dūt grāz dei i m̄ri
monijs. Jō xp̄s luc. 12. Sint lumbi ur̄i
p̄cincti z lu. 12. s. bōa opa in manibus
uestris zc.

Q Dico quinto misericordia copiosa opere
z v̄bo p̄dicādo ut facerēt elemosinas;
qz tales nūq̄ sūt egētes. Dicat quō qñ
fuit i idia rex uolebat fabricare pala
tū zc. Luc tho. hūit occasionē z dixit

regi q̄ ipse erat magister zc. d. q̄ ipse
facēt fundamēta q̄ n̄ possent dirui nec
parietes. z q̄ palatū eēt inexpugnabi
le. Et nō mentiebā. qz loq̄bat spūali
ter. Fundamēta sunt articuli fidei. i.
cor. 3. Fundamentum aliud nemo po
test ponē preter id qd̄ positus ē. Parie
tes sunt v̄tutes. fenestre sunt premla
tiones. tectus est caritas. Rex aut̄ erat
tor⁹ carnal⁹ z nō intelligebat. Et quia
erat recessur⁹ a regno tradidit magnas
pecunias. b. tho. z dedit vnu; scutife
rū ut custodiret pecunias zc. Tho.
aut̄ infra se dixit. o; p̄rio me conuertet̄
istuz. z ita fecit. Deinde obtenta litte
ra a rege q̄ i toto regno z ciuitate fiēt
id qd̄ tho. dicēt. Tūc. b. tho. cepit p̄dica
re xpm z edificat̄ ecclias d̄ illis pecu
nijs i t̄m q̄ acq̄siuit xpo magnā multi
tudinē gentiū. Tūc at̄ rex rediret obuiā
tib⁹ suis d̄ regno q̄siuit. zc. d̄ palatō zc.
R̄nderāt. De quo palatō: Nihil est zc.
Rex v̄o reputauit se deceptum. iō cepit
z i carcerauit. b. tho. Dicat̄ de r̄suscita
tione fr̄is regis. Ecce de sua misericordia
copiosa. Jō dicat̄. Dicat̄. i. fāose noīat̄.
qz p̄sone misericordes famose noīantur.
Auctoritas. Dixit xps de Magda. que
fuit misericors Mat. 26. In toto mūdo
dicet̄. i. noīabit̄ q̄ hoc fecit i memorā
eius. Moralr̄ credo q̄ nullus v̄m est
qui i celo nō vellet palatū z null⁹ cu
rat edificare. s; edificatis. hic palatia
domos. cameras que destruēt i breui
Edificate i celo vnā celaz. Fundat̄. n.
elēosims. si magnas ecclias facitis ma
gnas domos edificabitis. sin aut̄ reit
tet vos ad hosp̄tale mis̄oz ad isernuz
Jō auisētis vos vt habeatis domū vbi
semp̄ habetis stare. Dicūt viatores q̄
vna mala nox leuiter trāsit s; sp̄ stare
zc. Jō apl̄s. 2. cō. 5. Scim⁹ q̄ si t̄restri
dom⁹ n̄ra hui⁹ h̄itatōis dissoluāt. edifi
cationē ex deo hēm⁹ domū nō manufa
ctā. s; eternā i cel̄.

Dico sexto zc. Patientia v̄tuosa. qm̄ hō
p̄ xpo ē parat⁹ nō solū sustinē patient̄

inurias v̄bo v̄l ēt opib⁹. s; ēt mori p̄o
xpo. Ideo christ⁹ luc. 21. In patientia
v̄sa possidebitis aīas v̄sas. Dicat̄ eius
martiriū qd̄ fuit i vltia idioy vbi ado
rabāt solē tāq̄ deū: qz nō videbāt pul
criorē creaturā. B. aut̄ tho. i cepit p̄di
care p̄ istū errozē De hoc vide i smōe
symōis z iud. Dicat̄ quō discalciat⁹ vo
lebāt q̄ iret sup flāmas z lāinas ferre
as ignitas. z signās se signo x̄ fōs eru
pit z flāmas extirxit. Secdo fuit posit⁹ i
furno ferreo ignito i quo stetit p̄ diem
orādo ac si eēt i p̄to. hic dixit qdā mer
chator. De⁹ su⁹ p̄seruat eū. s; faciam⁹
q̄ faciat aliqd̄ p̄ deum seu dñz suū z di
mittet eū. Tūc adduxerūt eū ad tēplū
solis ut adoraret vi. Tūc nō fuisset pec
catuz si vi adorasset: qz peccatuz iō d̄
peccatū qz voluntarium. z dixit. Ego
adoro n̄ solē. s; deū. nō creaturā. s; cre
atorē Et p̄cepit demōi ut egrederef̄ d̄
illo ydolo z p̄minueret. z ita factū est.
Qd̄ videntes p̄tifices tēpli z sacerdo
tes: cū lāceis it̄fecerūt eū zc. Jō d̄
didim⁹. i. dubi⁹ vel gemin⁹. i. duplex.
Angeli aut̄ sunt simplices. nos at̄ sum⁹
gemi: qz hēm⁹ sp̄rituz ut angeli z car
nē vt aīalia. Sp̄s quidē prompt⁹ est.
s. ad patiendū. Cāo at̄ i firma. V̄l dubi
us: qz caro dubitat mori Moralr̄. Si
t̄m p̄stitit padisus apl̄is amicis dei. qd̄
faciem⁹ nos? Quo pretio ememus? Si
m⁹ penitentes. ut ad suā puēiamus so
cietatem. Amen.

In die natiuitatis domini.
Ar⁹ est vobis hodie saluator.
Luc. 2. Sermo n̄r erit d̄ natita
te dñi n̄ri iesu christi. S; ut cor
dib⁹ v̄ris de⁹ det aliquale dulcedine;
sp̄ritualē hui⁹ solēnitatis. P̄rio salute
m⁹ v̄gnē m̄re; Natus est vobis zc. A
p̄ncipio mūdi vsq; ad natiuitatē filij d̄i
nūq̄ fuerunt portata tā bōa noua. nec
auditi tā boni rumores z v̄iles huma
no generi sicut notat thema. p̄positū.
q̄ noua portauit āgel⁹ z nunciavit hōi

bus. d. Nat^{us} est. v. suple hoib^{us} q^{ui} era
tis pditi. ad ifernū sentētiati. z dānati
hodie saluatō. s. q^{ui} liberabit z saluabit
vos. Ecce bōa noua de xpi nati. Inue
nio i libris voc. in sacra scriptura. de
dño nro ihu christo tres natūitates. p^{ri}
est na. eternal^{is} i sua ditate. 2ª est natiui
tas spiritual^{is} in vāscitate. 3ª est na. ma
ternalis i nra humanitate. Et de ista
3^a. loq^{uitur} thēa. d. q^{ui} singularit^{er} facim^{us} ho
die festū. his trib^{us} natūtatib^{us} dispēsa
tu; est in iure. extra de cele. mis. cōsu
lūisti. c. 3. De cōse. di. i. Nocte scā. q^{ui} q^{ui}
lz sacerdos potest celebrare. 3. missas.
Et p^{ri}a missa representat primā natiui
tatē q^{ui} d^{icitur} in nocte q^{ui} est nobis ignota
Ideo dicit Introit^{us}. Dñs dixit ad me
ft. me^{us} est tu. ego ho. ge. te. Secūda mis
sa q^{ui} dicit^{ur} in auroa representat secun
da; na. s. spiritualē. Id dicit introitus.
Lux fulgebit sup nos. i. lumē gr^{ati}e q^{ui}
hab; illuminare nostras mētes p^{er} gra
tiā. Ideo dicit ppha ysa. 61. Spirit^{us} do
mini sup me. z i eplā ad titum. 3. Per
lauacrū regeneratiōis z renouationis
spiritus sancti quē effudit i nos abun
d^{anter} Tertia missa representat. 3. na. Ideo
dicit Introit^{us}. Puer natus ē nobis. z
filius dat^{us} est nobis. Et hoc idem ha
betur in ppha. eplā. z euangelio. Et
vbum c. f. est z bīta. in nobis. P^{ri}a er
go natūitas ē eternalis i sua deitate:
q^{ui} eternaliter ante q^{ui} de^{us} crearet celū
z terzā. Angelos. Stellās. Planetas.
Solē. z lunā. iam de^{us} pater genuerat
filiū i deitate sua. s. in distinctiōe per
sonali z vnitāte essentiali: q^{ui} alius est
pater generās. z ali^{us} est filius genera
tus. testāte frō catholica i simbolo Ata
nasij d. Alia ē. n. psona p^{at}ris: alia filij.
Sed nō est alius i vnitāte essentiali:
q^{ui} patris z filij vna ē d^{iv}initas. e. g. eo.
na. In nobis aut nō est sic: q^{ui} sicut p^{ater}
generās est alius i distinctiōe psonali
a filio: ita etiā est alius ab eo i distinctiōe
essentiali: q^{ui} alia est p^{at}ris essentia. alia

filij. Rō. q^{ui} q^{ui} p^{ater} genēat filiū ex se p^{er}
nality z essentialr. essentia p^{at}ris māet i
ipso filio restricta: q^{ui} finita ē. S; i dō
p^{ater} nō est ita: q^{ui} lz de^{us} p^{ater} generet filiū
aliū a se i psona: nō tñ generat aliū; a
se i essentia: q^{ui} nō pōt ipsū; generā ex
essentiā suā q^{ui} ifinita est z vbiq^{ue}. Et de
ista generatiōe ei^{us} dicit ppha. ysa. 53.
Generatiōē ei^{us} q^{ui} s enārabit: q. d. nul
lus sufficit. De ista eterna generatiōe.
christus d^{icitur} fili^{us} dei oīpotentis. cui d^{icitur}
de^{us} p^{ater} illud ps. 2. Fili^{us} me^{us} es tu. e. h.
g. te. Nō hodie. i. i eternitate i q^{ui} nō est
nec p^{re}teritū nec futurū. s; solū p^{re}s. non
dicā temp^{us}. s; eternitas. Ideo dicit ho
die. hāc deitatem Arriani ipugnāt su
is errorib^{us}. d. p^{ater} z filiū nō vnū; deū
s; p^{re}s deos cē. Cū tñ auctoritate scrip
ture cogant vnū deū; p^{re}ter p^{ater} z. f.
z. f. s. fm b. tho. i. 3 gen. S; hec genēa
tō adhuc obscura est. iō cātat p^{ri}a mis
sa q^{ui} designat istā primā natiuitatē i dē
sis tenebris. Scōda na. est spūalis i vā
scitate. Unde est sciendū q^{ui} q^{ui} p^{er}verti
tur de mala vita ad bonā. de vitijs ad
v^{ir}tutes z p^{ro}pōit emendare vitā; suā; z
facē penitentiā. tūc p^{er}cipit christū i v^{er}
ro p^{er}scie sue. Et q^{ui} p^{er}ceptū; illū; mittit
ad effectū; viuendo sacte i quol; statu
quem elegerit. tunc parit christū. z di
citur m^{ater}. Mat. 12. Qui fecerit vo. p.
mei q^{ui} in celis est: ille me^{us} fr^{ater} z soror z
m^{ater} est. Nō q^{ui} fecerit nō qui cōcepit vo.
p^{at}ris mei zc. Nā sunt aliq^{ui} qui faciunt
sepe bonum propositum sed nunq^{ui} pari
unt per effectum. Dic de quol; statu: z
hoc propter dolorem partus. v. g. de
vsurario quādo proponit restituere:
iam cōcepit xpm. sed i partu. s. quādo
vult restituere ibi est dolor z multi di
mittit. Ide; d^{icitur} illo q^{ui} p^{ro}posuit remitter^e
iniurias. De talib^{us} dicit scriptura. ysa.
37. Uenerunt filij usq; ad partū. z v^{er}
nō est parienti. Nō filij nō dicit filie.
ad inuendū; q^{ui} nō loq^{uitur} de p^{er}turitione
carnali sed spirituali: Et uirtus non

ē partendi. i. bonū ppositū adiplendū.
Sed quādo peccator exegit i ope qđ p
ponit in corde. tūc parit christū z dicit
tur mī christi spiritual' p verā scītātē
Virgo. n. Maria. dī mī christi p hūa
nitatē. Et hoc ē illud nouū qđ vaticia
uit Jere. d. Femina circūdabit virū .
femina. n. circūdat virū quādo anīa
deuota cōcipit z parit christū per bo
nā operationē. Tertia nati. ē materna
lis in nostra hūanitate. Et de ista faci
mus hodie festū z sollemnitatē. Et ista
na. fuit antiquus multipliciter cōmen
data. Unde nō declarationē hui' bñ
dicte natiuitatis in. s. cōclusionibus .
Prīo qđ fuit antiquus per scōs pēs
ardēter desiderata

Secūdo p iūdōs crudeliter dispresata
Tertio p deū pēm potēter celebrata
Quāto p beatā v̄gine; hūily occultata
Quinto p scōs āgelos patēter publicata
Et qui vellet curiose p̄dicare. oēs iste
s. cōclusiones tāguntur in themate i
quo sunt. s. conditiones. Prīa pars tā
gitur in prīa dictione. Secūda in secū
da. zc. Dico primo qđ ista natiuitas fu
it antiquus per sanctos patres ar. d.
Et vt melius itelligatis istā partem .
audite parabolā. Noueritis qđ fuit que
dam magna z nobilis ciuitas que fuit
ab inimicis crudeliter obsessa. impu
gnantes eā omni genere armorū. in tā
tum qđ iam eis deficiebāt cibaria: i tan
tum obsidio durauit nec inimici vole
bant ipsos recipere ad vitam: imo si
alij exibant ad eos. statim occidebant
eos. Sciens autem rex z dominus ci
uitatis hoc qđ fiebat . misit nuntios z
litteras ciuitati eis intimando qđ ipse
veniret ad eos personaliter z libera
ret eos cum esset multum potens. De
quo ciues fuerūt multum gauisi z ad
uentum eius ardenter cottidie expec
tabant. Recte ita fuit de mundo isto .
Ciuitas ista nobilis z magna fuit natu
ra humana . Oz quis posset narrare

quot habitatores z ciues fuerunt in
ea ab adam vsq; ad natiuitatem chri
sti. Cum secundū doc. transierit vltra
5000. āni. Que fuit obsessa cottidie a
crudelib' inimicis. s. ifinitis demōib'
impugnantibus eā sagittis temptatio
num. z armis tribulationum. in tāta;
qđ iam deficiebant ei esce seu victua
lia. De quibus dicit christus Mat. 4.
Non in so. pa. vi. homo . sed in o. ver.
qđ pro. de ore dei. Licet. n. haberet do
ctrinam mosaycam. tamen non dabat
vitam eternam. sed solum temporalia
bona. nec habebat potum. s. celestium
promissionum que refrigerāt animas.
Et quando aliquis exibat de ciuitate
s. per mortem. statim sine misericordia
capiebatur. z in carcerē inferni carce
rabatur. Deus autem rex z dominus
huius ciuitatis volens consolari ciues
secrete misit eis nuntios. s. sanctos pa
triarhas z prophetas cū litteris. Prī
ma littera moysi Gen. 49. Non aufere
tur sceptr' de Iuda. zc. Itē ysa. 53. At
tendite ad me popule meus. z tribus
mea me audite: quia lex a me extet. z
iudicium meum in lucem populorū re
quiescet. prope est iustus meus. Egres
sus est saluator meus nuntiādo eis qđ
ipse personaliter veniret ad liberādū
eos. De quo multum gauisi ciues z ha
bitatores ciuitatis . mittebāt sibi sup
plicationes. s. deuotas oratiōes ut ve
niret z liberaret ciuitatem. Prīmo
moyses dicit deo p̄ri. Exo. 4. Obsecro
domine mitte quem missurus es . s.
prout promisisti Secūdo dauid ex paz
te totius ciuitatis dicit filio ps. 79. Exci
ta dñe po. t. z. u. vt. s. f. nos. Salomō
dicit spū. s. Sapi. 9. Mitte illa; de cel
sactis tuis z a sede maiestatis tue. Nō
mitte illam . s. personam xpi in carne
humana que mittitur a spū. s. q̄tu; ad
humanitatē. Itē dicit ysa. 64. Utina;
dirūperes celos z descendēs. Rex autē
auditis tot supplicationibus misit se-

crete vnū nunciū ciuitati qui diceret
 ex parte sua. Abac. sectido. Apparebit
 in finē z non mentietur si. m. f. ex. eū
 quia ve. ve. z non tardabit. Ecce quō
 ardentē desiderabat. Et fm Ambz
 dicebant. Quando veniet: quā nasceſt
 quando apparebit: putasne videbo: pu
 tasne durabo: putas me videbit illa na
 tiuitas? O si oculi mei viderent p. quē
 oculi cordis reuelabuntur. O si oculi
 mei uidebunt quē credo in scripturis
 dei. Et q̄to magis appropinquabat tā
 to magis desiderabat. Uia veniendi
 icēpt i die sue conceptionis: iō feruē
 tissime desiderabat a virgine maria z
 sancto Joseph q̄ cottidie computabāt
 dies cupientes videre ingressus sui di
 em in hęc mundū. Virgo autē ipsum
 portauit. 9. mensibus z. 6. diebus qui
 sūt 276. dies. Ideo in psona xpi dic̄ scrip
 tura sancta. Sapi. 7. Sum quidē z ego
 mortalis homo similis hoībus z i vē
 tre matris figurat. s. figura hominis
 sumpsit carnē decem mensiū tempore.
 Propter hoc virgo ma. z Joseph scien
 tes suum appropinquare aduentu: pa
 rabant se deuote ad ipm recipiendū.
 Virgo ma. parabat lintamina. panni
 culos. fascias zc. sicut faciūt mulieres
 quando sunt iuxta partū. Joseph autē
 emerat vnū bonum vitulum. ut fa
 ceret illa die natiuitatis magnū festū
 Sed interim dicit Lucas secūdo cap.
 Qd̄ exiit edictū a cesare augusto. Nō
 magnam tristitia: Joseph quā audiuit
 edictum imperatoris preconizatū q̄
 sub pena mortis singuli p̄ficerentur i
 ci. suam. i. sue natiuitatis. Joseph autē
 qui erat de ciuitate bethleē de genere
 dauid icēpit flere di. O miser si vado
 in bethleem nō uidebo istam benedic
 tam natiuitatem a sanctis patribz iū
 desideratam. Si nō uadam ero inobedi
 ens z occidat z sic etiam non uidebo
 istam nati. Et sic tristis vēit ad domū
 Virgo autem ma. consolabatur cum.

Et sic debet facere bona vxor. Dice
 bat autem. O pater qd̄ habetis? Nō
 quando deberetis gaudere quia sal. in
 breui debet nasci. Tūc Joseph narra
 uit virgini edictum imperatoris. Et
 causam sue tristitie. Ad quem virgo.
 Non curetis pater nec ploretis pro
 pter hoc: quia ego pro consolatione ve
 stra veniam vobiscuz que suz etiaz de
 genere dauid. Joseph autē ex vna pte
 gaudebat q̄ v. vellet ire. z ex alia pte
 dubitabat qd̄ si vidissent gētes q̄ du
 ceret secum mulierem grauidā p̄tū p
 pinquā. Item q̄ si pareret in via. Ad
 quē v. Pater nō curetis de locutione
 gentiuz ex quo voluntas est bona. vo
 luntas dei est q̄ vadamus in bethleē
 quia sal. debet nasci ibi fm p̄phiam
 Michee. 5. Et tu bethleē effrata puul
 es ignilibus iuda. Ex te mihi egredie
 tur qui sit dñator in isrl. z egressus
 eius ab initio a diebus eternitatis.
 Dicit Orige. q̄ v. ma. melius sciebat
 bibliam q̄ prophe. Et parauerunt se
 Joseph. z ma. v. z recesserunt de na
 zareth. v. gine equitando super asinu:
 z ioseph ducebat secum vitulum quē
 emerat. z cū vna corda trahebat asi
 nam z cū alia vitulum. Ecce regina
 paradisi quō associatur. Tunc com
 pleta ē propheta Agey. 2. Adhuc vnū
 modicum est. z ego cōmouebo celum
 z terram z mare z aridam: z mouebo
 omnes gentes z veniet desideratus
 cunctis gentibus. Nota quia dicit
 vnū modicū qz modicū tps transiit a
 propheta Agey. vsqz ad christum. mo
 uebo celum. s. empireū. Dicit. s. Tho.
 in prima parte. q. 109. per totā qōnez
 qd̄ quando aliquis angelus habet ali
 quam reuelationem a deo statim ille
 reuelat alijs angelis. ita q̄ ibi nihil te
 net secretum. Ideo quando in consti
 storio sancte trinitatis Archangelus
 Gabriel habuit reuelationem de icar
 natione filij dei. de qua ipse erat nun

ci^o. statim ipse eam reuelauit oibus alijs .
Et sic celum fuit motum ad gaudium et letitiam
propter eorum ruine reparationem. Item ego
mouebo terram Terra uirginea dicitur uirginea .
quam debebat producere fructum uite: que
mota est in angeli salutatione: quam cogi-
tabat quibus esset ista saluatio . Et fuit
turbata in sermone eius . luc . i . Item moue-
bo mare et aridam et omnes gentes: quam ex di-
ceto imperatoris . pro mare . et pro terra profici-
scebant singuli in ciuitate sua: et ibi pro-
fitebantur . Et tunc uenit desideratus cum
ceteris gentibus . Et sic per priam conclusio:

Quod conclusio est quod hec gloriosa natiuitas fuit pro
deos crudeliter despecta . Dicit histo-
ria . quod quando Ioseph cum uirgine fuerunt in ci-
uitate bethleem non inueniunt hospitium
nec aliquam domum nec hospitale . nec ali-
quos qui ipsos uoluerunt recipere . Et ad
hoc assignantur tres rationes . Prima est quia
fuerunt de ultimis ad ueniendum: quia ha-
buerunt tres spatiosas per uiam . cum esset uirgo
grauida et asinus esset piger . et Ioseph
senex ducendo uitulum . Secunda quia illa
ciuitas bethleem esset parua . tamen habuit
dabat multum in multis mulieribus et no-
bilibus et ciuibus qui erant de genere dō-
gerat natus in illa ciuitate: qui miserant nu-
tios pro hospitibus habundis Tertia ratio sumitur
a natura hospitaliorum qui quando uidebant Ioseph
pauperem cum uirgine grauida: cogita-
bant quod occuparet unam domum . Et quod mo-
dicum lucrarent cum eis . Ideo ad praticam
uenturum et poteritis cogitare quomodo fuit
quando Ioseph cum uirgine et asino egrediente intra-
uit portam ciuitatis . Cogitate quod statim
diuertit ad primum hospitium ne haberet di-
scurrere per totam ciuitatem querens si ibi
posset hospitari . Cui dixerunt . Et quot
homines equorum estis? Et quando uide-
runt quod erat cum una muliere grauida: et
boue . et asino . cogitantes quod modicum ha-
beret: dixerunt transeatis ultra: quia
hic non est locus pro uobis . Qui uerunt
ad aliud hospitium . Cui dixerunt . Quomodo to-

tum erat plenum . Cogitate hic tristitiam Ioseph
et uerecundiam uirginis . ma . ire sic ostendit .
Sed uirgo patienter sustinebat . et conso-
labatur Ioseph . Deinde uenit ad aliud hos-
pitiū . Cui dixerunt quod erat totum paratum
pro tali domino et pro tali milite uenturis . U-
dens Ioseph quod pro pecunijs non inueni-
ret hospitium: cepit querere ut amore dei in
aliquo loco illa mulier grauida et propter
qua potui recipere . nec inuenit in tota ci-
uitate . Immo dicebant . O male uetule
bene uideat quod estis zelotippus de uxore
ura . Et quere posuistis eam in uia? Et pau-
per homo se habet . Ad quem uirgo . Patet
habeam patientiam: et procuramus aliquod
hospitale etc . Respondit hospitalis . Nos sa-
ni estis: et iste locus est pro infirmis: ideo
queratis alibi: quia hic recipi non ualetis .
Cum esset hora iam tarda nec inuenirent
aliquod receptaculum: dicebat Ioseph se-
do . O domine hec sunt peccata . Et uirgo conso-
labatur eum . Cumque circumsissent totam ciui-
tatem et non inuenissent aliquam domum ad
hospitiū: uiderunt unam porticum in uia pu-
blica . in quo erat presepe . in quo foenses
quandoque ponebant animalia sua . et diuer-
tebant illuc propter pluuiam . Dixit uirgo .
Bonum est quod eamus illuc ad manendum:
quia non est honestum ire per uillam tali
hora . Et Ioseph . O miser ego . Et nun-
quam poterim inuenire unam domum? Et
uirgo . Pater tuus mundus est domus dei:
ideo stemus hic . Tunc Ioseph deposuit
uirginem de asina . Cogitate cum quanta
reuerentia . Et intrauerunt porticum .
Et ait Ioseph uirgini . O benedicta . hic
pariatis . et non in aliqua domo? Et uirgo
Immo stabimus in domo: quia totus mun-
dus est domus dei . Deinde Ioseph teten-
dit unam fasciatam siue sclauinam quam pro-
suerant super asinum . ne uiderentur a tran-
seuntibus . Ecce quod pulchra cortina regi-
ne celi . Et uult emere unum saccum pale-
arum . et carbones propter frigus: Et de
illis paleis fecit paruulum lectum regine pa-
radisi . d . O domine quid dicetis mihi

q̄ in tali lecto collocauerim matrē ue
 strā. Et in illo modo steterūt ad minus
 13. diebus: qz dicit glo. Mat. 2. Qd̄ re
 ges oriētis inuenerūt christū cum ma
 tre in illa porticu. Ecce palatiū regine
 celi. Patet ergo quō secūda na. fuit a
 iudeis crudeliter despecta. hec reuela
 uit deus Jere. p̄phe: q̄ flendo in perso
 na iudeorū dicit. 14. Tibi peccaui⁹ ex
 pectatio israhel. Saluator noster ī tem
 pore tribulatiōis. Quare q̄si colonus
 futurus es in terra. Et. q. viator decli
 nans ad manendū. Quare futur⁹ es
 velut vir vagus ⁊ fortis q̄ non pōt sal
 uare. Pz. 2. cōclusio Moraliter quibz
 v̄m dicit in corde suo. O si ego fuisset
 ibi tunc. ⁊ cognouisset matrē dei. ego
 recepissem ea in domum meā. Utināz
 vos non sitis ī illa crudelitate cum iu
 deis. Et nūquid hodie vidistis v̄rginē
 grauidā cū ioseph in ista vila: Virgo
 grauida dicit hostia cōsecrata. quam
 ducit ioseph. i. sacerdos. Quis v̄m su
 scipit eam. deuote cōicando. Credo
 q̄ null⁹. Certe de bono p̄silio debuera
 tis sibi parare domū cōsciētie p̄ peni
 tentiā. cōtritiōē. cōfessionē satisfatio
 nez ⁊c. Sed multi excusant se ut iudei
 d. q̄ habēt recipere dñz porciū. dominā
 galinam ⁊c. sed nolūt recipere dominū
 ih̄m christum ⁊ dominā hostiā. De ta
 libus d̄r ioh. i. in p̄p̄ta ve. ⁊. f. e. nō re
 ceperunt. Itēz de illis q̄ nolunt recipe
 re in sua domo pauperes. afflictos. pe
 regrinos. ⁊c. De quibz dicit christus
 Mat. 25. Amen dico vobis. q̄d̄m feci
 stis vni de his fratribz meis min
 n̄m
 mihi fecistis. hoc est bonum siue ma
 lum.

Q 3^a cōclusio est q̄ ista benedicta na. fuit
 per deum patrē potēter celebrata. Exi
 stente v̄rgine in illa porticu. in illo loco
 ita delicato ⁊ bene adornato ut dixi.
 Circa mediāz noctem venit hora par
 tus. quem sensit beata v̄. non sicut ce
 tere mulieres sentiunt: quia habēt vo

lores. angustias. miserias. ⁊ tristitias
 magnas ī corpore. ⁊ earum facies mor
 tificantur. Et fuit maledictio data mul
 lieri propter peccatū. cui dictum fuit a
 domino. Gen. 3. Multiplicabo erūnas
 tuas ⁊ conceptus tuos. In dolore pa
 riet filios ⁊c. Sed v̄. ma. habuit alia
 signa. s. illuminationes: singulares cō
 solationes. dulcedines cordis. ⁊ delec
 tationes maximas magis q̄ ante: ⁊ fa
 cies eius resplendebat sicut sol Qd̄ vi
 dens ioseph benedictus. dixit. Bene
 dicta quid est hoc? Et illa. Pater mo
 do venit hora partus mei. Tunc io
 seph surrexit ut iret ad vocandum ob
 stetrices. sed v̄. phibuit. d. P̄r sicut in
 conceptione nulla p̄sona opata ē: ita ēt
 nec ī nati. Cogitate quō dixit. Benedi
 cta vos estis iēpta ī huiusmodi ⁊ ego
 ēt. Et v̄. Non curetis p̄r. qz de⁹ p̄r om
 nibz p̄uidebit. Ideo liber d̄ infantia sal.
 q̄ ponit q̄ ibi fuerūt mulieres obstetri
 ces ē reprobat⁹. ex d̄creto pape Belasii
 Unde Jero. Nulla ibi obstetrix. nulla
 mulercularz sedulitas intercessit. s; su
 bito sicut radi⁹ solaris trāsit p̄ fenestrā
 vitreā sine fractione. Sic christ⁹ sol iu
 stitie trāsijt p̄ portā v̄teri v̄ginalis sine
 aliqua corruptione. tāq̄ spons⁹ p̄ce. de
 t. suo. Unde cātat ecclia. Sicut sidus
 radiū p̄fert. v̄go filiū pari forma neqz
 syd⁹ radio: neqz m̄r filio fit corrupta.
 Quē v̄. recepit manibz p̄p̄rijs. ⁊ gēibz
 flexis. cū maxia deuotione ⁊ reuerētia
 adorauit ipz dicēdo. O dñe bñ veneri
 tis vos de celo ad terrā p̄ salute hoīuz
 O dñe desiderat⁹ a sc̄is p̄iarchis ⁊ p̄
 phetis: adoro vos: qz estis creator me
 us p̄ d̄initatē ⁊ fili⁹ me⁹ per humanita
 tē. ⁊ osculabat⁹ eū tāq̄ deū ī pedes ei⁹.
 mō os tāq̄ filiū. mō ei⁹ man⁹ tāq̄ crea
 torē oīum rez dicēdo. O dñe tātā gra
 tiā mihi fecistis. Unde Ambr. O bea
 ta ma. q̄s nobis posset arcana tui pec
 toris refare. cum h̄ic adores natū tuū
 ut deum. Illic osculareris ut filium

Ioseph autem fletus pro gaudio dicebat
 O benedicta permittatis me adorare
 filium dei tam desideratum a sanctis
 patribus et nobis. et adorabat eum dicitur.
 O domine tantam gratiam fecistis mihi.
 Quot reges et prophete voluerunt vos vi
 dere et non viderunt. Et mihi peccatori
 fecistis tantam gratiam; ut vos videam. Luc
 ifians pro frigore cepit flere. Et Ioseph acce
 pit panem et cito calefecit. Et homo panis
 eius inuoluit et fastidit. Deinde Ioseph
 voluit vocare mulierem aliquam que
 lactaret eum. Sed homo prohibuit. Cui Ioseph
 Quid facietis benedicta. quia non habetis
 lac? Dicitur enim. medici quod ab eadem radice
 procedunt lac et proles. homo qui non habet vir
 non habet lac. Cui homo. Deus pro providebit
 Et flexis genibus orabat deum dicens. Deus
 pro vos et ego habemus unum filium communem:
 ideo vos qui prouidetis omnibus creaturis:
 prouideatis et sibi de lacte. Subito vbera
 eius fuerunt plena lacte et celo sibi mis
 so. Ideo cantat ecclesia Nescies homo vir
 peperit sine dolore salua. seculorum. i. re
 an. sola homo. la. vbera de celo pleno. Et sic
 per tertia conclusio.

Conclusio est quod fuit per gloriosam et sanctam. humili
 liter abscondita. Dicunt ystoriam quod statim quando
 christus fuit natus corpus eius resplenduit
 ut sol quando oritur. Et nox facta est ut meri
 dies. ita claruit. Ideo dicit Ambrosius. quod apud
 antiquos ista dies natiuitatis christi
 appellabatur nox. Et non solum apud chri
 stianos. sed et apud iudeos et gentiles. Et
 hoc propter duo. Primum quia ut ipse Ambrosius ait
 Sicut quando christus mortuus est sol perdidit
 lumen suum ita quando natus est accreuit sibi
 lumen suum. Secundo quia tempestiui solito il
 luxit et ortus est. homo. gratia. Si ante natiuitatem christi
 isti oriebatur hora. i. In die natiuitatis christi
 ortus est hora. i. vel forte citius. Ideo di
 xit Ambrosius. quod nox in qua christus natus est
 non est dicenda nox: quia nihil obscuritatis
 habuit. Cogitate quomodo multi qui non do
 miebant admirantes de tanta claritate vo

luerunt querere unde procedebat. Et homo. se
 tiens tumultum posuit filium suum in prese
 pio. Iudei autem venerunt et viderunt unde
 de lumine procedebat. Dixerunt aliqui. Pro
 pheta dicit. quod quando messias natus est. nox
 sicut dies illuminabitur. Si esset forte iste.
 Alii dixerunt taceatis. non dicatis talia
 Si herodes sciret interficeret vos. Ita
 quod timor herodis si fuerunt ausi recipere re
 gem messiam. De isto lumine dicit propheta.
 ysa. 9. Populus qui habitabat in tenebris
 vi. lu. ma. habitantibus in tenebris. vii. mortis
 .i. in peccato ingratiuitatis lux orta est eis
 Multiplicasti gemitum. s. ad videndum lumen:
 sed non magnificasti letitiam: quia sibi nihil
 miserunt in tanta paupertate. nec carnis
 nec fastidii: nec materiam. nec aliquid
 huiusmodi. De quo lumine loquitur clarus
 cum subdit. Paruum natus est nobis et fi
 lius datus est nobis: non propter nos. s. s. Modo
 est hic una questio. Quare homo. ma. reclina
 uit filium in presepio intra bestias. Quod si
 bos cornibus vel asinus dentibus eum vulne
 rassent. Beatus lucas vult excusare
 d. Et reclinauit eum in presepio. quia non
 erat ei locus in diuersorio. i. in illa porticu.
 Sed adhuc. b. luce possit responderi. Et
 nunquam homo qui sine dolore et miseria eum
 peperit poterat eum tenere in brachijs vel
 in gremio. quare ergo posuit eum inter illas
 bestias? Triplex est ratio. Primum ut adimplere
 tur veritas scripturalis. Ita fuerat propheta
 quod inter animalia debebat poni et ab eis sup
 pliciter adorari. Cogitate quomodo gaudium
 habuit homo. quando vidit filium suum adorari a
 boue et asino. Et quomodo tristitia quando vidit
 a iudeis christum refutari. Et fuit impleta
 propheta. ysa. i. di. Audite celi et auribus pro
 cipe terra quoniam dominus locutus est. Filios
 enutruui et exaltaui. ipsi autem spreuerunt
 me. Cognouit bos possessorem suum. et asi
 num prosepem domini sui. israel autem me non co
 gnouit. et populus meus me non intellexit. et
 ratio ut subueniret corporali necessitati
 Jam videtis quomodo regnat frigus. Cogita
 te si homo. habebat frigus. quia non legitur quod

portaret pelles nec vestes fodratas de
armelinis. nec habebat pellicem: nec cul
citras ut posset in eis reclinare filium suum
qui magnus frigus patiebatur: homo reclinauit
eum in presepio. ut anelitu bouis et asini. ca
lesceret. hoc fuit reuelatum abac. prophete.
3. c. Domine audiui auditum tuum et timui do
mine opus tuum examaui. In medio diuisi
animalium cognosceris secundum translationem;
et interpretum. 3. ratio fuit ut nos instruere in boni
tate morali. Bos prius est animal non portans
onus. sed trahit plaustrum. et habet duo cor
nua. significat dominos temporales et prela
tos ecclesiasticos. quoniam portant onus ut
populi: sed trahunt plaustrum. id est subditos su
os ad paradisu; precedentes omnes eos per
bonum exemplum; sicut bos precedit char
rum; habent etiam duo cornua. id est duas iuris
dictiones quibus puniunt transgressores ut
corrigantur. Prelati ecclesiastici habent cor
nu. cum quo feriunt spirituales. scilicet exco
municatōnes. Et dominus temporales habent aliud cornu
quo feriunt corporales. Asinus qui portat
onus significat uasallos. et subditos. et po
pulares. Et uirgo posuit filium in medio. ostendens
quod omnes bene possunt saluari. scilicet dominus. et plati
quando iustitia: nec odio nec amore; nec
timore nec cupiditate faciatur in iustitia.
Uasalli vero seruando fidelitate; obia;
et reuerentiam dominis. Secundo bos est animal
mundum quod antiquitus offerebat deo in sa
crificium. ideo significat sacerdotes qui offe
runt sacrificium corporis christi deo. Asi
nus imundus significat laycos. Virgo po
suit filium in medio. Inueniens quod omnes
possunt saluari. Tertio bos qui non portat onus
significat dices. qui manibus suis non la
borant. Asinus qui portat onus significat la
borantes. Virgo posuit filium in medio. Inueniens
quod omnes possunt saluari. Quarto bos
qui habet duo cornua significat personas de
uotas et factas. Cornua duo significat
credentiam ad fidem et promptam obiam
ad mandata. Cum istis duobus defendunt
se ab inimico et ferunt ipsum; Virgo po
suit filium in medio. ad inueniendum quod

si boni et deuoti sunt perseverantes et
peccatores qui significant per asinum; pi
grum possunt saluari si sunt penitentes
Quinto bos qui ruminat et diuidit ungulam
significat magistros doctores qui rumi
nant studendo: et diuidunt ungulam: quia
habent scientiam ytriusque testamenti. Asi
nus rudis qui non diuidit ungulam. signifi
cat ignorantes. Virgo posuit filium in
medio. Inueniens quod omnes possunt saluari. Et
uificat illud dicitur. d. ps. 35. homines et iumenta
sal. d. quemadmodum. misericordiam tuam deus.
Non homines tam potentes quam sapientes: tam
dominos quam subditos: tam diuites quam paupe
res. Et iumenta. scilicet peccatores rudes et
ignorantes saluabis domine. Per; quar
ta conclusio.

Quarta conclusio est quod fuit per factos angelos pu
blicata. quando dixerunt pastoribus uerbis
propositum. Natum est u. h. s. Modum nar
rat. b. lucas. s. quod pastores erant in regione
eandem. scilicet bethleem. uigilantes et custodientes
uigilias noctis super gregem suum. Et ecce an
gelus domini stetit iuxta illos: et timuerunt ti
more magno. Et dixit angelus illis. Nolite
timere. Ecce euangelizo uobis gaudi
um magnum. quia natus est u. h. s. mundi.
qui est christus dominus in ci. dicitur. s. bethleem
et hoc uobis signum; Inueniatis in fatis
panis inuolutum. et positum in presepio. Et
subito facta est cum angelo multitudo
celestis militie laudantium et dicentium
Gloria in excelsis. et in terra. p. ho. bo. vo. Luc.
2. Deus. n. pater misit angelos de celo ubi
stebat magnum festum et solennitas ut
etiam fieret in terris. hoc reuelatum est pa
storibus. Pastoribus uigilantibus. et
forte sonantibus concorditer suas cara
melas. Non imperatori octauiano. non
scribis: non sacerdotibus: non regibus nec
prophetis: sed simplicibus et pauperibus
pastoribus. Sed que dicit Ber. quod isti
pastores habebant. scilicet conditiones. que si
omnes inueniantur in aliquibus personis
deus frequenter reuelat eis sua secre
ta et post dat suam gloriam. Prima conditio

tio q̄ erāt vigiles. In quo ostenditur
 q̄ pastores tā seculares q̄ clīci debēt
 vigilare super gregē sibi cōmissum ne
 a lupis peccatorū maxīe publicorū devo
 rent: q̄ ex peccatis secretis nō puniūt
 ciuitas ul' cōitas. talib' reuelat de' sua
 secreta. Secūdo sonabāt p̄corditer su
 as cāmelas. In quo ostēdit q̄ perso
 nis deuotis z pacificis sonātibus per
 orationes z supplicatōes deus reuelat
 sua secreta. Tertio q̄ erāt in deserto ī
 austeritate p̄te vbi male cōdebat: bi
 bebant: z dormiebāt. In quo ostēditur
 q̄ p̄sonis que uiuūt ī austeritate peni
 tentie de' reuelat sua secreta. Quarto
 q̄ erāt homines paupes ad denotādū
 q̄ deus reuelat sua secreta pauperib'
 spiritu nō diuitib'. q̄bus dicit Luc. 6.
 Ne vobis diuites q̄ hētis cōsolationē;
 in hoc mūdo: q̄ delicata est diuina cō
 solatio: z nō datur aliena. s. cōsolatio
 mūdi. Quinto quia erant simplices:
 nesciebāt aliquem decipere: sed fideli
 ter officium suū peragebāt. In quo ostē
 ditur q̄ p̄sonis simplicib'. puris. z fī
 libus. z sine malit a de' reuelat sua se
 creta Aucto. Mat. ii. Cōfiteor tibi dñe
 p̄ celi z terre. q̄ abscondisti hec. s. se
 creta a sapientib' z prudentib'. s. mū
 di. z reuelasti ea puulis. s. puris sine
 malitia: z simplicib'. Postq̄ ut dictū
 est ille angel' nuntiauit ista pastorib'
 multi alij angeli cupientes q̄ v̄bus. c.
 factū est descenderūt de celo z venerūt
 ad videndū xpm. Et adorato xpo ve
 nerūt ad illū angelū loquentē pastorib'
 bus Et p̄ gaudio inceperūt cantare. d.
 Gloria ī ex. deo zc. Luc. 2. Et postq̄ āge
 li recesserūt. pastores uerūt ī ciuitatē
 z inuenerūt infantē p̄nis inuolutū. z po
 sitū in p̄sep̄io. Et cognouerunt de v̄bo
 q̄ dictum erat illis d̄ puero hoc. s. q̄
 dicit thema Natus est v. b. sal. qui est
 christus dñs. q̄ est benedictus in secu
 la seculorum. Amen.

De sancto Stephano. p̄thomartire.

Disputantes cum stephano non
 poterant resistere spiritui z sapi
 entie q̄ loquebat. act. 6. Inter
 omnes alias promissiones magnas z
 mirabiles quas xps fecit aplis z disci
 pulis singulariter fuit illa d̄ q̄ Luc. 21.
 Ego dabo vobis os z sapientiā cui nō
 poterunt resistere oēs aduersarij vestri
 Nō ego dabo vobis os. i. eloquentiam
 ad loquēdū predican. z disputandū z da
 bo vobis sapientiā per īfusōnē. Ratio
 hui' p̄missionis fuit. quia volebat eos
 mittere per mundū ad predican. Iō su
 it necessaria ista promissio maxīe si vul
 tis cogitare defect' apl'orū christi z di
 scipulorū. q̄ erant rudes piscatores z
 sine eloquētia Iāq; scitis per mal par
 lare homo perdit ius suū. Deficiebāt
 n. ī scia intellectuali: quia nūq̄ studie
 rāt logicā. phiam. theologiā zc. z ha
 bebāt disputare et contra principalia
 phie cuz magnis phis. Ecce rō q̄re eis
 promisit dñs. Ego dabo vobis os. i. elo
 quentiā in ore corā regibus z p̄cipi
 bus z phis. ne vestris artibus z ratio
 nibus possint resistere. z sapientiā z in
 tellectum vt possitis vos regere z ar
 guēta sophistica phorū itelligere. Ista
 p̄missio ī omnibus aplis z discipulis
 fuit completa s; singulariter ostēdit
 fuisse p̄pletā in beato stephāo cū dicit
 Disputantes cū stephāo zc. p̄ thea.
 Scd; v̄ba theatis Notau ī beato Ste
 phano duo singularia Primo zc.

Primo ex p̄te iudeorū bataglia multū
 rigorosa. ibi disputantes cū stephano.
 Scdo ex p̄te xpi victōia marauegliosa
 ibi z nō poterant resistere sapientie z
 spiritui qui loquebatur zc.

Dico p̄tio q̄ fm verba thematis ostēditur
 in beato ste. zc. de fide chatolica
 de mā tam alta z subtili z tot arguen
 tes p̄ vnum ridentē sicut preliū esset
 rigorosum. z periculosū; alicui militi
 plures p̄ cum preliantes diuersis ge
 neribus armorū loicati rigorosius z

periculosius preliū ē. ⁊ vnus solus cū
tot argumētis. rātionibus. deductiōi
bus. ⁊ persuasiōib⁹. q̄ sunt lancee ⁊
gladij ⁊c. Ita fuit de bello. b. ste. quia
ipse solus iuenit se ī campo ⁊ cōtra eū
venerūt magistri ⁊ rabini de quib⁹ si
nagogis siue studijs generalib⁹ dispu
tātes ⁊ eū di. illō act. 6. Surrexerūt au
tem cōtra eum quidā de sinagoga que
appellabatur libertinorū ⁊ eorū qui erāt
a eilitia ⁊ asia disputātes cum Ste. Si
nagoga autē nihil aliud ē q̄ congregatiō
doctōrū rabinorū ⁊c. Nō est hic. Certū
ē q̄ tunc tēporis q̄ iste sinagoge insur
rexerunt cōtra. b. ste. q̄ apli xpi erant
in yrlm. Q̄ ergo insurrexerūt contra
ste. ⁊ nō cōtra petrum siue al. um. s. iā
cobum: ⁊c. Rñdeo. Potestis cogitare
q̄ aliqd gratie singularis ⁊ virtutis
erat in beati ste. predicatione i conuer
tendo gentes plusq̄ in alijs. hoc dicit
tex. Stephanus plen⁹ gratia ⁊ for. fa.
si. ⁊ p. multa ī populo. Nota plen⁹ gra
tia. s. illa de qua dō ps. 44. Diffusa est
gratia in la. t. p. b. te deus in eternū;
Secundo erat plenus fortitudie. Legi
tur act. 6. ⁊ 7. q̄ ī primitiua ecclia ml̄
ti homines. ⁊ mulieres conuertebant
⁊ volebant stare in societate aplorū in
tantū q̄ inter mulieres erat dissensus
ppter qd apli posuerunt eis in rectorē
vnum hominē sanctū. castum ⁊ forte;
Iste fuit. b. ste. Ita fuit fortis. q̄ nulla
occasione peccauit ⁊ rexit eas laudabi
liter. Ecce fortitudo qz vnus hō satis
faceret q̄ gubernaret vxorē ⁊ filias. ⁊
b. ste. regebat tot. De quo regimine
apli excusabant se rōne predicationis.
Et euz toto hoc. b. Ste. nō dimittebat
predicationē. Itē faciebat prodigia. i.
procul a digito que nullo posse creatu
re possunt fieri. vt suscitare mortuos.
illuminare cecos. ⁊ sic de alijs que per
naturā non possunt fieri. Itē faciebat
signa. Signa sunt illa que possunt fie
ri per naturā. sed nō illo modo v. g. de

febre curatur homo nāliter s; non su
bito. Ideo multi de populo cōuertebā
tur. ppter qd quinq; sinagoge iudeorū
surrexerūt ptra. b. Ste. Ecce bataglia
rigorosa. qz disputantes cū stefano ⁊c.

Quod secūdo ⁊c. q̄ in verbis thematis
nōui in. b. Ste. ex parte yhu xpi victo
ria marauegliosa ubi dicitur. Nō pote
rant resistere sapientie ⁊ spiritui qui lo
quebat. Ita erat armatus. b. Ste. q̄
sagite argumentorū nec gladij rōnum.
nec baliste persuasiōnū. nec lancee de
ductionū potuerūt eum vulnerare. v.
g. Surrexit cōtra euz sinagoga liberti
norum. p̄rio cōtra. b. stephanū. predicā
tem de mā aduentus xpi dicit q̄ iam
messyas in lege promissus venerat d.
q̄ cecus erat qui hoc nō videbat cla
re. maxime cū patriarcha iacob d̄ hoc
dedisset signa di. gen. 49. Nō auferet
sceptū de iuda nec dux d̄ femore eius
donec veniat qui mittendus est ⁊ ipse
erit expectatio gentium. Modo dice
bat ipse Jam videtis q̄ sceptrum per
ditum est. quia herodes alienigena re
gnat Ideo non o; messyam expectare
licet ml̄ti deceptores veniāt post eum
dicēdo se messyam. Itē de ebdomadi
bus annorū 70. danielis. 7. que sunt
cocc. xc. anni ⁊ iam sunt completi. Cō
tra hoc sinagoga libertinorum volēs
confundere. b. Stepha. coram tota
multitudine surrexit. d. Et nunquid di
cit ysa. xi. Egredietur virga de radice
iesse: ⁊c. Non ne ista debebat esse ma
ter messye: ⁊c. b. Ste. imo. ⁊ flos de ra
dice eius ascendet. s. messyas filius ei⁹
imo. Et nunqd̄ r̄ onit ibi signa de aduē
tu messye. d. habitabit lupus cum he
do. Et pardus cum edo accubabit. vi
tulus ⁊ leo ⁊ ouis simul morabun
tur. et puez partulus minabit eos.
Cum ergo ista signa non sunt com
pleta: quia lupus non habitat

enim agno imo reuocat. nec pardus cui
edo. ergo Stefane reuoca quod dixisti.
Ecce ictus lancee. Respondit b. Ste. dulci
ter. Signum prophetie verum est. et iam comple
tum est. nec intelligendum quod loquatur de
aliis bestiis. quia ille naturaliter domari possunt
sed propheta loquitur figuratiue de ho
minibus per bestias figuratis. sicut loquitur
fuit iacob. gen. 49. Catulus leonis iuda
Isachar asinus fortis. neptalim ceruus
emissus. Benjamin lupus rapax. Lex
ergo nostra moysaicha uocat bestias sanctas
proprietas et conditiones quas habuerunt
erant bestiales. Non enim intelligebat ia
cob quod iuda esset leo vere. sed secundum proprie
tates sicut leo dominatur bestiis. ita iuda
et David ex illa tribu debebant dominari.
Ideo isa. dans illa signa de hominibus lo
quebat. Lupus enim rapax fuit Mattheus
ut dicit beda per vsuras etc. Agnus pu
rus et simplex fuit ioh. euan. et similes ha
bitant. Pardus diuersorum colorum fuit ni
chodemus fariscus. Edus. Petrus apostolus
simul habitant. Titulus enim de quo fiebat
principale sacrificium. corpus christi signifi
cat. Quis simplex animam christi. Leo pote
ntissimus significat diuinitatem. Et puer
puerulus. scilicet christus nouiter natus minabit eos:
quia caro. anima. et diuinitas tria hec simul
erant in christo. Et quod isa. loquitur de hominibus
patet cuius sequitur in textu. Non occidet in
vniuerso monte sancto meo: quia repleta est
terra scientia domini sicut aque maris operietes
Clax est quod loquitur de bestiis que habitant
templum. scilicet de hominibus bestiales conditio
nes habentibus. Et non poterant resistere etc.
Ecce victoria miraculosa de tam rigo
roso bello etc. Secundo surrexit in eum sina
goga cirenensis predicantem de matris diuini
tatis christi et humanitatis. quia sicut deus
quoniam uoluit dare legem iudeis assumpsit for
mam ignis. ut per exodi. tertio. Et voca
batur ignis ut dixit Moyses populo.
Deutero. 4. Dominus deus tuus ignis consumens est.
Sic quoniam uoluit dare legem nouam
euangelicam. legem gratie assumpsit formam

humanam. Que est. enim. nobilior et melior
forma ignis vel humanitatis. Clax est quod
humanitatis. et ideo nunquam dimittit istam for
mam et dimisit formam ignis quia est irra
tionabilis. Item nisi esset deus non posset
saluare aliquos nec seipsum: quia sicut lu
cerna sine lumine non potest illumina
re nec etiam humanitas sine diuinitate.
Tunc illi. Contrarios predicatis erro
res. Numquid legistis in. 8. uersu ps.
. 8. Audi popule meus et contesta. i.
protestabor te. Israel si au. me. non
est in te deus re. n. a. de. alienum. Cum ergo
ille uerteret yhesus sit deus recens: quia de
matre uirgine habuit initium; et natus
etc. Respondit Ste. christus yhesus non est deus re
cens sed eternus. sed sicut de filio regis
triginta annorum. quoniam sit nouiter miles. est
nouus miles. sed non esset nouus filius
regis. ita dominus noster yhesus christus est
eternus filius dei sanctus diuinitatem. sed
in aula uentris uirginalis factus est no
uus miles recipiens habitum humanita
tis ut possit bellare: et sic licet fuerit homo
recens non tamen fuit deus recens nec
alienus homo. per quia in eodem psalmo
sequitur. Ego enim sum de. de. t. q. e. te
de ter. e. di. os. t. et in. illud. Deus enim
in hebrayco ore stricto nominatur. scilicet. Et.
et in latino deus. sed dilata os tuum in
hebreo dicendo ada. i. homo. et in lati
no homo uult dicere. quia ero deus et
homo et uicti recesserunt. Populus autem
gaudebat: quia non poterant resistere
sapientie et spiritui. etc. Tertio cum semel
predicaret de trinitate di. quod l. sit unus
deus solus. tamen ille est tres persone. scilicet.
pater generans. filius genitus et spiritus
sanctus spiratus. exemplificando in sole uno
in quo est pater generans scilicet substantia
quia qui generat pater potest dici. et fi
lius genitus. scilicet radius. et spiritus spi
ratus. scilicet calor. Ita de sua substantia ge
nerat radium quem filium dicimus. quem
misit in hoc mundo et non recessit ab eo
sicut nec radius a sole. Et caritas spi

19
rata a patre et filio. Spiritus. s. dicitur
Dicebat. b. Ste. n̄ intelligatis q̄ tres p
sone sint vt tres reges vel gigantes .
quia non sic sumuntur persone. sed si
cut dixi. Ideo dauid psalmo. 18. In so
le posuit tabernaculum suum. i. simili
tudinem suam etc. Surrexit contra eū
sinagoga alexandrinorum; di. Et nūqd
dicit deuter. 4. Audi israel. Dñs de
tu' vn' est. Vos ponitis. 3. deos. Re
uocate etc. Rñdit. b. Ste. vey ē q̄ ille
deus noster est vn' in sua essentia . s;
ille deus vnus. est tres persone: et hoc
non ē cōtra moysen. i. auctoritate alle
gata per vos. Imo moyses i. dicta sua
auctoritate pōit tres personas secrete
quia ponit ibi tria uocabula . uolens
nominare dñm dicit. Audi israel. Dñs
deus tuus: Dñs. n. est nomē potentie
Ecce persona patris cui attribuitur po
tentia. Scōdo dicit deus qd̄ est nomen
sapientie. Ecce persona filij: cui attri
buitur sapientia. Tertio dicit tu' q̄ est
nomen clementie et bonitatis qd̄ spū
s. appropriat. Et nunqd̄ i. principio bi
blie habetis. In principio creauit eloyz
in plurali. vbi ostēditur pluralitas per
sonarum. Et non poterant resistere sa
pientie et spiritui qui loquebatur .
Quarto cum predicaret de sacramento
altaris di. q̄ ante verba illa ē panis .
sed dictis verbis per xpm ordinatis a
sacerdote. statim substantia panis puer
titur in corpus xpi et cōtinetur. Intra
illam cortinam albam: et adoratur quē
admodū qñ rex audit missam: et intra
cortinas et milites licet non videāt re
gem inclinant cōtra cortinas. Rō q̄re
deus instituit hoc sacramētum fuit qz
sicut dyabolus per fructus; introduxit
totum malum in mundo et dānationē.
Ita deus sapientior diabolo voluit p
fructum afferre omne bonum mundi
et saluationē. De quo dicitur vir. ma.
Benedict' fructus ventris tui . Ideo
dixit xps. Job. 6. Hic ē panis q̄ de celo

descendit: qui manducet hunc panem
viuet in eternum. Populus at̄ b̄ clare
uidens et intelligens conuertebatur .
Surrexerunt tunc cōtra eum sinago
ge cilicianorum cum furia di. Vos p̄
dicatis stultitias. qz panis non est ado
rand'. Nunqd̄ dicit deus deuter. 6 .
Dñm deum tuum adorabis et illi soli s̄
uies: Ideo reuocate quod dixistis: qz
panis non deb; adorari. Respondit. b.
Ste. di. q̄ verum est q̄ adoratione la
trie solus deus est adorand'. Iō deus
adoratur in hostia p̄secrata quēadmo
dū; adorabatur a moysen et aaron et ab
alijs in archa. Non enim adorabant li
gnum nec aurum vel figuram: qz fuis
sent ydolatre. sed adorabant dominuz
qui tunc in figura arche voluit adora
ri. Ratio quia sicut deus dat vitā gra
tie hic et in futuro glorie. Iō sicut tūc
n̄ reputabatur inconueniens adorare
deum in archa. nec modo debet repu
tari inconueniens adorare deum in
hostia. Illi autem recesserunt confusi
quia non poterant resi. sa. etc. Quinto
cum p̄dicaret q̄ lex moysi cessabat et
erat dimittenda quantū ad iudicialia
et ceremonialia. non autem quantū ad
moralia scilicet precepta: quia licet eēt
bona pro illo tempore. non tamen pro
isto: quia est bonuz et melius quemad
modum in formatione hominis. Dñ. 2.
Formauit deus. etc. Bonum fuit corp' p̄
formatuz; sed melior anima inspirata
Optimum autē fuit quando homo fuit
perfectus in corpore et anima. et vita .
Ita lex moysi de limo terre: quia tota
est terrena in promissionibus. nihil ce
leste promittit. bona erat vt corpus.
sed melior est anima. quia spiritualis.
Ita melior est lex euangelica tota spi
ritualis et perfecta. que non promittit
temporalia imo dicit q̄ despiciantur .
et promittit celestia. gloriam et beatitu
dinem. Bonus est puer. sed melior est
vir magnus et fortis et discretus. Sed

deus qui fecit puerum facit ipsuz viz
Ita de lege veteri puerorum: scilicet
moysi z de noua scilicet virorum. Sur
rexerunt de sinagoga asyanorum. d.
contra. Et nunquid dicit dauid ps iio.
Fidelia omnia man. eius confir. i. s. se.
sa. in. v. z equitate: Respōdit. b. Ste.
Imo ista auctoritas declarat qd lex
moysi debuit durare in seculuz; seculū
Primum seculum fuit. ex quo fuerunt
in terra promissionis post exitū de egi
pto. z durauit vsq; ad transmigratōez
Secundum fuit a transmigratōe vsq;
ad xp̄z messyam. De hoc dauid. Redē
ptionem misit dominus po. suo. man.
in e. t. suum. Et non poterant eum su
perare zc. Tunc venerunt ad manus.
z accusarunt eum coram iudicibus et
obstinatis. z habuerunt tres falsos te
stes accusantes eum de blasfemia in
deum. in moysen. z in legem. B. Ste.
excusans se. facta est facies ei? vt an
geli. z illi stridebant dentibus in euz
Uidens. b. Ste. qd eius excusatio nec
predicatio proficiebat. Incepit eos re
darguere. Narrā breuiter eius marti
rium. Amen.

En festo sancti Johānis euange.
Rat vir magnus apud deū suū
z honoratus. 4. R. 5. Pro decla
ratione uerbi huius z introdu
ctōne materie predicande. Recordoz
de qda; historia que habet hester. 6.
De qua recipiam fundamentum mei
sermonis. Ille magnus rex z impera
tor assuerus fecit semel questidē cui
dam subtili consiliario querēs ab eo
consiliū. d. Quid debet fieri viro que
rex honorare desiderat. Logitans mo
dicum ille. post respondit. Ille quem
rex honorari vult debet indui vestib?
regijs. z imponi super equum: qui de
sella regis est. z accipere regis dyade
ma super caput suum. Et primus d re
gis principibus teneat equum eius. z
per plateas ciuitatis incedens clamet

z dicat. Sic honorabitur quēcumq;
voluerit rex honorare. hester. 6. Oīa
ista debent fieri ei: scilicet quē rex vo
luerit honorare. Dominus yhs rex po
tentissimus omnia ista. 5. magnifice z
pleuit in. b. iohāne euangelista.

Primo a xp̄o regijs vestib? fuit idur?
Secundo ipositus fuit super equū qui
de sella regis est.
Tertio accepit s̄ cap̄ suū diadēa regis
Quarto primus de regis principibus
tenuit sibi equam.
Quinto per plateas ciuitatis incessit:
clamādo z dicēdo. Sic honorabit zc.
Ideo proposui vobis thema. Erat vir
magnus z honoratus apud dominum
suum. Ex his quaz patet thema. Mō
videamus de qlibet vnū modiciū. zc.

Quantum ad primum dicit. homo que
rex vult honorare debz indui vestib?
regijs. Dico q: b. ioh. fuit indutus ve
stibus regalibus de eodem panno euz
xp̄o. Ecce quomodo humanitas quam
xp̄s indutus est in vtero virginis dici
tur vestis. Rō: qz sicut vestis coopit
corpus ne caro videatur. Ita persona
filij dei eterna diuinitate coopita fuit
veste hūanitatē. Ita dicit sancta scri
ptura ad phil. 2. Qui euz in forma dei
esset semetipsum exina. for. serui acci
piens in similitudine hominum fact?
z in habitu inuent? vt homo. Dico q
de eodem panno. s. de eadem carne in
dutus fuit. b. ioh. Unde cogitate ac si
de eadem petia panni pretiosi. s. scarla
ta induerētur rex z miles. Rex d vno
capite z miles de alio. Ita fuit d rege
xp̄o z milite iohāne. Petia panni pre
tiosi fuit. b. Anna que vt petia panni
habuit duo capita. i. duas filias. Prīa
tanq; caput principale fuit v. ma. Ulti
ma fuit maria salome. De prīo capite
scilicet v. ma. fuit indutus xp̄s. De vl
timo capite fuit indutus. b. ioh. euan.
Ecce quomodo habuit primū honorēs

quia fuit frater yhesu xpi per singula rem filiationem v. ma. Quando eniz christus rex in die veneris sancte fuit in prelio equitans super equum. X. Dixit christus matri sue d. iohanne. Mulier. Ecce filius tuus. Non sola nepos sed filius spiritualis. Et iohanni dixit Ecce mater tua. non soluz auuncula. Et ex illa hora accepit eam in suam scilicet matrem. Modo ista singularitas de nullo alio legitur. Ideo ac si de eodem capite panni esset indutus. v. ma. Vocabat eum filium. Item iohannes vocabat eam matrem. Et iob. considerans istum honorem cantabat let. et gaudens cationez. d. illud ysa. 61. Gaudens gaudebo in dno. et exultabit anima mea in deo meo: quia induit me vestimentis salutis et indumento iusticie circumdedit me. Nota in auctoritate quattuor clausulas reddendo singula singulis. Prima gaudens scilicet d. sanguinitate xpi: quia ex eadem petia panni fuit indutus. Secunda. Gaudebo et quia filius singularis. v. ma. Tertia. Et exultabit. i. extra saltabit anima mea in deo meo. quia induit me vestimentis salutis. i. yhesu qui hebraice sal. iterpretatur. et fuit indutus vestimentis consanguinitatis et germanitatis yhu. Quarta est. Et indumento iusticie circumdedit me: Mantellus est bona vita vel penitentia cooperiens malas vestes inferiores. s. supbie: auaritie: luxurie: iudie: ire: gule: et accidie. Induite vos mantellum misericordie et nullum peccatum apparebit in confusione vestra. Jo. d. d. B. i. quoz re. sunt ini. et quoz te. sunt peccata. Ecce q. dicit indumento iusticie. s. misericordie circumdedit me. vel alr. Si vis dicere indumento iusticie. i. bone vite et iusticie. s. circumdedit me. s. ante versum dnm per obedientiam ad diuina precepta plus faciendo fm dei voluntate q. scdm sensualitate. Retro p. beniuolentia ad oestam christianos q. infideles. taz

amicos q. inimicos. a dextris. s. prosperitatis per temperantiam. Non superbi nec excessum facere. A sinistris. s. aduersitatis per patientiam. Et lz non portetis vestimenta consanguinitatis vt iohanes. tm portabitis mantellum bone vite. De quo plus gaudebat. b. iob. Et lz eet de xpi paratella. nisi habuisset bona vita no huisset paradysum. Jo. d. d. apls. Ad phil. 4. Renouami spu mentis vestre et induite nouum hominem. i. bonam vitam. Si aliquis sit discooptus ante p. inobedientiam. retro per ininuitiam a dextris p. inepatia. A sinistris p. ipatietia coopiat se mantello d. bona vita et

Quantum ad scdm graduz honoris dicit. Uir que rex voluerit honorare d. poni sup equum q. d. sela regis sit. Istum honorem fecit xps iohani. Equant eniz equum xpi et de sela. freno. et calcari. b. ei. Si dicat xps n. equavit equum s. asina p. necessitate. Pro quo sciendum e. q. i. sacra scriptura corp. nost. spiritui copatu d. equ. Ro. qz sic miles regit equum ita corp. nost. regit a spu equante eundo an. per bona opa l. refrenando per temperantia a dextris vel a sinistris. Nota q. ad gubernandum equum regunt duo. p. i. frenum. secundo calciam. Freno retinet si e. i. q. et nimis fortis. calciam p. cutit si e. piger. Frenum corpor. n. oruz e. abstinencia i. ore. retrahes a peccis. m. ti. n. taz. religiosi q. cl. i. q. et seclares equant equum sine freno tepatie. i. o. p. i. un. i. luto luxurie et corruptiois p. pres. et comatres et. Lot. m. i. d. e. corruptus. Multi nisi dnt. Ego velle viuere caste si de. facit mihi gra. s. n. possum. ro. h. e. qz equatis equum sui freno ac si miles vellet equat equum ingetu sui freno. si cadit cl. pa. e. sui. Jo. qz null. e. equ. ta. dissolut. et fortis q. corp. homis. Jo. d. d. iacob. apls. 3. c. Equus freno i. ora mittim. ad plentiendum nob. et o. corpus circosferimus. Calciam autem sunt amor. de

saluatiōe in pede dextro. et timore de
dānatione i pede sinistro. Si equus tu
us sit piger ad ieiunandū. uigilandum
orandū. uel ueniendi ad ecclia; . percu
tiatur calcari de pede dextro dicendo.
corp⁹ labora. nō quia resurges impaf
sibile. clarū. subtile. leue zc. Si autez
nec sic se mouz. pcutiat cū ped⁹ sinistro
s. timore dānationis zc. d. Si modo mi
serū corpus nō uis ieiunare in inferno
nunq̄ comedes. Idem de uigilia. cili
tio zc. Qui hic nō uult facere penitēti
am faciet in inferno z sine fructu. Jō
dicit scriptura de istis calcari⁹. ecclⁱ. 2
Qui timetis deū. Ecce d⁹ pede sinistro
vni⁹ calcari. Diligite illū. Ecce secūdu
Sed aliqui miseri male equitant ut lu
xuriosi: qz spirit⁹ nō equitat super car
nem regendo ut miles equū s; ecouer
so: qz dñatur caro de quib⁹ dicit apl^s.
Ro. 8. Qui fm carnē sunt que carnis
sunt sapiunt. Aliqui aut⁹ equitant are
dos. i. sine sela. ut sunt illi de matrimo
nio qui tangūt carnem. s; non cadant
seruādo modū; z mutuā fidelitatem.
Virgines aut⁹ equitat cū sela equū qui
nunq̄ tangunt carnē nec corde deside
rando nec ore loquēdo nec opere faciē
do. De quib⁹ apl^s. 2. cor. 10. In carne
ambulantes non fm carne; militam⁹
Xps autez rex noster z dñs equitauit
equū carnis sue siue corporis sui cum
sela uirginitatis: qz nunq̄ sensit expe
rimentaliter illam delectationē quam
luxuriosus querit. Ideo apl^s ad hebz.
7. Talis. n. decebat ut nobis esset pon
tifer. sanctus. inocens. impollutus. se
gregatus a peccatorib⁹. z excelsior ce
lis factus. Quiq; excellentias dicit d⁹
xpo contra. s. modos peccādi per luxu
riā. Prim⁹ modus ē cogitādo. desiderā
do. z delectādo. S; quia xps nō cogita
uit nec talia unq̄ desiderauit. qz sancti
tas p̄cipaliter cōsistit in corde. Ideo
xps dicit sanctus. Secūdu⁹ modus est
loquēdo d⁹ illa mā ut cantādo. i. cor. 15.

Corrumpunt bonos mores colloquia ma
la. Tales nō sunt inocētes. Jeronim⁹
Nō longe ē a facto qui delectat in ver
bo. Et qz xps nunq̄ de tali mā loqueba
tur nisi reprehendēdo: Ideo dicit inocens.
Terti⁹ modus ē molities. d⁹ his
qui per se poluūt timentes cōfundi si
cum alijs zc. Ideo dicitur impollutus
Quartus ē de illis qui peccāt cum mu
lieribus faciendo opus. christ⁹ uero nū
q̄. Ideo dicit segregatus a peccatorib⁹
Quitus mod⁹ est cōtra nā; . qm nō po
test sequi generatio. Ideo xps dicitur
altior celis fact⁹. s. in puritate. In isto
equo equitauit. b. ioh. Sciunt. n. taliter
regere corpus suū cum freno tēperan
tie. z abstinentie. z calcari⁹ zc. qz nū
q̄ cecidit d⁹ sela uirginitatis. Ecce equ⁹
de sela regis. Jō de ipso pōt itelligi il
lud qd ipsemet dicit apoca. 19. Ecce
equus albus. s. corpus. b. ioh. Et qui se
debat sup eū uocabat fidelis z uerax
Fidelitas respicit cor. qz corde nunq̄ d⁹
siderauit inhōestātē. Et uerax. qz ope
nō fecit actū carnalē. Si dicat. hoc nō
fuit singl^r in. b. ioh. qz multi alij fue
rūt uirgines. Dico qz multi alij sunt v
gines i hoc mūdo z in paradiso. s; non
credo qz tali mō sint sicut. b. ioh. qz nō
credo qz aliquis in tali pūcto seruasset
uirginitatē sicut fecit. b. ioh. Lū. n. fuis
set 27. ānoz desponsauit vxorē: deū se
cit quū nū nuptiaz in quo fuit xps. et
vgo maria mater ei⁹. ut dicit ierōim⁹.
ubi christus mutauit aq̄ in uinū. Et fa
cto quū uio i sero. forte iam sponsa erat
i camera. z forte in lecto. Et sponsi qd
tunc cogitāt: Uos scitis qui trāsistis
a capite usq; ad pedes sicut carnales.
Tūc xps uocauit ioh. ueni mecum. uolo
qz sis religiosus. Quia ut dicit S. tho.
2. 2. q. 88. ar. 4. ad. 3. Aplⁱ faciebāt tria
vota. castitatis. paupertatis. et obediē
tie. Et statim ioh. recepto congerio a
spōsa sequutus ē xpm. Ipsa potuit du
cere aliū uirū. Et ex hoc ecclia veter

minant q̄ sponsi possent separari per
ingressu; religiōis. Ecce in quali p̄cto
expectavit eū dñs vocare nō ante de
sponsatōez nec ante p̄uuiū: s; q̄ iam
lupus volebat deuorare ouē. Jō dicit
teronim⁹ in prologo sup euāgelii ioh.
hic est iohānes euangelista vnus. i. sin
gularis ex discipul⁹ dei. qui virgo a deo
electus ē: quē s̄ nuptijs volentē nube
re vocauit de⁹. Moralr iohānes pesca
tor 27. annor⁹ 2 virgo venit ad matrio
nium. Mō si esset vnus talis nō inue
niret vxorē. statī diceret rē. Jtē qz sta
tim obediuit xp̄o dimittēdo sponsum.
xp̄s non p̄cepit vobis dimittere vxo
res nec sponsas: s; caueatis vobis ab
immundicijs. 2 contenti sitis de vxore
vestra alba vel nigra. iuvene vel anti
qua. sana vel ifirma. qz illud est onus
matrimonij. Qui vero nō sūt de matri
monio abstineāt vt viuāt caste fm̄ con
siliū tob. d. tob. 4. Attende tibi fili ab
omni fornicatione. 2 p̄ter vxorē tuā
nūq̄ patiaris crimē scire.

Quantū ad tertiū gradum honoris di
cit. Vir que; rex honorare voluēt d;̄
acciper̄ regiū diadema super caput su
um. Corona qua xp̄s fuit coronat⁹ inq̄
tum hō in die coronatiōis sue fuit sapi
entia perfecta oīum rex. Rō: qz sicut
corōa portat̄ ī capite itā 2 sapiētia. Jō
dicitur vulgariter de sapiente. Bonā
testāz habet. Corona aut̄ xp̄i hūit qua
tuor̄ flores ad similitudinē corone re
gis circūquaq; . Ante per scīaz trinita
tis quam hūit in conceptione nō soluz
ī q̄tu; deus sed et̄ īq̄tum homo. Vidit
trinitatem ita clare sicut modo in celo
videt. Videt. n. p̄ez 2 filiū spirantes
spiritum sanetū. Retro hūit scientiam
2 cognitionē oīum creaturaz 2 oīum
rerum factaz 2 fiendaz. quot homies
fuerunt ante 2 post 2 erāt. 2 quot ani
malia. De die iudicij 2 de omnib⁹ cor
dium cogitationib⁹. A dextris habuit

22

cognitionē 2 scientiam de gloria para
disi statim: qz in instanti sue concep
tionis apuit sibi librum predestinatio
nis 2 cognouit quot essent saluandi. 2
causā saluationis. A sinistris autē ha
buit scientiam 2 cognitionē penaz in
ferni 2 oīum damnatorū. in libro p̄scie
vidēs clare. 2 cas damnatiōis. De ista
n. corona xp̄s fuit coronat⁹ in puncto
sue conceptiōis quādo virgo cōsensit
2 dix. illō Luc. p̄io. Fiat mihi s; v̄bū
tum. In vltio verbo corporis xp̄i fuit
formatū. 2 aīa infusa statiz habuit sci
entiā oīum predictoz. De ista corona
auctas cāticorū. 3. Egredimī filie sio 2
videte regē ī diademate quo coro. eū
mater sua ī die desponsatiōis illius: 2 ī
die leticie cordis eius. Nō filie syon. i.
p̄templatiue aīe 2 videte rege; salomo
nē. i. xp̄m. Regula ē tam iudeoz q̄ doc
torum nostrorū. qz in libro canticorum
vbi dicitur salomodo vel dilectus vel
sponsus intelligit̄ deus in diademate
quo coro. eū mater sua: qz ex parte ma
tris regnū sibi debebatur dō de iure
Et nō ex parte p̄ris: quia nō habuit ho
minē in patrē. In die desponsationis
illius. i. assumptōis hūanitatē ī vnita
te suppositi: qz sicut vir 2 vxor nō sūt
oīo duo sed vna caro. Mat. 19. ita hūa
nitas 2 dīnitas in xp̄o non sūt nisi vna
persona dīna. Et in die leticie cordis
eius. ex scīa quam hūit subito. De ista
etiā corona sapiētie fuit et̄ coronatus
b. ioh. euāgelista super omnes alios ī no
cte passionis. Dicit̄ quō. ioh. qz al̄s nō
fecisset reclinauit caput suū. q̄si vell;
coronari supra pect⁹ xp̄i in cena. 2 tūc
hūit scientiam. qz tunc fuit sibi imposi
ta corona regis 4 hīs flores. Ante per
cognitionem trinitatis. Ideo fecit euā
gelium. Retro per cognitionem rerū;
p̄teritarū 2 futurarū. Ideo fecit apo
chalipsim A dextris per cognitionem
glorie 2 saluandorum. Ideo fecit pri
mam epistolam canonicāz A sinistris

per cognitionē dānandoy: Ideo fecit
secundā z tertiā epl̄as canonicas. Jō
de eo possumus dicere illud. ecc̄l̄. 45.
Corōa aurea s̄ cap̄ ei⁹. exp̄ssa signo sā
ctitatis. Nota expressa signo sanctita
tis: qz sicut intus in aīa habebat coro
nā sapientie. ita exprimebat extra per
signū sanctitatis z bone vite. Multi. n.
hodie portant coronā sapientie ī capite
sed nō expressam signo sanctitatis sed
vanitatis. h̄nt magnā scienciā sed ma
lā conscientiā. Sunt. n. multi habētes
coronā sapientie in capite 4 floribus li
lij ornatā in circuitu ante per scienciā
quā h̄nt de deo legendo. disputādo de
attributis. relatōib⁹. z nominib⁹ diui
nis s; non expressat signo sanctitatis.
qz nullum sapore sentiūt sanctitatis l̄
deuotōis. Retro per scia; creaturarū
disputādo de impressionib⁹ z cōstella
tionibus corporū celestiu: de generatōe
z corruptōe zc. Sed n̄ expressat signo
sanctitatis. despiciēdo p̄sonas corū up
tibilis: ymo aliqui ī eis īmergunt. A
dextris per scienciā de gl̄ia celi de his
qui saluant z per que opera disputādo.
predicando de ordinib⁹ angeloy. 3 gra
dibus gl̄ie disputādo. sed non expressa
tur signo sanctitatis cauēdo a peccatis.
qz nō param⁹ nos. ut ad illā peruenia
mus per bonā vitam nec illam arden
ter d̄sideram⁹. A sinistris per scienciā
certam quā h̄emus de penis dānatorū
de inferno disputādo zc. sed nō expres
sat signo sanctitatis cauēdo a peccatis
ne illuc descendam⁹ zc.

Quātum ad. 4. gradū honoris dicit.
Uir quē rex vult honorare prin⁹ o re
gis principib⁹ teneat equū eius. Istū;
honorē fecit x̄ps. b. ioh. Maior prin
ceps curie x̄pi inter angelos est micha
el qui venit ad nos. Dan. 10. Ecce mi
chael vnus. i. singl̄ris de principib⁹ pri
mis. Iste princeps ex precepto x̄pi dex
t. iquit equū. i. corp⁹. b. ioh. in tantū qz

nō impegit cadendo per mortem in ali
quo tormentoy. cū tamē alij apl̄i mor
tui sint ī tormētis: ioh. aut nec in tormē
to olei feruentis ī quo fuit missus a do
miciano impatore p̄pter x̄pm. cū; ta
men esset iam senex. Itē nec in insula
deserta pathmos fuit mortuus fame.
zc. Nec venenū sibi datū ab aristode
mo p̄cipe ydolorū sibi nocuit: Rō fuit
quia maior p̄ceps curie x̄pi destrabat
equū suum. z ī eo fuit completa p̄phe
tia ysa. 43. d. Seru⁹ meus es tu cū trā
sieris per aquas. s. quādo ducebat in
exiliū in pathmos tecū ero. z flumina
nō operiet te. Et cum ambulaueris in
igne. s. in tormēto olei nō combureris.

Quātū ad quintū gradū dicit. Et per
plateas ciuitatis incedēs. s. equitando
cum corona in capite z p̄cipe equum
destrante clamat p̄ceps. d. Sic hono
rabit quemcūq; rex voluerit honora
re. Istum honorē fecit deus. b. ioh. Ci
uitas est paradisus. de qua d̄d. B̄losa
dicta sunt de te ciuitas dei. Platee la
te sunt ordines angeloy. Et platee ci
uitatis aurū mundum tanq; vitrū per
lucidum. apocha. 21. Modo videamus
quō princeps magnus. s. michael cla
mavit per plateas hui⁹ ciuitatis. Dica
tur qz cum. b. ioh. fuisset. c. annoy vel
circa senex. x̄ps sibi apparuit inuitās
eum ad gl̄iam zc. Et dicat quō. b. ioh.
ante diem sui obitus fecit fieri foueas;
quadrata in eccl̄ia. z p̄fici terram
extra ecclesiam. z vocato populo pre
dicauit magnum sermonem. De pace
d. Filioli diligite inuicem. Cūq; nihil
aliud diceret Cogita quid populus de
buit dicere. O pater oblitus estis tam
pulcros sermones zc. Respondit quia
erat recessurus. Ideo dicebat illa vlti
ma verba vt recordarētur quia si dili
gitis vos adinuicem non habebitis in
ter vos iras. discordias. ranchores.
nec malas voluntates. nec inuidiam

de honore. diuitijs et officijs etc. Facto sermone intravit foueam populo respiciente. Cogitate fletus de recessu tanti patris. d. Inuitatus ad conuiuium venio. Et subito christus cum apostolis et sanctis angelis descendit cum tanta claritate quod populus non poterat respicere. Et b. ioh. sine dolore tradidit spiritum in manibus christi. Jeronimus. Tam extraneus fuit a dolore mortis quam a corruptione carnis inuenitur alienus. Post recessum claritatis populus iuit ad foueam. et non inuenit nisi manum ibique scaturiebat. **D**ixerunt ipsi est subter. Ecce anelitus eius quid facit. Sed falsum est. sed illud bulire de manu significat quod sic sua doctrina euangelica scaturiet per totum mundum. Alij dixerunt quod est in paradiso terrestri ut predicet contra antixpm. ut sint testes contra eum. Unus de lege nature ut enoch Alius de lege scripture ut helyas Alius de lege gratie et erit tertius ut iohs. Sed hoc est falsum quia ipse met dicit in apoca. quod erunt solum duo testes helyas et enoch predicantes contra antixpm. Ergo ubi est tene doctrinam Sancti thome doctoris. or. fratrum predicatorum. qui in postila super iohannes dicit. quod postquam fuit mortuus in fouea ibidem resurrexit. et in corpore et in anima est in celo siue in paradiso. Et quando intravit paradysum transiens per plateas. i. ordines angelorum equitans. quia. s. in corpore et in anima transibat. michael princeps clamabat. d. Sic honorabitur quem rex honorari voluerit. Et sic cum tali honore ascendit usque ad ordinem seraphim ad pedes domini nostri ihu christi et virginis marie ubi habet cathedram. Ideo potest dicere id. illud Job. 29. **Q**uando procedebam ad portam ciuitatis in plateam superiorem parabant cathedram mihi. Ecce quare dicit thema Erat vir magnus et hono-

ratus apud dominum suum. etc.

In festo Innocentium.

Deros percusserunt gladio et euasi ego solus Job. i. hodie est tertium festum iungitur natiuitati domini nostri ihu christi. Ratio istius societatis est ista Christus venit in hunc mundum ut aperiret tres portas paradisi. Prima est de penitentia per quam possent intrare peccatores. Ideo dicit christus Luc. 5. Non veni vocare iustos sed peccatores ad penitentiam. Et quia. b. Stefanus fuit magne penitentie non solum in vigilijs. et in ieiunijs. sed etiam voluntarie patienter sustinendo martirium et sic intravit per portam penitentie. Ideo iungitur natiuitati christi. Secunda porta est de obedientia. Et quia. b. ioh. fuit obediens non solum ad precepta sed etiam ad consilia euangelica. Ideo fuit singulari dilectus a domino. Ideo iungitur natiuitati christi in secundo loco. Tertia porta est innocentie et istam aperuit pueris et innocentibus. Ideo tertio loco iungitur natiuitati christi. Festum hodiernum de quo modo volo predicare erit de innocentibus. sed prius salutem vir. maria etc. Pro declaratione huius verbi et introductione materie sciendum quod inter principia sacratissime vite domini nostri ihu christi quam tenuit in hoc mundo triginta annis et finem suum. inuenio magnam differentiam et diuersitatem et quasi contrarietatem Nam in fine voluit mori solus sine societate alicuius sancte persone. licet inter latrones voluerit mori non tamen in societate sanctarum personarum sed solus voluit portare onus nostre redemptionis Ratio: quia si aliqua persona sancta et innocens cum eo fuisset mortua. dixissent aliqui infi-

deles q̄ sua passio non fuisset sufficiens
Imo fuit necessarium q̄ talis persona
cum eo fuisset mortua. Ideo ad expel
lendum istum errorem. sol⁹ voluit mo
ri cum latronibus. De quibus nulla
fuisse huiusmodi suspitio seu error.
Ideo in nocte passionis quādo debuit
capi a iudeis obtulit se eis. Di. 10. 19.
Quem queritis zc. Et precepit eis. Si
ergo me queritis sinite hos abire. So
lus voluit pati ostendens q̄ sua passio
fuit precium sufficiens z̄ superabūdas
z̄ fuit completa propheta Isa. 63. Torcu
lar calcaui solus z̄ de gentibus nō est
vir mecu; Torcular fuit sancta crux
vbi calcatus fuit racellus humanita
tis. z̄ vinum sanguinis effusum cu; s̄
beribus. Corona spinarum clavis zc.
Et de gentibus nō est vir. s. a virtute
sanctus z̄ iustus. Mecum. sed sol⁹ vo
luit pati. Ecce finem vite xp̄i. sed p̄ci
pium vite sue gloriose fuit diuersum.
qz ipso nato oēs innocentes illius pa
trie de bethlee; mortui sunt; z̄ ip̄e so
lus euasit. Ratio qz licet fuisset re
dempti per mortē illam si voluisset. tñ
indigebamus adhuc instructione euā
gelice doctrine ab ore eius. Itē dixisset
infideles. qz inuoluntarie fuisset mor
tuus. Ideo noluit mori puer sed in me
liori etate voluit voluntarie mori. De
hoc moyses prophetizans; z̄ simul fuit
figura christi z̄ preceptu; iudeis dixit
Exo. 23. Non coques edu; in lacte ma
tris sue. Iudei autē vt rudes exponūt
ad litterā zc. ac si deus fecisset se eoru;
coquiarius. sed est verbum prophete
z̄ dirigitur herodi. scilicet nō coques
per cocturam mortis. edum. s. xp̄um
in lacte matris sue idest paruulu; pue
rum lactentem. Istud verbum per re
plicatur a moyse; scilicet exo. 23. 34. z̄
deuterō. 14. Quia ter proposuit hero
des occidere xp̄um paruulum sed de⁹
impedit. Primo in eius natiuitate. qñ
auditis miraculis de claritate noctis

de pastoribus. de animalibus. s̄ ange
lis in aere cantantibus: cogitauit eu;
occidere. sed non fuit ausus timens ī
sultum. quia erat nouus. Secundo in
aduentu regum orientis querentium
z̄ dicentium. Ubi est qui natus est rex
iudeorum. tunc etiā proposuit eum oc
cidere sed non potuit: quia filij sui in
surrexerunt contra eum z̄ ī illis occu
patus zc. Tertio quando fuit .40.
die presentatus in templo in yerusalē
vbi erat herodes. Et sc̄us symeō z̄ an
na prophetissa omnibus prophetabāt
q̄ ille erat rex messyas. Cogitate qd̄
ista verba venerūt ad aures herodis.
z̄ tunc herodes voluit eum occidere:
sed angelus appuit in somnis ioseph
di. Accipe puerum z̄ matre; eius z̄ fu
ge in egiptu;. Tunc alij pueri fuerunt
occisi z̄ christus euasit per fugam. Itē
dicit thema. Pu. per. gla. zc. Istō the
ma tangit duas materias. Pr̄ia est de
morte innocentum preciosa. Cum di
cit. Pu. percu. gla. Secūda s̄ fuga chri
sti virtuosa cu; dicit. Et eua. e. solus.
Solu; predicabo de prima materia. s.
de morte innocentu;. De qua iueni. 3.
rōnes siue causas.

Priā ex parte xp̄i p̄ obediētā copiosā.
Secūda ex pte herodis per malitiam
venenosam.

Tertia ex parte iudeoru; per duritiam
malitosam.

Dico p̄io zc. Fundat sic. Xps̄ in tota
vita sua voluit deo patri obedire inq̄
tum homo seruando omnia precepta
legis veteris vsq; ad mortem. Ratio
ad complendum eam: qz sicut fuit ini
tium noue legis ita fuit complemen
tum veteris. Ideo voluit seruare vtrā
qz: quia sicut sol est initium diei z̄ fi
nis noctis p̄ice. ita christus fuit termi
nus ut dicunt omnes doctores. Au
ctoritas xp̄i Apo. 22. Ego sum alpha
z̄ o. primus et nouissimus. i. prin
cipium. z̄ finis. Nota sicut enim

in alphabeto iudeo: u; prima littera ē
alef ⁊ ultima o vel thau. ita i greco al
phabeto prima est alpha uita o. Iō
dicit Ego sum alpha ⁊ o. Alpha. i. prin
cipiu; noue legis. ⁊ o. i. finis ueteris
legis. Ideo mortuo xp̄o mortua est lex
mosayca ⁊ resur̄ gēdo resurrexit noua
lex. Auctoritas Mat. 5. Nolite putare
quonia ve. sol. l. aut p. non ve. sol. s;
a. Amen qui. vi. v. ⁊ o. tran. ce. ⁊ ter.
io. v. aut unus. a. nō p. a. l. do. omnia
fiant. Nota Totū celū continens secre
ta celestia est aia xp̄i. terra corpus. Le
lum ⁊ terra trāsierūt in morte xp̄i. qñ
anima cu; diuinitate transiuit ad lim
bum ⁊ corpus ad sepulchru;. Tūc lex
moysi transiuit quā xp̄s seruauit nec
aliq̄d preceptu; dimisit. Mō inter alia
precepta erat vnaz de primitijs offerē
dis. v. g. Qui habebant agrum. tēpore
messis colligebāt primas spicas albas
⁊ ponebāt in canistro ⁊ offerebant ea
deo in tēplo. Idem de primis racemis
maturis ⁊ alijs fructibus. Ecce p̄cep
tum Deutero. 26. Luz intraueris terrā
quam dñs deus tu⁹ daturus est tibi
possidendā ⁊ obtinueris eam atq; ha
bitaueris in illa. tolles de cunctis fru
gibus tuis primitias ⁊ pones i car
allo. pergesq; ad locu; quem dñs deus
tuus elegerit ut ibi inuocetur nomen
eius. hoc simul fuit preceptu; ⁊ figura
de xp̄o. Inquantū ē preceptū. ē verbū
dei ad populum isrl: inquantū ē figu
ra: ē verbū dei patris ad filiu;. dī. Lū
intraueris terram quā intrauit in die
incarnationis. ⁊ obtinueris eam atq;
habitaueris. s. nascendo: tolles de cū
ctis fructibus seu frugibus tuis. Fru
ctus quos xp̄us expectabat erant maz
tires. doctores. cōfessores. uirgines.
penitentes. cōtinentes. ⁊ innocētes q
fuerunt innumerabiles. In tñ q; iohānes
qui uidit dixit Apoc. 7. Uidi turbā ma
gnam quā dinumerare nemo poterat
⁊c. Primitie aut̄ istoru; fructuum sue

rūt sancti innocentes quos xp̄us obtu
lit deo patri de fructibus sui agri. scil;
hui⁹ mūdi. Ecce prima ratio seu causa
mortis innocētum ex parte xp̄i. scilicet
obedientia copiosa seruādo preceptum
patris ⁊ complendo p̄biam. Sed nota
cū dicit ⁊ pones in car tallo. i. canistro
Et nūquid ualeret tñ aliud uas. Non
ppter figurā. Cartallus. n. figurabat
limbum inferni sanctoru; patiū. ubi po
siti sunt innocētes i quo fuerūt trigita
trib⁹ annis ⁊ p⁹ passionē xp̄i i die ascē
sionis obtulit i tēplo paradisi p̄mitias
deo patri. Ideo dicitur apoc. 14. Hi em
pti sunt de terra ex omnibus. s. sanctis
futuris. primitie deo ⁊ agno ⁊ i ore eo
ru; nō est inuentū mendacium. Sine
macula sunt ante thronū dei. Nota cū
dicit in ore eorum nō ē inuentum men
daciū que cōmendatio est cum ipsi nū
quaz loqui fuerint. Non dicere mēda
ciu; in adultis loquētibus ē uirtus. s;
i pueris nundū loquētibus que uirt⁹
ē. Rñdeo q; in hoc mūdo nō fuerūt lo
qui sed in cartallo. i. in limbo. Logita
hic quādo illi sancti patres uiderūt si
mul venire tot pueros ⁊c. Et iteroga
bant eos vñ ueniebāt ⁊c. Pueri icepe
rūt loqui ⁊c. Dixerūt eis causam mor
tis eorū qd ppter xp̄m uer̄ messyā na
tum. Logitate quale gaudium fuit sc̄is
patribus. Logitate moyses qui prophe
tauerat de istis primitijs ponēdis i car
tallo quō fuit gaudium quādo uidit suā
p̄biam completam. Et quia pueri dixē
runt puram ueritatem. ideo dicit i ore
eoru; non est inuentum mendacium.
Item dicit sine macula sunt. Sunt. n.
scil; mō in paradiso ante thronū dei.
Nota q; pueri d̄ lege cōmuni nascunt̄
cum duabus maculis: scilicet cum ma
cula culpe que a theologis dicit̄ pecca
tum originale. ⁊ cum macula pene. scilicet
ignozātia. que dicitur pena pecca
ti originalis. Dicatur quid est peccatū
originale ac si ista uila fecisset imaginē

De auro et argento ut ponatur in templo .
 et dum portatur cadit in luto etc. Anima
 hominis est propinquissima dei imago pul
 chra. In tantum quod si posset videri etc.
 Deus ut bonus argentarius fecit eam
 ut ponatur in templo paradisi. sed cadit
 in luto generationis humane in utero
 matris ubi creatur et in unditur. Ubi
 recipit maculam sine culpa sua. et nisi
 lauetur per baptismum non intrat in tem
 plum dei scilicet paradisi. Sed quia non
 est culpa sua. ideo non habebit penas.
 Ecce quid est peccatum originale. Iohannes
 dicit scriptura. Job. 15. Quid est homo
 ut immaculatus sit: scilicet sine peccato ori
 ginali. et iustus appareat natus de mu
 liere. Secunda macula est. scilicet ignoran
 tia: quia pueri quando nascuntur nul
 lam habent scientiam. Alia autem et
 aues quando nascuntur. Jam habent sua
 scientiam et industriam. ut pulus statim
 natus scit eligere grana milij vel pavis
 inter paleas. si apponantur. Item agnus
 vel edus nouiter natus statim inuenit
 vbera et puer nihil. Item in balatu co
 gnoscit matrem et puer nihil. Item pu
 lus si videt mulierem. et agnus lupum. sta
 tim cognoscit quod sunt inimici sui. puer
 nihil. Ideo philosophus in tertio de anima
 coactus est dicere. quod anima in principio
 sue creationis est tanquam tabula rasa in qua
 nihil est depictum. Ab his duabus ma
 culis pueri isti in ceteris per martirium
 fuerunt mundati: licet eis displicuerit
 sicut mundantur ab eadem pueri in ba
 ptismo licet displiceat eis. sed in fide pa
 rentum purificantur. Plus purificat ba
 ptismus sanguinis quam aque: quia non
 solum purificat animam: sed etiam ut
 fiat festum. Non sic de baptismo anime:
 quia licet purificet animam non tamen
 ut fiat festum. Purificabantur autem
 innocentes in fide parentum. scilicet christi in
 cuius nomine occidebantur et sancte ma
 tris ecclesie. Acta. 7. hi sunt qui vene
 runt ex magna tribulatione. et lauerunt

stolas suas in sanguine agni: quia vir
 tute passionis christi purificantur. Item mun
 dantur a culpa ignorantie: quia statim
 separatis animabus per martirium. in
 fusa et data est eis tanta gratia et scientia
 de philosophia et theologia plus habent
 aliquis magister seu doctor vniuersitatis in hac
 vita. Licet non statim habuerint gloriam
 habuerunt tamen scientiam. Dicatur simi
 litudo de taceo polita que sub capa ab
 seorsita non clarescit. Ita de animabus
 sub carne absconditis: sed a carne exu
 tis et separatis habent tantam scientiam
 etc. Breuiter. Quid est quod non videant: qui
 videt omnia vident. Ecce quare dicitur
 ne macula: scilicet culpe et ignoran
 tie.

Secunda ratio seu causa mortis sanctorum
 innocens: ex parte herodis fuit ma
 licia venenosa. Quando. n. audivit christum
 natum fuisse: et miracula. et reges orien
 tis: timuit ne populus insultaret contra
 eum. et cogitavit eundem occidere. Et
 quia nesciebat ipsum determinare. occi
 dit innocentes. Ecce malicia venenosa.
 Fundatur sic ista ratio per philosophiam mora
 lem. et theologia diuinalem. Regula est
 quod idem actus respectu diuersarum causarum
 est virtuosus et viciosus. bonus et malus.
 Sicut cum iuuenale pauperi etiam mit
 titur a domino propter malum seruus
 et lubricum: qui occasione illius etiam pec
 cat eum ea. Ita etiam habet duas contra
 rias causas. Bona et virtuosa est respec
 tu domini: Alia mala et vitiosa est respec
 tu serui. Idem in proposito. Iuuenale gra
 tiosa erat gens iudaea et paupercula de
 bonis et sanctis personis. et dominus ihesus
 de mensa glorie voluit mittere etiam
 sibi unum pugilum denario: minorum
 scilicet multitudinem sanctorum innocens
 quam misit per seruum lubricum. scilicet he
 rodem. Intentio christi fuit bona ut abiret
 daret in sanctis etc. Intentio autem hero
 dis ministri mala. quia ut corrumperet
 eam et tyrannice occuparet. Ideo dicit

euangelium Mat. 2. Mittens occidit omnes
pueros qui erant in bethleem; et in omnibus
finibus eius ab imatu et infra. Dicatur
practica secundum quod potest rationabiliter cogitari.
quomodo herodes vocauit gentes armorum
quos tenebat: quia nudus se tenebat secu-
rum. Dicit eis. Iam audistis de isto pue-
ro et murmurat quod est rex israel: timeo
quod vna die populus insurget contra me et contra
uos etc. Malus rex et mali ministri dixe-
runt. ergo moriatur ille puer. Non possunt
scire vbi est. Bene tamen scio quod in bethleem
est natus. Iam ibi est: aut in locis vicinis.
Iam cogitavit ut omnes pueri illius patrie
interficerentur. Et ministri. Bonum erit
Et quomodo fiet ne populus in se concurret
et insurgat. et ne abscondat filios. Dixit
herodes. Iam omnia quod hoc sit secretum. Et
ordinauit taliter quod in eodem die et hora in-
terficerentur. Et dixit herodes. Non in-
uenio alium modum nisi quod sicut octauianus
mandauit describi omnes masculos ut et
soluerent unum denarium de argento. Sic
herodes volebat scire quot pueros ha-
bebat. nolens quod soluerentur aliqui. In ne for-
te absconderentur. Immo quod daret eis stre-
nas. Et sicut fuit ordinatum ita fuit pro-
nizatum: in terra bethleem. quod tali die et ta-
li hora omnes pueri fuissent congregati in
platea. Et ita fuit. Et homines armorum
posuerunt se in angulo platearum: ne aliquis
pater vel mater cum filiis posset fugere.
Vel si vellent se defendere quod interfice-
rentur. Et quales mater portabat leta.
Vel per nutricem nutrebat suum filium
sperans habere strenas etc. forte cum
bursis in pectore. Dicatur de crudeli
strage et morte innocetum. Dicebant
aliqui. Non est filius sed filia volens fi-
lius liberare. Alie abscondebant ne et
perderent. Deinde perquirebant per do-
mos si inuenirent per techas et interfi-
ciebant filios. Tot innocentes interfee-
runt quod innumerabiles quasi fuerunt. Pa-
rentes vero videntes tot gentes armo-
rum non poterant resistere. Alii volentes

24
defendere filios mortui sunt. Ecce ista
effusio sanguinis sanctorum innocetum
quomodo fuit facta rationabiliter. De
hoc prophetauerat Iere. 31. di. Vox in ra-
ma audita est ploratus et vlu. ml. ra. plo. si.
su. et no. co. quia non sunt. Et allegatur
mat. 2. Cogitate quot fletus et lamenta-
tiones erant in locis illius patrie. Di-
ceret aliquis. Quare dicit Rachel plorans
etc. quia non fuerunt filii Rachel sed lie-
que fuit mater tribus iude. Non duas
responsiones vna; litteralem aliam; ale-
goricalem. Litteral est. quia Rachel fuit
sepulta iuxta bethleem et quia erat sancta
reputatur mater tribus iude et patria
bethleem; ut beata eulalia barchinonensis. Iam
dicitur Rachel plorans etc. Allegorice
Rachel. i. visum principum. et significat
sanctam christi uxorem. Prima fuit sinagoga
sed ut putana christum abnegauit. Secun-
da est sancta mater ecclesia Lia lippa signi-
ficat sinagogam. Rachel pulchra ecclesia
Rachel. i. ecclesia plorans filios suos.
Iam hodie dimittit cantus leticie. s. glo-
ria in excelsis deo. Te deum laudamus. Et alfa. Et
noluit consolari quia non sunt. nec in
hoc mundo nec in gloria: quia triginta tri-
bus annis steterunt in limbo. Iam cessat
cantus leticie. Iam iere. quasi consolando di-
cebat. 31. Quiescat vox tua a ploratu
et oculi tui a lacrimis. Quia est mer-
ces operi tuo ait dominus. Et reuertetur
de terra inimici. Et spes nouissi-
mus tuis ait dominus. et reuertentur filii
tui ad terminos suos. Limbus dicitur
locus inimici. Ideo quia ipse procura-
uit illum locum. Moraliter habetis exemplum in
deca auctoritate quod filii sunt fletu in morte et
quod non sunt. s. in gloria. Iam. quia moriuntur filii qui
non intrant in celum. sicut filii non baptiza-
ti qui ex culpa parentum moriuntur.
aliquotiens ex culpa patris qui male
tractat uxorem gravidam. vel ipsius
matris grauidae que tripudando vel

equitādo. vel peccatu; abscondendo se
affocha. Isti sunt flendi et in iudicio pe
tent iustitiā deo. Item flendi sunt filij
adulti. et filie male vite. et ribalde et in
honeste: qz illi non irant in celum sed
ad furehā inferni. S; in morte filioꝝ
unuentiū post baptismu; maius festū
deberet fieri q̄ in nuptijs. Dicat de
quoda; dño qui in morte primogeniti
gaudens vestitus ē de scharlata tē.
Iō apostolus. i. ad thes. 4. Nolumꝝ vos
ignorare de dormientibꝝ. vt nō contri
stemī sicut et ceteri qui spem non hñt.

Tertia ē ex parte iudeoꝝ. s. parentum
pueroꝝ duritia malitiosa fundat sic
ista ratio. Deus hab; istud in sua pro
uidentia q̄ nunq̄ dimittit peccatum
impunitum: qz vel punit in hoc mūdo
vel in alio vel in vtroq; sicut nō dimittit
aliquis bonū irremuneratū. qz hic.
vel in alio mundo. vñ vtroq; remu
neratur. Et dñt doc. q̄ in punitiōibꝝ
penitentia correspōdet culpe. Aug. De
penitentia tu peccatū tuū accusa. v.
g. Si doles caput. cogita q̄ per caput
peccasti superbiēdo. vñ vane ornando
polizias: qz ut dñ. sap. ii. Per que quis
peccat per hec et torquet. Idem si per
oculos ipudice. vane. vñ irōse ex oculo
vel inuidia vñ per eos depingēdo. De
pena tua peccatū tuū accusa. Si in fa
cie. cogita q̄ ex picturis. Dicat de illa
nobili maliere que effecta fuit leprosa
Item de alia que hñt canceru; in vbe
ribus quas ondebāt et mortua ē. Patet
q̄ fm culpam deus dat penā. Dicatur
exemplū illō Judi. p̄rio. De rege ado
nibozechi supbissimo. qui sibi subicie
bat reges multos: qz tunc quel; cui
tas habebat regē sicut mō episcopum
et absceidebat manus eius et pedes. et
sine manibꝝ et pedibꝝ faciebat eos cōe
dere sub mensa cum canibꝝ prohibien
do ossa. et quādo cōtēdebant cū cani
bus ipse ridebat. Ecce qual' crudelitas

Cū autē semel intrasset plium et populū
israel. percussus fuit et perdidit manꝝ
et pedes. Et dixit percussoribꝝ. Nō in
terficiatis me. Audite mō. itcu;. Et di
xit. 70° reges amputatis manū ac pe
dum sumitatis colligebāt sub mensa
mea ciboꝝ reliquias. Sicut feci reddi
dit mihi dñs Per que quis peccat tē.
P; regula. Mō ad propositū. Videmꝝ
p̄res et matres innocētū; in quo pecca
runt et eum. Non ne i hoc qz noluerūt
in hospitiō recipere virginē graui. iam
nec ioseph spāsu; nec etiam post na
tiuitatē visis tot miraculis voluerunt
ipsu; recipere. cōtra filiū dei. et matrē.
et ioseph ne herodi displicerēt: Iō de
puocauit et eos herodē tē. qz per que
quis peccat. tē. Et fuit cōpleta p̄phā
Osee. 9. Ipsi autē intrauerunt ad beel
phegor. i. ad herodē deuorante; et ab
alienati sunt. s. a reges uo In pfusione
s. q̄ si enutrierit filios absq; liberis. eos
faciā in hōibus. Si dicat dño quando
erit. Rñdet. Ue eis cū recessero ab eis
s. fugiens in egiptū. Mō hētis hic doc
trina; et instructionē ne complacatis
creature et deum: qz al' deus prouoca
bit creaturā et vos tē. v. g. Noli cōpla
cere dño temporali et deum. qz al' deus
prouocabit et te dñm. Iō pauci diu du
rant in amore dño: qz et deus; tē. Idē
de muliere et placente viro et deus; de
us prouocabit viru; et eam. dñ ps. 52.
Quā deus dissipabit cōda eoz seu ossa
qui ho. pla. Confusi sunt quā deus sp̄e
uit eos. Nota duas penas quas de' dat
talibꝝ qui hōibus placent et deum. Pri
ma de' dissipabit ossa eoz. s. diuitias.
honores. et officia que sustinet te. 2^a
confusio. s. in morte: qz nihil obtinet
a deo. Tertia cōfusio: qz in iudicio par
ticulari uel generali tales despiciuntur
a deo et sanctis tē. S; est hic qd. Dice
ret aliqs subtilis. Que in iustitia di fu
it ex peccatis penam punire filios: Et
nunqd dicit scriptura eze. 18. Filius nō

25.
porta. Iniquitate patris nec everso. Rñ
deo q patres fuerūt puniti z non filij.
Dño ppter dolorē de morte filioꝝ. Se
cūdo. qz multi p̄res volētes filios de
fendere mortui fuerūt. z dānati ex eo
rū peccatis. Filij aut nō fuerunt pun
ti. Declaret per similitudinē de male
induto cui rex mot⁹ compassione facit
dilacerari illā malā tunicā quā portat
ut post induat eū de serico uel de auro
Licet displiceat sibi z tristet quādo tu
nica dilacerat. tamē quando uidet se
optie indutu; gaudet. Dicit hec puni
tio; Ita est de carne. Nō est nisi un⁹ sac
cus repetiat⁹. Sed post induti sūt scar
lata gl̄ie. Jō nō filij dicunt⁹ puniti. sed
patres. Jō ap̄l's. i. cor. 15. O; corrupti
bile hoc induere incorruptiōez; z mor
tale hoc induere imortalitatē. Uel de
rege qui facit destruere domū ruino
sam rustico. post dat sibi castrū. Non
d̄r hec punitio sed remuneratio. Idem
de corporib⁹ sanctoꝝ innocentū. Do
mus erāt ruinosē. quibus destructis p
martiriū dedit castrū paradisi in xp̄i
ascensione. Jō poterant dicere sancti
innocentes. illō pauli. 2. cor. 5. Scim⁹
quoniā si terrestris dom⁹ nr̄a hui⁹ ha
bitatiōis dissoluat⁹ q edificatiōez; ex
deo habem⁹ domū nō manufactā sed
eternā in celis. Amen.

In festo bti Thome cantuariensis.
Bi sum ego illic z minister me
us erit Joh. 12. De tribus factis
vocatis hoc noīe thoma fit fe
stum in ecclia dei. Et p̄rio de. b. Tho
ma ap̄to ante natiuitatē. secūdo d̄ tho
ma q d̄r cātuaia. siue d̄ cātusia: qz fuit
archiep̄s ciuitatis cātuarie in anglia
fit festus; hodie q̄ est. 3. dies a natu
tate d̄ni. De tertio thoma qui d̄r de
aquo ordinis nostri fratruꝝ predicatoꝝ
fit festum. 7. die martij Jō non itelli
gatis q̄ isti tres sunt vn⁹ z idē thōas.
Et de isto de quo facim⁹ hodie festus;
dicit xp̄s in thēate Ubi ego sum illic z

minister me⁹ erit. Pro cui⁹ declaratiō
ne sciendū q̄ p̄clusio z doctrīa i sacra
theologia ē. q̄ xp̄s adhuc in vtero vir
ginis existens zc. in instanti sue cōcep
tionis hūit tantā gratiam z benedictō
nem z tantam gl̄iam z fruitionē q̄ta;
habuit hodie i celo. Nō cogitetis q̄ be
ata trinitas dederit gratiā. sapientiā.
benedictionē. z sanctitatē xp̄o sicut no
bis datur gradatī z paulatim: qz dicit
Beda. Nemo repente fit summ⁹. s; gra
datum ascendēdo ztinuando bonā vitā
z virtuosam. S; d̄ns yhs xp̄s repēte
fuit factus summ⁹: qz. b. trinitas in istā
ti sue cōceptionis dedit sibi summū gra
dū; sanctitatis. hoc p̄t ratione d̄cla
rari. z fundat per regulā phie. Dicit
phus q̄ omne agens p̄fectū necessario
habet virtutes p̄prioꝝ effectū produ
ctiuas. v. g. Ignis ē agens p̄fectum in
multis effectib⁹: qz calefacit. decoqt.
liquefacit metalla. illuminat. icinerat li
gna. Jō necessario o; q̄ habeat virtu
tes istoz effectū p̄ductiuas. s. calozē
claritatē actitatē zc. Et p̄t d̄clarari de
i istis mūdāis. Si rex p̄stituit vnū vi
cariū v̄ gubernatorē. ille vicariū v̄
gubernator dicit⁹ agens q̄ hēt p̄serua
re cōitatē in iustitia z i pace zc. con
seruare. custodire. z defendere ab ini
micis. Ad istos effect⁹ p̄ducendos o;
eū habere virtutes talū effectū pro
ductiuas. s. potentiā seu potestātē regi
am. s. iudicandi. cōrigendi. p̄coniādi.
z sic de similib⁹. Idē i proposito. San
cta theologia dicit q̄ xp̄s i instanti sue
p̄ceptiōis fuit p̄stitut⁹ z factus princi
pium z cā illuminationis mūdi. iustificā
tōis peccatoꝝ. sanctificatiōis gr̄az. re
demptionis. et gl̄osificatiōis. Ip̄s. n.
habebat illuminare mūdū de virtute
fidei z sacramētis. de gl̄ia paradisi. d̄
pena inferni z purgatoꝝ. z limbo pue
roꝝ z sanctoꝝ patruꝝ. quid credēduz.
quid faciendū. quid sperandū. Itē est
aliquis effectus ad eū pertinet an. s

principii. cā iustificandi peccatores re
 mittēdo peccata. Itē sanctificādo aīas
 dāns virtutes. grās. sanctitates: vitā
 spiritualē. z finalr vitā eternā. Aucto
 ritas. i. cor. i. Vos estis ī xpō xhu. qui
 factus ē nobis sapiētia a deo. z iusticia
 z sanctificatio. z redēptio. Nō cum di
 cit q factus ē zc. inq̄tum de⁹ non est
 factus s; factor. Fili⁹ a solo patre ē nō
 factus nec creatus. sed genitus. Sed
 loquit de incarnatiōe ī qua factus ē no
 bis principii sapiētie q̄tum ad fidem.
 z iusticie q̄tum ad iustificationē pecca
 torū z sic de alijs. Ex quo in instanti cō
 ceptiōis factus ē nobis principii z cā
 taliū effectui: ergo necessariū erat vt
 haberet virtutes productiuas talū ef
 fectui. vt. s. potentiā. sapiētia. z glīā
 zc. Glīā autē habuit in aīa in instāti sue
 conceptiōis. z merebat etīā hēre in cor
 pore. s; dispēsatiue fuit retēta in aīa:
 qz adhuc hēbat facere op⁹ nre redem
 ptionis in corpore. Jō ysa. 63. Dicite fi
 lie syon. Ecce saluator tuus venit. Ec
 ce merces ei⁹ cum eo. z opus illius co
 rā eo. Nō dicite. s. vos predicatorē. Di
 cite filie syon. i. ecclie. ul' aīe deuote z
 p̄emplatiue. Ecce saluator tuus uēit.
 Ecce merces eius cum eo. Declaret p
 p̄rietatē de operib⁹ mundanis: qz si cō
 ducitis laboratores. p̄rio opus ē cui; la
 boratorib⁹ facere p̄cium siue mercedē
 z salariū. z p̄ponere cum eis uel corā
 eis. z nō usq; ad sero soluantur. Nō sic
 in xpō operante opus nre redēptionis:
 qz merces eius. s. glīa cum eo erat ab
 instanti sue cōceptionis. s; opus illius
 s. passionis sue. ex quo opere debuit se
 qui effect⁹ nōstre salutis corā illo fuit
 ī p̄fecto conceptionis sue: quia tē deus
 pater aperuit sibi libriū predestinatōis
 di. Fili. Ecce quot sancti sunt in libro.
 z quot aīe ī purgatorio. z nūq; poterūt
 celum intrare nisi per tuam passionē.
 Uis eam sustinere? Rñdit. Placet mi
 hi. Ecce opus illius coram eo. Itē ostē

dit sibi pueros innocentes qui sola uir
 tute passionis xpī saluantur. sine pro
 prijs meritis. Idem de penitentib⁹: qz
 nulla penitētia fuisset sufficiens ad glo
 riam nisi ex xpī passiōe. Idē d̄ martiri
 bus. Fili vultis vos ieiunare. capi. li
 gari. vapulare. spinis coronari zc. vt
 oēs uobis obedientes. Et credētes ha
 beat eternā gloriā: Rñdit. Placet. Op⁹
 eius coram eo. S; merces. s. glīa parā
 disi quā daturus ē bonis iam erat. cu;
 eo. Ecce qre dicit. Dicite filie syon. Ec
 ce saluator tu⁹ venit. Et incepit viam
 in die cōceptiōis. P; ergo vera doctri
 na theologorū. qz xp̄s in instanti sue cō
 ceptionis habuit tantā scientiā. gratiā
 virtutē sanctitatē. z glīam. q̄ta; hab;
 mō in celo. Jō dicit in themate vbi sū
 ego illic z mīster me⁹ erit. Nō loquit
 de ierl'm. ubi tūc erat corporāl'r in mē
 sa cū esset in cena dñi: qz modica pro
 missio eēt illa. Nō dicē Ubi ero ego: qz
 iam habebat glīam. Jō dicit vbi ego
 sum illic z mīster meus erit. P; thēa.
 Nō itez. vbi sum ego illic. qz non erit
 mecu ī cathedra. qz nullus ē sibi equa
 lis in glīa. sed illic. s. in ordine zc. Erit
 mīster me⁹. s. b. thomas. Nō ad hoc
 s. declarationes morales s; q. b. tho.
 sedule xpō ministravit in hoc mūdo. s.
 in aīa z in corpore.

- Primo fideliter per obedientiā.
- Secūdo humiliter p penitentiā;
- Tertio utiliter per misericordiā.
- Quarto prudēter p diligentiam.
- Quinto stabiliter per patientiā.

Dico primo zc. Omni tempore etiam
 puer fuit fidelis xpō. nihil faciens qz
 cognosceret eē contra preceptum dei.
 Dicatur quō ppter suam sanctitatem
 vite. z honestatē cōuersionis. z sciē
 tiam erat multum famosus in anglia.
 ppter qd mortuo archiepō de cartu
 sia factus fuit archiepō. z est dignitas
 pinguisima valens 70 milia franchos
 annuatim. Cogitate quot competitorēs

hēbat talis dignitas . s; super oēs san-
ctus tho. fuit elect⁹ . Et pntata sibi ele-
ctioe renūciauit cum istrumento pu-
blico . Electores vō recursus habuerūt
ad papā . z papa cōfirmavit eū . Qui re-
nūciauit . Et ppter ea coegit eū p sentē-
tiam excoicationis . Et tūc flens accep-
tauit ne deo displiceret . Et post modi-
cum tēpus videns tū onus de rōne
reddēda de aiabus . venit ad papā ale-
xādrum supplicans sibi vt acceptaret
renūntiationē . Et tū fecit q̄ accepta-
uit ad sui petitionē z dedit sibi bitum-
b . bñdicti . Et cū staret in quodā mona-
sterio z null⁹ inueniret sufficiens p
archiepātū . Itēz coactus per papā ha-
buit reassumere on⁹ z pōt dicere illud
i . cor . 4 . Sic nos existimet homo vt
ministros xp̄i . nō mūdi nō dyaboli . Se-
quif . hic iam querit iter dispensatōes
vt fidelis quis iueniat . Ut . s . intrēt p
portā z coacte : qz al⁹ infideles sūt . Si-
cut ille qui vsurpat sibi dñm ; z regnū
sine scitu regis faciēs se gubernatōrē .
ifidelis est ip̄e z eū manūtenēs . Idē
de illo qui ingerit se ad dignitatē z p-
lationē z curā aiay . Dicit sanctus tho .
2 . 2 . q . 100 . ar . 5 . ad . 3 . Quod q̄runcūqz
sit dignus . sanctus . z iustus homo
si petit beneficium cum cura est sy-
moniac⁹ . Rō : Quia l⁹sumit se dignū
z ecce temeritas z presumptio z effi-
cif indignus : vel reputat se indignū .
Iō non debet petere . Iō concludit san-
ctus tho . q̄ nullo mō beneficiū eū ; cu-
ra pōt peti . Bñficiū vero sine cura po-
test homo petere si al⁹ nō habet vnde
viuat . Sed mō quilibz ingerit se . vel
precibus . vel dōis zc . z tamē omnes
intran sic . Ideo dicūtur infideles : qz
sine voluntate domini . Legit de impe-
ratoribus romanis . Julio z cesare q̄
fecerunt lege ; ne aliqs sine licētia im-
patoris recipet nomen regis . nec au-
deret vllō modo . Et istā legem allega-
runt iudei contra xp̄m pilato . d . illud

26
i . oh . 19 . Si hunc dimittis nō es amicus
cesaris . Oīs qui se regem facit p̄dicat
cesari . Istam legem fecit iesus xp̄s im-
perator celi z terre ne aliquis sibi pro-
curaret nomē principis . Prelatus . n .
dicitur p̄iceps ecclie . Dicit . n . lex ad
heb . 5 . Nec quisqz sibi sumat honorem
suple p̄lationis sed qui vocat a deo tā
qz aarō . zc . Oppositū faciēs dicit xp̄s
osee . 2 . Ipsi regnauerūt z non ex me :
p̄cipes extiterūt z nō cognoui zc . Ec-
ce infidelitas . Ideo p̄uidens tēpus qd
mō renemus dixit petro . Luc . 12 . Quis
putas ē fidelis . s . dispensator . z prudēs
quem cōstituit dñs super familiā suā :
Nō Mensura tritici ē doctrina euāge-
lica z sanctitas vite . Poterat respōde-
re . b . pe . Iste est tho . Iō christus i the-
mate dicit Ubi ego sum zc .

Dico secūdo zc . humiliter p penitētia ;
Jam an̄ qz esset prelat⁹ faciebat penitē-
tiā . sed maiorē fecit postqz fuit prelat⁹
factus . di . ifra se . Nō habeo magnas
occasiones peccādi ex abūdantia diui-
tiay . iō modo ē mihi magis necessaria
penitētia . Indutus est aspero cilicio z
femoralia cilicina vsqz ad poplites . doz-
niebat super terram . Ieiunabat z sic
macerabat corpus suum . Magis indi-
get prelatus penitētia qz alij : qz non ha-
bet maiorem ppe se . Religiosus z sim-
plex clericus timent prelatū zc . De ta-
li ministro dicit xp̄s ps . 100 . Ambulās
in via imaculata hic mihi ministrabat
s . ad placitum meum . Penitētia . n . di-
citur via imaculata : quis sicut illi
qui ambulant per viam siccam non lu-
ctuosa ; dicuntur imaculati . Sic illi
qui ambulant per viam penitentie di-
cuntur imaculati . Secus de gulosis
ambulantibus per viam humidam .
Ideo cadunt in luto luxurie . Querit
S . tho . 2 . 2 . q . 185 . ar . 3 . in cor . An reli-
giosus factus ebs teneat seruari e ceri-
monias sue religionis . Determinatio

sua est q̄ ceremonie incōpetibiles sue dignitati p̄t̄ dimitti. vt silentiā. Dicitur de silentio religiosor̄ ad illud. Nō tenet̄ ep̄s. q̄ h̄ r̄ndere. Factus ep̄us tenetur portare h̄tu; sue religionis s̄ p̄pter dignitatē p̄t̄ portare capā longiorē. Sed d̄ ceremonijs cōpetantibus dignitati tenet̄ ad eas. imo et decorat̄ dignitatē. Sicut nō comedere carnes. nō vti lineis ad carnē r̄c. Idem de lunijs ordinis r̄c. et de alijs. multū decorant atq; ornant et p̄ficiūt dignitatē: q̄ l̄ ceremonie nō obligēt ad mortale. tamē p̄feruant a mor. De ista via dicit d̄s. Beati immaculati in via q̄ ambulant in lege d̄ni. Quasi seruiti; et ministeriū. b. tho. in penitētia placuēt deo. Dicit̄ miraculū de illo clerico sui ep̄atus qui nesciebat nisi missa; beate Marie quā dicebat semp. etiā i die natiuitatis. resurrexiōis r̄c. Quem. S. tho. priuauit missa ex sua ignorantia. Qui fens p̄ tristitia. Semel maria virgo apparuit sibi. d. q̄ diceret archiep̄o q̄ restitueret missā sibi. Et ille. D̄na n̄ credet̄ mihi. Et illa. Dicat̄ q̄ amore illius que sunt suū cilitiū q̄ i nocte d̄po fuit. et inueniet̄ adhuc futū de seta vermilia. et dabit tibi licentiā. Tamē nullus sacerdos factat̄ d̄ hoc p̄scientiam. Ecce quomō fuitiū. b. tho. placuit d̄o.

Dico tertio r̄c. Utiliter p̄ misericordiā s. aie sue et pauper̄ recreationē. Nā de redditib; parū expendebat: q̄ solum necessitatē recipiebat. Et nō dabat ystrionib; nec amicis s̄ pauperib; xp̄i. Sciebat tam quot vidue indigētes erant in c̄itate. quot pupilli et paupes. Itē quot puelle ad maritādū quot captiui ad redimendū. In his oib; exponebat redditus. Nolebat aliqd̄ accipere d̄ ordinib; nec de sigillo. Jā hēbat suos notarios sub certo salario mādans eis q̄ nihil reciperēt. Itē qual; die. ultra elias. dabat ad comedēdū. i. pauperib; xp̄i.

in xp̄i et ap̄tor̄ memoriā. quib; ip̄emet fuit̄ in aliqua camera secreta. Poterat dicere pauperibus illud Luce. 22. Quis maior ē qui ministrat an qui ministrat. Nōne qui recūbit? Imo qui ministrat. Nō quid vult dicere ep̄; eē. Esse manumissorē vel cōsarrū illius hoīs diuitis d̄ni nostri yhu xp̄i. q̄ lic; voluerit viuere ut pauper. t̄n̄ diues erat fm̄ veritatē: q̄ cantabat d̄s in ps. 23. D̄n̄ est terra et plenitudo ei;. Et i vltio suo testamēto per s̄mortē p̄firmato d̄ bonis ecclesiasticis dimisit p̄latos distributores et manumissores. Sic nos supple p̄latos existimet homo vt̄ ministros xp̄i et dispensatores r̄c. Nō p̄plendo voluntatē testatoris. Nūquid dicerent̄ vere p̄ditores r̄c. Istis manumissorib; dicit̄ petrus p̄re. pe. 5. Pascite euz qui i vobis est gregē dei. p̄uidentes. nō coacte sed spontanee fm̄ deū. nō turpis lucrigrā sed voluntate. neq; vt̄ d̄nantes in clero. s̄ forma sancti gregis ex aīo. vt̄ cū apparuēt̄ p̄iceps pastor̄ p̄ciparis i marcessibile gl̄ie coronā. Nō q̄ sicut b. tho. dabat bōa t̄palia p̄ deo. ita de; dabat sibi grām in miracul̄ faciendis. Dicit̄ miraculū de auicula fugiēte de gabiā sciente loqui. Sancte thoma adiuua me. Quā cum accipiter vellet eaz capere clamauit. Sancte thōa adiuua me. Et subito mortu; fuit accipiter. et autē ad gabiā; reuēsa ē. Quāto magis i personis deuotis r̄c. Claret̄ miraculū ro. 10. Diues ē in oēs qui iuocant illū.

Dico quarto r̄c. Prudēter p̄ diligētiaz fuiendo. visitādo ep̄atū. corrigēdo peccata notoria. cōcubiarios. v̄farios. Dādo s̄nias; excoīs sicut fec̄ ap̄s. i. cor. 5. Si is q̄ frater. i. xp̄ian; noīat̄ iter vos fornicator. aut auar;. aut ydolis fuit̄ aut maledic;. aut ebriosus. aut rapax. cū h̄mōi nec cibū sumet̄. Auferete malum ex vobis ip̄s̄ pro aiabus. hēbat p̄dicatores. maḡos. et doctores ut p̄d̄

earent eis. tenēs cōsiliū. b. pe. d. 2.
 petri. i. Vos autē curā omnē subiūferē
 tes ministrare in fide v̄ra virtutē. In
 virtute autē sciētiā: i scia autē abstinentiā: i
 abstinentia autē patientiā: in patientia autē
 pietatem: in pietate autē; amore; fra
 ternitatis. in amore autē fraternitatis
 caritate; hec. n. si vobiscū assunt et su
 perent: n̄ vacuos: nec sine fructu vos
 constituent in dñi n̄ri ihu xp̄i cogniti
 one. De pecunijs autē recipiēdis iā ha
 bebat suum thesaurum. De corporib⁹
 vero nō multum curabat. Dicat mira
 culum de muliere pulcra et vana. que
 cum arte medicine nō posset assequi
 pulcritudinē oculorum: recurrit ad s̄c
 tum tho. vt saltē suis orationibus ob
 tineret varios sicut cat⁹. Dicat quo
 modo perdidit visum. quousq; cogno
 uit suam fatuitatem et proposuit de ce
 tero deponere ornāmēta. Et tunc ora
 tionibus. b. tho. recepit visum. Dicat
 p̄tra mulieris que ornant se. et faciūt
 sibi oculos nigros cū colorib⁹. Et de⁹
 faciet eas lipas. Idē d̄ capit⁹ rufis et c.

Dico quinto et c. Stabiliter per paciē
 tiā ad sustinēdū martirium pro xp̄o.
 Dicatur quō rex anglie vsurpauerat
 sibi aliquas ecclie libertates sicut v̄. g.
 q̄ nullus sacerdos exiret suū regnū;
 sine sui licētia: et sic d̄ alijs multis. et
 predecessores. b. tho. timore nō aude
 bant resistere. Scūs autē. t. nolens ta
 lia sustinere. tanta cōmotio regis fuit
 et suorū cōtra eum. qd̄. 7. annus fuit in
 francia exul a sua ecclia. Papa et rex
 frāchorū ille sanctus ludouicus. p̄
 uidebant sibi et amicis suis et exula
 tis. et promittebatur sibi regressus si
 vellet sustinere sicut sui predecesso
 res et noluit. Finalit̄ Papa minat⁹ est
 regi anglie q̄ s̄bstinuit q̄. b. tho. rediret
 ad suā eccliam. Cui appuit xp̄s nūtiā
 q̄ ad suā ecclia rediret. et p̄ martiriū;
 celos intraret. Regressus ergo ad suas

ecclias. suscept⁹ ē tā a clero q̄ a poplō
 cū magno honore. Cū autē p̄ paucos di
 es iter mota eēt qd̄ iter regē et archi
 ep̄s: rex ex̄is i mēsa dixit eorā suis. O
 bene ē misabil⁹ rex anglie. q̄ nō hēat
 aliquē q̄ defēdat eū de vno capelāo siue
 de vno sacerdote. O q̄tū debēt attēde
 re magni dñi q̄ loquūt: Qz licet rex
 ille vt postmodū iurauit n̄ hēret itētio
 nē q̄ archiep̄s occidēt. Tū audientes
 sua v̄ba quattuor mali hoīes ribaldi
 capitanei latronū cupiētes regi placē.
 stati iuerūt q̄. b. t. quē in sede iuenerūt
 Et p̄io v̄bis iniuriosis iuaferūt. Deī
 de cū armis ipso dicēte. v̄. ma. b. Dyo
 nisio. et scis patrōibus ecclie huius. q̄
 mēdo cā; ecclie. Et percussus in capite
 dixit. In man⁹ tuas dñe cōmēdo et c.
 Et fus et tertio i eodē vulnē percusserūt
 eū. et 4⁹ amouit sibi medietatem capi
 tis. et sic p̄ martiriū recept⁹ ē in celis.
 Ex ista cōstātia ad recipiēdū ictus q̄
 canonici in sepultura voluerūt facere
 officiu; de mortuis. magna multitudine
 angelorū fuit i sede. qui incepunt offm̄
 martiris Latantes. Letabit iust⁹ et c.
 Et dixerūt totū itroitu. Tū canonici
 depositis vestimētis de mōtuis. reassū
 pserūt alia vestimēta. Ecce q̄ i eodem
 die fuit canonizat⁹ a papa yhu i celo.
 mittēs canonizatiōes; p̄ āgelos vt face
 rent offm̄ martiris. Deīde fuit canōi
 zatus a papa Alexandro. Jō p̄t dici de
 eo. Qui mihi ministrat me sequat illud
 ioh. 12. Et vbi sum ego illic et minister
 meus erit. Amen.

In festo. b. Siluestri pape.
Ratia dei erat in illo. luc. 10.
 Pro thematis declaratiōe et ma
 terie itroductiōe. Sciēdū q̄ est
 qd̄ i theologia. an i hac vita possit sciri
 certitudinalit̄ d̄ aliq̄ p̄sona q̄ hēat gr̄a;
 dei. Decisio seu determinatio hui⁹ q̄ōis
 p̄sistit i duab⁹ cōclusiōib⁹. Pr̄ia q̄ ali
 quā p̄sonā hēre gr̄a; dei. p̄t sciri ex
 gr̄e effeib⁹ cōiecturalit̄. Secda. q̄ n̄ p̄t

sciri certitudinaliter. Iste delusiones de
clarat ex similitudine de arbore. Quia
enim poterit sciri quod eius radix sit vi
ua vel mortua: hoc non potest sciri scienti
aliter per causam propriam quod arbor vivat
que est radix: quia radix sub terra est abscon
dita. sed potest sciri coniecturaliter. Quia
enim arbor emittit flores. folia. et fruc
tus. ex istis effectibus coniecturaliter co
gnoscitur quod arbor seu radix est vivua.
Idem in proposito. homines vel mulieres
sunt ut arbores in christi viridario. scilicet ec
clesie plantati in die baptis. Mar. 2. Video
homines velut arbores ambulantes
Nota ambulantes. scilicet per tres effectus
quasi dicitur in floribus. foliorum. et fructuum
productione. Signum est ergo quod radix
vivit scilicet gratia dei que est vita anime.
Sicut autem anima rationalis est vita corporis
et forma eiusdem a solo deo creata. Ita
gratia est forma quedam anime rationalis a so
lo deo infusa. Ideo per propriam causam
non potest sciri de se vel de alio si habet gra
tiam dei. quia deus qui est propria et totali
causa. non potest hic a nobis videri nec eius
gratia. et nec ipsa anima. Iam scientialiter
non potest sciri. sed coniecturari potest. per ef
fectus. scilicet quia homo facit flores bonorum ver
borum dulciter loquendo. non iurando. nec
mactendo. nec diffamando: nescit verbo in
iurando. bonas doctrinas dando. signum
est quod radix vivit. Idem est de folijs ho
neste conversationis. Idem de fructibus
bonorum operum. misericordie et pietatis. luc. 3.
Facite fructus dignos penitentiae. Et his ef
fectibus coniecturaliter sciri potest quod radix
vivit. sed scientialiter non potest sciri. nisi de
us spiritaliter revelaret: Quod admodum pau
lo revelavit. d. 2. cor. 12. Sufficit tibi gra
tia mea. Aliter non potest sciri scientialiter.
Auctoritas eccles. 9. Sunt iusti atque
sapientes. et opera eorum in manu dei. su
per scientialiter. Et tamen nescit homo utrum
amore vel odio dignus sit: sed omnia in
futurum reservantur incerta. Quum igitur
bene per effectus possit coniecturari. ut

paulus qui antequam deus sibi revelasset
quod habebat gratiam suam. dicebat. i. cor. 5.
Gratia dei sum id quod sum. Et quomodo sci
tis apostolus? Respondit Gratia dei in me vacua non
fuit: quia pro christi labores erant sibi dulces
et laborabat diligenter. Ecce effectus gratie.
Iam dicit. i. cor. 15. abundanti omnibus aliis la
boravi. non ego solus. sed gratia dei mecum.
Considerando ergo diligenter effectus vir
tuosos quasi quedam manifesta signa divine
gratie in b. Sil. possumus dicere. Gratia dei erat
in illo. Propterea thea. Non iuxta suam vitam et
legenda. invenio quedam effectualia signa di
vine gratie in eo et sunt quatuor. scilicet.

Larga misericordia in prosperitate.

Firma pacia in adversitate.

Digna presidentia in maiestate.

Clara sapientia in sanctitate.

Alta eminentia in potestate.

Dico primo quod b. Sil. habuit in vita sua
largam misericordiam in prosperis. quia fuit effectus
divine gratie existens in eo. Non de magno
premonio suo in roma cum esset filius nobi
litum. et nutritus fuerit in virtutibus. Et sicut
erat pulcher in anima. ita et in corpore. quia videtur
habuisse quasi angelum dei. Et mortuus prope remansit
homo. Et videtur se in tanta prosperitate di
vitiarum noluit ducere uxorem: sed voluit fru
ctum misericordie. Pro de suo premonio fecit hos
pitale pro christiatis quod male recipiebatur in
roma pro infideles. et ministrabat eis de
bonis suis. Et fruendo eis in persona propria
Ecce prius effectus divine gratie fruendo
in scriptura. ad hebr. ultio. Caritas
fratitatis maneat in vobis: et hospitalita
tem nolite oblivisci. Per hanc. n. placue
runt quedam angelus hospitio receptis. Qui
n. libenter fuerat hospitalitatem: ante quam mo
rtuus recipiet christum in domo sua in forma
pauperis. Iam ipse nunquam patiens indigentiam. Au
ctoritas. Dicit scriptura de persona miseri
cordiosa ps. 111. Manu sua aperuit iopi
et palmas suas extendit ad pauperes. Et
quod presertim ex b. Respondit. Non timebit domus
sue a frigoribus nivis. oves. n. domesti
ci eius vestiti sunt duplicibus. Non manus

suā apuit iopi. nō dicit capsa; l' bursā.
 Innuat hic modū faciēdi elemosinam.
 Qñ. n. i die dñica vaditis ad eccliam
 ad petēdā elemosinā a xpō vt det vob
 grāz. remissionē peccōz. v' bōa t'palia
 zc. Quilz d; recipz i manu elemosinā
 quā vult dare. ij. vel. iij. denarios vel
 plures ne i ap'ioe burse pp aspiciētes
 hēatis occasionē vane gl'ie. Scdo diē
 Et palmas suas extēdit ad paupes. s.
 recipiēdo paupes ad hospitii cum gau
 dio z caritate. Et seqt. Nō timebit do
 mui sue a frigorib' n'nis. s. triblatōis
 ifirmitatū. vel mortalitatū. vel siccita
 tū. vel demonū. vel inimicōz: qz deus
 v'ute misericordie dat dulcē salsa; adiū
 torij l' pacie. Dēs. n. dome. eius vesti.
 sunt dupl. hoc dicit q'tū ad hoc qz glz
 p' tenet dare filiis suis. fuit oib'. z do
 mesticis duplicē p'visionē. corpale. s. z
 spūalem. Corpale. s. cibū potū vestitū:
 spūale. s. doctrinā vt sciāt se ifignare.
 P' n'f. z auema. Credo. Cōfiteri. Au
 dire missaz. Sermōes. Cōicare ad mi
 nus i paschali t'pe. Ecce qd dicit scrip
 tura. i. ad thim. s. Si q's suorū maxime
 domesticōz curā nō hz. fidē negavit:
 z ē ifideli deterior. Infidel' m' n' p'ui
 det suis.

Dico vo. Firma pacia i aduersis: qz al'
 modicū valeret misericordia i prospis.
 Quia sicut salsa p'sp'itatis ē misericor
 dia. Ita salsa aduersitatis ē pacia. Di
 cat de p'sequitōe xpianoz magna in ro
 ma. qz adhuc ipator erat ifidel'. in tñ
 vt null' xpianus audēt emere v' vē
 dere aliqd. Tūc t'p'is qdā scūs xpian'
 thimote' noie. venit romā xp'z p'dicās
 z doctrinā euāgelicā. Et cū null' xpia
 nus auderet ip'z recipe i hospitio. nec
 ēt epus. b. S. recepit eum i hospitio.
 hac d'cā timote' z Sil. fuerūt capti.
 timoteus aut fuit sniatus. Larcn' at
 p'fectus vocauit Sil. redarguēs eū qz
 p' dictum ipatoris recipet xpianos i
 domo sua. Si. rñdit q' imo d' voluntate

ipatoris recipiebat. Sed equocabat d'
 impatore: qz unus dicebat de xpō. ali'
 de infideli. Cum aut p'fectus miat'
 fuisset siluestro q' i crastio sniaret eū.
 b. S. h'ita prius a xpō reuelatōe rñdit
 Nō poteris: qz hac nocte a dyabolo sus
 focaberis. z ad infernum ibis. Et sus
 focatus fuit in media nocte. p'pter spī
 nā p'iceis in guture transfuersatā. Mor
 tuo p'fecto. in crastinum p'p's extra
 xit. b. Sil. de carcere. z sic euasit p' tē
 Deinde aut p'pter verbum dei passus
 est exilium ab ipatore z in quadam
 montana deserta solum comedēs her
 bas zc. sed in oibus patientiam hūit
 qz gratia dei erat i eo. Moral' ifrui
 mur hic. si aliquis v'm habeat aliquā
 aduersitatē vel ifirmitatē. paup'tatez.
 vel persequitōe: recipiatis salsam pa
 ti'it'ic: qz oēm cibum dulcorat. Auetōi
 tas Jaco. i. Dē gaudium existate frēs
 mei cū i varijs tēptatōib' icideritis.
 sciētes q' p'batio fidei v're pacia; opa
 tur pacia at op' p'fem hz vt sitis p'fci.
 z itegri i nullo deficiētes. Nota hic de
 incarcerationis q' tenētur soluere regi in
 crastinū mille florenos: nec obulū hñt.
 Sed rex pius cōpatiēs eis imittit duas
 massas auri. z vni frāgit caput. q' ira
 tus p'ecit massam extra. alteri bra
 chiū fregit. sed vidēs auz gauisus ē: qz
 hēbat vñ soluere. Ita de nob. Dēs ob
 ligamur deo p' p'cis n'ris. s; nō hēm'
 vñ soluere. Rex aut pius dñs n' iesus
 xp's motus pietate mittit nob auz tri
 bulatōis qz omne malū pene ē a dō ut
 possim' soluere. Et si paciēter recipim'
 dimittit nob obitū. Thob. 3. Bñdictū ē
 nom' tuū de' p'ru; n'oz: qz cū irat' fue
 ris misericordiā facies. z i t'pe tribulatō
 nis peccata p'mittis his q' inuocāt te.
 Jō n' debem' idignari d' dñz; murmurā
 do. nec d' primū vindicādo. cogitādo
 q' ex illo thesauro poteris soluere oē d'
 bitum peccatoz. Ecce q're dicit. omne
 gaudium existimate.

Dico tertio rē . Digna presidentia in
maiestate qz fuit papa . Dēs per cōem
inspirationē subito tam clerici q̄ laici
clamauerūt Siluestrū volumus in pa
pam qz tūc temporis nō solum cardina
les eligebāt . hoc presentēs . b . S . vo
luit fugere . s . fuit retent⁹ . z q̄ volunta
tē suā intronizat⁹ . Sed vidēs diuinaz
voluntatē acceptauit . Nō credatis qz
ex tāta dignitate mutasset uitā . s . misē
cordiā . penitentiā rē . ino factus papa
habebat noīa viduaz . pauperū . orpha
noz . hospitaliū ciuitatis rome . z oib⁹
prouidebat . Ex ista digna presidētia . de
us fecit sibi istā gratiā : qz cum ceteri
predecessores fuissent ī iram z odium
īperator . beat⁹ . s . habuit grām īpera
toris ī tantū qz cōuertit eum ad fidem .
Dicat quomō constantius ante suā cō
uersionē fuit crudelis psequitor xp̄iano
rū . p̄ qd̄ deus percussit eum de īfirmi
tate lepre ī tertia specie . Medici autē
fecerūt sibi multas medicinas . sed icu
rabilis erat naturā . Dicat q̄tis fuit
curatus miraculose : qz volebat se la
uare ī sanguie puerorū sicut medici oz
diauerant di . qz malebat mori enī illo
doloze . q̄ cū tanta crudelitate curari .
Tunc illa nocte apparuerūt sibi petr⁹
z paulus . d . qz vocaret . b . S . z qz ille
ostēderet sibi fontē ī quo si uellet laua
ri curaret . Qui statū misit pro eo . b .
s . credens venire ad martiriū . totus
timidus venit corā eo . Cui imperator
assurgens gausus ē b . S . Cui impator
dixit . Scias in hac nocte mihi apparu
isse duos deos . di . qz tu scis fontē ī quo
si lauer curatus ero . hoc itelligēs . S .
Rēdit . z dixit illos non esse deos sed
ap̄los yhu xp̄i Cui dixit se scire illū fō
ntem : sed anteq̄ in eo lauaret require
bant . 3 . dispositiōes . Pr̄ia in aīa . s . per
fidem yhu xp̄i quā sibi p̄dicauit . z de
dit sibi credo ī deum : qui corde credi
dit z didicit . Sc̄da dispositio ī corpore
s . ieiunare . z fecit ip̄s ieiunare p̄ eb

domadā . Tertia dispositio ī opere . s .
ut liberaret oēs xp̄ianos quos tenebat
in carcerib⁹ . z totum factū est . Et cū
baptizaret . descendit super eū magna
claritas in qua dicit se xp̄m uidisse : z
ex hoc dedit imperiū ecclie . Nō est
hic . si beat⁹ . s . fecit bñ ul male recipi
endo impium . Dicūt aliqui qz male fe
cit . Jō vt dicit aliqui . audita fuit vox
di . hodie effusus est ueneniū in ecclia
dei . Alij dicūt qz bene fecit . Pro decla
ratione huius qōnis Donat casus d̄
diuite qui ī morte dimisit magnas di
uitias distribuendas iuxta manumis
sorū suie executorū sui testamēti discretō
nem . Quo mortuo . mali homines occu
pauerūt sibi istas diuitias z possessiōes
ne ī manumissorū manib⁹ deuenirent .
Sed qdā doctor acut⁹ z subtil⁹ sciuit
facere z taliter ordinare . qz illa bona
venerūt in manumissorū māibus vt di
stribuerēt . Nō quis diceret qz iste do
ctor nō fecit bonū opus ymo fecit bo
num opus . Idē ī p̄posito . xp̄s magnus
diues in morte fecit manumissores bo
noz suoz . s . prelatos ep̄os ecclie . Clau
sula testamēti h̄ . Mat . 25 . homo qdā
peregre proficiscēs vocauit suos suos
z tradidit illis bona sua rē . Ad litterā
xp̄s loq̄ de se qz dimisit p̄lati bōa sua .
vni . 5 . i . abundantiaz magnā . Alij . n .
duo ad sufficientiā . Alij vni . z profec
t⁹ est statū . S ; mūdani homines . i . īpa
tores romani z tiranni occupauerūt
sibi bōa diuitis . S ; b . S . ut doctō s̄bi
lis sciuit ita bñ allare ī iudicio diuio .
qz hūit sententiā ut illa bōa veniret ad
manus manumissorū z dispensatorū . i .
cor . 4 . Sic nos existimet homo vt mini
stros xp̄i z dispensatores ergo bñ fecit
b . Sil . Si tu dicas ver⁹ ē . s ; prelati oīa
expendit ī vanitatibus rē . nō ē culpa
bñ . S . Nā credendū erat qz illa bona
meli⁹ distribuerēt p̄ ip̄os p̄latos q̄ rē .
Jō nulla culpa ē doctor . S ; si ver⁹ sit
d̄ illa voce . hodie effusus est ueneniū ī

ecclesia dei. fuit verbum prophetici p isto
tpe qd mo tenet plati occupado sibi il
la boa. S; xps e testator z iudex q die
Sapi. 6. Iudiciu durissimu in his qp
sunt fiet. ex quo. n. cōcedit misericordia
potētes aut potenter tormēta patient

Dico quāto zc. Clara sapiētia i sancti
tate. Nō soluz ad consolandū xpianos.
s; ad cōuertendū infideles. Dicat hic
quō helena mater iperatois cōstāntini
effecta fuerat iudea. malēs adorare de
um celi q; ydola que fili⁹ adorabat eū
esset infidelis. z morabat in iudea. Et
qn̄ audiuit q; fili⁹ suus effect⁹ fuerat
xpian⁹ credidit mori pre dolor: z scrip
sit sibi talē litterā in effectū. Fili z do
m̄ e mi placuit mihi qn̄ audiui q; dimi
sistis ydola. s; doleo q; estis xpianus z
adoratis homin⁹ crucifixū: z iducebat
eum q; se faceret iudeū. Cui r̄ndens di
xit q; veniret romā. z duceret secū oēs
iudeos magistros z rabinos. z ip̄e ex
alia pte h̄ret doctores xpianos z facēt
fieri disputationē vt videret ueritas.
Et multū placuit matri credens q; iu
dei vicerēt. z venit romā. Et p̄stituto
die disputationis. uoluerūt h̄re iudices
nō partiales s; indifferentes. ne. s. eēt
xpiani nec iudei. z q; eēt hōmes iusti
nec donis. odio. uel fauore z amore di
cerēt oppositū. Et facti fuerūt iudices
duo magni p̄t homines isuspecti. quoz
un⁹ dicebat craton q; n̄ terzenū h̄re
uolebat. al̄ zenophon q; p̄sul existens
nūq; mun⁹ ab aliquo suscepit. et placuit
utriq; parti. helēa aut obtulit p̄pte iu
deoz. c. iudeos pitissimos ipator aut p
parte xpianoz obtulit. b. s. solū. Q; di
xerūt iudices nimis eēt. iō de illis. c. iu
deis solū fuerūt electi xij. q; disputarēt
eū. b. s. eū tali pacto z p̄ditōe q; pars
victa adherēt alteri i fide z credulita
te. z incepunt disputationē. P̄ria p̄clu
sio fuit de trinitate p̄sonaz. Dicat dis
putatio eū auēitatib⁹ p̄t habēt in ser

mone. b. Stefani. Dicat i fine quō iu
dices iposuerūt silentiū iudeis vt uic
tis. Scda qō vtrū xps de⁹ esset z ho
mo. Tertia d̄ passione. Quāta d̄ sacra
mēto altaris. Quinta d̄ cessatione legis
z sic ad libitū fm qōnes iudeoz. Et vi
cti fuerūt vndeci iudei. Remāsit vn⁹
gerat duodecius z ult⁹ qui dicebat zā
bri. qui erat magn⁹ rabin⁹. q; dixit im
peratori. Dñe non sum⁹ i verbis sed i
opib⁹. Dicat quō voluit z regnauit vnū
idomitū thaur. Et ita factū est. Et ait
iudeus. Ut intelligatis q; lex n̄ra ē ve
ra z sancta z nulla alia ē boa. Ego di
cā vnū verbum ad aurem thauri. z si
crepabit credatis legē n̄ram siue fides
verā esse. z ita fuit. Et oēs iudei clama
uerūt victoria zc. Et. b. Si. de stulti
tia ei⁹ cepit subridere. d. video iudee.
Nūquid deus dicit deuter. 32. Ego oc
cidā z ego uiuē fa. pecu. z ego sa. z nō
est q; de ma. mea po. eruerē. Itē. Dñs
mortificat z uiuificat deducit ad infe
ros z reducit. Si in noīe dñi thaur. oc
cidisti. in noīe dñi ip̄m uiuifica. Bñ di
cit dixerūt iudices. R̄ndit iude⁹. Non.
sed. s. suscitēt eū. q; si faciat ego z iu
dei oēs qui hic sum⁹ erunt xpiani. Et
ita fuit p̄promissū. Luc. b. s. de loco i
quo erat clamauit. d. In noīe dñi n̄ri
ihu xpi thaur surge. z ferocitatē d̄po
ne. Et subito thaur⁹ surrexit ambulās
vt ovis. Lē helēa z iudices z iudei. s.
milia. z alij infideles de roma baptizati
sunt. Ergo gr̄a dei erat i illo. Morat
hic nō quō fides xpiana fuit p̄bata z
per quot fornellos purificata. purior ē
auro liquefacto z purificato. Non o;
ergo dubitare i aliquo. sed vt florenu;
florentie ponat i bursa p̄sentie dicen
do. Credo i deū. Modicū nunc. s. i hac
vita si o; p̄tristari: q; mlti h̄nt tēptatio
nes d̄ fide s; si eis displicet nō peccant
i. pe. i. In varijs tēptationib⁹. vt p̄ba
tio fidei vestre multo p̄tiosior sit auro
qō per ignē probatur.

Dico quito Altra eminentia in potestate
 f. faciendi miracula vt dixi d' boue. s;
 mo dicam aliud d' dracone. Post con
 uersione imperatoris et predictoy iudeo
 ru. quida draco posuit se i quadam pfun
 da fouea infra ciuitate rome. q ex suo
 anelitu corrupto et isecto moriebant cot
 tidie i ciuitate vltra ccc psonas: in tm
 q ciuitas depopulabat. pp qd pontifi
 ces ydolorum venerunt ad imperato
 re indirecte inuentes q ex quo factus
 est xpianus illa plaga eis accidit. quasi
 dicendo q meli' esset si adhuc eet genti
 lis. Ecce qualis teptatio de tali casu.
 Rndit imperator. Ego pvidebo. Et vo
 cauit Sil. d. q i hoc pvideret. Qui po
 suit se i oratioe i qua apparuit sibi. b.
 petr' apl's di. q sine tione descenderet
 ad eu i foueam i qua erant. c. lxxx. gra
 dus. Qui descendit cum cruce i vna ma
 nu et corda d' filo forti. et ligauit draco
 nes. De hoc phia. ioh. apoca. 20. Et vi
 di angelum descendente d' celo hntez
 elauem abissi et cathena magna in ma
 nu sua et apprehedit draconem. spentem
 antiquu. q est dyabol' et sathanas. et li
 gauit eu p anos mille et misit eu i abis
 sum. Descei doc. et glose ordinarie ex
 ponit. Sathanas p lucifero q Mille
 annis debuit ligari. et post. s. tpe anti
 christi d; solui ad teptandu et decipien
 dum. s; ligatus fuit tpeore. b. Sil. qn
 f. imperator fuit couersus. et dico q isti
 Mille anni per quos debuit ligari ice
 pernt computari a. b. Sil. qui in figu
 ra ipsum ligauit et iam illi mille ani sut
 completi. Solum. n. madus stat i qua
 da parua prorogatione et.

In octaua sci Stefani p'homartiris.
Ecce video celos apertos et filius
 hominis stantem. et. actu. 7.
 Volens iclinare corda vestra ad
 amandum celestia et despiciendum ter
 rena. volo i hoc sermone declaraf vo
 bis aliquas celi condiciones. s; prius
 salutetur v. ma. et. Pro breui decla

ratione et materie introductione scien
 est q inter homines et iumenta posuit
 deus istam differentiā. s. quod iumenta
 sunt terrestria et nihil habent celeste.
 sed nos homines p'cipalem partem for
 malem. s. aiam habemus celeste. Est
 eni aia rational' substātia spiritual'. et
 supra celestis ppter hitatione: quia li
 cet corpus corrumpatur sicut corpora
 iumentoy. aia tñ i celum tanq' prop'ri
 am hitatione ascendit. nisi onus pec
 catoy impediāt. Jo apostolus dicit. 2.
 ad cor. 5. Scim'. Nō dicit oppinamur
 n. qm si terrestris domus nostra hui'
 hitationis dissoluatur q edificatiōe
 ex deo hēmus domū non manufactaz
 sed eternā i celis. Iumenta vō quia ni
 chil habēt i celo. Non i celum sed i ter
 ra respiciūt. Ideo de eis dicit. Scriptu
 ra. eccles. 3. Omnia de terra scā sūt. et
 i terrā pariter reuertunt'. Patet d'ra i
 ter homines et iumenta. Jo de nostra
 hitatione loquens thema dicit. Ecce
 video celos et. Ideo si volum' itrare
 possumus vt filij ad domū patris itra
 re. Patet thema. Ad celi habuerunt
 tres diuersas dispositōes.

Prius fuerūt duri impenetrabilē.
Secūdo fuerūt moles delectabiliter.
Tertio fuerūt aperti vniuersaliter.
Et de tertia singulariter loquitur thema
 Ecce vi. ce. et.

Quantū ad primū fuerūt duri impene
 trabiliter. Ista p'ditio celoy fuit a trās
 gressione primoy parentū. et durauit
 vsq; ad xpm. i tantū q aie hominum
 que sūt spiritus subtilissimi plusq; aer
 et lux que trāsit vitz. et plusq; vox sub
 tiliores sunt aie. Ratio ē. quia nulla
 creatura potest impedire eaz egressuz
 ut patet de spissitudine terre quaz trās
 seunt descendēdo ad ifernum vel pur
 gatorium. Cum tota ista subtilitate nul
 la virtute poterant celum itrare. Ec
 ce quō erant duri impenetrabilē De
 hoc. Job. 37. plangendo dicebat. Tu fa

bricatus es celos: qui solidissimi quasi
ere fusi sunt. Ratio huius dispositiois
fuit: quia omnes creature tam terre
stres q̄ celestes fuerunt create per de
um ad seruiendum homini: qz deus p
se non indigebat. Ideo deus quādo fe
cit hominem dixit gen. 1. Faciam⁹ ho
minem ad imaginem ⁊ similitudinem
nostram: ⁊ presit piscibus maris ⁊ vo
latilibus celi ⁊ bestijs terre. vniuerse
qz creature. s. corporali. Ideo ppter
peccatū hominis nō solum corpora in
feriora sed etiam celestia deteriorata
sunt: quia sicut quādo aliquis nobilis
vl' baro facit aliq̄d magnum delictum
vl' proditiōē p̄tra regem. rex destruit
sibi terrā. Ita fecit deus quādo ille ma
gnus baro ⁊ nobilis adam peccauit.
deus perecurrit terrā suā. ⁊ noluit om
nia anichilare vt pri⁹. s; destruxit mi
nuendo virtutes ad fructificandum.
Pri⁹ terrā. Secūdo aquam ⁊ aerem:
quia nō est ita virtuosa vt prius. postea
ignem ⁊ celum. Nā sententia ē ⁊ deter
miatio theologorū in. 4. sententiarū qz
de omnib⁹ rebus abstulit deus. 7. par
tes virtutis ⁊ proprietatum. ⁊ qualita
tum. s. de claritate solis. lune. ⁊ stela
rum. 7. partes amouit. Ideo celum qd
ante trāsgressiōē ⁊ peccatum erat ap
tum hominib⁹. nō solum aīabus s; et
corporibus: post peccatū iduratum fu
it nō solum corporibus humanis sed et
aīabus. nō solum peccatoribus s; etiā
sanctissimis. De istis omnib⁹ auctori
tas. leui. 26. Si nō obedieritis mihi ad
dam correptiones vestras septuplū p
pter peccata v̄ra. ⁊ cōterā superbiā
duritie vestre. daboqz vobis celum
super sent ferrum ⁊ terrā eneā. Nō
Addam correctiōes zc. vsqz peccata
vestra Omnia peccata mōtalia q̄ pos
sunt fieri reducuntur ad illa. 7. Ratio
qz possunt gentes in. 7. peccare. Pri⁹
in honorib⁹. officijs. ⁊ dignitatib⁹ pos
sunt peccare inordinate ⁊ cōtra domi

num appetendo ⁊ sibi procurādo. Et
ce peccatū superbie. Alia aut̄ bōa sūt
bona tēporalia vt diuitie. bladum. vi
nū. oleum. ⁊ huiusmodi. si iordinate ⁊
contra dei preceptū lucentur. Ecce
peccatum auaritie. Tertia sunt bona
delectatiōis carnalis. ⁊ quando inor
dinate recipiuntur. Sequitur luxuria
Quartum bonū est amicitia proximo
rum. Istud bonū non habent iūmēta:
quia vnum non curat de alio. ⁊ quan
do homines de amicitia nō bene se gu
bernant. sequitur inuidia. Quintum bo
num in eib⁹ pro vite necessitate. Et
quādo inordinate sumuntur. sequitur
peccatum gula. Sextū bonum est ini
micorum: quia ex eis fabricant̄ coro
ne paradisi: quia si beati Laurenti⁹. ⁊
vincenti⁹ nō habuissent inimicos non
fuisent vt martires coronati. Item si
castitas nō habuisset inimicā luxuriā.
virgines non habuissent aureolā. Sep
timū bonum ē tempus pretiosū. bonū
est tantum. qz si vnus damnatus pos
set habere tātum tps q̄tum duraret
v̄ra aue maria ita ut eēt viator posset
saluari. Et quādo male expendit. Ecce
peccatū accidie. Ex his. 7. bonis si ior
dinate sumant̄ sunt. 7. peccata morta
lia. Ecce q̄re dicit. Addā correptiones
vestras septuplum ppter peccata v̄ra
s. infirmitates tristitias. mortalitates.
facilitates. guerras. ⁊ malignitates zc.
Secūdo dicit. Cōteram superbiā zc. ⁊
non facit mentionem de alijs pecca
tis. Respōdeo. quia nūq̄ fuit peccatū
mortale qn habuēt iūmēta i superbia.
Istō peccatū includit omnia alia pecca
ta mortalia. v. g. Quare aliquis ē aua
r⁹ faciens vsuras. furta zc. qz nō vult
humiliari ad seruandū manū datū dei.
Dūō 25. Nō feneraberis fr̄i tuo. Idē ē
luxuria. De⁹. n. dedit hoī regulā certā
s. in actu matrimonij seruando modū:
s; luxuriosi nolūt s̄bici hūc legi dī. Ec
ce peccatū superbie. Pz ergo qz icludit zc.

Idem de gula. **I**ta dedit regulam in cibis
sumendis ad necessitate; pro vita corpo
ris sustentanda. sed gulosi nolunt ser
uare. **E**cce superbia. **E**t licet non dicat
ore. **N**olo seruare. **T**amen ope ostendunt
Idem de inimicis. **D**eus precipit ne re
cipiant vindictam. nec opere. nec ore.
nec in corde habeant eis malam volu
tate. et nihil seruati. **E**cce superbia. et ita;
dedit ne pdamas tempus. sed in opib;
spiritualibus sumis diligentes. **E**t nihil
facimus. **E**cce superbia. **P**er ergo quare
dicit. **E**t contera superbia. **T**ertio
Et dabo vobis celum desup sicut ser;
Dicit scriptura qd orationes humiles
et deuote facte per nos. sunt sagitte pe
netrantes celum. **E**t ascendent vsq; ad
xpm aduocando p nobis vt procurator
vel aduocat; coram iudice. **e**ccliaistici 35.
Oratio humiliatis se nubes penetrabit
Et donec appropiuet non consolabitur.
Et non discedet donec altissimus aspi
ciat. **S**ed quia sumus in peccatis. **C**e
lum est ferreum. et non potest penetrare
celum. **Q**uanto. **E**t dabo terram eneam ne. s.
fructificet. et incassum consumet labor
vstrum. **E**cce de patria celorum dispositioe.

Quatum ad fam celorum dispositioem.
Transactis quinque milibus annis in quibus
celi fuerunt subditi prime dispositioni.
celi mutauerunt dispositionem. quia effecti sunt
valde molles. et dulces delectabiliter.
Et durauit ista conditio a xpi incarnati
one. vsq; ad ascensionem. **R**atio huius dulce
dus et mollificatiois est: quia tam diu possit
ferri ad ignem applicari et in igne stare
quod liquefiat. **I**ta ex quo ille ignis diuini
amoris infunditur. ardentissimus. et dulcissimus.
De quo aplos ad hebr. 12. **D**eus
noster ignis consumens est. pertransiit celos ve
niendo ad nos. **I**ta ipsi celi mollesimi:
ac mellisui facti sunt. **I**dem cantat ecclesia in
nuptiis dñi. **H**odie de celo pax vobis
descendit. **H**odie per totum mundum mellisui facti
sunt celi. **N**ota non dicit mellei: sed melli-

stui. id est. stillantes guttas dulcedis in cordi
bus preplatiuorum. **S**ed terreni homines et
carnales non gustant. **R**atio huius dispositiois
est per primum ad primam. **N**am per aduentum filij dei
multum meliorata est humana conditio. et de
teriorata omnium reprobositate. omnia propor
tionabiliter fuerunt deteriorata. **A**l non fuis
set proportio. **N**on autem homo est melioratus: quia
ex quo rex ducit in sponsam; filiam rustici.
Deus de illo genere melioratur. **I**ta de
xpo rege ducite in sponsam sororem nostram;
humanam naturam. nos omnes sumus meliorati
et creature. sed maxime celi. **D**e hoc di
cit **D**ominus in ps. 67. **E**xurgat deus cum egredieris
reris in conspectu populi. tui. cum per in deserto. **T**er
ra mota est. **E**t. non. celi disti. a facie dei si
nay a facie dei israel. **U**sque pauperum etc.
Nota secreta cum dicit. **D**eus cum egre
dieris in conspectu populi. **E**cce hic tangit
mysterium incarnationis filij dei. **R**atio: quia
conclusio est theologica et beati Bernardi. in epistola de
virgine ad virginem de sancto victore: quod in die
incarnationis omnes angeli viderunt ipsum in
carnatum. **I**dem dicit in conspectu populi tui. s.
angelorum. **D**icitur quoque sunt 9. ordines an
gelorum. **O**rdo altior est seraphim. secun
dus cherubim. et sic de alijs descendendo.
Logita quomodo egrediebar. **N**on intelligatis
per modum localem sed per contemplationem eorum
et visionem. quomodo in quolibet ordine dicebat. s.
O domine assuatis nostram naturam. **E**t nunquam
homines sunt nobiliores nobis: **E**t sic omnes
angeli sciuerunt in celo. **I**n terra autem solus
sciuit deus. maria. que cum concepit. **L**ux pertran
sires in deserto. **H**ic tangit natiuitatem
xpi. **I**ste mundus dicebat locus deser
tus. **R**atio: quia licet tunc mundus esset bene popu
latus et hominibus sociatus. tamen sicut perso
na associata. nisi habeat deum secum dicitur de
serta; sed si habeat deum per gratiam; sicut in deserto
non est sola. **E**t quia mundus ex peccatis tunc non
habebat deum. id est. deum. cum pertransires. s. per
virginem que fuit via per quam venit in de
serto huius mundi. **T**ertia mora est. s. ex edico
ipatoris vt quisque profiteretur in sua ciuitate.
Celi distillauerunt a facie dei sinay. etc.

ignitus. Ecce cā A facie dei ysrāel. Ecce effectus: qz vt mund⁹ videret deus per fidem. Ecce fa celoz dispō zc.

Quantum ad tertium zc. Sunt aperti vniuersaliter. Ideo dicit thema. Ecce video zc. Ista cōditio icēpit a xpi ascē sione z durabit vsqz ad diem iudicij. In introitu xpi z sanctorum porte fuerunt aperte. Crisostomus loquens de conditōne celoz dicit. Erant prius obstacula quedā. qbus obstentibus aīe defunctorum introire non poterāt celos. Sed nō qualiter xpo ascēdēte obstacula amota sunt. scdm q tangit dō ps. 23. Attolite por. pri. ve. z ele. por. z in. 2. glorie. Et date fuerūt due res pōsiones fm qz erāt duo obstacula. Primū est i regiōe aerea vbi ē maior multitudo demonū trāsitum obseruātū. Et qñ angeli dixerūt eis. Attolite portas zc. Rñderūt. Quis est iste rex glie. Et scī angeli. Dñs fortis z potēs i plio. qui. s. vicit vsqz pncipē. Et fugerūt. Et sic amotū ē primū obstaculū. Scdm obstaculū erat scōz angeloz celū custodiētū qb⁹ dem fuit. Attolite portas zc. Rñderūt. Quis ē iste zc. Nō ignorāter sed admiratue: qz tātā glā dat aiabus dñs. Et sic apti sunt celi. Jo. b. Ste. qui post xpi ascēsiōne pass⁹ ē dixit. Uideo celos ap. Jo n̄ dubitauit mori. Quādiu. n. viuim⁹ celi sunt nob apti z post mortē n̄ aptent. nisi iā i vita fuerit apti. Cū itrauerit p̄familias z clauserit ostiū. incipiet foris stare z pulsare ostiū. dī. illud Mat. 25. Et luc. 13. Cū itrauerit p̄familias z clauserit ostium incipient foris stare z pulsare ostium dī. Domine domine. aperī nobis. Nota clauserit ostium. s. peccatorib⁹. Ergo festinem⁹. nō expectemus mortē nec iuuenis expectet senectutē Quia ēt edus vel agnus mortis sicut z ouis. Nec san⁹ expectet ifirmitatē. ne accidat nob sicut legit i duob⁹ viato

ribus simul ad suā vilā ambulātibus Dicat pabola d̄ vīla que hēbat cōsuetudines claudendi portalia i sero. quorum vnus remansit in prato. amenissimmo. Villa nostra in qua omnes sumus ambulantes est paradisus. quia apostolus ait ad hebz. vltimo. Non habemus hic manentē ciuitatē zc. z nocte scilz culpe clauditur zc. Oportz venire de die. s. cum claritate gratie. Sed mundani remanent in prato luxurie. Auari in fonte mōris auaritie. Superbi in arboze nauitatis in vestitu ornatu zc. Sed prudens trāsit cuz labore pn̄e. ut pro tempore veniat ad portam zc. Ideo ap̄s ad hebz. 4. Festinemus ergo ingredi in illam requiē Rogemus deum: vt ad eam nos perducatur. Amen.

In octa. b. Iohannis euangeliste. Ie est discipulus ille quem diligebat yhs. Jo. vltimo. Sicut in festo io. predicauit de amorē quem xps habebat ad. b. ioh. sup oēs alios. Modo volo predicare per q opa possumus nos diligi a xpo zc. Sed primosalutē v. ma. zc. Verbum thematis proprie dicit de. b. ioh. euāgelista. Diceret aliquis. nūqd xpus diligebat omnes alios apostolos: Imo. Quā dicit hic est zc. Licet. n. xpus diligeret omnes alios magno amore. Singlarē tamen amorem z familiaritatez habebat ad. b. ioh. sicut parentes diligunt omnes filios. sed singulariter diligunt eis magis similiozem. gratiosiozem. z pulchriozem. Ita xps diligebat omnes. sed singulariter iohā. sibi similem. in puritate virginitatis. Beda. Diligebat iohannem non exceptis ceteris singulariter soluz. sed pre ceteris quos diligebat familiarius. vnum quem spālī prerogatiua castitatis. ampliori dilectione fecerat dignum. Ecce quare de b. io. pprie dicit thema. Et dicit Beda rōem dilectōis. s. puritatē vite. Modo

videamus si sunt alie rationes: seu virtutes ex quibus deus diligit nos. Ego amore uestri quesivi et inveni. 7. virtutes. quarum

- Prima est contemplatio de sapientia.
 - Secunda est dilectio de benivolentia.
 - Tertia est observatio de obedientia.
 - Quarta est simplicitas de conscientia.
 - Quinta est puritas de continentia.
 - Sexta est largitas de misericordia.
 - Septima est veritas de concordia.
- Et pro omnibus simul poterit quis diligere a deo et poterimus dicere. hic est di. ii. q. di. ihesus.

Q Dico primo etc. Quod contemplatio sapientie est ratio quare homo diligitur a deo. Quia enim creatura dat se contemplationi divine legendo. sermones audiendo. devote orando. Et per ista visibilia deum intuendo ex mundi gubernatione et provisione. divinam providentiam considerando. gloriam paradisi. et penas inferni meditando. Talis creatura multum diligitur a deo. Auca. ps. 26. Fundamenta eius in montibus. scilicet articulis fidei. Taliter enim debet fundari contemplatio ne sit contra aliquem articulum fidei: quia edificium sine fundamento cito cadit. Diligit dominus portas syon. id est contemplationis. Porte domus fesus: per quos homo contempletur legendo sacram scripturam. tunc oculi sunt porte. Si audiendo sermones aures sunt porte. Si orando os est porta etc. Super omnia tabernacula iacob. Patriarche non edificabant domos sed habebant papiliones. tendas mobiles. et significant scientias prophetarum: mobiles et transitorias in fine huius mundi sicut astrologia: quia non erit motus celi. Item nec influxio. nec generatio: nec corruptio. Tunc non erit necessaria medicina: quia nullus erit infirmus. nec re-

gule grammatichorum seu loycom erunt tunc necessarie: Iohannes dicunt tunc ille sciet tabernacula iacob: et mobilia. Unde ergo dicitur quod magis diligit deus contemplationem unius vetule: de his que dei sunt: quam contemplationem prophetarum de astrologia. Nemine diligit deus nisi eum qui cum sapientia habitat. sapientie. 7. etc.

Q Secunda dilectio de benivolentia. Invenitur enim duplex amor seu dilectio. scilicet de concupiscentia. Secundo de benivolentia et ex secunda homo diligitur a christo. Amor enim benivolentie est ratio bonitatis rei dilecte. quia tota ratio de benivolentia amor est in re dilecta quia. scilicet est bona. utilis: devota. sancta. Amor autem concupiscentie est qui unum amatur propter aliud. Ut servus amat dominum propter salariam. vel amor pedagogi ratione filii. Vos enim diligitis magistrum et filium. sed alia ratione diligitis filium: quia caro vestra est etc. Iohannes ille amor dicitur benivolentie: et alia ratione diligitis magistrum: quia propter filium. Ideo ille amor dicitur concupiscentie. Idem de amore filii vel filie et nutritis. Ita etiam qui amat deum amore concupiscentie: non placet deo. Aliqui autem amant deum amore benivolentie et istos diligit deus. v. g. Si tu diligis deum ut det tibi divitias temporales. honores. dignitates plus diligis creaturam quam creatorem: quia si diligis magistrum propter filium. plus diligis filium: quia ut dicitur primo post iohannem. Propter unum quodque tale et illud magis. Sed si diligis deum propter suam infinitam bonitatem et misericordiam. Ita quod tota ratio dilectionis sit in eo. talis amor est bonus et est amor benivolentie. Ita quod de amore concupiscentie non faciatis rationem antecedentem dicendo. diligam deum. ut det mihi divitias etc. bonam famam. vel gloriam eternam. sed si faciatis de ea effectum consequentem. Iste modo dicendo. Si bonum dicitur diligere deus est summe bonus. utilis. pulcher. misericors. Iohannes volo diligere vos domine. Et vos domine qui dilectoribus vestris datis bona temporalia.

honores. bonā famā. ⁊ gl'iam. Spero
dñe. q' dabit' mibi. Iſto mō nō po-
nitur amor creaturaz pro rōne: ſed p
diſpoſitionē. Talis amor ē beniuolētie
⁊ tales diligit de'. Auēas. p'v. 3. Ego
diligētes me diligo. ⁊ ſequitur eſcūs
pſequētes. Mecū ſunt diuitie ⁊ glorie
opes ſuperbe. Opes ſupbe ſūt diuitie
honores: q' dant occaſionē ſuperbie.
Ideo xp'us Jo. 14. Qui diligit me dili-
getur a patre meo. Dñe ⁊ qualis effe-
ctus ſequit'. vel ſequetur: Rñdit. Ego
diligam eum ⁊ manifeſtabo ei me ipſ:
hic per grām: ⁊ i futuro p gl'iam ⁊c.

Tertia ē Obſeruatione obediētie ad dei
mādata. Qñ homo h' iſta reſeruat ſe
q' ante p'mittēt ſe mori q' facere p' dī
mandatū. Talis diligitur a xp'o. Ratō
Lui; dño ē amabilis pſona. villa. ci-
uitas. ſeu terra ſibi obediens. Inobe-
dientes aut' odit ⁊ conat' deſtruere.
Idem de deo dicitur io. 14. Si quis
ſermonē meū ſeruabit. Ecce obediē-
tia. p' meus diliget eum: ⁊ ad eū ve-
niemus: ⁊ māſione; apud eū faciem?
Nota ad eū veniēmus. ſ. ego p' . ⁊ . s.
ſanctus. Dicat' quō aīa eſt creata ad
imagīnē trinitatis: q' ſicut eſt vnus
deus in eſſentia ⁊ tres perſone. Ita ē
aīa vna ⁊ tres pot' tie. Lum. n. dicit ⁊
māſionem apud eū; faciemus. In me-
morā. n. pſona patris manet p' recoz-
dationē operis creationis. In itelligē-
tia perſona filij. Voluntas autem eſt
camera. Spiritus. s. Quia ad volūta-
tem pertinet deſiderare dei bonitatē
que ſpiritui ſcō attribuitur. Ecce qua-
le ſignum amoris. Ideo dicit. b. ioh.
in ſua prima epiſtola ca. 4. c. Qui ma-
net in caritate in deo manet ⁊ deus
in eo. De iſta obediētia ad precepta
dei dicit xp'us ioh. 15. Si precepta mea
ſeruaueritis manebitis in dilectione
mea. ſicut ⁊ ego precepta patris mei
ſeruauit ⁊ maneo i eius dilectōe.

Quāta ē ſimplicitas de cōſcīa qñ hō i
oibus factis. dictis. ⁊ operibus. hab;
cor ad deū ⁊ intētionem rectā; Non
h' cordis duplicitatē vel triplicitatē;
placeat vel diſpliceat cui voluerit. ſo-
lum q' placeat deo. Aliter qñ hō dicē
tenebo bonā vitam ⁊c. Ut gentes lau-
dent me. multiplex ē. Legit' in leuitico
q' erant. 3. ſpēs ſacrificiorū. Primū ſa-
crificiū erat hoſtia pacificorum. Secū-
dū erat ſacrificiū pro peccato. Tertiu
erat holocauſtū. Primū offerēbāt pro
grā a deo recepta. De quo fiebāt tres
ptes pinguedo ⁊ ſanguis offerēbatur
deo ⁊ pburebāt. Secūda. ſ. pectus ⁊ ſpa-
tula dextera dabatur ſacerdoti. Tētia
pars. ſ. totum aliud erat offerētis. Ec-
ce triplicitas. Scdm ſacrificiū erat p
peccō vt de' remitteret ſibi peccā ⁊c.
de iſto fiebant ſolū due partes. P'ia
offerēbāt deo. Secūda ſacerdoti. Ecce
duplicitas. Tertiu erat holocauſtū ad
honore dei. Ecce ſimplicitas. hoc pri-
mū ſacrificiū placet deo. Et magis ſ;
ſed maxie tertiu. Itē ē v' vita n'ra. Ali-
q' offerūt ſe deo. vel p' p'iam vel per
ingreſſum religiōis: ſed faciūt de ſe. 3.
ptes. Pinguedinē deuotiōis dant deo
cui vellēt placere. Secūdo vellēt ha-
bere famā bonā. tertio vellēt h're diuī-
tias nō tamē p' deū: q' nō eſſet ſacrifi-
ciū. Iſtud ſacrificiū placet deo. Alij of-
ferūt ſe deo ſecūdo mō: q' cupiunt pri-
mo place' deo. Secūdo cupiūt h're bonā
famā. ⁊ placere gētib'. nō curant de
diuitijs. Iſtud ſacrificiū magis placet
deo q' primū. ſed ſuper oēs eſt ſacrificiū
vni holocauſti. qñ ſolum curat place' deo
dicendo. Sufficit domine q' vita
mea placeat vobis: nō curo ſi placeat
vel diſpliceat gentibus. Sed diceret
aliquis. Nunquid dicit apoſtol' ad ro-
12. Proudētes bona nō tantum corā;
deo ſed etiā corā hōmibus. Intelligit'
nō rōne fame. ſ; tiorē v' . Et v' iſta ſim-
plicitate dicē dō. i. p'lip. 29. Scio deus

meus q̄ probes corda ⁊ simplicitatem diligas. Unde rogo in simplicitate cordis mei let⁹ obtuli vniuersa hec. Per contrarium. multiplicē consciētā odit de⁹. Dicat hic historia ysaac patriarch gen. 28. Lilius vxor peperit duos filios geminos. s. esau ⁊ iacob. Esau aut erat totus multiplex ⁊ dilatatus i negotijs Quibus adultis. factus est Esau vir gnarus venandi ⁊ homo agricola: iacob aut vir simplex ⁊ habitabat in tabernaculis. Dixit deus malach. prio Jacob dilexi. Esau aut odio habui.

Quinta est puritas de cōtinētia. Ista est rō quare x̄ps pre alijs dilexit iohānem. Puritas. n. cōtinētie ē q̄ vir ⁊ vxor seruat sibi cōtinētia; siue mutuā fidelitatē ⁊ modū rē. Puritas est totū De alijs aut qui nō sunt de matrimonio nō curare de illo actu quocunq; tales diliguntur a x̄po ex puritate cōtinētie. Rō Christus est i domo sua. ait ap̄ls ad heb. 3. Que dom⁹ sum⁹ nos. Infidelis ē dom⁹ dyaboli. Jō q̄ baptizatur: exorzizatur vt dyabol⁹ elciatur Ideo cauendū ē ab imundicijs. Jō dicebat x̄ps deo patri p os dō ps. 25. Domine dilexi decorē domus tue. i. p̄fōe xp̄iane: ⁊ locū h̄itationis gl̄ie tue. Nō differentiā iter locū h̄itationis ⁊ domū. Quuz dicit. Dñe dilexi decorē domus tue. ⁊ locum habitationis gl̄ie tue. sicut si sit pulchra nō cogitādo nec desiderādo imūditias rē. Ideo puer. 22. Qui diligit cordis mūditiam. p̄ gr̄a; labiorum suoz hēbit amicum regem.

Sexta ē largitas misericordie. Quā ent; p̄sona est liberal; in elemosinis dādis vel de sp̄ialibus: vel de t̄palibus. Elemosine sp̄iales sunt bone doctrine. predicatiōes rē. Tunc dat̄ prādū aiabus de pane celesti. D. aliqui. Fr̄es semp petunt ⁊ nunq; faciunt elemosinam. Imo de cibo sc̄ie parato in cogna spi

ritus. s. dant elemosinā paupib⁹ ignorantibus rē. Itē redimūt captiuos q̄ predicator cum thesauro sc̄ie redimūt aīas de captiuitate dyaboli. Itē idimūt nudos virtutibus. Itē cōsolāt tristes ad paciētiā prouocādo. Idē de illis q̄ faciunt elemosinas corporales. Tales diliguntur a deo. Rō ē. Si vos habetis plures agros. Lax est q̄ vos plus diligitis cāpum qui abūdanti⁹ p̄ducit fructum. Jō dñs yhs x̄ps. Personę vt vite humane sūt agri. diuitie sunt semina rei. ip̄e seminat vbi sibi placet. sperās fructū quē facietis. s. elemosinas. Ip̄e. n. seminat abūdantē dans vobis libere. ⁊ vos redditis obolū post obolū. vel denariū post denariū. Sed de illo qui facit magis fructū elemosinar. O dicit deus in isto agro volo seminare. dat abūdantē. 2. cor. 9. hilarē datorē diligit deus. Potēs est at deus omnē gr̄am abūdare facere in nobis. Dispersit dedit pauperib⁹ iusticia eius manet in seculum seculi. Itē dō in ps 32. Exultate. Diligit misericordiā ⁊ iudiciū.

Septia est vnitas de cōcordia. Luz in domo vir ⁊ vxor concordāt. vxor obedit viro fm deū. ⁊ vir nō despicit eam sed cōcorditer viuūt. Itē in cōitate q̄ maiores nō odiunt nec despiciūt minores nec diuites pauperes. tales diliguntur a deo. Ratio hui⁹ est. Quil; diligit plus domū ppriā q̄ alienā. Domus dei ⁊ locus ē vbi ē pax ⁊ concordia. ps. 75. Factus ē i pace locus eius. Per oppositum vbi sunt diuisiones ⁊ guerre. est dyabolus ⁊ loc⁹ demonū. Dicat miraculū qd̄ legit̄ in vita. b. francisi de ciuitate assisi diuisa. Et cū semel i duabus partib⁹ essent diuisi volētes se interficere. b. f. hūit per reuelationē q̄ demones faciebāt illā p̄motionē tota; Et eleuatis oculis vidit infini os deos supra ciuitatē qui mouebāt corda gentiū rē. quos expulit. b. fr̄aciscus.

Et factus est in pace locus eius. Ideo
apls. 2. ad cor. vltio. Pacē hēte z de
pacis z dilectionis erit vobiscum. Ro
gemus deum ergo zc. Amē.

In octava Scōz Innocentiū.

Accipe puer z matrē ei⁹ z fuge.
Mat. 2. Pro declaratiōe huius
verbi z introductiōe materie.
Recordor de vno notabili uerbo bti
grego. di. q. ad informandū homines in
uirtutib⁹ pl⁹ proficit exēpla. s. opa vi
sa magis q̄ verba. Nam maior impressio
fit i hominib⁹ oculis vidēdo q̄ aurib⁹
audiendo. v. g. De homicidio plus cō
mouetur z turbatur ille qui videt q̄ il
le qui audit. Idem de alijs. Ideo dicit
q̄ melius est exēplum d̄ visu q̄ de au
ditu. Exemplificet etiā de magistro vi
tioso qui docet discipulū; ore bonos
mores. qui tamē plus mouet exemplo
eius male vite q̄ verbis sue bone doc
trine. Ideo dicit grego. Oīa in nobis
vitioz mala mortifica. vt fidē tuā quā
lingua nra loquit. etiam morib⁹ vita
fateatur. Jō xps ut magister veniēs ad
instruendū nos z iformādū bonis vir
tutibus. nō solum verbo voluit nos in
formare s; etiam opere. Sicut pictor
volēs docere discipulū. nō solū docet
sed etiam exēplū in imagie opere ostē
dit. Jō actu. i. Lepit ihs facere z docē
Ad ppositū. Inter alias virtutes no
bis necessarias ē necessaria virt⁹ pru
dentie in periculis vitandis: qz. ut ait
apls. 2. cor. xi. Pericul⁹ fluminū. peri
culis. latronū. zc. Et vbi esset magna
necessitas. s. ppter honorē dei vel ne
cessitatē proximi homo vitando pericu
la d; fugire iuxta p̄sūm xpi Mat. io.
Cum aut persequetur vos in ista ciui
tate. fugite in aliā. Et p̄io ostendit ope
fugiendo herodis periculū. vidēs non
esse necessitatē nec vtilitatē; mori pu
er. fugit. Hoc dicit vbum thematis pro
positum. Accipe pu. z m. eius. In die

veneris sancta nō fugit. imo venit ob
uiam eis di. illud. io. i. 2. Quē queritis?
qz tūc mors sua erat vtilis fm suaz z
patris ordinationē. P; thema. Ex quo
scitis rōez; fuge. D; de ea. 3. puncta d̄
clarare.

Primo quō fuit reuelata diuina r.
Secūdo quō fuit praticata hūana r.
Tertio quō fuit reuocata tēporaliter.
Quantū ad primū. qz christ⁹ nō debu
it sic mutari d̄ regio ad rgnū. nisi put
de⁹ reuelauit. De hoc dicit euang. bre
uiter. Angelus apparuit i somnis io
seph. vsq; ad perdendū eum. Nō hic
duas qōnes. P̄ia ē. qre ista reuelatō
fuit facta i somnis de tam magno ne
gotio qz multa somnia sunt que credūt
diuie reuelatōes. z sunt illusiones. Rū
deo qz reuelatio diuina requirit disposi
tionē in persona cui d; fieri. s. trāquilī
tatem cordis. z quietē mentis z segre
gatōez; negotōz; seculariū z temporali
um. qz tales sollicitudines sūt vt nu
bes claritatē diuini solis z radij impe
dientes. hoc oñditur in vitis p̄fuz; de
illis. 3. socijs quoz; vn⁹ elegit vitā soli
tariā. ali⁹ elegit fūir i firmis i hospita
li. terti⁹ tractare paces. P̄im⁹ hēbat
multas p̄solationes z reuelatiōes ma
gnas. alij duo nō. imo erant multū oc
cupati in bōis tñ negocijs. Et isti duo
iuerunt siml' ad visitādū; tertiū sociū
solitariū. Qui dixit eis quō erat cōsola
t⁹. alij rñdendo dixerūt qz nullam ha
buerūt reuelationē nec p̄solationem:
Tūc ille accepit peluim plena; aqua z
cōmouit aquā z dixit. Tale ē cor homi
nis i negocijs occupatū. Sed separatū
a negocijs zc. ē sicut aqua queta. z tūc
apparet in eo imago diuie reuelatiōis.
Patet ergo qz diuina reuelatio requirit
cor quietū. Jō dicebat dō personis in
negocijs occupatis. ps. 45. Uacate. s. a
negocijs. z videte quonā suauis est do
minus. Nō in p̄posito l' cet ioseph ēēt
sanctus. iustus. z bonus. tamen non

habebat vigilando cor quietus. timebat
-n. herodē ne xpm occideret. et erat to-
tus anxius. Sed cum dormiret habebat cor
quiescendo quietū. tūc habuit diuinā
reuelationē. Ecce angelus dñi apparuit
in somnis etc. Ecce rō quare in somnis
fuit facta. Job. 33. Per somnū i visione
nocturna qñ irruit sopor super homines
et dormiunt i lectulo. tūc aperit aures
viroz et erudiens eos instruit disciplina
vt auertat hominē. xps suple. et liberet
eū a superbia. s. herodis eruens uita;
illius. et nō trāseat in gladiū. Si dicit
dñm quis dormit pōt se regere homo
et determinare utrū sit somnū aut re-
uelatio. Dicat q̄ quādo est reuelatio
dei. euz tanta certitudine et claritate ve-
nit. ac si oculis proprijs videretur. Jō
dicit apl's. 2. thim. 1. de quadā reuela-
tione quā hūit. Scio cui credidi et cer-
tus sum. Itē dicit Sāctus aug. i libro
cōfessio. de matre sua que habebat mltas
reuelationes. Mater mea nescio
quo sopore. qd̄ verbis exprimere non
poterat. dicebat se scire distinguere int̄
deum reuelantē et aiām somniantem.
Alr̄ reuelatio pphaz nō fuisset certa
et vera: qz in somnis etc. Ecce quid di-
cit deus numeri. 12. Si quis fuerit iter
vos ppha dñi. in visione apparebo ei.
vel per somnū loquar ei illi. Secūda
questio est. ore ista reuelatio de fuga
xpi ad infideles. nō fuit facta v̄. marie
que erat sanctior ioseph. que erat ita
quiescens sicut dormiēs. et sibi vi-
gilanti apparuit gabriel quādo saluta-
uit eam. etc. Rñdeo q̄ licet v̄. ma. incō-
parabiliter esset magis sancta q̄ io-
seph. tamen ad ostēdendū q̄ regimen
domus ad virū pertinet et non ad mu-
lierem. et quia mutatio domus et huius
pertinebat ad ioseph. ideo etc. Ideo fu-
it lex imperatoris assueti confirmata in
textu biblie. d. hester i. Lūete vxores
tam maiorū q̄ minorū deferāt maritis
suis honorem. et sciāt esse p̄cipes suos

ac maiores in domibus suis. hic mu-
lieres habēt exemplum cogitando quō
v̄. ma. erat nobilis. quia de genere da-
uid. pulchra et sancta. et deus voluit ut
esset subiecta ioseph sponso suo. Et vos
dicitis nihil fiet in domo nisi illud qd̄
ego volo. Galina cantabit i domo. Jō
inter viros et vxores sunt tot diuisio-
nes: quia contra ius diuinū et huma-
nū est. q̄ mulier dñetur viro. De hoc
tamē sunt i causa vetule dicentes sp̄s
se. Ecce filia modo est hora dum spon-
sus diligit vos vt accipiatis dñum.
Cantet galina in domo. semper eritis
domia. O malum et iniquū consilium:
quia vir sustinet talia. Quādiu durat
panis nuptiaz durat ille amor fatuus.
Sed postea homo recognoscit se et dicit
O ista stulta vult dominari. et ecce
tumultus i domo. ideo bona uxor debz
honorare virū suū. et habere eum vt
dominū. Ecce quid dicit apl's ad eph.
5. Mulieres viris suis subdite sint si-
cut domo: quoniam vir caput est mulie-
ris sicut xps caput est ecclesie.

Quantum ad secundā quō ista fuga fu-
it praticata humanā. Dicit euang.
Qui cōsurgens accepit matrē eius et
puerum nocte. Ad praticam. Cogitate
quomodo ioseph facta sibi reuelatiōe
et excitatus. cum q̄ta sollicitudine. et
credo q̄ fletus iuit ad camerā virginis
Et credo q̄ ipsa iam surrexerat. iuxta
illud etc. Media no. surg. ad confit. ti-
bi etc. O quale rotabulum siue aneho-
nam habebat coram se. quia filium dñi
quem genibus flexis contemplabatur
coram se dormientem secundū huma-
nitatem omnia regentem secundū diuini-
tatem. Et cum esset in sua contempla-
tione et dulcedine. ioseph cum magna
reuerentia tetigit ad cameram v̄. ma-
rie etc. et dicebat virgini. Lito cito fu-
gianus: quia herodes vult occidere fi-
lium nostrum. Considerate q̄ta muta-

rio debuit esse in corde vir. ma. subito
referente sibi ioseph revelationem me
dia nocte. Quanta sollicitudo fuit ad
fugiendum. Statim ioseph stravit asi
nam: et virgo flens et orans dicebat.
Fili vos qui liberastis dauid. et 3. pue
ros de camino ignis ardentis. nunc
adiuuate me matrem vestram. Et io
seph posuit virginem cum filio super asi
nam. et recesserunt de domo. Cogitate
quid fuit de periculo mortis maxime
rege. cum ipso timore ibant. Et si vir
go sentiebat aliquos discurretes per ci
uitatem dum exibat. statim videbatur
sibi quod esset herodes. Cum autem fuerunt
extra ciuitatem. v. ma. quesuit a io
seph si dixerat sibi angelus quo irent.
Respondit. quod sic. scilicet in egyptum. Vir. ma.
tunc valde timuit. singulariter propter tria.
sed in singulis data est sibi consolatio a
deo. Primo timuit considerando crude
litatem egyptiorum ad pueros hebreo
rum in tantum. quod exodi primo patet. quo
modo occidebant omnes pueros iudeorum
hoc sciens virgo cogitare quomodo di
cebat. Domine vos qui moysen libe
rastis ab illo periculo. liberate matrem
cum filio. Sed statim habuit consolatio
nem quia arbor inclinando se ad vir
ginem in via et fons de radice scatu
riens significauit egyptios sibi obsequi
turos ex corde. hoc intelligens v. ma.
fuit consolata. Tunc fuit completa pro
phetia dauid in persona virginis. d. ps.
17. Populus quem non eo. ser. mihi etc.
Moraliter arbor ostendit nobis quomodo
debemus salutare virginem inclinando
nos. quia regina celi: et reuerenter
corde cogitando quomodo est in cate
dra glorie ad dexteram filii pro nobis
aduocando. et sic scaturiet fons lachri
marum etc. Secundo timebat confide
rando eorum carnalitatem. Erant. n.
valde luxuriosi. et habebant uxores
turpes. et iudee erant valde pulchre.
Ideo custodes portus habebant man

datum a rege. ut quando aliqua pul
cra mulier veniret de aliqua parte.
ducerent eam ad regem. Dicatur hi
storia gen. 12. de sarra uxore abraam.
hoc totum sciens uirgo. Cogitate si ha
bebat rationem timoris eius; nunquam fue
rit pulchrior illa. sed dicebat. Vos do
mine qui liberastis sarra etc. Dicatur
quando custodes viderunt eam. admi
rabantur de tanta pulchritudine. corum
que corda mutabantur in deuotionem
exhibendo sibi magnam reuerentiam.
Jeronimus dicit. Aspectus virginis su
gabat affectum libidinis. Sed propter
regis mandatum iuerunt excusare se.
quomodo vna pulchra mulier venerat
etc. Cogitate quod rex misit pro ea. sed mu
tatis cordibus etc. Cogito ego quod rex vo
luit eam videre. quam honorauit offe
rens se sibi. precipiens ne aliquid sibi di
pliceret in aliquo. De hoc prophetia in
persona virginis. eccli. 24. Ego quasi
vitis fru. sua. odor. et flo. mei. fructus
hono. et honestatis. Non hic virtutem
fiorum vinee: quia dicunt naturales qui tra
ctant de proprietatibus rerum: quod ser
pentes et bestie venenose fugantur ab
illo odore. Serpens et animalia vene
nata sunt persone luxuriose. in quibus
v. ma. fugauit motus carnalium pro
tunc. Ideo dicit. Ego quasi vi. fru. etc.
Moraliter debemus omnes vitare luxu
riam et peccata mortalia in omni loco:
sed singulariter vbi est inuocatio vir
ginis marie. Eccli. 24. Transite ad me
omnes qui concupiscitis me. Tertius ti
mor virginis fuit. considerando egip
tiorum infidelitatem: quia erant pes
simi ydolatre. Nota hic secundum ma
gistrum hystoriarum. quomodo ad ua
ticinium ieremie ipsos de ydolatria re
prehendentis fecerunt imaginem puell
le puerum gestantis. quam secrete
adorabant. Et ingrediente domino
egyptus omnia ydola corruerunt. Et

fuit completa. pph̄ia ysa. 19. Onus egypti. ecce dñs ascēdet super nubē leuē. ⁊ ingrediet̄ egyptum. ⁊ mouebunt̄ simulacra egypti a facie ei⁹. Nubes ē caro xp̄i seu hūanitas. Iaco. 4. Que est vita v̄ra: vapor est ad modicū parens. ⁊ deinceps exterminabit̄. Dñs. n. ascēdit super nubem. qz ipse regebat hūanitatē lenem: qz sine onere peccati. Cū aut̄ virgo intrasset per palmā ciuitatē egypti que dicit̄ elipolcos. inuenit gentes plorantes: qz simulacra ceciderāt ⁊ confracta fuerāt. Et iterrogabāt virginē vnde vēiret. que r̄ndit. qz de tertia p̄missionis Dicebāt ei. Scitis vos si virgo peperit: quia tale signum fuerat eis datū a ieremia pph̄a. qz quādo virgo pareret. illa simulacra corruerēt. Credo qz virgo voluerit videre illam ymaginē puelle. d. qz nō adoraret̄ eam: S; deum ī imagine representatū. Et qualis cōsolatio fuit ista v̄. ma: Et poterat dicere qd̄ d̄r̄ ī. ps. 93. Scdm̄ m̄ritū dñi volo. meoz̄. ī c. m. 2. t. l. animā meā. O si cognouissent eā. Moralr̄ hic pro rusticis ne credāt se adorare imaginem. sed xp̄m ut d̄r̄ Mat. 4. Dñm deum tuū; adorabis. ⁊ illi soli seruiēs.

Quantū ad tertiu. Quō ista fuga fuit reuocata temporalr̄. Dicit euagelium Et erat ibi vsq; ad obitum herodis. s. per. 7. annos secūdam magistrū historiarū. Defuncto aut̄ herode. Ecce angelus dñi apparuit. vsq; in fine. Nota hic duas questionēs. Cū virgo fuisset q̄si exul. in egypto per. 7. ānos. de quo viuebat: qz ioseph iam erat senex ⁊ nō poterat laborare? R̄ndeo qz virgo ma. cum manib⁹ suis p̄stitit filauit. texuit: ⁊ prouidebat sibi. filio. ⁊ ioseph. Dicat quō per filiū mittebat carissimam ad dñm eius cui⁹ erant. Angeli prouidissent sibi sed noluit. Et ad hoc propositū pp̄te ē tex. p̄. ul. Cōsiderant sc̄itas domus sue. s. paupertatis. humili-

tatis. ⁊ panem ociosa nō comedit. Moralr̄ hic mulieres habēt exemplū ⁊ doctrinā: qz multe cōsentiant peccato ex paupertate. Nūquid habetis man⁹? Ideo apl̄s. i. ad thes. 4. Rogamus aut̄ vos fratres ut abūdētis magis. ⁊ operam detis vt quieti sitis. ⁊ vt vestrum negocium agatis. ⁊ operemini manib⁹ vestris sicut p̄cepim⁹ vobis: ⁊ nullū aliquid desideretis. Nota regula est iuristarū qz vbiūq; papa dicit̄ p̄cipimus obligat sub pena Questio ē. quare ch̄ristus voluit stare. 7. annos in egypto nec pl⁹ nec min⁹: qz quicquid faciebat xp̄s erat misteriu. R̄ndeo. qz triplici rōne. s. Anagogica. Alegorica. ⁊ tropologica. Propter primā rōnem. filius dei. virgo. ⁊ ioseph fuerūt in egypto 7. ānis corporaliter. s; q̄tum ad animam erant in terra p̄missionis. Et post. 7. annos apparuit angelus ioseph. ⁊ redierunt ad terrā p̄missionis. In quo īnitur. qz post. 7. etates ibimus ad terrā p̄missionis. s. gloriā. in qua solum nunc sunt anime sanctorū. sed post 7. etates simul corpora cum animab⁹. De hoc Osee. xi. Sicut mane pertransit z̄. Secūda Alegorica. Egiptus. i. tenebra. significat qz sicut xp̄s. septem ānis fuit ī egypto. ⁊ post angelus apparuit ⁊ reuersus ē in terrā p̄missionis sic peccatōes. 7. annis. i. ex septē peccatis sunt in egypto. i. ī tenebris peccatorū. Superbia est vna tenebra: quia nō vident periculum in quo sunt. ⁊ sic de alijs. Auctoritas. ps. 12. Nescierūt neq; itelle. in te. am. Et loquit̄ de peccatoribus si reuertuntur ad terrā israel i. lucis. quādo venit angelus. i. compūctio cordis de peccatis. Tertia est tropologica. Conclusio est sanctorū voc. qz pro quolibet peccato mortali homo obligatur deo in. 7. annis de penitētia in hoc mundo. vel restat in purgatorio. Rō: quia in quolibet peccato mortali fit cōtra. 7. dona spiritus. s. Sed quā

litas penitentie est arbitraria. iō xps uoluit stare. 7. ānis in egipto. i. i angustia ostendens q. 7. ānis puenit stare in angustia penitentie. 7. post homo liberat a penis. Deutero. 15. Cū tibi vēditus fuerit frater tuus hebreus aut hebreā. 7. sex ānis seruerit tibi: in septimo āno dimittes eum liber. i. trāseuntem. Transit peccator de culpa ad gratiā per penitētiās. Rogem⁹ deum zc. Amen.

In festo sancti Antonij.
Qertamen forte dedit illi ut uinceret. Sapiētie. 10. Thema. Sollemnitas. 7. officiū p̄sentis diei est illius beati 7. amici dei Antonij cōfessoris. Ita etiā erit 7. sermo noster. Salutes v̄. ma. Pro declaratiōe huius v̄bi 7. breui itroductiōe materie. Sciēdū q. in sacra scriptura litterali. 7. etiā hoc declarat experientia sensual. q. p̄sens vita nō est nisi campus prelij. 7. q̄tum ad corp⁹. 7. q̄tum ad aiām. P̄tio q̄tum ad corpus. qz statim natus. a die natiuitatis vsqz ad finē semper ē in p̄lio: quia quattuor qualitates itra corpus cōtinue bellant. s. calor cum frigiditate. 7. siccitas cum humiditate quousqz iterficiūt hominē. semper p̄liātur corripendo. alterādo. minuēdo. 7. cōtradiciēdo adiucē. ac si homo teneret in utero q̄tuor serpentes iter se bellantes. mordētes zc. Ita potestis cogitare de qualitatib⁹ itra corp⁹ humanū. Item ad extra. corp⁹ est in p̄lio miseriarū. sudor. frigor. periculor. infirmitatum. paupertatū. tristitiarū zc. Item cum p̄mis adiucem. vel lingua. l̄ manu seu opere. In tantū q. dauid de isto prelio corpis facit vnum psalmū. di. Misere mei deus qm̄ concul. me homo. homo q̄tuz ad preliū cum proximis. Tota die ipugnans tri. me. Conculcauerūt me inimici mei. s. quattuor qualitates elementor. tota die. quoniam multi bel. aduer. me. q̄tum ad n̄serias. secūdo q̄tum ad animam qd ē

prelium periculosius: quia anima melior est corpore. Istud prelium potestis intelligere per talem similitudinē. ac si in isto campo esset vna pulchra domicella nobilis 7. delicata. 7. impugnaretur a tribus militib⁹ armatis. quoruz unus veniret ante cum ense euaginato alius a dextris cum balista 7. sagitta. alius a sinistris cum lancea. 7. ipsa stat apodiata ad parietem. Lerte talis domicella esset in magno prelio 7. periculoso. 7. gratia dei esset q. euaderet: qz nullum habet defensozem nisi parietē vbi sustinet. Ita est v̄ anima cuiuslibz nostrum que ē domicella pulchra 7. nobilis: quia nullū habet patrē nisi deus qui eam creauit ad imaginē suam. Et stat apodiata ad parietem. s. fides xp̄iana: qz sicut paries sustinet 7. impedit visum. ita fides xp̄iana est apodiamentum xp̄iani. Item fides est de his que homo non videt. Ideo apl's diffiniens fides dicit. heb. xi. Est autē fides sperandarum substātia rez. Ecce fundamentuz. argumentū non apparentiuz. s. de his que nō vident. Ad istum parietem apodiatur aia xp̄iana. quia aīr iam capta esset 7. mortua 7. destructa. Et impugnatur a tribus militib⁹. Ante uenit mūdus ense euaginato. s. cum negocijs 7. iniustitijs zc. a dextris autem caro cum sagittis malarū inclinātionū sensualitatū. motū luxurie zc. a sinistris autē. diabol⁹ cum lancea tēptationum diuersarū rez. De istis militibus dicit petrus apl's. i. pe. 2. Militant aduersus animas. Et propter hoc dicit. Job. 7. Militia est. s. q̄tum ad animam. Et vbi nos habem⁹ militiā. Alia trāslatio autētica habet temptatio. que respicit animā est vita hominis super terram. Et sicut mercenarij dies eius. Qui si fideliter laboret meref salarium al penam. Ita de nobis. si fideliter militemus non frangendo dei precepta habebimus coronam. Si autē

vt timidus homo vincatur captiuatur
i inferno. Ergo bene est verū. q̄ tota
vita nra est preliū quātum ad corp⁹ ⁊
quātum ad aīam. In isto prelio de⁹ de
dit gratiā b. anto. vt vinceret. Iō dicit
thema. Certamē forte ⁊c. deus suple
dedit illi. s. b. A. vt vinceret. Ad pra
ticam. quō. b. Anto. habuit prelium ⁊
habuit victoriam.

Primo. n. vicit mundus qui veniebat
coram eo ense euaginato.

Secundo vicit carnē que veniebat a dex
tris cum balista tensa.

Tertio vicit dyabolum. qui veniebat
a sinistris eius lancea recta. Ideo dicit
thema. Certamē forte dedit il. ut vin.

Dico primo. q̄. b. A. habuit plium eius
mādo qui veniebat coram eo cum ense
euaginato. Dicatur quō puer fuit nutri
tus a parentibus vt timeret deum. ne
iuraret. ne diceret mēdacia. Erat tot⁹
p̄recūdus. ⁊ didicit lras. Ibat cū pa
rentibus semper audire missas. sermo
nes ⁊c. Parentes eius obierūt ⁊ ipse
erat q̄si 20. annorum. ⁊ remāsit heres
multarū possessionū. ⁊ redditū. ⁊ cuius
dam magni oliuarij. Tūc mūdus ince
pit cōtra eum a sermī. i. cū ense iude
re p̄tra euz dicēdo imaginatiōi secun
dus modos mūdi. Antoni tu es modo
dñs dom⁹ ⁊ diuitiarum. ⁊ poteris mō
ducere vxorē. ⁊ eris de maiorib⁹ ciui
tatis. ⁊ i regimie ⁊c. Et si volueris cō
modare. x. p. xij. poteris valde ditari.
vel mutnes sup possessiones. ⁊ iteris re
cipe fructus. vel emere minori pretio.
q̄ soluis ante. vel v̄dere plus rōe ex
pectatōis ⁊c. Ecce la serima del mūdo
Sed cū b. A. fuisset assuet⁹ audire mis
sam ⁊ sermones: q̄ talis raro ē q̄ fa
ciar malū sinē. Dū semel audiret mis
sa; audiret illud p̄siliū euāgelij. Mar.
19. Si vis p̄fectus eē vade ⁊ v̄de oīa
q̄ hēs ⁊ da pauperib⁹. ⁊ veni sequere
me ⁊ hēbis thesaur⁹ i celo. **O** dixit b.

A. qual' brocaleri⁹. cū isto potero me
defendere. ⁊ coopre serimā mūdi. Di
catur quō statī post missam dedit bōa
sua ad vendendū. q̄bus venditis. pecu
niam distribuit in pijs cāis ⁊ personis
pauperibus. hoc facto. sequutus ē xp̄m
in vita spūali ⁊ dimittēs mūdū iuit ad
desertū. Et sic euasit a primo ictu mū
di. s. q̄ volens eū pcutē in capite fuit
a b. Ant. percussus in pede. Sed iterū
mundus inuasit eum. Quia aliquorīes
q̄ homo nō pōt pcutē inimicū suū
vno modo querit ipsum decipere alio
mō. Ita voluit facere mūd⁹ b. Ant.
Quādo. n. fuit in deserto vt in sua pau
pertate seruiret deo. Ecce q̄ mundus
fecit sibi ictum in tibijs. fecit sibi ictū
in reuersum dicēdo imaginatiōi. **Mō**
antoni tu es in deserto. Nūquid fuiss;
bonū reseruare tibi aliquid de quo se
cisses vnā cellam. altare. oratoriū.
lectulū. tabulā ⁊ huiusmōi. Lūq; sic
cogitando incederet per desertum. in
uenit vnū discum argēteum politū.
Cogita quō sensualitas statī dixit. An
toni de hoc poteris facere cellā ⁊c. ⁊
nō audebat eū tāgere. S; admirās in
tra se dicebat. Et quō ē hic cū non sit
via ⁊c. Ecce quō mūdus volebat euz
ferire. Sed tūc ē remediū. s. retraher
pedē. Et ita fecit b. Ant. dicēdo ihs re
traxit se ⁊ discus disparuit vt fumus.
Et potuit dicere b. Ant. eū dō ps. 54.
Elōgavi su. ⁊. m. i solitudine. Istud ē
bonū remediū ne hō subuertat. Sed
tē mūd⁹ voluit sibi dare vna stochada
iuxta cor di. imaginatiōi itez cū staret
i spelūcha i deserto. Antoni. tu es hic
mō. ⁊ cui p̄ficiis: De⁹ fecit te hoīem q̄
ē social' per nām ⁊ tu facis te aīal. q̄ il
lud dō. homo cū i honore eēt nō inte
com. ē iu. in. ⁊ si. f. ē illis. Si fuisses i
ciuitate. potuisses multis p̄ficere tra
ctando paces. dando consilia. corrigē
do peccata. v̄l huiusmodi. vel admin⁹
si fecisses hic vnū mōasteriū pro te ⁊

alijs qui vellent fugere occasiões mū
di. Dū sic cogitaret extiuit spelūcham
z iuenit massas siue pomum auri. Sta
tim sensualitas stulta loquta ē. O An
toni adhuc de isto auro posses cōstruere
vnum monasteriū. Ecce la stochada
ad cor vt pderet amorē paupertatis que ī
corde consistit. Sed b. Ant. induit se d
vna lorica. i. de vna auctoritate scrip
ture di. illud ecclī. .31. Beat⁹ hō qui ī
uentus ē sine macula z post aurū nō
abiit. Forte dixit ipse. Oy hec posset
ēē temptatio. Et dixit signando se ihs
z aurū euauit vt fumus. Ecce quō
b. Ant. vicit primum militem. s. mūdū
cōtra eū bellantē. Jō thema dicit. Cer
tamen forte zc. Moraliter iste mun
dus triplici ictu bellans multos inter
ficiit. qz nesciunt se defendere nec ab ic
tu se munire. Primo prociendo ictus
vulnerat laycos eos inclūans ad vsu
ras. furta. rapinas. calūnias z huius
modi. Dicat cōtra hoc zc. O moder
nis temporibus z quot interficiūt isto
vulnere. Secūdo ictu ex trāsverso percu
tit religiosos. Tertio vulnerat z iterfi
cit s̄latos z curatos: qz spūalia sacra
mēta que hēnt ministrare ppter hono
res dei z animarū salutē. modo nō iam
sic nisi rōne pccūie. Oīa sacramēta vē
dūt aliquo mō. Alij aut ne hēant sol
uere datia. īpositiōes. z huiusmōi iura
faciūt falsa iuramēta. tales occidunt
per colp de stochis. pp hoc xps amfā
do vos dicebat. Cavete ab omni auari
tia. Nota ab omni zc. i. his tribus mo
dis. scilz Contra auaritiā laycorum.
Cōtra pprietatē religiosorū. Cōtra simo
niam clericorū. De quibus Luc. 12. Qz
non in abundantia ciuiliū vita eius
est ex his que possidet.

Dico s̄o. qz vicit carnem zc. Corp⁹ n.
pugnat cum sagittis atroschatis. s. in
clinando. viciādo. z motus varios lu
xurie mīstrādo. Et nisi hō sciat se dese
dere iterficiūt. Sed ī isto plio. b. Ant.

sciuit mirabiliter se defendere. Cū eēt
in deserto. z viciisset primum militem. s.
mūdū vt audiūstis. Secūd⁹ miles. s.
corpus carnale incepit ipsum īpugna
re: quia erat in flore iuuentutis. Et se
cundum qz prolixē ponit Athanasius
qui suam legendā composuit. caro di
uersimode ipsum impugnavit. Modo
vigilando dando motus. cogitatōnes.
zc. modo dormiendo in somnis qz erat
cum mulieribus zc. Et qualis sagitta
est ista persone spiritali: quia per s̄ois
carnalibus non displicēt talia somnia
siue motus. O dixit b. Ant. Ego egeo
medicina. Qui enim vult curari a vul
nere sagitte. oportet expellere sagittā
deinde apponere triacam cōtra vene
num qd remanet int⁹. Ita fecit b. A.
Primo expellebat sagittas scilicet tē
ptationes. statiz cōmutando imagiatō
nē. cogitādo de passione xpi. vel de pe
nis inferni zc. Secūdo qz venenū; erbe
sagitte recipiebat triacam abstinentie
a spū scō cōfectā. Primo abstinebat in
cibo nihil aliud comedens nisi panem
cum sale post solis occasum. z bibebat
aquas. semel in die tm comedebat. Et
aliquotiens transibant. 2. vl. 3. dies qz
non comedebat aliquid. Item absti
nebat a somno. dormiendo solum per
duas vel 3. horas super terram. Item
portabat aspū ciliciū. z desuper man
teliz. z de ope manuum suarum viue
bat. Opabatur cisteletas. canistros.
sabelia. z huiusmodi. Et cū ista triaca
seruabat se cōtra venenū luxurie. qd
mūqz sibi nocuit. qz nūqz p̄sensum tem
ptatiōi p̄buit. tenēs consiliū aplī. 1.
cor. 6. Fugite fornicationē. Ecce p̄mū
remediū. s. expellere sagittam cogita
tionis. Col. 3. Mortificate membra ue
stra. Ecce scdm remediū de triaca
abstinentie. que sunt super terram zc.
Sed iterum non dixit caro. quia forti
us sagittabatur balista de martinetō
Dicatur quō diabolus in spē pulcetti

me misericors apparuit sibi. et prima facie
non cognouit demonem fuisse. De quo
A. admirans ait cum spiritu. Et qualiter
estis vos hic? Respondit. Ueni querere
consilium a vobis quomodo et in quo loco pos-
sem facere penitentiam et posse seruire deo
Statim caro dixit. Antoni. Ecce ista
mulier iuuenis est et pulchra. et sola. et nul-
lus sciret. non perderes famam. ideo etc.
Uidens. b. An. quod caro calefiebat. D.
dixit ipse. Unus ignis expellit alium.
expecta modicum. Et eleuatis fimbrijs a
tergo. posuit se in igne. d. mulieri. Si
vis habere mei placitum venias huc etc.
Et disparuit dyabolus. Et deus fecit gra-
tiam. b. Anto. quod in igne sedens non fuit
combustus. sed fugauit temptationem tam
fortem. Et poterat dicere eum dauid.
ps. 16. Probasti cor meum et vi. nocte.
igne me exa. et non est in me iniquitas
Sic vicit secundum militem. Ioh. thesima. Et
tamen forte etc. Moraliter homo hic ex-
plum castitatis seruande nos religiosi
qui habemus super nos votum expressum
et clerici animum. fugere occasiones. vi-
tium mulierum familiaritates et loquutiones.
de longe sumus amici. vitare opportuni-
tates. Dicebat. b. hier. Ad Rusticum
monachum. Feminam quam bene conuer-
santem didiceris. mente dilige. non cor-
porali presentia. Et ille. Quid de matre
mea. Respondit. b. hieronimus. Matrem tuam
ita diligas vel videas. ne per illam aliquid
videre cogaris. h. n. famulas. habet
pedissequas: et quanto vilior eorum conditio.
tanto facilius est nuda. In isto proloquio
plures interficiuntur: quia nesciunt expel-
lere sagittam temptationis. nec recipe tria-
cham abstinentie. Dicatur etiam de impe-
dimentis matrimonij. si materia hoc re-
quirat.

Dico tertio. quod vicit dyabolum etc. Dicat
quomodo cum semel. b. A. staret in sua con-
temptatione in heremo. Demones qui te-
nerant consilium ut ipsum expellerent
a cella ne ipsi perderent illam habita-

tionem. in specie hominum venerunt ad eum.
d. Et quid Antoni tu vis nos expelle-
re de matris habitatione? Et nunc quid ciuitates
et ville sunt habitationes hominum. et des-
serta demonum? Ioh. recedas. vadas ad
ciuitatem: aliter etc. Respondit b. A. Dominus
mihi adiutor non timebo quid faciat mi-
hi homo. eo quia ipsi erant in specie hominis
Qui nolens recedere fuit grauer a de-
monibus percussus. in tempore quod quidam san-
ctus homo qui ueniebat visitare eum.
tunc venit et inuenit ipsum mortuum
ut credebatur credens ipsum a latronibus
occisum. plangit eum et portauit etc. Cum
quod ut moris est vigilaret o nocte iuxta
corpus beati. A. Antoni virtute dei for-
tificatus aperuit oculos: et admiratus
ubi esset cogitauit negotium sicut eue-
nerat. Et dum vigilans dormiret. A.
surrexit. et secreta recessit: et reuersus
est ad heremum. Ecce qualis miles christi
Logitate quam non inuenerunt eum vigilans
quomodo debuerunt admirari. Cum aut. b.
A. fuit in ouea sua statim incepit pro-
uocare demones d. hic sum et huius-
modi. Statim venerunt demones in speciebus
diuersarum bestiarum de unicorn. leo. thoz.
lepor. serpen. etc. Et crudeliter inase-
runt eum. Cumque iam esset ad mortem
dicebat ut poterat ihesus. Et su-
bito spelunca magna claritate resplende-
uit. et demones fugerunt. Tunc. b. A.
vidit dominum ihesum christum. Cui dixit. O bo-
ne ihesu. ubi eras? Et quare non affui-
sti a principio mihi. ut sanares vulne-
ra mea? Respondit ihesus. Antoni. hic
eras: sed expectabam videre certamen
tuum. Et quia tam fortiter dimicasti etc.
Et curatus est subito. nec demones
cetero ausi fuerunt ad eum accedere.
Ergo cer. forte etc. Per quomodo intrabi-
mus moralitatem. Quia deus voluit quod. b.
A. haberet tam magnum prelium cum
demonibus. visibiliter etiam sibi appa-
rentibus: quia inuisibiliter et multi impu-
gantur ab eis. Sed sic visibiliter non

legitur nisi de bto. A. Rñdeo q prim^o
heremita in nouo testamēto notorius
post xpm fuit btiis. A. i veteri at te. le
guntur aliqui tenuisse vitas heremiti
ca; sicut helyas. z. b. ioh. baptista. In
nouo aut testō. xps fuit prim^o. Deinde
b. paulus heremita. sed erat secretus
z icognitus. sed bto. A. fuit reuelatus
Jo videntes demones q btiis. A. ostē
debat multis eum sequētibus in futu
rum viā paradisi: q̄tum in eis fuit vo
luerunt ipsum occidere. sed deus non
permisit: qz cōter i prelijs ille q pōtat
bāderiā plus ipugnatur. vt ceteri seq̄n
tes timeant z fugiant. Et qz fuit prim^o
z princeps huius vite. deus sibi p̄mi
sit qz faceret eū noīari in toto orbe.
Moraliter. Illi qui incipiunt bonā vi
tam. portant banderiā saluatoris dādo
bonū exēplum alijs. Sic et illi qui inci
piunt malam vitā vel vanitatē. i idu
mētis vel ornamētis portāt banderiaz
dānationis. Dicūt mulieres. Bene co
gnoscimus q vanitates z sup̄fluitates
quas facimus faciūt nos z viros dā
nare. Sed que erit illa que incipiet di
mittere: qz si vna incipet zc. hoc vult
dicere. quis portabit banderiaz z lu
crabit coronā. Et lz oēs martires ha
beant coronā; glorie. singl^z tñ. b. Ste
fanus qui fuit primus. Item lz regula
riter oēs penitētes saluētur z habeāt
coronā; spālius tamen. b. Ma. Mag.
Ideo dō dicebat. i. parali. xi. Dis qui
p̄cusserit iebuseū. i. diabolu; i primis:
erit princeps z dux. Ita xps. oēs q hāt
victoriā de dyabolo facit p̄cipes z re
ges in paradiso. Sed p̄cipalr incipien
t. s bonā vitā z eam cōtinuātes. Vir
tus. n. boni op̄is perseverantia ē vt di.
grego. Et qz btiis. A. incipit: cōtinuavit
z perfecit bonā vitam z sanctā: Ideo
qñ fuit nonagitanouē annor. receptis
sacramētis z cōgēto a discipulis ac si
deberet ire vltra mare eos osculādo
leta facie. vidit scōs angelos ad se ve

niētes z emisit aīam suā scām. Et statim
coronatus fuit i glia. Et sicut i b̄ mun
do noīatur ex singulari scitate: ita et i
eelo nominat̄ ex magna dignitate. Et
potest dicere. Bonum certamen cer
quantum ad primū militem. cur sum z
sumau. q̄tū ad fm milite. fidē seruau
quātū ad tertiu. Jo i re. s. seculo re. est
nubi co. iusti. s. glia eterna. Deus nob
cōcedat istas tres victorias. Amen.

In festo scōz martir Fabiāi z Seba.
Pofuit me quasi signus ad sagit
tam. habetur originaliter vbi
istud in libro trenorum z lamē
tationum tertio capi. Licet hoc festu;
sit duoz brōz zc. tamē de sancto fabia
no nō hēmus i sua hystoria. nisi qz fuit
papa bonus z scūs z post fuit martir
xpi. sed i vita. b. Sebastiaī legim^o m̄
tas virtutes de quibus recipere poterā
mus bonam doctrinā ad regēdū vitas
nrā; s; prius salutē v. ma. Pro bre
ui declaratōe thematis. Sciēdū qz doc
trina ē general. cois. z vera i scā theo
logia. qz deus solū ē rō cā p̄ncipiū. z ac
tor oīum maloz pene: nō tñ culpe nisi
p̄missiues: qz mala culpe ex libero arbi
trio hoīs procedunt quē deus nō ipedit
qz hāc libertatē deus nō aufert viato
ri. Tho. 2o sen. di. 25. S; mala pene nō
solū a deo permittuntur. imo ab ipso in
fliguntur. sicut sunt dolores. infirmita
tes: z silia. Nō ē. qz oīa mala penalia
licet carni sunt dolorosa z aliquotiens
verecūda. sunt tñ aīe medicina. z ad
p̄fectū quēadmodū medic^o qñ āputa
uit vulnera dat pargam. vel cauteria
Lalla licet sint dolorosa. tñ sunt medi
cinalia: qz dātur pro salute cōsequēda
Sunt. n. multi qui in sanitate z p̄spe
ritate nō curant de deo. viuūt i pecca
tis. totam aīam habēt vulneratā z gra
uiter infirmā. O dicit deus vt bonus
medic^o. Iste l'isti idigēt bōa medicina
cura: iua z infligit dolores. infirmita
tes. miserias. paupertates. z tunc illi

conuertunt ad deū. et cōfitentur. satis
faciūt. remittit. et huiusmodi. Jō dicit
dō. ps. 118. Multiplicate sunt infirmi. co-
ru. postea accelerauerūt. s. cōuerti ad
deū. Uel sunt aliquoties ut medicina
p̄seruatiua: qz licet homo nō sit in pec-
catis. de⁹ tamen qui uidet et scit omnia
quādo homo h; alijs magnā gratiā. p̄-
prietatem. uel uirtutē. superbiat uel
al's caderet in peccatis. De⁹ aut ut bo-
nus med'c⁹ dat medicinā p̄seruatiua;
s. aduersitatē. alijs infirmitatē et huius-
modi. ut patet i paulo qui de se dicit.
2. cor. 12. Ne magnitudo reuelationum
extollat me dat⁹ est mihi stimul⁹ carnis
mee. angel⁹ sa. Ut ut medicina nutriti-
ua. s. ut augmētet in uirtutib⁹. Quā-
do de⁹ inuitit aliqua mala penalia ali-
cui nō pro peccatis ad puniendū. sed p̄
meritis et uirtutib⁹ augmentādis. ut
patet de tob. qui post omnia mala illa
fuit sanctior. Cui nō dedit de⁹ illā me-
dicinā ut ip̄s curaret: qz non hēbat pec-
cata. sed ut p̄seruaret et nutrirer. Auc-
toritas ysa. 45. Ego dñs et nō est alter.
formās lucē. s. itellect⁹ i claritate scie.
per sciam acq̄sitam uel ifusam. ingenij
uel subtilitatis ad cognoscendū deum
et diligendū. Et creās tenebras. s. igno-
rantie et ruditatis qz est malū pene et
medicina p̄seruatiua. Quia mlti sunt
qui si haberēt scientiā superbirent: iō
ut sint humiles et c. Itē faciens pacem
ut sibi seruiat. Et creās malū. s. guer-
ras ut gētes corriganē. qz ciues et mili-
tes tempore pacis qñ nihil habēt face-
re. dat guerzā mulierib⁹. eas iherēdo.
Quādo aut sunt in guerra. nō curant
sed cōfitent. et timent deum. Itē alia
auctoritas. eccl. xi. Bona et mala. uita
et mors. paupertas et honestas a deo sūt:
Itē alia auctoritas. Amos. 3. Si ē ma-
lū. s. pene i ciuitate qd dñs nō fecerit:
qñ dicat nō. Ergo cōclusio est uera. qz
omnia mala penalia sunt a deo. Jō. b.
Sebastianus sciens istam doctrinā;

sus malum pene. s. sagittarū attribuit
deo di. Posuit me et c. suple deus. qz im-
perator et alij sagittarū. s. soluz fuerunt
ministri. Patet thema. In eius tamen
uita notauit. 3. excellentias. s. siue perfe-
ctiones.

Prima uita uirtuosa. ibi posuit me.
Secunda doctrina gratiosa. ibi qñ signū.
Tertia passio dolorosa. ibi ad sagittā.
Quantū ad primū et c. s. uita uirtuosa
que notat ibi. Po. me. suple deus. Itē
scitis qz ille qui facit pulcrū uiridariū.
perquirat arbores bōas et fructiferas.
ut plātet i suo uiridario. Itē modū fecit
xps. qui fecit uinū uiridariū pulcrum
s. sanctā eccliam xpianā. ubi uult per-
sonas uirtutib⁹ fructificantes. Ideo d̄
nemore hui⁹ mūdi elegit. b. Sebastia-
nū ut arbore fructiferā et plantauit in
giardio suo. Ideo dicit. Posuit me. Jō.
is. Ego elegi uos et posui uos ut eatis et
fructum afferat. et fru. v̄ ma. Nota. ut
eat. uadit. n. arbores per. 3. dietas
s. producendo flores: solia. et fructus.
Ita qlibet bonus xpianus deb; facere
istas. 3. dietas: qz non ponit ut sit ocio-
sus. Jō dicit ut fructū affe. Dicat h̄c
fruct⁹. b. Seba. de quo dicit hystoria.
qz uir erat totius prudētie. et uniuersa
moy honestate p̄clarus. et necesse erat
ut quē deus perfuderat gratia ab om-
nibus amaret. Si ergo ego dico uobis
aliquas uirtutes suas nō possum erra-
re. cum i omni moy honestate fuerit p̄-
clarus. Uirtutes. n. sue erāt in triplici
gradu quēadmodū alique uirtutes or-
dināt hominē erga deū. alique erga se
ip̄s. alique erga proximū. Istas uirtu-
tes debent habere diuites et milites qz
nō habēt proprijs manibus laborare.
Pr̄ia uirtus que ordinat erga deū est
deuotio. Fuerat. n. p̄rio ciuis narbōe.
deide mlti. postm̄ 5; romē. fuit. n. officia-
lis ip̄atoris. et cotidie regratiabat̄ dō
quia dederat sibi uitā opulentā. quia
proprijs manibus non oportebat eum

laborare. & illud tempus quod expendit;
in vite acquisitione expendebat in de-
uota oratione. surgens ante aurora. & fa-
cta die ibat ad missas; quam audiebat de-
uote & cum silentio. Post missam autem ibat
ad negotia vel consilia imperatoris. de fo-
riter orabat & examinabat vitam illius diei
si in aliquo offenderat. continebat. confi-
tebatur in omni die dominica. Ita de-
bet esse vita militum & diuitum erga
deum. Sed hodie homines parum curant
de deo. Si sunt pauperes laborant pro
vita & bene: si autem sunt diuites. nunquam
est finis in acquirendo. baruc. 3. Argu-
tum thesaurizant & aurum in quo confi-
dunt homines: & non est finis acquisitio-
nis eorum. Secundo. erga se ipsum. Pri-
mo non faciebat excessum in cibo. ser-
uabat ieiunia ecclesie. Item in vestimen-
tis satis honorabiliter secundum statum
suum; sed non faciebat superfluitates & va-
nitates in sumptibus. vel campanis. &
militibus siluestribus. quia hitus est al-
badanor. i. militum siluestrium. Milites
debent portare vestem non nimis lon-
gam nec nimis breuem: sed medio mo-
do. & honorabili. Item in scutiferis non
patiebatur quod essent leuones & robatores
sicut multifacit modo: nec erat expe-
diens quod ipsi iurarent. aliter ipse puniebat
eos. Melius est. n. habere paucos & bo-
nos: quam multos & malos. Non placebat
sibi audire vilitates nec truffas de mu-
lieribus etc. Et sic custodiebat se ipsum;
secundum dei preceptum. d. illud deuter. 4.
Custodi tibi te ipsum & animam tuam
sollicite. Tertio. erga proximum: quia
omnibus amabilem se exhibebat ex sua
sapientia & bono regimine. Dicit histo-
ria. quod imperatoribus diocletiano & ma-
ximiano valde carus fuit. & a tota eo-
rum curia reuerentur. Erat. n. in con-
silio prouidus. non sustinebat quod alicui
fieret iniuria. defendebat causas vi-
duarum & pupillarum ut suas. & paci-
ficabat discordantes. Istud est officium

militum. & diuitum. Sed modo milites
& diuites grauant & molestant viduas
iuuenes & puellas. ut sint eorum puta-
ne. Idem de monialibus totum est leno-
cinum & meretricium. De redditibus suis
expendebat certum quid pro victu. &
certum quid pro vestitu. & certum quid
pro animalibus. & certum quid pro ani-
ma in elemosinis. Ita debent facere
milites. Sed hodie milites nullam re-
gulam seruant. Deberent iam ordina-
re. Ecce ego habeo mille vel duo milia
floze. in redditibus. Et expendam totum
pro seruitio corporis & totum pro anima. & re-
stringere se. a vanitatibus. & non face-
rent illas rapinas vel exactiones sub-
ditis. & possent facere etiam. eccl. 17.
Deus mandauit unicuique de proximo
suo. Ita faciebat. b. Seba. Ideo si etiam
non fuisset martyr fuisset excellentissimus profes-
sor. Iohannes possumus dicere de eo. Quasi vas
auri solidum propter caritatem. ornatum omni la. p-
tioso. s. virtutibus multis etc.

Quatum ad finem etc. Doctrina gratiosa ibi
est signum. Et hec sequitur ad primum. quod primum
homo debet habere vitam virtuosam. deinde doctrinam
gratiosam. Si autem fieret oppositum. quod primum
homo vellet habere doctrinam. secundo vitam etc. est
ordo preposterus. uerba enim sunt signa
hominis & eius conditionis. Iohannes dicit quasi signum
etc. v. g. Qui loquitur de honoribus. vanitatem
& populi. in hoc cognoscitur creature condi-
tio. signum est superbie. Si autem loquitur de non ego-
tibus. serijs & huiusmodi. signum est auaritie
Si autem de mulieribus & imundis. signum
est luxurie. Si loquitur malum de proximo etc. si-
gnum est inuidie. Iohannes dicit. i. pyramidas. Voces
sunt note. i. signa earum que sunt in anima passio-
num. Et in hoc ethicis. Quam unusquisque est. talia
loquitur & operatur. Idem patet in theologia. Dixit ille ma-
gnus theologus ihesus christus dominus noster Mat. 12. Ex
abundantia cordis os loquitur. Bonus homo de bo-
no thesauro cordis profert bona: & malus
homo de malo thesauro cordis profert
mala. Item deuter. 6. Erunt hec ver-
ba que ego precipio tibi in corde tuo.

et ligabis ea quasi signum in manu tua. Ideo dicitur quasi signum: in quo ostenditur doctrina gratiosa beati Seb. Non intelligatis quod predicaret in cathedra. sed dabat bonas doctrinas. sicut tenet facere quilibet bonus christianus particulariter instruendo vel corrigendo. Dicat quomodo illo tempore ab imperatoribus fuit data magna persecutio christianis. In tantum quod beatus Seb. cum mantello militari cooperiebat christianitatem. non timore. sed ut posset christianos visitare in carceribus. et ad constantiam animare ne deficerent in fide. et deus confirmabat doctrinam suam miraculis. Dicat hic miraculum de illo magno domino infirmo. qui audiens famam et miracula beati Seb. vocavit eum rogans ut ipsum curaret sicut curavit tale et tale. Respondit quod non erat medicus. nec faciebat miracula nisi secundum gentium devotionem. Si ergo habes devotionem ad christum. proijciendo ydola a domo tua. christus dabit tibi sanitatem. Qui protecit omnia ydola. Et in christum credidit. et curatus fuit. Ecce testimonium quod deus dedit doctrine sue. Moraliter. Qui vult habere sanitatem in domo sua vel persona. scilicet diuinos vel putanas vel lufores taxilorum qui renegant deum. quod est maius peccatum in christiano quam de idolatria in infideli: quia de illis ut de bestiis modicum curat deus: sed de christianis pro quibus tot fecit. reputat se grauius iniuratum. idcirco foras ut possumus dicere illud numeri. 23. Non est ydolum in iacob nec videtur simulacrum in israel. Dicatur cum semel. b. Se. iret per romam. et videret duos honorabiles ciues marcelinum et marchum fratres carnales et christianos in tormentis positos. ut scilicet abnegarent fidem christianam vel morerentur. ad quos venerunt uxores nobiles. filii et amici flentes. ut animos eorum emoluerent cum iam cepissent deficere etc. Quod dixit. b. se. hoc non debet sustineri. et in medium se obiciens dixit. O fortissimi

milites et diuini prelij bellatores. per nimiam virtutem peruenistis ad palmam. et nunc per misera blandimenta deponitis coronam sempiternam. Dicat quomodo confortauit eos. adeo quod non solum ipsi. sed uxores. filii. parentes et amici omnes fuerunt martires effecti. Ideo possumus dicere. illud deuteronomio. 33. Perfectio tua et doctrina tua. a viro sancto tuo. quem probasti in temptatione. Sed hodie alia doctrina praticatur et particulariter docetur. de sortilegijs de fataleries et vanitatibus.

Quatum ad tertium etc. Quia vicit passio dolorosa ad sagittam. non dicit passador. siue vereton qui statim occidit. sed sagitta que maiorem dolorem infligit. et positus est ad signum. Inter alias martirum mortes. ista fuit magis dolorosa. Ideo iob. volens ostendere suos dolores. dicit 6. c. Verba mea dolore sunt plena: quia sagitte domini in me sunt etc. Alia practica dicatur eius martirium. Postquam sic confortauit eos. dictum fuit imperatori quod erat christianus: Et furibundus imperator vocavit b. Seb. vi. Dicit quod tu christianus es. Respondit. Ita. et volo esse. Et imperator. O proditor decepisti me. Respondit. Ego sum fidelis ihesu christo et vobis pro quo orauit. sed ex peccatis vestris estis indignus ut christus audiat orationes meas. Et tunc cogitauit quomodo posset maiorem penam infligere. precipiens imperatori sagittam prout sibi remissionem si vellet christum abnegare. Dicat practica del al sagitare et in quolibet lectu dicebat. ihesus. Dicit istoria quod fecit eum quasi eritum impleti sagittis. ita ut mortuus ab omnibus putaretur. De nocte autem deuoti christiani volentes ipsum viuum inuenire. et secreta portauerunt eum ad quendam domum. Dicat de magno eius dolore extrahendo sagittas a vulneribus. et prescribat unguentum in vulneribus in nomine ihesu christi. et curatus fuit. Non cogitate quomodo dicebatur sibi a christianis quod fugeret. Respondit. Et qualis

miles essem: Nūquid xps venit obuias
crucifixoribus. d. quē queritis: zc. Be
ne poterat dicere cū dō ps. 37. Quā sa
gitta tue qz pro xpo eas recepit. infixē
sunt mihi. z cōfirmasti sup me manū
tuam. Deinde cū dioclitianus z maxi
mianus irent adorare ydola. fuit eis
obuiam. Quibus miratibus de eo di
xit eis. Deus suscitauit me vt respēn
dam vram malitiam. Tunc suscitatus
in ypodromio pcepto iperatois acce
pit coronā martirij. Ja. p. rō. Btūs vir
qui sus. tem. q. cū p. su. ac. co. vite. q.
re. deus di. se. Moralr si volum⁹ coro
nam glorie obtinere. O; hic nos sagit
tari z suscitari. Na; icipientes deuote
viuere. Dicatur de quol; statu statim
sagittatur derisionibus z detractio
nibus maloz. Multi timēt istas sagittas
in tm̄ q nō audent icipere. Sed n̄ sunt
timende qz debiles sunt. ps. 62. Sagit
te puuloz facte sunt plage eoz. Dicat
de balistis pueroz sagittatibus mus
chas zc. Scdo suscitamur. Prio a dia
bolo per varias temptatōes. Secus d̄
illis qui solutis habentis viuūt. grego.
Eos tēptare dyabol⁹ negligit. quos ge
to iure possidere se sentit. Scdo a car
ne per infirmitates z dolors. Sed ac
tu. 14. dicit. Per multas tribulatiōes
oz nos intrare in regnum dei.

In festo sancte agnetis martiris.
Qllaudabo te dcum saluatorez
meū. eccl. 1. vltio. hoc festū. b.
agnetis posurum ē iter martires
scil; b. sebastianū z b. vincentiuz. qz
optime cōuenit vna rosa alba p virgi
nales puritatē. inter duas rubeas per
martirij acerbitatez. Et de ipsa erit v
mo. z habebim⁹ multas doctrinas bo
nas p vite gubernatiōe. Sed salute
v. ma. Thema propositū in persona. b.
agnetis xpo loquentis de beneficijs
receptis sibi regratiāti diē. Lollauda
bo te deum zc. Pro cuius declaratiōe
z materie itroductiōe. sciendū q in sa

era scriptura iueniūt due spēs laudis
scil; laus mētalis: z laus vocalis. La
enim mentalis ē quādo persona actua
liter seu mentaliter cogitat gratias z
beneficia a deo recepta cū cordis affe
ctione cogitando. O quot gratias fec
mihi deus. Prio qz creauit me crea
turam rationalē. ad imaginem vel si
multudinē suā. Cum potuisset me fecis
se lapidem. vel lignū. vel animal brutū
O dñe z tm̄ teneor vobis. Idez d̄ xpia
nis. z iter xpianos fecit me nasci: qz si
d̄ infidelib⁹ z inter infideles fuisse; na
tus. etiam fuisse; infidelis vt ipst. Itē
quia me redemit. Voluit enim suspen
di in ligno crucis. ne aliquis sibi cre
dens z obediēs suspenderetur i ligno
iferi. Itē quia ad sanctū baptismū
pduxit me. Quot. n. sunt filij xpiano
rum qui moriuntur sine baptismo. Itē
de peccatis que feci nō me statim pu
niuit. imo ad penitentiam expectauit.
Istam gratiā domie angelis peccanti
bus nō concessistis. Et sic de alijs bñfi
cijs. Per tales. n. cogitationes mentis
absq; uocali expresseione deū laudam⁹
Et iste sunt laudes mentales. que mul
tum placent deo. Isto modo angeli sā
cti z beati qui sunt in celo. laudant do
minum mentalr. De ista laude dicit
dauid. Laudate dñm de celis. laudate
eum in excelsis. Secūda laus ē vocal
quādo predicta bñficia a deo recepta
nō solum ptemplant⁹ mente. sed profe
runtur ore dicendo. O domie quot gra
tias mihi fecistis. Prio in creatione
zc. Isto duplici mō tenemur deū lau
dare. Rō. qz essentia humana i duob⁹
cōsistit. s. in corpore z aīa: quia nō est
homo disiunctim siue diuisim. s; totuz
cōiunctum faciūt hominē. s. aīa z cor
pus. Itō tenemur ad duplicē laudē. s.
mentale que est princ'palis z plus pla
cet deo: z vocalem. Prio correspondet
anime. scda corpori. Prio nō est pers
cta sine scda. nec scda sine prima: qui

corp^o sine aia non est homo. Ideo ap^ls
hebr. vi. Offeramus hostiã semp lau
dis deo. i. fructu labioꝝu cõfiteꝝu; no
mini eius. Propter plurima ergo dõa
a diuina misericõdia suscepta dicit. b.
agnes. Collaudabo. i. simul merte l' cor
de z ore laudabo. s. i. qual; spẽ laudis
te deum saluatoꝝe meũ. Patet thema
Nota. 7. dona magna que deus dedit
beate agneti. S.

- P**rimo dedit sanctam caritatẽ.
 - S**ecundo veram fidelitatem.
 - T**ertio dignam honestatem.
 - Q**uarto altam z perfectam puritatẽ.
 - Q**uinto claram sanẽ itate;
 - S**exto plenam firmitatem.
 - S**eptimo sublimem felicitatem.
- E**x istis gratijs z beneficijs a deo rece
ptis dicit. b. agnes i. themate xpo regi
z deo saluatoꝝi suo. Collaudabo te de
sal. me.

Dico primo q. b. agnes recepit a xpo
sanctam caritatẽ. Caritas eni; e amor
dei z proximi ordinatus. Amor dei d;
esse in corde xpiani sicut oleum in lam
pade super aquam oia mūdana despi
ciens propter deum. Istam caritatem
habuit. b. agnes. Cum. n. esset puella
in ciuitate romana valde nobilis z ge
nerosa. recepit tantũ amore; z deuotõ
nez ad dñm nostrũ yhs; xpõ; q; sicut cre
scebat corporalr. ita crescebat virtua
liter in aia in dñi amore. Et ista e optia
proportio. Unũ cũ esset. i. 3. annoꝝ erat
deuotissima i aia; z pulchra in corpõ.
Ratio: q; sicut laterna cristalli iã d se
e pulchra. p̄erior tñ est qñ candela ar
dens in ea ponitur. Ita de persona q e
pulchra corpõ. qñ intra tenet lucernã
diuine gratie pulerto; efficit. Cuz aut
fm̄ psuetudinem antiquã romanõrum
puelle nobiles adiscerent artes libera
les in certa scola. Juuenes romani sel
uoluerunt videre puellas a seõis re
deuntes. Et posuerunt se iuxta portas

scole. Inter quos erat filius prefecti.
qui prefectus erat quasi rex. z hõ post
iperatoꝝe. Artẽdẽtes p̄eritudies puel
larũ lupi vadunt ad carnes. Inter al̄s
puellas. b. agnes fuit iudicata p̄erior
Et in tñ filius prefecti adamauit eaz
q; quasi rabidus effectus e pre amoris
magnitudine. Et vt inclinaret eaz ad
cõfiteꝝuũ vt esset eius vxor. obtulit
agneti iocalia que cõiter placent mu
lieribus. sicut piscator volens cape
re pisces. ponit esca; in hamo quã scit
piscib; placibile. B. aut agnes vidẽs
suas stultas simulatiões. noluit ioca
lia recipere. sed ad terras; proiecit z pe
dibus calcavit di. Discede a me pabu
lum mortis. q; iã; ab alio amatore pre
uenta sum. quẽ cũ amauero casta su;
Cum acepo virgo sum. Cum tetigero
munda sum. Discede a me fomes pec
cati. nutritũ facinõis. q; iã ab alio
amatore pũcta sum. Eius generositas
celsoꝝ. possibilitas fortioꝝ. aspect; pul
crioꝝ. eius grã elegantioꝝ. Anulo suo
subarrauit me. dexterã meã z collum
meũ cinxit lapidib; pretiosis. Induit
me ciclade auro texta. i. veste rotũda
superius stricta z infra lara. et imen
sis monib; ornauit me. Posuit signũ
i facie meã. vt nũ aliũ p̄ter ipsum as
sumam: z sanguis eius ornauit genas
meas. Tam amplexibus eius castis
astrecta sum. Tam corpus suum corpo
ri meo sociatũ e. Ostendit mihi thesau
ros incomparabiles. quos mihi se datu
rũ si in eo perseuerauero repromisit
qui lõge te nobilioꝝ est z genere z no
bilitate. cui; mater virgo est. cuius pa
ter feminam nescit. cui angeli serunt
cuius pulcritudinem sol z luna mirã
tur. Cuius opes nũq; decrescunt siue
deficiunt. cuius odor reuiuiscunt mor
tui. cuius tactu liberantur infirmi.
cuius amor castitas. tactus sanctitas.
vniõ virginitas. Et sic eo despecto re
cessit. Cogitate quid dixerunt alie do

micelle . O de la superbia . Et nūquid
 posset habere meliorem viz rē . Ecce
 quomodo habuit sanctam caritatē ad
 xpm despiciens omnia mūdana . Et po
 terat dicere . Regnū mundi z omnes
 ornatum seculi cōtempsi propter amo
 rem dñi nostri yesu xpi . que; vidi . que
 amavi . in que credidi . que dilexi vt cā
 tat ecclesia . Moraliter hic hēnt do
 ctrinam oēs mulieres cuiuslib; status
 si volūt eē caste z bone . q; non recipi
 ant . aliquid . quia munera que accipiū
 tur ligant . Sicut enim pisces capiunt
 hamo . sic mulieres capiuntur dono .
 Mulier pauper z uidua . monialis seu
 puella pōt recipere elyam . q; aliud ē
 recipere elyam aliud recipere iocale .
 Dñā; pōt cognoscere in trib; . Respec
 tu doni . respē dantis . z modi dandi .
 Nec mirum si mulieres capiuntur z ob
 ligantur donis . q; magni domini z iu
 dices etiā obligātur . z capiuntur mūe
 ribus . Ideo dñi iudices . z aduocati q
 volunt esse casti in iustitia . caueāt ne
 munera recipiant : q; z leges subuer
 tunt . excecant oculos iudicū; z capiū
 tur capiēdo . Ideo dicit lex diuina de
 utero . is . Nō accipies persōas; nec mu
 nera : q; munera excecant oculos pru
 dentum . z mutant vba iustoz . Iō an
 tiquitus qñ aliq; magnū negotiū vo
 lebant cōmittere alicui . perquirebant
 iudices qui nō reciperent dona . Sed
 modo non inueniuntur .

Dico sō rē . Vera fidelitas . Quia vald
 fuit fidelis suo sponso dño yhesu xpo .
 quia nec donis seu pmissis seu minis
 voluit eum dimittere . Cui per votum
 castitatis se dederat . Postq; autē fili;
 prefecti vidit se ab ista despectum . le
 cto pstermitur . de febre amoris sui ra
 bie . Et per alta suspicia . amor a medi
 cis aperitur . Dicunt patri . q; patie
 batur febrem amoris . Ideo vos qui
 estis pater . secrete queratis quid est .

Lumq; pater iterogasset eū di . Quid
 est hoc fili mi . apuit cor suum patri
 di . qualiter agnes filia talis nobilis ip
 sum desperit : z nisi ipsa esset uxor sua
 q; moreretur . Respondit pater . Fili nō
 dubitetis in aliquo . habeatis bonam
 spem . quoniam ipsa erit uxor uestra .
 uel concubina . Statim prefectus mi
 sit pro ea . Et . b . Agnes cum parenti
 bus z amicis suis . venit coram pre
 fecto . Qui primo blandiendo dixit ea
 dem verba que filius dixerat . Et p̄io
 eam blandis sermonibus secretus pl
 sat : post terribilioribus . Ipsa vero eo
 dem vultu . eodem animo perseueras
 z terrentem z blandientē animo de
 ridebat . Sequenti die iterum z itez
 idē repetijt . z dixit sibi quō di; fecerāt
 sibi magnam gratiam q; esset vxoz
 filij sui qui poterat ducere filiam re
 gis in vxozem z similia verba . Respō
 dit be . Agnes . Jam ab aliō amatore
 preuenta sum . Ipsi enim sum despon
 sata cui angeli seruiunt . cuius pulcri
 tudinem sol z luna mirantur . Tunc
 prefectus cognouit eam esse christia
 nam . z voluit eam terroribus incli
 nare . quia tunc erat maxima persecu
 tio christianoz . di . Filia oportet vni
 de duobus esse . vel q; sis vxoz filij
 mei vel tormentis interire . Sed ipsa
 terrentes sicut blandientem deride
 bat di . Nunq; se ducere homines; mor
 talem in virum . Ecce vera fidelitas
 ad suū sponsum : de quo dicebat . Anu
 lo suo subarravit me dominus meus
 yhesus christus z tanq; sponsam deco
 ravit me corona . Posuit signum in fa
 ciem meam . vt nullum preter eum
 amatorem admittam . Nota . Anulo
 suo . Anulus est fides christiana figu
 re circularis : quia voluitur in . 12 . ar
 ticulis . Lapis pretiosus est meritum
 fidei . Signum in facie est caracter
 quem recepit in baptismo . Modo hic
 habent exemplum mulieres maritate

seu moniales. que receperunt xpm spon-
sum. Ex quo. n. se dederunt vni. nō reci-
pianc aliū. al. essent infideles nō seruā-
do pmissum. B. aut agnes licet secre-
te xpm in sponsum receperit p votum
castitatis. nō tamē fuit excōicata pp se-
tentia de clādestinis. Dicat cōtra hoc
quia multe clandestine despōsantur. z
post timore parentū nō audent reuela-
re. z cōtrahūt cū alijs. z nihil faciūt.
vel si reuelāt parentes contradicūt. z
male. Sed optima pūitio est; q pater
nō daret sibi dotē ex quo sū scitu suo
dispōsaut sibi viz. De his dicit scriptu-
ra. i. cor. 7. his aut qui matrimonio iūcti
sunt p̄cipio nō ego sed dñs. vxorem a
viro n̄ discedere. Qd si discesserit ma-
nere inuptam. aut viro suo recōcilia-
ri. Et vir vxorem non dimittat.

Dico tertio zc. Digna honestas: quia
deus voluit eā hōeste cōseruare. Alia
pratiētia. Videns autē p̄scūs q nec
amore. nec timore voluit sponsari euz;
filio suo. qui moriebat amore sui; op-
posuit sibi titulum xpianitatis. z dedit
sniam p̄tra eā q ducere ad lupanar
p̄misso p̄cone q oēs iuvenes q vel-
lēt cū tali dōicella hauer plasere zc.
quousq; morere. hoc aut fecit vt sal-
tem filius eius videret eaz nudā zc.
Ista snia fuit sibi durior q snia mōtis
P̄scūs mandat vt dee veste i virgi-
nitate seruiat. Et. b. Agnes dixit. Si
filii tui; rōnis capacē q sensibus vti-
tur. nolo pp xpm. quō possum ydola
adorare; P̄scūs. Noli temetipā; des-
picere vt met' deoz icurras. Agnes.
Noli infantia metiri meā. fides. n. nō
in annis sed in sensibus gerit. z deus
ōipotens magis mētes p̄probat q eta-
tes. P̄scūs. Si ergo nō vis in prosti-
bulo poneris. Tūc. b. Agnes cū igen-
ti constantia dixit. Quia ego noui vir-
tutē dñi n̄ri iesu xpi secura p̄temno-
minas tuas. credens q neq; sacrificē

ydol' tuis. neq; polluar sordibus alijs
Nam vnigenitus dei filius quē igno-
ras nurus mihi ē ipenetrabilis: z cu-
stos ē mihi nō dormiens. defensor mi-
hi ē nunq; deficiens. Tūc ipsa elcuiat
oculis i celū ad suū sponsum xpm flēs
orauit dī. O dñe. p̄taceat vobis ne sub-
stineā tantam cōfusiōē. ne isti hoies
videant me nudā; z ne corpus meum
polluat. Tūc qz vos dñe nudus fuistis
i cruce. parata su; sustinere sicut vo-
bis placuerit. Dicat quō cū denudare
tur angeli submiserunt eius capillos i
tanta densitate iuisibiliter. q ita p̄fē
fuit coopta ac si vestem fuisset iduta.
Ita q nihil videbat de eius corpore.
Et sicut cōverti debebant viso hoc mi-
raculo. dicebat q arte magica z incā-
tatione hoc factū fuit. Et p̄cepit p̄scūs
vt ducere ad lupanar. Ducebat aut
ad lupanar vt ovis ad macellū. Et in-
troduxerūt eaz in domū cuiusdā mere-
tricis. z ibi iuenit angelū circūdantez
eam tāto lumine. vt nullus eā p̄re splē-
dore videret iduens eam vestem cādi
disimā quā suus sponsum sibi misit.
quā induit gr̄as agens deo. Et potēat
dicere illud ysa. si. Gaudens gaudebo
in dño z exultabit aīa mea i deo meo.
quia induit me vestimētis. Nota vesti-
mentis. s. capilloz densitate. Capilli. n.
sunt volatiles. z significāt cogitatōes
volatiles z diuersas. quas induere de-
bemus per honestatē. nihil ihonestuz
cogitare i corde. Scdō i corpore in dua-
mur veste candida honeste cōuersatō-
nis. Cauere ab ope imunditie carnal'.
Iste vestes sunt nobis necessarie. Al'
quā aīa sine istis apparet corā deo z s̄a-
ctis. ē ita abominabil' q statim mitti-
tur ad infernū. Jō dīc iohānes apoc. is.
Beatus qui custodit vestimēta sua. ne
nudus ambulet z videant turpitudi-
nem eius.

Dixi quarto zc. Alta z perfecta puri-
tas. Triplex ē gradus puritatis. scilz

Dugal. uidual. z uiginal. Beda. Boa e
castitas dugal. melior e ptenentia vi
dualis. Optia perfectio virgialis. Ma
gna gratia fecit creature deus qua co
seruat in puritate uirginitatis cu sit ui
tro oblioz. Utrū. n. no frangit nisi ta
gatur: uirginitas aut solo uisa concupi
scentie frangit. B. Agnes fuit a do in
pura uirginitate pseruata. vnde cum
esset i domo meretricis z mlti iuuenes
essent ibi congregati. z aliqui intrasset
ad eam. videntes tantu lumen timebat
z egrediebant. Interz at venit presec
ti filius cu sodalibz suis. z deridens
alios ingressus e audacter. z videns tm
lumen circa uirginē z iratus in eam in
ipso lumine priusqz eaz manu tangeret ce
cidit in facie suam. z suffocatus a dyabo
lo expirauit. Videns aut unus qz morā
faceret credens ipm euz ea delectari.
ingressus est ad iuuenem. z inuenit
euz mortuum. Et exclamauit di. Pij
simi romani succurrite. Meretrix hec
magicis artibz pfecta sibi interfecit.
Presectus aut audiens uenit illuc. z
uidens filiu unigenitu mortuu dixit. b.
agneti. Crudelissima feminar. in filio
meo uoluisti tua magicā arte demonstra
re: Respōdit. b. agnes. Ille cuius vo
luntate volebat facere. in eo potatem
accepit. Pz ergo alta puritas. b. agne
tis. Jo ap's. 2. cor. xi. Despondi. n. vos
vni viro uirginē castam exhibere xpo.
Nota cum dicit uirginē castam. Mlte
persone sunt caste sine uirginitate. vt
illi qui fuerūt de matrimonio uel afr.
sed post uiuunt caste. Alie at sunt vir
gines sine castitate. qz nūquā fecerunt
actu. sed bene sustinet tactus. amplex
us. z oscula. Talis uirginitas parum
ualet. De talibz ieremias fecit plantū
di. tre. i. Uirgines syon squalide. i. sca
brose z fetētes. z ipa. s. uirginitas opres
sa amaritudine. Uirginitas nō solu cōsi
stit cauēdo nō actu illo: sed o; cauere
ab actu z cogitationibz malis. imo etiā

oēs sensus corporales debēt custodire
uirgines. s. nolle uidere uilitates. nec
audire loqui. al's est uirginitas fetens.

Dico quito. Clara sanctitas. Aliqui ha
bent sanctitatē sed nō clarā mūdo.
imo est obscura z abscondita: qz absco
dunt eam timore uane glorie. z bñ fa
ciunt iuxta consiliū xpi. mat. 6. Attēdi
te ne iustitiā uestrā faciatis coram ho
minibz. vt uideamini ab eis zc. Sed
alia ē sanctitas clara aliquozū quam
deus publicat z clarificat ē miraculo
rum testimonio ad laudē dei. Dicit xps
istis. Mat. 5. Sic luceat lux uestra co
ram ho. vt vi. opa uestra bona. z glo.
p. u. qui i c. ē. Talem sanctitatē clarā
habuit. b. Ag. Unde cū presectus ge
nibus flexis z flēdo supplicaret sibi di
cēdo. In hoc appebit qz nō arte magi
ca ista fecisti. si deprecata fueris ange
luz tuū. z restitueris mihi filiū. Respō
dit. b. Agnes. Quia tempus est vt vir
tus dei mei dñi ihu xpi manifestetur.
egredimini foras: Orate aut beata. A.
apparuit ei angelus dñi z eleuauit eaz
flētē. z iuuenem suscitauit. Cogitate
qualiter petijt ueniā. b. Agneti. Qui
egressus foras cepit clamare. Omnia
tēpla z ydola uana sunt. Unus ē deus i
celo. in terra. z in mari. q est deus xpi
noz. O dixerūt sibi aliqui. Quid dicis?
Rūdit. Scio qd dico. Cogitate quō di
xit multa d alio mūdo. de iferno i quo
fuerat. de purgatorio. de paradiso. qz
dānati vsqz ad diez iudicij possunt bea
tos uidere in glia. z multi ex hoc fue
runt cōuersi. Dicatur contra illos qui
dicūt q nullus uenit de alio mūdo. imo
multi uenerunt. Nūquid xps uenit. la
zarus. z qplures alij. z iste filius pre
fecti? Jo xps Jo. 14. Qui credit in me
opera que ego facio z ipse faciet. z ma
iora horum faciet. Tunc fuit completa
ista promissio in beata. A. Dicit. b. au
gustinus. Que sunt ista maiora qz nō

tuos suscitare? cecos illuminare. & lepro-
sos mundare? Maius est de ipso iustus
facere. q̄ celū & terrā creare. In hoc
miraculo nō duas resurrectiones ma-
gnas. vna corporis qua diuina virtute
anima q̄ erat in inferno fuit unita corpo-
ri orationibus. b. Agneus. sc̄da fuit re-
surrectio aīe. q̄ de infidelitate & mala
vita. ad fidē xp̄i & bonā vitam fuit con-
uersus. hoc ē maius q̄ suscitare corp̄.
Sed aliqui plus admirant de miracu-
lis corporalib⁹ q̄ de spiritualibus que
sunt maiora. Dicūt aliqui. O si modo
fierent ista miracula. Dico q̄ maiora
sūt. Magnū miraculum esset suscitare
aliquem qui iam per mensem. vel per
annū fuisset mortu⁹. maius miraculū
est suscitare. x. xx. in aīa ex peccatis. s.
v̄l. x. annis mortuos. Itē magnū mira-
culū ē cecos illuminare mai⁹ miraculū ē
illuminā infidēles cecos ī fidē. Itē magnū mi-
raculū ē leprosos curare. s; maius ē lu-
xuriosū & corruptū corrigere & emēda-
re. Itē magnum miraculū est peccatū
curare. sc̄d maius miraculū est cōuer-
tere peccatōm ad gr̄tiā. q̄ modo va-
dit ad missā; & ambulat per bona ope-
ra. Itē de mutis. q̄ non loquūt cōfite-
do peccata sua. Itē orando de nocte.
Itē de surdis q̄ raro audāt sermōes
ecclēie. q̄re dicit & maiora horum faciet
Itē magnum miraculū esset si homo
mortuus vel membrat⁹ diuisus susci-
taretur. sed maius miraculum quādo
corpus iusticiū. s. do. nus. villa. vel ci-
uitas tē. vel regimen diuisum vnū &
vniūficatur in vno. s. spiritus sancto bo-
na pace & cōcordia. homines autē car-
nales solum attendunt ad carnalia pec-
ca. a. quib⁹ dicit d̄s. Venite & vide. op-
d̄ni que po. p. sup̄ ter. au. bel. vsq; ad
fi. terre. Nō prodigiū est miraculū qd̄
fit supra naturā. qd̄ intellectus non pōt
vix concipere nec intelligere.

Dico sexto tē. Plēa firmitas. s. i. marti-
rio. cum esset tenera & delicata. 13. an

nozum. Viso miraculo prefectus de fi-
lij suscitacione voluit eam liberare: s;
templozum pontifices timentes per de-
re lucra si populus ad xp̄m cōuertere-
tur. cōmouerunt populum totum & cō-
turbarunt. Prefectus autē hoc vidēs
obstupuit: sed ne videretur cōtra tem-
plozum pontifices aliqui dicere. vica-
rium dereliquens recessit euz filio suo
tristis: quia eam liberare non potuit.
Tunc vicarius copioso igne accēso ius-
sit eam iactari in medio. Qd̄ cum fuis-
set factum. flāma in duas partes diui-
sa ipsam in nullo contungebat incendi-
um. sed ministros exurebat. Tunc. b.
Agnes sp̄ansis manibus. & gēibus fle-
xis orationē fecit. di. Omnipotētes ho-
norande. colende. tremende pater do-
mini m̄i ih̄u xp̄i benedico te. quia per
sanctū filium tuū euasi minas ipiorū;
& spurcicias cānis que in iactato calle
trāsui. Et ecce venio ad te. que; ama-
ui que; quesui. que; semper optaui. Ec-
ce qd̄ concupiui iam video. qd̄ speraui
iam teneo. qd̄ concupiui complector.
Ecce ad te venio vnū & verū; deum.
Uidentes hoc gentiles multi conuer-
tebantur. alij autē cōtradicebant. As-
p̄sius autē populi seditionē nō ferēs.
gladium in ei⁹ gutture imergi fecit. &
sic migravit ad xp̄m. Patet eius plena
firmitas. p̄v. vl. Fortitudo & decor in-
dumentū eius. & ridebit in die nouissi-
mo. Modo habemus hic exemplū; de
b. Agnete perseverandi in bona vita
incepta. non desistere timore verborū
detrahentium. nec temptationib⁹ dya-
boli. nec occasionibus mundi. Ideo di-
cit ap̄ls. i. cor. 15. Itaq; fratres mei di-
lecti stabiles estote & immobiles abun-
dantes in omni opere d̄ni. semper sciē-
tes q̄ labō vester n̄ ē inanis ī d̄no.
Dico septimo tē. Alta felicitas. Licet
n. sit doctrina firma q̄ martires sunt
in felicitate paradisi. singulariter tamē
fuit ostensum de. b. Agnete. Fuit enī;

eius corpus sepultus; honorabiliter. Et cum secundum patrie consuetudinem parietes eius flentes vigilarent ad corpus suum. ad suum sepulchrum. viderunt exercitum virginum preterentem eum; ingenti lumine. que omnes erant indute cicladibus auro textis. et palme in manibus earum in signum victoriae. Inter quas viderunt b. Agnetem et ad dexteram eius agnum; nive candidiore. que stans dixit eis. Videte ne me quasi mortuam lugeatis. sed cogaudete: quia cum his omnibus iucundissimas sedes accepi. et praesui. Ex isto miraculo fit festum Agnetis scilicet. Dicant praeter illos qui flent indiscrete illos de quibus sunt certi quod sunt in paradiso: sicut sunt pueri innocentes. Quod non sunt flendi. nisi per satisfaciendo nature. Sicut si rex duceret filium vestrum secum ut ipse faceret magnum dominum: et in congerio ploraretis. Idem in proposito. Ideo dicit apostolus. i. thesa. 4. Nolumus autem vos ignorare fratres quod dormietibus ut non contristemini sicut et ceteri qui spem non habent. Flendi sunt enim mortui qui damnantur etc.

In festo. b. vincentij martiris. **B**eatus vir qui in sapientia morabitur. habet hoc verbum originaliter. Eccli. 14. Per totum mundum iter christianos fit hodie festum. b. vincentij. Sed singulari ratione festuandi habemus nos. quia fuit de regno nostro aragonie. natione valentinus. singularis autem et excellens matris coronatione. Salutetur virgo ma. etc. Beatus vir s. hic per gratiam et in futuro per gloriam. et in sapientia morabitur. Pro declaratione verbi et introductione huius materie scientiam est quod quod fuit iter antiquos philosophos. imo et iter theologos. que dicitur esse iter sapientiam et scientiam. quia sacra scriptura loquens de sapientia dicit quod saluat creaturam. ut dicit thema. Beatus qui etc. De scientia autem dicit quod damnat creaturas. s. occasionaliter. i. cor. 8. Scientia inflat

Modo autem dimittendo opiniones philosophorum et theologorum. in textu bible ostenditur quid est vera sapientia. Di. eccli. 6. Sapientia doctrine sui nomen eius est et non in multis est manifesta. quibus autem agnita est permanet usque in conspectum dei. Non scilicet; nomen eius est: quia sapientia secundum nominis etymologiam id est quod sapientia scientia scientia. n. dicit cognitionem veritatis de deo. et de creaturis. Sapientia autem plus dicitur. s. cognitionem de deo. et de creaturis cum sapore devotionis. v. gra. In theologia multi sunt qui habent scientiam theologie in intellectu ad disputandum. arguendum. et nondum legem. predicandum. sed in corde non sentiunt saporem spiritualis devotionis et dulcedinis. Tales habent scientiam sed non sapientiam. Tu enim scis legendum. studendum. predicandum quod est unus deus in essentia et trinus in personis. et filius dei fuit incarnatus. natus etc. usque mortuus. passus. In istis sentis tu saporem amoris et devotionis: si sic. tunc habes sapientiam: si non. tunc habes scientiam solum. Idem si volumus loqui de iure canonico. vel civili. Quomodo vos domine doctor legitis vel disputatis quando cogitatis divinam prudentiam quod isto modo deus regat mundum. s. quod homines sapientes regant alios vel ut habeant meritum iusticie per eos administrandam. per bonorum premissiones. et malorum punitiones. Sed in his sentis saporem. sapientiam habetis. alias scientiam: et debetis dici sciens. et non sapiens. Idem de magnis philosophis et medicis. Si scientes motum celi. et stellarum. et constellationes. virtutes herbarum. et lapidum. in tali scientia sentis in corde devotionem dicendo. O benedictus deus. et qualiter disposuit et ordinavit ut ista inferiora regantur a superioribus corporibus. etc. tunc habetis sapientiam. alias scientiam. Ecce ore dicit. Sapientia doctrine sui nomen eius est. Sed heu sequitur. et non in multis manifesta est: quia licet multi

habeat scientiam. tamen pauci habent scientiam. habent. n. magnam scientiam et magnam conscientiam. Iohannes apostolus loquendo de illis magnis philosophis dicit Ro. i. Qui cum cognovissent deum. non sicut deum glorificaverunt aut gratias egerunt: sed evanuerunt in cogitationibus suis. et obscuratum est eorum eorum. Dicentes enim se esse sapientes facti sunt stulti. Quibus autem cognita est permanet usque ad conspectum dei. Iohannes dicit thema. Beatus vir. s. beatitudine vite et post beatitudinem patrie. qui in sapientia morabitur. Appropriando autem thema ad b. vincenium. inuenio quod in mundo habuit. s. sapientias.

Primo habuit sapientiam philosophicam.
Secundo sapientiam theologiam.
Tertio habuit sapientiam aplicam.
Quarto habuit sapientiam angelicam.
Quinto habuit sapientiam ciroycham.
Istis. s. sapientibus deus in hoc mundo doctavit. b. vin. Ideo de eo appropriate dicit thema. Beatus vir. i. virtuosus. qui in sapientia morabitur etc.

Dico primo quod b. vin. habuit sapientiam philosophicam. Sapientia. n. antiquorum philosophorum in hoc erat. s. ut haberent cognitionem veritatis de prima causa: et abstinere se ab omnibus delectationibus maxime luxurie que hebetat et obturat intellectum. Vitabat etiam negotia ut haberet intellectum recollectum: quia virtus unita fortior est et cauebat a peccatis. Iohannes Salomone magnus philosophus de se dicit. ecclesiastes secundo. Cogitavi in corde meo abstrahere a vino carnis meae. ut animum meum transferre ad sapientiam. Vinum. n. significat illa tria. Primo luxuriam. quod hebetat. Ideo apostolus. ad ephesios. Nolite inebriari vino in quo est luxuria. Secundo negotia temporalia que dant fumositates. Tertio delectationes in cibo potu etc. que impediunt profectum sapientie. psalmus. Vinum letificat cor hominis et psalmus. 20. Luxuriosa res vinum. et tumultuosa ebrietas. Quicumque his delectatur. non erit sapiens. Ista. n. sapientiam habuit. b.

Vin. Dicitur cum esset Aragonensis. de civitate ostensi. de nobili genere. et in domo patris eius occasio peccatorum. delectationum. negotiorum. etc. b. vin. velle habere sapientiam. dimissa domo patris iuit ad cesaraugustam. vbi tunc erat studium generale de philosophia. vbi tamen profecit quod in philosophia omnes alios precessit. Tenebat istum modum: quia summe vitabat peccata. Dicitur hic ad correctionem studentium ne expendant in vanum pecunias parentum. Ista peccata vitabat. b. vin. qui virginem se conseruauit. sciens illud sap. primo. In malivolam animam non introibit sapientia. nec habitabit in corpore subdito peccatis. Nota in malivolam animam. per inuidiam. vindictam. etc. non introibit sapientia: itret scia. Iohannes b. vin. persuabat se ieiunare. et orare. et tenebat intellectum clarum et tenebat portam apertam ad sapientiam. Ite vitabat negotia humana que spargunt cor hominis. nec potest comprehendere. Iohannes oportet quod sit vacuus a negotiis. Ite dicit sapientia ecclesiastes 3. Sapientiam scribe in tpe vacuitatis. et quod minorat actu sapientiam precipiet: quia sapientia replebit. Tertio vitabat omnes delectationes carnis. Imo macerabat corpus ut ad sapientiam eleuaret intellectum. sciens illud ecclesiastes primo. Omnis sapientia a domino deo est. et eius illo fuit semper. et est ante eum. Non solum occupabat se in libris temporalibus philosophorum sed etiam in libro spirituali amoris dei et deuotionis: quia sicut aqua de alto fonte descendit in ortum. ita sapientia descendit ab illo fonte. de quo. ecclesiastes primo. Fons sapientie verbum dei in excelsis. Iohannes si vultis quod descendat in ortum cordis vestri siue intellectus. ponatis canale orationis et deuotionis. iuxta consilium beati iacobi apostoli primo. c. Qui indiget sapientia postulet a deo qui dat omnibus assuetere. et non improperat. et dabit ei. Ita faciebat. b. vin. Iohannes habuit magnam scientiam philosophicam. Ideo in laudem et honorem beati vin. cantat ecclesia. Sanctus vin. a pueritia studijs lit

terū traditus. supna sibi pudente ele
 mētia. gemia scia efficacissime claruit
 Nota gemia scia. Phi ponit duplicem
 sciam. s. speculatiua. z praticam qua
 dicit pzas. qn. s. scia speculatiua de
 scēdit i corde p deuotionē z sapore. z i
 vita p scām cōuersationē. Sed mō so
 lū curat de scia speculatiua vt appa
 reat zc. Nota efficacissime i suplatiuo
 qz tres sunt gradus phie scie. vt dicit
 hieronim⁹ ad paulinum. cap. 6. s. rō
 nal. z moral. natural. Rōnal at osten
 dit modū ratiocinandi z disputadi. vt
 gramatica. logica. rethorica. Et in
 isto gradu claruit b. Uin. Natural est
 cognoscere motus celorum z stellarū:
 naturas elemētorum. z similia. z in
 ista efficacius claruit b. Vincentius.
 Moralr vero docet quō ē viuendū:
 scōz quattuor virtutes morales erga
 se ipsum. z erga pximū suū. tā i pspē
 ritate qz i aduersitate: z in ista b. vi.
 claruit efficacissime. Jō dicit thema.
 Btās vir a virtute. s. meritoria qui in
 sapia zc. Mō est totū oppositū. Nā ml
 ti curant de phia rōnali disputādo. le
 gēdo zc. Alij aut de nāli sciētes mor⁹
 z nās. mutatiōes. generatiōes. corrup
 tiōes. z alteratiōes rez. z astrologiam.
 Sed de tertio gradu phie z pncipali.
 nullus curat mō ordiare vitam suā:
 Multi sunt q hnt itllēm suū: plenum
 cōclusiōibus. z pleni sophismatib⁹. z
 volūtate ifectaz z plenā corruptiōib⁹ z
 vitā plenā dissolutiōibus. Melius esset
 hēre ignoratiā: qz ignoratiā q n ē affec
 tata. excusat aliqtr. Jō dicit xps luc. 12.
 Ille seru⁹ qui cognouit volūtate dñi
 sui z nō fecit vni volūtate eius varu
 labit a multis. Qui at nō cognouit z fe
 cit digna plagis. vapulabit a paucis.
 Ergo meli⁹ ē nescire. qz scire z malā
 vitā tenē. Jō dicit de b. Uin. efficacissime
 claruit.

Dico sō zc. Scilz sapia theologica que
 maior ē qz philosophica. que i hoc cōsi

stit. qz creatura teneat bonā vitā in se
 ex scia quā hz. z cū b oīdat alijs veri
 tates creatoris z creaturarū. nō solūz
 vbo sed et exemplo opere iplendo. Ita
 qz non solum dicat. vadatis ad par adī
 suz. sed venians. Sicut. n. bon⁹ pictor
 instruit puerū nō solum ore loquendo
 sed et m iibus operando. z limādo zc.
 ita est dō bono theologo. Ideo dicit de eo
 eccl. 1. 39. Jpe tāqz imbrēs mittet eloq
 sapientie sue. z palam faciet disciplinā
 doctrine sue. Nota ipse. s. predicator
 theologic⁹ tāqz imbrēs: qz predicatio tan
 qz aqua diuinaz scripturarū: z doctri
 narum refrigerat ardorem superbie i
 superbis. auaritie zc. z sicut pluuia a
 cit fructificare in bonis operibus z me
 ritis. Nō ipse palam faciet zc. Ne dicat
 iste frater loquit et dicit multa bōa de
 hūilitate. sed ipse ē supbus. puleros b
 mones fac dō misericōdia z liberalitate.
 sed ipse est auar⁹. multū pmendat casti
 tatē. sed ipse ē luxuriosus zc. Istā sapi
 entia hūit. b. v. excellēter. ex quo. n. ha
 buit primā sciaz. s. filosof. sicā dedit se
 ad studēdū bibliā: z postqz i ea sunt bñ
 istruct⁹ incepit pdicare nō solū vbo. s.
 etiā exēplo. Postqz. n. sua fama fuit di
 uulgata qz esset deuotiō. sanctior. z ap
 tior alijs. eps cesaraugustan⁹ valerius
 nomie volens puidere ouibus suis de
 predicationis pastura. vocauit beatūz
 vin. z ordinauit eum epm vsqz ad dya
 conatūz. Et quia eps erat senex z bal
 buciens. cōmisit sibi officiū predicationis
 per totam diocesim. Nam predicā
 di officiū est epī. ut patet in primis epīs
 s. apostolis vt ait petrus de se z alijs.
 actu. 6. Nos vero oratōni qtu: ad mis
 sam que est pncipalis oratio. z miste
 rio verbi instantes erimus. Ideo qn
 eps cōsecratur. in eius dorso ponit
 euangelistarium apertum: z dicitur si
 bi. Uade. predica verbum dei vt dicit
 decretalis cum ex mīcto eitra de he
 reticis cum ibi notatis per doc. hoc

officium fuit principaliter filij dei in hoc mundo. Mar. i. Eam in primos uicos et ciuitates. ut ibi predicem. ad hoc. n. veni. Tunc. b. vi. cogitauit inuari prius et maiorem predicatorum. s. xpi qui cepit facere et docere. Non solum cepit predicare verbo: sed etiam exemplo et opere. Primo enim fundauit vitam suam in magna humilitate. adeo quod nec genere. nec scientia. nec dignitate superbiebat. Ideo poterat predicare contra superbiam. Item despiciebat pro deo omnia temporalia: Ideo predicabat contra auaritiam. usuram. rapinam etc. Item quia conseruabat se in uirginitate. poterat predicare contra luxuriam reprehendendo homines. mulieres. clericos. et religiosos: quia habebat faciem ferream. Item quia erat fundatus in caritate: predicabat contra rancor et etc. Quia erat abstiuens: audacter poterat predicare contra gulosos. ebriosos. et ieiuniorum fractores. Et quia erat patiens. predicabat contra iracundos. Item quia erat diligens. nunquam erat ociosus. sed laborabat in operibus. Ideo predicabat contra ociosos qui perdunt tempus eis a deo concessum ad penitentiam. Prelatis predicabat: ut magis curarent de animabus. quam de redditibus etc. Clericis quod haberent deuotionem. religiosis obedientiam. dominis uilari et coratatum. rectoribus. ut facerent iustitiam: et uitarent peccata notoria. subditis fidelitatem. diuitibus misericordiam. pauperibus et tribulatis patientiam. Ecce quomodo habuit sapientiam theologiam. Ideo de eo cantat ecclesia. Sanctitate quoque insignis dyaconi. arce scilicet archidiaconatus suscepra. vices pontificis diligenter exequabatur. Moraliter pro illis qui predicant cum dicit. Diligenter exequatur: quomodo tam gloriosum officium deus exequi diligenter. et quod peccatum est illorum qui solum curant exequi officium predicationis uerbo et non opere. Uultis itell

gere quod peccatum est? Ac si aliquis iret ad papam uel regem pro aliqua dignitate seu beneficio obtinendo. et de hoc rex uel papa facit sibi litteram uel bullam opte scriptam. Tamen ille non curat de sigillo. nihil obtinebit quam uolet intrare possessionem dignitatis: quia non adhibebit ei fides. Ita est de predicatoribus. quibus deus promittit magnam dignitatem et beneficium in celis Mat. 5. Qui fecerit. s. bona opera. et doc. sic homines. s. alios ore ut faciant. hic magnus uocabitur in regno celorum. Si ergo nos uolumus habere litteram de isto beneficio. seu bullam. i. sermonem bene ordinatum. colore rethorico adornatum cum magnis auctoritatibus et originalibus. realibus. et uocalibus. sed si tibi non est sigillum bone uite. non datur fides uobis. nec penetrant corda gentium ut conuertantur et corrigantur. Non necesse est sigillum quod dat auctoritatem doctrine. Ideo ex sigilli defectu multi amittunt beneficium a christo promissum. dicente christo. Mat. 5. Qui. s. ille qui habet predicare soluerit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines. minimus uocabitur in regno celorum. Minimus. glo. i. nullus: quia nunquam intrabit in eo. Non dicebat apostolus uniuersaliter predicator. ad rom. 15. Non audeo aliquid loqui. s. in predicatione eorum quam pro me non efficit christus etc.

Dico tertio. Scilicet sapientia apostolica. que in hoc consistit. s. predicare verbo et opere. et per honorem dei et saluationem animarum laborando. per mundum discurrere. de villa in villam etc. exemplo christi et precepto Mar. i. Eunt in mundum uniuersum predicate euangelium etc. quomodo mercatores per terras. et per mare marinarum laborant cum magnis periculis et modico lucro. Ita apostoli et predicatorum apostolici laborant per mundum. ut christus lucrifaciat. O quod lucrum portabunt apostoli in iudicio. Petrus paulus. et alij. Non predicatoribus apostolicis dicit apostolus. Ad ephe. 5. Videte itaque fratres quomodo caute ambulatis. non quasi in

piētes s; ōsi sapiētes. redimētes tpus.
qm̄ dies mali sunt. Ista sp̄ia; hūit b.
Um. qz nō solū ī ciuitate cesaraugusta
laborabat p̄dicādo. Sed et p villas z
castra cū magnis pericul' pp infidelcs
Tūc. n. t̄p̄is fuit maxia persecutio xp̄ia
noz in p̄tib; illis a diocletiano z ma
ximiano. Qui miserūt vnū; guberna
torem noīe datianū crudelissimū in yf
paniā; qui diuersis gen̄rib; tormen
torum cruciabat xp̄ianos qui nolebāt
fidem xp̄i abnegare. Crudel' dñs. sed
crudelior magister. Et fuit sibi dictum
quō b. vi. p̄dicādo cōuertebat multos
Ideo si vellet de xp̄ianis hēre victoriā
hēret vincētū. qz si ille abnegabat fi
dem xp̄i. factū ē. qz oēs xp̄iani ad illū;
respiciūt. Tūc b. ii. fuit captus de p̄
cep o datiani. Qui captus z cathena
tus pedester misit ipsum apud valen
tiam. vbi sunt. s. diete. qui iuit onera
tus cathena z ferro. Et quale tormētū.
Et fuit primum. Sed cogitans onus xp̄i
qđ x̄us portabat qm̄ ducebat ad cru
cifigēdum. patienter portauit. Attēdēt
aut ad verbum xp̄i dī. Mat. 16. Si q̄s
vult post me venire abneget semetip̄;
z tollat crucem suam z sequatur me.
Secundū tormētū fuit: qz datian' no
luit vt statim presētaretur sibi. vt ma
gis timeret z mansuēceret: z precepit
vt poneretur in carcere sine potu z ei
bo. 3. diebus. z dum corpore esset ibi
detētus. anima ibat per plateas para
disi contemplando. z cum isto con'or
tamento transiuit. Logitate quomodo
oneratus ferro dormiebat in terra z
erat sine cibo. Et poterat dicere recte
cum apl' ad phil. 3. Nostra cōuersatio
ī celis ē. q̄tū ad aīa; Tertiu tormētū;
fuit qm̄ illo die fuit datiano p̄tatus z
videns ipsum pulcrū iuuenem z rubi
cundum z in nullo alteratum. credēs
qz custodes ministrassent cibaria. vo
lunt eos occidere. Dixit bt̄s viii. Non
occides eos: qz bñ tenuerūt tuū crudele

p̄ceptū; tūc dicit sibi datianus qz ab
negaret fidem xp̄i vel oīa tormenta ex
perirentur in eum. Tūc r̄dit b. viii.
Scito nepharium esse apud xp̄ianos
deitatis cultum abnegare. tormenta tua
non timemus: quia p ipsa deducimur
ad coronā. z per mortem in vitam. In
surge ergo z toto malignitatis sp̄u de
bachare. videbis me dei virtute plus
posse dum torqueō: q̄ possis ipse qz tor
ques. O qualis xp̄i miles itrepidus z
statū denudauerunt eum. Quartū tor
mentū fuit: quia statim positus fuit in
eculeo. Et cogitans penam xp̄i ī cruce
pendentis. patienter sustinuit illud
tormentum. Cui dixit datianus. O mi
ser miserē tui zc. B. aut vi. alacri vul
tu respōdit. hoc est qđ semper optaui
qđ modis omnibus exq̄sui. Quintum
tormentum. qm̄ cum pectinibus ferreis
eius caro crudeliter lacerabatur. ip̄o
autem dicente illud apl' ad ro. 7. Non
sunt condigne passionēs huius tempo
ris ad futuram gloriam que reuelabi
tur in nobis. Sextum tormentū; fuit
de laminis ferreis ignitis ad ei' latera.
ip̄o dicēte ill' dō ī ps. 16. Probasti cor
meū z uisitasti nocte. s. trib'atōis. igne
me exāasti z n̄ ē iūcta in me iniquitas.
Septimū tormētum est: qm̄ deposit' de
eculeo positus fuit in craticula vt b.
laurentius. De hoc cantat ecclesia. As
sumptus ex eculeo leuita uicentius.
atq; ad patibulum raptus moras car
nificum arguendo. ad penā; alacriter
properabat zc. Dicatur cum fuit ī cra
ticula cum furcis voluebant eum pro
hicientes sal in igne. xp̄i miles p̄iosus
leuita uicentius ut tribunal sponte ro
gum. i. focum conscendit intrepidus
cuius salis crepitantis minutie per
corpus sparsim ibant. atq; prunc uer
nabantur sanguine. Octauum tor
mentum fuit. quia amotus de craticu
a positus fuit in carcere tenebroso.
Ipedib' constructis ligno. s. cep. sub f

sternunt fragmenta testarum. ut quocumque
se videret vulnera ipsa inueniat. Priua-
tur omni portio humano ut si non mo-
rere aliter darent sibi alia tormenta no-
ua. Sed adsunt angeli. lux resulget in
carcere. laxant ligna a pedibus. testarum
asperitas vitis in floribus molitur: Dantur
deo laudes et angelice uocis modulata
suauitas percul diffundit. Euigilantes cu-
stodes hoc uidentes cum multis alijs cer-
nentibus. ad decum conuertunt. Ecce prin-
cipalia tormenta que beatus uir. susti-
nit in dei honorem et animarum saluati-
onem. Ecce hic sapientia apostolica. Et poterat
dicere illud. 2. ad thim. 2. Omnia sustineo
propter electos ut et ipsi salutem consequan-
tur quam est in christo ihesu in gloria celesti. Ergo
beatus uir qui in sapientia tenet. Moraliter
melius fortis possumus habere nos quam para-
diso. Contemplate quomodo uendit carum
christus paradisu; suis amicis. Ideo facia-
mus penitentiam; et laboremus in bonis
operibus. De illis qui nolunt laborare di-
cit dominus. In labore hominum non sunt et cum
ho. non gloria. sed cum demeritis in inferno.

Q Dico quarto tenet. Sapientia euangelica quam in hoc
consistit. quod in omnibus angelorum operibus ipsi pre-
ferunt et proponunt honorem dei et gloriam; su-
per omnia. hoc declarat sic. In principio
mundi antequam deus creasset homines; deus
creauit angelos inter quos lucifer erat
maior et factior ut dicit gregorius. Quia
uoluit deo participari et reuelauit hoc
alijs angelis multi consenserunt dicentes quod
erat bonum. sicut adulatores volentes
dominis complacere. Boni autem angeli ut mi-
chael gabriel. raphael. non consenserunt
immo contradixerunt preferentes honorem; et
gloriam dei. Ecce sapientia angelorum. Iam confirmati
sunt in gratia. Sap. 9. Per sapientiam; sa-
nati sunt quicumque placuerunt tibi domine a
principio. Non per sapientiam; sanati sunt. scilicet ab
infirmitate. scilicet creaturarum; que est peccabi-
litas: quod omnes creature erant peccabiles
sed sanati fuerunt tunc sancti angeli quod con-

firmati fuerunt tunc in gratia et in gloria quam
habuerunt. Ista est sapientia angelorum. Ista
sapientiam habuit beatus uir. quod in nullo gene-
re tormentorum; motus fuit ut dicitur con-
fundetur et deus haberet gloriam et hono-
rem. Quia. n. dicitur audire miraculum
de his que in carcere uisa sunt et audi-
ta. et de conversione multorum dicit. Uicti
sumus. Et isanias dixit. Reponat in lecti-
molurie. ut per se renouet iterum torum. a. Et
habuit medicos. Et fingens ipsum dimi-
sisse. permisit ut christiani curarent de eo.
ut cito fortificaretur duriora tormenta si-
bi daret. Quod cum fieret. pijs credentium
manibus spiritu christo tradidit. ut deus
haberet gloriam et honorem: quod nullo modo
nullus potest aliquem interficere. nisi deus
velit permittere. Et poterat dicere cum
apostolo. ad philip. primo. Magnificabit christus
in corpore meo siue per vitam siue per
mortem. mihi autem uiuere christus est et mori
lucrum. Non mihi autem uiuere christus est:
quod miraculose et supernaturaliter uiuit in tam
duris tormentis. et mori. scilicet iter christianos
receptis ecclesiasticis sacramentis lucrum
Moraliter istam sapientiam debemus nos habere.
ut in omnibus dictis et factis preferamus deum
honorem et gloriam; non decipiendo. nec primum
mentiendo. nec iurando. nec renegando.
nec blasphemando. In omnibus honorificet deus
per ipsum christum; dominum; nostrum. cui est gloria. et ipsi
in secula seculorum.

Q Dico quinto tenet. Sapientia heroica. id est diuina.
Ista est alijs maior. quam in hoc consistit. quod deus
obtinere de creatura finem que; ipse intē-
dit infallibiliter: quod nulla causa potest impediri
qui eueniat quod ipse ordinauit de creatura
Immo per regulas loycales. Dicit. n. loyca
primo poste. et primo post quod ex puris negati-
uis non sequitur conclusio affirmatiua ut sibi
placet. Philosophus autem dicit. quod ex contrarijs non
pducitur contrarium. Immo deus ex contrarijs pducit
effectum contrarium. ut patet in Ioseph de quo ordi-
nauit deus quod esset dominus fratrum suorum quod in-
telligentes fratres sui ipsi; uendiderunt
ut esset captiuus et non dominus eorum. Et ex ei-

uē. lītōe sequitū fuit q̄ fuit dñs eoz. Ecce quō ex p̄rijs de' cōcludit p̄positū suū. Ad hoc auctoritas Sapi. 7. Sapia; suple diuinā non uincit malitia creaturaz. Attingit ergo a fine vsq; ad finez fortiter. z disposuit oīa suauiter. Itaz sapiam hūit beat'. viii. s. dei volūtate qz eā cōicauit. iō dī vincentius q̄si vincens datianū: qz datianus ordiāuit q̄ moreret i tormētis. z q̄n audiuit q̄ mōtu' fuerat i lecto dixit. victi sum'. S; ex quo i vita nō potuit ipsuz vicerē. cogitauit ipm vincere i morte. z h̄re victoriā d̄ corpore. Ecce malitia. Et madauit corp' proici i campū a feris z auib' plumentū. sed affuit coruus z lup' q̄ aues cū feris abigebāt. Credit fuisse angelus. Quo audito. fecit ipz phijci in mari cū mola sumb' i collo ligata. Sed nō erit ita: qz sapia diuina alr ordinauit. Et dū submersores redirēt ad denuntiādū quō piecerāt in mare. dī vtute corp' delatū est ad litt' quoddā. Et facta reuelatōe cuidā viro fideli. z cuidā vidue. p̄currentib' illuc fidelib'. reptum corp' sepultū ē ab eis in q̄da; pua basilica ibi p̄pe. Lessate aut rabie p̄secutōis. honozabiliter eti deuotio fidelū extra muros ciuitatis valētie sepeliuit. Jō cantam'. Uicentē munduz adozem' dñz. i quo p̄surā mūdi martir vicit vincenti'. Ergo. b. vir. q̄ in sapia morabit'. s. diuina. Amen.

In cōuersione sancti pauli apli.
As electōis mihi est iste. Act. 9. hodie fit festū d̄ p̄uersione bti pauli apli. De nullo fit festū cōuersionis nisi d̄ beato paulo. n̄ solū qz fuit miraculosa: s; ē qz ē peccatorib' fructuosa. S; añq; p̄cedat vlteri'. salutē v̄. ma. Pro breui d̄claratōe z materie itroductōe. sciendū ē q̄ p̄cipale fūdamētū z p̄ncipiū saluatōis hōiuz. ē electio dī eīna. Añq; de' creāet celū z t̄rā nec aliqd aliū. iā i secreto p̄sistōij trinitatis fuit scā electio d̄ saluādis tali mō

Tot dñi. impator' s. reges. duces. cōites zc. erūt i mūdo. De istis dīc p̄r. z fili' z spūs. s. tot saluabūt p̄ iustitiā quā faciēt i subditoz correctōe. It tot plati. pape. cardiales. archiepi. epi zc. erūt i mūdo. d̄ istis tot saluabūt vtute caritatis z dilectōis suaz: ouū. It tot religio si erūt. d̄ q̄b' tot saluabunt vtute obie suū ordinē suando diligēt. It tot clīci vtute d̄uotōis. tot diuites vtute misericordie. tot pauperes vtute pacie. tot mlres vtute honestatis z p̄tinētie. Ita ista electio ē p̄mū fūdamētū z p̄ncipale. z p̄ncipiū saluatōis hominū z mlr. iux illō ad eph. i. Elegit nos in ipō ante mūdi p̄stitutiōez ut essem' scī z imaculati i p̄spectu ei' i caritate. q̄ p̄destinauit nos i adoptionē filioz p̄ ihz xpz dñz n̄r. Et ista electio dī p̄destinatio. Et qz b̄is Pa. fuit a dō eīnalr elect' vt eēt d̄ maiorib' scīs paradisi iō d̄ eo dīc xp̄s i thēate Uas electōis. i. electū passiue. ē mihi iste. s. paul'. S; qz diuina electio facta s. i eīnitate. h; exequutionē i tpe. dicam vobis p̄aticā exequutōis electionis bti p. p̄out i epl'a hodierna p̄tinet. Dicat historia put dicit. b. luchas i epl'a hodierna. quō p̄sequebat xp̄ianos ut lupus oues. i t̄m q̄ multi xp̄iani fugerunt de ierlm. Nō erit sic dixit paul'. Ego insequar illos. Uñ p̄secutio facta ē magna i eccl'ia q̄ erat ierlmis. z oēs disp̄s erāt p̄ regiōes iudee z samarie post ap̄los. Sequit' Saul' aut deuastabat eccl'ia. p̄ domos itrans z viros z mlres tenuit i custodia. Dicat quō furijs iuectus ibat damascū. vsq; saule qd me p̄seq̄ris. Nō dicit cur p̄sequeris meos xp̄ianos siue meos fuitores: qz tantus est amor xp̄i ad suos fuitores. q̄ illor' p̄secutio reputabat suā. Sicut. n. bonū q̄ suis fuitozib' fit amore sui recipit i p̄sonā suā: ita z malū. Jō dicit i iudicio vniuersali v̄bū Ma. 25. esurui z n̄ ddistis mihi māducare. situi z nō ddistis mihi potum. hospes crā. z nō collegi

stis me. nudus. et non operuistis me. israhel
et in carcere. et non visitastis me. Tunc rñde
bit ei et ipse di. Dñe quā te vidim⁹ esuriē
et. aut sitiēte. aut hospitē. aut nudū.
aut infirmū. aut in carcere. et non ministravi
m⁹ tibi. Tunc rñdebit ill⁹ di. Amen dico
uobis. quā diu non fecistis vni d⁹ minoꝝ ib⁹
his. nec mihi fecistis. hic p; q̄tū hō d;
cauē ne displiceat fructuū x̄i: q; ipse
recipit in p̄sonā suā; quā. Imoduz rex
recipit in se quā offendit miles. vlt et offi
cial. Et op hoc tū timef ne offendant
r̄gis officiales. Jō dixit x̄ps. Saule saule:
q; ante p̄uersionem sic vocabat. qd
me p̄sequeris. Ecce amor quem portat
x̄ps xp̄ianis. Et paulus tremens ac stu
pens dixit. Quis es do n̄e. Et ille. Ego
sum ihs nazarenus quem tu p̄sequeris.
duz ē tibi s̄ stimulū calcitrare. hic no
ta q; paul⁹ ante p̄uersionē suā habebat
quatuor credētiās. seu opūōes et errores
s̄ dñm n̄m ihm xp̄m.

Prima q; non credebatur ipm esse deū s; pur
hominem.

Secunda q; non erat saluator n̄di s; d̄ceptō.

Tertia q; non surxit a mortuis.

Quarta q; non erat iudex maloz et bonoz.
Sed x̄ps in responsione sua informauit
paulū quā dixit. Ego sum; iesus nazaren⁹
et. et extirpauit ab eo istos quatuor erro
res et. Primum quā dixit. Ego sum. qd ē
nomē diuinitatis: q; proprie deus habet
esse. Nostrū autē esse nobis a deo ē cōi
catū. Jō nō d; dici esse. sicut nullus d;
dici diues d̄ pecunijs mutuo acceptis
Totum. n. ē nostrū mutuātū est a dō.
Ideo pprie loquēdo null⁹ h; eē nisi de
us. Ideo legim⁹ exo. 3. q; quā. lo. de⁹ vo
luit mittere moysen vt liberaret pplm
isrl d̄ egipto. dixit sibi moyses. Si dixit
rit mihi qd est nomē e⁹. qd dicas eis.
Dixit dñs ad moysen. Ego sum q; sum.
Sic dices filiis isrl. Qui ē misit me ad
vos. Ecce quē rñdit paulo. Ego sum; Et
dicit Augustin⁹ in libro de vidēdo deū.
q; x̄ps ostendit tunc paulo diuinā essentiā
et diuinitatē. Scdm errozē ab eo extirpa

uit. quando dixit ihs. qd idem est q; saluator:
sibi ostendens clare q; null⁹ potest intrare paradysum nec saluari:
nisi sibi credendo. et obediendo. Contra
tertiū errozē dixit. Nazaren⁹. i. florid⁹:
q; eius corp⁹ in resurrectione sua
gloriosa floruit. 4. florib⁹ pulcērimis.
Prim⁹ ē impassibilitas. Secūds est subti
litas. Tertius est leuitas siue agilitas.
Quart⁹ est claritas. iō dixit nazaren⁹.
Quātū errozē extirpauit eū dixit. duz
ē tibi s̄ stimulū calcitrare. Stimul⁹ est
sentētia dura quā dabit vt iudex vni⁹
satis bonoz et maloz. quā dicet malis illō
Mat. 23. Discedite a me maledicti. Tē
paul⁹ tremēs ac stupens dixit. Dñe qd
me vis facere. s. ut possim saluari. Nō
enī video clare errores in quib⁹ eras. Et
dñs ad eū. Surge et ingredere ciuitatē
et dicef tibi qd te oporteat facere. Sur
rexit at Saul⁹ d̄ tra. ap̄tisq; oculis ni
hil videbat. Lata fuit claritas q; eū cir
cunfulsit. q; p̄didit visum ac si diu ho
mo aspiciēt solē amittēt visum. Ad ma
gnus aut illū trahētes. s. viri q; comita
bant eū illo q; stabāt stupefacti. introdu
xerūt damascū. et erat ibi trib⁹ diebus
nō videns. et nō māducauit neq; bibit
Dicūt doc. et magister hystoz. q; ill⁹. 3.
dieb⁹ didicit et vidit in scola padisi quic
qd postmodū p̄dicauit. Interi aut x̄ps
appuit cuidā discipulo suo in damasco
existēti. q; dicebat Ananias. Et dixit
ei. Anania. Et ille. Ecce ego dñe. Dixit
illi ihs. Surge. et vade in vicū q; vocat
rect⁹ d̄rito. et quere in domo iude sau
lū noīe tarsensem. Et timuit ananias
d. Dñe audiui a multis d̄ viro hoc quā
mala fecerit in ȳrlm. Jam noli me mit
tere ad lupum illū. Tunc dixit dñs ad
eum. Vade quā vas electionis est mihi
iste ut portet nomen et. Quia sicut in
vase auri vel argenti portantur et pre
sentantur fructus dñis: ita iste porta
bit nomen meum coram regibus et.
Perficiat historia eplē concludendo
thema. Vas electionis ē mihi iste. Ec

ce electio eterna quō fuit executā tem-
poraliter.

Quantū ad fm dico q̄ ī uersione bti
p. ostenditur mod⁹ cōuenientissim⁹ cō-
uersionis peccatoris ad deū. Ideo ec-
clesia facit festū solum de ista uersio-
ne pauli. Et sunt. 7. modi quib⁹ pecca-
tor conuertitur ad deum vt paulus.
Prim⁹ modus ē illuminatio diuinalis
s. qñ peccator uertit ad deū; ut paul⁹
a deo subito illuminat⁹: qz peccator q̄
diu existit ī peccatis cecus est. Non. n.
videt illud piculū in quo ē. Sicut. n. il-
le qui trāsit p̄ vicium. z modo cadit. v̄l
trāsit p̄ lutum. modo iter lapides. mō ī
ter vepres cecus ē iudicat⁹. quia statū
dī vere ille ē cec⁹: ita de peccatore trā-
scunte per viam hui⁹ vite. mō. n. cadit
in luto. s. ī peccato fetētis luxurie: mō
inter spinas pungētis auaritie: modo ī
ter lapides iracundie z malitie. Ideo
scriptura sacra iudicat tales cecos So-
pho. i. Ambulabūt vt ceci. qz dño pec-
cauerit. Ideo necessaria ē lux diuina
illustrans mentē peccatoris. Iste lū-
ne illuminatur peccator quādo dicit in-
tra se. O miser quot ānis fui ī luto lu-
xurie. v̄l auarus ī spinis auaritie zc.
O miser quid erit de me z de āa mea?
Et sic qñ diuinū lumē irradiat p̄sciētā
eius. tūc cognoscit sua peccata: qz lux
nālis intellect⁹ nō sufficit. nec ē lux sci-
entiae acq̄site. S; lux diuina ē necessa-
ria. hoc oñdit ī uersione apli pa. cū
dicitur. Et cū iter faceret. p̄tigit ut ap-
propinquaret damasco. Et subito cir cū
fulsit eū lux d̄ celo. nō lux d̄ celo. n̄ di-
cit de intellectu nāli seu hūano ingēio.
Iste mod⁹ uersionis ē multū dulcis. s.
qñ dñs illuminat subito peccatorē ī domo.
cāera. v̄l lecto v̄l ī via existentē. vt co-
gnoscat peccata sua di. O mihi zc. Iste
lumē petebat dō qñ orādo dicebat. Il-
luminā oculos meos. ne unq̄ obdormiā
ī morte zc. Scd⁹ mod⁹ ē humiliatio vel
delectio t̄pal. Qñ. n. p̄sone pompose q̄

nō curāt nisi d̄ mūdānis. O dīc de⁹. isti
alio mō idigent z facit eis pdē bōa t̄pa-
lia. amorē dñoz ī qb⁹ p̄sidebāt. z tūc p̄-
uertunt ad dñz: qz al̄s nō curarent de
dō. Iō dīc dō. Imple facies eoz igno-
z q̄. nomē tuū dñe. Oq̄ bñdicta ē talis
adversitas seu tribulatō. paupertatis. infir-
mitatis. atq; p̄secutōis dñoz. q̄ p̄tūt p̄cto-
rē ad deū. Iste mod⁹ oñdit ī pau. q̄ibat
furijs iunct⁹. z toto pectore virus effla-
bat. Et cadēs ī trā. ex p̄secutore fact⁹ ē
vas electōis. d. Dñe. qd me vis facerē.
Ecce quō ex aduersitate fuit uers⁹ zc.
Tert⁹ mod⁹ ē rephētio fr̄nal. Sūt. n.
alig q̄ nec p̄rio. nec fo mō uertūt: qz
de⁹ n̄ executat ea ī eis. s; qñ aliqs. ut a-
mic⁹. siue soci⁹. p̄r. l̄ vicin⁹. dulcit cō-
rigit amicū sociū. fr̄z l̄ filiū. d. hoc dī
d̄ vob. iā gētes obloquunt̄ d̄ vob. iō amo-
re dī cōrigatis vos. Iste mō mlti p̄tūt
ad xp̄z Dix̄ at xp̄s. ma. i. Si at̄ peccauit
ī te fr̄ tu⁹. vade z cōripe eū ī te z ipm
solū. Iste mod⁹ oñdit ī pa. qñ corripē-
do eū dixit xp̄s Saule sa. qd me p̄ zc.
Quart⁹ mod⁹ ē oñsio iudicial. s. qñ de⁹
p̄ se iuisibilit̄ l̄ p̄ os alicui⁹ sui sui sci z
deuoti hoīs oñdit. sibi rigore iustitie. d.
si vis p̄seuarē ī ista malitia seu mala vi-
ta. qd dices ī iudicio. z qd r̄ndebis xp̄o
dicēti. qd fecisti p̄ me. oñdēs vulnera
z dicēs. Ecce qd ego feci p̄ te. Logno-
scis ista vulnera: videam⁹ qd tu fecisti
p̄ me. Quid dices mihi q̄ mō stas ī pec-
catis z mihi boni facis? Quō euades pe-
nas inferni? Tales oñsiones iudiciales fa-
ciūt uerti mltos. Ipi. n. p̄itent z fa-
ciūt p̄nā; zc. vt possint oñdē ī iudicio
alig. Iō dīc dō ps. 9. Lognosceť oñs
iudī. faci. iop. ma. suaz q̄. ē peccator.
Lōuet̄ t̄af̄ pe. ī infernū zc. s. p̄ cogitatio-
nē. Iste mod⁹ oñdit ī pa. qñ xp̄s oñdit
se pa. ī forma iudiciali. quēadmodū d̄;
stare. ī iudicō ī die iudicij. qñ dixit sibi.
Durum est tibi zc. Et statim dixit. Do-
mine quid me v. sa. Quint⁹ ē Instruc-
tio doctrinalis. ut p̄dicatio ad quam

multi veniunt peccatores et in magnis peccatis involuti. et redeunt conversi ad dominum. Quia in predicatōe quā predicator seminavit bonas doctrinas peccatores cognoscunt suā malā vitā et dicunt. O miser et cetera. Si est hoc quod dicitur. in malo statu sum ego. Et isto modo convertuntur plures quam alii supradictis. Iohannes dicebat apostolus ad 20. i. Non enim erubescō euāgelium. virtus enim dei est in salutē omni credenti. Non enim erubescō euāgelium. Sic illi qui magis curant de poetis quam de euāgelij. Doctrina poetarum neminem salvat. Iohannes predicator euāgelice doctrine. singularē coronā habet in paradiso. Iste modus conversionis ostēditur in pa. cū dixit ei xpus. Surge et ingredere civitatē et dices tibi quod te oporteat facere et cetera. Si saulus voluisset dicere. dñe ostēditis mihi vos quod debeo facere. Cur me ad alium remittitis? Dixisset ihesus. Uade: quia in te do instructionem xpianis ut quō tu iusti. ita et ipsi faciāt et instructionem habeant. Non. Illa civitas ad quam xpus remisit paulū dicitur. Surge et ingredere civitatem. et dicebat damascenus quod interpretatur sanguinosa. et significat ecclesiam ubi xpi corpus et sanguis cōficiuntur et sumuntur. Quā ergo dixit ingredere civitatē. id est ecclesiam ad audiendū missam et sermones. Ibi enim dicitur tibi quod te oporteat facere. Sextus modus est exemplū vite virtualis. Quā enim vident quod aliqui tenent bonā vitā et sciant et si nō loquatur predicatō exemplo tamen illorum multi convertuntur. Dicat hic exemplū de conversione cuiusdam principis latronum; in quadā via ad predandū existētis. Qui dicitur. n. scūs abbas volēs ipsum ad xpus convertere. iuit ad eum. et statim captus est. ut eum denudaret. Abbas vero interrogavit eum de quo viveret in tali herēo. Dicit abbas cū magno labore et periculo vivitis. Si vultis venire mecum ad monasteriū pvidebo vobis opulenter. Ille timens de captōe nō audebat ire. Sed abbas ipsū; asscuravit. et sequutus est eum. et dedit illi optimā camerā et unū monachū devotissimū in servitiā

lē ut serviret ei. dans sibi. et ministrās quicquid volebat. scilicet galinas. capones. et filia. Et postquam ipse erat pransus monachus ille servitor suus corā eo comederat panē et aquā. Itē quā ipse iacebat in lecto. semp orabat genibus flexis cū lacrymis et cetera. Unā accidit quod post multos dies ille capitaneus dixit fratri. Et qualē vitā tenuistis vos in mūdo: quia tantā penitentiā facitis? Rēdit frater quod fuit magnus peccator. Et ille. Ne dicatis mihi in quibus peccastis. Et frater. In multis. Domine dicatis mihi si vobis placet. Ego dicā. Risi excessus ve sparsi oleū in lucerna. et sic de filibus. Capitaneus rēdit. O miser. Et quod erit de me quod tot hoīes perdati sumus. et interfeci eosdem? quia vos in tantis peccatis facitis tantā penitentiā. De cetero volo vivere ut vos. nō detis mihi amplius capones nec galinas nō paratis mihi lectū et cetera. Et sic fuit exemplū illius perversus ad deū. Iohannes dicit Isidorus de summo bono. Deus nō respicit quales ante vixerim; sed quales in fine erim; et cetera. Et gregorius dicit. Plus movent exempla. scilicet bonae vite. quam verba. Forte si aliquis cum unānis predicasset illi. nō perversisset eum: et in exemplo bonae vite perversus est. Legit et quod tempore beati petri apostoli quā ipse predicabat in roma aliā multitudine iam ad xpm perversa habebat viros perversos. et petierat p̄silium a petro quod possent facere ut possent eos p̄vertere. Quibus ostendit petrus modum. d. p̄rie petri. 3. Mulieres subdite sunt viris suis. ut et si quā nō credunt verbo per multos p̄versatōes sine verbo lucrifaciat. Iste modus ostensus fuit in paulo. quā ad manū eum trahentes introduxerunt damascenū. Manū significat opera: quia cū manibus operamur. Iohannes dicit. Ad manū illū trahentes. In quo inuit. quod exemplo operum trahunt peccatōes ad deum. Septimus modus est afflictio penitentiā dicēdo. Dñe. I; sum malus et peccator tamen spero quod ex ista penitentiā exhibetis me de peccato. et p̄vertetis me ad bonā vitā. Iohannes I; homo sentiat se esse in peccatis. nō dicit penitentiā dimittere. quia dispositiva est ad conversionē et finaliter

ad saluationē iuxta vbu; xpi. Mat. 3.
Pniam agite appropinquabit. n. regnū
celoz. Iste modus ostendit in cōuer-
sione b. pauli. q. tribus diebus nō mā-
ducauit nec bibit. Qualis afflictio pe-
nitētia. Signū fuit q. ex pnia de^o du-
cit peccatorē ad cōuersionē z finalem
saluationē. Ecce quare ecclia facit fe-
stum de cōuersione b. pauli. Nō solum
quia fuit miraculosa: sed et peccatori-
bus fructuosa. zc. Amen.

In festo purificationis v. marie.
Fes purificationis marie luc. 2.
Istud pns festum est v. maiori-
bus totius anni. Ratio. qz tres
sunt gradus sanctorū de quibus faci-
mus festū. Primus ē v. persona eminē-
ti. i. alta. Secundus maior. s. de psona
sancta excellenti. Tertius maximus. s.
de persona sancta trāscēdēti. De pns
gradu fuit quilibet aploz. petro. pau-
zē. Joh. baptista. Martires. cōfessoz
zc. Jō eoz festa sunt magna. De scdo
gradu ē virgo maria. que nō solū ē sa-
cta. sed habet excellētiā super oēs san-
ctos: Jō eius festa sunt maiora. In ter-
tio gradu ē sol^o xps. qui trāscēdit oēs
a. titudinē creaturaz. Ideo eius festa
vt natiuitatis. epiphanie. pntationis.
resurrectionis zc. sunt multo plus ma-
iora. Istos tres gradus scōrum inuenio
i festo hodierno: qz hodie fit festū zc.

De symeon sancto eminenter.
De virgine scā sup omnes excellēter.
De xpo sanctissimo trāscēdēter. Qui
hodie i templo fuit pntatus a virgine
maria. Sicut modo mulieres p^o prum
venūt ad eccliam cōpletis. 40. dieb^o
Jō istud festum habet tria nomina.
In quantum ē symeonis. dicit dies ob-
uitatis symeonis. inquātū ē ihu xpi.
dicit dies pntationis. inquātū vō ē dies
virgis marie. Intitulat dies purgato-
nis marie. Et qz spāl^o hodie fit festū
de virgine maria. Jō singulariter dicit
thema. Dies purgationis zc. Jō primo

loquar de virgine. Secundo de xpo.
Tertio de seō symeone.

Quātum ad primū inquātū pns festū
tangit virgine. dicit dies purgationis
marie. Quā auditis istud nomē purga-
tio: nō itelligatis q. virgo maria indi-
geret purgatiōe: qz nunq. peccauit ali-
quo modo. nec corde male cogitādo.
nec ore vane loquēdo. nec corpore ma-
le operādo. Imo fuit purior sole. i. tū
q. spūs scūs de ea philocaptus de sua
puritate fecit vnā cantilena; dicens.
Laticoz. 4. Quā pulcra es amica mea
q. pulcra es. Oculi tui colūbar; absq;
eo q. intrinsecus latet. Et isra. Lota pl-
era es amica mea. z macula nō est i te.
Nō q. q. est dictio admirātis. Et dicit
ter pulcra: qz pulcra fuit in anima. qz
nunq. hūit malā nec vana; cogitationē
Secus de nobis misis. Secdo plera in
ore: qz nunq. vane ul' ociose seu indiscre-
te loquuta fuit. Nos vō nō sic. quia nō
habem^o os pulcrū. Tertio pulcra i toto
corpore: qz sine omni dfectu z negligē-
tia. tempata in cibo z potu. diligēs in
seruitio dei. Secus vō nobis. Quare er-
go dicit thema. Dies purgationis marie.
Istam qōnem declarat scūs Lucas in
euāgelio hodierno di. Dies pur. marie
stati dixit. sm legē moysi. z nō dixit s;
psonā suā: qz nō idiguit. Nō videam^o
q. lex ē moysi quā dedit m^orib^o piētib^o
masculos. Dic. n. leui. 12. M^o q. susce-
pto semie. Nō q. nō tangit virgine ma-
peperit masculū imūda erit. 40. dieb^o
nec igrediet i sanctuariū donec imple-
ant dies purgationis sue. Questio ē hic
q. deus ordinauit istam legē. Nunq.
est peccatū generare filios i statu ma-
trimonij: Nō. Multe rōnes assignant
a sanctis doctoribus s; vnā sola; volo
deklarare. Rō illius. i. ē. Dia pcepta le-
gis reducūt z schudunt in. 10. pceptis
decalogi. que frangunt 4. s. operatōe
ommissione. loquitione. z cogitatione.
z quater decies. faciunt numerū; qua

dragenariū. Mulieres autē i concipiēdo
portādo. parturiendo. z nutriēdo. istis
quattuor modis peccant p̄tra diuina p̄
cepta. Iō prohibuit lex. ne mulier pa-
riēs masculū ante quadragessimū diez
īgredēretur tēplū. Iō faciunt dies pur-
gationis. Primo dico q̄ mulieres pec-
cant opatione in concipiēdo. Nam de-
ordinauit actū generatiōis ad cōserua-
tionez humane nature. Et multotiens
nō mouētur ad eā nisi sicut equ⁹ z mu-
lus. canis vel porcus. fm̄ carnis sen-
sualitatē. cū tñ deberent p̄dicatoz in-
tentionē hēre cum p̄dicat. vt cōuertat
gentes ad deum. vt paradysus īpleat
filijs dei. Ita genitores debēt hēre itē-
tionē generādi filios p̄ paradiso. Uiz
go autē maria nō peccauit opatione: qz
non ab hoīe. sed a spūs sancto cōcepit.
q̄ formauit illud cōpus dñi nri ihu xpi
vt formatur granū infra auelana. vel
amigdalū. Iō eccl̄a cātat. Non ex vi-
rili seie se i mixtice spiramine. vbum
dei factū. caro fruct⁹ qz v̄tris floruit
Secūdo peccant mulieres ommissiōe
portando: qz si primo faciebāt p̄nias.
oratiōes. ieiunia. peregrinatiōes. z hu-
iusmodi. q̄ sunt graui⁹ totū dimittūt
Et licet sint satis fastidiosas. Tñ ipse se
faciunt plus fastidiosas. z magis deli-
catas se fingūt. Sed virgo maria in h̄
non peccauit aliqd cōmittēdo: qz dicit
Bern̄. q̄ erat grauida suū grauiamē
Imo pregnatus portat⁹ portabat eaz.
Sicut de nube que nō p̄t eleuari. sed
quādo radius solis tāgit eam eleuatur
z ē magis leuis. Ita radius solis eter-
ni in vtero virginis existētis. Iō non
dimittebat aliquid de suis deuotiōib⁹
Imo plus faciebat. Quēadmodū sacē-
dos quādo portat custodiā. i. vas vbi
est cōpus xpi. est deuotior. ita virgo q̄
custodia erat tunc corporis xpi. Tertio
mulieres peccant loquitiōe parturiēdo
Quā. n. sentiunt dolores parus dicit
multa v̄ba vana z idiscreta. Cū tñ de-

berēt rectur ad xp̄z dicēdo. Ihs. Et
ad vginē ma. q̄ suū dolore pepit. z ēt ad
scōs dei. Ipse at aliq̄ maledicunt eū.
Alie viros. Ala diē. n. Si nō euadaz.
n̄ mi tornare. Alie clamāt vt cap̄t⁹. tñ
debēt dicē ihs ihs. S; virgo maria i
h̄ nō peccauit: qz sine dolore z miseria
pepit. sicut radi⁹ sol trāsit p̄ fenestraz
vitrea sine ruptura. Imo p̄riorē red-
dit eā. Iō ysa. 35. Verminas germiabit
z exultabit letabūda z laudans. B̄tia
libani data ē ei. decoz carmeli z saron
Quarto m̄res peccant cogitatione.
nutriēdo. n. cogitāt. Mō b̄eo h̄r dē. mō
sum dñā. mō lo si v̄r dicat mihi bus. z
ego dicā sibi bas. Cū tñ deberēt eē in
magno timore. d. cēdo D dñe. vos de-
distis mihi istū filiū. qd scio mō quid
erit de isto filio meo. Si erit mal⁹ h̄o
talr vt me īterficiat. vel q̄ faciat ali-
qd malū vt sit suspēsus. z finalr dam-
natus. S; v̄go i hoc nō peccauit. Scie-
bat. n. scripturas. Iō qñ i p̄tu ipsa vi-
dit mirabilia q̄ scā fuerūt. cogitabat
suā passiōē. Iō dicit lucas. luc. 2. Ma-
ria cōseruabat oīa v̄ba hec: conferēs
i corde suo. Quā vidit puer ih̄m natus
z nudū. Cogitauit in corde suo. d. heu
mihi misera. Sic fili⁹ me⁹ erit i cruce
nud⁹. Deinde p̄nis eū iuoluit cogitās
q̄ sic corpus ei⁹ inuolueretur syndone
i sepultura. Deide posuit eū i p̄septo in
medio duoz aialū. Cogitans q̄ sic sus-
penderet i cruce i medio duoz latro-
nū. P; ergo q̄ v̄. ma. n̄ lo mō peccauit
nec cōcipiēdo opatione. nec portando
ommissiōe. nec pariēdo loquitiōe. nec
nutriēdo cogitatiōe. tñ voluit hūiliari
ad seruādū legē moysi. ac si eēt inun-
da z peccatrix vt cetera mulieres. Re-
cte dicit b. bernard⁹. q̄ fuit sum⁹ filio
suo: q̄ voluit circūcisiōē r̄cipe ad quā
nō tenebat: qz dabat i signū peccati.
vt scidūtur aures latroni i signū fur-
ti. Ita virgo voluit seruare istā legē
ad quā nō tenebat. Dicit p̄atice quō

fuit ab ea les ista suata. qz i. 40. die
a natiuitate filij sui vt e dies hodierna
venit ad templu dñi i quo seorsu stabat
mulieres nobiles. generose. z diuites
z seorsu simplices. z paupes. z seorsu
virg'es. Virgo aut maria i ingressu te-
pli respexit. cogitans qb' se associaret
Et lz eet nobil' z generosa de gñe dñi.
tñ erat paup' z simpl'r induta: qz totu
patrimoniu dederat amore dei. z totu
auz qd sibi obtulerat reges orientis. z
volebat viuere manib' ppriis. Ideo si
iugeret se mulieribus diuitib'. potuis-
sent sibi dicere ille vadatis cu paribus
vris. Bñdictus de'. Uxor vni' paupis
carpentarij. vult se nob iungere. Si cu
virgibus lz fuisset virgo. dixissent sibi
Et vos q hētis filiu z virg' venitis nob
cu. Et vnde hoc: zc. Jo posuit se cum
simplicibus z paupib' ml' bus. Et fuit
cōpleta qdā propheta quā p̄xit spūs
scūs. p os salomōis. d. Lātico. 2. Sicut
lilium suple. ē iter spinas. Sic amica
mea. suple ē iter filias. Sicut mal'. s.
arbor pom. iter ligna siluaz. sic dilec-
tus meus inter filios. hēmus hic exē-
plum humilitatis. Tñ nō quilibet se
igerit ante. Quilibet vult sedere i ca-
pite cōmuni zc. Et iō virgo maria re-
gina paradisi. ponebat se retro. Ideo
ē exaltata sup oēs pp humilitatez. Un
ipsa dixi i cantico. Quia respexit hu-
militatē ancille sue. Nō dixit caritatez
nec virginitatē. Ecce. n. ex hoc btām
me dicēt oēs generati. Itē nō aliā ma-
gnam humilitatē i vigne maria. qz di-
cit euāgelii hodiernū. vt facerent b;
cōsuetudinē legis pro eo. Consuetudo
eniz legis erat vt p; leui. 12. q qñ post
partū in 40. die ml'ier veniebat ad te-
plū. flexis genibus corā sacerdote dice-
bat. Ecce dñe oblatio mea. offeratis p
me sacrificium. vt deus remittat mihi
peccata que cōmisi cōcipiēdo. portan-
do. nutriēdo. z piendo. Sacerdos aut
recepta oblatōe z scō sacrificiō dabat

mulieri bñdictionē. z recedebat ml'r .
Ista; cōsuetudinē voluit virgo ma. ho-
dierna die suar venies ad templū di. sacē-
dori. nō symeōi: qz n̄ legit i textu ipm
fuisse sacerdotē. s; hoīem scūz z iustuz
hodie ē 40. dies q pepi hunc filiu z. 8.
die fuit circūcūz. z vocat' fuit ihs. Et
dedit sibi oblatōem. par tutuz. aut du-
os pullos colūbar. d. q oraret pro ea.
O maxia hūilitas. Sāctissima dicebat
peccatori. Ora pro mē. Et sacerdos nō
cognoscebat eā. Melius cognoscebat
eā ysa. q i. 7. c. dicit. Ecce virgo concī-
piet z pariet filiu. Tūc fuit cōpleta p-
phia salomonis. d. i psona virg'is cāti.
.i. Nigra sum sed formosa filie yerlm
Nolite me cōsiderare q fusca sum: qz
decolorauit me sol. Virgo aut erat nē-
gra ocul' ignaris eā nō cognoscentib'
sed erat formosa āgelis dei. Nolite me
cōsiderare suple despiciēdo: qz decolo-
rauit me sol. qz ardō dilecti amoris sic
eā hūiliari faciebat suple icedēdo. Jo
pōt dicere nob illud. Mat. xi. Discite a
me. qz mitis sum z humil' corde.

Quātū; ad fm. Inq̄tū hoc festū tāgit
dñz n̄z ihs xp̄z. ititulat' dies p̄ntatōis
ihu xp̄i. Nō itelligatis q xp̄s indigeret
p̄ntatōe: qz nūq; fuit elongat' a dō p̄e
nec nūq; fuit absens. imo sic sol mittit
ad nos suū radiū. z tñ semp ē cū sole:
ita de xp̄o. Nos autē; peccatis elonga-
mur a deo: ideo indigem' p̄ntatōe: xp̄s
aut semp fuit p̄ns p̄ri ēt in vtero virgi-
nis existēs d̄ die z ēt de nocte. Ideo di-
cebat p̄r ad eū luc. 15. Tu fili sp̄ meuz
es. licet misim te in mūdū ad illuminā-
dū in fide euangelica. calefaciendū. in
amore d̄i. z fructificādū i bonis opib'.
Ideo hodierna die xp̄i p̄ntatio nōn fuit
necessitatis s; hūilitatis. sic v̄gis m̄ris
purificatio suū purgatio. Voluit. n. xp̄s
suar legē p̄ntatōis dicētis. Ero. 13. Sci-
fica mihi oēs p̄rogētū qd apit vuluam
in filiis isrl' tam de hominib' q; de in-
mētis. Mea sē. n. oia Rō l'ra' hū' legis

st: qz in egressu filioꝝ yfracl de terra
egypti. occidit dñs omne p̄iogenitum i
terra egypti a primogēito hoīs vsq; ad
primogenitū iunētoꝝ. Sed rō moral
ē ista. Sicut. n. inter virum z vxorem
fit matrimonū ad ples generādas sc
iter sp̄m z carnem ē quasi n̄imōial
cōiunctio ad generādas proles. s. act⁹
virtuosos z opa meritōia: qz caro sine
spiritu nihil valet. Nā carnē mouet spi
ritus ad opa virtutū z meritoy exer
cēda. que ples dicūt. Dñs. Filij tui sic
nouelle oliuay in circuitu mense tue.
De istis filijs. s. actibus virtuosis. De⁹
vult primogenitū sibi offerri. S; quis
ē primogenitus? Regula e phie q̄ illō
qđ ē vltimū in executōe. ē primū in in
tētōe. primogenitus ergo ē actus p̄ie
intētōis erga deū. v. g. Qr̄ hodie ve
nistis ad missam: Que fuit vestra p̄ia
intentio? Si dicitis pp honorem dei z
virginis. z pp ordinatōem ecclie. tūc
bene stat. qz primogenitus offerit deo.
Si vero dicas. veni ad eccliam vt vi
deam mulieres zc. tūc primogenitum
offerit dyabolo nō deo. Ideo vos bona
mulier. q̄ vaditis ad missam. cōpleto
riū. vesp̄as zc. sic ornata zc. Dñe pp
honorem dei. Primogēitū dat deo. Si
vero vt videat q̄ ē pulcrior m̄r tunc
dat primogenitū dyabolo. Idem de elya
si datis eā itētōe vaneglie z huiusmōi
primogēitus dat dyabolo. Si aut datur
pp honore dei. z vt deus faciat vobis
elemosinā de gratia quā sibi petitis vt
qñ aīa vestra veniet ad portā paradisi
pulsans z petens elyam: tūc offertur
deo. Jō in quolibet ope: z actu virtuo
so queratis ifra vos cui dat z offertur
primogenitus. ne meritū perdat ex
mala itētōe factū. Et m̄ra z magna
opera virtuosā pdūtur ex mala itētōe
qz primogenit⁹ nō offerit deo. Ecce q̄
deus sc̄ipit sibi offerri primogenita. Jō
apostolus p̄ie. cor. io. Sive ergo man
ducatis sive bibitis vel aliō qđ facitis

omnia i gl̄ia dei facite. Jō dñs n̄r ih̄s
xp̄us vt primogenitus z v̄nigenitus v̄
ginis marie. voluit i templo p̄sētari
deo patri. z i māibus sacerdotis offer
ri. 25. siclis. quasi. 5. grossis regalibus
argēti redimi iuxta legē que habet nu
meri. 18. Quicqd primū er̄ s̄pet e uula
cuncte carnis quā offerit dño sive ex
hoīb⁹ sive de pecorib⁹ fuerit tui iu
ris erit. Ita dūtaxat ut pro hoīs p̄ioge
nito p̄iū accipias z de aīal qđ inuidū
est redimi facias. Lius redēptio erit
post vnū mēsem siclis argēti. 5. ponde
re sanctuari. Alias nisi redimēt erit
sacerdotis. z seruebat i tēplo. Dicat
pratica p̄ntationis. Virgo. n. ma. obtu
lit filiū suū xp̄m in manib⁹ sacerdotis
z sacerdos obtulit eū dño. O fatue. si
cognouisset eū. Deinde voluit ip̄s; re
tinere. videns virginē matrem paupe
rem. Et v. ma. dixit p̄r nō retineatis
eum. Ecce. 5. siclos quos paulatiz con
gregauerat. z de ore sibi subtraxerat.
vt filiū redimēt. Et aguit bursa; non
de auro vel de serico. z soluit. 5. siclos
fm cōsuetudine; Qđ ē q̄ xp̄s voluit
redimi. 5. siclis cū esset mūdi redēptoz
z hac de cā fuerit missus a deo patre.
Nota duas r̄siones. Unā alego. team
aliā moralē. Alegorica est ista. Voluit
5. siclis redimi. quēadmodū ip̄s redē
pturus erat mūdū. 5. p̄cipalibus pla
gis in quibus cōsistit tota salus n̄ra z
redēptio. Jō dō Apud dñm misericor
dia z copiosa apud eū redēptio. Scda
rō est moral. dās nobis exēplū. q̄ qñ
homo ē venditus dyabolo ex peccato:
qz peccare mortalr ē sc̄ipsum v̄dere
dyabolo. v. g. Ille qui facit pōpā. z va
nitatem zc. pretio superbie vendit se
dyabolo. Auarus recipiens vsuras.
Usura ē pretiū quo venditur dyabolo.
z simitr esset p̄ furtū. rapinā zc. z sic
de alijs sp̄eb⁹ auaritie. Luxuriosus p̄
pter illam delectatōem dat aīam suā
dyabolo. Idē de alijs peccatis. Jō nos

oportet redimi. s. scilicet si volumus saluari: s. operibus. s. penitentia que infra enumerantur. Primum est cordis strictio. proponendo non redire ad peccata. Secundum est oris confessio. Tertium est corporis afflictio. Quartum est debitorum restitutio. Quintum est iniuriarum remissio. Et verificatur illud verbum sacre scripture ecclesiastico. Est qui multa redimat modico pretio et restituens ea in septuplum.

Quantum ad tertium. Innotum hoc festum tangit sanctum symeonem. dicitur dies obuiationis symeonis. Dicatur paritica. Tunc temporis. quando virgo peperit filium suum. omnes iudei docti et in. l. eruditi perierunt habebant quod messias erat natus: quod videbant tempus in prophetis assignatum completum. sed non cognoscebant eum. propter hoc dixit iohannes baptista. Joh. primo. Medius vestrum stetit quem vos nescitis. Ideo multum orabant ut ostenderet se eis. Singulariter sanctus symeon senex factus. et iustus. Et rursus accepit symeon a spiritu sancto non visurum se mortem nisi videret christum dominum. Et sciens illam prophetiam. Malach. 3. Statim veniet ad templum suum dominator quem vos queritis. et angelus testamini quem vos ultis. propter hoc quousque die veniebat ad templum. Et quando videbat aliquam mulierem venientem ipse petebat. Est filius vel filia. Et spiritus sanctus michi sibi dicebat usque in hodiernam diem in qua sibi dixit symeon. hodie obuiabis in templo messie regi. ipsumque videbis. Joh. bonus senex bono mane surrexit. et iuit ad templum ad mundandum et ornandum ipsum. quod quando rex debet intrare domum dei et etc. Ideo cantat ecclesia. Adorna thalamum tuum syon. et suscipe regem christum: Et cum magna deuotione expectabat eum videre. Non sic sacerdos qui expectabat eum ut acciperet potum et haberet turturam et colubam. Ad phil. 2. Omnes. n. que sua sunt querunt non que ihesu christi. Tres conditiones personarum sunt

que non attendantur. pueri in ludendo. Mulieres in tripudiando. et sacerdotes in offerendo. Sed de alijs que sunt ihesu christi statim attendantur. Cum autem virgo cum ioseph intrauit in templum. spiritus sanctus dixit symeoni. Symeon. Ista est mater eius. et filius eius est et rex et messias in. l. promissus. Statim senex fletus pro gaudio adorauit eum. Et ipsum recipiens in vlnas suas. incepit cantare vnam pulchram cantilenam dei. Nunc dimittis seruum tuum domine etc. Ecce dies obuiationis symeonis. Joh. cantat hodie ecclesia. Cumque inducerent puerum istum parentes eius. accepit eum symeon in vlnas suas. et dixit. Nunc dimittis etc. Est hic quod quare symeon ipsum accepit in vlnas suas. quia hoc non fuerat sibi promissum a spiritu sancto. sed quod non moreretur nisi prius videret christum dominum. Unde ergo sibi tantus ausus quod ipsum accepit. Respondeo quod ad nostram saluationem non sufficit videre christum per fidem: sed ipsum recipere in manibus per bona opera. Ideo Mar. vi. Qui crediderit et baptizatus fuerit. saluus erit. Diceret aliquis. Ego habeo istos oculos ante. s. dextris credendo christi diuinitatem. et sinistris credendo christi humanitatem. Sic videt christus a nobis in uia. Quid ergo oportet me aliud facere. Dico quod sic. ut symeon. s. quod accipiat christus in manibus per bona opera. Quid perderit fratres mei si fidem dicat quis se habere. opera autem non habeat. Nunquid poterit fides saluare eum. Iaco. 2. Fides sine operibus mortua est. In signum huius hodie portamus candelas accensas in manu. que significant tria que sunt in christo. Terra mollis significat carnem christi quam habuit passibilem. que liquefacta fuit in passione. Stupinum album significat animam christi purissimam. Lumen vero sive ignis significat christi diuinitatem. Non enim sufficit videre lumen in altari. nec christum per fidem: sed oportet in manibus per bona opera ipsum recipere. Joh. Aplos. i. cor. 6. Glorificate et portate deum in corpore uestro

Luc. n. portat xps a nobis. qm ei amo
re peccata vitamus. Et sic peruenie
mus zc. Amen.

In festo sancti Blasij epi z martiris.
Granu frumeti cadens in terra
mortui. Jo. 12. Sicut tota solé
nitas hodierna est bti blasij epi
z martiris gl'iosissimi: ita erit z sermo
maxime: qz in ei' vita sunt mltre vtutes
z exépla. de qb' poterim' recipere bo
nā instructionē p bono vite nre regi
mie. S; pri' salutē vir. ma. Thema ē
respōsio ad. q. quitā p aliquē ignoratē.
Quis fuit iste sanct' blasius z cui' cō
ditionis: Rndet thema. Bra. fru. Ver
ba sunt figuratiua. i. secrete indicātia
virtutes z excellētiās bti bla. que sūt
s. iuxta. s. verba thematis.

Pria hūilitas vtuosa: quia granum z
non palea.

Secda sublimitas grauiosa: qz frumen
ti z non ordet.

Tertia aduersitas rigorosa. qz cadens
s. a dignitate.

Quarta acerbitas dolorosa: quia in
terraz. s. per tormenta.

Quinta felicitas preciosa vel gloriosa:
quia mortuum.

Primū dico qz p'ia v' magna z excel
lēs. b. blasij fuit hūilitas vtuosa. z. n.
fuisse plen' alijs vtutib'. tñ eas p'ua
bat i capite hūilitatis. n. p'derent.
Un' gregori'. Qui vtutes sine hūilita
te p'gregat. qsi i ventū puluerē portat.
Nō hie dupl'cē hūilitatē. quaz p'ia ē v
tuosa. z vtuosa. Vtuosa autē ē. qm hō
ex una pte cogitat dī imēsitatē z potē
tiā ifinitā. z ex alia pte cogitat p'prias
suā puitatē z defect' suos. z sic dō hūi
liat. Lat' hūilitas q' ē i respectu dī ē z v
tuosa z mltū placet dō. qz dicit. de'.
mō ista creatura nō se reputat nec p'su
mit d' se. Istam laudat. b. Jaco. 4. z. i.
pet. 5. d. hūiliāmi i cōspectu dī z exal
tabit vos. Nō i p'spectu dī. n. dīc' hoīuz
s; dei. hūilitas ē vitiosa. qm qd i p'spec

tu hoīuz hūiliat. z tñ it' h; cor' islatū.
vt veni mltis grauide. z corā hoīb' fa
cit ypocrisiā. iuxta illd. Eccli. 19. Est q
negter hūiliat se. z iteriora ei' plēa sūt
dolo. hūilitas at. b. bla. fuit vtuosa: qz
hūiliabat i p'spectu dī. Abscondebat
n. sua opa z scitātē vt vitaret vanā gl'i
am. Pernoctabat. a. orādo z p'tēplādo
z secrete tenebat lectū p'nie. z pōtabat
cilicū. z exibat honeste idur' zc. ieu
nabat zc. Et istū poterat ex hūilitate
abscodebat suā scitātē. Sed de' exalta
uit illū: qz dīc' auēt. allegata. hūiliāmi
i p'spectu dī. z exaltabit uos: qz deus
vult eū māifestare ad gl'iā suā. z bonū
exéplū hoīuz. Mat. 5. Nō pōt cītas ab
scōdi sup montē posita. glo. Aug. i. p'
sup ingētes vitā. Sec' d' ypocritis q ap
petūt videri z laudari. z fīcte faciunt
mlta bona opa. s; vt fum' trāsit totū:
qz nō hnt fundamētū i deo. iuxta illd
Job. 20. Gaudū ypocrite ad istā p'icti.
hūilitas at vtuosa. b. blasij notat ibi
cum dī granū. nō palea q' significat su
perbos qui plures sūt q' hūiles. sicut
palea plus est q' granū. Secdo palea est
magna z leuis. z sp'emiet. granū; vō
puū z semp absconsū stat in palea z se
per se subicit. Sic hūiles. Jux hoc dīc'
scriptura sacra. i. cor. 15. Qd futurū est
s. p' sancta seminas. s. i hoc mūdo. sed
nudū granū. s. a vanitatib'. Ecce vani
tas. Ideo deus q'tomagis. b. blasij ab
scodebat suā sanctitatē. z tantomagis
eam publicabat i miraculis que facie
bat. Dicat quo erat d' cūitate capado
cie zc. Dicat miraculū de puero cura
to filio vidue. i cui' gutture spina piscis
trāsuerfa ip; suffocabat zc. Chri' dō
p'cessit sibi sanitatē pro illo. z p oib' q
pro malo gutturis ipm inuocaret. Ex
hoc hodie bndicif panis. vinū. fruct'
z silia. Un' i ipso vificat illd luc. 12.
Dis q se hūiliat exaltabit. Nō q se hūi
liat. s. d' vā hūilitate exaltabit a dō.
Dico secdo qz v' magna z excellēs

bt. b. fuit sublimitas gratiosa. s. in di-
gnitate: qz fuit eps civitatis sebasten
Jo dicitur frumeti: qz frumentu iter
alia grana e melius. Et io prelati qui i
populo sut maiores z nobiliores. signi-
ficant per frumentu. Unde zacha. 9.
Quid. n. bonu eius est. s. ppli xpiani. z
qd pelcru eius nisi frumentu electoz
i. prelatoz. Et vinu germiatis virgi-
nes. Et qz. b. bla. fuit eps: Jo dicitur
frumeti. Dicat quo fuit electus no so-
lum a canonicis. sed et ab omnibus lai-
cis sebastie orantib. Et subito deus i
spiravit in cordib. oiu: vt peteret bla-
su in epm alta voce. Ipo aut pdicente
oio elect. fuit. z flens assumpt. e. Ro
qz in iudico epi hnt reddere rone non
solu de aiabus suis. sed et de omnibus
sub se z sibi comissis. vnde Sap. 6. Ju-
diciu durissimu in his qui presut. fiet.
Exiguo. n. pcedit misericordia. potetes
at poteter tormeta patient. Nota Judi-
ciu durissimu: Tria iudicia fut plato
in morte. Primu est. s. qn intrauit. s. p
portam. qn. s. sine scitu eius eligitur.
vel papa puidet sine sui z suoz requi-
sitione zc. Si vo aliter. no intrat per
hostiu. z fur e z latro. nec saluari pote-
rit nisi renuciet. Job. 10. Ame amen di-
co vobis qui no intrat per ostiu i ouile
ouiu. s. ascendit aliude. s. per litteras
regias vl pces armatas vl p dona zc.
ille fur e z latro. Et ad hebr. s. Nec qf
q sumit sibi honore. s. qui vocat a deo
tanq aaron. Nemo ergo i ouili zc. qz
duz iudiciu fiet. Scdm durus iudiciu
fiet ei. Si quo debuit viuere no uixit
rit postq intrauit. z si reditus no bene
expedit: qz tres pres dz facere de eis.
Tertiu fiet iudiciu qn reddet pputum
de aiab sibi comissis. Ia videtis quo
z qualiter curat de aiab. Ecce qre di-
cit durissimu iudiciu zc. Ista conside-
rates antiq sci cu maxio tiore accipie-
bat on. epat. z pdicebat quousqz co-
gnoscebat voluntate dei. z tuc p fiden

do d. diuio auxilio acceptabant. Dicat
quo. b. bla. fact. eps si mutauit statu
sui. vt faciut mlti mali. Stat. n. mlti
faciut mltas nouitates i scutiferis. di-
nitas i eqs: popt. s. di. honores mutat
mores. raro i meliores s. i malis. qz in
bois raro. Et qz. b. bla. no mutauit sta-
tu suu. io nec de. abstulit sibi sua gra:
miraculoz imo augumetauit: qz n solu
curabat hoies. s. et aialia ferocissima
domabat: z sibi obedieb. Dicat mi-
raculu d. mliere paupcula q hebat vni-
cu porcū q a lupo fuit capt. que cum
maxia duotoe recurrit ad beati. b. vt
pciperet lupo q sibi redderet porcū su-
um que emerat: Qd z fec. Sanum. n.
z viuū sibi restituit lupo. Mo cogita
hic duo diligent. s. vtute. b. blasij. z du-
ricie ura: Vt at. b. blasij: qz mouit
cor lupi ferocissimi ad istitueni carnes
qs tñ ipe diligit. z. b. blasio obediēdo
qz erat amic. di z deo obediēs. Quam-
diu. n. ada fuit obediēs deo. aialia bru-
ta obedieb. sibi. Secdo psiderate duri-
cie ura: Lup. n. rapax. ad pceptu b.
blasij restituit furtu. z tu fur no ex pre-
cepto. b. blasij sed dei. no vis restituē
furtu. nec vsura: ergo peio. es qz bestia
qz vsurarij s. q mutuāt. x. flozcos z po-
nit i instrumeto q sut. iz. vl emūt mio-
ri prio vel vendūt pl. p p spectare. vel
s. possessioes accomodat. z i tñ recipi-
unt fruct. vl recipiūt ad comoditate.
vel retinet sibi pmu famuloz. I bona
ecclie. s. decias. vl pmitias. vl testia d.
functoz no mittūt ad erequtionē. La-
les n possūt saluari nisi restituāt iux il-
lō no remittit pecm nisi istituat abla-
tū. Regula iuristar. z et theologozū z
spalr Aug. 14. q. 6. Si res. z b. d. fo.
Dico tertio. q aduistas rigorosa. cu d.
ca. i ter. s. d. dignitate epali. Cu. n. fuis-
set diu i suo epatu. venit aduersitas p
xpianos. vel q negaret xpm. vl q mo-
reret. pp qd. b. bl. fuit dposur. z exul a
suo epatu a pfecto. z iuit i defru: vbi

in quo in monte in quadam spelunca vixit
in maxima penitentia. Ecce quomodo potest dici
cadens. Et poterat dicere cum deo. Im-
pulsus eversus suus; ut caderet. et dominus sus-
cepit me. scilicet in deserto: Et quia in tanta ad-
uersitate noluit deus deserere: nec deus
ipsum deseruit. Nam cum in deserto nihil
haberet ad manducandum: confidens in
deo dixit. Oculi omnium in te sperant
domine etc. dicentes suas horas deuote ac si
fuisset in ciuitate. Et hora prandij exi-
bat speluncam. Et dicit historia. quod vo-
lucres veniebant ad eum portantes ei ci-
bum. scilicet de illo de quo ipse aues comede-
bant. hora. n. prandij. scilicet hora nona ve-
niebant columbi cum granis tritici. Item
starni cum oliuis. Item corui et pice cum
ficibus et nucibus. falcones cum pici-
bus. Et b. blasius dicebat vsu. et aues
erant in circuitu etc. Nota quod nullus episcopus
nec etiam rex nunquam habuit tot seruitores.
Et comedebat quod volebat et quod sibi pla-
cebat. si tamen de carnibus. Et post dui-
debat eis cibum. percipiens eis quod non li-
tigaret adiuuare. O quomodo est ergo confi-
dendum de deo. Qui. n. bene seruiunt deo.
non oportet eos timere quod aliquid eis defici-
at. Non dicat religiosus. O miser vni ha-
bebo aliam capam; quam ista erit fracta: etc.
Seruiatis deo diligenter. quia nihil vobis
deficiet. Nunquid dicit nobis ipse Mat. 6.
Primum querite regnum dei. Et hec omnia ad-
cient vobis: Idem dicit clericis et laicis. Sed
modo talis est vita multorum: quod mirum est quod in-
ueniant aquam in fontibus: quia non sunt di-
gni. Sed de illis qui seruiunt deo dicit christus
Mat. 6. Nolite solliciti esse dicentes. quid
manducabimus aut quid bibemus. aut quo
operiemur. Scit enim pater vester quia his omnibus in-
digeris. Item non solum aues sed animalia.
ut vrsi. lupi. leones. si aliqui infirmabantur
quoniam sibi imponebantur spine in pedibus.
veniebant ad b. blasium ostendentes vulnera
qui curabat ea in nomine ihesu christi cum si-
gno crucis super plagam. dicentes. De cete-
ro lupi nulli noceatis: quia ex culpa ve-

stra venit vobis hoc malum. vel similia
verba. Nota hic quod animalia irrationabilia
pro sanitate obtinenda ibant ad beatus
blasium. et per quoniam ad christum. Et vos ad quem re-
curritis: Ad diabolum: quia vaditis ad
diuinos vel sortilegos. Si dicat quod non
habetis medicinas. medicos. nec apo-
thecarios: dicat de virtute huius nominis ihesu
iuxta illud. homines et iumenta saluabis
domine. Ideo dicit in psalmo. Beatus vir cuius est
nomen domini spes eius. et non respexit in vanum.
et infanias suas etc. Et hoc de tertio.

Quarta est acerbitas dolorosa multorum
tormentorum quod inuitur cum dicitur. In terza
quia in deserto. et a deserto fuit ductus ad
terram suam. Et ibi pro martirio coronatus
gracie acquisiuit. iuxta illud ysai. 22. Coro-
nans coronabit te tribulatio quasi pillam
mittet te in terram. Nota quasi pillam. scilicet ro-
tando de tormento in tormentum. Cum er-
go fuisset in deserto ut dixi in spelunca
christus apparuit dicens quod sibi offerret sa-
crificium. qui intellexit de missa. Et duc-
se pararet. interueniunt ad eum aliqui
homines missi a consulario imperatoris
ut ipsum ducerent captum. Et tunc b. blasius
intellexit quod christus dicebat de sacrificio
corporis in martirio. Et genibus flexis.
gratias egit christo: quia recordabatur de suo
fuo. Cum autem duceretur captus. per viam con-
uertit multos iudaeos miracula que fa-
ciebat. Cum autem adductus esset coram praeside
dixit ei praeses. Bande fili blasii amice
deorum. Cogitas dulciter eum trahere. Et
blasius. Non dicas deos sed demones.
Tunc iratus praeses dedit sibi. scilicet tormenta.
Primum quia fecit eum sustinere cedi. et in quolibet
ictu. b. blasius dicebat ihesus ihesus. Et virtu-
te huius nominis vivebat: quia aliter mirum
erat quomodo vivere poterat. Secundum fuit cap-
tus in carceris fetidis sine cibo et potu. Sed
licet eius corpus detineretur in carcere
anima tamen ipsius discurrebat palatia pa-
radisi contemplan-do ordines angelorum
Fuit etiam confortatus a muliere cui

lup^o porcu^m restituerat: que audiens. b. blasij captione^m interfecit porcu^m. et por-
tavit caput porci coctum. et pane^m. et vi-
num cum lucerna accensa ad. b. blasium.
que h^{ab}ita licentia a carcerario intrauit
carcere^m. ad qua^m dixit. b. blasius. Filia
uolo tibi soluere caritate^m qua^m mihi fe-
cisti. Noueris q^{uod} ego iⁿ breui debeo ma-
rtizari. et iⁿpetrabo tibi saluatione^m. Et
q^{uod} es pauper. dabo tibi modu^m ditandi.
Quolibet ano^{no} cu^m candela accensa ve-
nias ad eccl^{esi}a^m mea^m. Et ita fecit. et dita-
ta est iⁿtra breue t^{em}p^{us}. De nullo alio san-
cto legit alicui p^{ro}mississe alicui diuitias
t^{em}p^{or}ales. Tertiu^m tormetu^m fuit eculeus in
quo mud^{us} positus. et ferreis pectinib^{us}
dilatatus. in t^{em}p^{or}e q^{uod} decurebat fluu^{ius}
sanguinis de corpore eius ipso dicente
illud ad. 20. 8. Non sunt condigne passi-
ones hui^{us} t^{em}p^{or}is ad futura^m gloria^m q^{uod} reue-
labit iⁿ nobis. Interiz^{us} reducit ad ca^{er}-
tem vt iterim pentur fortiora tormeta
Septē at mulieres q^{uod} sanguine^m martiris
colligebat ex deuotione. capite truca^m.
Quartu^m tormetu^m fuit: q^{uod} preses iussit ip-
sum in lacu^m mitti. q^{uod} signatus ab eo. ste-
tit sicut arida. et ipse iⁿ medio. Cultores
v^{er}o ydolor^{um} volentes ad eu^m venire demer-
si sunt. Aqua. n. substat leuia s^{ed} non
graui^a. sicut onera peccatorum.

Q Dico quito. Felicitas glorio^a eu^m dicit
mortu^m. Nullum. n. tormetu^m facit mar-
tirez gloriosum nisi mors. Io^h d^{icit}. Preti-
osa iⁿ conspectu d^{omi}ni mors sc^{ilicet} eius. Sic
ordinatu^m est a x^po q^{uod} nullus be^{at} felici-
tatem glorie nisi per morte^m: q^{uod} nec ipse
x^pus nec sua m^{ater} virgo maria a^ltr h^{ab}ue-
runt. Luc. 24. Non ne hec oportuit pa-
ti x^pm et ita intrare iⁿ gloria^m sua^m. Ideo
dicitur mortu^m. Nota eius martiriz^{us}.
Cum. n. e^{ss}et iⁿ stagno. angelus d^{omi}ni dixit
ei. O gloriose egredere et suscipe coro-
nam. Ipso autem egresso. appuit lux
magna ante faciem eius. et dixit presi-
di. Ut cognoscas quia reputo mihi ad

gloria^m mori pro x^po. Ecce me hic. Et
quia ex miraculis que faciebat multi
conuertebantur. preses dedit senten-
tiam decapitationis. Cum aut^{em} b. bla.
oraret dixit ei d^{omi}ns. Omnem petitione^m
tuam adimplebo promittens iurare
omnes eum iuocantes. Et hoc dicto
capite cesus est. Nota hic sancti et ami-
ci dei. cum quata penitentia habuerit
paradisum. et nos credimus illuz iⁿtra
re sine penitentia. Non est possibile.
Ideo oportet nos facere penitentiam.
iⁿ corde p^{ro} contritione. iⁿ ore p^{ro} p^{ro}fessione
et iⁿ corpore p^{ro} aliq^{uod} afflictione. Io^h x^pus.
Mat. 3. P^{ro}nam agite et c.

In festo sancte agate virginis et mar-
tiris. **S**imilis est homini patrifamilias.
h^{ab}etur verbu^m istud originaliter
Mat. 13. Sicut tota solenitas et
officiu^m hodiernu^m est b. agate v^{ir}gⁱⁿis
et martiris. Ita erit et sermo n^{ost}er. Sed p^{ro}io
salute^m v^{ir}gⁱⁿis mar. Istud v^{er}bu^m s^{ed} q^{uod} ego
volo ipsum p^{ro}tractare de p^{ro}nti h^{ab}et talent
intellectu^m. q^{uod} b. agata est simil^{is} ho^{mo} p^{ro}nti.
Quis est iste homo paterfa^ml^{is}? Dico q^{uod} nul-
lus alius q^{uod} x^pus Mat. 23. Pater. s. vni-
uersale nolite vocare vobis sup^{er} terra^m
v^{ir}gⁱⁿis est. n. p^{ro} v^{ir}gⁱⁿis. s. vniuersal^{is} q^{uod} iⁿ celis
est. Dicit ergo thema n^{ost}er. q^{uod} b. aga. est
simil^{is} ho^{mo} p^{ro}nti. i. g^{er}itis x^piane: q^{uod} d^{omi}n^{us}
singularis est. s^{ed} m^{od}o declinat^{io}is greccam.
Scien^{ter} t^{em}p^{or}e q^{uod} iⁿ sacra scriptura iⁿueni^{unt}
tur clare tres similitudines iter de^{um} et ho-
minu^m. Et sic videbun^{ter} de q^{uod} loquit^{ur} the-
ma nostrum.

Pria p^{ro} e^{ss}ential^{is} s^{ub}stantialem creationem.
Sec^{un}da p^{ro} humanalem incarnationem.
Tertia p^{ro} virtualem imitationem.
Per prima^m. ho^{mo} factus est ad imaginem et
similitudine^m dei. Q^{uod} n. n. deus creat aⁿⁱam
iⁿprimis iⁿ ea sua imagine. sicut tu q^{uod} iⁿ
p^{ro}nti sigillu^m iⁿ cera. iⁿprimis sim^{il}ima
gine sigilli velut est mulieres sigillan-
do pane^m iⁿ furno. Ita de^{us} q^{uod} creat aⁿⁱas
iⁿ ea iⁿprimis imaginem sua^m. Cogita q^{uod} de^{us}
sit vt sigillu^m v^{ir}gⁱⁿis e^{ss}entie vel substantie

z triū psonarū. Ita aīa ē vnus eēntie
z triā potētiaz. s. memoria que ē de p
teritis. intelligētia de p̄sētibz. z vo
lūtas de futuris. Nulla alia creatura
hui⁹ mūdi hz istā silitudinē cū deo nisi
hō. Nō sol. l; sic tā pulera creatura nec
luna zc. Et sicut deus ē vnus in toto
mūdo. z ipsū regit z gubernat: ita aīa
ē vna in toto corpore: z tota ī qualibz
eius pte. Ex ista silitudine. Dixit deus
qn̄ voluit creare hoīem. gen. 1. Facia
m⁹ hoīez ad ymaginē z silitudinē no
strā. Verbū ē dei p̄sē ad filiū z spūz
scām. qui p̄t creare hoīes. z non ad
āgelos. vt false dicūt iudei. Ista ē priā
silitudo itez dei z hoīem. Sed ista sili
tudo sola non sufficit ad salutē. qz oēs
hoīes hēnt istā silitudinē cū deo. tam
nō oēs saluātur. Iō dānabile ē tantuz
similitudinē diuīe imaginē idigne suar
Quod peccatū cēt phicere imagines
crucifixi ī luto vel igne: Maius pecca
tū ē illoz qui p̄icunt aīam quā fec̄ n̄
faber nō lignarius vel argētarius. sed
de⁹ ad ymaginē suā. Et tu auar⁹ p̄icis
eam ī luto auaritie. Luxuriosus ī luto
luxurie. Ideo cōseruāda ē hōestissime
vt reliqa ligni crucis. vt virgīs marie
qz p̄tiosior ē q̄ quecūqz reliquia. Et ec
ce p̄ silitudo. 2. silitudo itez dei z ho
minē ē p̄ hūanalē icarnationē. qn̄ deus
factus ē ad imaginē z silitudinē hoīs
assumens p̄fectā hūanitatē ī vnitatē p
sone. Sicut. 11. ī creatōe hō factus fuit
ad imaginē z si. dei: ita in filij dei icar
natiōe deus fact⁹ ē ad imaginē hoīuz.
hoc dicit scriptura. Ad phil. 2. Qui cū
in forma dei eēt nō rapinā arbitratus
est eē se equalē deo s; semetipsū; exina
nuuit formā sui accipēs ī silitudinē
hōīum factus. z hītu iuent⁹ vt homo
Nec ēt ista similitudo sufficit ad salua
tionē. Imo ēt aggrauat dānatiōem ho
minis idigne tractātis nām quā deus
assumpsit. Deus. n. exaltauit hūanita
tez ī gloria sup oēs āgelos: z tu vitupe

ras eam viuendo vt porcus luxuriose.
Tertia silitudo est p̄ virtualez imitatō
ne; p̄ hoc. n. hō reficit ad imaginē z
silitudinē dei. sic ad exemplū oīū; vir
tutū. v. g. Sic xp̄s fuit misericors z li
beralis q̄ auaritiā noli eē auar⁹ p̄ vsu
rā zc. Sic xp̄s fuit castus z purus zc.
abstunens. caritatu⁹. z plenus amore
ita zc. Ista silitudo suffic̄ ad saluatōez
p̄suppositis p̄mis. Ista ē melior z dat p̄
plementū alijs: qz sine ista alie silitu
dies n̄ saluarēt. Iō dicit scriptura Ad
ephe. 5. Estote imitatores. i. similes dei
sicut filij carissimi. z ābulate in dilecti
one: sicut z xp̄s dilexit nos. Juxta istā
similitudinē terciā dicit thēa de brā
agata. Similis est hoī p̄rifa. n̄ solum p̄
primā z scdā; vt sunt alij: s; ēt p̄ v̄ua
lē imitatiōem. Nō videam⁹ silitudines
virtuales maiores b. agate ad xp̄z; d̄ q
bus possimas recipe bonaz; istructōez
pro regimie vite n̄re. Et notat. 6. ī ei⁹
vita: in quibus fuit similis xp̄o zc.

Primo ī virtuosa conuersatione.
Secundo in fructuosa predicatione.
Tertio ī luminosa disputatione.
Quarto ī sua passione.
Quinto in sua defunctione.
Sexto in sua tumulatione.
Quantū ad p̄mū dico qz brā agata zc.
qz recte vt xp̄s fuit p̄uersata ī h̄ mūdo
Voluit etiā b. aga. p̄sari: qz sicut pic
tor vel mulieres q̄ opāt de serico. iux
exēplar depingūt silitudinē suē imagi
nē. Ita b. agata ad silitudinē. s. vite
xp̄i depingebat suā vitā virtutibus z
opibus hoīs. P̄rio. n. respiciebat faciē
xp̄i. i. p̄cipiū vite humane: qz cū esset
altius in suo palatio paradisi euz p̄re
z spūscō. cū suis baronib⁹. i. āgelis vo
luit descēdere z claudi ī pua cēla vteri
virginalis. ī quo b. aga. vocauit xp̄i istā
nitam hūilitatē. z voluit ipsi ī hoc assi
milari: qz cū eēt nobilioz genere. pul
crioz corpore. z famosior ī bonitate ci
uitatis cathame. mortuus p̄cutibus

remansit heres illius magni palatii patris
iulii. Que exemplo christi dimisit patris pala-
tium. et ornamenta. vasa aurea. et argentea
et retransiit se in quadam pua domo ut sim-
plix filius. *Ecce quomodo fuit similis christo
humilitate.* Item sicut christus in sua conuer-
satione fuit purissimus et castus. qui nunquam
vulgustavit illa delectatione terre. ita beata
A. in hoc fuit sibi similis. *Ecce quomodo ad
christi exemplum depigebat vitam suam.* vitabat
familiaritates hominum: quia aliter virginitas
non bene preseruetur. Dicat per correctionem
beginarum ut vitent familiaritates hominum
terre. Sicut enim christus in hoc mundo voluit
tenere asperam vitam. quia ultra quadrage-
simam quam fecit: tota vita christi fuit 40. Dicit
magister historiarius quod nunquam comedit
carnes nisi de agno paschali volens suas
leges. aliter nunquam comederat. Ita beata
A. in hoc voluit sibi assimilari. Dimisit car-
nes. ieiunabat: quia virginitas cum absti-
nentia preseruetur. Persona enim gulosa: semper
erit luxuriosa. Et si ab exteriora ostendat
casta: secreta tamen faciet multas corrup-
tiones. Nihil facit. nisi sit abstinentes.
Item christus in hoc mundo voluit esse pauper
cum tamen esset et sit dominus omnium rerum: quia
dominus est terra terre. Triginta enim et tribus
annis portauit eandem vestem quam sibi
fecit mater sua cum esset puer. Ita beata
Agata voluit indui pauprime ut begi-
na. et debet patrimonio pauperum amore
dei. et vivebat propriis manibus filan-
do. suendo. texendo: quia nullus potest prouide-
re. Iste modo virgo maria prouidebat
sibi. filio. et ioseph. *Quod benedictus est qui sic
diuidit tempus: modo operando: modo orando terre.*
Item christus fuit diligens laborando. predicando
de vili in vili. Ita beata Agata fuit diligens
in operibus suis spiritualibus. Surgebat in
media nocte ad orandum. qualis ebdom-
mada confitebatur etiam cum lachry-
mis. et quolibet die dominico comuni-
cabat cum maxima deuotione. *Ecce quo
modo fuit similis homini patri suo.* *Mo-
raliter si non possumus ita esse similes christo*

ut fuit beata Agata. saltem qualibet die te-
neatis certam orationem. mane et sero co-
gitando quod videatis christum terre. Item post
labores sex dierum ebdomade. in diebus aces-
scatis ab omni opere temporalis. Non tan-
gatis partem domini: sed audiat missam et
pletam cum silentio. Aliud autem tempus
sit tantum ad delectandum. In diebus non tamen
ad taxillos terre. sed ad balistam. dardum
pilorum et huiusmodi. non eundo ad lupa-
nar. nec ad furandum fructus. nec aliud
peccatum: quia si sic. melius esset: sed dicitur quod
non esset ita magnus peccatum Exo. 20.
Memento ut diem sabbati sanctifices
terre. Sabbatum quietis est dominica. in qua
christus quiescit ab opere nostro et redem-
ptionis. Sanctificatur enim audiendo
missas. sermones. confitendo. conscientiam
lauando. ut lauatur camille terre. Item in
quolibet anno concitare in pascha. Si istas
regulas veletis seruare: iretis ad para-
dysum. Auctoritas. i. cor. 14. *Dia autem
honeste. i. deuote. et secundum ordinem
fiant in vobis.*

Dico secundo. quod beata Agata fuit similis christo in
fructuosa predicacione. *Non videamus quomodo
christus in hoc mundo predicauit. Deum videmus
quomodo beata A. predicauit.* Christus solus predica-
uit in una domo. scilicet iudeorum Mat. 15. Non
fuit missus nisi ad oues que perierunt do-
mum israel. Et nunquam christus uenit per redem-
ptionem omnium: Quia ergo dicit. Non sum mis-
sus terre. scilicet ad predicandum personaliter et predi-
cabat per. 7. peccata moralia in quibus ille po-
pulus erat: Non predicabat rethoricam nec
astrologiam. nec poetas. sed sciret omnia: sed
ad correctionem vitiorum. In hoc fuit sibi
similis beata A. que predicauit in una domo
per. 7. peccata. Cum enim beata A. viueret sim-
plicitate ut dixi. venit commissarius impato-
ris antianus nomine christianos. ut abne-
garerent christum. vel interficerent. Et fuit sibi
dictum de vita et scitatis beate Agate que erat
nobilitas. pulchrior. et ditior alijs. et que
erat christiana. id est quod faceret eam abnegare. et
posset ducere in uxorem. Et quia erat superbus

vt sonaret in auribus vulgi. et quod tunc esset
quod posset nobiles subiugari. et quod erat li
bidinosus ad aspectum virginis pulcher
rime suam concupiscentiam promouebat: et ut
auarum ad eius facultates aspirabat. et
vt ydolatra nomen christi audire non pote
rat. Et volens. b. agatam peruertere. tra
didit eam cuidam meretrici nomine affrodo
sie. pulchra corpe. sed putana erat. que ha
bebat. filias corpore pulchras. sed etiam
putanas. vt eius animam immutaret. mat
ri malis docet vt eius filia sit talis. Que
libet. n. illam tenebat suam cameram or
natam etc. in eadem domo. vt peccando
acquireret magnas diuitias. et dabant
se delitijs. solatijs. et tripudijs. et mul
tis mulieribus aufererent viros: non cu
rabat de deo. Et coram beata. A. faciebant
dissolutioes. tactus. et oscula. vt eam ac
cenderent per gestus inhonestos. et pra
uas loquutiones. vt possent eam inclinari
ad commissarij uoluntatem ut. s. esset eius uxor
et magna domina. Aliquam et quam minus fa
tigarent eam respondere. Verba uera non
sunt nisi uerum: promissiones ut pluuie.
mine vt uide. Ego autem firmata in petra
firmissima. s. in christo. non timeo aliquid. Si
licet uxor affrodosie cogitantes ut eam uanita
tibus inclinarerent. ornabant se vestimen
tis aureis. et sericis. d. agate. quod ita si uel
let posset se ornare. Ipsa reprehendens
eas dicebat. O misere. et tamen constabit uo
bis. etc. et flebat. Item comedebant cap
nes. pedices etc. quod ignis luxurie lignis
ciborum conseruat. Agata dicebat eis. quod
in inferno essent semper exurietes. et ipsa
comedebat panem et aquam. Ecce quomodo
fuit filia patris. in predicatione: quod sicut
christus predicauit in domo illius putane. s.
getis iudaeae: quod putana est uxor. que
omisso viro recedit cum alio. ita iudea
etc. sic. b. agata in domo illius putane af
frodosie. Ergo filia est hominis patris. Moyses.
illa meretrix afro. cum filiabus suis corrup
pebat totam illam civitatem. Quia. n. meretrices
substantur per vicos civitatis. corrupunt

totam civitatem. id est deus; quisque recedere ab
eis sicut a leprosis. Dicat ergo pro illum
erzore quod simplex fornicatio non sit pec
catum mortale dicendo. Ego sum liber et
ipsa similia. et placet sibi et mihi. Cui er
go sit iniuria: ista ratione decipiuntur et
dantur multae anime. Ratione per similitudinem de
rege habere plures filias. et pulchras et tu
peccas cum aliqua filia sua. et sibi placet
et tibi. et dicis. cui facis iniuriam: Nunquid
domino facis prodicionem: Ita christus rex tuus et
pater hominum et mulierum in recreacione et re
demptione. et quod eas genuit in regeneracione
ne baptismali. Uel est si peccas cum cap
tiua: nunquid domino suo peccas. et facis ini
uriam: Omnes mulieres sunt captiue christi.
suo sanguine empte etc. ergo maledictum
est et heresis dicere quod simplex fornica
tio non sit peccatum mortale. Iohannes dicit scri
ptura. Malach. 2. Abominatio facta est
in israhel. i. in christianitate. et in israhel. i. in
clericis: quod filia dei habuerunt alieni. s.
qui non erant eius viri. Si uxor rex dicit
tibi filiam suam in uxorem. recipias eam; vt
habeas placitum cum ipsa honeste tamen. aliter non
vult deus quod fiat. Iohannes numerus. 1. si. Locutus
est dominus ad moysen dicens. Precipe filiis israhel
ut eiciant de castris omnem leprosum.
et quod semine suum. s. personas publice et no
torie luxuriosas etc.

Dico tertio. quod fuit filius christi in sua dis
putacione. Christus disputauit solenter cum
dyabolo. postquam ieiunauit quadraginta dies:
dyabolus uoluit ipsum inclinare primo ad
peccatum gulae. secundo uaneglie. tertio auar
itie. sed christus habuit uictoriam. Ita. b. aga.
disputauit cum dyabolo. s. quintiano com
missario. in cuius ore dyabolus loqueba
tur. Uidens. n. affrodosia quod mihi facie
bat. abiit ad quintianum. d. ei. Facilius pos
sunt saxa emoliri et ferrum in plumbum con
uerti. quam ab intentione christiana mens istius
puelle reuocari. Tunc quintianus fecit eam
ad se adduci. et tunc incepit disputatio.
Quia autem quintianus: qui ut carnalis ex
pectabat uidere agatam ornatum. quod ita

fuerat sibi laudata. vidit eam in hirta
beghine et despectu dixit. **Qui?** **Quid?**
es? **Qui** rñdit agata. Ingenua suz. i. no
bilis. et spectabilis genere. ut ois pen
tela mea testatur. **Et qñ.** Quis ergo in
hirtu captiue iccedis? **Rñdit** agata: Quis
ancilla et captiua xpi sum suo sanguie
empta. id me ondo suilem personā. **Et**
quin. **Contradicis** tibi isti. quia dicis te
nobile et captiuā. **Et agata.** Summa in
genuitas. i. nobilitas ista est. in q ser
uitus xpi cōprobat. **Et sic** gncianus
fuit victus de pñia p̄clusionone. **Et qz** nō
potuit replicare miatus est ei. **d.** Elige
vñū de duob⁹. Aut diuersas penas in
currere. aut dijs sacrificare. homies
n. adorabāt ydolu qd vocabat iouis et
mulieres aliō q vocabat ven⁹. **Agata**
rñdit. **Uxor** tua tal e q̄l dea tua ven⁹:
et tu tal q̄lis e de⁹ tuus iouis. **Tūc** qñ.
iussit eam alapis celi dicēs. **In** iniuriā
iudicis noli garrire. **Agata** autez cogi
tans quō xps fuit alapis cesus. substi
nuit patienter. **d.** gñtiano. **Adiuro** te vi
rū prudentē: qz iam ipeator te cōmis
sariū suū instituit. ad tantā stulticiam
deuolutū. vt illos dicas deos quoz vi
tam nō cupias tuā p̄iugē mutari. et di
cas tibi iniuriā fieri. si eoz viuas exē
plo. nec te nec vxorē tuam velis inuira
ri. **Si.** n. credis q sint boni. bonū vo
bis orau. si vero mali. dimittas eos.
Et sic fuit victus de secūda et iussit eā
mitti in carcerē di. **Cogita** tecum quō
possis euadere. **At illa.** Tu miser minis
ter sathane cogita ac penite. vt possis
euadere damnationē etnā. **Tertia** di
spūatio fuit nō in rōnibus s; i tormē
tis. **Sequēti.** n. die fecit eā adduci corā
se. **Et ait.** Quid tractasti circa salutez
tuā? **Agata** rñdit. **Salus** mea xps est.
Et qñ. **Lessabit** ista garulatio: qz tor
mentis te affligā. **Agata** rñdit. **Si** be
stias p̄mittis. audito xpi noie mansue
scunt. si ignē adhibeas. virtute xpi an
geli roze celi extinguūt. **Baudiu** meuz

est pati pro xpo. **Nescis** tu: qz granū in
frumēti nunq̄ reponit in granario. vt
q; quo excussus est a palea? **Nec** ania
mea quousq; rē. **Ecce** quō disputauit.
Is simil e homi rē. **Moralr.** Ita o; p
sonas bonas et deuotas vincere. 3. dis
putatōes. **Prīa** est alapa. i. mala lo
quionū illoz qui vadūt ad infernū.
detrahūt. n. illis qui vadunt ad para
disū; tā iter religiosos q̄ iter clericos
et laycos. **Ista** disputatio vnicū cogi
tādo verbū xpi. **d.** **Mat.** 5. **Beati** estis cū
maledixerint vobis homies et p̄sequu
ti vos fuerit. et dixerit oē malū aduer
sus vos mētientes pp̄ me rē. **Secūda** dis
putatio e carnis. s. infirmitatū. dolorū
rē. **Uicif.** n. cogitādo illud verbū ap̄t
Act. 14. **Per** multas tribulationes o; z
nos intrare in regnū dei. **Tertia** e dya
boli p̄ varias tēptationes. s. cōtra fidē
que est fortior. inq̄tū tāgit aīa; s; vñ
eif dicēdo. **Credo** i deū. a quo hēo fidē:
qz de⁹ potest hoc et aplū qd ego posses
itelliger. rē. **Et** hec ō tertio.

Quarto q fuit filius xpo in sua pas
sioe. **Legit** de xpo. q in nocte passiois
cū oraret. tora passio sil affuit xpo p̄s
Et factus e sudor ei⁹ vt gutte sanguis
decurrētis i terzā: qz vene astrinxerūt
se rē. **Statim** affuit angel⁹ de celo con
fortans euz licet nō indigeret. s; ange
l⁹ exhibuit debitū; famulatū dño suo.
Ita fuit d. b. agata que i passioe sua fu
it posita i eculeo et i mamillis tritūata
s. cū cordis et baculis **Ad** quā dicebat
quin. **Mō** habes qd optabas. modo vñ
deam⁹ si ille ihs liberabit te de māib⁹
meis. et si poterit ipse tātū q̄tum ego.
Agata ex ifinito dolore qz mamilla est
pars delicata et iuxta cor icēpit clama
re dicens. **Adiua** me dñe in tortura
māllaz meaz. **Tūc** ille iniqu⁹ p̄cepit
abscindi ei⁹ māllas. **Cogitate** foramā
q̄ remāserūt et rui sanguis fluētis. **Et**
ipsa apposuit sibi man⁹ retinēs sangui
nē. et ait gñtiano. **Impator** crudelis

et dicit tyrannice. non es confusus am-
 putare in femina quod ipse in mense luxuravit.
 Ego habeo manus integras in anima
 mea: quas ab infantia mea domino confe-
 craui. Et tota sanguinolenta iterum posi-
 ta est in carcere. et cum oraret ecce circha
 mediam noctem senex quidam in forma
 medici. quem antecedebat puer luis por-
 titor qui creditur angelum fuisse ferens
 diuersa medicamenta. qui illuminato car-
 cere salutauit eam. et postea dixit. Quia
 afflixit te psularis tibi erit. et vidi quod po-
 tes curam suscipere. Agata dixit. Medi-
 cina carnalem nunquam corpori meo exhibui
 sed habeo saluatorem deum Iesum Christum qui so-
 lo verbo sanat omnia. Tunc subridens
 senior ait. Et ipse me misit ad te. nam et
 apostolus et sum. scilicet petrus. et in nomine eius scias
 te esse sanandam. Et hoc dicto. dispuit.
 Tunc agata prostravit se in oratione gratias
 agens: et finita oratione virtute Iesu Christi in-
 uenit se omnino sanata. Per totam autem noc-
 tem lux refulsit in carcere: quo viso
 custodes territi fugerunt relicto officio
 carceris aperto. Ipsa autem noluit fugere ne
 coronam martirij amitteret. et custodes in
 tribulatione poneret. Ecce quomodo fuit Christus
 filius: quod salutata ab apostolo et confortata.
 Ergo filius est homini et cetera. Moraliter. agata no-
 luit fugere. ne custodes et cetera. cum tamen es-
 sent inimici sui. habetis hic exemplum ne
 velitis vindictam inimicorum nec portetis
 eis mala voluntatem. quod dicitur in summo in ma-
 la voluntate non aliquid summo in ira dei. et
 non remittere. aliter autem dicit Christus Mat. 18.
 Dominus meus celestis tradet vos totorum
 si non reuerteritis unusquisque fratri suo
 de cordibus vestris.

Dico. scilicet. quod fuit filius christo in sua defunctio-
 ne. Christus. n. post multa tormenta in cruce
 clamando. Pater in manus tuas commendo
 spiritum meum: et cum lacrimis mortuus
 fuit. Ad hebr. 5. Cum clamore valido et
 lacrimis. Ita recte. b. agata post multa
 tormenta. Nam postquam fuit curata. quicquid
 nus fecit eam sibi parari. Cui admiranti

de curatioe. et querenti quis eam sanasset
 Agata respondit. Dominus Iesus christus qui est salus
 mea. Indignatus quoniam. quod adhuc Iesum no-
 minabat. de consilio duorum malorum hominum
 fecit eam super aculeos istimas testas et car-
 bones volutari et voluit pedibus et mani-
 bus ligatis ne se posset iuuare. Crudeliter
 dominus. sed crudeliores consiliarij. Dum
 hec fieret. terremotus factus est magnus.
 et motus est locus: et pars parietis corruens
 oppressit consiliarios predictos. et omnis ciui-
 tas exagitata est et commota in iudicium. Et
 cum curerent iudices et ciues tumultuantes
 ad gentem ipse iussit eam poni in carcere
 et fugit. Beata autem. A. cum in carcere esset.
 et rogaret dominum ut acciperet spiritum eius
 regnando deo. quod preseruauit eius corpus
 a corruptioe. et animam a malis desiderijs
 et de victoria inimici. de patientia in tor-
 mentis. et clamans in manus tuas et cetera.
 emisit spiritum. Sicis est ergo homini pariter.
 Moraliter habet hic exemplum faciendi ali-
 quam penitentiam: quod sic trussando. et ri-
 dendo non possumus intrare paradysum. Non
 recipiamus tormentum penitentiae: si volu-
 imus obtinere premium glorie. Iohannes christus Mat. 4.
 Penitentiam agite. appropinquabit. n. re-
 gnum celorum et cetera.

Dico sexto quod fuit similis christo in eius tumu-
 larione vel sepultura. Christus. n. habuit
 mortem ignominiosam. crudeliter. et doloro-
 sam. tamen habuit sepulturam honorabilem et
 gloriosam. Dicat quomodo dicitur ysa. 53. Erit se-
 pulchrum eius gloriosum. Ita de. b. agata.
 Postquam fuit mortua. christiani receperunt
 eius corpus. et cum balsamo. mirra. et aloë ho-
 norifice et processionally clerici ciuitatis
 cantando non requiescit. sed gaudeamus omnes
 in domino et cetera. portauerunt ad ecclesiam. ut po-
 neretur in monumento nouo. scilicet. tomba lapi-
 dea. Cum corpus sepeliret. Ecce quomodo inue-
 nis sericis idur. que sequantur plusquam ce-
 tum alij armati et pulchri. quos nemo un-
 quam uiderat. sed angelus erat. et posuit ad ca-
 put eius tabulam breuem. ex marmore: in qua
 erat scriptum. Morte sancta: spontaneas

honoribus do. & patrie liberatōez. Et hec
 figura q̄ dī eclipsis. vult dicē. mentes
 sanctā suple hūit. spontaneā. s. mātūrio
 se exhibuit. honorēz do. s. dedit. & p̄rie
 libatōne. s. acquiuit. Ita. n. q̄tuor v̄ba
 sic itelligūt. Ex tūc ergo tā iudei q̄ gē
 tiles cepunt venerari sepulcr̄ ei. Qui
 tian. v̄o post paucos dies sumie iterijt
 Silis est ergo zc. Moralr̄ ista. 4. obe
 m. nos habē. P̄rio mentē sanctā & cor
 mundū a malis cogitatōib. Ibi. n. est
 inuitū bōe vite. expellendo malas cogi
 tatōes a corde vt p̄nas a māu subito.
 al. cōbureref man. unagiario. n. hōi
 nis tā vigilādo q̄ dormiendo apta est
 dyabolo i q̄ pōt ponē brasas seu p̄nas
 malay cogitationū & tēptationū: s; nisi
 velitis eas retinē delectabili cogitā
 do. nō cōburent vos si statī expellatis.
 dicēdo ihs. ihs. Jō dic̄ scriptura p̄. 4.
 Oī custodia sua cor tuū: qz ex ip̄o vita
 p̄cedit. Ita si bene custodiat al. mors.
 Sc̄do spontaneā. s. ad faciendū penitē
 tiā: qz nō vi s; gratis penitentiā obetis
 accipē & facē: qz penitentiā coactā faci
 unt illi d̄ inferno s; nih. valet eis. Jō p̄
 me petri. s. Nō coacte s; sp̄taneē f; d̄
 us; suple penitētiā faciam. Tertio hono
 rē dei. nō substituēdo ludū taxiloz in q̄
 vitupat de. & dānam̄ tot aīe. i. pe. 4. In
 oib. honorificet de. Quarto p̄rie libatō
 nē. Juvādo cōitat. vt liberet ab oneri
 b. illi q̄ tū reddūt trā i captiuitatē & d̄
 structionē. vt usurarij q̄ v̄sas false vo
 cāt sensualia al. censualia. Si dicat i q̄
 cognoscit q̄ sit censuale v̄l v̄sa. dico q̄
 ad censuale requir̄ due p̄ditōes. P̄ria
 q̄ sit emptio & nō mutuū. Sc̄da q̄ p̄tū
 sit iustū. Si v̄o est mutuū: tūc est vsu
 ra damnata.

In cathedra sancti petri.
Ego dico tibi qz tu es petrus. M.
 16. Festū hodiernū dī cathedra
 sc̄i petri. Rō ē. qz hodie fuit itro
 nizat. Qn̄ alijs eligit i ep̄m v̄l papā.
 ponit eū m̄tra i cathedra. Sic factum

fuit d. b. pe. ap̄lo. quē xps elegit i papā
 & vicariū suū: & p̄ suā passionē & resur
 rectōez p̄firmavit eū. d. Job. 21. Pasce
 agnos meos. Restabat ergo ut itroniza
 ret tāq̄ vicari. xpi. cui xps cōisit p̄tā
 te; diuinā & suis successorib. Et qz ho
 die fuit itronizat. iō d̄ hoc facim. festū
 hodie. Et hic erit fmo noster. S; p̄rio
 salutē v̄go ma. zc. Ego dico zc. hoc
 nomē petr. h; q̄tuor itēptatōes q̄ que
 nūt q̄tuō cathedris i qb. b. petr. fuit
 itronizat. & sūt hec q̄ sequūt. sic iuxta
 has q̄tuor itēptatōes sūt q̄tuor cathe
 dre petri.

- P**rio petr. itēptat̄ dissolvens.
- S**c̄do itēptatur agnitus.
- T**ertio itēptat̄ discalciat.
- Q**uarto itēptat̄ agnoscens.
- P**ria ē cathedra d̄ p̄sidentia vniūsalī.
- S**c̄da d̄ sanctimonia sp̄ali.
- T**ertia de sapientia theologali.
- Q**uarta de em̄nētia iudicialī.
- P**rie cathedre cōrespōd; itēptatō hui
 1. nois petr. 2. sc̄de. zc. qz pp̄ p̄mā ca
 thedrā petr. dī dissolues. pp̄ faz agni
 t. pp̄ tertiā discalciat. pp̄ quartam
 agnoscens. iō dic̄ thema. Ego dico tibi
 qz tu es pe. zc.

Dico p̄rio qz p̄ cathedra i q̄. b. petr. fu
 it itronizat. dī de p̄sidentia zc. Nō p̄
 sidentia p̄ticulariorē. & p̄sidentia vniū
 salī. P̄ria est p̄sidentia ep̄oz archiepo
 rū zc. abbatū. q̄ solū i suis diocesib. &
 curis p̄sunt: sed p̄sidentia uniuersalis
 est qn̄ non solum i vna ecclesia vel dio
 cesi p̄sident. sed etiam i vniuerso mū
 do. Talis est p̄sidentia papalis. & ta
 lis est p̄sidentia. b. petri. Et sicut de
 us est totius mundi domin. ita & su
 us vicarius a quo nullus est exempt.
 hanc recepit in cesarea philippi. De
 ista p̄sidentia loquitur euangeliū ho
 diernū. d. Venit ihs i partes cesaree
 philippi & itērogabat discipulos suos
 dī. Quē dicūt homines eē filiū hominis

Nō quō dñi exemplo xp̄i debent inter
rogare qd dñ de eis. Itē quomō disci-
puli debent dicere de maḡis zc. q. d.
vos qui vaditis p viā z loquimini cū gē-
tibus. qd dicis de me: zc vsq; sup hāc
petrā edificabo ecclesiā meam. In quo
on̄ditur onus qd portat platus. qui in
iudicio h; dare rōnem de oībus aiab;
sibi cōmissis. Ista rōne antiq; fugiebāt
platoēs. cogitantes onus. qz totū; edi-
ficiū bone vite ecclesie fundat sup pe-
trā plati. sed modo nō cogitant onus s;
reditus. Ideo quilibet ingerit se. Dic
quō quilib; platus d; esse vt petra. fir-
mus in fide. z fortis ī sanctitate vite z
denotiōis z scia: qz totū; edificiū eccle-
militantis. fundatur super petrā plati
Secōdo z tibi dabo clauēs regni celorū
Officiū clauium ē claudere z apere.
hoc offm̄ xp̄s dedit b. petro z suis ve-
ris successoribus. z a papa deriuat ad
sacerdotes qui apiunt absoluēdo a pec-
catis. z claudunt qn̄ nō absoluūt pec-
catores; ex triplici defectu peccatoris.
Primo si non proponit abstinere a pec-
cato: qz al̄ nō apiet. Secundo si pecca-
tor non vult remittere iniurias. Ter-
tio si peccator nō vult restituere furta
zc. qz tūc cōfessor nō pōt aperire. Jō
de quol; plato pōt itell̄i verbū; ysaie.
22. Et dabo clauēs domus dauid. i. xp̄i
de genere dō sup humer̄ ei;. z apert-
et z nō erit qui claudat. claudet z nō
erit q; aperiat. Tertio dicit z quodcum-
q; ligaueris sup terrā erit ligatū z ī ce-
lis: qz suppone hoc ī terra vsu clauis
deus illud approbat ī celis ī omni cō-
fessione. nisi cōfessor sit bestia d; ligatū
z soluere. Dic quō quilibet peccator ē
ligatus tot vincul̄ quot h; peccata mō-
talia ī memb; p que peccauit. puer. s.
Innotates sue capitit impiā. z funibus
peccatorū suorū cōstringit. Sed ī abso-
lutione a confessore soluitur. Deinde
cōfessor d; ligare peōrē nō malo vicio
s; uicō pnie quā sibi d; dare f; p̄cā. q̄

suāda ē oīo. al̄ dānaret peōr. De b. r̄s
Mat. 12. p̄fessorib;. Am̄ amē dico vob
q̄cūq; alligaueritis sup terrā erūt liga-
ta z ī cel. z q̄cūq; sol. sup terrā erunt
sol. z ī celo. Ecce potestas vniuersal̄ p̄
fidētie ī qua fuit b. petrus ītronizatū
Et poterat dicē illō iob. 29. Quī procedō
bā ad portam ciuitatis z ī platea pa-
bāt cathedram mibi. Nota in platea.
Platon grece. i. latitudo eccleie vni-
uersal̄ p̄fidētia pabāt mibi. s. vba xp̄i
p̄ferentis sibi p̄tātē z auctē diuinā. Jō
dñ petr. i. soluēs iuxta p̄bia; ysa. 58.
Dissolue colligatōes impietatis: solue fa-
sciculos depuantes. Dimitte eos q; con-
fracti sūt libos z oē on̄ disrūpe.

Secōda cathedra ī qua fuit ītronizatū ē
de sc̄imonia spūali. In hac fuit ītroniza-
tū ī ciuitate antiochie q̄ erat caput to-
ti; syrie in qua venit. b. petrus cū disci-
pulis suis postq; .5. ānis vsus fuit p̄ria
cathedra in yr̄l̄m. Et ibi xp̄m p̄dicauit
z miracula fecit. Tūc theophil̄ p̄riceps
z vniūsus popul̄ antiochie. z q̄plu-
res alij ī dñō crediderūt. z gl̄iosa eccle-
fabricauerūt. ī cui; medio excelsā cathe-
drā collocauerūt. z petrus ibi exaltauerūt
ut posset ab oīb; audiri. ī q̄. 7. annis se-
dit. Ecce quō fuit ītronizatū ī cathedra
ō sc̄imonia spūali. Et fuit cōpleta p̄bia
dō. Cōfiteant̄ dñō misericordie ei; z mi-
rabilia ei; filiis hominū. Et exaltēt eū
ī eccleia plebis z in cathedra senorū la-
eū. Nō misericordie ei;. s. b. petri qn̄ sa-
nauit ī noīe dñi oēs īfirmos āthiochie
Ecce mirabilia ei; pascēdo populū vbo
dei. pp qd exaltauerūt eū ī cathedra se-
niorū. s. patriarcharū z p̄phetarū ipm̄ sā-
ctū hoīe; reputātes. huic cathedre cō-
uēit scōda īterptatio hui; noīs petr. i.
agnit. Cū. n. eū p̄rio repulisset tāq; ma-
gū. tan. dē agnita ei; v̄itate z scitate p̄-
v̄tutes z ei; mirabilia ipm̄ reuerēdissi-
me suscepunt. q̄si. d. illō iob. 3. Scim;
qz a dō vēisti magister zc. Jō dic xp̄s.
Ego dico tibi qz tu es petr. i. agnit.

Tertia cathedra in qua b. Petrus fuit
intronizatus ē qm̄ fuit factus magister
in theologia. hanc recepit rome. Post
q̄ per .vij. annos fuit in ciuitate antio
chie iuit romā que tunc florebat in do
minio totius mūdi ⁊ scia phoz: ⁊ ibi
b. petrus meruit legē theologia ⁊ extir
pare quattuor errores phoz. Primus
q̄ sicut nō erat nisi vnus deus q̄ non
erat nisi vna persona. Ita q̄ nega
bant trinitatem. Sed contra b. pe. in
sua scola q̄ scriptum est. i. ioh. 5. Tres
sunt qui testimoniū dant ī celo ⁊ c. Se
cūdus ē p̄tra xp̄i incarnationē. d. q̄ im
possibile esset q̄ eadez persona eēt de⁹
⁊ homo. rō est: qz finiti ad infinitum
nulla ē proportio. Sed b. pe. in cathe
dra sapientie theol. quō licet finiti ad
infinitum nō sit proportio q̄ntitatis. tñ
est p̄portio cālitatis. qz filius dei ibi ī
sua diuinitate substinet illā humanita
tem eāz causa ipsius. Tertius erat p̄
xp̄i passionem. d. illud phisicorū primo.
Frustra sit p̄ plura q̄ pōt fieri p̄ pau
ciora. s; petrus declarauit quō voluit
sic facere seruādo ordinē iustitie ⁊ mi
sericordie ⁊ c. Jō voluit capi ⁊ ligari
⁊ c. vt sibi credētes ⁊ obediētes eēt a
peis soluti. Tertio erro p̄ sacrificiū alta
ris. d. q̄ loc⁹ ad locatū dñt p̄portōarij
⁊ adequari. ⁊ petrus declarauit quō b
est verum loquēdo naturāl̄ sed non
supranālr. Sic in b. sacramēto cōside
rata diuina ptāte que p̄t plusq̄ nos pos
sumus itelligere ⁊ in hac cathedra b.
petrus sedit. 25. annis. De hac cathe
dra auctoritas figuratiua dauid sedēs
in cathedra sapientissim⁹ princeps iter
tres. ⁊ rñdit. 23. Dauid. s. fortis ⁊ robu
stus. Ecce prim⁹ sapientissim⁹ inter. 3.
scil; sectas phoz ⁊ stoicorū epicureorū
⁊ pipareticorū. huic cathedre p̄uēit 3.
disputatio hui⁹ nois petr⁹. i. discalciās
scil; scularēs argumto dcōz phozū.
Et fuit p̄pleta illa phia. Exo. 3. Solue
calciamenta de pedib⁹ tuis. Nota pedi

bus tuis. s. discipul⁹ te audiētib⁹. terra
enī ī q̄ stas. s. roma scā ē. pp sanguinez
martirū ibi effusū. Nō hic miraculū ē
illo scō papa. q̄ ep̄o petete reliqas p̄o
sua ecclia dedit pugilū terre quā vili
pēdēs ep̄s. de terra sicha exiuit sāguis
Jō dixit xp̄s petro. Ego tibi dico qz tu
es pe. i. discalciatus.

Quarta cathedra b. petri ē ⁊ c. In hac
fuit intronizatus in celo qm̄ migravit ⁊
eius aīa fuit collocata ⁊ c. Sed p̄fecti⁹
eā recipiet ī die iudicij qm̄ ī aīa ⁊ corpe
iudicabit cū xp̄o. Vñ ipso q̄rente a xp̄o
Mat. 19. Ecce nos relinqm⁹ oīa ⁊ sequi
sumus te. qd̄ ergo erit nob⁹? Rñdit sibi
xp̄s. Amē dico vobis q̄ vos q̄ reliqstis
oīa ⁊ sequi estis me. ī regnatiōe cum
sederit fili⁹ hoīs ī sede maiestatis sue.
se. ⁊ vos s̄r sedes. xij. iud. xij. trib. isrl.
Luc. 22. Dicit. sedebit sup tronos ⁊ idē
ē. huic p̄uenit quarta interptatō nois
petrus. i. agnoscens. qz tē cognosez eē
cōpletas oēs p̄missiōes xp̄i. tūc cognos
cet oīa bona ⁊ mala oīum. tūc poterit
dicere. b. petrus q̄ scriptū ē. i. cor. 13.
Cognoscam sicut cognitus sum. Ideo
christus Ego dico tibi qu. a tu es pe. i.
agnoscēs. s. gloriā paradisi. Ad quā gloriā
nos p̄ducet ⁊ c.

In festo sancti mathie apli.
La pater qm̄ sic fuit placit⁹
ante te. Mat. xi. cap. textualr
⁊ ī euāgelio hodierno officialr.
Sic totū offm̄ ecclie ⁊ tota solēntas
ē illi⁹ gloriōsi apli b. mathie. Ita ⁊ ser
mo noster erit. maxie qz d̄ sua scīssima
vita poterimus recte bonas istructō
nes ⁊ c. Salutez virgo ma. ⁊ c. Verbi
p̄posit⁹ fm̄ itellectum quē uolo p̄tra
ctare indiget declaratiōe theologali.
Et sic declarando itrabō mām quam
uolo declarare seu predicare fm̄ scās
⁊ verā theologia. Nō q̄ de oībus opa
tiōibus artificialibus. siue naturalib⁹
siue moralibus deus est cā principalis
⁊ opa ista oīa que sunt ī hoc mūdo v̄t

noluntaria uel nãlia siue artificialia ha-
bēt unã p̄cipalē causã. s. beneplacitū
diuine uoluntatis. s. s̄m p̄hiam assignē-
tur plures alie cause. oēs tamē alie cau-
se sunt instrumētales. intermedie. z q̄si
dispositiue. P̄cipalē cã omniū est vo-
luntas dei. Si dicatur. q̄ hoc fuit fac-
tum. que ē cã: R̄ndet. Uoluntas dei: qz
deus uoluit. hoc facilliter p̄t uideri p̄
similitudine; in horologio. in quo oīū;
motionū causatōes eadē reducūtur in
magistrū siue gubernatorē horologii.
Similiter p̄t deduci i naturalib⁹ z ar-
tificialib⁹. moralib⁹ z mētorijs. Si. n.
querat q̄ mō facit uentū. Dicet phs.
qz terra emittit vapores q̄ p̄t ascen-
dere. Jō zc. Et si ultra quereret: q̄re
nō p̄t ascēdere: R̄nderet phs: qz talis
planeta regnat zc. Si ultimū q̄rat q̄
habet planeta talē uirtutē zc. qz deus
a principio sibi dedit. Et q̄: R̄ndendū
ē qz placuit sibi. Si ultra q̄ris z q̄ si-
bi placuit. stultus es qz ut dicit porphi-
rius hic iubet plato q̄scere. Idem q̄
q̄rat q̄ s̄t fames alicubi. R̄nderet phs
qz nō semiauerūt nec collegerūt. Si
ultra querat. q̄ nō collegerūt diceret
ipse qz t̄ra erat arida z sicca. Et si dica-
tur quã sicca. R̄nderet qz nō pluerat
Et si querat. q̄ nō pluerat. R̄nderet
qz vapores nō eleuabātur i altū nec p̄
desabātur. hoc r̄nderet phs: qz deus
non dedit talē uirtutē. q̄ nō dedit.
qz sibi placuit. Sola ista rō satiat. alie
nō satiant. Idem de mortalitatibus in-
firmitatibus n̄ ē attribuē causis s̄is.
z instrumētibus. sed diuine uoluntati.
Itē idem p̄ in cãis artificialibus. No-
tarius. n. bñ uolēs scribere cartã. mul-
tis idiget z multa p̄currūt. s. calamus
scindipeniū. regula. incaustrū. tñ boni-
tas l̄re nō attribuit calamo nec alijs
sed notario qui ē cã p̄cipalē. Idē s̄ ca-
psa q̄ ē optime fabricata. nō attribuit
assi nec martello. sed carpētario. Itē
de tacea argētea zc. Idē de alijs opi-

bus que sūt i s̄ m̄do. sola diuina vo-
luntas ē cã oīum. dempto peccato qd̄ n̄
ē opus suū. Idem i opibus uoluntarijs
z meritorijs. Si q̄rat q̄ dō. z ita intel-
ligat de quolib; alio fuit ita scūs: Si di-
catur. qz tenuit bonã uitã hic. z uita-
uit peccata. Si dicat q̄ uitabat pecca-
ta: qz nolebat facere p̄ diuinã uolun-
tatē z ordinatōem. mundū satiat res-
pōsio. Sed si dicat. qz ita placuit deo:
Ista r̄sio satiat. Et si q̄rat q̄ ita pla-
cuit deo. mō estis stultus. qz ultra sū-
mum gradū nō ē aliud. Jō ad de se di-
xit. 2. R. 22. Eduxit me i latitudinē. s.
sanctitatis z bone uite. saluum me fecit
Rō. qm̄ uoluit me. Ex ista rōne sc̄i pa-
tres attribuebāt totū deo. z in hoc hō
nō p̄t errare: z fit deo magnus honoz
Patet exēplū i iob ditissimo z hēf iob
.i. q̄ in vna die p̄didit quingēta paria bo-
uū z totidem asinarū: qz sabei secū; ad-
dixerūt z uoluerūt iterficere custodes
qz defendebāt. Itē hēbat. 7. milia capi-
ta ouiu; z eadē die fulgur ignis descē-
dit. z oēs oues cōbusit. Itē caldei ea-
dem die duxerūt secum. 3000. camelos
Itē habebat septem filios milites. z
tres filias. Et eadē die dū comederēt
i eadē domo. faciētes p̄uiū. uenit uē-
t⁹ z diruit domū. z oppressit oēs. Quā
uenerūt noua ad iob. creditis q̄ ip̄e di-
xit. hoc fecerūt iniici. ignis. uē uentus:
Nō curauit de s̄is cãis. qz solū sunt in-
strumēta. sed totū attribuit deo. d. Do-
min⁹ dedit dñs abstulit. sicut dñs pla-
cuit ita factū ē. Itē iacob gen. 33. qm̄ s̄f
suus esau quesuit ab eo. quid sibi vo-
lunt⁹ isti. z si ad te p̄tinent: Respondit.
Paruuli sunt quos donauit mihi deus
seruo tuo. Ecce ergo quō p̄; doctrina
q̄ oīa que sūt i m̄do siue s̄ opib⁹ nã-
libus. siue artificialibus. siue uolunta-
rijs. Deus ē cã p̄cipalis oīum. Dēptis
culpīs peccatorū. De quibus de⁹ nō est
cã: sed tota culpa est a peccōre. Jō dicit
magister s̄niarū in primo z allegat au-

gustini. d. Sufficit xpiano scire et cōfi-
teri oīum rerū et opationum que fuit
in hoc mūdo cām eē diuinā volūtatē;
Iō qz b. mathias fuit ira scūs. si qrat
que fuit cā scūtatis. rñdef qz ofones. et
ieiunia. et pnia. nō qz iste sunt cause so-
lū: qz sunt instrales et dispositiue. s; cā
pncipalis fuit beneplacitū diuine volū-
tatis. Iō xps dicit patri. ita p̄. s. ē. Ita
scūs b. mathias. qm̄ sic fuit placitū añ-
te. Pz thema: Et notau. 4. gradus scī-
tatis. b. math. apli.

Prima sanctitas laycalis.

Secunda sanctitas clericalis.

Tertia sanctitas pontificalis.

Quarta sanctitas martirialis.

Si qrat. qm̄ hūit tot gradus scūtatis.

Rñdit thēa. ita p̄ qz sic fuit placitū zē

Dico primo zē. sanctitas enīz laicalis

in hoc consistit vt seruent strictē dei

precepta. et ponere in corde suo. nihil

facere qd sit p̄tra deum etiam pro toto

mundo acquirēdo. Luc. 9. Quid. n. p̄-

ficit homi si vniuersum mūdū luere-

tur. aīe vero sue detrimentūz patiat̄

Modicus; lucrā qui aīam perdit. Qm̄

homo magis vult viuere scōm diuīz;

ordinatōem q̄ scōm ppriam vol. vel i-

clinatiōem. qm̄. s. dicit caro iclinat me

ad supbiā. auaritiā; zē. Lñ vos dñe or-

dīnatis oppositum. Iō volo humiliari

ad seruiēdum vestris mandatis. et sic

discurrēdo peccata ut erit expediens.

Ista est sanctitas laycal. Auct. Leuit.

20. Sāctificamī et estote sancti. quia et

ego scūs sum dñs deus vester. Et si q̄

ratur. Dñe quō scīficabimur? Rñdit.

Custodite p̄cepta mea et facite ea. Ego

dñs qui scīfico vos. Ito modo b. mat.

habuit scūtatez laycalem. Lum. n. fuis-

set laycus. potius gubernabat se scōz;

dei mādāta q̄ fm̄ ppria scīstīmēta. Di-

cit historia qz fuit ciuitatis bethleem

de tribu iuda. Jam scitis quomodo fu-

erunt. 12. tribus israel. et tribus pnci-

palis fuit iuda. De qua fuit christus et

b. math. Patet quomodo erat nobilis

genere. et parentes eius erāt diuites i

diuitijs et moribus. et habuerunt ma-

gnam diligentiam ad nutriendūz pue-

rum b. math. quia pueri in pueritia lu-

crantur vel perduntur ex negligentia

parentum: quia dimittunt eos ad li-

bitum eorum zē. Dicit historia qz parē-

tes ipsum ab annis puerilibus diuine

legis institutionibus mancipauerunt.

Ad praticam dicitur quomō p̄ eius

vocabat eum corā eo. d. ei. O fili scias

qz deus dedit nobis p̄cepta et ordina-

tiones secundum quas debemus viuē

et non iuxta nostram voluntatem seu

iēclinationem. Iō caueas ne dicas mē-

dacium. Idem; ne iures. nisi pro neces-

sitate. s. coactus in iudicio et vtiliter

et tunc cum veritate. aliter enim iura-

re semper est peccatum. Item qz n̄ dif-

famaret aliquem. vel diceret malū de

proximo. ne cōtendēt zē. ne furtum fa-

ceret. ne inuētū aliquid retineret. ne vel-

let vindictā de iniuria. vt oraret et ad

templum iret. et cum silentio officium

audiret. Et ita puer oīa ista ipressit in

mentem. qz nūqz cōtrafecit. Ecce quō

diuine legis instructionibus mācipa-

runt. Et sicut augmentabatur etate.

sic augmentabatur sanctitate. Nō le-

gitur ipsum fecisse carnalitatē. Imo

dicit historia qz erat corpe et corde mī-

dissim. Mūdi sunt vir et ci⁹ vxor suā

tes sibi adinuicē fidelitatē et mōz zē.

Mūdiōres sunt p̄tinētes. s; mūdissimi

sunt virgīes. Ecce sanctitas laycalis.

Ita p̄ qm̄ zē. Moralr hētis hic in-

structōez nutiēdi filios. Magna dāna-

tio ē pētū qz n̄ curāt de istructōe filioz

spūali. Vultis cognoscē qd ē peccm̄. Si

cut si p̄ nolet p̄uidē filijs p̄uulis d̄ ci-

bo. potu. vestitu. et morerēt fame. et nū-

qd eēt mag⁹ crudelitas; et magnū peccm̄

Mai⁹ peccm̄ ē. qm̄ n̄ curāt istructōe de his q̄

p̄tinēt ad aīam. que plus valet q̄ cor-

pus. Quid ē corp⁹ nisi saccus stercorū

et cibus vniuersum quod moritur et corrū-
pitur. Aia vero non. Jo io. 6. Spūs ē
qui viuificat. caro nō prodest quicquid.
Si ergo tam magnū peccatū est penitē
non curare de corpore filiorū. quātum
magis rē. et maxime quā sūt puuli. Lac
enim flecti possit vt arbores tenues.
magni autē minime. Furca castigabit
eos. Ideo parētibus dicit scriptura ad
ephe. 6. Patres nolite ad iracūdia; . s.
dei prouocare filios vros. sed educa-
te illos in disciplina et correptione do-
mini rē.

Dico scōdo q̄ sanctitas clerical' que ī
hoc cōsistit. Ut dixit zacharias p̄r io.
baptiste scī. qui fuit sacerdos. luc. i. Ut
de manu inimicorū nrōrū; liberati ser-
uiamus illi in san. et iu. co. ipso oībus
die. nostris. Tres sunt inimici omniū;
xpianorū principales. sed precipue cleri-
corū. s. dyabolus. caro. et mūdus. Dya-
bolus cū manu sua capit. Manus dya-
boli ē ludus taxilorū. Cū ista manu dya-
bolus. Capit primo īcipiētes. Secūdo
cōsentiētes. Tertio aspiciētes. Quarto
mutuātes taxillos vel pecūias. Vel do-
mū. cartas rē. Quinto rectores ciui-
tatis pmittētes ludū. Oēs isti capiunt
a manu dyaboli ī ludo. Ideo fugite vt
possitis dicere cū tobias. Tobie. 3. Mū-
dam seruauī aiām meā et nunquā cū lu-
dentibus misui me. Maledictus ē q̄
ludit de clericis. Secūdo inimicus est
caro. cuius manus ē luxuria cui; qua
capit multas aiās. s. oēs illos qui uo-
lunt hēre delectationes per illas ptes.
p̄t tñ virū et vxorem. qz nō vult de q̄
illud opus turpe fiat nisi inter virū et
vxorem nr̄monial'r cōiunctos: et ser-
uantes modū rē. Si autē dicatur vxor
mea est senex. vel infirma. vel dimisit
me. Dico q̄ viuatis caste. Istud. n. est
onus matrimonij. Clerici autē tenētur
vinere caste ex voto ordinibus ānexo.
In tñ q̄ n̄ debetis audire missam a cle-
rico notorie cōcubinario. nec recipere

sacramēta. Detur modus corrigēdi cle-
ricos nō tangendo. sed ipsos admonē-
do. et quod dicatur episcopo etcetera.
Tertius inimicus ē mūdus cuius ma-
nus ad capiendū est vsura laycis. et si-
monia in clericis. Cui; ista manu capit
oēs ad vsurā mutuātes. Secūdo nota-
riū qz periurus ē et ifamis: quā autē fit
notarius iurat nō recipere tractus il-
licitos ī fauorem vsuraz. Tertio testes
dādo fauorem. Quarto vxorē vsurarij
si de illo lucro facit vanitates. Qui to-
filios recipiētes hereditatem et filias
recipientes d̄ vsura dotem: quia debēt
dicere patri q̄ det eis simplicem dotē;
vel donationē vel hereditatē. Sexto
generos. qz recipiunt dotē; . Septimo
filios vsurarij succedētes q̄ dñt totū re-
stituere et nō faciūt. Ab ista vsura. s.
symonia maxime debēt cauere clerici
Dicūt aliq̄ q̄ clerici religiosi et vidue
possunt recipere vsuram. hoc ē falsū;
et error. Si papa mutuaret ad vsuraz
dānaret. In hoc ergo consistit scitas
clerical' vt sint liberati de māu inimi-
corū. s. dyaboli. carnis. et mūdi. Istā sā-
ctitatem habuit b. ma. Postq̄. n. hūit
scitatem laycalem. audiuit xpm̄ predi-
cātē: et miracula facientem ostendens
q̄ ip̄e erat messyas in. l. promissus. D
dixit b. ma. mō oportet mutare statu;
Et ascēdens. intrauit ī societate xp̄i.
et xps̄ fecit unū de. 72. discipul'. L; mlti
sequerent xpm̄. Cū ipse elegit spāl'r
72. di. Rō: qz post diluuiū mūd' fuit di-
uisus in. 72. partes et linguas. Gen. xi.
Et qz xps̄ venit ad cōuertendū totum
mūdum. elegit. 72. discipulos q̄ fuerūt
sacerdotes. de quibus luc. 10. Designa-
uit dñs ihs et alios. 72. Et appropriādo
uerba ad. M. Quā xps̄ misit ipsū; ad
predicādū. Ecce mā d̄ qua predicabat
Rūdit tñ. dñe nō credent mihi: et ideo
xps̄. Do tibi ī potestate faciēdi miracu-
la. curare ifirmos rē. Dicatur parice.
Ecce quō hūit scitātē clericalē libe

ratus de manibus inimicorum carnis. dyaboli et mundi. Ita per quem et. Iohannes assumi-
lemur ei in aliquo nos ecclesiastici. Uicē
do dyaboli. subiugando carnem. et despi-
ciendo mundum et mundana et ea que in eo
sunt. Et h. de secundo.

Dico tertio et. Scitatus pontificalis. s.
est apostolus christi. quia sicut discipuli christi fue-
runt sacerdotes. Ita omnes apostoli fuerunt
episcopi. Scitatus pontificalis in hoc consistit
ut dicit apostolus ad thimoteum. i. Oportet enim suum cri-
mine esse sicut dei dispensatores: non super-
bum. non iracundum. non vinolentum. non per-
cussorem. non turpis lucri cupidum: sed hos-
pitaliter. benignum. sobrium. iustum. sanctum. con-
tinenter et. Sed quod est hic et laudabimus
eum: Istam scitatus habuit beatus matthias. ex quo
diu iuxta in scitatus clericali per christi ascen-
sionem in illis. x. diebus qui sunt in ascen-
sione et festum spiritus sancti. Primus papa per
christum. s. beatus petrus vocavit presbiterum
generale. Auctoritas. act. i. Erat autem
turba hominum simul fere centum viginti die.
Sacratatus numerus apostolorum erat duodeca-
rius. sed diminutus erat per mortem iude.
omnes impleri scripturam quam predixit per os domini
de iuda. Dicatur quoque in consilio aliqui ten-
bant quod loco iude eligeret ioseph qui co-
gnominatus est iustus ex sua scitatus que
erat consanguineus sobrinus christi et nepos
virginis marie. que erat patris in consilio et fi-
lius marie cleophe. que habuit. 4. filios
scilicet iacobum minorem. et symonem. et iu-
dā. et ioseph iustum. Alii autem dicebant
quod marie. eligi debebat ex sua scitatus et
magister scia. Iohannes ut habet act. i. Statuerunt
eos in medio. Et orando flexis genibus
apostoli dixerunt. Tu domine que corda nostri om-
nium. ostende quem elegeris. ex his duobus
vnum accipe locum misterij huius et apostolatus.
de quo peruicatus est iudas. Et
cecidit fors super mathiam. Beatus dyo-
nysius declarans que fors fuit ista. di-

cit quod fuit radius ignis qui de celo descen-
dens posuit se super caput beati matthias.
Et ecce quomodo fuit electus. Moraliter
habemus hic exemplum in electionibus
fidelibus. Christus enim. non elegit consanguineum con-
sobrinum suum. licet esset sanctus et habe-
ret tres fratres apostolos. et vir. marie.
est amita. tamen descendit radius super ma-
thiam. Cogitate qualem verecundiam
debit habere ioseph. sed non curauit
imo regratiatus est christo. Exemplum
habetis ne in electione oratorum. consu-
lum. vel aliorum qui habent regere civitates
ne penes respiciatis. vel amicos. seu
propriam utilitatem. sed bonam communitatem
Dicatur contra illos qui faciunt et procu-
rant regimen pro amicis. ut se man-
teant in regimine et. Christus noluit
eligere consanguineum germanum suum qui
tamen erat sufficiens. Ex ista affectioe
amicorum perdat civitates seu civitates
quia assumunt insufficientes. Quod
peccatum est. Contra hoc dicit apostolus ad
philippos. 2. Omnes enim que sua sunt querunt
non que iesu christi.

Dico quarto scitatus martirialis. de qua
dicit ecclesia. Isti sunt sancti. qui per dei
amore minus hominum contempserunt et.
Ista ergo sanctitas marie. in hoc consistit
pro manutenendo virtutem. scitatem.
honorem dei et. Istam habuit beatus
matthias. Dicatur quomodo per christi ascen-
sionem. apostoli diuiserunt sibi mundum
ad predicandum. Beatus petrus iuxta an-
thiochia. iohannes asiam. andreas acha-
yam. iacobus yspaniam. bartolomeus
et thomas india. Et beatus mathias
predicauit in iudeam. Raro quia erat
nobilitate genere. Et iudei habebant ipsum
in reuerentiam. Et quia erat magne scie-
dabant ei fidei. in tamen quod multi iudeorum
ex sua predicatioe conuertebant ad christum.
Propter quod summus pontifex voluit ipsum
occidere. Et ne diceret quod ex inuidia
h

ipsum occidisset. noluit ipsum statim occidere. sed voluit disputare cum eo. ut ipsum vinceret prius rationibus et argumentis. Et primo disputavit cum eo ut ipsum vinceret de misterio trinitatis dicendo. Tu mathias predicabas tres deos. contra istud est illud. deuter. 6. Audi israel. Dominus deus vester deus unus est. Respondit beatus. Ad. quod ipse solum unum deum predicabat. sed iste unus deus est tres persone. pater. filius. et spiritus. scilicet. Non enim in deo accipiuntur persone sicut in nobis. nec intelligatis quod tres persone diuine sint ut tres reges etc. sed sicut in sole. substantia solis pater. lux est filius. calor procedens a sole et luce est spiritus. scilicet. Sic in deo est pater et filius et spiritus. scilicet. Nunquid deus est maioris virtutis quam sol? Ideo dicendum. In sole posuit tabernaculum suum. id est similitudinem. Secundo de christo quod est deus et homo. Contra quia dicit scriptura in psalmo. 20. Audi populus meus et contestabor tibi: israel si audieris me. non erit in te deus recens. neque adorabis deum alienum? Respondit quod christus est deus eternus. sed homo recens. ut filius regis incipit esse nouus miles. licet sit triginta annorum quando fit miles. sed non incipit esse nouus filius regis. Tertio de christi passione. Si ergo erat deus cur oportebat ipsum mori? quia ut dicitur primo physici. Frustra fit per plura quod potest fieri per pauciora. Respondit quod iste modus fuit conuenientior pro nostra salute. Nam si villa obligatur regi sub pena mortis soluere mille florenas. et non potest soluere centum. Si aliquis soluerit pro eis. ipsi euadent mortem. Sic totum genus humanum erat sententiatum ad mortem vel quod solueret deo etc. et nullus hominum erat sufficiens ad soluendum.

nec christus nisi fuisset deus. Quarto de sacramento altaris. ubi adoratur deus. ut antiquitus in archa moysi. Item de circumcisione. Quia ut dicitur gene. decimo septimo. primus fuit abraham. et ultimus debuit esse christus. Dicit historia quod facta est longa disputatio inter summum pontificem et ipsum. Ipse vero per legem et prophetas ostendebat manifeste que de christo erant. Propter quod pontifex tanquam in blasphemum protulit in eum sententiam lapidationis. Dicatur eius martirium etc. Amen.

In festo beati Thome de aquino. ordinis predicatorum.

Antecedebat me ista sapientia Verbum istud habetur originaliter in libro sapientie. capi. septimo. Et recitatum est statim in epistola presentis solennitatis. Jam scitis quod hodie in nostra sancta religione fratrum predicatorum. per totum mundum fit festum huius sanctissimi confessoris. et gloriosissimi doctoris beati Thome de aquino. Ita etiam erit de eo sermo noster. Et de eius vita. et sanctitate poterimus recipere exempla et doctrinas ad gubernandum vitam nostram. Sed prius salute. vir. magister. Verbum propositum in persona beati thome. vult dicere Antece. me etc. Modo istud verbum indiget declaratione. Et sic declarando. intrabo materiam quam volo predicare. Pro cuius declaratione. recipio tanquam pro regula generali in sacra theologia. quam regulam deus seruauit. predicauit. et executauit ab initio huius mundi. usque modo. quando vult mittere aliquem sanctum pro generali mundi illuminatione seu reformatione. Con-

fuevit ipsa diuina prouidentia ipsum sanctum primo ostendere per signum vel per verba. hoc potest statim ostendi in quolibet statu mundi. siue lege nature. scripture. et gratie. Primo patet predicta regula in statu siue lege nature. Dicitur autem lex nature: quia tunc gentes gubernabant se solo intellectu naturali. Non enim habebant legem scriptam. nec libros. nec magistros. seu doctores. Et durauit istud tempus ab adam vsq; ad moysen. Et transactis et mille et .l. annis. cum multiplicarentur peccata in terra. Deus voluit mittere unum hominem ad illuminandum mundum et reformandum scilicet Noe. Qui centum annis predicauit penitentiam. et diu durauit fabricatio arche. Et predicabat vt conuerterentur. quia diluuium instabat. Et tanta erat malitia hominum peccatorum in mundo quod infra centum annos non conuertit nisi septem personas. scilicet uxorem suam. tres filios. et tres uxores filiorum. Tamen ante quam ipsum mitteret. ostenderat verbo prophetico. dicente patre ipsius noe in nomini impositione. gene. quinto. Nomen eius noe. Iste consolabitur nos ab operibus et laboribus manuum nostrarum in terra. cui maledixit dominus. Et iudei qui solum vadunt ad litteram. exponunt istam consolationem fuisse: quia primo noe inuenit quod terra coleretur animalibus arando: quia ante cum manibus propriis colebant terram. Et iste est intellectus litteralis. Sed altius speculando intellectus spiritualis est quia noe consolaretur eos. scilicet dupliciter. Primo predicando spacium penitentiae cen-

tum annis ex parte dei. Secundo per mittendo veniam de peccatis certitudinaliter. si vellent conuerti. Istam praxiam seruauit deus in statu siue lege nature. Secundo patet regula in lege scripture. que incepit tempore moysi. scilicet quando scripsit. et dedit legem secundum quam homines uiuerent: quia lex nature non sufficiebat. Ideo descendit deus in monte synai. et dedit in scriptis quicquid facturi essent. Tunc enim misit primo moysen. qui primo ostendit. non verbo prophetico. sed signo diuino. Dicit magister historiarum. quod cum moyses esset puer pulcherrimus. fuit per filiam pharaonis in filium adoptatus. Et cum protectisset coronam de capite regis. dixerunt sapientes pharaoni. Domine moriatur iste puer. quoniam hoc est signum quod debet vos destruere. et regnum vestrum. Alij autem volentes ipsum a morte defendere. dixerunt factum fuisse ex ignorantia. et pueritia. Et ad hoc probandum. posuerunt in manu sua unam prunam. siue brasam ignitam. quam immediate posuit in ore. Et ideo fuit balbuciens. Et sic euasit mortem. Ideo quando deus volebat ipsum mittere. excusabat se. dicens illud exodi quarto. Domine non sum eloquens ab heri et nudius tertius. impeditioris et tardioris lingue sum. Dicunt hic glo. quod erat ex ista brasa. sed ista depositio corone fuit signum diuinum: scilicet quod ipse moyses lesset destructor pharaonis. et regni sui: et reformatio populi. Brasa vero ignis significabat legem dei. quam deus in forma ignis sibi tradidit. Et moyses ore suo proprio exposuit. et publicauit. Ecce quomodo deus primo dedit

signum . anteq̄ fieret factum . Tertio patet regula dicte regule in .l. gratie . in qua deus ordinavit mittere iohannem baptistam . ioh . i . vt omnes crederent per illum . Et ipsum primo premonstrauit verbo prophético per angelum dicentem illud luc . i . Erit . n . magnus coram domino . vinum ⁊ siceram non bibet . Et spiritu sancto replebitur ad huc ex utero matris sue . ⁊ multos filiorum israel cōuertet ad dominum deum ipsorum . Item secundo premonstrauit ipsum signo diuino . Quando vir . ma . post conceptionem filij dei venit ad helisabet . Joh . exultauit in utero matris . De quo dicit sanctus tho . in quarto sententiarum di . 5 . in littera . Quod vsus liberi arbitrij fuit acceleratus in iohanne salutando christum : ⁊ exultando in utero matris . Ideo dixit helisabeth . Ex quo facta ē vox saluta . ⁊ c . Modo ad propositum sciendum est q̄ deus ad illuminandum ⁊ reformandum mundum misit bea . Thomam : qui ex sua vita sancta . ⁊ scientia clara . totum mundum illuminauit . Si autem dicatur . ⁊ nūquid iam ante misit deus doc . sanctos scilicet Remigium . Ilarium . Ieroni . Criso . Augu . Ambro . Grego . nazan . Athanasium : ⁊ c . Quare ergo isti missi fuerunt singulariter ad illuminandum mundum : Pro responsione nota q̄ doc . theologij sunt in triplici gradu Aliqui docto . fuerunt qui habuerunt de se auctoritatem magnam . ⁊ altam scientiam . sed non habuerunt claritatem . vt sancti apostoli . ⁊ euangeliste . ⁊ docto . antiqui . qui ex sanctitate uite habuerunt magnam auctoritatem sicut littere pape vel regis ex sigillo auctorizatur : sed non habuerunt claritatem . Imo ad intelligendum eos sunt necessarie glose ⁊ postille . i . tātū q̄ de libris eorum heretici recipiunt

auctoritates ⁊ argumenta ad defendendum errores suos : sicut nos ad defendendum fidem catholicam . Secundus gradus doctorū fuit aliquorum antiquorum . qui postq̄ habuerunt magnam claritatem . quia clare in suis libris posuerunt scientia ; per distinctiones . argumenta . ⁊ rationes . sed non habuerunt auctoritatem . scilicet ex defectu sigilli bone vite . ⁊ deuotionis . nec sunt canonizati . sed aliqui eorum fuerunt boni socij . In tertio gradu est solus beatus Tho . qui habet predicta duo scilicet auctoritatem ⁊ claritatem . Auctoritatem enī habet ex sua sanctissima vita miraculis approbata . ⁊ ex canōizatōe : quia ecclesia vniuersalis videns tot miracula eius ⁊ libros suos catholicos cōfirmavit eum . Secundo habuit claritatem . quia simplex grammaticus ⁊ philosophus per se poterit suam doctrinam studere ⁊ intelligere . Clarus enim fuit : quia multas questiones : quas nec augustinus : nec alij determinauerunt . ipse spiritu : scilicet edoctus clarus determinauit . Item in multis vbi Augustinus ⁊ hiero . videntur cōtrarij ⁊ discordare . beatus Tho . eos cōcordauit . Patet ergo q̄ b . Tho . fuit specialiter missus a deo promūdi vniuersali illuminatione . ex ipsa sua clara scientia . Non est inuentus similis illi . scilicet in gloria . qui in sua doctrina haberet simul tantam auctoritatem ⁊ claritatem . Ita q̄ tomatisse possunt respondere ad omnem questionem . Sed anteq̄ deus ipsum mitteret : voluit seruare predictam regulam . ipsū denuntiando verbo prophético . vt ioh . baptistam . ⁊ signo diuino vt moysen . Pro primo . dicatur quō ille scūs heremita ⁊ multum famosus venit ad matrem beati Tho . comitissam . que se grauidam ignorabat esse . Dicens verbū

propheticum. Gaude domina theodo-
ra. quia concipies et paries filium. et
thomas vocabitur. id est abyssus ex
profunditate scientie nomen eius.
hic erit magnus in toto orbe in uita
et scientia. eritque frater ordinis fratrum
predicatorum. Recte sicut angelus ga-
briel salutauit matrem dei. Et sicut
vir. ma. post salutationem flexis ge-
nibus dixit. Ecce ancilla domini etc.
Ita mater bñ Tho. dixit. Fiat mihi
et de meis. quod beneplacitum est in
voluntate domini. Item ostendit eum
etiam per signum diuinale ut moy-
sen. Nam quando fuit natus. Et eta-
tis unius anni. et nutrix secundum mo-
rem uellet ipsum abluere. et denudas-
set eum. in manu sua inuenit cartam etc.
angelicam salutationem solum conti-
nentem. Et nunquam fuit scitum unde il-
lam cartam habuit. Intellexit enim
eius mater que multum erat spiritua-
lis. quod sibi fuit missa a vir. ma. Ma-
gnum signum fuit scientie sue et salua-
tionis. cuius fundamentum est filij dei
incarnatio. Patet regula. Ideo dicit sua
scientia dicit thema. cum quo potest
etiam ipse tho. dicere. Antece. me. s.
per uerbum propheticum. et per signum
diuinum. ista sapientia. quam habuit
pro mundi reformatione et illumina-
tione. Patet thema. Et nota quod quat-
tuor sunt signa seu effectus proprii di-
uine sapientie. que omnia fuerunt in
beato thoma.

- Q**uod primus est ordinare debite.
 - S**ecundus uiuere immaculate.
 - T**ertius iocere perfecte.
 - Q**uartus perficere complete.
- Et omnia ista signa seu effectus fue-
runt perfecti in beato tho. Ideo pote-
rat dicere ante. m. i. sa.

Quod dico primo etc. Scilicet uitam suam
et ea que habet facere ad finem ad quem

tendit. Si enim uis cognoscere an cle-
ricus religiosus uel laicus sit sapiens
attende si ordinat uitam suam ad fi-
nem. et ea que habet facere: scilicet si
seruat religione etc. Si sic sapiens est
alias stultus. Unde deus fecit homines
ut dicit magister sententiarum in prin-
cipio secundi libri. et sunt uerba augusti.
Fecit enim deus rationales creaturas
ut summum bonum intelligeret. intel-
ligendo amaret. amando possideret. et
possidendo frueretur. Quod figuratur
in altitudine hominis alte respicientis
et non basse ut cetera animalia. Ideo
ecclesiastes. 3. Cuncta subiacent uanitati
et omnia pergunt ad unum locum. De
terra facta sunt: et in terram puluerem re-
uertuntur. Sic homo moritur quantum
ad corpus: sed anima statim uadit ad
iudicium. Auctoritas ecclesiastes. vi.
Reuertatur puluis in terram suam
unde erat: et spiritus redeat ad deum
qui dedit illum. Sicut miles qui gu-
bernat castrum regis in frontibus
inimicorum. quando redit ad regem
remuneratur. alias si male rexit ca-
strum. punitur. Sic est de spiritu
quando exit de corpore. uadit ad de-
um ad reddendum rationem quomodo
gubernauit castrum corporis. Ad he-
breos. 9. Statutum est hominibus se-
mel mori. Et hoc quantum ad corpus
Post hoc autem iudicium. quantum ad
animam. irreuocabiliter est ordina-
tum. Et iam est data sententia quod ho-
mo debet semel mori. Non ergo est fi-
nis hominis in hoc mundo scilicet con-
gregare diuitias. magnas pecunias.
honores. dignitates. aut delicias. ut
hic meditetur paradysum posside-
re. quia ait paulus ad hebreos. vi. Non
habemus hic manentem ciuitatem. sed
futuram inquirimus. Finis ergo pro-
pter quem ordinatus est homo est ut
pueniat ad gloriam paradysi. Et si dica-

tur . quare non omnes vadunt . Re-
spondeo . q̄ non omnes volunt ire . Et
si dicatur . z̄ nunquid est efficacior dei
voluntas q̄ tua : Respondeo q̄ sic . s̄
non vult cogere libeum arbi . Qui
ergo ordinat omnia sua scilicet cogi-
tationes . loquutiones . operationes . de-
sideria . z̄ affectiones . ut ad illum fi-
nem glorie attingat sapiens est . Si-
cut enim bonus patro contra mon-
tes . maris fortunam . z̄ ventum . ac
pericula nauem gubernat . z̄ ad bo-
num portum perducit sapiens est . sic
etiam qui in hoc mari magno huius
mundi contra prosperitatem vel ad-
uersitatem sit vitam ordinare vt ad
portu paradisi perveniat sapiens e .
Unde non solum theo . sed etiam phi-
losophi dicunt in primo metha . Sa-
pientis est ordinare scilicet vita sua
ad debitum finem . Dic de quolibet sta-
tu . Et primo de religioso . quando or-
dinat vitam suam . tunc est sapiens
z̄c . Sic mo . lo videamus quomodo
beatus Tho . habuit istum effectum
vel signum sapientie . ordinando om-
nes cogitationes . desideria z̄c . Lotuz
ordinant ad deum tanq̄ in finem .
Unde cum esset annorum . s . Mater
recordans de verbis sancti heremi-
te posuit ipsum in scolis pro adiscen-
do z̄c . Et iam puer cauebat a pravis
scilicet iurare . inhoneste conuersari
orando de mane z̄ de sero . Et in tan-
tum profecit . q̄ in . iij . anno . fuit ma-
gnus grammaticus . logicus . et phi-
losophus . nec in studio parem habe-
bat . z̄ iam tunc scripsit librum sal-
laciaram . que dicuntur sancti Tho-
me . Ecce qualiter sciunt ordinare vi-
tam suam ad habendam scientiam
Iuuenis enim qui vult habere sciē-
tiam . debz esse attentus circa studiū
timoratus . z̄ deuotus erga deum .

Talis fuit beatus Tho . Legitur q̄
quando debebat se ponere ad studen-
dum . Prio orabat dicens . Declinare
a me ma . z̄ . s . m . dei mei . vers . Emit-
te spiritum tuum z̄c . oratio . Deus
qui corda fidelū z̄c . Unde cu; semel
disputasset multum acute z̄ curiali-
ter . Et quidam deuotus religiosus
ipsum contemplando audiret . admī-
rans de tanta sapientia in puero taz
paruo . subito vidit radios splendo-
ris ab eius facie procedere . z̄ totum
mundum illuminare . Ostendens in
hoc deus quid intendebat de eo fa-
cere z̄c . Quando autem voluit stu-
dere theologiam . quesuit vbi meli⁹
legebatur . z̄ inuenit q̄ in conuentu
p̄dicatoz . Et sic ispirat⁹ a deo . z̄ vt
v̄bum facti hominis impleretur co-
gitavit intrare ordinem fratrum pre-
dicatoz . Et secrete venit ad pro-
rem conuentus neapolim aperiens
ei suum desiderium asserens q̄ vo-
lebat eē frater sancti dominici z̄ q̄ s̄
scientia quam sibi dominus dedit
volebat deo seruire z̄ proximo : quia
ista sancta religio ad hoc est institu-
ta . Alique religiones sunt sole vite
contemplatiue . aliue actiue solum
sed ista vtriusq; . Est contemplatiua
studendo . orando . actiua predicando
In predicatione enim complentur
opera misericordie : quia ibi captiui
demonum . compunctione redimun-
tur . esurientes verbo diuino pascun-
tur . infirmi ex peccatis visitantur .
nudi virtutibus induuntur . Prio
vero letus ex vna parte de tanto
puero . ex alia vero parte timens co-
mitem . genus suum . z̄ ne reprehēde-
retur a parentibus . dixit puero vt
haberet licentiam z̄ consensum a pa-
tre z̄ matre . Qui respondit q̄ homi-
nes mundani z̄ carnales . non perci-

plunt negotia dei. Inueniens quod nunquam ingrederetur religionem. si expectaret consensum parentum. quia plus impedirent quam adiuuarent. Ideo volo facere iuxta consilium christi dei. Luc. decimo quarto. Si quis venit ad me et non odit patrem suum. et matrem. et uxorem. et filios. et fratres. et sorores et huc autem et animam suam. non potest meus esse discipulus. Et qui non habet crucem suam et venit post me non potest meus esse discipulus. Ideo cantamus de eo hodie. Thomas insignis genere. claram ducens originem: subit etatis tenere predicatorum ordinem. Ecce quomodo sapienter ordinavit. Moraliter. Dic quomodo parentes debent instruere pueros suos. Et ordinare quod veniant ad bonum finem: scilicet paradysum: quia ut habetur gene. octauo. Sensus et cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua. Ideo pueri rectificandi sunt ad instar arboris tenere et delicate uirge. Arbor enim antiqua non potest bene plicari. sed rumpitur. Unde trenomum tertio. Bonum est viro. cum portauerit iugum ab adolescentia sua. Item ad ephesios sexto. Patres nolite ad iracundiam prouocare filios vestros. quod fit quando non docentur ut ordinentur in deum. Ideo doceatis eos timere deum. et facere orationem de mane et sero: quia sine dubio peruenient ad bonum finem. Uultus auctoritatis dauid. Beatus qui non amouit orationem suam a me. Glo. augu

sti. Non amoueat a te oratio. et non amouebitur a te misericordia diuina.

Secundum signum sapientie est uiuere immaculate. et vitare offensa. omne scilicet illud quo deus offenditur. iuxta illud ecclesiastici tertio. Sapiens cor et intelligibile abstinebit se a peccatis. Sic fecit beatus thomas. Unde testificatur de eo in sua canonizatione. secundum quod habuit papa a suo confessorum. quod nunquam peccauit mortaliter. secundum eandem gratiam quam habuit in baptismo semper conseruauit. Oylas. quale testimonium. nunquam peccare mortaliter. nec cogitatione. nec locutione. Dicis hic quomodo fratres carnales sancti Thome ipsum de ordine extrahere volentes. posuerunt ipsum in quodam carcere forti. ubi fuit captus per duos annos. Qui cum nec minis. nec precibus potuisset ab ordinis proposito reuocari: dixerunt fratres. habeamus unam pulchram puellam que illum excitabit ad libidinem. et promittamus ei fratrem nostrum dare in maritum. Et tunc beatus Thomas erat qui indecimum annorum. Tunc venit illa ribalda in tarsi ad beatum Thomam. in qua erat. Et incepit ibi sancto dei facere festum. et tangere manus. quia frigus uigebat. Et tandem uolebat ipsum osculari. Quod uidens beatus Thomas dixit. O ribalda. Et per hoc uenisti ad me: Foras. foras. Et recepit ricionem ignis. imaginando quod unus ignis expelleret alium.

Oy las quot sunt bodie qui non ex-
pellerent tales de curia sua. Et tunc
beatus .t. fecit crucem in pariete euz
carbone. Et fecit orationem flexis ge-
nibus. et cum lacrimis di. Domine ro-
go benignitatem tuam. et misericor-
diam tuam ut des mihi gratiam con-
seruandi thesaurum uirginitatis.
Tunc uenerunt duo angeli. d. Ex par-
te dei te cingimus cingulo castitatis.
q nullatenus de cetero dissoluetur.
Nota historiam quomodo cingerunt
ipsum in renibus et quomodo clama-
uit et. Tunc uidentes fratres eius. et
mater q nihil poterant facere con-
tra euz et. restitutus est ordini. Qui
dedit se studio valde serueniter. seruã-
do regulam atq; cerimonias fratru;
nostrorum. et sui ordinis. uitando vi-
tia et. Ergo si signum sapientie est vi-
tare peccata. et offensas dei. et .b. t.
hoc fecerit. recte dicitur. Antece-
me ista sa. Moraliter. Sicut .b. t. se
defendit cum illo crucis signo con-
tra illam temptationem: sic nos de
omnibus periculis debemus nos de-
fendere cum signo crucis. Unde can-
tat ecclesia. Salue crux sancta. salue
mundi gloria. vera spes nostra. vera
ferens gaudia. signum salutis. salus
in periculis. Ostende signare populo
hoc est contra defectum illorum qui
faciunt circulum. qui est signum dia-
boli. Sicut sacerdotes in missa. in
aqua benedicta et. Item aliqui layci
qui signant se. faciunt crucem sancti
petri. incipiendo a parte inferiori Jo
ad galatas ultimo. Mibi absit glo-
ria nisi in cruce et.

Q Tertium signum sapientie est docere
perfecte scilicet bonam doctrinam.
u verbo et facto. hec est perfectio: quia
docere bonam doctrinam solum ver-
bo et non opere scilicet dicere et non

facere. vel dicere vnum et facere ali-
ud. nihil videtur: quia nullus conuer-
titur solo verbo nisi ea videat facta.
bonus opus docentes sicut littera re-
gis si portaretur vni ciuitati. quis es-
set bene scripta. et bene ordinata. ta-
men non darent fidem. nisi viderent
signum regis esse ibi et. Et ca-
ueatis predicatores qui uultis lauda-
ri de predicatione uestra et ordinatio-
ne: quia nisi sit ibi signum bone vi-
te qd dat auctoritatem uerbis predi-
catoris. nihil facitis. Ideo apostolus
ad ro. is. Non .n. audeo aliquid loqui
eorum que per me non efficit christus
in obedientiam gentium uerbo et fac-
tis et. Ratio: quia ut habetur act. i.
Christus primo incepit facere deinde
docere. Sic fecit. b. t. Dic quomodo
ex sanctitate in oratione recipiebatur
in aere. et efficiebatur insensibilis. Dic
de plaga in tibia. quomodo uenit me-
dicus cum feris ignitis. Item nota
quomodo de dubijs sacre scripture a
xpo. et ab apostolis petro et paulo fuit
informatus. Idem de crucifixo dicen-
te. Bene scripsisti de me thoma et.
Et in hoc quod dixit sibi crucifixus
fuit testimonium sue scripture: quia
christus non potest mentiri. Et ideo
sunt aliqui miseri detrahentes sacro
doctori. non intelligentes euz. Patet
q docebat uerbo et exemplo. Ideo
antece. ista sapientia. Moraliter nos
non possumus tantam scientiam ha-
bere. q tam habuit. b. tho. tamen su-
marie possumus habere totam suam
scientiam et aliorum doc. in. iz. conclu-
sionibus ad quas reducitur tota sua
scientia et aliorum doctorum. Et iste
cöclusiones sunt in vno brevi com-
pendio. s. in simbolo. quas se cundum
filium xpi debemus de mane et sero
confiteri. Unde dō. Credidi propter
qd locutus sum. Et quid ex hoc sequi

tur! Sine dubio saluato z vita eterna

Quartum signum sapientie est perficere complete: quia predicta alia signa sine isto non sufficiunt. De istis dicit sapi. 7. 7. 8. caplis. Sapientia vincit malitiam. s. dyaboli. v. peccati. Dic quomodo. b. t. vsq; in finem perseuerauit. Item d. eius obitu. z stella que per. 3. dies ante eius obitum apparuit super monasterium fosse noue. quo deficiente. stella disparuit. Unde qn voluit recipere corp⁹ xpi dixit. Signoz. secundum fidem quam habeo z teneo de vobis z scripsi. secundam illam volo mori. Et recepto christi corpore anima euolauit ad paradisu. Dic quomodo fuit reuelata gloria facti L. fratri alberto de brixia. solenni magistro per b. augustinu. Et quomodo. b. t. precebat. b. augustinu in virginitate zc. quia. b. Augustin⁹ ante conuersionem huerat filiam a concubina. Morat^r sic nos perseuerare debem⁹ vsq; in finem. Amen.

In festo sancti gregorii pape.

Beatus ille seruus. Mat. 24. Sermo noster erit de beato gregorio. Pro declaratione hui⁹ verbi. o; scire pro quibus seruitijs spiritualibus creatura potest consequi celestem beatitudinem. Pro quo sciendum q; inuentur clare in sacra scriptura. q; seruitium dei spirituale in hoc mundo habet tres gradus seu differentias.

Primus e de vita actiua seu opatiua

Secundus est de vita contemplatua.

Tertius est de vita prelatua.

Isti. 3. gradus ponuntur a. b. aug. d. Triplex est genus bene viuendi. s. actiuosum. stiesum. Et ex vtroq; compositum. Quando creatura bene seruit deo in hoc mundo in aliquo gra-

du predictorum. Quando moritur sine dubio obtinebit benedictionem paradisi. Et quia beatus gregorius in tribus his gradibus diligenter seruauit deo. s. in hoc mundo: Idco de eodicit thema. Beatus suple est modo ille seruus. s. beatus grego.

Dico primo q; primus gradus seruiendi deo est in vita actiua. que est facere opera proficua z utilia proximo amore sui respectu christi. Materiale est exercere opera misericordie erga proximos. Formale uero qd dat uel dicit rei perfectionem est respectu dei. s. non propria uoluntas non laude. sed solum respectu dei. siue illa opera misericordie sint corporalia siue spiritualia. Corporalia sunt que ad utilitatem corporis. ut pascere esurientem. potare. uestire. In his ergo operibus. magis seruit homo deo q; proximo: quia dicit phs in primo poster. Propter qd unumq; q; z illud magis. Si uos seruitis proximo propter deum. magis seruitis deo. z xps recipit in persona sua tale seruitium. Teste christo qui dicit i iudicio. illud Mat. 25. Esuriam z dedistis mihi mandu. zc. non dicit. esuriam pauper. sed esuriam. uos mihi fecistis. Idco sequit Amen dico uobis q; dnu fecistis vni de his fratribus meis minimis. mihi fecistis. Sic e contra de iniuria illata proximo zc. ut christus ostendit paulo di. act. 9. Saule saule quid me persequeris: quia christianorum z seruorum suorum persecutione suam reputabat. Idem de operibus spiritualibus misericordie que exercentur circa animas proximorum. que sunt meliora q; corporalia: quia anima e melior corpore. vt predicare uerbum di. dare consilium i dubijs proximo. corrigere errantes dulciter z caritative. consolari tristes. supportare tediosos.

vir uxorem ⁊ e converso. socius sociū
religiosus religiosum ⁊c. Remittere
iniurias inimicis propter deum. roga
re pro proximo. si est in bono statu ut
seruetur. alias ut ad bonum statum
reducatur. Ista est vita actiua spiritua
lis. De ista vita dicit scriptura ad gal.
5. Vos. n. in libertate vocati estis fra
tres: hoc dicit in libertate li. arbitrij.
qui non cogit. tantum ne libertatem in
occasionem detis carnis: sed per cari
tatem spiritus seruire inuice; Istud
seruitium vite actiue ita placet deo
q̄ ex isto seruitio homo consequitur
beatitudinem eternam. Vultis scire
⁊ intelligere rationem? Dicatur para
bola de illo nobili domino. qui habe
bat filios ⁊ filias. Et multos seruito
res: quib⁹ dedit multas diuitias ⁊c.
Motus deuotione voluit ire in peregrina
tionem. Et in suo recessu dimisit fi
lios suos ⁊ filias seruatoribus. vt si
aliquo indigerent: inuarent eos. Et re
cessit. ⁊ in peregrinationem moram
fecit. Filij autem ⁊ filie ex tam longa
absentatione patris. ex indigentia re
curerunt ad seruitores ut subueni
rent eis ⁊c. Aliqui responderunt. Ego
non curio. Nam habeo filios ⁊ filias.
quibus oportet subuenire. Aliqui di
xerunt. Libenter amore patris subue
niam vobis. ⁊ subueniebant. Tandē
venit pater. Et filij dixerunt sibi. quo
modo serui sui se habuerunt circa eos.
Pater autē; nobilis ⁊ diues retribu
it seruatoribus qui prouisionem dede
rant filiis suis. alios autē qui nolue
runt subuenire eis. dure puniunt. Iste
diues ⁊ nobilis est dominus ih̄s: quia
domini est ter. ⁊ ple. eius. qui habet
multos seruitores ⁊ ministros. omnes
s. diuites. ⁊ multos filios ⁊ filias. s.
omnes christianos. sed proprie pau
peres dicuntur eius filij. Ita dicit b.
Joh. qui erat paup. alijs pauperibus

i. ioh. 3. Videte qualem caritatem d
dit nobis deus pater. vt filij dei nomi
nemur ⁊ simus. Qui in die ascensionis
iuit in peregrinationē ad sanctuaria
paradisi. recedendo de mundo corpora
liter ascendit in celus. Luc. 19. homo
quidam nobilis abiit in regionē lon
ginquā accipere sibi regnum ⁊ reuer
ti. s. ad iudiciū. Et loquitur de se. Filij
autē sui. s. pauperes indigentes recurunt
ad diuites. quibus pater eorum; dedit
quicquid habet. Non credatis vos di
uites habere bona ex vestris laborib⁹:
quia multi laborant qui nihil lucrāt
sed christ⁹ dedit vobis omnia. Aliqui
autem nolunt eis subuenire. Aliqui
autē ⁊c. Quādo autē veniet pater ad
iudiciū. retribuet illis quoniam operibus
s. misericordie corporalib⁹ ⁊ spiritua
lib⁹ subuenierunt sibi ⁊ suis filiis: col
locando eos ad dexteram ut saluentur:
alios autē ad sinistram ut puniantur
Ecce quare ex vita actiua consequit
beatitudo. Auctoritas Luc. 12. Beati
serui illi quos cum venerit dominus
inuenierit vigilantes. s. diligētes in exer
cizio vite actiue. Et ibidem. Amē di
co vobis q̄ precinget se. ⁊ sa. il. di. ⁊
tr. ni. illis. Nota precinget se. Qui ē
precinctus habet simbras restrictas.
Secus qui non est precinctus. Chri
stus in gloria sue humanitatis non
est precinctus: quia tantam gloriam
habet quam creatura potest habere.
sed precingit se scilicet dando gloriam
alijs: quia licet posset dare gloriam
infinitam. non tamen dat premium
alicui creature. nisi secundum meri
tum eius. Et quia nulla creatura ha
bet meritum infinitum: ideo precin
get se dando gloriam secundum men
suram meritorum. Et ita exponit glo.
Ideo apostolus. i. cor. 3. Unusquisq;
autem propriam mercedem accipiet
secundum suum laborem. Secundo

dicit & faciet illos discubere. eo quia
in vita actiua seruiendo laborarunt
correspondet eis cibus & quies que
sunt in mensa paradisi. que est diui
na Luc. 22. Vos qui permansistis me
cum in temptationibus meis: quia vi
ta actiua habet multas temptatio
nes. habet sedia & impatientias. Se
quitur. Ego dispono vobis. ut edatis
& biba. super mensam meam in re
gno meo. Tertio. Et transiens mini
strabit illis. Non dicit scriptura. stas
vel sedens. sed transiens Nota. s. tra
situs in beatis. Primus de fruitione
diuinitatis transit ostendens eis su
am humanitatem. In his obiectali
ter consistit beatitudo. Secundus in
intellectu per claram cognitionem:
quia ibi consistit visio. transit in vo
luntatem per fruitionem. Tertius
transitus ad os: quia tanta est delec
tatio voluntatis. q. es prorumpit in
laus Augustinus. Videbimus. &
amabimus. & laudabimus. Quartus
transitus est de gaudio scilicet essen
tiali in accidentale Luc. 15. Gaudium
est angelis dei super vno peccatore
penitentiam agente. Quintus transi
tus est post diem iudicij: quia gloria
anime transibit in corpus. Modo so
lum anime hnt gloria. & corpora iacent in
sepulcris inuenerata. vt corpora bea
torum petri & pauli & aliorum: Sed
tunc gloria anime redundabit in cor
pus. quia gloria anime non est alia a
gloria corporis. nisi quia gloria ani
me redundabit. ut lucerna in later
na cristalli. Eadem est lux laterne &
lucerne. Patet ergo q. ex seruitio vi
te actiue propter deum homo mere
tur beatitudinem. In ista vita actiua
b. grego. seruiuit deo. Dieatur quo
modo fuit de ciuitate rome ex nobili
progenie romanorum. qui a. dolescens
in liberalibus artibus sufficienter in

structus. tandem mortuo patre re
mansit heres magnarum opum. Et
excogitauit expendere illas pecuni
as in seruitum dei in operibus mi
sericordie. Cogitauit quomodo loque
bantur ei de vxore &c. sed noluit. Om
nes illas pecunias distribuit in ope
ribus misericordie corporalibus & spi
ritualibus. Quatuor sunt conditiones
personarum que habent necessitates
corporales. quibus subuenire est ma
gna misericordia. Primi sunt captiui
Principium opus misericordie corpo
ralis est redimere captiuos ut conclu
dunt doct. Ex hoc. n. anima liberatur
Secundi sunt pauperes verecundi.
qui de prosperitate venerunt ad ma
gnam paupertatem: qui ante more
rentur fame. q. mendicarent. Istis
etiam subuenire. est magna misericor
dia. Tertij sunt pupilli & orphani &c.
In his beatus gre. distribuit magna
partem hereditatis Secundo in ope
ribus misericordie spiritualibus. que
respiciunt animam: quia. 7. monaste
ria instituit. Et modo reges non pos
sunt facere vnum sine adiutorio ec
clesie. Et b. gre. fecit. 7. s. ordinis san
cti benedicti qui tunc incipiebat. & fu
dauit ad modum antiquorum. vitans
de vanitates. & superfluitates. Si er
go ex seruitio vite actiue propter de
um. homo consequitur beatitudinem.
Et b. gre. seruiuit xpo in dicta vita in
hoc mando diligenter. quid dice
mus de eo? Beatus ille seruus.

Secundus gradus scilicet vite con
templatiue est melior qui est occupa
re se solum in operibus misericordie
spiritualibus. que immediate respici
unt deum. Ita q. materiale. s. opera
spiritualia. & formale huius vite con
templatiue soluz respiciunt deum. vt orare

deuote cum seruire spiritus . certis
horis diei et noctis . Cogitare de glo-
ria paradisi . Legere libros spiritua-
les vt de^o cognoscatur . Audire mis-
sas . sermones . Cogitare iustitiaz dei
in penis damnatorum . Contemplari
diuinam prouidentiam in mundi gu-
bernatione . Potentiaz in mundi crea-
tione . sapientiaz . in generalis iudicij
ordinatione . Istud seruitium deside-
rabat dauid di . Seruus tuus ego su-
da mihi intellectum domine . scilicet
ad contemplandum : quia contempla-
tio est actus intellectus . Et ista vita
est melior q̄ actiua . Ratio quia licet
ac. tuus faciat plura opera et seruitia
tamen plus premiatur apud deum et
templatiuus q̄ actiuus . Nota ad hoc
similitudine in curia pape uel regis
in qua multi sunt seruitores . et mul-
ta officia . Cubicularij autem seruiunt
solum in camera persone regis uel
pape . alij autem seruiunt extra . vt
coquinarij . et alij qui plus laborant
et plura opera seu officia exercent . tñ
plus premiuntur illi qui solum curant
de persona pape uel regis . et sunt cum
eo in camera . Magnum quid est esse
immediate cum papa . Ideo est de pa-
pa uel rege iesu christo . cuius pala-
tium est ecclesia . Contemplatiui autem
solum seruiunt christo . actiui autem
extra camera et laborant . Et licet plu-
ra opera seruitialia faciant . tñ mai^o
est meritum contemplationis . Auc-
toritas de hoc . et est vbu; allegoricus
3 . R . 10 . Beati serui tui hi qui stant
coram te semper . et audiunt sapiencia
tuam . Nota beati viri . s . a . virtute sci-
licet scientie . bone vite et mortalita-
tis : quia vitiosi non possunt esse con-
templatiui . Et beati serui tui . Et ostē-
ditur de quibus loquitur di . hi qui
stant coram te semper : scilicet contē-
plando . Nota semper : quia vita acti-

ua finitur in morte . Contemplatiua
vero non . imo in morte crescit . Ideo
Luc . 10 . christus dixit marthe que se
dederat vite actiue et dixerat christo
domine non est tibi cure etc . Respon-
dit ihus . Martha martha sollicita es
et tur . erga plu . Porro v . est ne . Ma-
ria op . par . ele . que non aufe . ab ea .
Ita fecit bea . grego . qui in ista vita
seruiuit christo . Postq̄ enim in vita
actiua seruiuit christo . Dedit se vite
contemplatiue . Iste est ordo quia de
vita actiua homo debet venire ad vi-
tam contemplatiuam . vt beatus gre-
go . Quia in vno illorum septem mona-
steriorum recepit habitum in quo se
dedit contemplationi . separando se a
negotijs huius mundi . et ab amicis .
Dicit historia q̄ q̄ infirmo sto-
macho . propter abstinentias . ieiunia .
et orationes cottidie langueret : nun-
q̄ tamen cessabat . quin aut oraret .
aut legeret . scriberet . aut daret .
A matre autem sua beata siluia ibi
crudis leguminibus pascebatur . Iō
spiritus fortificabatur in contemplā-
do . Et quauis quate contemplationis
fuerit . ex verbis que in prologo dia-
logi sui ponit aliquantulum perpēdi pos-
sit vbi ait . Infelix animus meus oc-
cupationis sue pulsatus vulnere . me-
minit qualis aliqui in monasterio fuit .
quomodo ei labentia cuncta etc . Tñ
vnum singulare de eius contempla-
tione consideremus . Petrus dyaco-
nus eius dixit sepiissime se vidisse sup
caput eius spiritum sanctum in specie
colūbe . Ideo sua oratio erat magne
efficacie et virtutis : in tantis q̄ non
legitur simile de aliquo alio sancto .
Dicatur hic de traiano imperatore in-
fidelis . sed iusto de morali iustitia . Di-
catur hic de iustitia quam fecit de fi-
lio suo . qui cum equo interfecerat filium
matris velle . Quā iustitia et historia;

romani depinxerunt in quadam domo .
quam cum ingressus fuisset . b . gre . et
contemplasset gloriam paradisi . et penas
inferni etc . et vidisset dictam historia
depictam . oravit deum dicens . O domine . et tanta
iustitia erit in inferno . Et quia sciebat
ipsum esse in inferno damnatum . non aude
bat simpliciter dicere . liberetis eum domine
ab inferno . Sed flens dicebat . O domine . et
tanta iustitia damnabitur . Et sic tacite pe
tebat eius liberationem . Et angelus domini
loquitur est ei dicens . Gregori . optines pro
trayano . Nunquam tamen de cetero oras
pro damnato . Sed quia exorasti . ideo pa
tieris dolores in corpore . Super hoc
habemus quod trayanus ille non erat da
natus diffinitive . sed ad tempus quantum
ad locum . et habemus dicere quod angelus
domini deduxit animam trayani ad eius cor
pus . Et ipsum suscitatum . b . gregori
baptizavit . Et sic oportet intelligi hoc . Uide
b . Tho . super hoc in . 4 . dist . 45 . vtrum
suffragia prosint . in solu . 5 . ar . Ecce quod
te efficaciter fuit oratio beati gre . vii tu
te contemplationis . Nullus debet hic
accipere exemplum orandi pro damna
tis . quia peccaret . quia sancti sunt imi
tandi in virtutibus moralibus . non
autem in miraculis . Si ergo ex serui
tio vite contemplatiue acquiritur bea
tudo etc . quid dicemus de . b . gre . Bea
tus ille seruus . Moraliter uos domini
officiales . et rectores civitatis . habe
tis hic exemplum diligendi et seruan
di iustitiam . sicut ille trayanus serua
uit antiquum statutum in filio etc . Non
respexit magnitudinem persone . nec
affinitatem . Ergo ut dicitur Sapi . i . Dili
gite iustitiam qui iudicatis terram . Item
dicitur . Beati qui faciunt iustitiam in om
ni tempore .

Tertium servitium est maius . scilicet vite
prelative . que includit vitam actuam
et contemplatiuam perfecte . Sicut bo

nam est corpus hominis . melior ani
ma . sed optima coniunctum . scilicet corpus et ani
ma . Item bona est vita actiua . melior
contemplatiua sed optima prelatiua que
amplectitur utramque . Ideo dicit . b . gre .
de plato . Sit rector actione precipuus
pre ceteris contemplatione suspensus . No
ta actione precipuus . Precipuum opus
vite actiue est predicare . Ibi comple
tur opera misericordie spiritualia . quia
fameli et esurietes verbo dei satiantur .
tristes consolationibus potantur . Audi
brutibus induuntur . Et infirmi peccatis
visitantur etc . De ista vita Auctoritas
Mat . 24 . Beatus ille seruus quem cum
venerit dominus inuenerit sic facien
tem . Amen dico vobis quoniam super
omnia bona sua . scilicet ordinis angelorum
constituet eum . scilicet seraphim . Istam vi
tam prelatiuam habuit . b . gre . quia
mortuo papa . cum licet renitente sena
tus et populus concorditer elegerunt .
omnes una voce clamantes . Gregori
us sit papa . Ipse nullis litteris adiu
ratorie ad imperatorem compatriem
suum ne consentiret . Uidetur quod tunc
imperator consentire habebat in elec
tione pape . qui tamen desiderabat . quod
super omnes gre . esset papa . Dicatur
quomodo fugit in una vegete etc . quia
portalia custodiebantur ne fugeret de
ciuitate romana . et in quadam spelun
cha latuit . Sed in dicio columne fulgi
de super se de celo descendens inuen
tus . captus et tractus . summus ponti
fex consecratur . Quando autem fuit
papa . seruauit optime vitam actuam
quia omnes viduas . pauperes . et or
phanos habebat in scriptis . et provide
bat eis . quia palatium papale erat gra
narium omnibus commune . pauperi
bus autem verecundioribus de men
sa mittebat sua scutellam . Ceterum ie
rosolimis cenodocheum constituit . et
tam ibi quam in monte syna . famulis dei

victum et vestimenta annualiter misit
Cum autem quidam heremita rogaret
ut fertur dominum. ut sibi ostendere
dignaretur quam mansionem habitu-
rus esset in celo. Et sibi reuelatum es-
set quod cum gregorio papa. et ille confe-
rens suam inopiam suis diuitijs. super
hoc miraretur. audiuit uocem de ce-
lo dicentem sibi. Cur audes compara-
re paupertatem tuam diuitijs gregorii.
qui magis diligis cattam quam habes
ipse ille tantas diuitias? Itaque seruiuit eti-
am deo in vita contemplatiua. studen-
do. legendo. ditando: quia predicauit
in quadragesima. Ecce quomodo in
uita prelatiua seruiuit deo. Ergo bea-
tus ille: etc. Moraliter quilibet nostrum
est prelatiua habens uassallos. scilicet sen-
sus corporales. cogitationes cordis. et
desideria eiusdem. Ideo modo in isto
sancto tempore legamus. et guberna-
mus ea diligenter. deo seruiendo in ui-
ta actiua. et in contemplatiua. iuxta con-
silium Luc. i. De manu inuiciorum
nostrorum liberati. scilicet per penitentiam;
modo facta confessione seruiamus illi
in sanctitate. et iustitia. Amen.

In festo sancti benedicti abbatis.

Sicut lucerna fulgoris illumi-
nabit te. Originaliter Luc.
xi. Sub isto intellectu ego
recipio istud uerbum. scilicet quod
benedictus fuit lucerna. Pro cuius
declaratione et materie introductione
sciendum quod in multis locis sacre scrip-
ture inuenitur quod sancte persone qua-
do habent claritatem fidei catholice.
et ardorem deuotionis et feruorem bo-
ne uite. dicuntur lucerne ardentes.
Ratio est propter officium. imitationem
uel similitudinem quam habent ad lu-
ernas ardentes. Quare accenduntur
lucerne? Propter solis absentiam. ne

simus in tenebris. Quoad sol est presens.
non sunt necessarie lucerne ar. Ita eti-
am quoad ille sol de quo dicitur virgi-
ni marie. Felix namque es sacra uir-
ma. et omni lau. di. q. ex te or. est sol iu-
christus deus noster. Quoad hic sol
fuit presens mundo. illuminauit mun-
dum in fide catholica predicando. cale-
fecit in deuotione. et fecit fructificare
in penitentia. meritis etc. Tunc. n. non
erant necessarie lucerne sanctarum
personarum: sed postquam sol occubuit. scilicet
per suam passionem. et ascensionem
etc. fuerunt necessarie lucerne ar. san-
ctarum personarum. sicut apostolorum.
martirum. confessorum. doctorum. et
uirginum. continentium. et penitentium.
Ecce ratio que dat scientiam. quare san-
cte persone dicuntur lucerne ar. Auc-
toritas de hoc propria. Quando precepit
deus moysi ut faceret tabernaculum.
inter alia precepta que sibi fecit. fuit
istud et habetur exo. 25. Facies lucer-
nas. et ponas eas super candelabrum
ut luceant ex aduerso. Nota quod hoc uer-
bum est dei patris ad filium: sed in figu-
ra dictum fuit moysi. Quando. n. dei
filius debuit de hoc mundo recedere:
dixit sibi deus pater. Facias lucernas
et. Prima est sanctitas apostolorum. Se-
cunda martirum. Tertia doctorum.
Quarta confessorum. Quinta uirginum.
Sexta continentium. Septima est san-
ctitas penitentium. Quas posuit super
candelabrum fidei christiane. in quo
fundamento fundantur. Et dicit Luc.
xi. c. Nemo accendit lucernam et in ab-
sccondito ponit. scilicet peccatorum. neque
sub modio. scilicet errorum. seu false opinio-
nis: sed super candelabrum. Nota ut
luceant ex aduerso scilicet peccatorum
mortalium que sunt septem per septem
virtutes oppositas eis. Nam prima lu-
cerna est sanctitas apostolorum. que
luceat ex aduerso contra auaritiam.

per voluntariam paupertatem. Dice-
bant. n. illud. i. ad tim. 6. habentes
alimenta. non dicit delectamenta. et
quibus regamur. non dicit quibus or-
nemur. his contenti sumus. Sancti-
tas martirum lucebat contra iram ex
aduerso scilicet per patientiam. Non
murmur re. non que. sed cor. ta. mes
bene. conferuat patientiam. Sancti-
tas doctorum lucebat contra accidia;
per diligentiam in studendo. scriben-
do. predicando. de quibus dicitur in
ps. Conuertetur populus meus hic. s.
per doctores. et dies pleni inuenientur
in eis. Sanctitas confessorum lucebat
contra gulam lumine abstinentie. me-
morantes de verbo christi di. Luc. xi.
Attendite autem vobis ne forte graue-
tur corda vestra in crapula et ebrieta-
te et curis huius vite. Sanctitas virgi-
nu; lucebat contra luxuriam lumine
virginitatis et puritatis: quia nec cogi-
tando: nec loquendo: nec tagendo seu
operando senserunt aliquam luxurie
corruptionem. Apoc. i4. Non sunt co-
inquinati. virgines. n. sunt. Sanctitas
continentiu et conjugatorum lucebat
ex aduerso contra inuidiam per dilec-
tionem et caritatem ordinatam dei et
proximi. quibus dicit scriptura. i. pe. 2.
Deponentes omnem malitia. et omnes
dolum: et simulationes. et inuidias. Sa-
ctitas penitentium lucet ex aduerso lu-
mine humilitatis penitentialis contra su-
perbiam tenentes consilium christi. i.
pe. 5. humiliamini sub potenti manu dei.
scilicet in penitentia. vt vos exaltet in
tempore visitationis. Patet ergo ratio-
ne et auctoritate. q. sacre persone dicun-
tur lucerne ardentes. et de quolibet
sancto potest dici q. erat lucerna ar-
dens. et lucens. ut dicitur io. 5. Ille
erat lacerna ardens et lucens. Cum er-
go. b. benedictus fuerit persona sanctis-
sima. de eo dicit thema. Sicut lu. sul.

il. te. Nota in. b. benedicto. 7. virtutes
seu radios virtutum. trium theologo-
rum et quatuor cardinalium. quibus
illuminat mundum.

Primus radius est de prudentia intel-
lectuali

Secundus de iustitia generali.

Tertius de temperantia corporali.

Quartus de fortitudine virtuali.

Quintus de fide cordiali.

Sextus de spe supernali.

Septimus de caritate integrali.

De istis quilibet nostrum potest recipe-
re lumen pro vita ete.

Quatu ad primu. s. de pru. i. Dico q. hec
prudentia consistit in hoc. ut ho sciat
eligere id qd est melius et vtilius. Ista
pru. habuit bea. bene. vnde parentes
eius videntes suam dispositionem. et
ingenij sublimitatem. miserunt eum
ad studium. hoc debent respicere pa-
rentes. quando voluit mittere filios su-
os ad studium. ne sint rades. grossi.
sed subtiles. Beatus. b. a pueritia cor-
senile gerens nulli voluptati animu d-
dit. ut dicit grego. in libro dialogoru;
qui eius vitam scripsit. Cum autem mis-
sus fuisset ad studium rome. et libera-
libus disciplinis traditus. et multos
studentes per abrupta vitiorum. i. pre-
cipitia ire cerneret. quorum aliqui stu-
debant in libro superbie. presumptois
et uanitatis. aliqui in libro auaritie. lu-
di. et falsitatis. aliq in libro luxurie et car-
nalitatis. aliqui in libro gule et uoraci-
tatis. aliq in libro ire et malignitatis. et
sic d. alijs. O dixit b. b. Melior e ignora-
tia cu boa pscia. q. hre magna sciencia:
et mala pscia; quia deus no dat paradisi
sum pp scientia solui. sed dat pp bonaz
conscientiam. De nocte dimissis socijs
recessit secrete. De quo dicit Grego.
laudans eum. Despectis studijs et reli-
cta domo. sancte conuersionis habi-
tu quesuit. Moralit isto radio debent

illuſari religioſi . clericis . ſeu layei ſi hñt
malas ſocietates ſeu familiaritates in
occaſione peccãdi . fugere ⁊ recedere
ab eis . imo etiã a patre ⁊ matre . ⁊ ab
amicis . ut ſaluet anima; ſuam . De iſta
materia dicebat chriſt⁹ Mat. 5. ⁊. 12.
Si ocul⁹ tuus ſcandalizat te . erue euz
⁊ picte abs te . Ocul⁹ qui habet offici
um offendi . ſignificat magiſtrū vel
pfeſſorem tuū ⁊c . Man⁹ que facit ope
ra ſignificat pcuratorē vel aduocatū
⁊c . Pes qui ſuſtinet corp⁹ ſignificat do
minū vel amicū qui dat tibi vitã vel p
uiſionē te ſubſtinēdo . ſi ſcandalizat te
⁊c . dō . Diuimpan⁹ vincula eoz ⁊c . ſ.
amoris vanitatis . ⁊ familiaritatis pra
ue . Quot ſunt in hoc mundo qui viue
rent ſancte . niſi ex iſtis malis familia
ritatibus . Ideo fuge exēplo bñ . b . Er
go ſicut lucer . fulgo . ⁊c .

Quantū ad ſcōm radiuz . ſ . de iuſtitia
generalī . q̄ ſ; oēs iuriſtas ⁊ theologos
eſt reddere vnicuiq; qđ ſuū eſt . nec re
cipere ab alio niſi qđ ſuū eſt . Ideo iu
ſtitia dñ equitas . Iſtam hñt beat⁹ . b .
de qua laudat a beato grego . Cū . n . fu
geret de ſtudio ⁊ iret ad deſertū . hoſpi
tatus fuit i domo cuiuſdam mulieris
paupercule . que mutuo receperat capi
ſterū ad purgādum triticū . ⁊ fregit in
duas partes . vide ur fuiſſe de terra . ⁊
cepit flere non habens vnde reſtitue
ret . Beat⁹ at . b . compatiens mulieri .
orauit forte ſic . Domine deus oēs qui
duos populos . ſ . iudaicum ⁊ gentilem
adunasti ad vnã ſanctã fidem catholi
cam ⁊c : aduna iſtas duas partes ⁊c .
Mulieri ſenti integrū capiſterū red
didit . Miraculū vidētes incole pre ad
miratione in ingreſſu eccleſie ipſuz ca
piſterū ſuſpēderunt . Notate hic q̄ta
iam erat ſua ſanctitas . euz tamē eſſet
valde iuuenis . in quo oſtendit virtus
iuſtitie . orauit ⁊c . vt illa mulier poſſet

reſtituer qđ receperat . Moralr iſto ra
dio luminis illuminentur illi qui rece
perūt aliquid de vſura ⁊c . Idem illi q
retinent aliquid de mortuis non com
plendo teſtamenta . Idem ſi aliquid re
tinetis de eccleſia . ut decimas . primiti
as : quia ſacrilegiū eſt . Item ſi de rabi
na vl ſolidata ſeruoꝝ aliqd retinetis .
Item ſi damnificatis aliquem ſolua
tis . Item ſi impediuiſtis iuſtitia falſe
iurando . Item ſi vñ oꝝ ſilio abſtulitſis
alicui officiū . vel beneficiū . ſiue lega
tū . tenemini ad reſtitutionē . Recipia
tis iſtud lumen : al's ira dei eſt ſup do
mum vñam . Ideo apl's . ad ro . 13 . Red
dite oibus debita . Cui tributuz tribu
tū . cui vectigal ue . cui timore; timorē
cui honorem honorem .

Quantū ad tertiū . ſ . Tempantia corpo
ralis . per quã in delitijs huius mundi
hō recipit meſurã . Iſtam hñt beat⁹
b . Nam poſt dictū miraculum de capi
ſterio . omnes gentes cupiebāt ipſum
videre . ut tangit grego . O dicit ipſe .
Ego fugio vñū . ⁊ poſſem cadere in ali
ud dicit grego . Beat⁹ . b . vñ laude; fu
gens . deſerta petijt ſecreta . Quo du;
pgeret monachus qdam ſanctus ⁊ ſe
nex roman⁹ noie ipſum repiens . ⁊ de
ſideriuz eius cognoscēs . habitum ei ſã
cte cōuerſatiōis tradidit . forte habitū
heremitarū . ⁊ pmiſit ſibi dare promiſio
nem panis . Qui cū ciſtella cottidie euz
corda ſibi ſubmittebat de cela ſua al
ta . Et tribus annis ibi in ſpelunca ſoli
monacho p̄dicto romano cognit⁹ man
ſit . Comedebat cōtinue panē ⁊ aquam
vel forte raro etiã herbas . ⁊ huiusmo
di . Solū habebat pelem ⁊ oſſa . Poſt
tres annos in die paſce . qdã clericus
bone vite . qui ieiunauerat q̄drageſi
mã . parauit ſibi bonum prandiu; . Cui
dñs apparēs dixit . Tu tibi delicias p̄
paras . ⁊ ſeru⁹ me⁹ in loco illo cruciat

fame. Qui protinus confurgens cum
alimentis quesivit eum. Et in spelunca
rexit. Quae cum beatus b. vidisset. cogi-
tauit quod esset dyabolus. vel illusio. Sed
sacerdos dixit sibi quod erat missus a
deo etc. Dixit. sumam cibum. quia pascha
domini est. vir autem domini hoc ignorabat: quia
non habebat librum nec breuiarium. Mo-
raliter habemus exemplum penitentiae. si non
tante. ad minus seruando ieiunia ecclesie
et in die pasche sacerdos dabit vobis pra-
edium. scilicet agnum paschalem. filium illius
ouis beate virginis marie. Ideo in isto sancto
tempore cantat ecclesia. Paradisi por-
tas aperiat nobis ieiunij tempus. Suscipia-
mus illud orantes et deprecantes. ut
in die resurrectionis cum domino glo-
riemur. Ergo sicut iacer. fil. etc.

Quantum ad quartum radium etc. scilicet de for-
titudine virtuali. et non de fortitudine
bestiali. Fortitudo. n. scilicet quod est virtus mo-
ralis et donum spiritus. scilicet est fortitudo re-
sistendi inclinationibus carnis. occasio-
nibus mundi. et temptationibus dyaboli.
Ista habuit beatus b. cum. n. diu vixisset in
illa penitentia. quadam die temptator affuit
Nam nigra avis quasi merula. vultu
eius inopertune cepit insistere. et muscha
asini que licet ad signum crucis recessis-
set: tamen mirabilis et inusitata tempta-
tio carnis secuta est inuisibiliter ipsum tem-
ptando cepit cogitare de quadam mu-
liere gibbosa quam uiderat in ciuitate. et
in tantum temptatio augmentabat quod
uolebat dimittere heremum: et redire ad
mundum ad inquirendum gibbosam. Quid
fecisset si fuisset pulchra. Sed ecce fortitu-
do: quia ex hoc nudum se piccit in spinis
et viticis. ita quod fuit totus cruentatus et
sanguinolentus. Dicit gregorius. Per vul-
nera cutis eduxit vulnus mentis. tale
aliquid minime sensit. Ecce fortitudo ma-
ior. quam si. x. gigantes vicisset. Moraliter
habemus hic exemplum resistendi inimi-
co: quia nihil potest. Gregorius. Debilis est ho-

stis qui non vincit nisi volente. Pro-
pterea dicit Augustinus. Ideo pecca-
tum quia voluntarium. Estote ergo for-
tes in bello. et pugnate cum antiquo ser-
pente. scilicet dyabolo: et accipietis regnum
eternum.

Quantum ad quintum radium etc. scilicet de
fide cordiali que est prima virtus theo-
logalis. Dicuntur virtutes theologales
a theos quod est deus. quia immediate
respiciunt deum pro obiecto: quia fides
est credere deo. Spes sperare in deo.
caritas diligere deum propter se. et pro
proximum propter deum. Secus de virtu-
tibus moralibus que habent proximum
pro obiecto seu creaturas. Ista virtus
fidei habuit excellenter. b. bene-
dictus ad ea que sunt fidei christiane.
sed singulariter ad crucem domini no-
stri ihesu christi. et ad eius nomen. Cum
autem celebre eius nomen et fama ha-
beretur quia per illum sacerdotem. et
per pastores fama sue sanctitatis fuit
diuulgata. Congregatio cuiusdam mo-
nasterij ad eum venit ut sibi preesset:
quia abbas erat mortuus et quia erat
male vite. et male fame. et ribaldi. gen-
tes nolebant sibi facere elemosinas. et
sub mantello sanctitatis beati. b. vo-
lentes cooperire suam malam vitam.
et per eum recuperare famam: elege-
runt ipsum in abbatem: qui licet sibi
diu displicuisset. dicens suos et illorum
mores conuenire non posse. tamen vi-
ctus. assensum dedit. motus conscien-
tia: quia forte illi emendarent vitam.
Et iuit cum eis. Et visa regula eorum
et constitutiones. inuenit quod non debe-
bant comedere carnes nec habere ali-
quid proprium etc. Precepit quod serua-
rent regulam et constitutionem. nisi
quod loquerentur cum mulieribus et hu-
iusmodi. Et monachi hoc videntes quo-
libet die tenebant consilium quid face-
rent. Dixit vnus. ego scio quid poteri-
mus facere. Cum duobus denarijs

allicuius herbe venenose expedietur .
Qualis societas . Et omnes consense-
runt . Et ita fecerunt . Et in colatione
dederunt sibi uinum potionatum . Cuz
autem beatus b . iuxta morem benedi-
xisset uinum cum signo . X . di . Potum
caritatis zē . z tacea fregit se in quatu-
or partes : quia ubi fit signum uite . nō
potest nocere cibus mortis . Intelli-
gens uir dei q̄ de morte sua tracta-
sent . allocutus est eos . d . Misereatur
uestri om̄ . impotens deus . Quare ista fa-
cere uoluistis ? Numquid nō dixi uobis :
quia uestris z meis moribus non con-
ueniret ? Et recessit ab eis . rediens ad
solitudinem . Ecce fidem quam habuit
ad crucem . de qua armauit se . alias
zē . Ita debetis uos facere . quando de-
betis aliquid comedere uel bibere . si-
gnetis uos zē . Ideo ecclesia . Salus
crux sancta . salus mundi gloria . uera
spes nostra . uera ferens gaudia . signa
salutis . salus in periculis . uitale lignū
uitam ferens omnium .

Quantum ad sextum radium . s . d̄ spe
supernali que sequitur ad fidem . Spes
n . secundum q̄ est uirtus theologalis .
Est quando persona non desperat se d̄
misericordia dei . q̄tuncumq; sit pecca-
trix . Sed sperat dicendo . utar medici-
nis a deo ordinatis contra plagas pec-
catorum z infirmitates . Et sperat non
solum saluare se . sed etiam multos ali-
os . hāc hūit beatus b . cuius fama exten-
sa per mundum . Leperunt nobiles fili-
os suos ei dare nutriendos omnipoten-
ti deo . Item clerici ueniebant ad eum
ut possent saluari . in tantum q̄ tot sūt
ab eo congregati q̄ . iij . monasteria con-
strueret . credatis tamē q̄ de licentia
pape . Et ita placuit deo : quia cum non
haberent aquam in quodam monaste-
rio illorum . imo distaret . monachi de
mandato beati b . foderunt in rupe . z
statim fons aque dulcissime prorupit .

qui adhuc durat . Item etiam tempore
famis sperabant in domino z abunda-
bant . ita q̄ etiam ipsi dabant elemosi-
nas . Istō lumine debetis illuminari .
sperare in deo non in diuitijs zē . nec
in diuitijs : nec in scientia : nec in forti-
tudine . i . ad tim . 6 . Diuitibus huius se-
culi precipe nō sublime sapere . nec spe-
rare in incerto diuitiarum : sed in deo
uiuo qui prestat nobis omnia abunde
ad fruēdū . Ideo dauid psalmo . 61 . Spe-
rate in eo omnis congregatio populi .
ef . c . il . cor . uestra . deus ad . noster in
eternum .

Quantum ad septimum radium . s . de
caritate integrali . s . dei z proximi . i .
cor . 13 . Maior autem horum est cari-
tas . Caritas autem integralis est dili-
gere deum super omnia . z proximum
sicut seipsum propter deum . Istam ha-
buit beatus b . Postq̄ . n . habuit ma-
gnam famam sanctitatis . ex caritate
motus dixit infra se . Modo potes pre-
dicare . z proficere : quia predicare cuz
mala fama est sicut scindere cum gla-
dio obtuso . Sed quando predicator ha-
bet bonam famam . tunc facit fructus .
Ideo dicit Grego . Sancti predica-
res laudari appetunt ut reuerēter au-
diantur . reuerenter audiri desiderant
ut maiorem fructus faciant . Ideo bea-
tus b . famosus de uita . z de scientia
non acquisita . sed habuit scientiam in-
fusam . Predicauit primo in castro mō-
tis cassini . z conuertit eos ab infideli-
tate . Gregerunt ydola ī templo apollī-
nis . z oraculum beati Martini fecit .
Ecce caritatem quam habuit erga pro-
ximos . ex qua ī uita sua suscitauit mor-
tuos . Item de caritate ad deum : quia
ut philocaptus de deo . semper cogita-
bat de deo . Dicatur illud singulare . cū
de nocte ad portam camere orasset de-
um . ostendit sibi totū mundum . z om-
nes creaturas . Beatus tho . in quolibet

tis quoli. primo ar. primo. querit vtru
beatus b. tunc viderit diuinam essen
tiam. Dicit qd no. sed vidit omnes crea
turas mundi non solum in genere seu
specie. sed in indiuidis. Sciuit tunc
plus de pphetia qd aristoteles. nec pro
lomeus. aut alius phorum. Cogitate
eius ardorem caritatis propter quem
reuelauit sibi deus diem obitus sui. Et
ante sextam diem obitus sui. sepultu
ram aperiri iussit. ut ioh. euan. Et i ip
so. s. die portatus ad ecclesiam. inter
discipulorum manus orando spiritum
efflauit. Viderunt autem ipso die duo
monachi viam ab eius cela in celum
tendentem. stratam palijs. et coruscas
inumeris lampadibus. Et vir clarus
desuper assistens ait illis. hec est via
qua dilectus dei benedictus ascendit.
Ergo sicut lucerna ful. et. Amen.

In annunciatione beate marie vir.

Ecce. ecce ecce. Verbum huius
thematis colligitur ex euange
lio hodiene festiuitatis qd ori
ginaliter habetur Luc. primo. Gloriosa
solenitas hodierna tota est sanctissime
incarnationis filij dei in vtero virgini
li. et de ista erit sermo. Sed ut sit i filij
et eius genitoris honorem. et nostraru
animarum consolationem: humiliter
presentemus virgini salutationes: que
hodie facta fuit per angelum gabriele.
dicendo sibi. Ave et. Et ecce et. Credo
qd multi mirantur vbi habetur istud
thema: quia videtur qd non sit in euan
gelio nec in epistola. Dico qd colligitur
in euangelio. in quo ter dicitur ecce.
non tamen sine magnis secretis et tra
scendentibus. Primo quando angelus
nunciavit virgini qd esset mater dei di.
Et ecce concipies in vtero et. Secundo qua
do denunciavit virgini qd helisabet co
cepit di. Et ecce helisabet et. Tertio qua
do finaliter virgo consentiens dixit.

Et ecce ancilla domini et. Et ecce vnde col
ligitur propositum thema. Et est dicto
demonstratiua. Dicit grammaticus.
Da demonstrandi. vt en ecce. Et est ex
citatiua. Dicitur. n. ter ecce: quia tria
magna. alta. et transcendentia sunt a
nobis attendenda et contemplanda in
ista benedicta incarnatione. s.

Primo diuinalis benignitas.

Secundo humanalis vtilitas.

Tertio virginalis humilitas.

Ecce. s. aperiatis aures cordis ad con
templandum cum magna deuotione et
affectione ista tria predicta.

Dico primo qd e attente contemplan
du in ista benedicta incarnatione diuinalis
benignitas quam deus nobis ostendit
in ista sancta incarnatione: quia deus
amore nostri factus est homo. hoc est
plus qd si aurum fieret lutum. vel ce
lum plumbum et huiusmodi. Creator
factus est creatura. rex seruitor. do
minus seruus. diues pauper. ois debi
lis. eternus temporalis. Infinitus amo
re nostri factus est finitus. et paruus
ut formica in humanitate. immensus
circumscribitus in vtero virginali. et im
passibilis passibilis. Nullus intellectus
potest cogitare. nec comprehendere ista
benignitatem. Totum hoc fecit vt nos
iuuaret. Et ecce diuinalis benignitas. Ex
ista ratione quasi omnes prophete lo
quentes de ista materia. incipiunt per
ecce. Unde dicit ps. 53. Et ecce. n. deus ad
iuuat me. et dominus susceptor est ani
me mee. De isto adiutorio. nota para
bolam de illo magno rege habente vi
neam iuxta suum palatium. ad quam
misit cultores. promittens eis magnu
salarium si eadem die excolerent. ali
as qd nihil haberent. Propter qd dicti
cultores laborabant diligenter. tamen
hora vespertina adhuc habebant ta
tum facere qd fecerant. Videns filius
regis per fenestram qd illi non pote
rant perficere: voluit eos iuare. Et

intrauit cameram se dissimulando . et
recepit habitum cultoris . et uincit eos .
et persecerunt et finaliter illi habuerunt
salarium . Uidetur uobis ista magna
benignitas in filio regis primogenito:
Tantum humiliavit se . ut seruitores
haberent lucrum eis promissum . Talis
fuit filius dei . Uinea regis est iste mu-
dus . ysa . 5 . Uinea autem domini exerci-
tuum domus israel est . ad quam misit cul-
tores suos . scilicet patriarchas . prophetas . pro-
mittens salarium si ante solis occasum
i . mor . t . m . et . Uidens filius dei illis christus
per fenestram sue scientie quod non pote-
rant acquirere lucrum glorie . intrauit ca-
meram ueteri uirginalis . scilicet hodie . Ubi
indutus est ueste illius rustici ad eum . ut
eos adiuuaret . et qui usque ad mortem
clusus continue laborauit . Ecce qua-
re dicit . Ecce . n . deus adiuuat me . ad
iutorio gratie in partu . et dominus suscep-
tor est anime mee . scilicet in gloria eterna . Item
ysa . dans signum de ista incarnatione
dixit incipiens per ecce . 7 . c . Ecce uirgo
concepit . et pariet filium . et uocabitur no-
men eius emanuel . Nota ecce u . c . o . c . i .
Licet . n . de alijs mulieribus posset car-
nes assumere . tamen de uirgine assumpsit
et . Et pariet filium . non patrem : quia
nunc non fuit homo . nec est . nec erit . Ideo
nec spiritum sanctum : sed pariet filium .
Magis . n . erat ueniens quam filius incar-
naretur . si uolumus attendere finem
huius incarnationis . qui est ut peccato-
res et inimici dei fierent amici . et filij dei
coheredes regni . hanc rationem tangit
apostolus ad rom . 8 . di . Quos presciuit
et predestinauit conformes fieri imagi-
nis filij sui . ut sit ipse primogenitus in
multis fratribus . Nota eman . i . no-
biscum . el . i . deus : ideo emanuel . i . no-
biscum deus : quia alias nisi fuisset de-
us . non posset seipsum saluum facere .
Ideo inter alias prophetias istam maxi-
me contemblemur . Et quando angelus
eam salutauit . istam prophetiam lege-

bat . ut ipsa uirgo reuelauit helisabet .
Cogitabat . n . tunc uirgo intra se . O do-
mine . Et qualis erit illa uirgo que sit
digna concipere filium dei . et matrem
dei et reginam esse . Et rogabat domi-
num ne moreretur quousque illam uide-
ret . Et posset illi seruire di . Domine con-
seruetis mihi uisum . ut eam uideam .
audirem ut eam audiam . os ut possim
sibi loqui . manus ut sibi seruiam . O be-
nedicta erit illa uirgo . et flebat nec po-
terat de se cogitare quod ipsa esset illa ex
humilitate . Et dum uirgo sic cogita-
ret . subito archangelus gabriel intra-
uit sine aperitione . et totus rutilans et
pulcher cum maxima reuerentia uirgi-
nem salutauit . d . Aue gratia plena . do-
minus tecum . benedicta tu in mulieri-
bus . Que cum audisset turbata est in
sermone eius . et eo . qualis esset ista sa-
lutatio . Non turbata fuit de angeli uisio-
ne : quia dicit Jeronimus quod assueta erat
videre angelos . sed turbata est in ser-
mone eius . Ante aduentum angeli . uir-
go cogitabat de ista uirgine . et de tanta
gratia . et statim angelus eam salutauit
d . Aue . et . quasi di . Tu es illa uirgo
plena gratia . Secundo cogitabat de tan-
ta eius propinquitate cum deo . ut esset
mater eius . Et ideo angelus dixit sibi .
Dominus tecum . scilicet in maiori cognitio-
ne quam cum alijs creaturis . Tertio cogi-
tabat de excellentia illius uirginis su-
per alias mulieres . ideo dixit sibi ange-
lus . Benedicta tu in mulieribus . Et turbata est
in sermone eius . Moraliter hic eum dicitur . Et
turbata est in sermone eius . Si angelus sa-
lutasset eam modo consueto . ut bene pro-
sone salutant . uirgo non fuisset turba-
ta : Sed quando audiuit istam salutatio-
nem modo inusitato . hic habetis exem-
plum uos mulieres . Inueniens quod si ali-
quis salutat uos modo consueto . non
oportet uos turbari : sed si modo inusi-
tato salutet uos aliquis stultus . non
respondere nisi dicendo . Item in mala

hora. quia talis saluatio iniqua est. s. deus saluet vos flos lilij. vel paradisi. Angelus gratiosus. vos estis vita mea etc. Si enim virgo turbata fuit d. angeli inuisitata salutatione. et tamen cum angelo non poterat peccare. quanto magis vos debetis turbari de modo inuisitato hominum stultorum. Et angelus consolans eam dixit. Ne timeas maria: quia in ista salutatione non est peccatum nec aduatio. Inuenisti enim gratiam apud deum super omnes creaturas. Et virgine quietata. angelus sibi explicauit ambaxiatam suam. incipiens per ecce. d. Ecce concipies in utero. et paries filium. et vocabis nomen eius iesum. usque in finem. Ecce hic tota ambaxiata que habet octo capitula et secreta fidei christiane continentia que angelus sibi tunc declarauit. Primum ibi. Ecce concipies in utero. Diceret aliquis. quid oportuit dicere in utero. cum alibi non concipiatur. Sic quid oportet dicere. vos videbitis oculis propriis. cum per alias partes homo non videat. Respondeo quod non sine causa dixit angelus in utero: quia virgo iam ante aduentum angeli conceperat deum in mente. contemplando istam prophetiam: sed angelus declarans sibi conceptionem maternalem dixit. Ecce concipies in utero. non solum in mente in qua iam concepisti. sed in utero. declarans sibi modum conceptionis ut auellana concipit granum sine fractura. Si dicatur ab aliquo hoc facta natura. Bene es bestia. quia natura non est aliud nisi instrumentum dei. Et nunc quid potest plus deus quam natura. quod virginem grauidauit. Quando vir. intellexit hoc. cogitate quale gaudium habuit. Secundum est. Et paries filium. Ecce natiuitas. Nota paries filium non patrem: quia nunquam fuit. nec est. nec erit homo. nec spiritum sanctum. Sed diceret aliquis. quomodo est possibile. cum pater

et filius. et spiritus sanctus. sunt unum in essentia inuisibili. quod filius assumpserit humanitatem. et factus sit homo cum sit una entitas. Declaratur per similitudinem de sole uno. in quo potest considerari pater generans. scilicet substantia. et filius genitus. scilicet radius. et spiritus factus scilicet calor. et tamen non est nisi unus sol. Et transeunte radio per fenestram vitream liuidam. vel alterius coloris. et radius recipit illum colorem. et non substantia solis. nec calor etc. Fenestra clarior cristallo erat. Unde cantat ecclesia. Celi fenestra facta es. Sic sidus radium profert: virgo filium pari forma. Neque sidus radio. neque mater filio fit corrupta. Et per eam transiit radius solis eterni filius dei. intrans ad illuminandum domos huius mundi sine fenestre fractura. imo clarior: sanctior: et purior remansit. Et quando angelus dixit sibi. paries filium. Virgo intellexit quod esset mater. non patris. nec spiritus sanctus. sed filij. Tertium est vocabis nomen eius iesum. Ecce passionem. quia iesus idem est quod saluator. ex cuius passione saluati sumus. Unde gregorius in benedictione cerei. Nihil. nisi nobis nasci profuit. nisi redimi profuisset. Et quando virgo audiuit ab angelo nomen iesum. Credo quod inclinavit caput. Ratio est. quia antiqui prophete habebant ipsum in magna reuerentia. ysa. 26. Domine nomen tuum et memoriale tuum in desiderio anime. Ideo laudabilis consuetudo est. quando nominatur iesus: inclinatur caput. Si predicatis coram papa. quando nominatur omnes inclinant. quanto magis etc. Quartum est. hic erit magnus. Ecce descensionem ad inferos: quod sicut erat magnus in celo ante incarnationem. debuit etiam magnus ostendi in terra coram hominibus per miracula. Uoluit etiam ostendere suam magnitudinem in inferno. contra dyabolum ipsum ligando. et inde sanctos patres educendo. Quintum est. Et filius al.

vocabitur. Ecce resurrectionem. Dicunt philosophi qd omnis definitio hz vnum genus. z duas differentias: qz homo e animal rationale mortale. An passionem homo christus erat rationalis z mo. talis. Ideo poterat vocari filius hominis. sed post resurrectionem debet vocari tantum filius altissimi: quia imortal' z impassibilis zc. Sextu est. Et dabit illi dominus deus sedem ds patris ei'. Ecce eius mirabile ascensione. Quia sicut cathedra dauid fuit altior per excellentiam z potentiaz dominij alijs regibus. Sic christus i sua ascensione fuit collocatus i cathedra glorie ad regnandum super ois creaturas zc. Septimum est. Et regnabit i domo iacob in eternum. Ecce sacramentum heucaristie. Ecclesia dicit' domus iacob in qua est luctandum ptra dyabolum per humilitatez. hoc e qtu ad hominum cognitionez. qui nesciut vltimum diem mundi. siue iudicij. In prima die in qua nulla missa dicitur i hoc mundo: illa erit vltima dies iudicij siue huius mundi. hoc habetur ex illo textu christi Mat. vi. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus. vsqz ad consumationez seculi. Et ds. Dominus in templo sancto suo. dominus in celo sedes eius. Octauu est. Et regni eius non erit finis. Ecce iudicium generale. Regnabit enim super oes malos. z co denatos rigore magne iusticie: qz nunq a penis liberabunt. Super bonos z electos regnabit dulcore misericordie in celo sine fine. De ista clausula. scilz glie. pphetavit ds. ps. i44. di. Regnu tuu re. oium seculoru. z dnatio tua in omni ge. s. saluandorum. z gene. s. danandorum. Et nre hemus prima. Ecce huius ambasiate zc.

Q Dico secudo. humanalis vtilitas. No credatis qd pro sui vtilitate z bono sit incarnatus. quia bonorum nostroru no indiget: sed pro nostra salute: qz oe

bonu radicaliter pcedit a filij dei icarnatione. sicut flores. folia z fructus arboris a radice oriunt. Sic totu bonu nostru. z maxime fidei z obediencie a radice icarnationis pcedit. Quia isto supposito. alij articuli fidei leuis credencie sunt: qz non e mix si natus est d muliere ex quo e homo. Item credis qd fecit miracula. Dicit' p'atice. neqz miru ex quo est deus. Idem pot dici de oibus articulis fidei ad xpi humanitate vel diuinitate pertinentibus. Patet ergo qd incarnatio xpi e radix siue ianua oiu articuloz fidei. Propter hoc dicebat xps ioh. i4. Creditis i deum. z i me credite. s. quo ad humanitate. Item i bndicta filij dei incarnatione e totu bonu de obediencia supernali. Antiquitus. n. nullus erat ductor. qui sciret via paradisi. que possemus sequi: nec moysen. qz peccauit: nec aliu nisi solu xpm iesum: qui hodie vt ipsum possemus sequi: recepit humanitatem. vt esset visibilis. Augustinus in quodam sermone d' natiuitate domini. homo sequed' n' erat qui videri poterat. deus sequendus erat q videri no poterat. Ut ergo exhibet homi z qui ab hoie videret. z quez ho sequeret. deus factus e ho. Itē de vtilitate z bono nre redemptionis i benedicta incarnatione. totum pretiu nre redemptionis fuit positu: i bursa vteri virginis. z in passione p'ium fuit solutu. Ds. Redemptionem misit dominus populo suo zc. Item de vtilitate z bono nostre saluatōis z redēptōis i celo ex incarnatione processit. Ratio: quia sic enim de statera quādo vna pars plus deprimitur alia magis eleuatur. Ita filius dei humiliavit se vt nos exaltaret. Grego. Deus qui i filij tui humilitate iacentem mundum erexisti. fidelibus tuis perpetua cōc. de leticia zc. hoc significauit angelus virgini marie. quā dixit sibi s; ecce. Ecce elisabet co. tua. z ipsa cō. si. in se. sua. ad litterā. Dicūt

glo. & postule. q̄ hoc dixit angel⁹ ad cō
 fortandum virg nē. Sed spiritualiter
 intelligitur sic. helisabet scdm hebrai
 cam interpretatione; est nomē ex trib⁹
 nominibus ppositū. hel. i. deus. i. idest
 meus. sabet. i. sapientia dei mei. helisa
 bet. i. dei mei sapientia. Ista dei mei
 sapiētia est natura humana. A princi
 pio creauit deus terrā cū arboribus.
 aquā cū piscibus. aerem cū pprietati
 bus. ignem cū qualitatibus. celum cū
 planetis. naturam angelicam. Septio
 formauit & creauit naturam humanā
 Ecce dei mei sapientia. Ista toto tpe
 vite sue fuit sterilis. qz n̄ potuit ꝑ
 merita ꝑ gloria obtinēda. vsq; mō i se
 neccitate. Nota q̄. 7. sunt etates mūdi.
 vel hoīs. Prima est infantia. Ista fuit
 ab adam vsq; ad noe. Scda ē pueritia
 Ista fuit a noe vsq; ad abraam. Tertia
 ē adolescētia. Ista fuit ab abraam vsq;
 ad moysen. Quarta ē iuuet⁹. Ista fuit
 a moysen vsq; ad dō. Quinta ē virilitas
 Ista fuit a dō vsq; ad trāsmigratiōe;
 babilonis. Sexta ē senectus a trāsmi
 gratiōe vsq; ad xpi incarnationem.
 Septima ē decrepitas. Et ista durat a
 xpo vsq; ad finem mundi. & i ista heli
 sabet. s. i. natura humana cōcepit me
 ritum ꝑ gloria obtinēda ꝑ fidē. spez.
 & caritatē. Ecce quare dicit helisabet
 zē. Jō ysa. 26. A facie tua dñe cōcepi
 mus: & quasi parturimus. & pepim⁹
 spiritum salutis.

Dico tertio q̄ a nobis cōtēplāda ē ei⁹
 virginal' humilitas. cū dicit. Ecce ter
 tiū. Postq̄. n. angel⁹ pposuit sibi suaz
 ambasiatā q̄ eēt mī dei regia celi zē.
 Ipsa cū maxia hūilitate rñdit d. Ecce
 ancilla do. si. mihi. & v. t. Cogitate q̄
 flexis genibus & cū lachrymis ꝑ gau
 dio dixit ista verba. Ecce ancilla zē.
 Notate hic deuote. qm̄ vgo ma. Dixit
 primū uerbū. s. ecce. non statim fuit gra
 uida. nec mater dei effecta: nec i scdo

nec i tertio. sed i ultimo. s. tuum. Et
 tunc statim virgo adorauit deum. s. i
 vtero suo. quem non videbat oculis
 corporis sed mentis. Sic est etiam in
 consecratione hostie i missa. nō i p̄io
 verbo. nec in secundo est ibi corp⁹ xpi
 sed in ultimo & tunc adorat hostiam
 grauidam. & tunc vos debetis adorā
 & non ante. sicut virgo ma. fecit. Ben̄
 est ergo hic completa virginalis hu
 militas. Angelus vocabat ipsam ma
 trem & reginam celi: & ipsa se vocauit
 ancillaz di. Ecce ancilla d. Recte fuit
 figurata humilitas virginis per illam
 sanctam muliere; abigail. que audita
 ambasiata regis dauid. qui eam vole
 bat in vxorē vt esset regia. dixit. i. R.
 25. Ecce famula tua sit in ancillaz tuā
 vt lauet pedes seruoꝝ domni mei.
 Abigail interpretatur. patris mei exul
 ratio. Ecce virgo ma. que letificauit
 patrem suum adam tristem & fente;
 ex peccato suo. eo q̄ occasione sui tot
 dāffinarent. Jō non modica exultatio
 fuit sibi reuelatio hui⁹ virgīs i maledi
 ctiōe serpētis. qm̄ deus dixit dyabolo
 in serpente existenti illud gen. 3. Inimi
 citias ponā inter te & muliere; & semē
 suā. & semen illi⁹ ipsa ꝑteret coput tuū
 Ecce abigail. i. p̄is mei exultatio. quā
 xps rex uoluit in reginam celi. Que re
 spondit. Ecce ancilla zē. nō ut lauet
 pedes seruoꝝ dñi mei. Ipsa. n. vgo la
 uat pedes. Pedes. n. sunt vltie partes
 corpis humani. Etia i corpe mistico cap
 mūdi fuit status patriarchaz. Collum
 pphaz. vēt. r. aploꝝ. pectus & brachia
 martiz. Crura doctoꝝ. Tibie p̄fessoꝝ.
 Pedes. s. finis mundi. est temp⁹ p̄is. i.
 cor. i. Nos sum⁹ in quos fines seculoz
 deuenerūt. Et vgo lauat nos a peccato
 rū n̄oꝝ macul' & imundicijs. que cōti
 nue orat ꝑ nob; qz al' s' iā fuisset⁹ d̄stru
 cti. Jā sūt. c. āni elapsi. Jō cātat eccl'ia
 Mōstra te eē matrē. su. ꝑ te ꝑ. q̄ ꝑ no
 bis na. t. eē. tu⁹. Amē.

Alius Sermo in eadem solēnitate.
Cogitabat qualis esset ista salu-
tatio. Originaliter Luc. p̄rio
Omnia alta. magna z iaudita.
mirabilia. inuisa. z inuisitata mouent
intra cor ad cogitan sum de illis. secus
de assuetis: Ratio naturalis est: quia i
tellectus rational' hominis est talis cō-
ditionis. q̄ non quiescit i effectibus do-
nec peruenit ad causas siue p̄cipalia
v̄. gratia. sicut nec aqua fluij nō quie-
scit nisi impediatur cōtinuo fluxu. quo-
uisq; est i suo p̄cipio. Ideo eccles p̄rio
Ad locum vnde exeunt flumia reuer-
tuntur. Ita ē i tellectus homis qui au-
diuit aliqua iuisitata z inuisa. currit. z
discurrit. quousq; veniat ad causā sui
p̄cipij. Et quando videt causam z p̄-
cipium. itellectus tunc quiescit. hoc
potest explicari tam i phiā q̄ in theolo-
gia. Quod antiqui phi tantū laboraue-
runt disputando. studen lo. speculādo
non ex effectibus quos uidebāt: quia
videbant motum solis. lune. z stellarū
videbāt eclipsis solis z lune. uidebāt i
fluentiā. z impressiones. z non uide-
bant causam. seu p̄cipia: Ideo labo-
rauerunt ut cognoscerēt causas. Ideo
dicit p̄s p̄rio Metha. Propter admi-
rari ceperunt homies philosophari
hoc idem potest i theologia probari.
Legitur ioh. 3. q̄ ille magn' magister
z theologus nicodem' uenit ad ihm q̄
dam nocte ad disputandum cū eo. Et
x̄ps proposuit sibi unam questionē. d.
Amen amen dico tibi. nisi quis renat'
fuerit denuo. non pōt uidere regnum
dei. Unde debuit esse ei qō admirabi-
lis: quia cogitans z non itelligens di-
xit. Quō pōt homo nasci euz sit senex?
Numq̄d pōt in uentrē matris sue itera-
to itrare z renasci? Ita q̄ itellec' ei'
ex naturali conditione non quiescebat
quousq; x̄ps non declarauit sibi qōnez
quomodo sicut ad introitum hui' mūdi
est necessaria naturas corporalis. sic

etiā ad introitū paradisi est necessaria
naturas spiritualis que fit in bap-
tismo. hec rō non est s̄m itellectū in ne-
gotijs occupator. Ad p̄positū. Modo
archangelus gabriel salutauit v̄ginem
mariā. z dixit sibi res admirabiles. ex
traneas. z trāscēdentes. Et cum tanta
reuerentia sibi loquebat. q̄ virgo que
optime sciebat scripturas. sciēs q̄ nun-
q̄ angeli talia dixerant. neq; cum tāta
reuerentia in gestu loquebāt. ex predi-
cta rōne eius itellect' fuit motus ad
admirandū z cogitandum. vnde talia
tam maxima. cum ip̄a eēt tam humi-
lis. Istam rōnem poteritis melius in-
telligere. si vultis cogitare illud qō vir-
go ma. faciebat: quia ut legit in quibus-
dam historijs. quādo angelus uenit. v̄-
go legebat illa; p̄phetiam ysa. 7. Ecce
virgo cōcipiet. z pariet filium. z nō p̄-
trem. nec spiritū sanctū. z uocabitur
nomen eius emanuel. i. nobiscum de'
Et p̄templando dicebat. O domie. qua-
lis erit ista v̄go tam sanera. que sit di-
gna concipere filium dī. Dñe conserua
me ut possim eam uidere. z sibi fuisse.
Et dum ista cogitaret. reputans grati-
am q̄ esset ancilla illius v̄ginis. ange-
lus subito intrauit. Et eam salutauit.
z quomodo ipsa esset virgo illa sibi de-
nuntiavit. Et dixit textus. q̄ turbata
est in sermone eius. i. admirabatur. z
cogi. qualis esset ista salutatio. Patet
thema. Sicut ergo beata ma. occupa-
uit suum itellectum ad cogitandum
istam salutationem. ratio est q̄ nos eti-
am cogitemus qualis est ista salutatio
In qua quidem notauī. 6. excellentias
virginis contentas in. 6. clausulis istī
us salutationis. quarum prima est ibi
Aue ma. vbi notatur.

P̄ excellētia que dī munda puritas.
Secūda ē gr̄a plena. hic nōt̄ tota sc̄itas.
Tertia ē dñs tecū. hic nōt̄ alta dignitas
Quarta ē benedicta tu in mulieribus
hic notatur vera puritas.

Quinta est benedi. fru. ven. tui. hic no-
tatur magna vtilitas.

Sexta est ora pro nobis amen. hic no-
tatur ampla caritas.

Q Dico primo in prima clausula. q̄ quan-
do salutari virginē. rep̄ntamus sibi
excellētiā. que dicitur munda puri-
tas. Pro cui⁹ declaratiōe sciendū q̄ ve
in sacra scriptura significat peccatū.
seu abominatiōē. ⁊ detestatiōē pecca-
ti. Rō. quia sicut male p̄sone datur re-
pulsā q̄n̄ eijc̄it de domo dicendo ei ve.
ita etiā peccatoribus detestantibus bo-
num dat̄ repulsā a paradiso p̄ x̄pm ⁊
sanctos. Auctoritas ysa. i. Ue gēti pec-
catrici. hoc cōgeruiz dat̄ superbis. va-
nis. ⁊ pomposis qui nolūt humiliari.
Et quia iter. ⁊ peccata mōtalia supbia
ē maius populo graui iniquitate. semī-
ni neq̄. filijs sceleratis. Dereliquerūt
d̄m. blasphemauerūt sanctū israel. ab
alienati sunt retrosum. Nota q̄ i dicta
auctoritate tanguntur. ⁊ peccata mor-
talia cū dicit̄. ve genti peccatrici. hoc
cōgeruiz dat̄ supbis. q̄ nolunt humilia-
ri. Et quia iter ista. ⁊ peccata mortalia
supbia est maius. ⁊ grego. vocat eā re-
ginā peccatorū: iō dicit̄. ve genti pecca-
trici. Scdm̄ ve populo graui iniquita-
te. Ecce peccatū auaritie. quod nimio
pōdere trahit cor auari ad terrea in-
equalitate. i. nō equaliter ⁊ proximū
Tertiu ve semini neq̄. Ecce peccatū lu-
xurie. De⁹ ordinauit q̄ semen solū fui-
ret humāe generatiōi: s; luxuriosus fa-
cit ipsū fuisse delectatōi carnali. Quar-
tū ve filijs sceleratis. Ecce peccatū ini-
die. P̄ n̄ x̄ps fecit nobis q̄cqd̄ opat̄
est ex caritate. ⁊ nos sum⁹ sibi dissimi-
les p̄ inuidiā: ideo dicit̄ ve filijs scele-
ratis. Quintū ve his q̄ dereliquērūt deū
Ecce peccatū gula. Qui facis seruitiū
dei. debes derelinquere a multis pecca-
tis ea lere. Sextū ve his q̄ blasphemae-
rūt sanctū israel. Ecce peccatū ire. Ex
quo de⁹ blasphemaf̄ enormiter ab iracū

dis. Septimū ve his q̄ ab alienati sūt re-
trosum. Ecce peccatū accidie. ex quo
dimittit̄ bōa opa. spūalia. v̄tuosa. ⁊ pe-
nitētia icepta. Ecce quō p̄p̄ha miat̄
⁊ abominatiōē peccati di. Tre. s. Ue
nobis: q̄ peccauim⁹. Ergo ad p̄positū
nostrū salutādo v̄ginem dicem⁹. Aue
ma. aue d̄r ab a qd̄ ē sine ⁊ ve peccatū
vnde aue. i. sū peccato. Virgo. n. nūq̄
peccauit. nec corde cogitando. nec ope
iplendo. Ideo q̄n̄ presentam⁹ sibi illā
clausulā aue ma. debem⁹ recordari q̄
sum⁹ peccatores. hec clausula multū
placet v̄gini. Nō miraculū de illo hoīe
qui nūq̄ potuit adiscere nec p̄ n̄. nec
aliqd̄ aliū. nisi aue maria. solū hāc clau-
sulā quā dicebat sepe genib⁹ flexis. ⁊ cū
magna deuotiōe. Et q̄ aliud nesciebat
reputabat̄ mal⁹ xp̄ianus. Ideo mortu-
us. sepultus fuit extra locū sacrū. No-
ta de florib⁹ lilij quorū radix erat i ore
defuncti. ⁊ in quolib; folio erat scriptū
litteris aureis. Aue ma. Bene intelle-
xerunt ex hoc q̄ erat sanctus in para-
diso. ⁊ q̄ntum placet v̄gini q̄n̄ reueren-
ter salutaf̄. Si ergo p̄ria clausula salu-
tauit illā ⁊ tātū sibi placuit. q̄nto magis
nos q̄ dicimus oēs clausulas sibi place-
bimus. si deuote ⁊ reuerenter dicem⁹.
Ideo de puritate v̄ginis ad instar p̄so-
ne admirantis loquitur spūs sanctus d̄-
virgini. illud cant. 4. Quam pulcra es
amica mea. tota pulcra es. ⁊ macula
non est in te. vbi nota q̄ dicitur ter
pulcra. s. in corde. in ore. ⁊ in opere.
alias corpore semper fuit pulcra.

Secunda clausula est gratia plena. hic
sibi presentamus totam sanctitatem.
Declaratur sic. Numquam fuit aliquis
q̄ntuncunq; sanctus. cui non defice-
ret aliqua gratia nisi virgini marie:
quia aliqui abundant dulcedine mise-
ricordie. sed deficiunt rigore iusticie.
tales non sunt pleni gratia. Alij per op-
positum. scientes q̄ per iustitiam cōst̄

uantur cōitates in pace: sed nullam ha-
bent dulcedinem misericordie. Aliqui
abundant in puritate castitatis. qui ci-
tius morerent̄ q̄ consentire alicui vi-
tio carnali. Magna gratia est: sed defi-
ciunt in humilitate. tñ̄ presumunt de
sua castitate q̄ despiciūt alios. Alij per
oppositū sunt ita corrupti. q̄ non cogi-
tant aliud sicut porc⁹: sed sūt humiles
maxime mulieribus zc. Item sunt alij
multi deuoti: quia quādo orant. stant
plorantes. sed deficiūt in scientia. quia
cōiter deuotio inuenit̄ in ignorantib⁹.
Alij habēt magnā scientiā z malā con-
scientiā sine deuotione. Non sunt plē-
gratia. z sic de alijs virtutibus. vn⁹ ha-
bet vnā. alius altā. z non sum⁹ pleni ut
ait ap̄s. 1. cor. 12: Diuisiones vō gratia-
rū sunt. idem autem spūs z infra diu-
dēs singulis put vult. Sed virgo ma-
ria fuit om̄ib⁹ virtutibus. z gratijs plena
Ita q̄ ipsa est summa dulcedo misericor-
die: quia al̄s mundus iam esset destru-
ctus. Et abundat in rigore iustitie. vt
patebit in iudicō. iudicādo consilio suo
ita in ea abundat s̄ma hūilitas. v̄gini-
tatis. s̄ma deuotio z scientia. Ideo vi-
citur gratia plena. Ieronim⁹ i sermone
assumptionis. Bene plena. ceteris per
partes datur gratia spiritalis. marie
autē tota se infundit plenitudo gratia-
rum. Qui ergo vult gratias. recurat
ad fontem cum toto corde. Nota quō
cantarus implet̄ aqua. z quomodo hu-
miliatur siue inclinat̄. Sic etiā quādo
vaditis ad fontē gratiarū v̄ginem mari-
am. inclinate cantarū cordis per gestu-
um reuerentiā. Sic. n. vacuat̄ a vento
vanitatis. z implet̄ gr̄a io. i. De plenu-
dine eius omnes accepimus gratiā pro
gratia.

Tertia clausula est Dñs tecum. hic sibi i-
p̄tam altam dignitatem. Tota digni-

tas creature non solum rationalis sed
et irrationalis. sensibilis. z insensibilis
stat in appropinquatione ad creatores:
sicut p̄ de ligno crucis. cum sit tam al-
te dignitatis. cū tamen ante passionē
x̄si fuisset furca. S; quia x̄s bauiant̄
sibi crucē: ideo fit sibi tant⁹ honor. Ec-
ce deinde h; honorem. Idem ē sancto
sepulcro. ad qd̄ cum tāto labore z perī-
culis va- lunt multi solū ad videndū. z
osculandū. qd̄ fecerat ioseph ab arima-
tia p̄ se. Sed quia in eo positū fuit cor-
pus x̄pi zc. Ecce vnde habet tantā di-
gnitatē. Idem de calice ab argentario
facto. sed quia fuit in sacrificio est tan-
te dignitatis. q̄ null⁹ debet cum tāge-
re manibus nudis nisi sit i sacris. Idē
de corpali⁹ nisi sit dyaconus v̄ sacer-
dos. non tñ̄ monialis etiā si sit cōsecre-
ta. Si ergo dicte creature insensibiles
tate sunt dignitatis propter appropin-
quationē ad x̄m multo magis de crea-
turis rationalibus que approximatur
deo. per memoriā. intelligentiā. z
voluntatem. desiderando facere pre-
cepta sua zc. Per aures audiendo mis-
sas. sermones zc. Patet ergo q̄ tota
dignitas creature stat in appropinqua-
tione ad creatorem suum zc. Auctori-
tas. ad colosen. i. Dignos nos fecit in
partem sortis sanctorum. Quid ergo
dicemus de virgine maria que maxi-
me fuit coniuncta deo: quia per. 9. mē-
ses ipsum in vtero portauit. z natum
lactauit ipsum oculis videndo. auri-
bus audiendo. ore osculando. z mani-
bus portando. Ideo dicitur sibi. domi-
nus tecum. Dicit sanctus Tho. in ex-
positōne super aue maria. q̄ non possu-
mus dicere virgini marie verbum ma-
gis gratiosum. z gaudiosum. q̄ domi-
nus tecum. Ideo magni clerici z de-
uoti salutando virgine; dicunt ter do-
minus tecum. Possumus ergo dicere

virgini illud. 2. R. Omne quod est in corde tuo vade fac. quoniam dominus tecum est.

Quarta clausula est. Benedicta tu in mulieribus. hic sibi presentamus ve- ram puritatem. que consistit in subue- tione miserabilium personarum. Et co- munitur mulieres sunt magis pietose. Sed quare singulariter dicitur bene- tu in mul. cum non solum sit benedic- ta inter omnes mulieres. sed etiam in- ter omnes creaturas? Unde nota qd quia tota maledictio generis humani venit per mulierem ecclesiastici. 25. A muliere initium factum est peccati. et per illam omnes morimur. Ideo anti- que mulieres erant in magnum obpro- brium et maledictionem: quia quando aliquis habebat aliquam miseriam. in- firmitatem. paupertatem. dolores. et hu- iusmodi. dicebat uxori vel alteri mulie- ri. O maledicta mulier: quia pro te hoc patior. Sed venit virgo maria plena pietate. et amouendo illam maledictio- nem dedit benedictionem: quia maius est bonum qd habemus per eam. qm ma- lum qd habemus per eam: quia per eam perdidimus paradysum terre- strum. per virginem habemus celeste. per eam habemus mortem corpora- lem. per virginem habemus vitam eter- nam. per eam porta paradisi fuit clau- sa. et per virginem ap. rta. Ideo beata maria auferendo obprobrium mulierum singulariter dicitur benedicta tu in mu. Ideo gen. 30. in figura virginis di- xit lia. hoc pro beatitudine mea. beata quippe me dicent omnes mulieres. Ideo mulieres magis sunt deuote vir- gini ma. recognoscendo gratiam et be- neficium. Ideo non solum ore scitis de- uote: sed etiam imitatione: quia sicut ip-

sa fuit humilis. pacifica etc.

Quinta clausula est. Benedictus fru- ctus ven. tui ihs. hic sibi presentamus magnam vtilitatem. Si tantum fructus alicuius arboris curaret defectum. Vel infirmitatem. vtilis esset. benedice- retur tam fructus qm arbor. Unde le- gitur de quodam sancto. qui quando ibat per viam et videbat furcham et dicebat illud sapi i4. Benedictum est n. lignum per quod fit iusticia et absol- uebat suspensos. Cui dictum est. Quo- modo absoluis condemnatos. qui ex criminibus suis suspensi sunt? Respon- dit. Plures saluantur de numero sus- pensorum qm de numero prelatorum. Ideo salutabat patibulum. quia facit fructum iusticie. que totum mundum curat. alias totus mundus corrumpere- tur. Iesus autem fructus arboris est tante vtilitatis. qd sanat omnes in- firmitates. Ecce amphorismus. Mar- vl. In nomine meo demonia eicient. linguis loquentur nouis. serpentes tol- lent. et si mortiferum quid biberint. non eis nocebit. Super egros manus imponent et bene habebunt. Si dica- tur hoc aurem apostolis. imo etiam nunc credentibus. Non ne etiam di- xit. Signa autem eos qui crediderint hec sequentur etc. Si dicatur. ego mul- toctens feci in nomine iesu cum si- gno crucis super infirmitatem et non valuit. Respondeo qd hoc est duplici- ratione. Vel quia in deuoto fecisti. vel si fecisti deuote. signum est qd illa sanitas non fuisset vtilis anime. id. o non datur. nec tu debes appetere sa- nitatem anime damnosam. alias in- dubitanter haberetur sanitas in no- mine ihu. Nota quomodo salutatur de- us. et dicitur ihs. Fiat crux et osculetur e- uote. De isto pretioso fructu dicitur

virginis ad ro. 6. habetis fructum vestrum in sanctificationem: finem vero vitam eternam.

Quod clausula est. Ora pro nobis amen. Siue in vulgari petitio est deuota addita quia non est de aue maria. In ista sibi presentamus amplam caritatem: quod non solum ad iustos et bonos. sed etiam ad malos et peccatores se extendit: quod pro omnibus vniuersaliter orat. Sunt multi sancti aduocati multorum qui parum de eis curant propter peccata eorum: sed virgo maria. semper curat. nunquam deserit. Quod dicitur. n. mundus durabit. virgo erit aduocata nostra et peccatorum nostrorum. secundo in iudicio. quia cum iudex erit. sed modo aduocat orando pro peccatoribus. Ratio quia propter peccatores effecta est mater dei: quis nisi fuissent peccatores. non oportebat deum incarnari et pati. Iohannes Ber. dicit de virgine. Nec abhorres peccatores sine quibus nunquam fores digna filio. Si non essent redimendi. nulla tibi pariendi causaret ratio. Nota quoque cura peccatorum salutantium et eam invocantium ostenditur in hoc miraculo. Erat quidam malus homo et criminosus: qui nullum bonum faciebat nisi quod salutabat virginem quolibet die cum deuotione. nec tamen cessabat a peccatis. Et tandem in peccatis mortuus fuit et ad iudicium ductus. Cumque accusaretur a demonibus. ipse tacebat. Christus vero licet omnia sciat vult interrogare. Dominus inter iustum et impium. Et ille tacebat. Et interrogatus angelus bonus respondit. Domine nolum bonum scio in eo. nisi quod salutabat virginem maria: matrem vestram cum deuotione. Ille autem tremens respiciebat virginem presentem in iudicio. Cumque fuisset appositus in statera. et peccata erant grauiora. Virgo posuit manum in statera. et plus ponderauit. Christus dixit. Mater mea.

qui in peccato mortali moritur damnatur. ista lex est. Et mater respondit. Fili amore mei. cui fuit deuotus suscietur. et faciet penitentiam et saluabitur. Et ita factum est. Ideo saluetur deuote. Unde dicitur. ad. ro. is. Salute maria que multum laborauit in vobis. Amen.

In festo sancti ambrosij gloriosissimi archiepiscopi M. A.

Inextinguibile est lumen illius. Sapient. septimo. Pro aliquali declaratione huius verbi et veniendi ad materiam predicandam. Sciendum quod gratia diuina in aliqua persona existens in hoc mundo potest considerari dupliciter. Primo respectu conditionis humane. et sic gratia dei est uariabilis et commutabilis. Ideo potest deperdi. Ratio quia conditio humana ex libero arbitrio est mutabilis. et sic deperditur vel per inclinationem carnis. vel per occasiones mundi. vel per temptationes dyaboli. Ideo gratia spiritualis in creatura in hoc mundo non est ita firma quam possit mutari et deperdi. Iohannes homo quantumcumque sanctus et bonus. semper debet esse cum timore: quia potest effici malus. primo cor. decimo. Qui se existat stare. videat ne cadat. nec mali et peccatores debent desperare. quia possunt redire ad lumen gratie. Ideo dicit apostolus aliquibus qui fuerant prius mali. ad ephe. quinto. Eratis enim aliquando tenebre. nunc autem lux in domino. Ut filij lucis ambulate. Illi autem qui habent lumen gratie. videant bene ne extinguantur vetero superbie. nec luto luxurie. vel puluere auaritie et sic de alijs. Iohannes christus Luc. undecimo. Uide ergo ne lumen quod in te est tenebre sint. Secundo possumus loqui de gratia dei respectu dispo-

sitionis diuinalis. que ē inmutabilis :
quia quod deus ordiat. disponit. ⁊ pre
destinat. inmutabiliter ita venit.
Ideo Grego. in quadā oratione. Deus
cuius prouidentia in sui dispositione nō
fallitur. Modo de gratia dei in beato
Ambrosio respectu diuine dispositōis
dicitur. Inextinguibile ē lumen illius.
Patet th. ma. Ad cōprehendēdū suam
historiam in certis punctis inuenio q̄
habuit quinq; lumina.

- 1. Pr̄o hūit lumē dē celestiali deuotōe.
- 2. Secūdo habuit lumē de intellectuali
congregatione.
- 3. Tertio hūit lumē de spiritali p̄latiōe.
- 4. Quāto hūit lumē dē iudiciali correctōe.
- 5. Quinto hūit lumē dē integrali p̄fectione.

Quātū ad primū. Dico q̄ b. Ambrosi⁹
habuit lumē rē. Deuotio. n. nihil aliō
est nisi quedā celestis illustratio ī cor
de hominis q̄ dēciter afficitur. ⁊ cū le
titia opatur ea que dei sunt. Nam aspec
tus rei dil. ete mouet affectus. Jō dō.
ps. 4. Signatum est super nos lumen
vultus tui dñe. de. leti. in corde meo.
Istud lumen habuit b. A. qui in vita
sua habuit magnam deuotionem. ⁊ cū
letitia magna seruauit deo. Signum
erat q̄ lumen deuotionis erat intus.
Dicatur cum adhuc esset. 12. annorū.
Examen apud intravit in os eius. ⁊ exi
bant. ac si intrarent ⁊ exirent de vase
Quod vidēs eius pater dixit. Aliquid
magnum erit infantulo isto si vixerit.
Apes autem que faciunt mel. figu
rabant dulcedinem deuotionis eius.
Et quia exibant de ore eius. figurabāt
suam predicationē futuram. Nam quā
do fuit magnus in scientia ⁊ etate. p̄
dicauit ferunde. Cuius predicatione erat
circa duo principaliter. Primo vt de
us cognosceret. Secundo vt peccata
uitarentur. Unde cum semel increpa
ret quoddam peccatum. in quo quidā
erat valde culpabilis. Et sicut debebat

cōrrigi. ipse fuit valde indignat⁹ p̄tra
b. Ambrosiū. Qui inuocauit demones
di. eis. q̄ facerent d̄ eo quicqd̄ vellent
solum q̄ ambrosium interficerēt. vel
graunter verberarent. qui promiserūt
se facturos. Cum aut̄ venissent ad do
mum b. Ambrosij. in nullo potuerunt
sibi nocere di. Cū aut̄ domum eius esse
murum igneum. nec poterant ad eum
accedere. Ecce quomodo deus mani
festabat suam deuotionem.

Dico sc̄do. Lumen itellectualis cogni
tionis. Scilz habere sciētiam nō soluz
ex studio sed etiam ex infusione. Sciē
tia enim naturalis que habetur ex stu
dio. partim est sensualis. s. quātum ad
principium. ⁊ partim itellectualis. s.
quātum ad finem. quia ut ait p̄s i li. d̄
sēsu ⁊ sensato. Nihil est ī itellectu quī
prius fuerit in sensu. Sed sciētia īfu
sa seu cognitio supernalis. tota est itel
lectualis: quia non pertinet ad partes
sensuum. sed a fonte diuini luminis p̄
cedens intrat itellectum per diuinā po
tentia. Ideo dō ps. 35. Apud te ē fons
uite. ⁊ in lumine tuo ui. lumen. Istud lu
men habuit beatus. A. Pr̄o. n. habuit
sciētiam acquisitam. Dicatur quomo
do pater eius prefectus rome. tradi
dit eum liberalibus artibus instruē
dum. Quando autem studuit theologi
am mirabiliter se habuit in tantum q̄
habuit spiritum prophetie. Dicatur q̄
cum esset puer. obtulit manum suam
sorori ad osculandum. ⁊ soror noluit
osculari. Respondit. am. quia quando
ero ep̄s osculabimī mibi rē. Quidā fe
cit sibi magnum festum ⁊ conuiuium.
qui uolens dare aliquam bonam doc
trinam posuit eum in uerbis. dum scu
tiferi uoluerunt comedere in secunda
mensa. Et interrogauit diuitem de ei⁹
uita rē. Qui respōdit. q̄ ipse erat bea
tior homo huius mundi. s. ditissimus ī
bonis temporalibus. ī filiis rē. Et oīa

succedebant ei prospere. Dicatur quo-
mō beat⁹ A. dixit. A. caual a caual zc.
Tota dom⁹ ruit zc. Dicat quomodo
illa domus tota fuit subuersa zc. Qd̄
videns beatus A. de via cepit predi-
care seruitorib⁹ suis de timore dei zc.
Ecce quomodo habuit spiritus prophete.
Cogitate hic quando deus dat a. i.
ueritates. signum est qd̄ deus vt pater
corrigit filios. Malum signū ē z repro-
bationis quādo deserit aliquem. Ideo
christus apoc. 3. Ego quos amo. arguo
z castigo. Quot sunt in hoc mundo in
prosperis qui non cognoscunt deum. z
in aduersis redeunt ad eum. Idem de
mulieribus. O benedicta aduersitas q̄
gentes trahit ad deum. I. hob. 3. Bene-
dictum est nomen tuum deus patrum
nostrorum. qui cum iratus fueris mi-
sericordiam facies. z in tempore tri-
bulationis peccata dimittis his qui in-
uocant te. Nota cum iratus fueris.
scilicet secundum iudicium gentium
que dicunt deum iratum contra illu;
qui patitur aduersitatem. Sed non est
ita. Sed sicut medicus dans cantheria
non reputatur iratus contra infirmū
nisi a fatuis zc.

Dico tertio. Scilicet Lumen de spiri-
tuali prelacione. Prelatio enim spiri-
tualis dicitur lumē. Luc. xi. Nemo ac-
cendit lucernam z in abscondito po-
nit. neq; sub modio. sed super candela-
brum: vt qui ingrediuntur lumen vi-
deāt. hic comparatur prelatio luminis
Prelatus enim est lucerna quādo per
deum est electus. quādo. s. ipsemet nō
intrauit. nec se iniecit tunc ē lucerna
accensa. z stat in candelabro dignita-
tis vt lumen videatur. Ita fuit de b.
A. nec fuit intrusus. sed ipsum de⁹ ele-
git. Dicat quō b. A. erat i ciuitate me-
diolani. z mortuo ep̄o. ciuitas p̄mora
fuit pro electione ep̄i z populus cōgre-
gatus: quia est magnus ep̄atus. Et cū
fuit in ecclesia. z quisdā diceret v nū

debere esse e⁹m. Alij alium. Cū autē
beatus A. causa sedande seditōnis q̄
erat in populo. perrexit ad ecclesiam.
Subito fertur vox infantis insonuisse
Ambrosium episcopum. ad qua; vocē
totus populus clamauit Ambrosium
episcopum. Dicatur quid fecit vt eua-
deret ne esset episcopus. Primo cum
minis. minabatur enim eis graues pūi-
tiones zc. Nec sic potuit populum a p̄-
posito reuocare. Tunc cogitauit infra
se d. Isti credunt qd̄ sum bonus hō zc.
Ideo introduxit ad se publicas mere-
trices. non vt peccaret cum eis. sed vt
euaaderet: quia semper fuit virgo. vt te-
statur Jeronimus. Nec ppter hoc po-
pulus cessauit. imo clamando dixerūt
Peccatum tuū sū s̄ nos. tantū sis ep̄s
noster. Scripsit imperatori vt contra-
diceret. Et ipse approbauit. Deinde fu-
git z abscondit se. sed inuent⁹ fuit. De-
inde iterum uoluit fugere. sed i crasti-
num inuenit se ad porta; que romana
dicitur. Et cognouit dei voluntate; z
acceptauit cum actu ac si duceret ad
furchā. Quando at fuit cōsecrat⁹ ep̄s
fecit magnam abstinentiam. semper
sibi fuit quadragesima. Expēdebat re-
ditus in pijs causis. predicabat. scribe-
bat libros. z habuit gratiā in miracu-
lis faciēdis. Ecce quomodo habuit lu-
men spiritualis prelacionis. Questio ē
hic. quare tantum contradixit. cuz sei-
ret se multa bona facere. Respondeo
qd̄ prelato habet on⁹ importabile. nisi
deus iuuēt. s. obligare se ad reddendū
rōe; d̄ tot animabus quot sunt i ep̄atu
cum tñ de sua homo habeat tremere.
hec cogitabāt sancti antiquitus. sed
modo non curant nisi q̄tum valet zc.
Uolunt enī; tenere faustum de bonis
manumissorie: quia non sunt nisi ma-
numissores christi. Non attendentes
illud verbum terribile Sapi. 5. Judi-
cium durissimū i his qui presunt fiet.
Exiguo enim conceditur misericordia

Potentibus autem potenter torquentur
patientur. Nota iudicium durissimum;
Iudicium durum fiet dando computum
de vita sua cum sit multum difficile
vivere bene in tanta abundantia. Du-
rius in computo reddendo de divitijs
Sed iudicium durissimum in reddendo
computum de animabus. Sed exti-
guus dicit. Domine animam meam por-
to. Idem de rectoribus communitatis.
qui etiam coacti debent venire etiam
proclamando: quia si sustinent pecca-
ta notoria damnantur. Ideo dicitur sa-
pi. 6. Fortioribus autem fortior instat
cruciatio. Ideo dicitur ecclesiastici. 7.
Noli querere fieri iudex nisi valeas
virtute irumpere iniquitates. ne forte
extimescas faciem potentis.

Dico quarto de iudiciali correctione.
Nam iudicialis correctio non est nisi
lumen. hoc testatur apostolus ad ephes.
5. Omnia que arguuntur a lumine ma-
nifestantur. Omne enim quod manife-
statur lumen est. Istud lumen habuit
beatus Ambrosius ad arguendum et cor-
rigendum magnos et parvos. divites
et pauperes. Et licet esset episcopus ni-
hilominus ponebat se ad audiendum
confessiones. Et quando veniebant alii
qui ad confitendum frigidum ipse anima-
bat eos ad confitendum peccata: quia
non est ita in curia dei sicut in secula-
ri. In curia enim dei absoluntur. et
in curia seculari damnantur. Et flebat
ut provocaret peccatores ad fletum.
Et orabat pro eis dicens. Tu pastor bo-
ne reduce ovem errantem. Magnos at-
terebat graviter. Ut patet de theodo-
sio imperatore. qui peccavit puniendo
quandam civitatem: occidendo inno-
centes. Qui negavit ingressus ecclesie
donec publicam ageret penitentiam.
Et dicenti sibi quod david peccasset. illico
respondit. Qui secutus es errantem; se-
quere corrigentem. Qui ut audiuit.

ita suscepit: ut publicam penitentiam non abo-
reret. Propter quod in lombardia b. A.
pingitur cum funiculis: quia ita percutiebat
magnos dominos. Nullus enim accipere iu-
dicium; nisi corrigat magnos dominos omnes
et etiam parvos amicos et inimicos.

Dico Quinto. De integrali perfectione.
Quia scilicet creatura perseverat in bona vita
usque in finem: quia nec dyaboli tempta-
tionibus. nec mundi occasionibus. nec
carnis inclinationibus dimittit bonam
vitam inceptam. Tunc lumen sancte
vite integraliter perficitur. cum usque
in finem indefinenter continuatur.
iuxta illud prover. 4. Justorum autem
semita. quasi lux splendens procedit et
crescit usque ad perfectam diem. Iohannes christus Lu-
ce. xi. Vide ergo ne lumen quod in te est te-
nebre sint. Si ergo corpus tuum totum
lucidum fuerit etc. Istud lumen habuit
beatus A. Postquam enim diu vixit sancte
et virtuose etc. Dicatur quomodo puer-
tit augustinum. qui tunc temporis ibi le-
gebat rethoricam. et veniebat ad ser-
mones beati A. et fuit ad fidem christi per-
versus. Tunc temporis erat ibi etiam quidam
alius infidelis valde aptus. nec alius
poterat cum ad fidem trahere. Fuit si-
bi dictum quod iret ad audiendum ser-
mones Ambrosij. Fuit. et vidit ange-
lum dei loquentem ad aurem Ambro-
sij dum predicaret: et statim conver-
sus fuit. Cum autem in fine vite sue re-
ceret in lecto egritudinis. vidit domi-
num ipsum christum advenisse ad se. et
facie leta sibi dicentem. In pascha-
eris mecum in paradiso. Tunc b. Am-
brosius vocavit sacerdotes dei. eis quo-
modo iturus erat ad dominum in pa-
scha. De hoc scientes cives et recto-
res civitatis. dixerunt intra se. Lom-
bardia est modo perdita. quia ex san-
cta vita istius Ambrosij deus disti-
mulavit peccata nostra: Ideo vadamus

ad eum ut roget pro vita sua. ne modo moriatur. Et ita fecerunt. Sed b. A. sciens voluntatem dei determinatam noluit pro vita sua orare. Sed respondit di. Non ita puerisat' sui apud vos ut pudeat me viuei' nec mori. Canonici at congregati in camera eius. tractabant de episcopo futuro submisse loquedo. Aliqui dicebant q' simplicianus esset bonus. Respondit b. A. Senex est. sed bonus. Ab hora aut undecima qm migraturus erat vsq; ad horam mortis. expansis manibus i modu' crucis orauit. Honoratus aut sacerdos vir excellens qui quiescebat in domo. tertio audiuit voce dicentem. Surge festina: qz modo e recessurus. Qui descendens obtulit ei scdm corp' xpi. Quo facto. emisit spm. Et multi pueri viderunt multa miracula atq; mirabilia. Modo at est in lumine. Quod quidem lum' est inextinguibile. Ad qd nos pducatur. Amen.

In festo sancti Georgij martiris. **B**eatus vir qui inuentus e sine macula. habetur verbu' istud originaliter ecclesiastici. zi. z restatum est statim i epistola bodierna. Ista solenitas annualis beati georgij fit ppter adiutoriu' qd dedit christi- nis i captione nobilis ciuitatis maiori- carum. Sed prius salu. vir. ma. Pro d- claratione huius verbi z materie i- tro- ductione. recipio a quadalege a deo an- tiquit' data. In qua ondit quo sibi of- ferri deb; sacrificiu' victorie d. leui. 22. Homo qui obtulerit victimam dno tam de bobus q; de ouibus. imaculatam of- feret. vt acceptabile sit. Dis macula n- erit in eo. Ratio e ppter excellentiam dei i quo nulla est macula. purissimus e in substacia sua. Ideo antiquit' val- de respiciebat sacrificiu' ne h'eret ali- qua macula in oculis. ne eet cec'. clau- dus. scabiosus. Dicebat. n. alia lex de- utero. is. Non imolabis dno deo tuo

bouem z ouem in quo est macula. aut quippiam vitij: quia abominatio est dno deo tuo. Quis significat psonam simpli- cem. bos aut psonam nobilem. habes duo cornua. s. potentie. z scie. Laueat ergo tales si volunt deo offerre sacrifi- cium. q' sit sine macula: qz alias abomi- nabile eet dno. Propterea beatus geor. vt sacrificiu' martirij est; deo acceptu' seipsum obtulit imaculatu'. quia non legitur ipsum vnq; habuisse maculam peccati mortalis. Ideo de eo dicit the- ma. Beatus vir scilicet a virtute. qui in. e sine ma. Patet thema. Ego iueio in sacra scriptura. 7. maculas secundu' q' sunt. 7. peccata mor.

Prima macula est supbie z vanitatis. **S**ecunda luxurie z carnalitatis. **T**ertia auaricie z cupiditatis. **Q**uarta ire z malignitatis. **Q**uinta gule z voracitatis. **S**exta pigricie z otiositatis. **S**eptima inuidie z peruersitatis. Nullam istarum habuit b. Geor. vt vi- debitis. Igitur. Bt'is est vir zc. Qui h; aliqua de istis maculis. no intrabit in regnu' celoru'. Pro tanto dicit bt'is ioh. apoc. 21. Non intrabit i ea aliquid coinquatu'. aut abominatione facies z mendaciu'.

Dico primo q' beatus Georgius fuit si- ne macula supbie z vanitatis per gra- tia; di. Nota quattuor. que coiter dat superbia; militibus. que oia habuit ex- cellenter bt'is Geor. sed custodiuit se a macula supbie z vanitatis. Primu' e nobilitas sanguinis. Qm. n. miles cogi- tat. ego sum nobilis de genere anti- quo zc. supbit in corde. Beatus geor. habuit nobilitatem sanguinis. Dicit hi- storia q' erat capadocum nobilissimus. Sed nunq; ex hoc ascendit supbia in ca- pite suo. Duas nobilitates h'ebat. Pri- mam i anima. quia filius regis xpi z regine. s. ecclesie. z d' ista nobilitate se apretiat. Secunda in corpore. sed de

ista non curabat. nec se apretiatat imo
 dicebat cum dō. Que virtus in san-
 guine meo. dum descendo in corruptio-
 nē. Secōdo habebat pulcritudinē corpo-
 ris que multis est occasio supbie. va-
 dunt ornati vt fatui. Nō opus est follo
 suspendere cimbali collo. Sed beatus
 B. l. pulcerum. tñ non apretiatat se
 nisi de pulcritudie anime. vt esset alba
 ⁊ clara p veram fidem. ⁊ rubea p me-
 moriā passionis xpi ornata virtutib⁹.
 Recordabatur d̄ verbis salomonis d.
 p̄. vlt. Fallax gr̄a. ⁊ vana est pulcri-
 tudo. s. corporis. mulier. i. anima tua
 timens dñz ipsa laudabit. Tertio habe-
 bat dñum hominū. qd̄ est occasio sup-
 bie. Qñ. n. miles videt se capitaneum
 multoz ⁊c. Beat⁹ Beor. fuit tribun⁹. i.
 capitane⁹ mille hominū armor. nec su-
 perbiebat. nec faciebat alicui iniuria;
 nec suis. gubernabat se hūiliter ⁊ sim-
 pliciter. iuxta illud eccl̄. 3. Quāto ma-
 gnus es. hūilia te in oibus. ⁊ corā deo
 iuenies gratiā. Quarto hēbat victoriā
 de inimicis. qd̄ consuevit dare supbia;
 victoriosis. Beat⁹ Beor. fuit semp vic-
 toriosus. Bene habebat materiam su-
 perbiendi. sed totū attri buebat deo. d.
 qd̄ victoria inimicor. gratia ⁊ donum
 dei est: quia multi vincunt a paucis. ⁊
 fortes supantur ab ipotentibus. Ideo
 dicebat illud ps. Non nobis domie nō
 nobis. sed n. t. da gloriā. Patet ergo
 qd̄ materia superbie non maculauit eū
 Ergo beatus uir qui inuentus est sine
 macula.

Secōdo fuit sine macula luxurie ⁊ car-
 nalitatis. in tantum qd̄ ut creditur fue-
 rit virgo. Quādo. n. capiebat aliqua;
 uillam castrū. vel ciuitatē. hoies car-
 nales solent se dare ut lupi ad luxuriā
 Beatus Beor. conseruabat ⁊ custodie-
 bat mulieres ac si eēt p̄ oium ipsaruz;
 Imo dicam vobis vnum singulare qd̄
 accidit in quadā prouincia iuxta capa-
 dociam in qua omnes erant ydolatre.

Rex vero illius prouincie habebat vni-
 cam filiam. demones vero qui non cō-
 tentant de paucis peccatis. sed paula-
 tim deducunt ad magnā eorum inordi-
 nationem. Actum est qd̄ gentes illius
 prouincie offerrent filios suos ⁊ filias
 diabolo. De hoc dicit dauid. Imolau-
 erunt filios s. ⁊ filias. demonijs. Juxta ci-
 uitatem regis illius erat stagnum in
 quo erat quidam draco ingens. qui
 adorabatur ut deus. sicut faciebant ba-
 bilonici ut patet dan. 17. Qui rex i quo-
 da; magno periculo positus inuocauit
 deum suum. qd̄ si iuuaret eum offerret
 ei filiam suam. Qui adiutus a demone
 oportuit eum adimplere promissum.
 Et tristis ornauit filiā suam. Et fletus
 misit filiam draconem iuxta lacum. Bea-
 tus at Beor. diuina reuelatione. dimis-
 sa gente sua. solus cum vno famulo ve-
 nit illuc. Qui videns puellam taliter
 ornata ⁊ fentem. de equo descendit
 querens ab ea. quare ⁊ quomodo erat
 ibi ⁊c. Que narrauit beato Beor. totū
 factum d. qd̄ deus ipsorum petebat ea;
 in cibum suum. In tantum qd̄ eius pa-
 ter licet esset rex non potuit eam libe-
 rare ab ipso. Ad quam beatus Beor.
 Non dubitetis filia: quia virtutē nomi-
 nis christi liberabo vos hodie. Dica-
 tur quomodo draco exiuit de lacu. ⁊
 b. Be. signauit se signo crucis. ⁊ iuit cō-
 tra eum. que; percussit ⁊ occidit. Quo
 facto. duxit puellam ad patrem suum.
 Cogitate quando domicella vidit mili-
 tem pulcrum ⁊ ita audacem quomodo
 dicebat patri qd̄ daret sibi ipsum in ui-
 rum: quia magis uellet eum qd̄ impera-
 torē. Pater autem dabat sibi filiam su-
 am in vxorem cum regno. Respondit
 b. Be. Non detis eam mihi. sed xpo do-
 mino. ⁊ baptizetur: quia christus eam
 liberauit. Tunc baptizata fuit puella
 ⁊ rex pater eius. ⁊ cum eo ultra vigin-
 timilia in illa ciuitate fuerunt baptiza-
 ti. Ecce quomodo erat sine macula lu-

luxurie etc. O quot milites duxissent ea; libenter. et ipsi eam deuorassent non dra- co. Sed b. Be. ut miles urbanus libe- ravit eam. et tradidit patri suo. nec vo- luit eam nec regnum. Et potuit dicere il- lud tob. 3. Tu scis domine quia nunquam concupivi super mulierem. mundam seruari animam meam ab omni concu- piscencia. hic habent exemplum mili- tes qui modo non curant nisi de luxu- ria. nec sufficiunt eis mulieres cuiusvis conditionis siue status. Ideo bea- tus vir etc.

Tertio fuit sine macula auaritie et cu- piditatis. Lum. n. posset multa con- gregare in captione villarum etc. sed non curabat. Item rex ille cuius fili- am liberavit. ex quo nolebat filiam su- am in uxorem etc. dabat sibi infinitum thesaurum: sed noluit recipere pro se. sed pro deo et ecclesijs construendis. et hospitalibus pro pauperibus personis etc. Patet ergo quomodo fuit sine ma- cula auaritie etc. Ideo cantatur de eo. illud ecclesiastici 31. Beat' vir qui inue- tus est sine macula et qui post aurum non abiit. nec speravit in pecunie the- sauris. Sed hodie tanta est auaritia militum. quod predantur vasallos dicen- do quod sunt gratiose petitiones. tamen includunt eos in ecclesia. vel in aliquo loco dicendo. Non exhibitis inde donec detis tantum. Ecce quod gratiose petiti- ones. Retinent sibi decimas et primitias. etiam ipmet usurpant iura eccle- siastica alius non permittunt collige- re decimas et primitias etc. Retinent solidatas seruorum et ancillarum: quia iam reditus non sufficiunt tot vanita- tibus etc. Ideo dicebat christus. Luc. xij. Videte et caute ab omni auaritia quia non in abundantia cuiusvis vita eius est ex his que possidet.

Quarto fuit sine macula ire et maligni

tatis. Nunquam. n. voluit vindictam de ali- qua iniuria sibi facta. nisi secundum ordinem iusticie: sed patienter sustine- bat iniurias remittendo bono corde. Dicatur quot iniurie fuerunt sibi facte in tormentis. quos patienter sustinuit pro christo. Regnantibus autem impe- ratoribus dyocletiano et maximiano qui graues persecutiones dederunt christianis. Isti miserunt datianum; ver- sus partes capadocie ad persequendum christianos. ut. s. abnegarent fidem. uel tormentis interirent. Qui infra mensem interfecit plusquam vigintimilia christianorum. et multi deficiebant in tormentis. Tunc. b. Beor. dixit infra se. Diu militavi. et bellavi cum equo et armis corporalibus: iam de cetero vo- lo bellare pedester et cum armis spiri- tualibus. Et dedit omnia bona sua pau- peribus. et in simplici habitu venit co- ram datiano qui cruciabat christianos et clamando dixit illum verum psalte- rij. Omnes dii gentium demonia: domi- nus autem celos fecit. Tunc datianus interrogavit eum unde esset. et quomo- do vocabatur. Qui respondit ei d. Ego sum de capadocia. quo ad nomen ego vocor georgius. et sum miles nomi- natus per totum mundum. Tunc datia- nus iussit eum poni in eculeo. Dicatur quid est eculeus. Qui memorans quo- modo christus fuit extensus in cruce sustinuit patienter. Tunc datianus dedit sibi aliud tormentum. et cum pe- ctinibus ferreis fecit totum corpus di- lanari. Sed cogitans effusionem san- guinis christi in cruce. sustinuit patien- ter. Deinde applicuit faces ignis ad la- tera. deinde salem. Et b. Beor. dicebat illud ad ro. 8. Non sunt condigne pas- siones huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis. Pa- tet ergo quod non habuit iram nec odium nec malam voluntatem: sed dulciter sustinuit totum. Ideo cantat. Non mur-

mur reso. non que. s; cor. t. m. bene p.
p. patientiam. Secus de militib⁹ mo
dernis impatientibus z briosis. Ideo
Job. 5. Virum stultum interficit iracu
dia. Stultus dicitur iracundus. Ratio
quia sicut ille esset stultus qui volens
assumere vindictam de inimico suo. re
ciperet ipse venenum: ita est de iracu
do querente vindictam. primo interfi
cit seipsum. 1. ioh. 3. Omnis qui odit fra
trem suum homicida est.

Quinto fuit sine macula gula z voraci
tatis. Ista. n. macula destruit corpus
z animam z miserabiliter corrumpit.
Primo destruit visum. Secundo anelitur
corrumpit. Tertio tollit fortitudinem.
quia vinum percutit nervos aufert intel
lectum. inducit podagram. morbum ca
ducum. z alias infirmitates. Ideo chri
stus luc. 21. Attendite autem vobis ne
forte grauentur corda vestra in crapu
la z ebrietate. Bestie recipiunt solum
necessitate cibi z potus. z miseri homi
nes ultra mensuram zc. Ab ista macu
la fuit liberatus b. Geo. Fuit. n. val
de abstinens. semp. n. ieiunabat quadra
gesimam. vigilias ecclesie. quatuor te
pora z bis vel ter in qual; ebdomada
s. feria. 2. 4. z. 6. Et modo dicunt mili
tes cofessoribus. pater non detis mihi
ieiunia: quia indigeo fortitudine. ieu
net pur clerici. Dicatur quomodo meli
us custodirent fortitudinem cauendo
a mulieribus ex quibus perdunt forti
tudinem corporis z audaciam animi.

Sexto fuit sine macula pigritie z otio
sitaris. Dicatur de diligentia beati Ge.
in spiritualibus z temporalibus. In te
pore. n. pacis faciebat bella contra cor
pus suum per penitentiam. Quolibet
mane genibus flexis. cum silentio z ma
gna deuotione audiebat missas. z quol;
die dominico coicabat. Ex ista diligen
tia de⁹ dedit sibi virtute. Dicatur quo

modo datianus volens ipsum terzere
fecit parare rotas cum gladijs ut legi
tur de beata catherina. ut fidem chri
sti abnegaret. Sed b. Geo. signando se
saltavit in medio duarum rotarum z
in nullo sibi nocuerunt. sed virtute os
confracte sunt. z multos gentiles ne
cauerunt. Deinde ponitur in sartagi
ne plena feruenti plumbo: sed facto si
gno crucis ibi quasi in balneo refoue
tur. Ecce gratias quas deus fecit vir
tute diligentie beato Georgio in operi
bus spiritualibus. Sed modo milites
tempore pacis. dant se otio z peccatis
zc. Quilibet tamen eorum dicit scriptu
ra ecclesiastes. 9. Quodcumq; facere
potest manus tua. i. virtus instanter
operare: quia nec opus. nec ratio. nec
sapietia. nec scientia erunt apud inferos
quo tu properas.

Septimo fuit sine macula inuidie z p
uersitatis. Comuniter persone excellē
tes z notabiles quando audiunt comen
dare z laudare alium. statim intrat in
corde ipsorum vnus inuidie. z odium il
lum. Ab ista macula fuit immunis b.
Geo. non. n. inuidebat alicui. Datianus
n. cogitavit qd generosus animus ma
gis inclinetur precibus z dulcibus ser
monibus qd tormentis. z terrorib⁹. Ioh
blandimentis temptavit effollire. b.
Geo. di. Gregori nuqd vides qta est
patientia deoz nroz: Ioh si vis tenere le
ge z decreta impator eris magn⁹ zc.
Et sic voluit decipere beatu G. cum malitia
Respondit beatus Geo. No dicis mihi ista
post ta; dura tormēta. Et quare no di
xisti a principio. Beatus Geo. voluit de
cipere datianum per suam sapientiaz.
simulans qd vellet deos adorare solle
niter tamen. De quo datian⁹ gaudens
fecit preconizare quomodo b. Geo. ado
raret deos zc. Cum autem adductus
eet in templo. i. porta tepli adorauit. d.
Ego adoro no demones sed christu sal

uatozem ego a. idolo non ydola. sed deū
verum. Et subito ignis descendit de ce
lo. ⁊ templum cum idolis ⁊ multis gē
tibus qui conuenerant omnino destru
xit. Quo audito. datianus indignatus
voluit vel q̄ a. idozaret ydola. vel q̄ mo
reretur. O stulte dixit b. Be. ⁊ quomo
do credis q̄ ego adorarem deos tuos
quos ego destruxi? Propter q̄ datian⁹
protulit sententiā capitalem cōtra. bea
tū Be. Et pri⁹ q̄ cēt tractus. Quz ergo
fuisse distractus per ciuitatē. ⁊ capita
lem sententiā signo ✕ se munendo re
cepisset: datian⁹ inde recedens. igne ce
lesti subito cōsumptus est. Et. b. Be. in
celo receptus. nō inuidit bonis datia
ni sibi promissis. quinymo eo deluso.
martirium sustinuit. iuxta illud ps. 17.
Deus qui precixit me virtute ad bellū
⁊ posuit immaculatāz viam meā. Amē.

In festo beati Marci euangeliste.

Qui timet deum faciet bona. Ori
ginaliter eccl. 15. ⁊ in epistola
hodiernē solēnitatis. Sermo
noster erit de illo gloriozissimo euāge
lista beato Marco: quia hodie ē sua
solēnitas ⁊ festum. Si placet deo habe
bimus multas bonas doctrinas pro in
tellectus illuminatōe. uite correctōe.
⁊ peccatoz detestatione. S; prius salu
tetur v. ma. Pro breui declaratiōe hu
ius uerbi ⁊ materie introductione. sciē
dum q̄ inter alia per que quis pōt bfe
sufficiētiā ⁊ abundantia bonozum tā
spiritualiu q̄ temporaliu. est timor dī
Quādo. n. creatura in corde suo h; ti
morem dei. pponit non facere aliquid
contra deū; nec corde cogitando. nec
ore loquendo. nec opere faciendo. di
cēs. deus custodiat me ne faciam ali
quid contra eius uoluntatem. Quādo
surgit de mane cōmēdat se deo dī.
Modo incipit ista dies. Ideo domine
guberna me ne faciam aliquid contra
te. Idem si incipiunt uia; uel si ponit
se ad mensam dicūt. modo habeo reci

perere refectionem. utinā; domine cum
mensura comedam ⁊ bibam. ne te of
fendam ⁊c. Idem de alijs operibus.
Talis timor dat abundantiam bono
rum spiritualium ⁊ temporalium. Ra
tio. Si aliquis habet infra domum su
am fontem uiuum. certum est q̄ talis
non habebit indigentiam aque. Ita ti
mor dei ī domo cōscientie est ut fons
aque redundantis gratiarum spiritua
lium uirtutum ⁊ perfectionum. ⁊ me
ritozum. Ideo dō in ps. 33. dicebat. Ti
mete dominum omnes sancti eius. s.
xpiani qui in baptismo sanctificantur.
quoniā nō est inopia timentibus eum.
Diuites. s. bonozum temporaliu; egite
runt ⁊ est. inquirentes autem dominū
s. timore. non minuentur omni bono.
Ex ista ratione de beato Mar. qui sem
per timuit dominū dicit thema. Qui
timet deum ⁊c. ideo habebit bona spi
ritualia ⁊ temporalia. hic ⁊ in patria.
In historia autem b. Mar. inueni mlt
ta bona maxime tria.

Primū dicit conuersio ueritatis.

Secūm perfectio humilitatis.

Tertū deuotio sanctitatis.

Dico primo q̄ p̄mum bonū beati. M.
fuit conuersio ueritatis: quia primo
fuit iudeus de tribu leui. ⁊ de genere
aaron. Erat. n. sacerdos. ⁊ ad predica
tionem beati petri apostoli fuit ad fide;
christi conuersus. Cogitate q̄ uenit cū
multis argumentis ⁊ rationibus quas
sibi soluit b. petrus. Prima fuit de tri
nitate. Ad practica; Quādo b. Mar.
audiebat q̄. b. pe. ⁊ alij apostoli predi
cabant de trinitate. q̄ est vnus deus.
⁊ ille deus ē pater. ⁊ fi. ⁊ spiritus. s. di
xit b. mar. hoc non potest fieri siue esse
quia dicitur deuter. 6. Audi israel.
Dominus deus uester. deus vnus ē.
Istam rationem faciunt etiam hodie
iudei. Sed ecce responsio clara: quia p
sone non sic sumuntur in deo sicut in
nobis: quia quelibet persona in nobis

facit vnam essentiam. Credunt enim in dei q̄ qm̄ dicim⁹ tres p̄sonas q̄ sint q̄si tres gigātes l̄ tres reges. sed sumūtur vt in sole. in quo est pater ⁊ fi. ⁊ s. s. tñ non est nisi vnus sol. Sed est tante p̄fectionis q̄ de se generat radium quez mittit huc. ⁊ tamen non recedit ab eo. Modo pater generans est sol. filius genit⁹ est radius. ⁊ calor sp̄s. s. ⁊ tamē non est nisi vnus sol. Sic intelligim⁹ nos in trinitate: quia deus non est minoris virtutis q̄ sol. Et dixit petrus Marcho. Attende q̄ prophete quādo loquuntur de deo semper ponunt tria nomina ad inueniendum trinitatez personarum. Unde in auctoritate allegata dicitur. Audi israel. Dominus deus tuus. tria nomina sunt ibi. Item ysa. 6. vbi dicitur. Uidi dominuz sedentez super solum excelsum ⁊ c. Uidit duos angelos clamantes alter ad alterum. Sanctus. s. s. dñs deus exercituum. ⁊ sic de multis alijs auctoritatib⁹ posset dici. O dicit Mar. modo credo trinitatem. Aliter intelligebam ego. sed errabam. modo video clare. Secunda fuit de incarnatione verbi. Dicebat mar. Vos dicitis q̄ deus factus est hō quomodo est hoc possibile. quum scriptura dicat deum esse immutabilem ⁊ Malach. 3. Ego enim dominus ⁊ non mutoz. Si factus est homo. ergo mutatus est. Igitur ⁊ c. Sed ista ratio procedebat ex ignorantia. quia licet deus sit immutabilis. etiā ē infinitus. ⁊ vbiqz est. ⁊ omnis creatura plena est diuinitate quia diuinitas implet totum mundum. vt claritas solis totum aerem. Incarnatio ergo nihil aliud est. nisi q̄ illa humanitas i vtero virginis formata a sp̄i. s. erat plena diuinitate. non solum potentialiter vt est in ceteris creaturis: sed etiam personaliter. qz alias nec seipsum poss; saluare. Sicut enim ferrum ignitum calefacit ⁊ illuminat non virtute ferri sed ignis. ita

illa humanitas christi habuit virtutez redimendi genus humanum ⁊ saluandi credentes ⁊ obediētes ratione diuinitatis coniuncte. alias enim nec se nec alios posset saluare. Ideo petrus dicebat mar. Non intelligatis q̄ deus sit mutatus. sed illa hūanitas fuit substantiuata in diuinitate personaliter. Et tunc marcbus creditit incarnationem. Tertio de christi passione in cruce. Dicit mar. Vos dicitis q̄ christ⁹ sustinuit mortem ⁊ passionem in cruce. vt saluaret sibi credentes ⁊ obediētes cum tamen dicat dauid. in ps. Omnia quecūqz voluit fecit dominus in ce. ⁊ in terra. in mari. ⁊ in omnibus abissis. Si ergo christus esset de⁹. poterat saluare sine morte ⁊ passione dicēdo. Ego parco omnibus ⁊ c. Decetero custodia tis vos. quemadmodum vnus rex facit vnam generalem remissionem. Quā ergo voluit pati. ligari ⁊ c. Respondit ei petrus d. Scias q̄ i deo iusticia ⁊ misericordia sunt sua essentia ⁊ substātia. in nobis autem iusticia ⁊ misericordia sunt qualitates accidentales. Ideo homines aliquotiens faciunt contra iusticiam ⁊ contra misericordiam. Sed deus in omnibus operibus suis ostēdit suam iusticiam nec facit contra misericordiam. sicut nec contra diuinitatē suam. Si ergo remisisset generaliter omnibus vt dicitis. opus esset misericordie. Et vbi esset sua iusticia? Si autem damnasset omnes. Vbi esset sua misericordia? Oportuit ergo seruare modū in quo ostēderet summam iusticiam soluens in mundo ⁊ in cruce pretium sanguinis ⁊ c. ⁊ ostēderet summā misericordiā: quia ipse qui n̄ tenebatur voluit soluere. Et q̄ ita debuerit fieri. ita prophetauit dō i ps. Deus de⁹ me⁹ respice in me ⁊ c. In quo psalmo ponit totam christi passionem. Item ysa. 53. Vere lāgores nostros ipse tulit. ⁊ dolores n̄ros ipse portauit. Item dan. 9.

Et post ebdomadas sexaginta duas deest
detur xps. Tunc beatus. M. credidit
Quarto de lege moysi cu sit bona. et a
deo data. et multis et magnis miraculis
aprobata. quare ergo e dimittenda? Re
spondit b. pe. q lex moysi fuit bona et
sancta suo tepore. sed modo ia non es
set bona. Dicatur similitudo de patre
qui dat leges pedagogo pro filiis par
uis nutriendis promittens vl dans eis
fructus etc. Talis lex est bona pueris
nutriendis. sed non pro adultis: quia
aliam legem et promissionem dant pue
ris. et aliam viris perfectis. Ita fuit de
lege moysi data a patre deo pueris iu
dets: sed modo o; recipere lege; euan
gelicam. Et istam petebat dauid d. Le
gem po. mibi. d. viam iusti. etc. Et nun
quid dauid iam habebat legem moysi?
Imo. sed petebat. i. euangelicam. Et
tunc b. M. credidit. Quarto de tempo
re messye. Dicebat b. m. q nundu erat
tempus completum: quia ysa. dederat
signu; d. 2. capitulo. Et conflabunt gla
dios suos in vomeres. et lanceas suas
in falces. R. pe. In isto cap. ysa. loqui
tur de conuersione gentium ad messy
am scendam. non violenter sed gratio
se d. Et auent ad eum omnes gentes.
et ibunt populi multi et dicent. Venite
ascendamus ad montem domini. Cum
ergo dicitur et conflabunt etc. intelligi
tur q pro conuersione gentium non
exercebuntur vltra ad preliu; sed pre
dicando et dicendo. domus iacob ueni
te ambulemus in lumine dei nostri.
Tunc b. m. credidit. et fuit letus. et ro
gauit beatus petru. pro gratia spetiali
q ipsemet baptizet eum. Et ita fecit. et
recepit ipsum in discipulum suum. Ec
ce quomodo ad predicationem beati
pe. fuit ad fidem christi conuersus et
ab eo baptizatus. atq; in diuino sermo
ne eius discipulus. Ideo pe. vocat ip
sum filiu; d. i. pe. s. Salutat uos mar.

filius meus. Patet quomodo b. mar.
habuit primum bonum. s. conuersione
veritatis. Ergo qui ti. de. sa. boa.

Secundum magnum bonum qd habu
it fuit perfectio humilitatis. Ille. n. di
citur habere perfectionem humilitatis
vite. qui quanto est maior. tanto est hu
milioz in christo secundum illud ec
clesiastici. 3. Quanto magnus es. humi
lia te in omnibus et coram deo inueni
es gratia;. Ita fuit b. M. Quando. n.
fuit conuersus ad fidem habuit tan
tam scientiam theologie q factus est
secundus euangelista. Martheus fuit pri
mus. et mar. secundus. Ecce qtam grati
am fecit sibi deus. Et sicut scripsit eu
gelium. ita predicabat. et dicta sua con
firmabat miraculis. Quando. n. predi
cabat de trinitate q erant tres perso
ne et vnus deus. non solum hoc confir
mabat auctoritate. sed miraculose sus
citando mortuum sibi adductum dice
do. Sicut est verum q pater. fi. et s. s.
sunt vnus deus. ita corpus. anima et vi
ta. Ita ista tria vniantur in isto et sta
tim suscitabatur mortuus. Idem qua
do predicabat de incarnatione. passio
ne. et resurrectione etc. confirmabat
miraculis. Et poterat dicere illud ad
ro. 15. Non. n. audeo aliquid loqui eo
rum que per me non efficit xps. Tamē
cum toto hoc erat ita humilis q nihil
se apretiahat. Videns. n. q papa. s. b.
pe. tantum ipsum diligebat ex humili
tate. ne faceret ipsum sacerdotem nec
episcopi abscedit sibi pollice;. Magnu;
magnum mirabile fuit. Nunquid esse
sacerdotem est bonu; imo si habet tria
s. claram scientiam. sanctam vitam. et
bonam famam. Alias melius esset cle
rico no habere man; neq; pedes. Pri
mo debet habere scientia claram. ut i
telligat illud qd legit a Iminus ad litte
ram. et sciat sacramenta ecclesie et for

mam eorum & materias. alias male va
dit pro ipso. B. M. qui erat rātus theo
logus non reputabat se sufficientem
ad sacerdotium. Ideo abscidit sibi poli
cem ne promoueretur. Modo autem q
libet se reputat sufficientem. & dicunt
infinitos errores in epistola & in euan
gelio zē. Et sicut deberent studere.
dant se ad uenandum ad ludendum
zē. Et cum illa ignorantia vadunt ad
infernum. Osec. 4. Quia tu scientiam
repulisti. repellam te ne sacerdotio fun
garis mihi. Secō in sacerdote requiri
tur sancta vita. vt. s. uiuat caste & ho
neste. quia habet tractare corpus do
minicum cum suis manibus cuius lin
gua aperit celum. Ideo debet cauere a
mendatijs. blasphemijs zē. Corpus. n. sa
cerdotis est sepulcrū xpi. Cogitate er
go q̄tam sanctitatem debet habere in
uita. & q̄d peccatū est illoꝝ qui prohibi
unt corpus suum in sterquilino & in la
trina luxurie. mai⁹ peccatū est q̄ si duo
prohiberent sanctū sepulcrū xpi in cloa
cha. Ideo dicit scriptura. exo. 19. Sacer
dotes quoq; qui accedūt ad dominum
sanctificentur. ne peccat eos. Ideo b.
Mar. 1. esset sanctus. tamē nō reputa
bat se dignum. Tertio d; habere sacer
dos bonā famā. Non sufficit clerico q
secrete sit bon⁹. sed q̄ oēs dicāt bonū
de eo. Antiquit⁹ q̄ vnus clericus trā
sibat p̄ viam. 1. tarde transfret omnes
assurgebant dicendo. deus faciat me
participem i orationibus vestris. Mo
do autem tot sunt miracula clericorū
& vanitates q̄ peius loquuntur de cle
ricis q̄ de iudeis zē. ex eorum mala vi
ta. Malach. 2. Vos autem sacerdotes
recessistis de via & sic scādaliastis plu
rimos in lege. Iratum fecistis pactū
leui dicit dominus exercituum. Prop
ter q̄d & ego dedi vos contemptibiles
& humiles omnibus populis. sicut non
seruastis vias meas. Ecce ratio quare

b. Mar. licet haberet claram scientiā.
sanctam vitam. & bonam famam. ta
men non reputabat se dignum sacer
dotio ex humilitate. Ideo abscidit sibi
policem. sed deus prouidit: quia b. pe
trus vocauit eum. volens ipsum ordi
nare in sacerdotem & episcopum alexā
drie. Respondit b. mar. Non est possi
bile pater. Et ostendit sibi defectum
policis. Sed b. pe. orauit. & curauit ip
sum. & factus est sacerdos & episcopus
alexandrie. Ideo luc. 18. Omnis qui se
exaltat hu. & qui se hu. ex. zē.

Tertium magnum bonum beati. m. fu
it deuotio sanctitatis que est quando
homo in omnibus que facit & dicit dat
gloriam & honorem deo. Multa bona
opera perduntur quia multi nesciunt
dare honorem deo in suis operibus v.
g. Quare facitis filium sacerdotem.
ut uiuat delicate & in quiete. hic defi
cit deuotio sanctitatis. sed si facitis fi
lium sacerdotem ut oret pro vobis &
cetera. laudabile est. Idem si facitis
filium religiosum vt sit abbas vel ma
gister in theologia vel episcopus. Ide;
de remissione iniuriarum amore ho
minum. istud opus perditur: quia in
iudicio quando dicit vobis: Ecce quid
ego feci pro te. quid fecisti tu pro me?
Si tu vis dicere domine ego remisi
mortem patris vel zē. amore cuius
dā regis vel talis domini qui roga
bat me. Et ideo vadas ad eum ut det
tibi paradysum zē. qui habebit satis
ad procurandum per seipso. Sed quan
do remissio fit pro amore & honore dei
tunc est deuotio sanctitatis. Ideo apo
stolus. i. thim. i. Regi seculorum
immortali inuisibili soli deo honor &
gloria. Sic fecit. b. Mar. qui venit ale
xandriam vbi predicando & miracula
faciendo conuertit innumerabiles. & fu

ut sibi dictum quod rectores terre indigna-
bantur contra eum etc. Respondit. Non
curo. ex quo ego do honorem deo in omni-
bus. Cum autem ibi iam multiplicatis fratri-
bus. et ecclesia ab eis destructa miraculis
coruscasset. et ipse in festo pasche concur-
rente tunc cum festo gentiliu celebraret
diuina. ligato fune ad collum eius. tra-
xerunt eum per ciuitatem gratias agentem.
Deinde recluso in carcere. apparuit ei
angelus primo. et secundo dominus ihesus christus
profortans eum. Cum autem in crastinum trabe-
retur per ciuitatem ut prius dicendo. in
manus t. d. 3. spiritum meum tradidit spiritus
Cum autem reliquias eius uellent perire.
tanta facta est tempestas. quod fugerunt gen-
tiles. et viri religiosi sepelierunt corpus
eius. quod postmodum apud uenetias est
translatum. Ergo ut dicitur. 1. pe. 4. In om-
nibus glorificet deus. per ihesum christum. cui
est gloria et imperium in secula seculorum. Amen.

In festo sancti Petri martiris. almu or.
predicatorum.

Coronabit qui legitime certa-
uerit. Originalr. 2. ad tim. 2.
et recitatum est statim in capla ho-
dierna. hodie per totum mundum in nostra re-
ligione sancta predicatorum. fit festum beati
Petri mar. Et sicut totum officium fit de
eo. ita erit et sermo noster. et habemus multas
doctrinas ad instructionem uirtutum. corre-
ctionem peccatorum. consolationem animarum
nostrarum. Sed prius salu. 5. ma. Pro declara-
tione thematis. sciendum quod antequam pri-
mi parentes nostri transgressi essent man-
datum dei. nullum inimicum habebant: quia si-
cut uoluntas eorum erat subdita deo per
uirtutem originalis iusticie. sic sensualitas
rationi. et corpus anime. et animalia homini. hec est
rectitudo in qua creatus est homo. de quo eccles.
2. Deus fecit hominem rectum. Post transgres-
sionem autem mandati incurrit repugnantiam
sui in seipsum. et animalium rebellionem. Nam
statim deserente eos gratia. de corporum suorum
nuditate profusi sunt. et senserunt motum in-
obediencie carnis sue tam reciproca pe-

na inobediencie sue secundum thomam. 1. q. 95. ar. 1.
Et etiam animalia fuerunt rebellia homini post
peccatum in pena peccati secundum eundem. 1. q.
96. ar. 1. Ad idem uide Augustinum. 13. de ci. di.
Ideo iob. 7. Quare me posuisti trium-
phanti tibi et facti sum mihi grauis. Et hoc fuit iustis-
simum. quia ut dicitur sapi. xi. Per que quis pec-
cat. per hec et torquetur. Sic ergo ipse fuit
rebellis deo. sic iusticia exigente creatu-
re facte sunt rebelles ipsi homini. Propter
hoc dicitur sapi. 16. Creatura. n. tibi deser-
uiens exardescit in tormentum aduersus in-
iustos. Ex tunc ergo incurrimus multos
inimicos. quos oportet dum sumus in uia bel-
lium peruenire exercere. Ideo dicebat iob
7. Militia est uita hominis super terram. et sicut
mercenarij dies eius. Non mercenarij. quod
si bene laborat promeretur: quia coronatur in
gloria etc. et hoc in sero. 1. in morte. hebr.
9. Statutum est homini semel mori. et post
hoc iudicium. Mat. 20. Cum autem sero fac-
tum esset etc. Ideo dicitur thema. Coronabi-
tur. scilicet ille in celis corona glorie que legiti-
me certauerit in hoc mundo per uictorias.
Amore uerbi ego quesui quot bella ha-
bemus in hoc mundo. per quibus habendo
uictoria coronamur in celo. Ecce quo-
modo materia erit bona. Et inueni quod in
hoc mundo habemus quicquid bella. quibus
uincuntur a deo datur corona glorie in
paradiso etc. Et habemus

Primum bellum in intellectu nostro. de quo ha-
bemus uictoria per simplicem credentiam.

Secundum bellum in uoluntate. de quo habemus
uictoria per humilem obedientiam.

Tertium bellum in carne nostram. de qua ha-
bemus uictoria per puram continentiam.

Quartum bellum in diabolum. de quo habemus uictoria
per claram sapientiam.

Quintum bellum in mundum. de quo habemus uictoria
per firmam patientiam.

Omnibus his modis fuit uictor beatus petrus. Ideo
de eo singulis diebus thesa. Coronabitur glorie etc.
Dico primo quod in hoc mundo habemus plura
satis forte. scilicet in nostro intellectu naturali. Intel-
lectus noster naturalis querit rationem rei mirabilis

et inuise et transcendens. dicendo quomodo est
hoc possibile. ac si nō diceret aliquis.
Noueritis quod ego vidi ultra mare equos
volare. statim intellectus volat. et querit di.
Quomodo est hoc possibile: habet ergo alas.
et cetera. Idem si dicat quod ultra mare sunt homi-
nes habentes unum pedem solum tam ma-
gnū quod faciunt inde sibi scutum et pluuias
et solem. statim intellectus querit rationem
ante quam assentiat firmiter. Iohannes est regula
philosophie. primo metha. Quod propter admirari
ceperunt philosophari. id est quomodo facere
re. maxime quam videbant eclipsim solis.
et lune. dicebant. Quare hoc. quomodo hoc est
possibile et huiusmodi. Nō nihil est tā extra-
neum. transcendens. et tā inuisū quam secre-
ta fidei christiane. scilicet quod sunt tres persone di-
stincte. et quod nō sit nisi vna essentia et di-
uinitas trium personarum. Intellectus et bellat
querens rationem. sed vincitur per simplicem crede-
ntiam captiuando. et subiugando eum ad cre-
dendum illud quod dixit ille quomodo nō potest metiri.
nec decipere nec decipi. et sui apostoli per
discauerunt. et sua ecclesia affirmat et deter-
minat. De hoc triumpho meremur coronari
in celo. Idem de christi incarnatione. fuit vn-
de aliquid tā exneū. mirabile. et iauditū.
quod quod deus sit homo. Nō est quod si sol factus fuisset
lapis. et celum lutum. maius est mirabile
quod deus infinitus factus sit homo in utero vni-
us puelle: statim intellectus querit rationem.
Sed habetur victoria dicendo. credo domine
simpliciter. ex quo vos dixistis et apostoli per
discauerunt. et ita habet in euangelij et
determinat. Idem de sacramento altaris
quod ex verbis unius sacerdotis siue pecca-
toris celum aperiat. et christus descendat in
hostia. et etiam in multis hostijs. ut vox
mea in auribus vestris. et cum diuiditur ho-
stia nō diuiditur christus sed totus integer
remanet in qualibet particula. ut imago in
speculo et eius parte. statim intellectus
querit. quomodo est hoc possibile. et quomodo
stat christus in hostia sedendo vel iacendo
et huiusmodi. Sed victoria habet per simpli-
cem credentiam dicendo. Domine ego credo

simpliciter ex quo vos ordinastis. et ec-
clesia tenet. et tot miraculis est confirma-
tum. Ista est victoria ex qua meremur
coronam in celo: sic subiugando et capti-
uando intellectum nostrum. De hoc dicit apostolus
2. cor. 10. Destruentes omnem altitudinem
extollentem se aduersus scientiam dei. et in
captiuitatem redigentes omnem intellectum
in obsequium christi. Ex tali victoria subi-
ugando intellectum ad credendum datur co-
rona a deo in celo. nō vnius regni corru-
ptibilis. que hodie habet et cras perdit.
sed datur corona glorie xij. stellarum. ut
dicitur de virgine maria apoc. 12. Et in
capite eius corona stellarum. 12. Moraliter ita
potest dici de quolibet christiano habente
triumphum de intellectu per simplicem crede-
ntiam. Ista misericordia est anima christiana. amicta
sole. id est christo per simplicem credentiam. et lu-
na. scilicet scientia philosophie. sub pedibus eius non
curando in his que fidei sunt de rationibus.
in capite eius corona stellarum. 12.
1. 12. articulozum fidei scilicet quod fuerunt. 12.
apostoli. qui articuli continentur in credo.
Dicat. Ecce hic. 12. veritates tamquam. 12.
stelle. Esset pulchra corona regie in qua
esset la stella d'laiba. pulchrior est corona
que dat anime que habuit victoriam de intel-
lectu suo. de qua dicit apostolus. 2. tim. 4.
Bonum certamen certavi. cursum consummaui.
fidem seruauimus. In reliquo super seculo
reposita est mihi corona. In isto bello
habuit triumphum. b. petrus martir qui fuit lo-
bardus de ciuitate veronensi vbi erant
multi heretici et infideles et eius parentes
omnes erant infideles. Inter quos exiit b.
petrus ut rosa inter spinas. Qui cum esset
5. vel. 6. annorum. veniens de scola in quadam
ciuitate vel platea obuiauit cuidam auu-
culo suo qui erat infidelis. et querebat vn-
de veniret. Respondit puer quod de scola. In-
terrogatus quid didicisset. respondit. Credo in
deum patrem et cetera. Auiculus reprehenden-
dens eum dixit. Et quis docuit te hoc
non credas: quia non est ita. Respondit puer
Ista docuit me magister. et habet ita in

carta mea: et ita ego credo. Et auunculus
voluit eum percutere. sed dixerunt sibi quod
non faceret. sed faceret sibi aliam ratio-
nem: quia statim puer esset victus. et fecit
quod puer rationes de prophetia. quas puer anul-
lauit. Pro quo auunculus indignatus.
percussit eum d. O ribalde et mecum ita
conceditis. Respondit puer. Uolo viuere et
mori in ista fide. Et ex tunc recepit fidem
in tanta firmitate. quod desiderabat et ora-
bat mori pro fide. Quando videbat corpus
christi. sicut alij dicunt adorant te christe etc.
ipse dicebat utinam domine moriar pro te et
pro fide tua sicut et tu mortuus es pro me
Unde cum semel socius quereret ab eo
scire orationem quam faciebat in elevatione
corporis christi. dixit sibi istam: que non
placuit socio. Fiat ergo ratio. Si vincenti-
bus intellectum proprium per simplicem cre-
dentiam datur corona. et petrus habuit vi-
ctoriam: ergo coronabitur qui legi. cer.
Moraliter habetis hic exemplum ut adiscatis
credo in deum. Et nullus sit se excusans. Si
cut adiscitis cantiones sic etc. Et dicit eum
quod mane et sero cum prostratione. sic lu-
crabitur coronam. Benedictus erit qui
consilium tenuerit etc.

Quod plus est propria voluntate. Super
omnes creaturas homo habet liberum arbitrium
ad volendum et desiderandum quicquid vult.
Ecclesiasticus. Deo ab initio constituit hominem
et reliquit illum in manu consilij sui. glo. in lib-
tate arbitrij. Victoria habetur per humilem
obedienciam. scilicet liberum arbitrium obediendo
deo ubi gratia. Si voluntas tua te inclinat
ad superbiam. popam. et vanitatem. et deo precipit
humilitatem. Dicitur. Domine et voluntas inclinet
me ad superbiam. tamen quia vos domine precepi-
stis humilitatem. potius volo vobis obe-
dire quam proprie voluntati. Idem de auaritia.
luxuria. gula. ira. inuidia. accidia.
Ecce quomodo habetur victoria per humilem obe-
dientiam. Quasi dicendo ut christus dixit
in nocte passionis. Non mea voluntas
fiat. sed tua. Ex isto triumpho meremur
coronam. Auctoritas iob. 3. hoc autem

pro certo habet omnis qui colit te: quia vita eius
si in probatione fuerit coronabitur. In isto
bello beatus petrus habuit victoriam. Postquam
enim habuit victoriam de intellectu per
simplicem credentiam. voluit habere vi-
ctoriam de voluntate per humilem obe-
dientiam non solum obediendo precep-
tis dei quibus omnibus tenemur obedire. sed
etiam consilijs euangelicis. Ideo intra-
uit nostrum ordinem predicatorum.
Postquam enim se recognouit. dixit. O quam
malum est stare inter serpentes et bestias
venenosas. Et sine licentia parentum
recessit. et venit ad monasterium pre-
dicatorum de verona: quia tunc incipie-
bat ordo noster. Et dicunt aliqui quod ad
huc vivebat beatus dominicus. dicens prio-
ri quomodo erat natus et nutritus inter
infideles qui non credunt articulis fidei
dei. Sed deus fecit sibi gratiam: quoniam non
fuit ab eis deceptus. pro quod volo intrare or-
dinem vestrum. qui predicat fidem christi.
De quo prior et omnes fratres fuerunt ga-
uisi: quia erat puer iam famosus et re-
ceperunt eum. In quo ordine obediuit non
solum preceptis dei. sed etiam consilijs.
Seruauit. n. ibi obedienciam generale. con-
tinenciam angelicam. et paupertatem apostolicam. Non
oportebat habere clauces sicut monachus: quia nihil
habebat in cela. ut lucraret meritum pau-
perum apostolice. Item seruauit ceremonias or-
dinis in cibo. potu. et ieiunijs. in vestitu.
in silentio. in inclinationibus. et in alijs. ita
quod sua vita non erat nisi exemplum religionis
Et quia sic se humiliabat obedire non so-
lum deo sed et hominibus pro deo. Deo et obe-
diebat sibi in miraculis. Nota de blas-
phemo heretico quem reprehendit. quia ita dicitur
fieri. cum ille non corrigeret se. imo for-
tius blasphemaret beatus petrus orauit quod
deus sibi auferret verbum. ex quo ita male
vtebatur eo. Et subito factus est mutus
Ecce quomodo deus facit voluntatem illorum
qui faciunt voluntatem dei iob. 9. Si quis
dei cultor est et voluntatem eius facit.
hunc deus exaudit. Ecce quomodo habet

Victoriam de voluntate per humilem
obedientiam. Ergo coram deo qui legi-
time certauerit. Moraliter habetis hic ex-
emplum obediendi preceptis dei. et cauendi a
blasphemis: quia ex isto peccato veniunt
siccitates. fames. mortalitates etc.
De blasphematoribus autem deberet fieri
punitio. scilicet ut perderent linguam. Et hoc recto-
res non faciunt. deus faciet: quia morien-
tur sine confessione et sine testamento. Ideo di-
cit Iob. 13. Maledicti erunt qui contem-
pserunt te. et condempnati erunt omnes qui blas-
phemauerunt te. Tertium bellum est pro
propria carne. Ecce quomodo sequitur per
ordines. Primum bellum est contra intellectum.
Secundum pro voluntate. Tertium pro carne
qua habemus victoriam per puram continen-
tiam vel duram penitentiam. Quando homo huius
etatem discernendi. caro consurgit contra
spiritum qui vellet contemplari. Latet autem non
vellet contemplari. sed in delectationibus et
luto luxurie volutari ut porcus. Ad
gal. 5. Latet concupiscit aduersus spiritum
spiritus autem aduersus carnem. Sed
vincit per puram continentiam. vel duram
penitentiam humiliando carnem afflictionibus
seu castitate. Sicut. non equus quando aufer-
tur sibi annona stat simpliciter. Ita de
equo corporis auferendo sibi delectati-
ones et solatia. abstinendo a cibo et po-
tu. solum recipiendo necessitate. Sed illi
qui nimis curat de suo corpore. accidet
ut dicitur qui nimis curat de suo equo:
quia proicit eum in luto. Teneat corpus sub
freno temperantiae. et viuetis in pace. Ex
hoc triumpho meretur homo coronam
in celo. Auertat sapi. 4. Quod pulchra est
casta generatio cum claritate. et sequitur. et in
perpetuum coronata triumphat. Nota cum cla-
ritate siue caritate. Alii sunt casti sed
non cum caritate sed ex necessitate. Vbi
gratia sunt multi religiosi vel clerici qui
solum timore perdendi honorem et famam
viviunt caste. sed habent illud desiderium
si posset fieri secrete. Latet castitas non
est plura. nec cum caritate: quia non amore dei

sed timore periculi fit. Idem de mulieribus ca-
stis solo timore. sed si secrete possent etc.
tales coram deo iam sunt meretrices.
Sed pulchra castitas et cum caritate est
quando amore dei homo vivit caste. Itaque
habuit beatus petrus martyr. qui cum magnis
abstinentiis afflictionibus. et asperitati-
bus vite. semper conservauit suam vir-
ginitatem ut papa testatur in sua ca-
nonizatione testimonio confessorum etc.
Nunc. non in corde desiderauit illud opus.
si forte in somnis. hoc non est culpa etc. Fuit
enim purus ut puer. 5. annorum. Propter
hoc deus fecit sibi gratiam: quia quando tangebatur
infirmitas statim curabatur. Illuminabat
cecos. curabat surdos et mutos etc. Ita
tamen gratiam habuit ex sua virginitate. quia sua
vestimenta curabat infirmos. Et possu-
mus de eo dicere illud luc. 6. Dis tur-
ba querebat eum tangere. quia virtus de
illo exibat et sanabat omnes. Propter vic-
torem quam habuit contra infirmam carnem. Ergo co-
ronabitur qui legit. certauerit. Mora-
liter habetis hic exemplum viuendi caste. Multi
enim deficiunt in isto plio et vincuntur. Dica-
tur iuxta auditores etc. Iohannes apostolus. 1. ad
thim. 4. hec est voluntas dei sanctificatio
vestra ut abstineatis uos etc.

Quartum bellum est contra dyabolum
qui fortiter bellat contra nos non cessat die ac
nocte. Bellum intellectus voluntatis et car-
nis cessat aliquando. sed bellum dyaboli non cessat
Iohannes apostolus. 1. pe. 5. Spiritus sobrius esto
et vigilate. quia aduersarius vester dyabolus. tanquam leo
rugiens circueat querens quem deuoret etc.
Vincit autem per veram sapientiam dupliciter.
Alii vincunt dyabolum expellentes eum a
se. non consentiendo temptationibus. Alii vin-
cunt dyabolum expellendo eum non solum a se sed
etiam ab alijs per veram sapientiam. et ista est me-
lior victoria. Sicut miles qui diligenter
custodit castra sibi commissum a rege bene-
facit. et meretur salariū: sed si vult hic
acquirat alia castra inimicorum regi tamen
meretur maius salariū. Ita si ille qui

predicat custodit castre persone sue p bo
na vita. tal' mēf coronā. S; si p sapia;
diuie p̄dicatōis acqrit regi x̄po castra
inimicōz. qm̄ p̄dicādo p̄uertit supbum
qui erat castrum dyaboli per superbiā.
vel p auaritiā. vel p luxuriā. z sic
de alijs. tal' meli' meret' coronā. i. pe.
s. Pascite qui i vob est gregem dei p
uidētes n̄ coacte sed sp̄otance s; deu.
neq; turpis lucri gr̄a. s; voluntarie. z
cū appuerit p̄nceps pastoz p̄cipietis i
marcessibile gl̄ie coronā. Istā victori
am hūit b. pe. Qm̄. n. fuit magnus z
studuit theologiam. i. cepit p̄dicare. O
quot castra acq̄sūt x̄po. P̄rio. n. acq̄
sūt castre corp̄is sui. Dicit papa q̄ nun
q̄ peccauit mortāl'r. s; i gr̄a baptisma
li cōseruauit se eā cōtinue augumētā
do. deide p̄dicādo sapiam dei. Quot su
pbi fuerūt cōuersi z fecerūt p̄niam. z
sunt mō i paradiso ex sua p̄dicatiōe. Itē
quot auari vsurarij. Itē quot lufurio
si z p̄cubinarij. quot gulosi. quot iracū
di q̄ remittebāt inimicis z faciebāt pa
cē. quot ifideles z heretici cōuersi fue
rūt. Si ergo p verā sapiam q̄s cōsequi
tur coronā. Quid dicem' de b. pe? Co
ronabit' q. zc. Dicit' hic de nube edu
cta p̄tra estū solis ad ppli p̄solatione;
mirabil'r. Moral'r hētis hic exempluz
docēdi filios. fuitozes. z ācillas ufas:
qz qm̄ homo docet alios aliqd̄ bonum
q̄ homo acqrit h; coronā gl̄orie. Auc
toritas eccl'ci. 32. Rectorē te posuerūt
noli extolli. curā illoz habe z sic cōsi
dera. z oī cura tua explicita recūbe.
vt leteris pp illos. z ornamentū gratie
accipias coronam. Quintū bellū est q̄
mūdū qui bellat p̄tra nos i ifirmitati
bus. paup̄tatibus. siccitatibus: tribula
tiōibus: z aduersitatibus. Jō dicit x̄ps
iob. 16. In mūdo p̄ssurā hēbitis s; p̄si
dite. qz ego vici mūdū. Uicitur autem
iste mūdus p firmā patiētiam. Dicēdo
domie vos potestis me iuuare: sed ex
quo vob placet q̄ patiar paciēter reci

pio. Ex hoc hō meret' coronā. Apoc. 2.
Esto fidel' vsq; ad mortem. z dabo tibi
coronā vite. Istā victoriā hūit b. pet.
Dicit' cū cēt iquisitor z disputaret q̄ he
reticos. nō poterāt sibi r̄ndere. heretici
tracrauerūt eius mortē. Fuit. n. vēdi
tus vt x̄ps. z dū tret p viā fuit occisus
Nō eius martiriū i quo pluit sanguis
de arborib' illius nemoris vbi fuit oc
cisus. z celum fuit visum aptuz. z x̄ps
cū virgine recipiētes i celo b. petruz.
Illa terra vbi fuit occisus hūit magnā
virtutem ad curā infirmitates. Fuit
sepultus honorifice. z lampades accē
debātur luie de celo descēdente. Ideo
cantat'. Ad sei petri tumulū frequ' s
lux descēdit. in cuius laudis titulū lā
pades accendit. Miracula que fecit in
terra in mari. z i mulieribus p filijs
hēndis ifinita sunt. P; ergo quō b. pe.
hūit victoriā de intellectu p simplices
credētiā. de volūtate p hūilē obediē
tiā. de carne p nitidā; p̄sciam. de dya
bolo p firmā sapiam alias verā. de mū
do p firmā patiētiam. Ergo vt dī Jac. p̄
Btūs vir q̄ suffert tēptatiōez qm̄ cum
p. su. accipiet coronā vite. quaz repro
misit deus diligentib' se.

In festo ap̄loz philippi z Jacobi.
Ecce quō cōputati sunt inter fi
lios dei. hēt verbū istud textua
liter sapie. s. Official'r i epistola
hodierna. hodie ē festū duoz gloriofo
rū ap̄loz. Et si de vno ap̄lo ē magna so
lénitas multo magis de duobus. Et si
placet deo hēbinus bonas doctrinas.
ad virtutū instructionem. peccatorum
correctionem. z vite reformationem.
Sed pri' salutetur virgo ma. zc. Pro
huius verbi declaratione z materie p̄
dicāde itroductione. scien' q̄ inter oēs
scōs qui fuerunt a principio mundi. z
sunt. z erūt i postez qui magis p̄uētē
ter z excellenti' dicuntur filij dei sunt
apostoli. licet omnes sancti z deuore

personae dicatur filij dei. Ratio est ista. Nam filiatio diuina causatur in homine ex uita spirituali que habetur in homine per gratiam ex parte spiritus sancti. aliter quod dicitur sit magnus dominus. vel platus. magister seu graduatus. si non habet vitam spirituales non est filius dei sed inimicus. Sicut. n. secundum conceptum non habet rationem humane filiationis donec infunditur anima rationalis que complet humanam vitam et dat esse substantiale in specie humana sic etc. Nota ad hoc pulchrum miraculum; b. petri mar. de muliere pietate frustrum carnis etc. Pro ergo quod filiatio humana uenit ex spiritu rationali. quo deperdito per mortem. illud corpus non dicitur filius nec filia nostra proprie loquendo. Ita licet homo sit genitus a deo in baptismo. et sit confirmatus. et sit magnus dominus etc. nisi habeat vitam spirituales et spiritum sanctum secum per gratiam non dicitur filius dei. Sed quando post baptismum et confirmationem homo uiuit in uita spirituali. quod plus curat de anima. quod spiritus est melior corpore quam de corpore. dolet de peccatis preteritis cauet de futuris. talis dicitur filius dei. Auctas ad ro. 8. Quicumque spiritu dei agitur. id est regitur mouetur et informatur. hi filij dei sunt. Item alia de veteri testamento. Dauid loquens de personis qui tenent vitam spirituales dixit psalmi. Ego dixi dii estis et filij excelsi omnes. Nota dii estis non essentialiter sed participatiue. Ad ad propositum constat quod inter omnes sanctos apostoli excellentius tenuerunt vitam spirituales. et fuerunt pleni spiritu sancto. Nam doctrina est clara in sacra theologia. quod christus est fons omnis gratiae spiritualium. Iohannes sancti qui fuerunt christo propinquiores fuerunt magis spirituales: quod magis appropinquant christo fonti spirituali magis est spiritualis. Ad inter sanctos qui fuerunt ante christum et post: apostoli fuerunt christo propinquiores. quod cum ipso steterunt conederunt. et biberunt ideo fuerunt magis spirituales et maiores sancti. Non similitudine; digitorum in manu ad digitum longiore. Sancti patriarche qui fuerunt ante christum. fuerunt sancti et spirituales. sed magis sancti et perfecti fuerunt prophete qui fuerunt christo propinquiores. ut moyses. d. et alij. Sed inter omnes istos

sanctior fuit Iohannes baptista: quod fuit christo propinquior. quod eum baptizauit. unde dixit christus de eo Mat. xi. In me natos multos non sursum maior iohanne baptista. Uirgo autem maria. super omnes fuit spiritualior. quod fuit christo propinquior: quod ipse portauit in utero. 9. menses. Post uirginem autem maiores sancti et magis spirituales et plures pleni spiritu sancto. fuerunt sancti apostoli. post eos sancti martires. Et post sancti confessores: Ultimo uerum nos quia nihil ualemus. Non sumus nisi surfur et huiusmodi. ideo dicebat apostoli ad ro. 8. Nos ipsi primitias spiritus habentes. gloria tunc potius et ceteris abundantius. ideo. n. spiritus testimonium reddit spiritui nostro quoniam sumus filij dei. Recte ergo dicit apostolis philippo. et iudicis thea. Ecce. s. ratione et more; quod. s. isti duo apostoli reputati sunt in me filios dei. Pro; thea. Ad hoc potest care de uita unius apostoli est magis summo. quod tomagis de duobus apostolis Iohannes dicit modicum de quolibet. Et primo in b. philippo noui. 3. signa diuine filiationis. Primum est dilectio spiritualis.

Secundum est predicatio euangelicalis.

Tertium est passio martirialis.

Quantum ad primum Dilectio quam habebat b. philippus ad suos preces et amicos. tota erat spiritualis. Primum apostolus uocat a christo fuit philippus ut patet Ioh. i. Dixit sibi christus se sequere me. Nudum christus habebat dixerat alteri. Philippus uero illuminatus et instructus a christo uolebat thea et adducere fratres suos ad christum non ut sibi daret aliquid temporale. sed ut saluaret animas eius et ibat quod credo fratres suos nathanael gerat magis deest in lege. Quo in uento. Dixit sibi philippus illud ioh. primo. Quae scripsit moyses in lege et prophete iuuenimus ysaie. ueni et uide. Et duxit eum ad christum quasi uolens dicere. Domine sic me illuminastis et conuertistis. illuminastis et conuertistis fratrem meum. Placet mihi dixit christus. Et dixit nathanaeli. Ecce ueni israhel. in quo dolus non est. Dixit ei nathanael. Ubi me nostis? Iesus respondit et ait. Primum te philippus uocaret cum esses sub ficu uidi te. Tunc nathanael a christo illuminatus et conuersus dixit christo Rabi tu es filius dei. tu es rex israhel. Ecce

quō oñdit amor spūal' b. philippi erga
frēm suū. In hoc deficiunt mō i mūdo
qz tota dilectio nra ad parētes z aīcos
est carnal': qz diligim' corpora pētū. ho
nores. officia zc. cōcedēdo. bibēdo. z ri
dēdo. z triūphare. valde pauci sūt qui
habēt amorē spūalē diligēdo aīq; alte
ri'. eū iducēdo ad bonā vitā. cū tñ xps
p̄cipiat d. ioh. is. Hec mado vobis ut di
ligatis iuicē. Dñe z q̄li amor? Rñdit si
cut dilexi vos. s. amore spūali. Jō vir d;
diligere vxorē suā nō solū amore seu di
lectōe carnali s; spūali: qz si vir sit bo
n' z deuot' z uxor vana z pōposa zc.
vir d; tenere bo' iōs modos ut eā tra
hat ad xp̄; z ecōuerso vxor vir ribaldū
zc. z pētes filios suos i' struēdo vt sciāt
se signat. orat' zc. Etia debēt dāe opor
tunitatē audiēdi missā. p̄fiteēdi zc. Uici
n' d; atrahere vicinū. soci' sociū. reli
giosus alū religiosū. cleric' clericū ad
xp̄m q̄tu n possunt bōis modis. Jsta ē
dilectō spūal'. bōa. z scā. Jō dic' scriptu
ra. apoc. vi. Spōs' z spōsa dicūt vēi.
z qui audit dicat vēi. Spōs' ē xp̄s. spō
sa ē eccl'ia q' dicit vēi. s. ad paradī. di
mittas viā i'ferm. Lu. ii. uadis p' uiam
supbie que ducit ad i'ferm; . iō ueni p'
uiā hūilitatis. z sic de alijs. z q' audit v'
bū xp̄i. s. obediēdo dicat. s. alteri ueni.
Et istud ē primum signū filiationis.
Quantū ad s̄m signū filiationis dicit
ne. s. bea. phi. fuit p̄dicatio euāgelica
sue ap̄lica. Postq; n. uixit cū xp̄o dū
spūaliter. finalr post xp̄i passionē. ascē
sionē z spūs scī receptionē philippus
memorās verbū xp̄i d. actu. i. Eritis
mibi testes i' yr̄lm. z i' oī iudea. z sa
maria. z vsq; ad vltimū terr' Nō. eritis
mibi testes de vita mea cōuersatiōe.
p̄dicatiōe. passiōe. resurrectiōe. z ascē
sionē. pp hoc b. philippus incepit p̄dica
re primo in yr̄lm in plateis. z vicis.
ciuitatibus vbi fecit magnū fructum
cōuertēdo multos ad fidē xp̄i. Deinde
p' castra. z villas p̄dicādo. visitauit to

tā iudeā. Deinde trāsīuit ad ptes sama
Dein i' asiā que ē maior pars mūdi. Di
cit historia q' psonas innumerabiles ad
fidem xp̄i p̄uertit. Jō dī philippus os
lāpadis pp suā luculentā p̄dicatiōe;
Lāpas. n. h; orē latū. Deinde est uncta
oleo. Tertio ē clara ad illuminādum.
Jta os b. philippi fuit latū ad p̄dicā
dū. ubiq; unctū z medicinale ad p̄uer
tendū p̄fos multos. clar' ad illuīandū
corda gentiū. Sibi ergo dī p' p̄pham
iere. is. Si separaueris p̄tiosum a vili
q̄si os meū eris cōuertētur ipsi ad te.
z tu nō cōuerteris ad eos. Preciosū ē
fides catholica. Uile ē error z ydola
tria. Hec sepabat scūs philippus ore p̄
dicādo. Jtem p̄tiosa res ē virtus. Uile
est vitiū. Hec sepabat b. philippus ore
p̄dicādo. Jdem de supbia z hūilitate.
De auaritia z liberalitate. De luxuria
z castitate. z sic de alijs. B. philippus
sepabat p̄tiosum a vili: qz superbū
p̄uertebat z faciebat humilem. z sic d'
alijs. Jō seqt' Jpsi p̄uertēt ad te. s. ad
fidem quā tu p̄dicās. z tu nō cōuerte
ris ad eos. s. ad eor' sectā. z errorem.
Est hic qō. quō vnus hō simplex scdm
mūdum tātos populos cōuertebat qui
erāt iam antiquati i' eor' secta mala.
z statim credebant z p̄uertebātur ad
xp̄m. Jdem de peccatoribus assuetis i'
pcis. z statim cōuertebāt ad virtutes. z
mō cū sum' multi p̄dicatiōes n̄ possu
m' p̄tē vnū i' fidelē. Jmo iā p̄vsi p̄vrtū
tur: qz ap̄li p̄vrtēt q̄si totū mūdu q̄ zc
qz i' oēs terrā exiuit son' eor' zc. z mō
m̄lti p̄vsi sūt. Pro rāsiōne dicat q' ap̄li
hēbāt tria. q̄ neq; nūq; si gētes p̄vrtēbā
tur. s. p̄mo doctrinā celestiale. Nos hē
m' oppositū. s. zc. S; doctrinā ap̄lor' to
ta erat celestiale. p̄vrtēdo gentes ad det
amorē. z ad amān celestia. Mō at doc
trina m̄ltor' to' ē poetar' dānator'. Quō
ergo poterit aliquē saluare tal' doctrinā
Aures tāgit z nubes zc. s; n̄ p̄vrtit cor
da. Doctrinā celestis z euāgelica h; op
positū. n̄ h; illas cadētias poetar'. sed

doctrina euāgelica frāgit z penetrat cō
da. z illuīat itellectū. z īflāmat volūta
tē. Deī exēplū d̄ aq̄ q̄ ascēdit nātr. tū
q̄tū dese d̄dit. Si vō pcedit a p̄ncipio
īfimo n̄ p̄t ascēdē. Ita ē de doctrina euā
gelica q̄ ab altissimo fonte pcedit ab
illo fōte de q̄ ecclī. p̄. Fons sapie v̄bus
dei ī excelsis. Jō fac ascēdē psonā duo
te p̄dicatē z ip̄z obfuarē vsq; ad celū.
S; aq̄ doctrine poetay pcedit a p̄ncipio
īfimo hūani itellect̄. Quo ergo faciet
te ad celū ascēdē. Prop̄i b̄ dicebat x̄ps
loh. 4. Oīs q̄ bibit ex hac aq̄. s. doctrine
phie s; itellectū alegoricū. sicut iterū
Qui at bibit ex aq̄ quā ego dabo ei n̄
scitiet ī eternū. Et qz b. philipp̄ p̄dica
bat doctrinā euāgelicā z celestē. z dis
putabat sūi forma silogistica z simplr
dicēdo v̄ba fidei. gētes credebāt. z p̄
tebāt: qz ita p̄miserat eis x̄ps d. luc.
21. Ego dabo vob̄ os z sapias zc. Sed s
rō qz apli hēbāt vitā spūalē. n̄ curabāt
d̄ hōis hūius mūdi. Imo dicebāt gētes
Quid vult iste hō. vult pecūias. digni
tas. R̄idebāt alij. Nō. ergo qd̄ vlt. Di
cebāt alij. Nihil aliud vult nisi honores
dei. z saluatōez aīaz. Jēruabant facie
bant magnas p̄nias z afflictōes ī suis
p̄sōis. vitabāt familiaritates. Nos vō
mō nescim̄ p̄dicare nisi p̄ vanitate.
vt videamur z laudemur. l̄ p̄ pecūijs
acqrēdis. l̄ p̄ familiaritatib; hūdis
corā regib; z d̄nis. Nō ē ista vita spūal̄
sed dānatio īfernal̄. qz l; l̄ra regis vel
pape sit optie ordiata. z colore rethori
co salerata. si vō ibi sigillū n̄ ē. q̄quid
dic̄ n̄ credit. O ribalde nōrie quō ordi
nastis istā l̄ram. S; qz n̄ h; sigillū non
credit. Ita s̄mo rethoric; z optie or
diatus ē vt l̄ra regis l̄ pape. s; q̄n̄ ille
q̄ p̄dicat caret sigillo hōe vite n̄ credit
sibi. Ita ē rō q̄ mō n̄ p̄tūt īfideles
nec p̄cōres. Apli at hēbāt vitā spūales;
z sic dicebāt ore. ita ore suabāt. iō cre
debat eis Jō ad 20. is. d. Nō audeo aliqd
loq̄ eoz q̄ p̄ me n̄ effec̄ x̄ps. Tertia rō

n̄ solū hēbāt doctrinā celestē z vitam
spūalē. s; hēbāt opa diuina. s. ī miracul̄
q̄ faciēbāt: qz q̄n̄ p̄dicabāt de articul̄
fidei vt de trinitate. īcarnatōe x̄pi. pas
siōe. z resurrectōe. z ascēsiōe. p̄babāt
b̄ n̄ solū aūctitatib; sacre scripture. sed
p̄ demōstratiōez euidētē. seu potissima
scilz p̄ miracula. Jō neq; nūz si p̄uerte
bet gētes. Jō d̄r de aplis Mar. vi. J̄
li autem p̄dicauerunt vbiq; domino
coopate z f̄mōez p̄firmate seq̄ntib; si
gnis. Dicam vobis vnu; singulare de
b. phi. q̄ p̄dicādo p̄ sibiā venit ad q̄dā
ciuitatē vbi erat qdā draco terribilis
q̄ emittebat anelūm vt furn; calcis
emittit fumū. z cōrūpebat oēs. Quib;
dixit philipp̄. Credite mihi. z statuan
istā p̄fringite z ī loco ei; crucem d̄ni
adorate vt īfirmi vri curēf. z sanent̄.
Et īcepit clamare dicēdo. Tū fac vt
sanemur z hūc martē p̄tinus p̄frige
m;. Lūc b. phi. p̄cepit dracom vt ī locū
iret desertū z nulli nocēt. Qui statim
r̄cessit z n̄ p̄puit āpli;. Lūc b. phi. oēs sa
nauit. z trib; mortuus ex dracone vitā
īpetrauit. sicq; vniūsis credētib;. eis
p̄sbiteros z dyacōes ordiauit. Nō mo
ralr. Draco cōrūpēs ciuitatē ē nōbil
p̄sona viuēs ī mala vita: qz ei; exēpio
oēs cōrūpūt. Si ī aliq̄ loco ē aliq; cle
ric; l̄ religiosus p̄cubiari;. tal̄ d̄r z ē
draco cōrūpēs z occidēs hōies audien
do missa; suā zc. Sed hētis duo reme
dia. s. p̄ inūmare preiato. Scōdo q̄ rec
tores faciāt ordiatōes q̄ oēs male mu
liercs sint ī lupanari zc. Et sic draco
eribit a vobis. z īfirmi z mōtui ex p̄c
catis suscitabunt. Jō dic̄ scriptura. i.
cō. 5. Nescitis qz modicū feritū totā
massā cōrūpit. expurgate vel; feritū
vt z sitis noua p̄p̄sio. auferet malum
ex vobis.

Quātū ad tertiu; signū diuīe filiatiōis
ē ei; passio martirial;: quia p̄ x̄po s̄sti
nuit martiriū. Un̄ cū p̄dicass; z ml̄ros
pp̄los cōuertiss; z eēt iam annoz. 37.

post hoc infideles eum reuerſi. et cruci ad
istam magis sui quem predicabat affixerunt
et crucifixum et lapidauerunt. et sic ad deum
migravit. et feliciter uitam pleuit. **Modo**
Ita nos uelimus morti in cruce p[ro]uere. quia si
cuius crux fuit christo afflictio sicut in ea uoluit
mori. et ita p[ro]na est afflictio et in illa o[mn]i nos
mori si uolumus saluari. **Jo** ap[osto]lus ad galatas. 5.
Qui christi sunt carnem suam crucifixe
runt cum uitijs et concupiscentijs. et hec
de b. philippo dicitur. **Modo** uideamus d[omi]n[u]m
ta b. Jacobi que est maior sed etiam di
cam breuiter in x. conclusionibus.
Prima conclusio quare dicitur iacobus
minor. Dico quod ad deum iacobus. zebedel
fratris iohannis euangeliste. Licet enim
iacobus zebedel natus sit prior. tamen fuit uoca
tus in apostolum posterior quod dicitur maior.
Unde ista consuetudo in religiosis obser
uatur ut ille qui prior ingreditur maior uocetur.
et ille qui posterior minor licet sit prior eta
te uel sanctitate uel dignitate. **Jo** di
cebat apostolus de se. i. cor. 15. Ego sum
minimus apostolorum. Cum tamen sit d[omi]n[u]s ma
ioribus in dignitate. et sanctitate. Sed quia
ultimo fuit uocatus ad apostolatum. di
xit. Ego sum minimus. Secunda conclusio
quare dicebatur iacobus iustus propter
meritum excellentie sanctitatis. Nam
secundum Ieronimum. tunc uerecundie et sci
entis erat quod omnis populus sumbram vesti
menti certati tangeret et quasi ruperet.
Et de eo dicit egisippus primus ap[osto]lo
rum uicinus. hic ex utero matris sue sa
ctus fuit. uinum et siceram non bibit. car
nes nunquam manducauit. Tertia conclusio
quod dicebatur iacobus frater d[omi]ni. Sed
quod quia certum est quod uirgo maria non
peperit nisi christum. Quod ergo est frater
d[omi]ni. cum non esset nisi consanguineus fi
lius marie cleophe. Sed dicitur frater
d[omi]ni. quia similis fuisse sibi phibet in
tamen ut plerique in eorum specie fallerent. Unde
eum iudei ad capiendum christum pergerunt.
iudas: qui christum a iacobo tanquam uerum
familiarem optime discernebat signum

osculi dedit d[omi]n[u]m. **Mar.** 14. Quemcumque
oscularis fuero ipse est. tenete eum etc.
Tanta erat similitudo eorum quod sanctus igna
tius qui erat in antiochia et nunquam ui
derat christum. in ep[isto]la ad b. Ioh. dicit. Si li
citu[m] est mihi ap[osto]lo te ad ierosolimas pres
uolens accedere ut uideam illum uenera
bilem iacobum: qui notat iustus quam
referat christo iesu similis: facie uita ac
modo conuersationis ac si eiusdem ueteri fra
ter esset gemelus quem dicit si uideo. ut
deo iesu; christum secundum omnia corporis lina
menta. Quarta conclusio quod erat magne
orationis et deuotionis. In oratione ge
nua flectebat ut calos in genibus sicut
in calcaneis uideret habere. hic solus inter
apostolos propter nimiam sanctitatem suam
permittebatur intrare in sancta sanctorum
non quidem causa imolationis sed orationis.
Quinta conclusio. quod mortuo d[omi]n[u]o in die
ueneris sancta uotum uouit se non co
mesturum. sicut dicit ieronimus et iose
pheus in libro de iuris illustribus. In
ipsa autem die resurrectionis cum usque ad
diem illam non gustasset. eidem d[omi]n[u]s ap
paruit ac eis qui cum eo erant dixit ap
ponite mensam et panem. Deinde pa
nem accipiens benedixit et dedit iacobo
d. surge frater mi. comede quia filius ho
minis a morte resurrexit. Sexta conclu
sio. quia prius inter apostolos missam
celebrauit. nam propter excellentiam sue
sanctitatis sibi hunc honorem apostoli fe
cerunt in antiochia. per missam cele
brauit et marchus in alexandria quando
ap[osto]li debebant incipere ad predicandum
per mundum tenuerunt consilium quod eorum
esset ep[iscop]us ierusalem. et fuit conclusum quod iacobus
O qualis honor in ciuitate ubi incepit
christianitas ubi christus passus est. apostoli
autem omnes erant sacerdotes et ep[iscop]i or
dinati a christo sed non ut in eorum ciui
tatibus essent ep[iscop]i. Septima conclusio.
habuit singularem patientiam. unde cum sep
timo anno ep[iscop]atus eius apostoli ad die
pasce uenissent interrogate eodem iaco.

quæ per eos fecisset dominus coram populo referrebant in tantum ut populus iam prope esset ut baptizari uellet. repente quidam templum ingrediens clamare cepit dicens. O uiri israelite quid facitis. cur ab istis magis uos decipi permittitis? In tantum autem populum concitauit ut apostolos lapidare uellet. Ascendit autem homo ille super gradus ubi iacobus predicabat et ipsum precipitauit deorsum; et extunc claudicauit. cum alios infirmos sanaret noluit se ipsum sanare sed propter honorem ihesu christi ut bonus miles etc. Octaua conclusio fuit martyr gloriosus. In anno autem episcopus sui trigesimo uidentes autem iudei quod non possent occidere paululum eo quod cesarem appellasset et romanum missus fuit. persecutio sue rabie in iacobum conuerterunt. pro eum occasionem querentes. Iohannes ad eum conuenerunt dicentes. Quamuis te ut reuoces populum; quod errat in ihesu putans quod ipse sit christus. Deprecamur ergo te ut suadeas omnibus conuenientibus in die pasche de ihesu. tibi. non obtemperabimus omnibus et de te tantum nos quod populus testimonium ferimus. quia iustus es et personam nullius accipis. Statuerunt ergo illum supra pinam templi et uoce magna clamantes dixerunt. uiroque iustissime. cui omnes nos obtemperare debemus annuntia nobis quid tibi uideatur de ihesu. Tunc iacobus cum ingenti uoce respondit. Quid me interrogatis de filio hominis. Ecce ipse sedet in celis a dextera dei uenturus iudicare uiuos et mortuos. hoc audient. christiani gauisi sunt ualde. Pharisei autem et scribe dixerunt male fecimus tale testimonium prestare ihesu. ascendamus et precipitemus eum deorsum et clamauerunt dicens. O O quod iustus errauit et precipitauerunt eum et lapidibus obtruebant dicens. Lapidem iacobum iustus qui detectus non solum mori non potuit: sed conuersus et super genua procubens orabat dicens. Rogo domine dimitte eis. quod nesciunt quid faciunt. Tunc unus ex ipsis

ptica fullonis accipiens. ualido ictu caput eius impetijt. et cerebrum excussit. tali; martirio migravit ad dominum. hec egisippus. Nona conclusio quam refert iosephus. quod propter peccatum mortis iacobus iustus factus est excidium iherosolimitanum et dispersio iudeorum. sed non solum ob mortem iacobus imo ob mortem domini precipue hec destructio facta est. secundum quod dominus dicit in euangelio luc. 19. Non relinquent in te lapidem super lapidem eo quod non cognoueris tempus uisitationis tue. Titus. non filius uesperiani imperatoris iherosolimitanum cepit. et captam subuertit: templum funditus destruxit. Et sicut iudei christus. 30. denariis emerunt: sic et ipse uno denario. 30. iudeos uendidit ut narzat iosephus. nonaginta septem milia iudeorum uenditi fuerunt. et undecies cetena milia fame et gladio perierunt. etc.

De inuentione sancte crucis.

Michi absit gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu christi. Verbum istud habet textualiter ad gal. 6. et in epistola hodierna. Solenitas ista et festus prius dicitur inuentione sancte crucis: quod b. helena mater constantini imperatoris cum multis miraculis inuenit cruce; domini nostri ihesu christi quam iudei absconderunt. De hoc etiam erit sermo noster. Si placet deo habemus bonas doctrinas. illuminationem; uite et ordinationem et animarum nostrarum consolationem. Sed primo salutetur uirgo maria. In presenti sermone. intendo pertractare uerbum propositum tripliciter.

Primo in persona christi in cruce patientis.

Secundo in persona b. helene cruce reuerentis

Tertio in persona cuius; hominis uere creditis

De primo pertractando uerbum in persona christi in cruce patientis. dicit ihesus christus. Mihi absit. scilicet quod ueniam ad gloriam resurrectionis corporis nisi per cruce. Inuenitur enim. clare in sacra scriptura quod christus multo tiens fuit in periculo mortis iter iudeos. et diuersum se fuit ei; mors iterata

sed oēs alios modos moriēdi vitauit fu-
giēdo vlt̄ alr. s; ad mortē crucis venit
gratis ipsemet d̄ galilea i ierl̄. Prio fu-
it in piculo moriēdi a gladijs icidētib;
statī qm̄ fuit nat̄. Luc. n. regebat hero-
des alienigena qui fauor̄ impatoris ro-
mani abstulit regimē iudeor̄. qui audi-
ens natiuitatē regis iudeor̄ a regibus
orientis z locū natiuitatis a rabinis iu-
deor̄ voluit x̄p̄s occidere ppter qd̄ ni-
sit gentes armor̄ vt occiderēt oēs pue-
ros citatis bethleē. z eius attinētis. s;
angel̄ d̄ni appuit ioseph d̄. q̄ fugeret
in egiptū cum puero z matre ei⁹ z sic
euasit x̄p̄s. Et fuit cōpleta pph̄ia Job
prio. Pueros percussit gladio. z euasi
ego solus. Queritur quare ista mors
non placuit x̄p̄o. Responsio moral̄ ad
instruendū nos vt vitem⁹ mortē gladij
spiritualis. s. excōicationis. Legit̄ q̄ i
passione sol⁹ petrus portabat gladium
Job. i. Symon petr⁹ habēs gladium
eduxit eū. z percussit pontificis seruū. z
abscidit auriculā ei⁹ dexterā. Rō q̄re
solus petrus portabat gladiū. q̄ solus
papa vel p̄latus portat gladiū sentētie
excōicationis. Iste gladi⁹ multū est ti-
mendus z cauend⁹. Sic. n. gladi⁹ mā-
lis scidēdo diuidit mēbrum a corpore.
quo mortuo vel diuiso nō proficit sibi
esca corporis. ita gladi⁹ spiritualis diui-
dit mēbrum a corpore eccl̄ie in tantū;
q̄ nō habet ptem bonorum que sunt.
Si mihi daret electio quid vellē ampli-
us. vel pdere digitā vel stare excōica-
tus per annū. citius vellē perdere di-
gitum imo man⁹. z pedes zc. q̄ esse ex-
cōicatus per mediā horā. Dicat̄ mira-
culū de arbore nucis. Ecce rō q̄ x̄p̄s
noluit mori cū gladio ut nos vitemus
gladiū spirituale qui ferit qm̄ dicitur d̄
nuntiam⁹ talem eē excōicatuū zc. Job
i. Fugite ergo a facie gladij qm̄ ultō
iniquitatum est gladi⁹. Fugit hō fact-
em eius gladij qm̄ hō nō ponit se in oīo-
ne: q̄ statī inuenit absolutionē. Null⁹

dicat. Ita hñ comedo. dormio. z bibo
sicut ante. excōicatio nō cōedit panē.
s; comedit aīa; qd̄ pei⁹ est. Secdo x̄p̄s
fuit i piculo moriēdi p̄cipitat⁹ ut recita-
tur luc. 4. X̄p̄s. n. fuit nat⁹ in ciuitate
bethleē. z fuit nutrit⁹ in ciuitate nazā-
reth. iō dicitur ihs d̄ nazaret. z incepit
p̄dicare z miracula facere in citate ca-
pharnaū p̄uincie galilee de quo indi-
gnati illi d̄ nazareth qm̄ vēit ad eos di-
xerunt sibi luc. 4. Quāta audimus fac-
ta i capharnaū. fac z hic in p̄ria tua.
R̄ndit eis x̄p̄s in sentētia q̄ nō mere-
bant: q̄ nō credebāt in eū. imo despi-
ciebāt eū dicēdo. Nō ne hic ē filius fa-
bri z illi⁹ sutricis marie? Et repleti sūt
oēs ira. Et surrexerūt. z eiecerūt eū ex
ciuitatē. z duxerūt eū vsq; ad supcili-
um montis. sup quē citas illa erat edi-
ficata vt p̄cipitarēt eū. Ipse vō reddi-
dit se iuisibile eis qui pquirebant eū;
d. vbi est. Ihs aut̄ transiens per medi-
um illoz ibat. Quare noluit sic mori.
Q̄ si voluisset p̄ ista; mortē. etiam sal-
uasset totū mundū. Rō quare sic noluit
mori est vt daret nobis istructiones
vitandi mortē; p̄cipicij que fit ex pec-
cato supbie. Qm̄. n. demō vult aliquē;
p̄cipitare i inferno prio facit eū ascē-
dere in supcilio mōtis supbie: Uer. gr̄a
d̄ religiosi. qm̄. n. religiosus viuūt duo-
te i claustro suādo regulā z p̄stitutōes
talis via plana vadit ad paradisum. sed
dyabol⁹ volēs ipm̄ p̄cipitare in infer-
no. ponit i corde suo hāc imaginatōez;
s. q̄re tu nō vadis ad studiū. z forte es-
ses magister i theo. z post cōfessor re-
gis. deide ep̄us. z sic dimittit deuotio-
nē z obseruātiā zc. Et qm̄ est altus i
supcilio montis p̄cipitat̄ in infernū.
de quo dicit d̄ dyabolo i ps. Deiecisti
eos dū aleuarent. Idē d̄ simpliei sacer-
dote qm̄ habet puū beneficiū nō curat
de p̄cubina. q̄ nō posset p̄uidere sibi
z filijs. nec dat aīcis. Q̄ dicit dyabol⁹.
Ego faciā te ascēdere. Pōit i corde suo

ut ponat se cum magnis dominis . et cum eis
habeat beneficium . et . Et quoniam sunt . precipi-
tantur a dyabolo deiecerunt eos dum alle-
ge . Idem de laicis . Quoniam . n . est artifex vel
laborator qui vivit simpliciter de suo la-
bore . et officio . vadit recte ad paradysum
per viam planam . sed dyabolus ponit in cor-
de suo . d . quare tu non es in consilio et in of-
ficiis talis . et . Et quoniam sunt alti . et . deieci-
sti eos . et . Idem de mulieribus . Quoniam . n .
mulier vivit simpliciter . curat de domo . et
de filiis . diligit virum . et obedit ei in
omnibus licitis et honestis . talis mulier va-
dit recte ad paradysum . sed dyabolus ponit
in corde suo ut sit domina . et quod cantet galiam
et quod nihil fiat nisi sicut ipsa ordinabit
et . et quare ego non faciam ut talis faciat . Et
quare ego non ibo ut talis sic induat . et . O
quot moriuntur precipitate . Iob . 20 .
Elevasti me valde : et quasi super verticem ponens
alifisti me . Ita dicit Iob . in persona precipitanti
dyabolo valde scio quod morti trades me
Ecce ratio quare Christus noluit mori precipitans
Tertio fuit in periculo moriendi lapidatus ut
narrat a Iohanne evangelista . et . et . 10 . capitulis
Luce . n . Christus predicaret iudeis de sua divina
te . d . Amene amene dico vobis si quis sermonem
meum servaverit . s . legem suam evangelicam : morte
non videbit in eternum Cum dixerit iudei . Quare
te ipsum facis : Numquid tu maior es patre nostro
abraam qui mortuus est et prophete mortui sunt et
tu dicis si quis sermonem meum . et . Respondit Iesus
Amene amene dico vobis antequam abraam fieret .
ego sum . et . Iudei dixerunt . moriatur . Tulerunt
ergo lapides ut iacerent in eum . dicit Iohannes . Iesus
autem abscondit se et exiit de templo . Quoniam noluit
ut mori ista morte respondeo quod ad instructionem
non veni . ne lapidati moriantur ex peccato
avaricie . Avarus . n . est lapis durus et frigidus
quod nullam habens pietatem de proprio indiget . De
avaro . dicit Iob . 41 . Cor eius indurabit quasi
lapis . Avari autem moriuntur lapidati . tot mo-
di precipitanti quot sunt modi avaricie . Pri-
mus lapis et primus modus avaricie est qui dicitur rapi-
na . Istus lapis precipitanti domini temporales a dya-
bolo qui non sunt contenti de suis redditibus : quod
non sufficiunt . tot sunt vanitates quas faciunt . et

perquirunt de suis vassallos . et . Secundus la-
pis dicitur symonia . Istus lapide precipitanti reli-
giosi prelati . clerici qui nesciunt dare beneficia .
nec ministrare sacramenta nisi cum pecuniis
et . Tertius lapis dicitur
usura . Antiquitus soli iudei lapidabantur isto
lapide . sed modo est christiani . si prestat aliquid ali-
cui . statim dicunt reddite mihi tantum . Usura est
et damnatio . nec papa possit aliquid accipere
sine peccato . O quot lapidantur isto lapide .
Idem si habent aliquid vendendum ad imminuendum . volunt
apud per expectatorem . Item si prestat super pos-
sessiones . recipiunt fructus . usura est . Idem si
pro mutuo obligat libertatem alterius
ad molendum in suo molendino . si vis esse
sualia sit vera emptio et vera venditio
et pretium sit iustum . aliter autem quomodo
modo dicatur nomen in damnatione
anime sue usura est . et damnatio . Quartus
lapis est fraus male emendo . et male ven-
dendo . Istus lapide lapidantur merca-
tores . tabernarii . hostalarii . et heretici .
Quintus lapis est calumnia . Istus lapide
lapidantur iuriste . advocati . iudices .
et procuratores . et notarii . qui calumnia
se dilatant questiones . faciunt durare lites
quod dum sentiunt pecunias . et . Sextus lapis
dicitur furtum secretum . Istus lapide lapidantur
illi qui vadunt de nocte . furando galinas .
fructus . et . Septimus lapis dicitur
detentio . Istus lapide lapidantur qui de-
tinent sibi solidam suorum . ancillarum deci-
mas . primitias . et legata defunctorum non
implendo testamenta . Item illi qui detinent il-
lud quod invenerunt . Ecce quot lapides precipi-
tantur dyabolo de homines . Iohannes Christus noluit mo-
ri lapidatus . Iohannes dicit scriptura ecclesiasticum . 32 .
In via ruine . s . avaricie non eas et non offen-
des in lapidibus nec credas te vie laboriose
nec possas anime tue scandalum . Quanto fuit in
periculo moriendi potest . Ihesus . n . venit pau-
per in mundo . iuxta prophetiam zacharie . 9 . Exul-
ta satis filia syon . iubilata filia iherusalem . Ec-
ce rex tuus venit tibi iustus et salvator ip-
se pauper et sedes super asinam . Et in tantum
tenuit vitam pauperem in hoc mundo

q̄ nō habebat domū nec cameram ad
quam declinaret post sermonē sed iūi
tabatur ab aliquo zc̄. Iudei v̄o inimi
ci sui videntes q̄ eū non poterāt occi
dere. nec precipitare. nec lapidat̄. volue
runt ipsum potionare secreta. z̄ inuita
bant ipsum ad prandiu. Et potestis co
gitare si faciebant salsam veneni potio
nando vinū. vel aliud. De hoc prophā
in p̄sona xp̄i. d. h̄iere. xi. Tu autē domi
ne demonstrasti mihi z̄ cognoui. tu ostē
disti mihi studia corū. cogitauerunt q̄
me cōsilia dicētes mittam⁹ lignū i pa
nem ei⁹ z̄ eradam⁹ eum de terra viuē
tium. z̄ nomē eius nō memoret ampli⁹
S; xp̄s qz omnia sciebat nolebat come
dere de cibo venenato. Q̄ nō voluit mo
ri ista morte? R̄ndeo q̄ ad instruendū
nos vt vitē⁹ mortē; potionatā ex pec
cato luxurie. Qui. n. auit aliū potiona
re cōiter ponit venenū in cibo dulci z̄
delectabili. Ita facit demon. Lib⁹ dul
cis z̄ delectabilis v̄r luxurioso luxuria
zc̄. sed ibi ē venenū peccati qd̄ animā
occidit. Lib⁹. n. est venenat⁹ nisi fiat
iter virum z̄ vxorē. z̄ seruando modū
zc̄. Idem iob. 6. Nunquid pōt aliquis
gustare qd̄ gustatū affert mortē? quasi
dicat non. Null⁹. n. q̄tūcumq; exuriat
vel siciat comederet cibū. quem sciret
venenatū esse. Jō dicit z̄ nunquid pōt
zc̄. Et tu luxuriose comedis d̄ illo cibo
quē sis venenatū veneno peccati mor
talis. nisi sis infidelis. Quito fuit i pe
riculo moriēdi crucifixus. Et iste mod⁹
moriēdi placuit sibi. z̄ acceptauit. Ut
videntes iudei q̄ nō potuerūt eum occi
dere precipitat⁹. nec lapidatus nec po
tionat⁹. dixerunt moriat⁹ crucifixus. z̄
parauerūt crucē. Et tūc p̄dicabat chri
stus in illa puincia. s. galilee. Et sciēs
q̄ iam iudei parauerāt crucem. dixit
discipulis suis. illd̄ Mat. 20. Ecce ascē
dimus ierosolimā z̄ fili⁹ hominis trade
tur. Ita q̄ nō violenter s; gratis venit
ad crucē. z̄ data sentētia a pilato non

excusauit se. nec appellauit. s; dicit ioh̄es
i9. q̄ baiulās sibi crucē exiuit i eū qui
d̄r saluarie locū. Quare iste mod⁹ mo
riēdi p̄ alijs placuit sibi? R̄ndeo. Jam
scitis q̄ totā malū; tā aiāz ut peccatū
ignorātie. inclināōis male. q̄ ēt corporz
vt ifirmitates. dolores. labores z̄ fina
liter mors zc̄. totū hoc venit ex pecca
to ade z̄ eue qd̄ peccatum venit ex re
ceptione illi⁹ surct⁹ vetiti. Xps ergo q
venit ad reparandū oīa mala tam aiā
rum q̄ corporū. ipse. n. est ille fructus
de quo d̄r v̄gni marie. benedict⁹ fruc
tus ventris tui. reposuit fructum i ar
boze. qz dicūt historie grecorū antiqz.
Que arbor crucis erat d̄ illomet ligno
de quo adā accepit fructum. Jō quādo
xps fuit in arbore crucis. tunc xps fru
ctus fuit in arbore restitutus: z̄ repa
rauit omnia mala que ex peccato ade
fuerāt sequuta suādo ordinē. qz sic ma
la. aiē venerūt p̄io deis corporis. sic xps
reparādo p̄io reparauit mala aiāz dā
do remedia p̄ baptismū ex quo remitte
tur oīa peccata. repauit scientiā denū
tiano nobis gl̄iam paradisi. ordines
āgeloz. Inclinatōes malas refrenauit
sacramēto penitētie. Q̄n aut redibit ei
to z̄ bene cito ad iudiciū generale. tūc
reparabit mala corporz: qz tūc resurge
mus ipassibiles. z̄ imortales. Ecce rō
q̄re voluit mori i cruce. De hoc figura
numeri. 21. d̄ spente eneo zc̄. figura fu
it passiois xp̄i. ex qua nos sum⁹ salui Si
cut moyses exaltauit spentē i deserto.
ita exaltari oportet filiū hominis. s. i cru
ce. Jōh. 3. vt oīs qui credit in ip̄m non
peat sed habeat vitā eternā. Jō dicit
xps. Mihi absit gloriari nisi i cruce do
mini nr̄i ihu xp̄i.

Quantū ad fm̄. hoc v̄bū p̄tractat in
p̄ d̄ scā helena crucē regente post xp̄i
passionē. resurrectōz. z̄ ascēsiōez. Scā
cruz faciebat ifinita miracula ex quibz
multi quertebantur ad fidem christi.
O dixerūt iudei ista cruz destruct nos

Ideo abscondatur ne a christianis inueniatur. Et foderunt in monte caluarie quasi passus. xx. sub terra. et ibi absconderunt sanctam crucem. Ubi fuit abscondita per annos. cc. et ultra. quo usque illa sancta mulier helena mater constantini imperatoris. que nouiter fuit ad fidem conuersa ex multis miraculis sibi factis. Propter quod illa sancta mulier uenit iherosolimam ad inquirendam crucem christi. que omnes iudeos contra se uocauit. Cum autem regina interrogasset de cruce et de loco ubi fuerat dominus crucifixus. et illi nihil latens indicare uellent. iussit omnes igne cremari. et illi timentes: tradiderunt iudam dicens. Indicabit tibi. Iste enim totum sit. Ad quem regina: per crucifixum fame te perueniam nisi mihi dixeris ueritatem. Ipsum ergo in puteum siccatum iussit proci et ibidem molestia famis cruciari. Cum ergo die septimo inde extractus esset et ad locum ubi sancta crux erat ueniret. et oraret. locus subito promouetur. et fumus aromaticum mirri odoris sentitur. Ita ut miraretur iudas. et diceret manibus iunctis. in ueritate christe tu es saluator mundi. Et percipiens se uiriliter incepit fodere. Et. xx. passus fodiens. tres cruces absconditas inuenit. Cum autem in crucem christi ab alijs discernere nescirent. posuerunt eas in medio ciuitatis. et circa hora nona. quidam iuuenis mortuus deferretur. Judas feretrum tenuit. et primam et secundam crucem super corpus defuncti posuit. sed nequaquam ille resurrexit apponens autem tertiam crucem defunctus rediit ad vitam. et multa alia miracula circa infirmos fuerunt ibidem facta. Dyabolus autem in aere uociferabatur dicens. O iuda quid fecisti? Jude meo pertraxisti opatus es. Nam ille me suadente fecit prodicionem. et tu me renouente crucem iesu inuenisti. Per illum multorum lucratus sum annos. et per te uideo me perdere quas eram iam lucratus.

Per illam regnabam in populo. per te iam expellar de regno. Respondit iudas. christus te damnet in abissis ignis eterni. et baptizatus est. Et multi iudeorum uisis tot miraculis conuersi sunt et baptizati in gloriam dei. De ista inuentione fit hodie festum. Et potuit tunc dicere helena. Mibi absit gloriari nisi in cruce domini nostri iesu christi. Dicatur hic scripta fuit etiam uirtus crucis ad curandum omnes infirmitates nisi obstat quod sanitas corporis sit anime nociua. quia deus non est occasio peccati. et multis est melius pro anima quam sunt infirmi quam si sunt sani. Non ergo recurritis ad demones uel conuatores. sed ponatis super infirmitates emplastrum crucis christi cum nomine ihesu cum calore deuotionis ut sanentur. Tanta est uirtus crucis christi. quam habetis sanitatem. Ideo cantatur modo. Salue crux facta salue mundi gloria uera spes nostra. uera ferens gaudia. signum salutis salus in piculis. Uirtus crucis etiam apud infideles maxime per omnia probatur. Nam refert gregorius in. 3. libro dialogorum. quod quodam die quidam iudeus romam ueniens. et cum declinata esset iam dies. et ubi remanere posset minime reperiret. in quodam templo ydolorum se contulit. qui ipsius loci sacrilegium pertimescens quousque fidem christi non haberet. tamen se signo crucis muniri curauit. Nocte autem media euigilans uidit malignorum spirituum multitudinem et sathanam sedentem. et omnes ibi assistentes. et ueniens unus de malignis spiritibus adorauit eum. Cui ille. Unde uenis? Et ille. In tali puncta fui. et bella plurima concitauit et. usque uas. uacuum sed signatum. Ad hanc uocem illa malignorum turba disparuit. Iudeus autem ad episcopum uenit et ei omnia per ordinem enarrauit. et baptismum suscepit.

Quantum ad tertium uerbum propositum pertractabitur in persona cuiuslibet uere credentis gloriam quam nos

speramus in celo habemus per xpi crucem. quia in illa passus est. Ideo nullus ante xpi passionem intrabat celum. sed ibant vel ad infernum damnatorum vel ad locum purgandorum. vel ad locum puulorum siue iustorum vel sinum pfectorum qui dicitur sinus abrae. Dicat quomodo infernus est in corde terre ubi sunt domuncule ut in corde pomi. In sinu ergo abrae ibant anime sanctorum. Prima fuit abel etc. Et ibi expectabant christus qui extraxit eos inde quando surrexit a mortuis. De hoc propheta zacha. 9. Tu quoque in sanguine testi tui etc. Modo ex quo xpianus sic credes in xpo et ei obediens. quando moritur. iam inuenit portas paradisi apta virtute crucis xpi. Rabanus. Crux xpi clavis est paradisi. sed regit credentia et obedientia. et sic vadimus ad paradysum quem per crucem habemus. Ideo dicimus modo. Nos autem gloriari oportet in cruce domini nostri iesu xpi. in qua est salus vita et resurrectio nostra. per quam saluati et liberati sumus.

In festo corone domini.
Oronam de spiritu sponserunt capiti eius. Jo. 19. Sicut sancta mater ecclesia heri fecit festum et solennitatem de sancta cruce domini nostri iesu xpi. eo quod in ea fuit passus. Ita hodie ordo noster fratrum predicatorum ubique facit festum de corona domini. de qua fuit coronatus in sua passione in die veneris sancta. Et de ista materia erit et sermo noster. Salutetur prius virgo ma. etc. Pro introductione materie predicande. sciendum quod inter alias magnas revelationes quas xps fecit b. iohanni euangeliste in apocalypsi. fuit una valde magna visio. De materia hodie de qua ipse dicit. 19. Vidi celum apertum. Et ecce equus albus. et qui sedebat super eum vocabatur fidelis. et verax. et cum iusticia iudicat et pugnat. Oculi autem eius sicut flamma ignis et in capite eius dyademata multa. hic

sunt sex clausule et bene notande. Prima ibi. vidi celum apertum. Ista celum apertura significat incarnationem xpi. quando de celo voluit venire in utero virginali. Tunc enim celum dicitur fuisse apertum. sicut quando aliquis dominus dat aliquo donum dicitur habere bursam apertam. Ita est dicitur de illo maximo dono filii dei. quem deus pater donavit pro nostra redemptione. quando misit ipsum in hunc mundum. Ideo dicitur celum fuisse apertum. Secunda ibi. et ecce equus albus. Ecce hic puerus xpi. Equus albus fuit suum gloriosissimum corpus: quod sicut equus regitur a milite freno et calcibus equitante super sellam. sic corpus xpi fuit a spiritu sancto gubernatum freno temperantie et calcibus amoris et timoris filialis: vel reuerentialis. sedens in sella virginitatis vel puritatis. ad hebr. 7. Talis. n. decebat ut esset nobis pontifex. sanctus. innocens. imolutus. segregatus a peccatoribus. Tertia ibi et vocabatur fidelis et verax. s. i. doctrina euangelice predicationis. fidelis. s. ad complendum omnes promissiones factas in veteri testamento. Verax quod doctrina euangelica quam predicant puram. veram. et certam continet veritatem. Quarta ibi. et cum iusticia iudicat et pugnat. s. i. humani generis redemptione. quam noluit facere cum violentia et potentia. sed cum humilitate. pacia. et iusticia. satisfecit patri pugnando pro nobis in die veneris. Quinta ibi. Oculi autem eius sicut flamma ignis. s. in gloria eius resurrectione. ratio quod sicut flamma ignis ascendit sursum: sic anima xpi de limbo. et corpore de seplero sic ascendit gloriose resurgendo. Sexta ibi et in capite eius dyademata multa. Ego quasi amore veri in sacra scriptura. xps quot coronas habuit. et inveni quod ad similitudines pape imperatoris habuit. 3. coronas. s. Prima fuit de sapientia diuina. Secunda fuit de potestate corporali. Tertia fuit de presidia generali. Definit autem loquitur thema. Coronam de spiritu etc. Et de ista fit solennitas hodie.

Dico pmo q rex nr dñs ih̄s xp̄us fuit coronatus i b̄ mūdo de corōa sapie diuinalis. Pro cuius declaratiōe sciēdū q sapiētia recte dicitur corona triplici rōne. Prima. quia corona i capite portatur z qui aliūde portaret nō dicerēt coronatus. Sic sapiētia ad instar corone in capite residet. It̄o dicit̄ vulgariter de psona sapiēte. O quō habet bonū caput. De ista d̄r eccl̄i . 45. Corona aurea sup caput eius exp̄ssa signo sanctitatis. Nō exp̄ssa signo sc̄itatis. Alii qui habēt coronā sapiētie in capite: qz sunt apti in aliqua facultate. vel theologie. vel iuris zc̄. ad legē. disputā. p̄dicandū. sed nō exp̄ssa signo sanctitatis. sed vanitatis. quia multi habēt magnam sc̄itiam z malam cōsciam. z eorum vita non concordat cū diuina sapientia. Sed qñ vita cōcordat cū sapientia. tē corona est exp̄ssa signo sanctitatis. qz hēt magnam sc̄itiam z deuotionem z bonam cōsciam. Secūda rō. qz corona caret termis. s. fine. z principio. ideo d̄r dyadema qñ duo demens finē. s. z principū. h̄. n. figura; circularē z nō quadrāgularē. Ista sapia diuina caret fine z principio. vt de^o. Si. n. in figura circulari finis vnū principio ita psona sapiēs qcqd facit oīa facit ad laudē dei z n̄ pp vanā gl̄iam seu lucrū vel pp honores. vel dignitates mūdanas acgrēdas. Secus de multis q hēt sc̄iam sed nō diuinā: qz finis eorū non vnū principio. s. deo. vbi gr̄a: multi sūt sapientes i legibus: qui laborauerunt in studio. principū ē a deo: qz oīs sapia a deo est. sed videamus de fine vtrūqz sit ad deū vel mūdum. Si. n. finis ē vt acgrant diuitias. honores. dignitates. finis ē mundanus z non diuinus. Si enī homo iterrogaret studētes singulim dicendo. qñ studes que ē intentio tua? Omnes r̄nderent. vt postq̄ sum bachelarius. uel doctor vadam ad p̄ria; z ducā vxorē. ero aduocat; z p̄grega

bo zc̄. Ecce qual finis. finis deberet cēdicēdo. Ego studeo vt scdm̄ dei z iura ego regā p̄ psonā meam. Deinde ciuitatem zc̄. Idem de canonistis. quia cum diligētia student vt cum habuerint gradum vadant ad papam pro b̄ficiis z dignitatibus obtinendis. Primum ē a deo sed finis non cōcordat. Sed si dicerent deus dedit canones vt mūd; z eccl̄ia ab eis gubernet. It̄o volo studere vt sciam me regere. z ecclesiam dei talis finis ē bon;. si post vobis dat̄ beneficiū vel dignitas tē b̄n venerit. Idem de theologis. modo solū pauperes curant d̄ theologiam. cuius principū ē a deo sed finis m̄torū ē ad mūdū. s. vt videāt. laudēt. vt hēant p̄fessiones familiaritates. cameras vel ep̄atū zc̄. Talis finis n̄ vnū principio. s; theolog; d; studere vt cognoscat deum. z eum cognoscēdo diligat z faciat ipsū; alijs cognoscere z amare predicādo vel legēdo. z sic lucrāt coronā gl̄ie. quā m̄ti pdunt: qz eorū finis ē solū ad illa mūdāna z trāsitoria. It̄o iacobus ap̄ls dicebat. ;. capitulo. Nō ē ista sapia d̄ sursum descēdēs. i. diuina s; terrena aīal dyabolica. Tercia rō. qz corona qbus dā florib; eminenter ornatur. s. q̄tuor. scus de girlanda q̄ est tora plana ita corona sapiētie eminet q̄tuor florib; ante z retro a dextris z a sinistris. Flos qui ante eminet ē cognitō dei. qui est creator z gubernator oīum creaturaz simplex i essentia. z trin; i p̄sōis. p̄nator bonorū. z p̄nator malorū. Flos retro est cognitio creaturarum que sunt in triplici gradu. Quedam sunt pure corporales ut elementa z iumenta. Queda; pure spirituales vt angelus. Quedam spirituales z corporales vt homines. Flos a dextris est cognitio bonorum operū; que facere tenemur z glorie sperande. Flos a sinistris est cognitio peccatorum ut caueantur: z penarum inferni vt vitentur. Ecce triplex

Ratio. Quare sapientia diuina dicitur corona.
Ideo salomon loquens de gratia diuina dicit
ps. 4. Sapientia dabit capiti tuo augmenta
gratiarum et corona inclita preget te. Di-
co quod de ista corona que est sapientia diuina
christus fuit coronatus. Hec corona fuit posi-
ta primo in die incarnationis quam uirgo
maria dixit angelo. illud luc. primo. Ec-
ce ancilla domini fiat mihi secundum uerbum tu-
um. Dicitur theologi quod in illo instanti con-
ceptionis. anima christi habuit tantam sapienti-
am quantum habet nunc in celo. Habuit. n.
corona christi quatuor flores eminentes. an-
te quod habuit sapientiam de deo. cognitio-
nem de trinitate etc. cum tamen corpus
eius non esset ita magnum ut formica. et
iam illa anima uidebat essentiam diuinam
clare. et trinitatem personarum etc. Retro ha-
buit cognitionem omnium creaturarum.
et proprietatum. stellarum. uoluerum. pisci-
um. animalium. metallorum. gemmarum. et
omnium factorum. sciendorum. et facibi-
lium. de die iudicii. et de omnibus cogita-
tionibus cordium humanorum. A dextris
quia habuit statim cognitionem omnium
angelorum et omnium predestinatorum. De-
us pater ostendit sibi librum predestina-
tionis diuini. quo uidit omnes saluandos per
eum. A sinistris. quia habuit cognitionem
de inferno de omnibus penis. et de omnibus
damnandis. et causas et rationes eorum
damnationis. quot imperatores. quot re-
ges etc. essent in mundo. et de illis tot da-
narentur ex iniustitia. Item quot plati et
tot damnarentur ex symonia. quot reli-
giosi ex inobedientia. quot clerici ex lu-
xuria. quot de matrimonio ex mala vi-
ta. quot uidue quot mortales. quot puel-
le. omnia cognouit subito. De ista coro-
na. auctoritas. can. 3. Egredimini filie
sion et uidete regem salomonem in diadema-
te quo coronauit eum mater sua in die
desponsationis illius et in die leticie cor-
dis eius. Nota egredimini filie sion. i.
sane deuote et contemplatiue. et uidete re-
gem salomonem. i. christum. Regula est et ue-

ra doctorum theologorum christianorum et etiam
iudeorum: quod ubique in isto libro dici-
tur salomo: sponsus uel dilectus intel-
ligitur christus. et ubi ponitur sponsa uel co-
lumba intelligitur et exponitur de eccle-
sia seu uirgine maria. uel de anima duo-
ta hec est expositio secundum nos. Sed iudei ex-
ponunt de sinagoga: id est diademate quo
coronauit eum mater sua. Nota iudei
ergo deus habet matrem. ergo conceptus
et natus de muliere. ergo homo est argu-
mentum insolubile. Sinagoga autem non
genuit nec precepit nec peperit eum. Sed
quare dicitur quo coronauit eum mater
sua. et non dicitur de patre: quia christus in
quantum homo non habet patrem hominem. sed
solum matrem uirginem. sicut in quantum
deus habet patrem sine matre. Non in die
desponsationis. Sicut. n. in desponsatione uir
et uxor una caro sunt Mat. 19. Erunt
duo in carne una. ita quod iam non sunt
duo sed una caro. Ita unio diuinitatis
et humanitatis in christo non sunt due per-
sone sed una. Ideo incarnatio illa dici-
tur desponsatio. Et in die leticie cordis
eius. scilicet uirginis marie: quia illud fuit pri-
mum gaudium et leticia eius quando sci-
uit se esse matrem dei. reginam celi etc.
De prima corona hec sufficiant.

Dico secundo quod fuit coronatus in hoc
mundo corona de penitentia corporali
de qua loquitur thema. Coronam de spi-
nis imposuerunt capiti eius. Ipse. n. pre-
cabat et affirmabat se esse regem mes-
syam promissum in lege. Propter hoc
dixerunt iudei et multi pilato. Si rex est
ergo coronetur. ioh. 19. Tunc milites
plectentes coronam de spinis imposue-
runt capiti eius et sequitur. Erunt er-
go illi portans coronam. spinicam coro-
nam. purpureum uelamentum. tunc fu-
it purpureus. id est sanguinis guttis ex co-
rona distillantibus rubicatum. Ratio
quare uoluit de spinis coronari est: quia
nos ex peccato a deo et ex nostris incur-

rimis duo magna mala et damna. Primum quia eramus condemnati et obligati ad furcam inferni in qua suspenduntur peccatores igne supposito. nec possunt mori. Secundum est quod perdimus paradisi regni coronam quam ex gratia habere debebamur. Propter hoc Christus voluit suspendi in cruce ut sibi credentes et obediens liberarentur a suspendio infernalis patibuli dicens patri. Ego solus suspendar etc. Ita etiam voluit spica corona coronari ut sibi credentibus et obediens daretur corona regni celestis. ideo cantat ecclesia. Coronat regem omnium corona ceterum. he. cuius nobis obprobrium coronam confert glorie. Moraliter si volumus obtinere coronam glorie in paradiso nobis a Christo promissam; nos habere in hoc mundo coronam spinarum quattuor genera spinarum continentem. anterior memoria peccatorum que commisit. minus amare ceterum. contritio. n. est spina que pungit conscientiam. Ita faciebat rex ezechias dicens. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. ys. 38. Posterior bona que omisimus. vel cogitare penas inferni quas meruimus. Propter hoc dixit Christus de iuda Mat. 26. Bonus erat ei si natus non fuisset homo ille. Dextrorsum cogitando bona que peccando perdidimus. tempus perditum. et premia perditam etiam merita. Iste spine pungunt conscientiam. Sinistrorsum considerando iudicium generale in quo Christus dicet. Ecce quid feci pro te ostendens vulnera. videamus quid fecisti pro me. Si non potestis ostendere aliqua bona. quid dicetis? dico vobis damnati vellent esse tunc in profundum inferni ne viderent illam diem terribilem. Nota hic miraculum de illo iuvene scutifero male vite. iuratore. blasfematore. iusore. leno etc. Et cum quadam nocte dormiret ubi videbat Christum et virginem mariam matrem. et sanctos. et coram Christo ducebantur anime. et Christus di-

cebat cuilibet quid fecisti pro me. et alique que tenuerunt bonam vitam hic ostenderunt aliqua bona. et alique multa. et Christus dabat sententiam bonam. ut irent ad paradysum. et gloriam. Alique autem erant que non fecerant condignam penitentiam. quibus dabat penitentiam ut irent ad purgatorium. Alie autem erant que nullum bonum habebant sed impenitentes decesserant. Istis dabat sententiam damnationis eterne. et crudeliter cito recipiebantur a demonibus et ducebantur ad infernum. Iuuenis hoc videns valde timebat. d. O miser quid dicam quando interrogabit me. quod nullum bonum feci. Et post pauca fuit vocatus coram iudice. cui dixit iudex. Quis es tu. Redde rationem vite tue. Tunc iuuenis ad hoc verbum iudicis fuit excitatus. et fuit totus canus siue albus et totus rugatus. Et quid erit de veritate. quod solo somno fuit totus alteratus. Tunc ille iuuenis dimisit omnes vanitates. recepit cilicium et multa ieiunia. confitebatur sepe. et sic fuit conversus et sanctus effectus. Iste fuit coronatus corona spinarum. Personis que de hac corona se coronant. dicit Dominus illud can. 2. Sicut liliam inter spinas sic amica mea inter filias.

Dico tertio quod fuit coronatus de corona de presidentia generali. Christus enim dominus per suam passionem non solum nobis. sed sibi meruit. scilicet coronam universalis presidentie. et vult dominum super omnes creaturas. et hoc maxime apparebit in iudicio generali. De hoc david. ps. 2. et apostolus ad hebr. 2. Dimisti eum paulominus ab angelis gloria et honore coronasti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum et omnia subiecisti sub pedibus eius oves et boues universas insuper et pe. campi. volucres celi et pisces maris qui perambulant semitas maris. et loquuntur patri de filio suo ihesu christo. inquam homo

dicte. Minuisti eum paulominus. minus paulo. i. modico ab angelis. Sed quare dicitur hoc. cum xps etiam in quantum homo esset maior angelis. iustitia honore. et dignitate et excellentior. hoc dicitur quod christus in quantum homo modicum fuit minor angelis. s. in hoc quod fuit passibilis propter hoc gloria et honore coronasti eum; etc. Modo ista presidentia et dominium non videtur nec percipitur nisi a christianis per fidem. sed in generali iudicio quando veniet in maiestate et non in humilitate ut in primo aduentu. et stabit in aere sedens in throno iudiciali et congregabuntur ad eum omnes gentes. Quinque conditiones ponuntur a dauid. Prima cum dicit oues. et sunt persone que habuerunt conditiones ouis. Ouis. n. non nocet dentibus ut canis. nec cornibus ut bos. nec pedibus ut equus vel mulus. sic persone simplices sunt oues que non mordent diffamando. Et qualis morsus est diffamatio. nec cornibus potentie vel scientie percutiunt nec pedibus despiciendo aliquem nec conculcant. Item ouis est benefica dans lanam et lac. Item ouis non est vindicativa ut canis. Item est obediens pastori suo. Qui habebunt conditiones ouis in iudicio erunt a dextris. statuet quidem oues a dextris. Secunda conditio est cum dicit boues qui significant personas de vita apostolica triplici ratione. Prima quia bos est maior oue. Ita persona de vita apostolica est maioris perfectionis. Secunda quia habent cornua. Ita persone de vita apostolica habent cornua duo. Primum bone vite. Secundum vere doctrine. Tertio bos non portat onus sed trahit aratrum colendo terram. Ita persona de vita apostolica non debet portare onus proprietatis sed trahere aratrum penitentie colendo terram proprii corporis. Nota cum dicit

boues vniuersas in feminino cum deberet dici in masculino. ad inuendum quod persone de vita apostolica debent esse ut vacce habentes vbera doctrinarum lactando dulciter populos et eos nutriendo in deuotione et penitencia. trahendo eos ad deum. tales in iudicio erunt cum christo iudices. Mat. 19. Amen amen dico vobis quod vos qui reliquistis omnia etc. Tertia conditio est. et pecora campi. Isti sunt qui in hoc mundo vitam tenuerunt bestialem. comedendo. bibendo. et luxuriando sicut bestie. sine freno rationis et timoris dei. sequuntur sensualitatem peccando habita opportunitate. Quarta conditio. est volucres celi. Isti sunt sancti angeli qui in iudicio separabunt bonos a malis. Quinta conditio est. et pisces. Isti sunt demones qui ut pisces latitant et vadunt per mare ita et demones per mundum. Isti stabunt in gula inferni parati ad recipiendum malos et secum portando. Super omnes autem xpus habet vniuersale dominium merito sue passionis Amen.

In festo sancti Barnabe apostoli.

Erat vir bonus plenus spiritu sancto et fide. Originaliter acturi. Jam scitis quod festum et solennitas hodierna tota est beati Barnabe apostoli: ita erit et sermo noster. Et si placet deo. de sua sanctitate. et eius mirabili vita. poterimus recipere exemplum gubernandi vitam nostram. ut ad paradysum perueniamus. Et ut ita sit. salutetur primo deus. Pro introductione materie. possit hic querere aliquis simplex et ignorans. Unde est hoc. quod beatus Barnabe dicatur apostolus. cum apostoli sunt. xij. ex illis quos apostolos nominauit. et ipse non sit de numero

illorum: Pro responsione. Sciendum qd
de apostolis possumus loqui dupliciter
vno modo stricte. alio modo large.
Stricte autem. solum sunt apostoli il
li quos christus in vita sua elegit et mi
sit predicare: quia apostolus idem est
q' missus. et solum fuerunt electi. xij.
Auctoritas. Luc. 6. Vocauit discipu
los suos. et elegit. xij. quos et apostolos
nominauit. Simonem quem cognomi
nauit petrum. et andream fratrem ei
Jacobum et iohannem. Philippum et
bartolomeum. Matheum et thomam.
Jacobum alpei. et simonem qui voca
tur zelotes: et iudam iacobi: et iudam
scarioth qui fuit proditor. Ideo dixit
christus. ioh. xi. Nonne. xij. sunt hore
diei: Non loquebatur de die naturali.
quia. 24. horas habet: nec de die vsua
li. quia aliquotiens habet plures ho
ras. aliquotiens minus: sed loqueba
tur de se qui est dies ille. d' quo dauid
in ps. Melior est dies vna in atrijs tu
is super mille auri et argenti. Duode
cim hore huius diei. sunt. 12. apostoli:
quia sicut hore sunt clare. et principali
ter hodie: ita apostoli fuerunt clari in
sanctitate. et simul cum christo. Iste
modo. nec beatus barnabas. nec b.
paulus sunt de. xij. apostolis. Sed b.
Matthias fuit de numero illorum: quia
licet in vita christi non fuit d' numero
apostolorum. tamen successit iude. et
iam christus in corde suo elegerat ip
sum. quando dixit illud Mat. 19. Amen
dico vobis. q' vos qui secuti estis
me. in regeneratione cum sederit fili
us hominis in sede maiestatis sue. se
debitis et vos super sedes. xij. iudican
tes. xij. tribus israel. In dicta autem
auctoritate non loquebatur de iuda.
sed de b. Mathia eius successore. que
iam in corde suo elegerat. Si autem
large modo volumus loqui de aposto
lis. Non solum illi. xij. qui per christum

in vita sua fuerunt electi sunt aposto
li. Sed etiam illi qui post christi ascen
sionem fuerunt electi. sunt apostoli. et
sic sunt. 14. beatus Paulus maximus
apostolorum quem elegit dum iret da
mascum ad persequendum christia
nos di. illud actu. 9. Uas electionis e
mibi iste. ut portet nomen meum co
ram gentibus. et regibus. et filiis isra
el. Ex ista ratione in bullis papalibus
in sigillo plumbeo paulus ponitur ad
dexteram. et petrus ad sinistram. ali
as bulla esset falsa. Ratio est. quia b.
petrus fuit electus a christo in sinistra
s. in hac vita mortali. que per sinistro;
designatur. Paulus autem fuit elec
tus a christo in dextera. s. in gloria:
quia iam christus erat in gloria impaf
sibilitatis et immortalitatis. Et beatus
barnabas fuit electus a christo in
dextera glorie. De ista electione auc
toritas actu. 13. Ieiunantibus autem
discipulis. dixit illis spiritus sanctus.
Segregate mihi saulum et barnabam
in opus ad quod assumpsi eos. Patet
ergo q' bea. bar. est verus apostolus
christi. licet christus non elegerit ip
sum in vita ista. Si autem dicatur de
omnibus alijs discipulis quare bea.
bar. fuit electus in apostolus et non
alii: ratio assignatur in themate di.
Erat vir bonus. Nota erat vir. non di
cit erat homo. quia multi sunt homi
nes qui sunt magni peccatores: sed
dicitur vir a virtute. quia erat vir
tuosus et bonus. Patet thema. in quo
subtiliter ostenduntur quatuor excel
lentie de bea. bar. apostolo. Prima est
quia fuit.

- Primo alte virtuosus. ibi erat vir.
- Secundo plene pietosus. ibi bonus.
- Tertio vere gratiosus. ibi plen^{us} spiri
tu sancto.
- Quarto digne gloriosus. ibi plenus
fide.

Dico primo q̄ b. bar. fuit alte virtuo-
sus. quia erat vir .i. virtuosus. Quid ē
virtuosum esse? Dico q̄ quando intelle-
ctus. memoria. opa ⁊ volūtas sūt fm̄
deum ⁊ ei⁹ mādata. nō curās qd dicāt
gētes. sed qd d; fieri s; deū. tal' ē v̄tuo-
sus ⁊ fortis. sicut dī de illo q̄ leuiter
cadit modico vēto ul' īpetu. n̄ h; vir-
tutē resistendi. n̄ ē fortis. Ecce q̄r ca-
dit. Sed qn̄ fortiter. dī. O virtute; h;
stat fortis. Ita est spūaliter. Locus iste
mundus est plenus ventis qui sūt tē-
ptationes demonum. ⁊. 12. Spirit⁹
.i. ventus grandis ⁊ fortis subvertēs
montes ⁊ conterens petras. Montes
alti fuerunt adam. eua. sanfon. dauid
salomon. ⁊ tamen subuersi sūt ven-
to temptationis. Non enim erant for-
tes: quia statim ceciderunt. Ideo vir-
tuosi ⁊ fortes sūt qui non permit-
tunt se cadere quacūq; temptatione.
Secundo quādo quis portat onus for-
titer dicitur q̄ habet virtutem. Iste
fortis est. secus si eum honore cadit.
Ita quilibet nostram portat magnum
onus carnis. scilicet Sapien. 9. Corp⁹
quod corrumpitur aggrauat animā;
Qui ergo permittit se cadere ponde-
re malarum inclinationum carnis. nō
est virtuosus. nec fortis: sed ille qui te-
net se fortiter est virtuosus. Tertio pre-
sens via non est nisi via lubrica. tot
sūt occasiones peccandi. scilicet vi-
dendo. audiendo. operando. ⁊ oportu-
nitates male. q̄ ille qui non cadit est
fortis ⁊ virtuosus. Quarto in hoc mū-
do habemus multas erumnas tribu-
lationum. dolorum. infirmitatum. ⁊
paupertatum. ita q̄ multi cadunt per
impatentiam. Sed qui scit se tenere
fortiter contra ventum temptationū.
contra onus malarum inclinationū;
contra lubricitatem occasionum. ⁊ cō-
tra impetus tribulationum. talis est
virtuosus. Auctoritas de illo sancto
Iob. qui in his quattuor sūt fortis. Iō

dicitur de eo Job. i. Vir idest virtuo-
sus erat in terra is nomine Iob. ⁊ vir
ille erat simplex. quia cum haberet cō-
pus ⁊ animam. solum sequebatur ani-
mam qua regebatur. ⁊ rectus erat:
quia non permittēbat se cadere. ac ti-
mens deum. quia dyaboli temptationi-
bus non cecidit. ⁊ recedens a malo.
scilicet vitando carnis inclinationes
malas. talis fuit beatus barnabas.
Erat vir idest virtuosus. quia despe-
ctis cunctis tempo'alibus bonis vir-
tutibus appetebat. ⁊ emebat celestia ⁊
eterna. Nota quomodo fuit de cipro d
ciuitate vicofie. de genere aaron. de
tribu leui. habens domum ⁊ possessi-
ones. ⁊ erat litteratus in lege moysi.
Qui audita fama virtutum. miraculo-
rum. ⁊ doctrine apostolorum. ipsemet
volebat audire ⁊ videre. ⁊ venit ieru-
salem. ⁊ vidit apostolos. ⁊ audiebat
sermōnes eorum. ⁊ erat totus atton-
tus: ⁊ quia ipse erat magnus cleric⁹.
⁊ cognoscebat tempus aduentus mes-
sye completum. cum magna reuerētia
⁊ attentione audiebat sermōnes apo-
stolorū. Ideo fuit illuminatus. Nota
eum quanta diligentia audiendus est
sermo. Deinde dixit infra se. Ex quo
audiui doctrinam istorum hominum.
Volo uidere vitam eorum: quia multi
predicant bene qui tamen viuunt ma-
le. Et vidit q̄ viuebant cōmuniter. n̄
lus hebebat nec portabat pecūias par-
ticulariter. nisi rectores hominum ⁊
mulierum. ⁊ fuit multū contentus d
eorum vita. Deinde respexit miracula
eorum quomodo curabant cecos. sur-
dos ⁊ c. O dixit beatus barnabas. Et
quis posset ista facere nisi deus? Nolo
aliam probationem. Et reuersus est
ciprum. ⁊ vendidit omnia bona. Et
recepto congerio ab amicis. venit ad
apostolos dicens eis. unde erat. de
quo genere ⁊ tribu. ⁊ illuminatus
predicationibus supplicauit eis vt

ipsum reciperent i societate. et fuit rece-
ptus et baptizatus. Barnabas quod idem
est quod filius consolationis: quia aposto-
li fuerunt valde solati de eo. et prius
bonorum suorum posuit ad pedes apostolorum
ut distribueret pauperibus. et i societate
posuit se etc. Erat ergo vir. Et christus sibi
apparuit i oratione dicens. Constant. i. vir
tuosus esto barnaba: quia prima eterna pro-
cipies. O quam permutatio danda terrena
et accipere celestia. De omnibus que dixi au-
toritas de biblia in qua maxime vita beati
bernabe habetur actu. 4. Joseph autem qui
cognominatus est barnabas ab apostolis. quod
est interpretatum filius consolationis leui-
tes cyprus genere. cum haberet agrum. vendit
eum et attulit pretium: et posuit ante
pedes apostolorum. Ideo possumus dicere de eo
illud. 4. Regum. 5. Erat vir magnus apud dominum
suum et honoratus. Moraliter si vos
de mundo non habetis tantam virtutem dimit-
tendo oia pro deo. nec tenemini. sed nos
religiosi tenemur ex voto. Sed dimit-
tere tenemini oia de malo iniusto. usura
furto. rapina. de calumnia. de solidata.
de decimis. de defunctis. de fraude ma-
le emendo vel vendendo. et restituere
illis De bono iniusto potestis congrega-
re pro vobis et filiis. Item tenemini
ad restitutionem de danis datis. et multi
non faciunt sibi conscientiam. Si ex negligia
vestra vel scienter ones vestre intraverunt
capum vel vineam alterius. sed curia non
curet nec tangat vos. tamen tenemini sa-
tisfacere. Idem de notariis qui i testis
faciunt mutare voluntatem testatoris. Idem
si rex. papa vel dominus volebat dare alicui
officium vel beneficium et vos impedistis
tenemini. Idem de falsis testibus in iu-
dicio in danum proximi. Idem si aliquis
displicuit vobis. et vos odio incidistis sibi
vineam. vel hortum. arbores et huiusmodi.
tenemini et nullus curat. Idem de iudici-
bus. advocatis. notariis. procuratoribus
non potestis saluari nisi restituatis. Iohannes
dixit ille sanctus patriarcha iacob labam

socero suo. gen. 31. Ego oem danum red-
debam quicquid furto pibat.

Secunda excellentia. beati barnabe. fuit plene pi-
quia erat bonus. Proprie esse bonum est quod
persona non solum curat de bono suo sed etiam
procurat de bono proximi sui. quod alius non
esset bonus si solum curaret de se. Auc-
toritas ecclesie. i. 7. Deus mandavit unicuique
quod de proximo suo. Idem dicit dyonysius
Bonum est quod est conicatum sui ipsius
sed ad utilitatem aliorum. Iohannes dixit rex achis
ad david. i. Regum. 29. Scio quod bonus es i
oculis meis sicut angelus dei. Angelus
n. dei sed non posset perdere gloriam nec ip-
sa; augumentare essentialiter. tamen adhuc
eorum bonitate descendunt ad custodien-
dum nos. et bene nobis expedit quod alius
etc. Patet ergo quod esse bonum est non solum
curare de bono suo sed alterius. Cura-
bat. n. b. bar. non solum se saluare. imo
totum mundum. Incepit ire predicando de
vilia ad vilam. de civitate i civitatem. nole-
bat habere vilam. civitatem. nec domum pro-
pria; ergo erat vir bonus. Dicam vobis
vnam bonitatem quam fecit. Quando paulus
fuit conversus in via dum iret tamsucas
rediit ierusalem. qui volens se sociare christia-
nis omnes fugiebant scientes ipsum persequi-
tores. Et b. bar. solus se sibi associa-
vit. et ipsum ad apostolos duxit actu. 9. Cum
autem paulus venisset ierusalem temptabat se iun-
gere discipulis. et omnes timebant eum. non
credentes quod esset discipulus. Barnabas
autem apprehensum illum duxit ad apostolos. et
narravit illis etc. O quale festum et gau-
dium fuit factum de eius conversione mira-
bili. Item non quomodo pie reconciliavit sibi
socium iobez marci notarium qui dimise-
rant eum cum fuissent in periculo mortis
Patet. Bene ergo possumus sibi dicere
Bonus es tu et in bonitate doce me iu-
stificationes tuas. Moraliter etiam nos
debemus hanc bonitatem habere. non
solum procurando bonum nostrum. sed
etiam proximi. Accidit aliquotiens in

domo. q̄ vir erit bonus & deuotus. & vxor mala & indeuota. gulosa. v̄bosa. nō sufficit viro dicere nō curo. sufficit q̄ saluem aīam meam. sed o; q̄ bonis modis & dulcibus verbis inducat ea; ad bonum dicēdo rē. Et per oppositū. si vir sit mal⁹. iurator. fur. luxor. ebru⁹ & vxor sit bona & deuota. o; q̄ qm̄ vir erit in bonus q̄ ipsa dulciter iducat eū ad bonum. dicendo. O marite qm̄ non cōfitemi; rē. Ide; de parentibus erga filios. Nō sufficit habere. & tenē filios bene pastos & indutos. imo o; q̄ sint bene nutriti. nō iurent rē. Nota quo modo matres tenentur eis ostendere vt signent se. orēt rē. mane & sero rē. Si filij sunt mali culpa est parentum qui licet de se boni sint. tñ erunt dam nati ex mala cura filiorum: quia sicut arbor tenuis potest adaptari. si nō sit ex culpa ortolani. Ita rē. Ortolani in orto xpi sunt illi de matrimonio q̄ plantant filios rē. Si ergo aliquando sunt curui. & male vite. & ribali rē. culpa est parentum. i. ad tim. 5. Si quis aut suorum & maxime domesticorū curam non hab; fidem negauit. & ē infideliterior. Item qui habet regimen ciuitatis vel cōitatis debet pcurare bonum non solū sibi sed toti cōitati corrigendo peccata.

Tertia excellentia fuit. vere gratiosus qz plenus spiritu scō. Sciendū q̄ gratia gratum faciens n̄ ē in persona nisi hēat spū; scū; quia simul stant & siml̄ pdūtur qm̄ hō peccat. S; b. bar. hēbat simul spū; scū; & grām gratū faciētē. Ideo dico q̄ erat vere gratiosus i oī bus dictis & factis suis. Nō quō fuit p̄ ānū i ciuitate āthiochie & magnā turbam puerit & ibi mutauit nomē. Ipi enim xpiani tunc dicebāt discipuli. hoc nomē discipulus ē correlatiuum. s. ad aplos quorū erant discipuli. O dixit b. bar. melius ē q̄ relatio. cognomiatio. siue deriuatio fiat ad xpm. Ideo vt hē

tur actu. xi. ordinauit q̄ discipuli vocarēt xpiani. Et fuit p̄pleta phia ysa. 65. d. Seruos suos vocabit noīe alio i quo q̄ bñdictus ē sup terrā bñdicetur i deo am̄. Itē hētur actu. i4. qualiter recusauit diuinos honores sibi oblatos. Plētudo spūs scī repellēbat ab eo spī ritū manis glorie. s; oīa referebat ad deū. Itō poterat dicere. illud ps. i63. Spūs tuus bon⁹ deducet me i terras rectā. Moralr hētis h̄ doctrina; q̄ i oī bus factis & dictis vris. detis honore deo. qz multa bona opa perdūtur. quia honor nō datur deo. ad colo. 3. Quod cuiq; facitis i verbo aut i ope. in noīe dñi nri iesu xpi facite. Quarta excellentia ē qz fuit digne gloriosus. qz plenus fide: qz pp plenitudinē fidei fuit glorificatus. qz fides xpiana h; tantā virtutē. q̄ qui eam tenet in corde sine errore vel falsa opinione. deus fac ip sum gloriosum i miraculis i hoc mūdo & in alio p̄ glīam eternā. Ideo quādo curabat aliquē dicebat. Fides tua saluum te fecit. nō humilitas tua. vel patiētia tua rē. auctoritas ad ro. 5. Accessum hēmus per fidem in grām istā; i qua stamus. s. faciendi miracula. & in alio gloriamur in spe glorie filiorū dei. Ideo b. bar. Ex fide firma quā hēbat i corde & pdicabat ore: curabat oēm in firmitatē. Nō legitur q̄ portaret aliū; lib; nisi euāgeliiū b. matheti qd̄ magis late ponit vitā xpi. Et qm̄ portabatur sibi ifirmus ad curam. pōebat illō euā gelium sup eū i noīe iesu rē. & curabatur. Ecce qualr fuit i hoc mūdo glīosus i miracul. & i alio i premio. Nota hic eius martiriū. Moralr instruimur q̄ ex quo fides xpiana h; tantā vtute; cōsulo vt sciatis eam. que tota p̄tinet i credo i deū: & dicatis i mane & sero cū prestatōe. Deē rō d̄ cādela accēsa q̄ extinguit nisi respīrt. Itō dō. Credidi. s. i corde pp qd̄ loquit⁹ sum. s. i ore. Et q̄r: Ego at hūiliat⁹ su; nimis dō grās

In festo bti Johannis baptiste.
Ante q̄ exires de vulua scificauit
te. h̄r verbū istō textualr iere.
p̄. 7 recitatur i eplā hodierna
de vigilia zc. Saluter vir. ma. zc. Pro
introductione m̄re pdicande z decla
ratione thematis. Sciēdū q̄ ille magn⁹
pp̄ha z amicus dei ieremias i eplā ho
dierna recitat magnas gr̄as quas de⁹
fecit sibi d. Factum ē verbū dñi ad
me d. priusq̄ te formare in utero noui
te. z ant. q̄ exires de vulua scificauit
te. z pp̄ha; in gentib⁹ dedi te. In his
vb̄ narat. 4. magnas gr̄as q̄s de⁹ fecit sibi
Prima ē familiaris colloquutio. Quia
cum iere. esset adhuc puer. de⁹ sibi lo
quebatur familiariter. Legit̄ d̄ abraā
gen. 12. cui p̄ singulari gratia deus vo
luit loqui. sed i qua etate. nō q̄n erat
puer vel iuuenis. sed q̄n fuit. 75. anno
rum. S; ieremie fuit loquutus cu; ad
huc esset puer. Ecce quare dixit factū
est verbum dñi zc. Scōda. est eternalis
predestinatio. qz eternalr deus prede
stinavit eū vt esset sanctus in hoc mū
do. z gloriōsus in paradiso. Et hoc re
uelauit sibi. quasi vt aperiret sibi libz
predestinationis. i quo nullus legit nī
si deus. Si vultis itelligere istā gratiā
cogitate illud v̄b̄n eccl̄es. 9. Nescit hō
vtrū a amore an odio dignus sit. Sed te
remias sciuit. qz de⁹ sibi dixit. Pri⁹ q̄
te formare i utero noui te nō solū sc̄ia
speculationis. sed sc̄ia approbationis.
Tertia ē sanctificatio sp̄alis. Maxima
gr̄a fuit q̄ ante fuisse sanctus q̄ nat⁹
Noe habuit p̄ singulari gr̄a q̄n fuit q̄n
gentoz amozū q̄ tunc fuerit a deo sc̄i
ficatus. sed ieremias tā i utero m̄ris
Ante q̄ exires de vulua sanctificauit te
Quarta ē illuminatio pp̄halis; qz de⁹
fecit eū consiliarium suū. z secretariū
reuelādo sibi ventura. Jō dixit z pro
pham i gentib⁹ dedi te. Ista v̄ba z iste
quattuor gr̄ie pp̄rie z historice dñtur
d̄ ieremia pp̄ha. s; appropriate z alego

rice d̄ btō Joh. bap. hodie i eccl̄ia: qz
deus etiā sibi fecit istas quattuor gr̄as
z fuit i utero matris sanctificatus. Jō
appropriate dicit̄ thema. Ante q̄ exires
de vulua zc. Quasi amore v̄ri quot
sunt modi quos deus tenet ad sanctifi
candum peccatorem. z qui sunt. Et in
ueni q̄ sunt. s. z de. s. modo loquit̄ rhe
ma Ante q̄ exires de vulua zc. z sunt
isti qui sequuntur videlz.

Primus est finalis p̄tritio.

Secundus penitentialis cōuersio.

Tertius martialis afflictio.

Quartus baptismalis ablutio.

Quintus specialis p̄uētio.

Dico primo q̄ vnus modus quem de⁹
tenet scificandi peccatorem ē final' cō
tritio. Quādo p̄sona vixit diu in pecca
tis z mala vita. sine timore dei. z vere
cundia gentium. n̄ curat de eo. Imo
forte non credit. Sed finaliter quādo
debz mori deus aperit sibi fontē. tunc
dans sibi contritionem de peccatis. ex
qua purificatur aīa z scificatur. sed de
ista non facit cottidie: qz in tota sacra
scriptura non legitur q̄ aliquis fuerit
sanctificatus nisi vnus scilz; latro. De
quo dicit leo papa q̄ semper fuit male
vite. z nūq̄ fecit aliquod bonū in vita
sua. z pro suis criminib⁹ sn̄atus. fuit
ad latus xp̄i suspensus. Et subito xp̄s
aperuit sibi fontem misericordie. z flu
men contritionis venit ad eū. z dixit
xp̄s cū magnis singultib⁹ z suspirijs. il
lud luc. 23. Dñe. memento mei cū vene
ris i regnū tuum. Et xp̄s sibi r̄dit: d.
Amen dico tibi. hodie mecum eris in
paradiso. Et fuit sanctificatus ab om
nibus suis peccatis. Sed posset queri
ab aliquo quū duo legant̄ latrōes fuis
se cū xp̄o suspensi. q̄ vnus fuit sancti
ficatus z alius non? Ratio que a sc̄is
doctoribus assignatur est ista. Dicunt
euangeliste q̄ christus expirauit hora
nona. z tunc sol est alt⁹ z incipit decli

nare ad occasus; et umbra brachij xpi tetigit latronem que fuit tante virtutis q̄ conuertit euz. Neq; mirum. qz legitur actu. s. q̄ umbra b. petri sanabat infirmos. Dicatur quomodo ponebantur infirmi in grabatis per vicos. vt umbra petri tangeret eos. Quid mirum ergo si umbra christi conuertebat peccatores; De nullo alio legitur q̄ habuerit malam vitam et bonam finem. nisi de isto latrone. De isto modo sanctificationis propheta. iere. 12. Congrega eos quasi gregem ad victimam. et sanctifica eos in die occisionis. Hec dicebat propheta orando. Modo quilibet vestrus vellet viuere ad libitum. et habere bonum finem. Ideo vsurarij. lenones. et meretrices qm̄ iurant dicunt. Ita si deus ducit me ad bonum finem. Sed ipsi nolunt habere bonam vitam. Ideo non habebant bonum finem. Iam non expectetis finem. sed pro tempore dimittatis malam vitam et peccata. et veniat ad deum quia in fine tot sunt dolores mortis q̄ non possunt habere deuotionem. nec contritionem. nec recordatur de peccatis. Nullus dicat. deus parcat michi vt latroni. Confidere d̄ dei misericordia sine penitentia. stulticia est. Ideo modo pro tempore redite ad bonam vitam et penitentiam. et sic eritis sanctificati a peccatis. Ita dixit ap̄s quibusdam peccatoribus postq̄ redierunt ad bonam vitam ad ro. 8. Nunc autem liberati a peccato serui autem effecti deo habetis fructum vestrum in sanctificatione.

Quod secundus modus sanctificationis est penitentialis conuersio. Quando persona que fecit plura peccata superbie et vanitatis. auaritie et cupiditatis. luxurie et carnalitatibus et sic de alijs non expectat finem: quia iuuenis non expectat senectutem. nec sanus infirmitatem. sed de bona hora redit ad deum. dolet de peccatis et proponit abstinere. confitetur. acceptat penitentias. satisfacit. parcat inimicis. seruat festa. comitatur

deuote. Iste modo multi sanctificantur. Iste est securus modus. Iste modo maria maaddalena fuit sanctificata vt habet luc. 7. Que in iuuentute incidit nesciens cauere. in tantum q̄ ita fuit diffamata. q̄ perdidit nomen. et dicebatur peccatrix. Sed quid fecit? Non expectauit senectutem. nec finem. sed auditis sermonibus xpi dicentis Mat. 4. Penitentiam agite etc. O dixit ipsa. adhuc poteris saluari si fecero penitentiam. et venit ad pedes xpi. et lachrymis rigauit pedes eius. et recepit in se magnam penitentiam. ieiunia. orationes. et alia. in tantum q̄. 30. annis fuit in deserto solitaria: que nihil comedit. nec bibit. dormiebat super lapides etc. Iste modus est melior q̄ primus. De isto dicit d̄ ps. 45. Fluminis impetus letificat ciuitates dei. sanctificauit tabernaculum suum altissimus. Nota fuit impetus. Quattuor sunt flumina in anima peccatoris penitentis. s. flumen olei. flumen mellis. flumen aque. flumen sanguinis. Dico primo de cathedra dei procedit flumen olei misericordie. significat per oleum quod est medicinale. et curat vulnera intellectus contra errores et falsas opiniones. et voluntates contra odia rancores. et memoriam contra dei beneficiorum obliuiones. curat et vulnera cordis contra malas cogitationes. curat et oris mendacia. et falsa iuramentum. oculos a malis aspectibus. aures ab auditu malorum verborum. manus a furtis rapinis. percussioneibus. inanibus tactibus inmundis. finaliter totius corporis. Et contra vulnera luxurie tantum bonum medicum mittit flumen sue misericordie. vngens vulnera peccatorum. Ecce quare dicit fluminis impetus. quia subito venit. De secundo etiam mittit flumen mellis spiritus sancti. Et hoc quia persona recipit spem vite. dicendo. verum est q̄ sum peccator. et feci multa mala: sed de cetero emendabo vitam meam. Fui superbus. vanus: sed de cetero volo humiliari et sic

De alia. De tertio flumine aque e qua
do persona veniens lacrimat pro pec
catis d. O miser quid erit de me etc.
Si dicat. non est flumen sed distillatio
aquarum lacrimarum. dico quod imo. quia ma
iorem virtutem habet vna gutta lacria
rum quam totum mare ad abluendum peccata
De quarto flumine sanguinis e quando
ex peccatis homo disciplinat se. Ista pen
itentia e propria homicidis. et hominibus
qui tractant vel consentiunt in morte
alicuius. sicut illud gen. 9. Quicumque effu
derit humanum sanguinem. fundet san
guis illius. Ecce quare dicit flumis ipe
tus. Non letificat civitatem dei: quia ut dicit
luc. 15. Gaudium erit coram angelis dei in
celo super vno peccatore penitentiam age
te quam super nonaginta novem iustis qui non
indigent penitentia. Sanctificavit taberna
culum suum altissimum. Quando homo est
in peccatis. et scabellum porcorum. sed post
quam flumis impetum mundavit eum. sicutur
camera. tabernaculum et habitaculum dei.

Tertius modus est melior. scilicet. martirialis
afflictio. Quando aliquis pro fide catholica. et
pro aliqua virtute manutenenda mori
tur pro christo. martir efficitur et sanctus. ut
si captivus permittetur se mori antequam si
dem catholicam abnegaret martir est. et
in numero sanctorum martirum computa
tur. Idem de muliere captiva si permit
teret se mori antequam consentiret peccato
esset martir cum beata Katerina. Idem iter
christianos si meretrix convertatur. et post
conversionem cogatur a aliquo et ipsa con
tradiciente tandem ab illo occiditur. mar
tir efficitur. Item de servo cui prece
pitur fieri aliquid a domino contra deum et
non vult facere. et occiditur a domino. martir
est. Idem de muliere nolente consentire
viro aliquid inhonestum et contra deum.
et occiditur a viro. martir efficitur. Idem
de illo qui manum tenet continentem si pro hoc
occiditur. martir est. De istis dicit Mat. 5.
Beati qui persecutionem patiuntur pro iusti

etiam quam ipsorum est regnum celorum. De isto
modo sanctificationis dicit propheta sopho. i.
Preparavit dominus hostiam: sanctificavit
vocatos suos.

Quartus modus est baptismalis ablutio.
Iste modus est levis. per quem modum non
solum pueri sanctificantur ab originali pec
cato. Dicat quid est. quia anima de se in quantum
est ad ymaginem dei est pulchrior sole. nul
la creatura corporalis est ita pulchra. in
tantum quod si posset videri etc. Sed maculatur
quam infunditur. sicut si ego mitterem vel
lum album in conca tincta. Ita de anima.
Iam si moriatur ante baptismum non intrat
paradysum. sed posset venire usque ad por
tam petens ingressum. Sed dicit sibi
a christo. respicias te quomodo es turpis:
Iam quomodo stares cum istis. etc. Rident anima
domine ego nullum peccatum feci. etc. Et christus
ideo non dabo tibi penam cum illis in infer
no. et remittit eam ad limbum et ad locum
puerorum ubi non est ignis nec demones.
et ibi stant delectabiliter. et disputant
inter se etc. apoc. 21. Non intrabit in ea
aliquid coinquinatum. Iste modo a a adultis
sanctificatur non solum ab originali. sed
etiam ab omnibus actualibus. in tantum quod si
moriatur ante quam peccet. subito evolat re
cta via. etiam si ante habuisset omnia pecca
ta mundi ex quo non sicte accedit ad bap
tismum. Nota hic contra vetulas dicen
tes quod anima pueri noviter baptizati qua
do moritur transit per purgatorium ex dolo
re matris. Non credatis: quia error est. Sic
sanctificatus dicit apostolus. i. cor. 6. Pecca
tores aliquando fuistis. sed abluti estis:
sed sanctificati estis: sed iustificati estis: in
nomine domini nostri ihesu christi.

Quintus modus est excellentior. scilicet. spiritalis
pervenitio. Iste modo solum tres persone fue
runt sanctificate in utero matris siue meri
tis ipsius creature precedentibus. Iste
modo legitur virginem fuisse sanctificatam in
utero matris et sic decebat. quia mater
dei etc. Etiam legitur de ieremia propheta: qui
etiam in utero matris fuit sanctificatus.

qz debet d̄ xp̄o pphetizare. Terti⁹
z ultimus fuit b. iohannes baptista. Nō
legit q̄ b. iohānes euāgelista fuerit sc̄i
ficatus. nec petr⁹. nec paul⁹. S; de io
hāne bap. legit q̄ postq̄ virgo maria
pcepit filiū dei iuit ad uisitandū helisa
bet d̄ sanguinea sua; quā gabriel reue
latōne sciuit eē gruidā. vt p; luc. p̄rio
Et sic virgo maria intrauit domuz. salu
tauit helisabet. z vt audiuit saluatio
nem marie. exultauit infans in utero
ei⁹. Tunc helisabet a sp̄scō sciuit q̄
vir. maria erat gruidā d̄ filio dei. Et
dixit. Benedicta tu i mulierib⁹. z bene
dictus fruct⁹ ventris tui. Ecce. n. vt
facta ē vox saluatōis tue in aurib⁹ me
is. exultant in gaudio infans in utero
meo. Et amplexantes se mutuo z oscu
lantes. tanta sc̄itas exiit de uirgine
maria q̄ sc̄ificauit iohem in utero ma
tris existentē. z iohes cognouit p̄senti
am filij dei. Quia dicit sanct⁹ thomas
q̄ vsus liberi arbitrij fuit in eo accele
rat⁹. Ecce quā b. iohānes fuit sc̄ifica
tus iuxta angeli reuelationē. Spiritu
sancto replebitur adhuc ex utero m̄ris
sue. Ideo iohāni appropriate dicit the
ma. Ante q̄ exires de vulua sanctifica
uite. Amen.

In festo beati Iohannis baptiste p̄
cursoris

Man⁹ dñi erat cū illo. h̄etur hoc
verbū textualiter luc. p̄rio z of
ficialr̄ i euāgelio hodierno. To
ta solēnitas hodierna ē illius gloriofi z
sancti patriarch. prophē. martiris. z
annūci dei iohānis baptiste. Simlr̄ z
fmo noster erit de eodē. Si placet d̄o
h̄ebimus multas bonas instructiōes
ad n̄rāz aīarum saluationē. z vite cor
rectionem. S; p̄rio salutē virgo ma
ria zē. Verbū istud propositū pro the
mate z fundamēto toti⁹ n̄ri s̄mons di
cit de beato iohāne. q̄ manus dñi erat
cū eo. Pro hui⁹ verbi maiori declara
tione. z materie predicāde introductō

ne. sciendū q̄ in sacra scriptura tam i
veteri testamēto q̄ i nouo inuenit̄ q̄ p
manū dei itelligit̄ virtus dei infinita
per quā cuncta operat̄ sicut nos mani
bus facim⁹ opera. Et sicut man⁹ homi
nis vel mulieris habet. s. digitos qui
bus opatur: ita vt⁹ dei h̄z. s. attributa
q̄si. s. digitos. q̄b⁹ de⁹ cuncta opat⁹ ē.
Primū attributū vtutis dei d̄ potē
tia que ē q̄si pollex. Isto deus fecit opa
creatōis celū cum stellis. elemēta cur
pprietatibus z cōtentis. z elemētata
s. homies. iumēta. arbores. montes. z
ualles zē. Scdm̄ est sapiētia q̄si idex.
Isto gubernat vniuersa. celū. solem.
lunā zē. eleimēta. homies. z aīalia. oib⁹
pui. let sapiētia sua. Tertiu⁹ est mis̄icor
dia. q̄si digit⁹ medi⁹ qui longior ē alijs.
sic mis̄icordia dei super oīa opera ei⁹.
Cum isto opatus ē opera nostre redem
ptionis: qz maxia mis̄icordia fuit velle
humiliari vt ei credētes z obedientes
exaltaret. Voluit suspēdi in ligno cru
cis. ne sui suspenderent̄ i furcā infer
ni. Quartū ē gratia quasi medicus tā
gens venā cordis. ipm̄ illuminādo ad
cognoscendū peccata. z ad p̄terē. z
fiteā. zē. Isto opatus ē opera iustifica
tionis peccatorū. z hoc med. atibus. 7.
sacramētis sacrosancte matris ecclie
Quintū ē iusticia. q̄ dicitur auricula
ris: qz minor alijs apparet nunc. quia
hō videt q̄ in hoc mūdo mali nō puni
untur. nec bōi remunerātur. Isto opa
tus est opera nostra. s. retributionis.
Ecce. s. digit⁹ virtutis dei cū q̄bus de⁹
cuncta creauit. Auctoritas Job. 12.
Quis ignorat q̄ oīa hec manus dei fe
cerit: In cui⁹ manu ē anima oīs viuē
tis z spirit⁹ vniuerse carnis hominis.
Pz ergo q̄ man⁹ dei d̄ ei⁹ vt⁹ infinita
qua oīa corporalia z spiritualia z icor
ruptibilia fabricatus ē. Cū ergo diuina
virtus opata sit mirabilia. z magnas
excellētiās in beato iohāne baptista.
Iō dicit thema. Man⁹ dñi erat cū illo

Et inuenio q̄ man⁹ virtutis dei opata ē
in beato iohāne baptista. s. mirabilia.
alta. ⁊ singularia.

Prīmū ē annūciatio gl'iosa.

Secūm generatio virtuosa.

Tertiū sanctificatio gratiosa.

Quartū māifestatio gaudiosa.

Quintū noiatio miraculosa.

Et s̄ oībus istis dicit thema. Manus
dñi erat cum eo.

Dico pri⁹ q̄ man⁹ virtutis dei opata ē
in beato ioh. bap. Annūciatio gl'iosa.

q̄ ante q̄ fuisse genitus vel in vtero
m̄ris p̄ceptus. fuit mirabiliter nūtiat⁹

Ille met̄ āgel⁹ gabriel q̄ virginī marie
nūtiat⁹ filij dei miraculosa; incarna-

tionem nūtiat⁹ et zacharie b. iohānis
natiuitatē Ad praticā. zacharias p̄r b.

iohānis. ⁊ helisabet eius mater stete
runt m̄ltis ānis ī suo m̄rimonio. ⁊ nū

q̄ habuerūt fructū plis. Cū autem su-

issent iam senes ⁊ antiq̄ ī tantū q̄ dicit

Nicho. de lira q̄ iā dimiserant orōnē
quā cōsueuerant facere ut de⁹ daret si

bi fructū de suo m̄rimonio. p̄pter eorū
antiquitatē. zacharias aut̄ euz esset sa-

cerdos magnus semel intravit templū
dei ut oraret. nō vt obtineret prolē ut

dicit nicholaus de lira. s; orabat deu-

te deu ut mitteret messīā eis p̄missū
mūdi saluatorem: q̄ videbat iā temp⁹

completum. ⁊ p̄phias p̄pletas. ⁊ ora-

bat. q̄si vellet dicere. Postq̄ non fui di-

gnus habere prolē. ad minus dñe mit-

te messīam tē. Et ipso sic orante. Ecce

apparuit sibi archāgelus gabriel re-

splendens ⁊ clarus. in tantū q̄ zacha-

rias timens tremuit: quia conditio est

spirit⁹ siue boni siue mali icutere terro-

rē quādo appet. Ratio q̄ ex fragilitate

carnis nō possum⁹ sustinere visionē

spūs. Jō dicit b. luc. de virgine maria
luc. pri⁹. Et turbata ē in timore eius.

Tamen angelus bonus statī dat cōso-

lationē. Jō statī sibi dixit. Ne timeas
zacha. qm̄ exaudita ē oratio tua: quia

messias venit illico. ⁊ tu videbis eum

Etiam annuntio tibi q̄ helisabet vxor

tua cōcipiet. ⁊ pariet filium. ⁊ vocabi-

tur nomen eius iohānes. ⁊ erit gaudi-

um tibi ⁊ exultatio. ⁊ multi in natiui-

tate eius gaudebunt. Erit. n. magnus

corā dño. Primo erit magnus in aspe-

ritate vite: q̄ non bibet vinū neq; ali-

quē liquorē quo possit inebriari. nec co-

medet panem. nec carnes. nec pisces.

nec fructus. sed cibus ei⁹ erit mel sil-

uestre. ⁊ locuste. Vestis eius erit nō s̄

auro s̄iricho. nec de lana. nec de lino.

sed de pilis camelorum. nō dormiet in

lecto s; in terra: non morabitur ī ciui-

tatibus sed ī deserto. Secūdo erit ma-

gnus corā dño in sanctitate vite: q̄ an-

te eius natiuitatē iam erit sanctus q̄

habebat intellectū virilez Spūs sancto

replebit̄ adhuc ex vtero matris sue.

Tertio erit magnus coram dño in ma-

gna vtilitate: q̄ multos filioz ysract

cōuertet ad dñm deu ⁊ ad fidem mes-

syē ⁊ ad penitentiā. Quarto erit mag⁹

corā dño ī dignitate: q̄ sicut helyas ē

ventur⁹ ante iudiciū generale ad h̄di-

candū s̄ antixp̄z. sic iste v̄iet añ salua-

toris aduētū notificādo ipm mūdo. ⁊

ostēdendo. De istis nouis. zacharias

hūit gaudiū singulare. s; p̄siderata sua

senectute. videns man⁹ suas rugatas.

cogitata senectute vxoris ⁊ eius sterili-

tate. dubitauit. hic defecit. ⁊ dixit an-

gelo. Unde hoc sciam: Ego. n. sū senex

⁊ vxor mea p̄cessit ī dieb⁹ suis. Respō-

dit angelus ad modū p̄sone indignate

d. Dubiū ponis ī verbis meis qui mē

tiri nō possuz: q̄ angelus bon⁹ nō pōt

mētiri nec decipere. ⁊ dixit. In hoc co-

gnosces veritatē quā tibi nūtiatū. Ec-

ce eris tacēs. ⁊ nō poteris loq̄ vsq; in

diē natiuitatis sue p̄ eo q̄ n̄ credidisti v̄-

bis meis. i. ī p̄itōez. Et āgel⁹ recessit

⁊ remāsit mut⁹ zacharias. Ecce h̄ ei⁹ anū-

tiatōez gl'iosa. Ecce q̄re dic̄ n̄m thēa.

Man⁹ dñi tē. Mō. h̄ cū d̄r q̄ zacharias

inbitavit in quo erravit. Sic ē de mul-
tis qui de secretis fidei. et vitatibus di-
uinis quas de^o denūtiavit nō solū per
pphas. uno ēt per angelos. et per seip-
sum incarnatū. Sed m^lri dicunt cū za-
charia. vnde hoc sciam. volētes dispu-
tare quō hoc pōt fieri q^o xps tam ma-
gnus sit in tam pua hostia consecrata
Itē quō stat. Itē quō hostia frangitur
quō non frangit xps. argumēta sūt na-
turalia. vnde hoc sciaz. magnū peccā-
tū est marie q^o iam hētis exemplū in
nā. s. i speculo zē. Jō Ambrosius. Tol-
le argumēta vbi fides queritur. Si di-
catur. Et nūquid aug. et thomas. et alij
doctores quesierūt rōnes. et argumen-
ta. Dico q^o argumēta et rōnes bona sūt
ppter confortationē intelligentie. sed
nō p fundamento credētie. Si fuiss; di-
ctam tūc b. augustino. qre credis i tri-
nitate et vnū deū? Certe nō respondis-
set ex tali argumēto et ratione. s; dixis-
set q^o ita dīcavit et docuit xps verus
deus et hō. et etiā apli determinarūt.
Qui ergo nunc querūt argumenta vel
rōnes p fundamento fidei. tales cū za-
charia efficiēt muti tempore antixfi
q^o statim cadēt. q^o illi facient rationes
infinitas et argumēta. sed psone obedi-
entes et simplices stabūt firmiter dicē-
tes ministris antixfi. Fides mea non
fundatur i argumētis. s; in obia. Jō
dicebat apls. i. cor. 2. Sermo meus et
pdicatō mea. nō i psuasibilibus huma-
ne sapiētie verbis: sed i ostensione spi-
ritus et virtutis. vt fides vestra nō sit
in sapientia hominū. s; i v̄tute dei. Nō
vmo meus zē. i. nō facio fundamentū i
argumētis loycalib⁹ nec phicalibus. s;
in virtute dei p fidem et simplicē credē-
tiā. et hoc de p̄io mirabili zē.

Q Dico secūdo q^o man⁹ virtutis dei opa-
ta ē in beato iohāne generationē v̄tuo-
sam. q^o a parentib⁹ genit⁹ fuit virtuose
et miraculose: q^o nō sufficiebat virtus

p̄ris ad generandū. nec matris ad con-
cipiendū. sed v̄tus dei supleuit dans v̄-
patri ad generandū. et m̄ri ad p̄cipien-
dum. Ad practica; Nā zacharias facta
sua oratiōe redijt ad domū suam. Erat
n. de nobiliozib⁹ ierl̄m et etiam helisa-
bet vxor sua. et ex senectute quil; dimi-
serat lectum. et iam dormiebat seorsuz
in sua camera. Itam scitate; honesta-
tis seruabāt oēs antiqui sancte q^o non
curabāt de copula carnali nisi ratione
prolis. Jō quādo m̄r erat grauida di-
uidebant lectū statim. quousq; creatu-
ra erat ablactata. Idē quādo erant se-
nes. Hoc hētur ex textu bible gen. 13.
Dixit sarra vetula de se et abraaz sene
quādo de^o pmisit sibi filiū. Postq; cō-
sensit. et domin⁹ meus uetulus ē volu-
ptari operam dabo; zacharias autem
veniens de oratione mut⁹ intrauit do-
mum suā. et nō potuit vxori loqui nec
petere debitū verbo. sed signis. Et ad-
mirans helisabet dicebat huy huy huy
dñe benedictus de^o. quid habetis; qd
accidit vobis. nihil sciens de nuntiatiō-
ne angeli. et ipse accipiebat ipsam per
brachium. Cogitate quō la benedeta
vetula mirabatur. et finaliter videns
voluntatē viri sui cōsensit. Nō hic q^o
ex quo sunt i matrimonio. unus deb;
alteri cōsentire siue sit iuuenis siue se-
nex. nec se d; aliter excusare aliqua fi-
cta deuotiōe. al' damnat se et aliū. Ideo
apls. i. cor. 7. Uxori reddat vir debitū
sifr autē et vxor viro. Mulier sui cor-
poris potestatē nō habet s; vir. sifr au-
tem et vir sui corporis potestatē nō h;
sed m̄r. Nolite fraudare inuice; . nisi
forte ex cōsensu ad tōs vt vacetis oīo-
ni. Jō sancta helisabet lz cēt sancta. d̄-
uota. et antiqua. ex quo regrebat a vi-
ro psensit et p̄cepit. trasactis trib⁹ mē-
sib⁹ venter itumuit et dicebat iſa. hay-
misa. qd ē hoc. nūqd sum ydromcha.
Finalr cognouit q^o erat grauida. Et d̄
hoc multū verecūdabat. in tū q^o dī

luc. p. q. occultauit se mensibus. s. Logi
to ego q. fecit sibi amplam uestem ab
scandēt partum. timēs ne gentes dice
rent. Ecce h. sit deuota tamen adhuc
vacat libidini. Ecce hic generatio vir
tuosa beati iohannis: quia manus do
mini zc. Moraliter hic. Si helisabet
ita verecundabatur de hoc q. aliquis
presumeret q. ipsa cum viro suo vtire
tur matrimonio. quāta verecundia dz
esse mulieribus vel iuris qui curant d
alijs: Proditores sunt tales. Ideo apo
stolus ad hebr. vlt. honorabile conu
bium in omnibus z thorus immacula
tus. fornicatores enī z adulteros iudi
cabit deus.

Dico tertio. q. manus virtutis dei opa
ta ē i. bto iohanne sanctificationē gra
tiosam: qz adhuc exns in vtero matris
fuit scis. Sicut dixit angelus. Spūsa
cto replebit ex vtero matris sue. Non
solu; fuit plenus spūscō. sed repletus.
Criso. Christus fecit maria; helisabet
salutare. vt sermo procedens de vtero
matris vbi habitabat dominus z per
aures helisabet ingressus descenderet
ad iohannem. vt illic euz inungeret in
ppham. Modo audite modū ipsius z
tēpus quo fuit scificatus. Dicit crisosto
mus q. b. iohānes in vtero matris per
v. menses z aliquos dies de sexto men
se stetit cū peccato originali. sed i. sexto
mēse fuit scificat. In sexto enī mēse
sue cōceptōis missus ē angel. gabriel
ad virginem mariam. que cōcepit tūc
dei filium. z dixit angelus virgini quō
helisabet sterilis pcepit filiū. Propter
q. virgo ma. iuit ad visitādū helisabet
Et cum itrazer. donū: fuit dictū b. lisa
bet q. vir. maria venerat. d. quo helisa
bet gauisa fuit z exiens ei obuiam sa
lutauit eam. Tunc virgo maria dixit si
bi. O benedicta cognata. p. sit vobis
filius. Ista verba fuerunt tante virtu
tis. q. sicut verba sacer dotis in baptis
mo. virtute xpi. sanctificāt animam.

sic illa verba virginis virtute filij dei
in ea incarnati z in ea existenti sancti
ficauit b. ioh. bap. i. tim. 4. Scificatur
enī creatura per verbum dei. Dicit. s.
Thomas i. 4. sniarum di. sexta i. lra q.
tunc fuit acceleratus vsus rōnis in b.
ioh. z habuit vsum libi arbitrij. z ex
tauit i. vtero. sic letatur miles si rex da
ret sibi mille florenos: uel castrū unū
de spetiali grā. Sic tunc b. ioh. fuit to
tus let. z gaudiosus. Ber. Uocat illū
gaudiu; tri pūdū. Tunc helisabet spū
sancto inspirata cognoscens q. virgo
ma. pcepit filiū dei. voce magna dixit
illū luc. p. Benedicta tu in mulierib.
z benedictus fructus vtrius tui. Un
hoc mihi q. ueniat mater dñi mei ad
me. Rogo vos contemplate hic modū
cum. Sancta helisabet erat antiqua.
virgo autem maria erat tunc iuuenis
14. annorum. z amplexantes z osculā
tes se venter helisabet eminebat sup
ventrem virginis. Iohā. erat altior
christo. Propter hoc Ioh. retraxit se
in vtero matris dans filio dei honorē
Sicut faceret miles regi in eodē scā
no sedere uolenti. quia miles statim se
proijceret ad terram. Ecce hic sancti
ficatio gratiosa. Moraliter b. iohānes
ostendit nobis quantam reuerentiam
debemus facere altari christi. z mini
stris eius. Virgo maria erat tunc alta
re. in quo erat christi corpus. z quādo
b. iohā. accessit ad christum per am
plexum matris b. iohannes retraxit se
humiliter inclinando. Multi errant i.
hoc stantes prope altare etiaz desuper
apodiati. miror quare non interficiun
tur ab angelis qui sunt ibi presentes.
Ut dicit b. grego. Antiquitus ut habe
tur numeri p. z secūdo capi. homo. n.
d. gñze aaron si accesserit ad altare me
um. morte moriatur. Tamen in illo n.
scificabat corpus xpi sed aialia. q. to
ergo pl. dz haberi i. maiori reuerentia
altare in q. offeri filius dei. Cogitare ē
m 3

quid faciet de clericis luxuriosis imū
de ipsum tractantibus. Dauid tam san
ctus rex cū magna reuerētia uēiebat
ad tēplū dei. Dicit ipemet ps. 5. Ego at
ī multitudine misericordie tue introibo
ī domū tuā adorabo ad tēplū scū; tuū
ī timore tuo. Dicat p̄tra tripudiantes
z īstramēta ī ecclesia pulsates. z p̄co
medentes ī ecclesijs.

Dico quarto. q̄ man⁹ virtutis dī opa
ta fuit ī b. iohāne māifestatōez gaudio
sam: qz ī partu gaudiose fuit māifesta
tus. qz ī partu nō potuit latere. secre
te possunt mulieres cōcipere. sed non
sine clamorib⁹ parere. Et qz zacharias
z helisabet erāt nobiles. Jō ab oib⁹ co
gnoscebātur. Et dicebant gentes scitis
noua? Et quid ē. Illa nobilis helisabet
peperit vnum filiū. Et si non erat gra
uida. quia nimis antiqua. Imo pro cer
to se abscondebat. Tunc amici eius
z cognati veniebant ad eam z congra
tulabātur ei dicētes. O certe bñ vide
tur q̄ deus diligit vos: qz ī tāta senec
tute deus dedit vobis heredes. Ecce
quō manus dñi erat cum illo ī mani
festatione gaudiosa. Moraliter ondit
nobis hic qualr debemus gaudere de
persona sterili in bonis opibus. z anti
quata ī peccatis z mala vita. qñ parit
fructum bonoz opuz z meritorū vt he
lisabet congratulabant amici eius. i.
āgelī: qz vt hētur luc. 15. Gaudiu; ē an
gelis dī zc. Nota q̄ hoc nomen helisa
bet est cōpositum ex tribus noibus. s.
el. i. deus ly. i. meus sabet. i. septima.
Ideo helysabet. i. dei mei septima. hęc
ē interpretatō huius nominis helisabet
Modo videamus que ē ista dei mei se
ptima. Rñdeo z dico q̄ ista dei mei se
ptima ē creatura humana. Dia q̄ de⁹
fecit vadunt de. 7. ī septem. Septē. n.
sunt creature principales quas de⁹ fe
cit. s. terra. aqua. aer. ignis. s. celi. na
tura angelica. natura humana. Ecce
dei mei septima. Multotiēs creatura

senescit z antiquatur sterilis sū fru
ctu bonoz operum. Quot religiosi
z presbiteri. z homies. z mulieres sūt
ī mundo steriles: quia nunq; fecerūt
fructum boni opis. sed quādo pponūt
dimittere peccata z malam vitā. z vo
lunt redire ad deum faciendo illa que
tenent sū suum statū. tunc cōcipiunt
z piunt. Quando faciunt bona opera.
quando religiosus seruat suam regulā
vota z ceremonias. tunc parit. Idem
de alijs. Tunc oēs vicini z amici eius
debent gaudere z cōgratulari z regra
tiādo deo dicere. O benedictus sū. mō
ī sua senectute dedit se deo. Sed ho
die fit totum oppositū. In mūdo si est
aliquis religiosus dissolutus z ribald⁹
nullus dicit sibi aliqd. Imo oēs laudāt
z commendant eum. sed si vult seruar
suam regulam z viuere sū q̄ vult.
statim persequit ab alijs. Idem d̄ cle
rico. idē d̄ layco hoīe z muliere vana.
si vult dimittere vanitates z pōt dicē
illud luc. 15. Cōgratulamini mihi oēs
quia reperi eum. i. aiām quam perdi
deram. z tñ ī tñ persequit quousq;
faciūt sibi perdere a. am cum alijs.

Dico quinto q̄ man⁹ dñi fuit opata ī b̄o
iohāne bap. noīatōez miraculosa. Fuit
enī mirabilr noīatus post ei⁹ natiuita
tē. s. 8. die p̄; legē moysi iudēt circūci
debāt pueros. z sic nūc ī baptismo nos
ponam⁹ noīa. Ita tūc ī circūciōe ipōe
bātur. Cū at rabin⁹ teneret iā illā pellī
culā zc. quesunt a m̄e quō vocaretur
Dixerūt circūstātes. vocetur p̄ suus
zacharias. s; m̄ reuelatōe spūs scī p̄
dixit. Nequa; sed vocabit̄ iohānes.
Illi vō admirātes de tali noīe. dixerūt
ad illā. qz nemo ē ī cognatōe tua q̄ vo
cet̄ B noīe. Tūc ierūt ad p̄em suū. z
inuerūt quē vellet vocari eū. adhuc
aut p̄ ei⁹ erat mut⁹. Et dicit hic glo.
q̄ ēt erat surd⁹. Jō īuebāt ei⁹ scri
turā quō vocaret̄. Qui postulas pugi

larē scripsit dicens. Iohānes ē nomē ei⁹
q̄si dicat. Nō ipōno ego sibi B nomē. s; dñs.
Lūc p̄ subito recupauit verbū. ⁊ p̄phauit dicens
B̄ndict⁹ dñs de⁹ ysrl̄. qz visitauit ⁊ fecit zc. Ecce h̄ quō fuit
ei⁹ noīatio miraculosa. Moralr̄ ⁊ itra
bim⁹ p̄ qōnē. Qd̄ nomē ē meli⁹. zacharias.
vel iohānes. ⁊ v̄ q̄ iohannes. qz dixit m̄r̄
nequaquā vocabit̄ zacharias: s; iohānes.
Rūdeo q̄ zacharias s; iter p̄ tationē
ebraicā it̄pretat̄ memorans deū. Istud
nomē iohānes i. x. gradib⁹ excellit
nomē zacharias. Nā si aliq̄ p̄sona sit
i p̄cīs. ⁊ vult dimitte p̄cā cupiēs saluari
grā dei. o; q̄ tal̄ p̄sona sit p̄mo zacharias.
s. memorās deū quē offēdit ⁊ q̄ h̄eat
p̄tritionē. De s̄o q̄ h̄eat p̄positum n̄
redēdi ad p̄cā zc. Dicāt noue; opa p̄nialia
nec i nono ope ē iohannes sed zacharias.
s; i decio ope. s. i coīo ne sacramentali.
tē h; donū grē. Ii quo ē grā. tūc ē
iohānes. Ecce q̄ dīc̄ neq̄ q̄ vocabit̄ zacharias
s; iohānes ad inuendum q̄ eēt p̄fēcūs
i p̄ntia ⁊ grā dei. Iō ysa. 49. Dñs ab
vtero vocauit me. v̄tre m̄ris mee
recordat⁹ ē noīs mei ⁊ dī i persona
b̄ti iohānis. qz s; grām ⁊ p̄fēctōe;
quā deus debuit sibi dare i posuit
sibi nomē. Ergo man⁹ dñi erat cū illo
zc. Rogemus deum. Amen.

In festo sancti petri apostoli.
Eat⁹ es Simon bariona. Mat. 16. Festus
⁊ solēntas hodierna ē duoz ap̄loy
maior⁹ ⁊ p̄cipuz alioz qui eodē die
martirizati sunt p̄ xp̄o. ⁊ i eadē
ciuitate. s. rome. ⁊ sub eodē ipatore.
s. nerone. Et tanta ē dignitas istoz
duoz ap̄loy. q̄ ecclia hodie facit festū
de b̄to petro. ⁊ cras de b̄to paulo: qz
hodie nō sufficeret de abob⁹ p̄dicare.
S; ut sermo p̄ns sit in laudē ⁊ reuerētiā
zc. Salutes uirgo ma. zc. Verbum
propositu; pro themate ⁊ sūdamēto
nostri sermonis regit aliqua lem
litteralem declaratiōe; Pro quo sciendum
q̄ petrus anteq̄ eēt christi

discipulus ap̄ls. ⁊ papa vniuersal' vocabatur
simon. sed postq̄ fuit discipulus xp̄i
⁊ apostolus. xp̄s constituit ip̄z papam
⁊ vicarium suum vniuersalem ⁊ imposuit
sibi nomē petrus. Sic fit etiam modo q̄n
papa eligitur mutatur sibi nomē: quia
quasi mutatur in alterum viru; ⁊ noua;
creaturam. Ita fecit xp̄s Mar. 3. Unde
imposuit sibi nomē petrus. Pater v̄o b̄ti
petri vocabatur iohannes ⁊ aliquoties
grosso mō vocabat̄ iohāna. aliquoties
diminutiue iohānet. Aliquoties vt
cōiter dicitur iohan. sicut vos cōmuniter
faciūs in nostro vulgari de aliquo
proprio nomine. Ita iudei vocabant
patres petri ⁊ ita etiam nominauit
ipsum christus. Aliquoties vt cōiter
dicitur Iohānes vt ioh. vi. Simon
iohannis. i. filius iohānis diligis me.
Aliquoties grosso modo vt ioh. i. Tu
es symon filius iohāna. Aliquoties
diminutiue. vt in themate. beatus es
simon bariona. bar. i. fili⁹. iona. i.
iohanet. Patet thema secundū
expositionem litteralem ⁊ su; in
materia predicāda. In themate
petrus vocatur binominus. ⁊ ponuntur
ibi duo nomina. s. symon ⁊ bariona
⁊ quodlibet nomen habet duas
interpretationes quibus on̄dunt
quattuoz virtutes pp̄ quas ē beatus
in celo.

Prima ē prompta obedientia.

Secūda est aspera penitentia.

Tertia est recta intentio.

Quarta ē dura passio.

Per ista. 4. dicit̄. beatus es simō bar.

Quantum ad primam virtutem per quam sanctus petrus est beatus. dicitur
prompta obedientia. que notatur hic
cum dicitur symon. q̄ it̄pretat̄ obediens.
Quando enī persona audit ⁊ obedit
verbis ⁊ mandatis dei. ⁊ sū aliqua
execusatiōe implet voluntatem dei.
vt seruus fidelis voluntatem domini
sui obediens est ⁊ meretur

salariū. s. solui i sine fuitij. sic qui i hoc
mūdo seruit p̄mpte z obedit verbis z
mandatis dei. Quādo finierit scrutiū
s. in morte iuste habebit retributionē
z beatitudinē p̄ salario Jo. luc. xi. B̄ri
qui audiunt uerbū dī z custodiūt illū.
Hanc obedientiā hūit beatus petr⁹ vt
p̄; Mat. 4. Ambulās ih̄s iuxta zc. vbi
dicit̄ breuiter sed ponā i practica. Bea
tus petrus anteq̄ esset discipulus xp̄i
erat piscator pauper. in t̄m q̄ ipse z fr̄
eius beat⁹ and. hēbant solū vnā bar
cham. z vnā rete. z viuebant sic de su
is laborib⁹ piscando. Quādā die ipso
existente i stagno. s. maris galilee iux
ta litt⁹ dicti maris seu stagni vidit pe
trum z andrea quibus dixit. O boni
homies z quid ibi facitis? R̄nderunt.
Dñe volum⁹ pisces capere. Sciēs xp̄s
q̄ alibi proficerēt plus q̄ ibi. dixit eis
Venite post me faciā vos fieri piscato
res hominū. Ego. n. docebo vos pesca
ri homies. reges. principes. duces. co
mites. z multaz gentiū generationes
In his vrbis venite post me zc. sunt
duo. Et p̄ dat̄ intelligi q̄ ecclia xp̄ia
nā ē sicut nauis duaz seu triū cooptu
rarum. Copta bassa siue inferior est re
ligiosorum se hūilianū. z sicut cooptu
ra inferior ē secreta. sic religiosus d̄z
esse secret⁹ in claustrō in cella. nō ire
per vias. vel plateas tractando nego
tia. Sc̄da cooptura significat statū pre
sbiteroz. qui debēt ministrā sacramē
ta ecclesie. Cōter i media cooptura
stant bone merces paradisi. s. sacramē
ta p̄pter que habem⁹ vitam eternā.
Tertia cooptura ē stat⁹ laycoz qui va
dunt hinc inde p̄ mundū. sicut merca
tores z illi de nauī qui vadūt per cooptu
tam exercendo laborem man⁹. De ista
dicebat salomon p̄. vlt. Facta est c̄si
nauis institoris. i. mercatoris. de lon
ge portans panē suū hoc ē mercantia;
i. aīam bonā. Sc̄dm secretum ē faciā
vos fieri piscatores hominum. Pesca

tores hominū; sunt p̄dicatores. p̄dica
tio ē sicut rete: qz sicut recte est totā li
garū. z vna corda trahit sic p̄dicatio
euāgelica ē de diuersis cordis. s. auc
toritatib⁹. z rōnibus probabilibus. z
omnīa sūt colligata si p̄dicatio sit beñ
ordinata. Et trahūtur vna cōda. s. the
mate qd̄ ē fundamētū sermonis. Pre
dicatores istos mittit deus. Jere. 16.
Propterea ecce dies veniēt dicit dñs.
z nō dicetur vltra viuit dñs q̄ eduxit
filios israel d̄ terra egypti. s; viuit dñs
qui eduxit filios israel de terra aquilo
nis z de vniuersis terris ad quas eie
ci eos. Ecce ego mitto piscatores mul
tos dicit dñs z piscabunt eos. Multos
piscatores misit. qz ap̄los. martires. p̄
fessores. z nos quib⁹ dixit laxate retia
vestra in capturā. nō dicit p̄dicare p̄
tra illos qui habent magnā scientiam
z libros mltos. z tenent plicatos: z no
lunt se disponē ad p̄dicā. ad capien
pisces. Ecce quare dicit v̄ite post me
zc. ac si diceret: dimittite illā barchā;
paruam cū qua modo capitis pisces. z
ponam vos in magna nauī ecclie triū
coopturarum. dimittite fallacia illa z
habebitis doctrinā euāgelicā. dimitt
tite illud mare. z ponā vos in mari ma
gno hui⁹ mundi. dimittite illos pisces.
z faciā vos fieri piscatores hominū re
gum. militū. z aliorum. Omnīa intelle
xit petrus diuina virtute qñ xp̄s ore
suo dixit venite post me zc. z cognoue
runt ip̄m veruz messyam. O dixit b. pe
trus q̄ ego habeā loco retis doctrinā;
euāgelicā z possim in nauī ecclie p̄
mundū pescari hoīes. Prompte obedi
unt relictis retibus z nauī secuti sunt
eū. Incōtinēti sequuti sūt eū. Beat⁹ er
go petrus flexis genib⁹ dixit corā; xp̄o
in corde suo nolo retia z nauē ex quo
vos posuistis in corde meo affectionē;
piscandi i mari hui⁹ mundi cum nauī
ecclesie z doctrina euāgelica incorru
ptibili. Et subito iuit cum chusto. Ecce

prompta obedientia. Dicat hic q̄ defec-
tū huius mūdi. Nā omnes vocamur a
x̄po. s. xp̄ianū. iudei. agareni. z nos no-
lumus ire. Uocat .n. nos illuminādo
corda. dans cognitionē de peccatis. z
statum deberem⁹ ip̄m sequi. s; accidit
nobis vt samuēli ei qui vocabat̄ a deo
z ipse ibat ad hely. Nota istoriā primo
R. tertio. Non sic iob qui dicit. 14. c.
Uocabis me z ego r̄spondebo tibi nō hely
Cōtratales dic̄ x̄ps p̄v. p̄rio. Uocaui
z remuistis. extendi manū meā z non
fuit qui aspiceret. Moralr̄ cū dicit sa-
ciam vos fieri piscatores hominū. No-
tent hic religiosi z alij qui habēt predi-
candi officiiū: qz omnes sunt piscatores.
rete ē p̄dicatio euangelica. Ego nō ex-
tendo rete z cum aliquis audiens p̄di-
cationem pponit dimittere peccata z
vicia z redire ad deū: tunc piscator po-
test dicere vnum piscem cepi. Quādo
nobilis vel miles ppter p̄dicationem
dimisit pompā. odiū. vel rancorē inimi-
co suo. cepimus vnum delphinū. O ta-
les pisces z piscatores q̄tum placent
deo. Idē de nobili d̄na. dimissis vani-
tatib⁹. ornāntis. blanq̄to. z hui⁹ mōi.
p̄fiteretur. z propōit bene viuere. tūc po-
test dicere qd̄ cepit vnā toninā. Quan-
do autē ī predicatione cōuertitur agri-
cola aut simplex homo capitur vīpa-
geli. Idē d̄ muliere paupere capit̄ vna
sardena. z ī die iudicij dicet x̄ps predi-
catorib⁹. illis ioh. 21. Venite nūc z p̄di-
cete. De quo d̄ne: Afferte de piscibus
quos prendidistis. Oy tam miser erit
predicator qui dicet d̄ne non sum pesca-
tus nisi ligna. herbā. z hui⁹. s. pecuni-
as. familiaritates. famā. ideo amore d̄i
laboremus vt captiam⁹ anias. Nā in iu-
dicio quilz veniet cū aiabus quas con-
uertit dicendo. Ecce d̄ne pisces quos
ego prendidi. O quot pisces o quot ani-
mas ducet b. petrus secum qui in pri-
mā p̄dicatione p̄uertit triamiliā ani-
mas. v̄de act. 2. 2. 4. caplis.

Quantū ad secundā virtutē per quā;
b. petr⁹ est sanctus in paradiso ē stric-
ta penitētia. qd̄ ostēdit cum dicitur
symō. q̄ secūdo modo interpretatur po-
nens tristitiā. s. penitētie. de qua ap̄ls
2. cor. 7. Que. n. fm̄ deum tristitia est:
penitētiā in salutē stabilē operat̄. No-
ta que fm̄ deū. s. quādo displicet homi-
ni de offensis factis deo. Talis beati-
tudinem meretur. qui verā penitenti-
ā; facit. Unde Mat. 5. Beati qui lugēt
qm̄ ipsi cōsolabunt̄. s. in beatitudine
celesti. Nō attendatis ad penitentia;
beati petri. In tribus. n. fecit penitēti-
am. in mangiar. in beuere. in vestir̄.
Sciatis q̄ semel fuit iterrogat⁹ quā vi-
tā ducebat. R̄ndit cibus cottidianus ē
panis cū oliuis. z raro cū oleribus. i.
caulib⁹. qz solū ī magnis festiuitatibus
Ecce vita sua l; esset papa. Unde ergo
exierunt tot capones galine. z tot ci-
baria delicata: Dicat trussatorie. q̄ il-
le oliue beati petri erāt grandes z pe-
pererūt capones z alia p̄dicta. Itē fuit
interrogatus de vestitu. R̄ndit. Vesti-
mentum meū. tunica quā vides cum
mantello. tam in yeme. q̄ in estate. Ec-
ce prima vestis primi vicarij xp̄i. Unde
ergo exierunt tot uestium diuersitates
quas portant prelati: Dicatur mantel-
lum peperit ea zc̄. Item vita sua fuit
talis. q̄ de oculis suis fecit fontem la-
crimarum. recordans de renegatione
pro qua q̄d̄iu iuxit lacrimatus est. z
iuxit post xp̄i passionem. 37. annis ut ī
libro de uiris illustribus dicit sanctus
ieronimus. tantum flebat q̄ habebat
faciem quasi adustam ex caliditate la-
crimarum. Nota penitentiā de negatō-
ne. ipse p̄ccauit per os xp̄m renegan-
do. Ideo fecit penitentia; per os non
comedēs nisi panem z oliuas. quasi di-
cat: quia per os peccasti per os ieiuna-
bis. Secundo negauit xp̄m calefacien-
do corpus suum ut dicit io. ideo fecit
penitentiam in corpore. solum portās

runica cum malleo. Tertio sicut faci-
es sua non fuit verecundata christi nega-
re. Iohannes Aevit. Isti sunt fructus digni
penitentie. Luc. tertio. Facite fructus di-
gnos penitentie. Sapi. xi. Per que quis
peccat et. Moraliter hic b. petrus pro tri-
na christi abnegatione. timore mortis et ta-
men fecit. 37. annos omnes de penitentia
Quid erit de illis renegatoribus qui non
solum tunc sed milies in die renegant christum
Dicatur practice quomodo fuit portabat
taceam vini. et ipsi inuitant se et. Idem
de introitu porte. Idem de bolo vere-
cundoso. O maledicte renegator quid
erit et anima tua si b. petrus pro trina ne-
gatione tamen fecit. quid deberes tu facere
qui non timore mortis sed mala consue-
tudine iuras? Item beatus petrus non dixit
Iohannes renego et. sed dixit non cognosco eum.
Cogita quid erit de anima tua. Amor dei
adhibeantur modi que ista detestabilia ces-
set. Ego dabo vobis tria remedia. Pri-
mum que vos mulieres que habetis filios
puos instruatis ne iurent nisi per aduer-
bia. Secundus modus que quilibet iurator
ponat sibi istam legem. scilicet solvere certum
quid pro quolibet iuramento. et dare pauperi-
bus in die dominica. et sic corriget. Tertius
modus corrigendi pertinet ad rectores pa-
trie qui per statutum debent ordinarie que
qui iurabit de deo false puniatur tali
modo et. et nulli parcere in his que tan-
gunt christi honorem. Sed quia rectores non
corrigunt conqueritur deus dicendo illud
ysa. 52. Dominatores populi mei inique agunt
dicit dominus: et iugiter tota die nomen me-
um blasphematur. Propter hoc sciet po-
pulus meus nomen meum in die illa: quia ego
ipse que loquebar ecce adsum. Ecce de
secunda virtute in hoc que dicit symon. i.
pones tristitiam.

Quantum ad tertiam virtutem per quam
b. petrus dicitur beatus est recta inten-
tio. In omnibus que faciebat. scilicet predi-
cando. celebrando. et alia opera virtu-

osa exercendo. semper respiciebat ho-
nozem dei quod notatur in hoc que dicitur
bariona. que interpretatur filius simpli-
citatatis. non dicit duplicitatatis. Quando
n. aliquis aspiciet mundum. et ad hono-
res. et non ad deum. est duplicitas. Ac-
cidit. n. talibus ut gallo qui cum uno
oculo respicit celum. et cum alio gra-
num. Beatus autem petrus in omni-
bus habebat rectam intentionem ad
deum. unde in ps. Non nobis domine
non nobis: sed nomini tuo da gloria.
Ecce simplicitas. et isti merentur beat-
tudinem. unde Mat. 5. Beati mundo corde
de quoniam ipsi deum videbunt. hic per
contemplationem et in alio seculo per eter-
nam possessionem. ps. 10. Qui ambulat sim-
pliciter ambulat confidenter Bene ha-
buit istam virtutem b. petrus quia licet
esset papa et vicarius christi. et haberet tam
tam sanctitatem que sanaret infirmos.
etiam umbra sua tangens infirmos cu-
rabat. Dicatur quod scribitur ac. 5. quando
sciebatur ipsum transiturum per aliquem
vicum. ponebant infirmos ut umbra tan-
geret eos. et sanarentur Sed cum toto hoc
tantam habebat simplicitatem. que nullam
habebat ypocrisiam. seu vanam gloriam
aut presumptionem. Ibat simpliciter re-
xit et corripuit se. Patet que erat filius sim-
plicitatis. Et poterat dicitur illud. i. psalmi.
Vlt. Scio deus meus que probet corda et
simplicitatem diligas. unde et ego in sim-
plicitate cordis mei letus obtuli uniuersa
hec. Tu probas corda creature si ser-
uit tibi vera et recta intentione. Et si sit
simplex diligis eam. et ideo poterat dicitur
b. petrus potius in simplicitate cordis
mei dilexi te et tibi seruum mundo cor-
de. Moraliter hic sciendum que primus que
respicit deus in operibus nostris. est in-
tentio. Nam si vnus faceret omnia bo-
na mundi de genere. et non faceret bona
et recta intentione. nihil valerent me-
ritorie. v. gra. ad practicam. Magnum
opus est et meritorium intrare religio-

Nez in tantū q̄ dicit b. thomas in secū
da secūde q̄ post martiriū non ē aliud
opus tā magnum si recta intentōe fiat
sed istud opus per dīf quādo intentio ē
peruersa z temporal. vt qz filius vester
erit abbas .vel magister in theologia
aut ep̄s quia talis intētio nō est ad de
um sed ad mūdum . z pditur meritum
vel si intrat vt uiuat in requie non sez
uando religionem seu regulā . ista in
tentio ē peruersa nam melius eēt reli
gioso q̄ esset latro q̄ esse religiosus nō
seruando que uouit . Item predicare
uerbum dei est magnum meritum : qz
est magnum opus si intentio sit recta .
sed quando aliquis predicat propter
uanam gloriā seu famam uel ppter
pecunias habēs intentionē ad mūda
na . totum pditur z damnat . Querit
sanctus thomas quolz . s . q . 12 . si per pe
nitentiā potest recuperari aureola que
digne predicatibus promissa ē sed per
uanam gloriā eam perdidit . Dicit q̄ n̄
quia nō lucratus fuit ipsaz . pōt tamē
habere gratiā dei si emendat . vel per
bonam predicationē aliam de nouo po
test lucrari aureolā . sed per dita nulla
tenus . It̄ in bello iusto illi qui va
dunt . magnuz opus est si habent rec
tam intentionem . beati sunt qui mori
untur propter iusticiam vel defensionē
rei . pu . Inter martires sunt gloriosi li
cet eccles̄ a non faciat festum . sed si fa
ciant propter uanitatē vt multi di
centes . amore domine mee . O fatue ī
tali casu oportet ponere amorem z re
spectum ad deum z uerā iusticiam di
cendo q̄ faciamus hoc amore z zelo in
stite . Sed quando habes intentionē
fatuam . totum bonuz opus perdis . Si
mūlter remittere iniurias . parcere ini
mics magnum opus est si fiat pro deo
z amore xp̄i . sed quādo fit a nobis non
ob dei reuerentiā seu amorem . sed in
ercessiōe personarum . totum meriti
p̄ erditur . Dicatur practice si papa . rex .

rogaret te q̄ remitteres zc̄ . Dicatur
quando in iudicio xp̄s ostendens vul
nera dicit . Ecce quid feci pro te . vides
mus quid tu fecisti pro me . si remisi
sti amore sui dabit tibi paradisum . si
vero remisisti amore pape vel regis vt
aliorum . dicit tibi vadas ergo ad illos
vt dent tibi paradisum . qui habebunt
satis facere de se ipsis . si remittit pura
intentione . pro honore xp̄i . tunc xp̄s
accipiet te per manū dicens illō Mat .
23 . Euge fue bone z fidelis quia saper
pauca fuisti fidelis . super multa te cō
sti . Audi seruū ergo ut in omnibus ad
deum corrigatis intentionem . z ut di
citur . i . pe . primo . In omnibus honori
ficetur deus per iesum christum . cui ē
gloria z imperium in secula seculorū .

Quantum ad quartam virtutem que
est dura passio cum dicitur bariona .
quo ad secundā interpretationem vult
dicere filius columbe . Ecce hic marti
rium suum : Dicatur hic quando sacer
dotes veteris testamēti offerebant
deo columbum z inclinabant sibi ca
put . z tale sacrificium multum erat
deo acceptabile . Unde leui . primo sa
crificium z oblationem z holocaustuz
placabile deo . Qd̄ bea . petrus fuerit
filius columbe patet in eius martirio
propter patientiam quam habuit . z
per eternam beatitudinem i . petri . 3 .
Si quid patimini propter iusticiam be
ati . Dicatur quomodo postq̄ beatus
petrus predicauit per multas ciuita
tes . z villas . z conuerterat plures gen
tes in antiochia z alibi . venit romam .
z ipso ibi predicante contra mandatu
neronis imperatoris qui preceperat si
dem christi non predicare . fuit cap
tus . Christiani vero volentes eum
liberare . dicebant sibi . O pater nos
liberabimus vos . fugite de istis par
tibus . Tandem acquiescens eis fugit .

Quo egrediente de ciuitate appuit sibi
xps cum cruce i humeris . que videns
petr⁹ dixit . Dne quo vadis : qsi diceret
ego egredior de ciuitate . & tu igrede-
ris . Rndit xps . Venio romam iterum
crucifigi . dicens . semel fui crucifixus
in irsm . nunc volo iter in roma cruci-
figi . Uolebat xps dicere . q postq fuit
crucifixus in ierusalem i ppria psona
q in psona bti petri debebat rome cru-
cifigi . Qd petrus itelliges . statim reuer-
sus e i ciuitate . & xps ad celu . Et dixit
petrus amicis suis xpianis ciuitatis .
quomodo sibi apparuerat xps zc . Pz
quomodo erat deo acceptabile . & gratio-
sus . Ipse aut fuit reuersus ad captone
impatoris . Uenerunt ministri & habuit
suas crucifigedi in cruce qua ipse ado-
rabat . dices ministris . Pro gratia peto
q no crucifigatis me cu capite sursum
vt fuit crucifixus magister meus . sed
deorsus . Dixerunt ministri . mai⁹ tormen-
tum erit . sibi complacemus in hoc .
Du aut esset i cruce : no cessabat p-
dicare statibus i circuitu ei⁹ . Onidit hic
nobis doctrina q non debem⁹ cessare
a pdicationibus frigore . vel calore . nec
alijs laboribus . sed conari i couersioe
aia⁹ . Et ipse sic stete . xps misit agelos
cum coronis violay : & appuit xps ibi
libz tenes i quo b . pe . legebat . Et post
ea dixit . Dne iesu xpe gras tibi ago . q
me portasti ad finem optatus . Dne re-
comendo tibi oes istos xpianos filios
generatos i utero sponse tue . s . in ec-
clesia p baprisma . Et sic tradidit deo
spiritu quem angeli portauerunt ad glo-
riam . Moraliter hic crux petri si erat
talis sicut crux xpi . Sed reperto q et
ponitis spem vestram in cruce bti pe-
tri que nullum pot saluare : nec etiam
scum petrum . nisi virtute crucis xpi .
Cotra quos dicit apls ad gal . vlt . Mi-
hi at absit gloriari nisi i cruce dni nri
iesu xpi . Imo q sortus e aliq ponunt
de facto . licet non mente spem i signo

dyaboli quod e circulus . Na sicut boni
religiosi in principio horarum vocant
deum signo crucis dicendo . deus i adu-
torium meum intende faciunt circulus .
qz vt dr ps . xi . In circuitu ipijambu-
lant . Recita totam praticam . & dese-
ctum illorum qui non bene se signant
in introitu ecclesie . in mensa . mulier
ponens filium in letica . Item de p-
bis bndicendo panem . aqua & qd de
terius e sup corpus xpi faciunt rotulus .
Ostede hic quo debent signare se . hoc
pra signu nullu stet piculu . Instruite
et vos filios vestros . De hoc signo cru-
cis phia . canti . 8 . Sub arbore mali
suscitauit te . pone me vt signaculu sup
co tuu . vt signaculu sr brachiu tuu zc

In comemoratiōe bti pauli apostoli .
Orum vobis facio euāgelium .
Ad gal . p . Recitatie i epistola
hodierna . Sicut totum officium
e bti pauli . Ita & sermo noster . Salu-
tetur prius virgo maria . Quomodo so-
let fieri de istis duob⁹ apostolis petro
& paulo . quis eorum sit maior aut excel-
lentior . Huic qoni o⁹ cum distinctiōe
rñdere . Et e talis respōsio . q isti duo
bndicti & gloriosi apostoli petr⁹ & pau-
lus possunt considerari tribus modis .
Prius e⁹ cōditionem aplcā . fm quaz si
eos cōparare volumus . Rñdeo q vn⁹
no e maior alio vel excellentior . sed sūt
equales . qz ita bene vnus sicut ali⁹ e
apls iesu xpi . Sicut oes fribteri scdm
cōsecrationē eucaristie sunt equales .
nec vnus i cōsecratione corporis xpi e
maior alio . Sic e⁹ cōditionē aplcā zc .
Sed prius fuit electus in aplm petrus
& post paulus . Et de hac cōditiōe apli-
ca deus tm cōtulit vni qntum alteri qsi
dices xpus petro illud Mat . 20 . Uolo
huic nouissimo . s . paulo dar sic & tibi
s . de apostolica cōditiōe . Ecce pria di-
stictō . Secda distinctiō e e⁹ plationē ec-
clesiasticā e⁹ quā si loquimur maiō e pet-
r⁹ paul⁹ : qz papa maior est q legatus .

Nam beatus petrus fuit apostolus xpi
papa vniuersalis. et xpi vicarius. Cui
dixit christus illud io. p. Tu es symon
filius iohanna. tu uocaberis cephas.
Cephas grece idest capitaneus latine
vel maior aliorum. Beatus paulus fuit
xpi apostolus. et legatus a latere: qui
per totum mundum poterat episcopos face
re. et alia beneficia dare. Ideo dicit. 2.
cor. 5. Legatione funguntur tanquam do
exorante per nos. Si ergo secundum p
lationem ecclesiasticam petrus fuit pa
pa. et paulus legatus a latere apparet
petrum fore maiorem. Tertia distinctio
est secundum predicationem euangelicam sicut
quam paulus fuit excellentior et abun
dantior petro in ardenti predicatione
et etiam alijs apostolis. per excellentiam
potest dicere thema. Notum vobis fa
cio euangelium. hoc excellentius pertinet
ad eum: quia maior in predicatione eu
gelica. Patet thema. quare dicit. Notum
est. Quia specialiter dicitur de eo propter
magnam predicationem. Et reperi iuxta
thema quod predicatione euangelica beati
pauli. habuit super predicationes aliorum
excellenciam in tribus.

- Q** Primo fuit magis ample copiosa.
- S**ecundo magis clare illuminosa.
- T**ertio magis larganimiter virtuosa.
- P**rimo dico quod predicatione euangelica sancti
pauli fuit super alios apostolos plus am
ple copiosa. Quilibet aliorum apostolo
rum post receptionem spiritus sancti in die
pentecostae. accepit unam portionem vel regio
nem per mundum ad predicandum eu
gelium. Petrus iuit in iudeam et antio
chiam. Beatus iohannes in frigiam. Mat
thias in ethiopianam. Iacobus maior in iberiam
Limitatam predicationem habebant.
sed beatus paulus non accepit limitatam re
gionem. sed per totum mundum vniuer
sum ibat. ut dicit ieronimus in libro de
virtutibus illustribus. quod 37. annis iuit de ci
uitate in ciuitatem predicando et non ces
sabat. Ecce quomodo fuit plus ample

copiosa. quia non iuit in certam ter
ram vel regionem. sed generaliter dis
currerebat. Ideo dicimus in eius collec
ta. De quo vniuersum mundum beatus paulus pre
dicatorem docuisti. Vnde non unum mirabile
quod omnes apostoli. petrus. iohannes. et bartolo
meus. quando veniebant predicare in alijs ciui
tatibus. ipsi recipiebant permissionem a ci
uitate. et a probis hominibus: quia christus dixe
rat luc. 10. Dignus est. non operarius merce
de sua. Sed de paulo dicit textus. act. 17.
Erat autem artis scenofactorie. Dicit glo
sa scenos. id est tenda et corda. cerice. quia
sciebat facere cordas et cophios. et sue
re. et de hoc sibi providebat quia certo
tempore operabatur cum aliquo de illo officio
ut prouideret sibi. et certo tempore predicabat et
certo tempore orabat. Iohannes dicit act. 20. Argentum
et aurum. aut vestem nullius concupiui
sicut ipsi scitis. quoniam ad ea que michi opus
erant. et his que mecum sunt. ministraverunt
manus istre. Item quia predicabat christum con
tra mandatum imperatoris neronis. verbe
rabant ipsum per villam. sed propter hoc non
dimittebat predicationem. Aliqua die lapi
dabant eum. nec propter hoc dimittebat
predicationem. Quod videntes ministri im
peratoris. ipsi posuerunt in campo clau
so ad leones: sed in nullo sibi nocuerunt
imo lambebant sibi pedes. et sic ab in
fidelibus passus est multas iniurias et
vituperationes pro christo et predicatione.
Vnde ergo vobis quomodo fuit sua predicatione
ample copiosa super alios apostolos. Recte
tenuit paulus super alios christi preceptum.
qui quando debuit in celum ascendere di
xit apostolis et mandauit quod scribit Mar.
16. et Mat. 28. Euntes in vniuersum
mundum predicare euangelium omni creatu
re. Moraliter hic ponuntur tres clausu
le in quibus ostendit predicantibus ver
bum dei. quid agere debet. Prima cum
dicit. Euntes in mundum vniuersum. non
dicit quod sinus in una ciuitate seu villa.
sed in mundum vniuersum: Si solus esta
ret in una parte securus non calosaceret

mūdi. z vna pars esset combusta. alia
frigida. z alia infructuosa. sed discun-
rit totum mundum. z illuminat. cale-
facit. z facit fructificare. Sic boni re-
ligiosi vite apostolice debent ire p mū-
dum illūnādo in fide catholica. cale-
faciendo in caritate z dei dilectiōe. z
facere fructificare in operibus miseri-
cordie z meritorijs: quia tantū quātū;
vna esca est magis p̄tiosa z excellens
ē necessarium q̄ voluatur ī ola que n̄
habeat odores cibi grossioris zc. Sic
si aliquis ē delicatus in deuotione z ex-
cellens ī scia. z pretiosus ī predicatio-
ne necesse ē sibi q̄ faciat mutatio-
nem quia recepit familiaritatē alicui⁹ filie
spiritual' vel aliquarū personarū z iā
perdet deuotionē v' cogitabit ex quo
hic habeo manere. indigeo camera ar-
marijs zc. Et sic amorem quem debēt
habere ad deū ponunt in creaturis z
locis. Sed qm̄ mouent se discurrendo.
predicando. Nō cōgregant pecunias.
qz secum portarent mortē. nec curant
de familiaritatib⁹ nec cameris. Ecce
quare dixit eūtes ī mundum vniuersū
Unde Osee. 7. figuratiue dī. Effraym
factus ē quasi submeritus panis. q
non reuersatur. Comederūt alieni ro-
bur eius. Nō effraym. i. persona alta
vel crescens. vt p̄sona religiosa z ex-
cellens ī deuotiōe vel excellens in pre-
dicatione. facta est quasi panis coctus
inter cineres: qui non reuersatur de
vna parte in aliam zc. S; calefacit se
in amore mundi. De deo tepescit faciē-
do cameram pictam. ī familiaritatib⁹
zc. Et quid sequitur. Alieni comede-
runt robur eius: quia incepit dimitte-
re deum z deuotionem. lachrymas
cōpunctionis. z de modico in modicus
vadit ad terram. Ideo dauid. Non est
illis cōmutatio. Ratio. qz non timue-
runt deum. Secundo dicit predicate
euangelij. non dicit quidiam. nec vir-
gilium. datem; vel oratiū; sed predica-

te euangelium. Tota scriptura est enā-
gelium figuratiuum vel figuratum. z
clarū. Unde eze. p̄. Rota erat ī me dio-
rote. Scitis qm̄ p̄cepit p̄dicari euāgelij
Qz alie doctrine n̄ hnt finē seu terminū
q̄ p̄cipiū. sicut de fonte qui si p̄t ascē-
dere naturalr p̄ canales: qz caret vir-
tute ad plus. Ita de doctrina poetarū
ī itellectibus hoīum. Nūquid pōt facē
vt aliqs ascendat ī celū. z tu qui tātū;
p̄dicas eā. semp̄ eris terrenus. Sed do-
ctria euāgelica que exiuit de celo loco
amenissimo facit ascendē p̄sonam que
ipsam p̄dicat. et seruat. z nō minus eū
qui deuote audit. Jō xps. Jo. 4. Aquā
quā ego dabo ei. fiet in eo fons aq̄ salie-
tis ī vitā cternā. Jō p̄dicare euāgelij.
qz p̄dicare v̄ba dānatorū dānatio est.
Dicit ieronim⁹ q̄ aristo. z plato. ī iher-
no sūt. Accipite ergo doctrinā x̄i que
ducit ad vitā. Ut ē biblia que lib̄ vite
dī. libri v̄o poetarū dī lib̄i mortis.
Tertio dicit oī creature. s. hincunde.
nō dicit solū in vna ciuitate. nec dicit
magnis dñis. sed agricol'. Nō solū; di-
uitibus. sed et paupibus z alijs. Quia
oī creature. Dicit magister vincenti⁹.
q̄ repit ī lombardia nouē valles here-
ticorū pp̄ defectum predicatorū. Dicit sī
bi vnus de ill' vallib⁹. Frater. 30. āni
sunt q̄ null⁹ frater venit huc. nec cle-
ricus. ad īstruendū nos de fide. sed ve-
niunt h̄rtici de ptibus lōgiquis z p̄di-
cant nobis suos errores. quos euitare
mus si h̄remus doctrinā euāgelicā;
Jō dicit oī creature. z ī oī loco. Jō iere-
mias in spū videns hūc defectū dicit
tre. 4. Paruuli petierūt panē z n̄ erat
qui frāgēt eis. Paruuli. i. rustici. sim-
plices. paupes. ignorantes. z heretici.
petierūt doctrinā euāgelicā. z nemo
mīstrauit eis. S; bt̄is paulus vniuer-
saliter extēdit doctrinā euāgelicā. Jō
dicit Notum vobis facio euāgelij;
Secdo dicit q̄ predicatio euāgelica bt̄i
pauli fuit super alios magis clare illu-

minosa. Audite bñ. oēs. Alij apti predi-
cabant doctrinas quas a xpo audue-
rant sed nō viderant. S; b. paulus p̄
dicabat illud qđ viderat: qz fuit rapt⁹ i
celū p̄ sp̄m. z vidit zc. Iohannes fuit
raptus per sp̄m. Ideo dicit euāgeliz
quod euāgelizatum ē a me: non est f; z
hominem. s. purum. nec ego ab homie
scilicet puro didici illd. sed per reuela-
tionem iesu xpi. Nota nō habui ab ho-
mine. scilicet mortali. sed immediate a
christo deo z homine habui. quem vi-
di in sua gloria z diuinitate cum tota
curia celesti. Ideo si dicatur tibi vnde
didicit paulus. Potes respondere. qđ i
celo imperiali. in scola angelorum. In
tribus diebus studuit z sciuit plus qđ
salomon. nec omnes phi us tota sua vi-
ta: quia in libro vite eterne cito effici-
tur homo magister. Neq; mirum si qñ
anima agricole. rustici. vñ rudis: igno-
rantis. vel pueri ho. lie nati baptizati
z mortui. sic ut intrant scolam angelo-
rum obrinent lumen aperto libro vi-
te per deum z sibi ostēsa diuinitate
maiozem habent scientiam in puncto.
qđ virgo maria z sancti doctores i hoc
mūdo habuerunt vnqđ. Ideo bone gē-
tes laboretis ire ad illud studium: qz
in illo in momento est homo illumina-
tus omni scia. nec o; legere per capitu-
la seu distinctōnes. hic liber solum h; z
duas cartas. scilicet humanitatē z di-
uinitatem. Xpus est liber vite. Cogita
ergo si infans. vel rusticus intrans pa-
radisum h; in puncto tantā scientia; .
qd de btō paulo qui tribus diebus ac
noctibus fuit raptus per potētiam dei
aia tribus diebus z noctibus. O q̄ta; z
scia; debuit adiscere. Bñ poterat clar-
z veraciter z lumine predicare. Et vt
meli⁹ itelligatis ponā i pratica vt vēia-
mus ad mortalitatē. Unde si vnus di-
ues homo edificasset domū que sibi cō-
stitit. x. milia florenorū. z veniret ami-
cus eius de ultra mare que intrasset ad

domū. Jam sibi oñderet totā domū. di-
cēdo amico. Noueritis amice qđ ex quo
nō fuistis hic edificauit istā domum z
ista ē camera vbi dormio ego. z ista fi-
lij mei. z in ista scutiferi. Ecce cogna-
stabilū. celariū. Et ostendit sibi totā
domū paradisi. O qđ pulcra ē dom⁹ pa-
radisi. Lei te qui solū posset ponere ca-
put p̄ aliquā fenestrā ad videndū do-
mum paradisi. Tanta ē pulcritudo cor-
poralis. qđ stare hō sine cibo z potu. z
esset mirabilr cōsolatus. et si nō vide-
ret xpm. nec virginē mariā. Soluz ex
pulcritudine corporali celi gauderes.
Baruch. 3. O Israel qđ magna ē dom⁹
dei z ingens. i. inextimabilr locus pos-
sessōis eius. Magnus ē z nō h; finem
suple i duratiōe. Lotus. n. mūdus ē qđ
si vnus punctus respectu illius dom⁹
paradisi. Cuius minima camera ē ma-
ior. x. regnis. Neq; mirum: qz vna stel-
la ē maior tota yspanea. Ecce quō ostē-
dit sibi qñ cum cōuertit rapuit eum.
z ostendit sibi domū paradisi quam
edificauerat z ostēdit sibi nouē ordies
angelorū in celo. z nunqđ homines sci-
uerunt de eis donec paulus reuelauit
eis. Primo ostēdit sibi primū ordinem
s. angelorū. ubi est rector seu capita-
neus sanctus raphael. Et cū vidit pau-
lus illa; pulcritudinē dixit. O y senior
z quō ē btūs qui huc venit. Uix pote-
rat loqui. tanto staua sbaito s̄ illa glo-
riosa habitatiōe quā uiderat. Ad quē
dixit christus. Paule scis quis habi-
tabit cū istis? Respōdit n̄. dic ei. Oēs il-
li qui post peccatum fecerint rigorosa;
penitentiam. qui non solum seruant ie-
iunia ecclesie. sed amplius faciūt. cōfi-
tentē sepe. z cōicant zc. Dixit paulus
O domine qđ benedicti erunt qui de
suis peccatis egerint penitentia Et to-
tum hoc fuit añ deo primū ordinem
inferius incipiendo. Secundo ostē-
dit sibi secundum ordinem. s. archāge-
lorum ubi ē capitaneus scūs gabriel.

Lum paulus vidit istam gloriam fuit
totus stupefactus. et interrogauit xps
d. Domine et quis stabit hic? Respondit xps
d. persone spirituales et deuote. Nam
sicut anima est nobilior corpore. sic deuotio
que in anima consistit est maior. et est peni
tentia quam peccata. Domine et in quibus re
periet? Respondit xps. In personis que fa
ciunt semper orationem die et nocte. et qui
audiunt missas etc. Et apostolus. O in
tam bono puncto pro illis qui faciunt
deuotam orationem etc. Tertio ostendit sibi
tertium ordinem. scilicet principatum. ubi est
capitaneus sanctus michael. In isto loco
vadunt persone misericordes etc. Mat.
5. Beati misericordes etc. Quarto ostendit
sibi ordinem potestatum in quo vadunt
qui in austeritatibus habent patientiam
Ideo apostolus ad hebr. 10. Patientia
enim vobis necessaria est. supple ad habende
dam istam gloriam ut facientes voluntatem
dei reportetis promissionem. Quinto ostendit
ordinem virtutum in quo collocabuntur
qui habent concordiam temporalem. Ideo
dicit apostolus. postquam descendit pacem habete
cum omnibus non vos defendentes. id est. vin
dicantes carissimi sed date locum ire. ad
ro. xij. Sexto ostendit sibi ordinem diaconi
onum in quo collocabuntur prelati bone
vite. qui intraverunt per portam. qui bene
gubernauerunt animas plus curantes de
animabus quam de rebus vel temporalibus
Septimo ostendit sibi thronos ubi col
locabuntur qui pro christo seruauerunt pau
peritatem apostolicam. terrena pro christo di
mittentes. Octavo cherubim. qui inter
pretatur plenitudo scientie ubi col. veri pre
dicatores. Nono seraphim. ubi collo. qui
habebunt supernalem caritatem. Unde. i.
cor. 13. Maior horum est caritas. Quia ta
les cogitant de deo. in eius amore accen
duntur sicut candela ad ignem. Ieiunium
est eis refectio. Vigilia dormit. persecutio
solatio. omnis aduersitas amore christi
alacriter sustinetur. habent feruentem af
fectionem. Si christus diceret eis. hinc ad

annum uenietis ad me etc. raderent.
O domine non tantum etc. Ideo paulus
postquam vidit omnia ista. vidit unam pretiosam
cathedram in qua stabat christus super omnes
ordines angelorum. et ad latus aliam; et
dixit. Domine et quis erit hic? Respondit christus
Super omnes ordines angelorum erit
mater mea; et in ista cathedra colloca
bitur. O ta; bene. v. gloriosa. cuius pro
cibus totus mundus sustinetur. Iohannes
ecclesia. Exaltata es sancta dei genitrix
super choros angelorum ad celestia regna
Deinde vidit ecclesiam militatam post hanc
miseram vitam ad illam sanctam ierusa
lem. et ecclesiam triumphantem transpor
tandam. viditque diuinam essentiam. Et
de his dicit Augustinus in libro de vi
dendo deum ad paulinam. et etiam. s. tho.
2a 2e. 4. 175. ar. 3. Et quando reuersus est.
apostoli crediderunt quod studuisset in sta
dio celesti. et dixerunt sibi. Unde venis
Respondit paulus. illud. 2. cor. 12. Scio hominem; in
christo annos quattuordecim siue in cor
pore siue extra corpus nescio. deus scit;
raptum huiusmodi usque ad tertium ce
lum. Et scio huiusmodi hominem siue in
corpore siue extra corpus nescio. deus
scit. quoniam raptus est in paradysum. et au
diuit archana verba. que non licet homini
loqui. Nota ego scio hominem; Ego scio
hominem in christo iesu qui fuit raptus usque
ad tertium celum. Scriptura sancta non fa
cit mentionem nisi de tribus celis. Pri
mo de firmamento. Secundo de cristallino
seu aqueo De quo psal. Aque que super
celos sunt etc. Tertio de epureo. Ergo cla
rior fuit sua doctrina quia propriis oculis
vidit omnia que predicauit. Iohannes dicit. No
tum facio vobis etc. Tertio dico quod pre
dicatio et doctrina beati pauli fuit magis
longe virtuosa. Declaratur sic. Omnes
alii apostoli fuerunt suam predicationem
in morte sed paulus in vita. 37. annis pre
dicauit. et etiam post mortem predicauit. Iohannes
dicit plus longe virtuosa. Praxite. quoniam
predicauit. 37. annis. nero imperator ro

manus cōminabat sibi mortē & quia p̄
dicabat xp̄s; h̄ voluntatē & p̄ceptum ne
ronis. nero mandauit ihm capi: & dedit
sententiā capitalem cōtra eum. q̄ erat
nobilis & p̄uilegio romanorū; gaude
bat. Dicat quomō fuit ad capitatiōē
& facta oratiōe spiculator decapitauit
eū. de cui⁹ collo exiuit lac. deinde san
guis. Lac ostēdit suam puritatē; quia
semp fuit virgo. Deinde venit tāta cla
ritas de celo. q̄ facili⁹ aspiceret homo
solē q̄ illā claritatē. Et statim anīa b̄ti
pauli egressa de corpore vēit ad nero
nē in palatio. qui loquebat cū phis. d.
Or. tā magnā miraculū est istud. & aīa
intrauit. Quā uidēs nero fuit terzū.
& nō mir⁹ q̄ factas personas terzet bo
nus spirit⁹ licet postea consolet. multo
magis terzet malos. & dixit neroi. Ue
nio ad te. si vis ad xp̄m cōuerti porta
paradisi ē tibi apta. Ego fui mortu⁹ de
mādato tuo & viuā in eternū. sic pote
ris tu si volueris. Ecce quō predicauit
post mortē. Nō legitur de alio sancto.
p̄; quō sua p̄dicatio fuit pl⁹ longe vir
tuosa. Et statim nero soluit oēs xp̄ianos
quos tenebat captos. Sed nō fecit se
xp̄ianū p̄pter suū malum & peccatū.
Iā ipse pa. hoc p̄phetauerat ad phil.
prio. Magnificabit xp̄s i corpore meo
sue per vitā sue p̄ mortē. Itē i morte
p̄dicauit etiā. Dicat d̄ capite quō fecit
tres saltus: & in quol; dicebat ih̄s. Et
i quol; saltu oriebat in terra vñ⁹ fons.
Tres. n. predicatiōes fecit i quol; saltu
s. ih̄s ih̄s ih̄s. Et hoc dabat sibi multā
materiā ad p̄dicandū. hic ē secretū. s.
ih̄s ih̄s ih̄s. Ego dico q̄ hoc nomē ih̄s
habet tres virtutes sup omne nomē.
Bene d̄ ad phil. 2. Dedit illi nomē qd̄
est sup omne nomē p̄pter tres p̄prietates
quas habet p̄cipaliter. P̄rio p̄tra
defectus spirituales. qui sūt peccata.
Si aliq̄s ē qui nō habeat cōtritiōem
de peccatis suis & habeat cor lapideū
& pei⁹ q̄ ut dicit Mat. 27. q̄ ih̄u xp̄o i

cruce pendente petre scise sūt & monu
mēta apta sunt & mortui resurrexerūt
Si vis cōtritiōē habere pone te corā
crucifixo genib⁹ flexis deuote dic ih̄s
faciendū signū crucis iuxta cor. & mo
liet ad penitentiā. & monumentū apie
tur. s. os per confessionē & mortuus. s.
spirit⁹ resuscitabitur. s. ad statū gratie
Idem si est aliquis in desiderio vindi
cte. ponat se corā crucifixo dicēdo ih̄s
zē. cogitans quō xp̄s pepercit. & veni
et ad te vna dulcedo de illo fauomell
paradisi & intrabit cor tuū q̄ in memo
ria passionis xp̄i remittes iniuriā. Un
de ad ro. io. Omnis quicūq; inuocauit
rit nomē dñi salu⁹ erit. Nota inuocauit
rit. i. intus i corde nomē dñi. i. ih̄s da
bit tibi cōtritiōē peccatorū. Iō hoc no
men ih̄s h̄ defectus spirituales facit;.
s. mollificat cor. facit cōfiteri. & resusci
tat aīam. Secūdo dico q̄ ih̄s est h̄ infir
mitates corporales. Si deuotionē ha
beremus. medici parū lucrarent nobis
cum. Nam oēs virtutes sanctorū &
angelorū sunt in hoc nomē ih̄s. Et iō
ih̄s qui n̄ ipocras. vel galien⁹. postq̄
parauit salutē aīabus n̄ris per redē
ptionē; voluit etiā procurare & dimitt
tere medicinā quādo debuit recedere
per ascensionem. Ordinauit. n. empho
rismū dicendo illud mar. vlt. Signa
eos qui crediderūt. nō dicit statim fient
sed sequentur. In nomē meo demonia
eicient. serpētes tollent. zē. O si habe
remus deuotionem ad istud nomē. S;
nullam habem⁹ nisi ad vanitates. sorti
legia. & p̄iuratiōes. Unde d̄ i ps. ho
mines & iumenta saluabis domie zē.
Unde si doles caput fac signū crucis i
eo dicendo ih̄s. si fidem habes & san
tas corporis nō sit nociua anīe. sine du
bio curaberis. Idem si habes filium i
firmum. si sit loqui ipsemet signando
dicat ih̄s zē. al facias tu zē. Non fiat
subito. sed cum deuotiōe: quia emplau
strum suauiter ponitur & cū caliditate

deuotio. Idē vos mulieres que cupi-
tis cōcipere. facite vobis in vtero ihs.
quia virtus huius nominis ihs dabit
vobis prole si vultis. Idem quādo est
pregnās vt de? conseruet prolem i vte-
ro: quia multe cōcipiunt que nō possūt
portare. Idem de mulieribus que iam
sunt in partu faciāt signū crucis dicen-
do ihs vbi sentiunt dolores: qz melius
est dicere ihs qz clamare ut capra. Ecce
secūda fontana cōtra infirmitates cor-
porales. In hoc ergo noie habeatis de-
uotionē: quia ut dicit act. 4. Nec. n. ali-
ud nomen est sub celo datū hominib?
z quo oporteat nos saluos fieri. nec ē i
alio aliquo salus. Tertio cōtra belli tē-
poralis periculū. Tu homo bellicus si-
sis i bello iusto. qz ut ait Cris. in omī.
Nescit diuina iustitia patrociniū dare
criminib?. Si r si esses in deserto z in
circuitu tuo essent inimici tui uel ania-
lia. tu liberaberis. Itēz contra tempe-
statem fac crucē cum noie ihu. z non
nocebit tibi. Cōtra diuina pericula ē me-
dela. Unde prob. 12. Turris fortissima
nomē dñi: ad ipāz currit iustus z exal-
tabitur nomē dñi. i. ihs. luc. 2. Uocatiū
est nomē eius ihs. Patet secretū cū trī-
bus vicibus caput b. pauli saltant si-
gnificās virtutē contra p̄dictos tres d̄-
fectus. Ecce quō b. paulus nō solum i
sua vita sed et in morte z post mortem
p̄dicauit. Ergo cōclusio tertia clara ē
s. quō sua predicatio fuit plus lōgamēt
uirtuosa. Ergo thema. Notū uobis fa-
cio euangeliū.

In festo b. margarite uir. z mar.

Inuenta vna pretiosa marga-
rita abiit. Mat. 13. Cogitanti
mibi magnā sanctitatē z deu-
otionem b. margarite inuenio. s. uirtutes
in ea i qb? stat tota p̄fectio sanctitatis.
P̄tia est vā hūilitas. ibi. inuenta.

Secūda scā caritas ibi vna.

Tertia firma stabilitas ibi p̄tiosa.
Quarta pura caritas ibi margarita.
Quinta plena felicitas ibi abiit.
Dico p̄tio qz beata Mar. fuit dotata d̄
vna magna virtute que est vera hūi-
litas que est in primo verbo thematis
cū dicit inuenta. Ratio. inuentio toti? per-
ditionis humane fuit superbia. Dicat
quādo homo vult facere ad libitā suū.
nec vult obedire mandatis diuinis ho-
mo est superbus. Dicatur quando luci-
fer voluit parificari deo. Ecce sua per-
ditio per superbiam z sibi cōsentientiū:
noluit stare sub regula sibi data. nolu-
it humiliare se dei volūtati sed voluit
facere secundū suam inclinationē. Ec-
ce peccatū z p̄ditio sua. Idem de adā
cū precepit deus in signū dominij ne
comederet de ligno vetito sed de alijs
Si tenuisset istam regulam bonūz fuis-
set sibi z nobis quia nullam miseriaz.
nec tribulationem. nec mortē incurris-
semus. quia omnia ista habemus ex
suo peccato. sed noluit. z mulier ince-
pit malum. d. Et quare non comede-
mus? Et vir z ipa comedit. Et ecce sua
perditio z consequenter nostra ex su-
perbia. Auctoritas tob. 4. Superbiam
nunqz in tuo sensu aut in tuo verbo do-
minari permittas. Ratio. In ipsa. n.
initium sumpsit omnis perditio. s. an-
gelorum z hominum. Si ergo per su-
perbiam perditur creatura quia non
vult viuere iuxta regulam sibi a deo
datam. Per oppositum. s. per hūilita-
tem. s. quando non vult facere iuxta
suam voluntatem seu inclinationem s;
iuxta dei ordinationem inuenitur. s.
quando dicit domine ego sum inclina-
tus ad superbiam. pompam. vanitates
zē. sed quia vos domine precipitis op-
positum. Ideo volo humiliari. Idem
dicatur de alijs peccatis iuxta audito-
rum facultatem. Ideo de ista glorioza
scā qz sic fecit dñi inuenta Dicat historia bre-
uiter de pastore habente centum oues

et perdidit unam. qua inuenta letus di-
xit omnibus. illud luc. is. Congratula-
mini mihi omnes. quia inueni ouem qua
perdidit. Iste pastor est christus. centum
oues sue sunt persone humiles et obe-
dientes suis preceptis. Ratio. quia om-
nia mandata legis in summa sunt. x.
et decem decies multiplicatum sunt ce-
tum. Et significat perfectionem. x. ma-
datoz super se. Et perditur vna ouis
quando exit de ouili. et comedendo va-
dit de herba in herbam et sic perditur.
Sic facit christianus ouis christi. cuius ouis
clausura est obedientia. x. mandato-
rum. que quando preterit ouis dicitur
perdita. et potest dicere eum. d. ps. 139.
Erzauit sicut ouis que perierat requi-
re seruum tuum. d. quia mandata tua
non sum oblita. Queritur ouis a christo
quando dat sibi cognitionem de pecca-
tis. et inuenit eam quando dat sibi con-
tritionem de peccatis et portat in hume-
ris per suam passionem. dicens ange-
lis amicis suis. Congratulamini mihi
omnes etc. Ecce quare dicitur inuenta.
Modo videamus qualiter beata Mar-
habuit veram humilitatem. Dicatur cum
esset filia patriarche ciuitatis antio-
chie sed parentes eius erant infideles
tamen habuit nutricem christianam. Luz
autem b. Mar. esset. 7. vel. 8. annorum.
nutrix predicabat sibi quolibet die christum et
uirginem mariam in tantum quod secre-
te b. Mar. fuit baptizata et fecit uotum
castitatis. Quod sciens pater habuit eam
exosam eam flagellando. nec propter
hoc uoluit adorare ydola. propter quod
pater noluit eam interficere. sed mater
contradicebat. Qua mortua pater dixit
sibi. uel quod christum abnegaret. uel patrem.
Et ipsa uoluit potius abnegare patrem
quam christum. Et poterat dicere cum da-
uid. Pater meus et mater mea dereli-
querunt me. dominus autem assumpsit
me. Et dimissis ornamentis et vestimen-
tis. recessit de domo patris. et iuit ad

domum nutriciae pauperime. que ha-
bebat uiginti. uel triginta oues quas
commisit margarite custodiendas. d.
sibi quod caueret a nemoribus et locis se-
paratis. ne homines inuenirent eam
solitariam et sibi nocerent. sed iuxta ui-
am in pratis pasceret oues. Dicat hic
contra pastores qui simul cum puellis
stant in nemoribus etc. Dicatur prati-
ce quomodo b. margarita custodiebat
oues. et considerate hic suam magnam
humilitatem. Cum ergo esset induta
de auro et ornata margaritis pro chri-
sto humiliavit se tantum induendo de
burello sicut pastoreta. Item primo
erat in palatio: nunc in heremo. Item
ante comedebat galinas. modo panem
cum caseo. ante dormiebat in magno
lecto etc. nunc autem cum illa paupere
nutrice etc. Videtur ergo uobis si fuit
humilis. Si ergo humilitas facit inue-
nire personam. et b. Mar. fuit ita hu-
milis ut audiistis. bene ergo dicit the-
ma. Inuenta etc. Moraliter uelimus
humiliari. si non possumus tantum ut
beata margarita que dimisit omnia ad
minus illi qui uadunt nimis pomposi
in habitu ultra suam statum seu con-
ditionem dimittant: quia illud non est
virtus. Idem de clericis qui non va-
dunt in habitu clericali sed seculari
dimittant. Idem de religiosis qui non
portant habitum suum iuxta suam re-
gulam. Ideo dicebat christus Mar. xi.
Discite a me: quia mitis sum. s. in ui-
ta et conuersatione. et humilis corde.

Dico secundo quod habuit sanctam cari-
tatem que ostenditur cum dicitur vna
Declaretur sic. Caritas proprie est
amor dei ardentissimus. s. quando per-
sona caritativa omnia que dicit. cogi-
tat et operatur ordinat ad deum. Ideo
dicitur vna. Ratio. Caritas et cupidi-
tas sunt opposita: quia cupiditas spar-
git cor in rebus mundanis sed caritas

vnit et pgregat cor nil aliud volens nisi deum. Dicat hic exemplum de duabus sororibus. scilicet magdalena et marta. ad quem domum cum christus semel venisset lassus et fessus martha succincta ibat per domum dicendo detis hoc et illud. magdalena de istis non curans posuit se ad pedes christi dicendo. Domine dicatis mihi aliquid bonum verbum vel de quo predicastis hodie. Videns martha quod soror sua se debat dixit christus. illud luc. 10. Domine non est tibi cure quod soror mea reliquit me solam ministrare. Dic ergo illi ut me adiunct. Cui respondit christus. Martha martha sollicita es et turbans erga plurima. porro vnum est necessarium. scilicet unitatem cordis ad deum. Patet ergo quod caritas ostendit cum dicitur. vna. Dicatur quod b. Mar. habuit istam virtutem. Unde veniamus ad practicam. Quia. n. semel iuxta viam pascebat oves et esset. i. anorum. vel. 14. decora valde in corpore. sed pulchrior in anima. inde transiit olivum prefectus persequens christianos. Qui videns tam pulchram puellam admirans stetit. d. Si ista puella est generosa. Ve ducam eam in uxorem. sin autem ducam eam in concubinam et fecit eam venire coram se. a qua quesivit tria. Primum nomen suum. Secundo genus. Tertio conditionem. Ipsa humiliter respondit. d. Ego vocor margarita. i. perla. Dicit prefectus. proprium nomen habet. Secundo de genere nobili. scilicet filia patriarche. Tertio de conditione. et dixit. christiana sum. Respondit prefectus. Primum duo sunt convenientia. sed tertium non: quia stulticia est adorare hominem crucifixum traditum a discipulis. et mortuum in cruce. Respondit. Quomodo sitis vos quod christus mortuus sit in cruce? Respondit. Quia ita legi in libris christianorum. Et margarita. In eisdem libris inuenistis patrum christum in cruce ne sibi credentes et obediens paciant in inferno. Et volens b. margarita ex causa ipsum puocare ad iram ut ipsam odiret. ne perderet suam vir-

ginitatem dixit. Stulticia est de eisdem libris recipere vnum et aliud non confiteri. Et ipse indignatus posuit eam in carcere tenebroso. Ecce caritatem quam habuit non curans de preside. nec de honore. seu permissionibus sibi factis: quia non voluit nisi deum. Et poterat dicere cum dicitur ps. 26. Unam petii a domino habita requiram ut inhabitem in domo dei omnibus diebus vite mee. Moraliter hic vos de mundo isto habetis exemplum ut vniatis vos qui habetis cor dispersum in campis. vineis. arboribus etc. Sed ad minus in die dominica oportet vos reducere. Dicat quod si seruatis festa ut fieri debet recoligendo cor in die festo ne cogitet in negotiis. et os ne loquat de mundanis. sed audire missam completam et cum silentio. deus dabit incrementum. et omnia vestra plus proficient seruando sic festa quam ex omnibus vestris laboribus: et deus custodiet vos a sicitate. mortalitate. fame. etc.

Dico tertio quod habuit firmam stabilitatem que ostendit quomodo dicitur. Pretiosa. Tunc persona est gratiosa coram deo. quam est stabilis et firma in seruitio dei et nulla occasione dimittit bonam vitam inceptam. Ideo dicitur de martiribus qui ante eligebant mortem. quam dimitterent bonam vitam. Pretiosa est in conspectu domini mors sanctorum eius propter stabilitatem quam habebant. Dicatur hic quomodo beata Mar. fuit constantis et firma. quia de carcere educta coram preside audacter confitebatur christum. Ad quam preses dixit. quod abnegaret fidem christi et faceret eam magnam dominam. aliter etc. Cui respondit. Fac quod potes: quia quod dicitis ego non faciam. Dicatur hic quomodo preses dedit margaritam. scilicet tormenta. Primo denudauit eam. Magnam tormentum est mulieri verecunde. sed ipse fecit ut videret suam pulchritudinem. Et cum virgo verecundaretur dicebat infra se christo. Domine. et talem verecundiam substituitis vos per

me quā fuisſis demudatus in monte caluarie ꝛc. Secūdo fuit flagellata. ꝛ libenter ꝛ patienter ſubſtinuit. cogitās qꝫ xp̄s etiam fuit ꝛc. Tertio fuit cum cardis ferreis caro eius cardata ꝛ gētes in circuitu eius ſtebant dicentes. qꝫ miſereretur ſue pulcritudini. Et ipſa dicebat. O mali conſultores. Nunqꝫ pro ſanitate corporis debeo nocere anime mee peſcando ꝛc. Quarto laminae ferree ignite fuerunt eius lateribus applicate ipſa dicente illud ad roma. ꝛ. Non ſunt condigne paſſiones huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur i nobis. Quinto ꝑiecit eam i aquā vt ibi ſubmergētur. ſꝫ ipſa ſignauit ſe ſigno ꝛ ꝛ ſequitꝫ ē terremotus magnus ex quo. 12. milia gentiliū ꝑueri ſūt ad fidē xp̄i. Ecce quō fuit firma Moralr hic ꝑtra illos qꝫ icipiūt ꝑnīaꝫ vel alia bona. ꝛ poſt ſtatim dimittunt. Et dicat ꝑ illis qꝫ ꝑſeuerāt i ꝑnīa. quō nīa poterit dicē xp̄o in iudicio cum dō Feci iudiciū ꝛ iuſticiā nō trades me calūniantibus me.

Dico quarto. qꝫ b̄ta mar. hūit purā caritatē ſine claritatē quū d̄r. Margariſa. Erat enim clara in mente ad cognofcēdū ſecreta dei ꝛ puritatē vite Mat. 13. Silē ē regnū celoꝝ hōi negotiatori querenti bonas margaritas. Dicatur quō b̄ta Mar. hūit claritatē ſcie ꝛ puritatem vite. Nam cum fuiſſet reducta ad carcereꝫ. dyabolus volens eā terrē vt ſic territa cōſentiret ꝑſedi. intrauit ad eam i formā ingentis draconis ſingens vt eam abſorberet. ſed ipſa ſignauit ſe dicēdo ieſus. ꝛ draco crepuit ꝛ reſeſſit. Dicat hic de v̄tute ſigni crucis cōtra omne periculum. ꝛ oſtēde ſignare. Ideo dicit eccleſia. hoc ꝫ ſignum nullūꝫ ſtet periculum. Secūdo dyabolus iterum intrauit carcereꝫ i forma doctoris ariqui d. ſe xp̄ianū eē. ꝛ volēs ei ꝑſuadē vt ꝑſedi cōſentiret. nam ſi eēt ſua vxor multa bōa. poſſꝫ facē xp̄ia

nis. Ipſa vero orauit d. Dñe quis ē iſte qui talia ꝑſuadet ꝛc. Et ſpūs qꝫ habitabat in ea dixit ſibi. Dyabolus ē. Tunc ipſa arripiens ipſum per barbā. ꝑiecit ipſum ad terram. ꝛ poſuit pedēꝫ ſꝫ eius collum d. Quare veniſti ꝑꝑitor Reſpōdit qꝫ ad decipiēdū eam. Et iterꝫ ꝫſunt ab eo. Quare ꝑſequeris ſic xp̄ianos. Rñdit. Ego nō ꝑſequor xp̄ianos. ſed ipſimet ꝑſequitur ſe ꝑꝫ inuidias ſuas ꝛ malas voluntates. licet ego de hoc iniuſte ſim diffamatus. Ecce claritatem quam beata Mar. habuit ad cognofcendum ipſum malignum ſp̄ritū. Iſtam claritatem debemus nos hēre ad cognofcendum malignum ſp̄ritūꝫ quando venit ad nos tráſfigurans ēt ſe in angelum lucis. Iō dicit Iohānes i. ioh. 4. Cariffimi nolite credere omni ſp̄ritui: ſed ꝑꝑate ſp̄ritus ſi ex deo ſunt. Et ꝑꝑantꝫ dupliciter. ꝑꝫ mo ex parte veſtra dicēdo. Et quis ſum ego quum ſim tam ꝑccator ꝛc. Sed i hoc multi decipiūtꝫ. credētes de aliqꝫ illuſione qꝫ ſit āgelus bonꝫ xp̄s. vl virgo maria ꝛc. Scdo ꝑꝑatꝫ ex ꝑte dyaboli reſpiciēdo qd dicit: qꝫ ſi dicit ꝑtra dei mādāta. ſine dubio eſt dyabolus v̄. g. Si dicit iſterficiatis vos ꝑ deo. qꝫ multum ſibi ꝑlacet. Idem de ꝑenitētijs in diſcretis a dyabolo ſunt talia. Ideo ꝑꝑate vt b. Mar. que noluit credere dyabolo dicēte ſibi qꝫ ducēt vxꝫ: qꝫ erat ꝫ votum quod fecerat caſtitatis.

Dico quinto qꝫ b. margarita habuit plenam felicitatē quum d̄r abijt. ſ. ad gloriam. Dicat hic eius martiriū. qꝫ qñ ꝑſes fecit eam venire coram ſe. vidēs eam curatam a plagis d. O margarita magna eſt patientia deoꝝ ꝛc. Dicatur eius paſſio. qua dicta ꝑōt dict auctoriſtas ꝑꝑer. 7. Non eſt vir in domo ſua ſcilꝫ ſp̄ritꝫ in domo carnis: abijt via longiſſima ſcilicet ad celum. Saculꝫ ꝑecunie ſcilicet meritorum ꝛ bonoꝝꝫ operum. ſecum tulit in die plene lune.

scilicet in die sue mortis. Et tñ i die iudicij reuersurus est in domũ suã. s. carnem per veram resurrectionẽ. qz tunc omnes resurgemus zc. deo gratias.

In festo beate marie magdalene.
Annũ suã apuit inopi. Verbu istud originaliter prouer. vltio capitulo. Sic totum officiu z so lenitas hodie est b. marie magdalene. ita z sermo noster. Si placet deo habebimus materias bonas z spirituales pro illuminatione intellectus. z moza les pro reformatione vite. Saluetur virgo maria. Intellectus huius verbi secũdam quem ego volo pertractare est qz xps aperuit manũ suã beate marie magdalene pauperime. scilicet gratia dei z virtutum ante suã conuer sionem. Pro cuius declaratione sciẽtiã. qz in scriptura sancta misericordia dei quã habz circa peccatores dicit manũ. Ratio z auctoritas. Ratio ẽ ista. Expe rimẽtaliter videtur qz si aliquis cadit i luto. aqua. vel igne. si ab alio subleuet datur sibi manũ. Idem quãdo aliquis cadit i terrã per auaritiã. vsurã. rapi nam zc. vel in luto per luxuriã. vel in aliquo alio peccato. xps qui ẽ erectus vel recte stans qz nũqz cecidit p pecca tũ. extẽdit manũ. s. misericordiaz suãz psonam eleuãz. Aucto. Mat. 14. Xpus existens i mari super aquas tãqz dñs oĩum creaturarum ad quez dixit petrũ si tu es iube me venire ad te super aqũ z ipse ait. Veni. Et descendens petrus de nauicula zc. Dicatur ystoria. Et cõ tinuo iesus extendit manũ suã z ap prehendit eum. Et ait illi iesus. Modi ce fidei quare dubitasti. z qz loquitur de mana. inuitur qz persona que cadit z incipit mergi in peccatis si d; suble uari. oportet vt per manũ misericordie dei eleuetur. Item de dauid qui postqz peccauit cum bersabee z cecidit virũ suũ. cupiens subleuari dixit. fiat ma nus tua vt subleuet me. qsi d. cecidi.

Patet ergo qz misericordia dei dicitur manus. Quum ergo beata maria mag dalena in sua iuuentute prio caderet i terra per amorem terrenorum. non cu rans diligere celestia. cecidit in luto p luxuriã zc. Cecidit etiam in aqua vo lens se clarificare super omnes p suã pulcritudinẽ. sed dñs nř iesus xps ma nu sue misericordie eam eleuauit. Jo diẽ thẽa. Manũ suã zc. Patet thema. Nota hic cum dicit aperuit manũ. In manus aperitione. 5. digiti ostendũtur quibz lapsus erigitur. Ita de manu mi sericordie iesu xpi quam aperuit marie magdalene quinqz digitis eam eleuan do zc. primus.

Primus digitus ẽ longa expectatio.
Secundus benigna conuersio.
Tertius alta promotio.
Quartus spiritualis affectio.
Quintus est celestialis fruitio.
Dico primo. qz xps ostẽdit marie mag dalene que ceciderat in peccatis lãgãz expectationem. qz diu eam expectauit ad pñiam. Noluit. n. eam dãnare post primũ peccatũ nec post sũm zc. Credi tur qz. 12. annis vixerit i peccatis cõti nue addẽdo peccata pcis. Et xps expec tabat ouem pditam qsi d. Adhuc etiã erit sancta z bona. Ad praticãz. Dicat quõ erat nobilis z generosa. qz dicit historia qz erat de genere regio. Pñ. n. suus erat nobilis baro z magnus dñs ẽt vnius partis ierlm. Quãdiu vixerit pater z mater eius custodierunt eã bñ sicut debent facere boni patres z ma tres ne filie visitent z trusent cũ hoĩ bus scutiferis seu militibus. Sed mor tuis parentibus. lazarus. magdalena. z martha diuiserunt sibi hereditatem. Quã vō magda. vidit se liberã z dñãz baronie de magdalo. neminez timuit. z scutiferi z milites inceperunt eãz vi sitare. z sic paulatĩ paulatim ipsa fuit philocapta de vno secreto. z secũte pec cauit eãz eo cogitans hoc erit secretũ.

Sed ille iactans se cum socijs dicebat. certe ego habui pulcriorem domicellā zc. O dixerunt alij postq̄ inceptus est panis habeamus partem nostram. Et veniebant ad eam dicentes. Certe nisi mihi consentatis ego reuelabo zc. Et ex quo prima vice mulier perdit verecundiam factum est. Non habet facie; resistentē. Ideo mulieres resistite i primcipio: quia postq̄ verecundia est per dita zc. in tantū q̄ magdalena perdidit nomē. z dicebat vulgariter peccatrix ipsa tamen ignorante: quia nullus sibi dicebat. z credebat q̄ esset secreta. S; quādo ibat per villam tota depicta dicebant gentes. O pulchra meretrix zc. Sed deus eam expectavit ad penitentiā Ideo ysa. 30. Propterea expectat dñs vt misereat vestri. Moraliter cogitate quāta est misericordia dei expectans peccatorem z non statim damnat. Dicitur de latrone de quo factus est iaz p̄cessus z data sentētia. sed exequutio non fit quia expectat rex vt conuertat z parcat sibi. z ille adhuc addit z multiplicat furta. z ille adhuc expectat. talis rex reputaretur stultus magis q̄ misericors. tamen xps hoc faciens nō reputatur stultus uno summe misericors Nam postq̄ homo peccat statim fit p̄cessus contra eum z scribitur in libro dei. Auctoritas ps. 139. Imperfectum meum viderūt oculi tui z in libro tuo oēs suple defectus scribenē. Et snia ē data. eze. 18. Anima que peccauit ip̄a moriet. Uide misericordiā dei. quot anni sunt q̄ tu incepisti peccare. Processus fuit factus in die quo tu peccasti z snia data. tamen exequutio suspēditur. Dicunt angeli xpo. dñe iste cōtinue addit maluz malis z multiplicat peccata Dicit xps expectemus eum adhuc. Jo Jere. Dicit tren. 3. Misericōdie dñi. qz n̄ sumus p̄supti qz n̄ d̄fecerūt miseratōes ei. Istāgrām n̄ fecit de agel. Na; oēs doctores theologie cōcorditer dicunt.

q̄ lucifer qui tūc erat sanctior michaele. z angeli mali. tunc etiam erāt facti sed postq̄ peccauerunt. Deus nō expectavit eos p̄ annum nec p̄ mensem zc. nec per momentuz. sed statim exequutio fuit scā. z proiecti sunt i infernum ire uocabiliter. i tñ q̄ nec xpi passio. nec icarnatio. nec aliqd̄ opus xpi eis p̄fuit De quo dicit christus luc. 10. Uidebas sathan sicut fulgur de celo cadentem. Sicut enim fulgur in puncto inflammationis p̄ntis descendit de celo. Et ipsi etiam terribilius ceciderunt d̄ celo. Et nos qui sumus vermes. z iclinati seu dediti multis peccatis. nos expectat. Ergo videtur q̄ deus cum maxima misericordia de celo ad nos misericorditer se hēat. Et iste ē p̄m̄ digitus p̄ quē deus tangit peccatē. z bñ idigē co. Secundus digitus quē ostēdit deus in secundo opere beate magdalene est. s. in benigna cōuersione. Postq̄ diu eam expectavit xps cōuertit eam quasi d. christus oportet q̄ traham z q̄ releuē eam manu mea. Ad praticam quam tāgit euangelium hodiernum cuz glosis Dicatur quando xps predicabat. ipsa tunc erat peccatrix. z xps venit predicare ad locum vbi ipsa erat. z cum oēs gentes venirent ad sermonem d. O p̄pha ihs debet p̄dicare uadamus zc. ipsa etiā uenit. credatis q̄ ut uideret ab hominibus zc. z depingebat se tota; . Sed cum xps predicaret uidens eā sagitabat ipsam in suo corde. incipiens predicare contra luxuriam d. q̄ pro tam modica delectatione tanta pena s. semper comburi i inferno zc. Et maria Mag. stabat respiciendo hunc inde. Et quando audiuit christum sic predicantem incepit inclinare caput z flere. z christus continuabat. Et xpo ordiante quidam inuitauit xpm. s. symon leprosus. cuius domus erat circa domum magdalene. z xps ut magdalena haberet maiorē occasionē videndi eū.

voluit vt comederet circa ianuam domus
ianuis apertis. et christus voluit teneri
dorsum ad ianuam ne ipsa verecundaretur
intrare. Mag. autem reuersa de sermone
ad domum suam incepit deponere vanitates.
et ornamenta vana. et simpliciter
cum mantello et capillis. scita prius domo
vbi christus comederat venit ad christum.
Cogitate quomodo sui scutiferi voluerunt eas
associare: sed non permisit. Cogito ego quomodo
quando intravit domum symonis leprosus dixit
sibi. Quid vultis hic vos? Sed factis sibi
signo tacuit symon. Et magdalena
venit retro ad pedes christi. osculans et
ungens unguento. clamans et fleus dicendo.
O domine miserere. O domine misericordia
quod pro peccatoribus de muliere nasci
voluisti. O senior et non detis mihi pergerium.
id est licentiam. Ego sum ouis perditam
et venio ad pastorem. infirma ad medicum.
imunda ad fontem. et sic lacrimis lauabat
pedes christi. et capillis tergebatur. Et symon
incepit male cogitare ipsam se dicens.
hic si esset propheta sciret que et qualis est
mulier que tangit eum etc. Mag. videns quod
christus sibi non loquebatur dixit. domine
et non parcis mihi. Tunc christus respexit
symonem dicens. Vides hanc mulierem.
remittuntur ei peccata multa. Et nunquam
non omnia? Et christus dixit. remittuntur
tibi peccata tua. Sed iterum potuit dubitare.
si remittebatur sibi penam. Et tunc christus
dixit sibi. Fides tua te saluam fecit: quia
si tunc fuisset mortua propter peccata
nullum habuisset purgatorium. Iterum
potuit dubitare cum esset iuuenis ne iterum
peccaret. Tunc christus sibi dixit. Uade
in pace quasi d. ego dabo tibi bonam
perseuerantiam. Ecce infinita misericordia.
De hac dicit gregorius in ome. hodie
na. Quid miramini fratres. maria uenientem
aut christum suscipiente? Traxit eam
corda misericordie quae cordi suo alligauit
in predicatione. Moraliter hic dicitur quod
dimittamus peccata exemplo magdalene.
et vadamus ad christum in confessione:

quia confessor tenet locum christi. Iohannes dicit
propheta in persona peccatoris. Nisi quod dominus
aduenit me. paulominus habitasset in inferno
aia mea. Ideo dicit thema. Manum suam
et etc. Tertius digitus est alta promotio
quae est digitus longior et supereminet.
christus uero nullum despicit si uero cõde
redit ad eum. imo honorat dans gratias et
dignitates. Non. 5. officia quae deus dedit
beate marie mag. gradati post suam conversionem.
Primo fecit eam thesauraria suam.
magnū officium est. Quia christus ibat
predicando non portabat pecunias. Sed
dicit Mat. quod post sermonem circūspectis
omnibus etc. glo. si quis eum inuitaret ad
prandium. hoc sciens beata mag. ditissima
sequebatur christum audiens sermones.
et ipsa dicebat hostalijs. paratis prandium
pro christo et suis et iuuate eum et ego
soluam uobis. Ecce quomodo exercebat
officium thesaurarie. Auctoritas luc. 7.
Iterum faciebat ihs per ciuitates et castella
predicans et euangelizans regnum dei.
et. 12. cum illo et mulieres alie et maria cum
illo que uocatur magdalena que ministrabat
ei de facultatibus suis. Secundo non
deponendo eam a primo officio fecit eam
secretariam suam. luc. 10. Maria sedens
secus pedes domini audiebat uerbum illius.
Ex isto textu habetur quod est secretaria.
Non legitur quod in isto palatio fuerint apostoli
nec alij. sed solus cum sola. nec uerbum quod
sibi christus dixit fuit scitum. quia nullus
euangelistarum ipsum ponit. Sed cogito ego quod
ipsa petebat a christo de ordinatione paradisi
et gloria beatorum. Et christus dixit sibi
quomodo in celo sunt tres ierarchie. et. 9. ordines
angelorum. Item quomodo anime collocantur
in illis ordinibus. quomodo in primo ordine
collocantur penitentes etc. usque ad nonum. Super
omnes autem ibit mater mea. Credo quod petijt
a christo de se quomodo et in quo ordine
collocaretur. et dixit sibi forte quod cum
seraphinis ex ardenti caritate et amore. Item
petijt de penis inferni. de purgatorio. et limbo
puerorum. et christus sibi dixit totum. Ecce
quomodo

fuit secretaria. Tertiū officium ē quia se-
cit eam familiarē suā et sociā mris sue
vrginis marie. q̄ l; esset purior sole. tñ
dedit sibi istā in sociā. nec despexit eā.
sicut ml're caste supbe despiciit pecca-
trices. et tamē xps fecit eā familiarem
et sociā mris sue. Rō qz xps ordinavit
duas vias ad paradysum. Prīa est ino-
centia pura que recte vadit ad gl'iaz.
Unde dicit dō. Dñs non priuabit hōis
eos qui ambulāt i inno. Alia via est di-
gna penitētia: qz si deus nō ordinasset
nisi viā innocentie desperare potuissem⁹
nos. Jō ordinavit regulā sancte penitē-
tie. d. Mat. 4. Penitētiā agite. appropi-
quabit. n. regnū celozū. Per istas du-
as vias de⁹ elegit duas marias. Prīa
est que iuit per viā innocētie. et fuit viz-
go maria. Istā sequitur oēs innocen-
tes. ipsa portat vexillū. Prīa p' q̄ iuit p'
viā penitētie fuit maria magda. in no-
uo testamēto ipsa est capitanea. Jō can-
tat eccl'ia. Laudem⁹ opus dei in maria
genitrice sed vrgie. laudem⁹ i maria
peccatrice sed penitēte. maria illa est
speculū innocētie. maria hec ē exēpluz
penitētie. Quartū officium est qz fecit eā
apotecariā. et medicā suā. Magnū offi-
cium est eē medicū vel apothecarius; re-
gis vel pape: qz in eozū manib⁹ pōit vi-
tā suā. hoc officium exercuit b. maria
Mag. qñ xps fatigato ex itinere vnxit
caput. man⁹. et pedes. Jō Job. xi. Ma-
ria erat que vnxit dām vnguento. et ex-
tersit pedes ei⁹ capillis suis. Quintuz
officiū et maius quia eā fecit apl'az; q̄ ē
alt⁹ officium. et p'cipale. Auct. ad ro. 8.
Nos ipsi primitias spūs habentes. Et
glo. qz tpe pilus et ceteris abundant⁹.
Petrus. paul⁹. et alij fuerūt apl'i. i. mis-
si ad peccatores. s; mag. apl'oz; apl'a. s.
missa ad cōuerteri. apl'os dubios d' xpi
resurrectionē. Aucto. ioh. 20. Uade ad
fratres meos: et dic eis. Ascendo ad pa-
trem meum et patrē vestrū deum meū
et deum vestrum. venit maria magda

lene annunciās discipulis. qz vidi do-
minum. et hec dixit mihi. Ideo cantat
eccl'ia. O mūdi lampas et margarita p'
fulgida. que resurrectionē christi nun-
ciādo. apl'oz; apl'a fieri meruisti.

Quartus digit⁹ man⁹ misericordie dei
fuit spiritualis affectio siue perfectio.
que cōsistit in hoc qd dicit xps Mat. 19.
Si vis pfectus esse vade et vende oia
que habes et da pauperib⁹. et habebis
thesaurū in celo: et veni sequere me.
hic ponit duo pūcta pfectiois. s. vende
oia. Ecce paupertas spiritual'. Secūdo
et sequere me. Ecce hic doctrīa euange-
licalis. In his duob⁹ consistit perfectō
spiritualis. Istā duo habuit excellēter
b. maria mag. Nā post xpi ascensionē:
qz iam p xpo non indigebat pecunijs
vēdidit quicqd hēbat. et dedit pauperi-
b⁹. s. posuit ad pedes apl'oz; iuxta xpi
filium. si vis perfect⁹ esse etc. Et retra-
xit se in parua domo. et vnebat māib⁹
laborādo. quoz; die audita missa et ser-
mōe ab aliquo apl'oz; filabat lanā vel
linum. Aucto. ps. vlt. et i epl'a hodie-
na. Quesiuit lanā et linū et opata est
et filio manū suarum. et sequit. Manuz;
suam misit ad fortia. s. filare al torno.
et digiti ei⁹ apprehēderūt fusū. et seqt.
Panē otiosa nō comedit. Nulla ergo
mulier dicat. o; me tradere alicui ut p'
uideat mihi. Idē de monialib⁹ dicētib⁹
o; me habere spirituale ut pvideat mi-
hi. quia puentus nō sufficit etc. qz bea-
ta maria mag. et ēt virgo maria pvide-
bat sibi. suo filio. et ioseph manibus
suis. 7. ānis exul i egipto filando. texē-
do et suēdo. Secūdo seqt xps p'dicādo. Di-
cat de psequitōe xpianoz; i yr'lm p' xpi
ascensionē. aliquos occidēdo. aliquos
exulādo. Et qz maria magdalēa. mar-
tha. et lazar⁹ erāt nobiles. noluerūt eos
occidere. s; miserūt eos i quadā bācha
sine aliq' pūsiōe. sine vello et remis. vt
sic submergerent. S; btā maria mag.

facto signo crucis pro arbore dicendo.
In nomine patris etc. subito de port de
iasa venerunt ad portum maritima. Et in
cepit b. Mag. predicare per provinciam. et
habuit tantam gratiam in labijs suis pro
hoc quod tot vicibus osculata fuit christi ma
nus et pedes quod convertit ad christum totam pro
vinciam. Ecce spiritualis devotio. Dicit Egi
sius doctor antiquus quod beata Maria
mag. post conversionem nunquam respexit ho
minem in facie nisi christi. et interrogata de
causa. Respondit quod propter aspectum hominum fe
cerat tot peccata. Dicitur hic quod mulieres
que quando sentiunt aliquos transire per
viam. faciunt se ad fenestras.

Quibus dicitur esse celestialis fructio. Di
catur quo post conversionem provincie cogi
tauit quomodo posset contemplari in civitate
aquensi. et oravit dicendo. Domine ihesu recor
dare quod in domo marthe ipsa sat agebat
s. martha et ego contemplabar ad pedes
vestros. et vos promissistis mihi. maria
optimam partem elegit quam non auferet ab
ea. placeat tue maiestati hac gratiam mi
hi dare. Stantim angeli venerunt et porta
verunt ipsam ab aquis usque ad balinam.
et ibi die noctuque contemplabatur. et non
habebat ibi aquam. vinum. panem. neque her
bas. Et ibi stetit ultra. 30. annos quod ni
hil comedat. De moyse reputatur multum
quod 40. diebus stetit in monte et nihil com
edit etc. Si dicatur. de quo ergo vivebat
magdalena. dicatur quod de cibo celesti. Nam
7. horis canonicis. s. in matutinis etc. angeli
veniebant et qualiter hora cantanti
bus vocibus corporalibus eleuabant eam.
unde quales eleuatio vinum prandium vale
bat et sic. 7. vicibus faciebant. 7. carmina
ut dicit. s. tho. in prima parte theologie
et gregorio. super iob. de collocutione Magda
lene ad angelos. et qualiter. et quomodo se
applicabant angeli cantantes. cantare an
gelorum est laudare deum de gratijs factis
Magdalene. Et repletis ista carmina
in hymnis hodiernis. Cum ipsa surgebat

in media nocte in rupe ubi surgendo facie
bat penitentiam et surgendo de somno pri
mo flectebat genua. et signabat se: quod
cruce est clavis que aperit celum. et incipie
bat credo in deum etc. Et postea contempla
bat in suo spiritu. cogitans hac hora ihesus
fuit captus. ligatus. et ductus ad domum
ane. et finaliter cogitabat de christi obprobri
is. tunc descendeabant angeli et eleuabant
eam in aere cantantes. Lauda mater ec
clesia. lauda christi clementiam. qui. 7. purgat
vitia per septiformem gratiam. Et quando tene
bant ipsam in altum reducebant eam ad pro
prium locum. Ecce quali cibo angelico vi
uebat. Secunda hora canonica incipiebat
orare et postea contemplari. Cogitabat
in hora prima ductus est ihesus ad pilatum.
tradit eum gentibus multum accusatum
in colloquio percutiunt manibus ligatum. vultum
dei conspuunt lumen celi gratum. et supra
bundabat lacrimis. et angeli ipsam ele
uantes cantabant. Maria soror lazari que
tot commisit crimina ab ipsa fauce tartari
redit ad vite lumina. s. ad portas. quod ip
sa soror lazari de porta inferni venit ad
portam paradisi. Hora tertia oras et con
templans. crucifige clamit hora tertia
rum. etc. Hac hora sententia fuit data con
tra christum. ut iter latrones crucifigeret.
Et iohannes nuntiavit virgini marie quam
ego consolata fui. Cogitate quomodo deficie
bat in fetu et angeli eam eleuantes canta
bant. Post fluxum carnis scandala. fit ex
lebetes fiala in vas translata glorie. s. vase
se contumelie. de caldaria inferni facta
fuit copa celestis. Hora. 6. horabat con
templando quod videbat christum in cruce suspen
sum repetens potum et quomodo matrem commisit
Iohanni. quare iam deficiebat. Angeli ele
uant eam cantando. Egra currit ad medi
cum vas ferens aromaticum et a morbo
multiplici. verbo curatur medici. verbo
medici fuit curata a malis. Hora nona
cogitavit quomodo christus expiravit et hely. d.
clamavit. in hac hora petre rupte sunt.
et cum quasi defecisset angeli veniebant

et eleuabat eam et dicebant. Surgentem
cum victoria. ihm videt ab inferis priam
meretur gaudia que pl^{us} ardebat ceteris.
Quia xps resurrexit victorose ista vi-
dit cum priore et ideo fuit ardentior in aman-
do. hora vespertina cogitabat quomodo xps
deposuerit de cruce etc. et sic ab angelis
eleuabat. cantando. In thesauro reposita
regis est dragma perdita gemasque lucet
iclitata. d. luto luci reddita. Ecce que priam
habebat et vos potestis habere cogi-
tando in misterijs xpi passionis. Post
hec cum sic fuisset. 32. annis angeli nuncia-
uerunt sibi suam mortem et tunc ipsa petijt
pro gratia a xpo vt angeli portaret eam
ad sanctum Maximinum magistrum suum
vt cõicaret et per angelos fuit portata
ad sanctum Maximinum et de manibus
beati Maximini cõicauit. Et quando vi-
dit hostiam cõsecratam dixit. O domine
ihu xpe. ego credo qd sicut tu fuisti in
vtero virginis et estis in celo deus verus
et homo ita etiam in hac hostia. et in fide
ista recipio vestrum gloriosissimum corpus
Et post cõpleuit vitam suam. et anima sua
sanctissima ad xpm est ducta. Cogitate
hic si ista tam excellens creatura et glo-
riosissima sancta super alias excepta vir-
gine maria non fuit ausa mori quousque
cõicauit. Scitis quare? Quia recordabatur
de verbo xpi. di. Jo. 6. Amen amen dico
vobis nisi manducaueritis carnem filij
hominis etc. Qui manducat meam carnem
et bibit meum sanguinem in me manet. Non
tenebat se tutam donec cõicauit. Pro quo
debetis esse diligentes ad cõicandum quomodo
lib; anno cum sit expressum quomodo; anno in
pascate cõicare. sed de magno cõsilio
etiam in magnis festiuitatibus. hic est ci-
bus gloriosus qui ducit ad vitam eternam
Nunc patet quomodo xps manum suam
misericordie aperuit inopi. Placeat deo
q eius sanctissimis orationibus habeamus
hic remissionem peccatorum et in futu-
ro vitam eternam. Amen.

Quodem alius sermo in eodem.

Remittuntur ei peccata multa
quia dilexit multum. Luc. 7.
Verbum propositum pro funda-
mento patris sermonis cõtinet summarie to-
tam vitam istius beatissime Ma. mag. s. ma-
la et bona. actus et nouam cõuersationem suam.
Primo suam cõuersationem criminosa.
Secundo suam cõuersationem gratiosam.
Dico priore suam cõuersa. cri. Et hoc ibi
Peccata multa. Pro cuius declaratione
notauit dictum Augustini super illud
1. cor. 15. Inueniuntur autem multi falsi
testes. Per horrendum est inquit ne ali-
quid falsi dicatur. sed ad laudem eius pertine-
re videatur: quia non minori sed maiori
fortassis scelere in deo laudatur falsi-
tas. quam vituperetur veritas. Idem iudici-
um est de maria virgine. et idem de ma-
ria magdalene. Nam quidam ex qua-
dam falsa pietate et simplicitate asserunt
b. maria magdalenam non fore peccatri-
cem corpore sed mente etc. Ex quo se-
quuntur tria magna inconuenientia.
Primum. quia est contra intellectum sancti
euangelij. et omnium doc. Nam dicit
Luc. 8. Maria que vocatur magdale-
ne. de qua eiecerat. 7. demonia.
Dicit glo. Uicia vniuersa quibus plena fuerat.
et Mar. vlt. Apparuit priore marie mag-
dalene. de qua eiecerat. 7. demonia.
glo. Que autem a. 7. demonibus hoc est
ab vniuersis sceleribus liberata erat.
Et glo. Jeronimi dicit ipsam meretri-
cem. adducendo illud Mat. 21. Meretri-
ces et publicani precedet etc. Et in eu-
gelio hodierno dicit. Ecce mulier que erat
in ci. pec. quum dicit ecce. denotat peccata
sua esse notoria. quum dicit in ciuitate. notat
ipsam publicam. et cum multis peccasse. quum
vero dicit peccatrix. denotat qd erat assueta
in peccatis. Vnde mos est scriptur cõsuetos
in peccatis appellari peccatores. Secundum
inconueniens est qd tolleretur spes pecca-
toribus. Nam ipsa data est exemplum penitentie
Vnde cantat ecclesia. Laudemus opus dei in
ma. genitrice sed vult. laudemus in ma. pecca-

trice sed penitēte. Maria hec est data
speculuz innocentie. maria hec est exē
pluz pnie. Meretrices ergo que actua
liter peccauerunt. z vsurarij zē. parū
sperazent de salute zē. Tertium incon
ueniens est. quia hec gloriosa scā post
beatam virginem tenetur maior facta
vite eterne. Et credit par aplis pp. ex
cellentem ardore caritatis. Jō magn⁹
amor extinxit magnitudinem peccōū vt
ait saluator. Remittitur ei peccata m.
q. di. multā. Ponendo ergo maiora z
plura peccata. ponitur maior eius car
tas. z per consequens maior eius san
ctitas. Et potest argui ecōuerso ponē
do leuia z minora peccata ponitur mi
nor caritas. z per cōsequens minor sā
ctitas. Q; ergo dicere q; multa. z enor
mia peccā commiserit. sicut dicit christus
in themate. Re. ei peccata mltā zē. Si
enim actualiter z publice non peccass;
christus non diffamasset eam di. q; cō
misit peccata multa. Causa aut suoz
peccatorum z quozūcūq; potest eē tri
plex. Prima est pulcritudo cōporalis q;
maxima; occasionē dat peccandi. v. g.
Si vnam agnunculam sequantur. L.
lupi ad comedendū eam. quomodo z
qualiter poterit euadere? Certe diffici
limum erit. Sic d; pulcra muliere. Nā
lupt. i. homines luxuriosi eam deuora
bunt. Unde semel fuit quidam qui vo
lebat accipere vnam speciosa; iuuenē
pulcriorē sue terre. z quesuit cōsiliū
a quodam sapiētissimo quid actur⁹ eēt
an eam deberet accipere in vxorē vel
ne. Qui respondit. Fili mi. noueris. q;
difficilimum; est custodire quod omnes
appetunt. Unde si tam pulcra ē. multi
vellent habere pulcritudinem suā; i.
placitum corporale. Nam vinea de cu
ius fructibus oēs affectant comedere
non poterit custodiri qn habeant. Q;
consulo tibi si i mi. q; nō accipias eā.
similiter nec aliam que sit pulcra. Nā;
semper eris in tristitia. merore. z guez

ra. Et cū gladio oportēbit te defendere
bene a corporali z carnali pulcritudie
mulieris. te custodias. s. q; nō habeas
vxorem pulcrā. Nam puer. vlt. dī.
Fallax gratia z vana est pulcritudo.
mulier timens deum ipsa laudabitur.
Pulcritudo enī mulieris decipit z fal
lit. z est res vana z lubrica z attrahit
corda hominum ad concupiscentiam.
Istā pulcritudine; habuit b. ma. mag.
Ideo zē. Secunda causa que dat lib
tate; peccandi est libertas temporalis
Quando enī; mulier non est sub alicu
ius disciplina. nec timet aliquem. tūc
grandis est occasio peccandi. etiā si ha
beat patrem z matrem que ostēdat se
ei dulcis z q; eam multum diligit. tūc
de facili cadit in peccatum. propter au
daciā quam capit. Nam parentes d;
bent semper specialiter pulcris puellis
filiabus rudem z turbatam facie; ostē
dere. ipsasq; cum magna diligentia z
custodia erudire. z eas amonere: quia
ob causam istam multe repiūtur ribal
de z inhoneste. Unde ecclesiastici. 7.
Filde tibi sunt. serua corpus illarum.
z non ostendas hilarem faciem tuam
ad illas. sed semper robustam. cu
stodiasq; earum corpus cum diligen
tia. Quod si paululum libertatis habe
ant. accipient sibi in duplum zē.
Tertia causa que dat occasionem pec
candi. sunt diuitie multe. Nam plures
homines sunt in mundo qui peccarent
si haberent vnde suplerent eozum vo
luntates z concupiscentias. Unde ec
clesiastici. 20. Est qui vtatur peccare
pre inopia. z in requie sua stimulabi
tur. Est qui perdet animam suam pre
confusione diuitiarū; Istā omnia fue
runt in maria magdalena. habebat
enim pulcritudinem. libertatem. z di
uitias multas. Nam viuentibus pa
rentibus etiam mirabantur pulcri
tudines eius. z desiderabant ipsam ha
bere in vxorem. Sed tunc cū disciplina

custodiebatur. Sed mortuis paren-
tibus remansit in sua libertate. et con-
festim lupi. et luxuriosi iuvenes qui ip-
sam habere cupiebant dixerunt eam
eamus. nunc tempus adest. Remansit
sola orbata parentibus. voluntate nostra; ad-
plere poterimus. Et ibant ad castrum
id est ad magdalon. et cotidie coriza-
bant. et iocabantur. Et amplexus cre-
bros faciebant. et dicebant se esse pro-
quos genere et parentes sui. epulabantur
que splendide. Ipsa vero tanquam potes
magnam curiam habebat et tenebat
ut laudaretur. et magna conuiuia eis
faciebat. Ipsi vero ei pretiosa iocalia
et dona sicut talium; moris est offerebat
Nota galina cum miluis. ouis cum lu-
pis qualiter potest euadere quod non deuoratur.
vel laceretur. Post autem dona eorum
non recusabat. Et hoc signum erat
quod euadere non poterat. Moraliter bo-
ne filie resistite in principio. et munera ta-
lia nolite accipere. Nam pisces capiendo
escam capiuntur sicut aues. et sic perditur
verecundia ut magis. Et dum tam enor-
me peccatum commisisset demum omnia
capitalia perperasset. quia illud est fo-
mes aliorum. Et sic vixit. 12. annis in-
fecta. Ideo beatus lucas loquens de
beata Maria mag. conuersa dicebat luc.
octauo. Maria que vocatur magdale-
ne de qua demonia septem exierant sci-
licet virtute christi. Non fuit tamen de-
monata. Sed quare ergo dicit de qua
exierant septem. Respondeo quia habebat
in se septem peccata mortalia. que de-
monia appellantur. Unde Grego. in
ome. Quid enim per septem demonia
nisi vniuersa vicia designantur. Et se-
quitur. 7. ergo demonia mulier habuit
quia vniuersis vicijs plena fuit. Et quia
in istis superius causis que valde sunt
intractabilia libidinis Magdalena erat
excellens. Ideo magis se prebuit ad pec-
candum. Sed posset hic fieri questio.
quoniam sancta Martha omnes istas oc-

casiones habuit peccandi. que fuit so-
ror eius. sicut Magdalena. et semper
fuit virgo. et Magdalena peccatrix.
Erat enim pulcherrima. in libertate po-
sita. et diues sicut Magdalena. fuerunt
que a matre et patre communiter nutri-
te quoad vixerunt cum diligenti cura
et. Unde ergo hoc fuit. Respondeo.
Causa quare Martha semper fuit virgo
duplex est: quia Martha postquam reman-
sit in sua libertate post mortem patris
et matris. semper fuit quasi vniuersa hos-
pitalis magistra. Castrum enim suum.
et domus sua nihil erat aliud nisi hos-
pitale ad quod conueiebant tantum in-
firmi. pauperes. miseri. et male haben-
tes. quibus sedule et ardentem necessa-
ria ministrabat. Et taliter erga paupe-
res se habebat quod suos redditus in eo-
rum necessitatibus expendeat. Maria
autem non recipiebat pauperes. sed iu-
venes validos et pulchros et. Alia ratio
potest esse. quoniam Martha. 12. annis
fuit infirma. Laborabat enim in infir-
mitate: quia pariebatur fluxus sangui-
nis continuum. Unde Ambro. loquens
de ista benedicta Martha dicit super
Mat. capitulo nono. Quedam mulier
que expenderat sepe sua bona pro cu-
rando se a fluxu sanguinis. et quod ista est
beata Martha opinantur aliqui. Cui
forte pro dolore mortis parentum hec
acciderant. Et ecce quare virgo fuit.
et munda. Unde propter infirmitatem
istam sic erat macilenta et sine colore quod
lupi id est luxuriosi de ipsa non curabant
Sed quia beata Maria fuit semper sa-
na corizando. iocando. saltando et. in-
cidit in peccatum. Bona est ergo infir-
mitas que facit caste vivere et honeste
Multi enim homines et mulieres sunt
qui si forent sani corizarent. trifusa-
rentur et. et multa peccata facerent.
O beata infirmitas que facit personam
tam sanctam. et ipsam trahit quasi in
vitam et paradysum. Unde ecclesiastica

31. Infirmetas grauis sobriam facit animam. O tanta bona facit infirmitas corporalis que animam a damnatione liberat. et ad uitam perducit eternam. Ideo b. Paulus. 2. cor. 12. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis: ut inhabitet in me virtus christi. s. castitatis. Beatus enim pau. ante conuersionem suam fuit quodammodo tactus amor de beata regula domina sic vocata. Et dum ipse post conuersionem iconie predicaret. tacta verbo dei regula se uertit. et in habitu viri sequebatur paulus: ut audiret verbum dei. et faceret penitentiam. Et tunc antiquus hostis hoc intuens. beatum paulum stimulabat in corde suo sagittas et cogitationes immittendo. et dicendo. modo istam poteris tenere tanquam seruum tuum quod nemo perpendet. Et crebro b. Paulus. ne incidere in peccatum propter occasionem imminuentem ipsi beate regule dicebat cottidie. Filia recede hinc. nolo ut amplius me sequaris: sed intra aliquam religionem vel repatriare. nam ibi poteris te saluare. Cui respondit illa. Pater serue dei quo vultis vadam nam parentes mei omnes sunt infideles. Unde dicit Beda quod nisi habuisset aliam infirmitatem b. pau. dubium fuisset de saluatione sua. Bene igitur dicebat. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis etc. Ecce quomodo bona est infirmitas qua virginitas conseruatur. Nam semper fuit virgo b. pau. iugiter tamen rogabat dominum ut auferret ab eo infirmitatem illam. et noluit. Alios curabat solo tactu. seipsum minime: quia non placebat deo. Ideo pro dolore iterum remanebat sicut mortuus. magdalena autem nullam infirmitatem habebat. sed erat iocunda. affabilis. potens. et pulchra idcirco in peccatum incidit perseverans. 12. annis. sed tandem deus expectauit eam ad penitentiam. Unde ysa. 30. Propterea expectat deus ut mi

feratur vestri etc. Et hec de primo. s. de eius conuersatione criminosa.

Dico secundo de eius gratiosa puerione quod dilexit multum. Pro cuius declaratione nota secundum sanctum Thome. prima secunda. q. 28. quod effectus magni amoris sunt tres. Primus est extasis: id est excessus mentis. quando persona est extra statum sue mentis. quando videtur quod nesciat quid dicat aut quid faciat. Considerate precor excessum mentis istius b. Marie propter immensum amorem ibat sola nocte sine socio ad monumentum etc. nec timuit corpora mortuorum nec armigeros etc. Et quando christus apparuit sibi in forma ortolani. dum apostoli recessissent non autem ipsa. audi quid ipsa dicit. Si tu sustulisti cum dicit cito mihi. Et ego eum tollam. Nota verba magni amoris. Ponitur enim relatiuum sine antecedente: scilicet eum. habebat eum in corde. nec aliud poterat cogitare nisi de christo. Et sic credebatur de ceteris etc. Nota etiam. Et ego tollam eum. Numquid. O maria mulier es fragilis. et corpus christi ponderosum quo ergo etc. Lerte ego eum tollam. Numquid ioseph ab arimatia accepit licentiam ut sepeliret illud: et tu sine licentia vis rapere illud. Et quid si esset in domo pillati. certe ego eum tollam etc. Ecce extasis quomodo est extra seipsum: quia ista non considerabat. Similiter habemus in sua gratiosa conuersione. quod dominus sagittauerat cor eius ita ut ipsa tam nobilis. tam pulchra. sola inter tot conuiuas intrauerit. omni rubore demisso. sicut narrat euangelium hodiernum: Dic euangelium etc. Secundus effectus est zelus. Dicit b. Thome. ubi supra quod zelus quocumque modo sumatur provenit ex intensione amoris. Intensus et magnus amor querit excludere quod sibi repugnat. Nam amor uere amicitie querit bonum amici. Unde

quando est intensus facit homines mo-
ueri contra omne illud quod repugnat
bonis amici etc. Sic fuit de christo cir-
ca magdalenam. Primo repugnauit et
redarguit omnes murmurantes contra
ipsam etc. Secundo fecit sibi uel dedit. s.
excellencias etc. Tertio effectus est mutua
inhesio: quia magnus amor facit ama-
torem esse in amato. In quantum repu-
tat bonum uel malum amici sicut sua.
Et uoluntatem amici sicut sua. ut quasi
ipse in suo amico uideatur bona uel ma-
la pati. et affici. Et propter hoc proprius
est amicorum eadem uelle et in eodem
tristari et gaudere. secundum philosophum i. 9.
ethicorum. et in secundo rethorice etc.
Sic fuit de christo et magdalena. nam
tristitia Magdalene erat christi et lacri-
me etc. Simuliter uoluntas magdalene
fuit uoluntas christi. Uoluntas christi
fuit ut faceret penitentiam. sic et sua.
Unde Grego. Cogitanti mihi de Marie
penitentia. magis flere libet quam aliud fa-
cere. Cuius enim uel saxum pectus iste
huius peccatrici lacryme ad exemplum
penitendi non emolliant. Considerauit
namque quid fecit. et noluit moderare
quid faceret super conuincentes ingre-
ssa est. non iussa uenit. inter epulas la-
crimas obtulit. Discite quo dolore arde-
bat: que flere inter epulas non erube-
scerat. quot in se habuit oblectamenta
peccati. tot inuenit dona sacrificij. Un-
de nota quod in 12. causis peccauit Magd. et
per 12. fuit ad christum conuersa. Et in
crimibus fecit condignam penitentiam
etc. Primo enim ibat cum magna sequella
et comitibus scutiferum et domicellarium
quos tenebat in illa pompa sua. Postea
illa sola iuit ad domum simonis lepro-
si dimissis cunctis uanitatibus et popis
Secundo ibat cum capite cooperto gem-
mis et margaritis ornato. et auro. Per
ea uero uellato capite summi creatores
discumbentes. flebilis contrita uisitauit
Tertio solebat pretiosa indumenta. et

localia suo corpori apponere. Post hec

In festo beati Jacobi apostoli.

Vnus ad dexteram tuam in regno
tuo. Verbum istud habetur tex-
tualiter Mat. 20. Et officialiter
in euangelio presentis festiuitatis. Fe-
stum et solennitas hodierna est illius
gloriosi apostoli iesu christi b. iacobi fra-
tris Johannis euangeliste. etiam de eo
erit sermo noster. Et si placet deo ha-
bebinus multas bonas doctrinas pro
animarum consolatione. et peccatorum
correctioe. sed prius salutetur b. ma-
hoc uerbum ad litteram dicitur et intel-
ligitur de b. Jacobo apostolo dicente
christo. Iste iacobus est unus ad dexte-
ram in regno meo. Pro cuius intellectu
sciendum quod in sacra scriptura. hoc uer-
bum unus pro principio uel primo ha-
betur. Ratio. quia secundum quod dicit
philosophus etiam experientia docet unitas
est principium numeri. et quia unum
est principium numeri ideo unus sumit-
tur per primum. hoc etiam patet in scri-
ptura. quando in principio creauit de-
us celum et terram et tempus. Dicit scri-
ptura gen. primo. Factum est uespere et
mane dies unus. i. primus. Et quia b.
Ja. fuit primus apostolus. quia primo
intrauit paradysum: quia alij apostoli
uixerunt post eum triginta annis. imo b.
Johannes. 55. annis uixit post eum. Et
ideo de eo cantat ecclesia. O lux et de-
cus hispanie sanctissime iacobe. qui in-
ter apostolos primatum tenes primus
eorum martirio laureatus. Fiat ergo
ratio quod in scriptura unus sumatur
per primum. et b. Ja. fuit primus apo-
stolorum in paradiso: ideo bene dicit
thema de eo. unus. s. est ad dexteram
tuam in regno tuo. Sed subtilius cogi-
tando thema inuenio quod in eo ostendunt-
tur tria de beato Ja. apostolo.

Primo ostēditur cōuersio spiritalis .
Secundo predicatio celestialis .
Tertio passio martirialis .
Dico primo q̄ ostēditur de b. Jacobo
cōuersio spūalis. Et hoc quū dicitur .
vñus: qz totus fuit cōuersus ad vitam
spūalem. hoc declaratur sic. Deus est
tanq̄ vñum principium a quo oīa p̄ce-
dunt tam visibilia q̄ inuisibilia. tā cor-
poralia q̄ spiritalia: corruptibilia z in-
corruptibilia. sicut a fonte originaliter
procedunt multi riuus. Ita deus qui est
fons a quo procedunt. 2. riuus. i. 9. ordi-
nes angelorū; . Itē oēs arbores aīalia
elementa. hoīes. honores. dignitates .
diuitie. hoc dicit scriptura . ad ro. xi .
Ex ipso z per ipsum . z in ipso sunt oīa .
Ideo Grego. Deus sup̄le ē a quo bona
cuncta procedunt. Ex ista declaratiōe
p̄; . q̄ quando aliquis peccat recedit ab
vno ad plura diffundēdo se in officijs.
diuitijs. bonis tēporalibus. querentes
bona huius mundi. tales habent cor
diuisum z sparsum. i. cor. 7. Qui solici-
tus est que sunt mundi z diuisus est .
Propter hoc qui non curat de bōis hu-
ius mundi . imo despicit oīa . z totū se
dat deo ille dicitur vñus . Sicut si homo
diceret . Et quid oportet me diffunderē
ad querēdum aquā . Nō riuus. stagnis
z foueis. sed ad fontem . Idem potest
dicere qui totū se dat deo. Quid o; me
creaturas querere. s; creatorem ī quo
omnia inueniā . z oīa habebō . Tunc ē
vñus . hoc dicit scriptura . i. cor. 6 . Qui
autē adheret dñs . vñus spūs ē . Cū ergo
d̄r de b. Jacobo . q̄ est vñus . notatur ei⁹
cōuersio spiritalis . qui p̄tio erat diui-
sus z multiplex . sed cōuersus fuit vñus
b. Jacobus fuit cōsanguineus . germa-
nus iesu x̄pi . fili⁹ marie salome sororis
virginis marie . vxor zebedei . Et erat
frater b. Johānis euāgeliste . zebede⁹
pater eorum erat pauper piscator . Et
vivebat piscando ī mare galilee . a qua
z per quam transit iumen iordanis .

Et cum essent ibi simul reficientes re-
tia sua: qz erant vetera . z trāsuit x̄ps
per littus . Et vidēs eos vocauit Jaco-
bus d. veni sequere me . que verba fu-
erunt tante virtutis . q̄ recepit conge-
rim a patre . z secutus ē eum . Et fuit
cōpleta p̄betia ysa . si . Unum vocauī
eum z benedixi ei . z multiplicauī eu; .
Ecce qualiter de mūdo in quo erat di-
stractus . conuersus ē ad x̄pm fontē ro-
tus boni . Moraliter qui vult conuer-
ti ad christum . faciat vt iacobus . reli-
quat retia . z patrem dyabolū; . Aucto-
ritas christi ioh . 8 . Vos ex patre dya-
bolo estis . qui genuit vos in peccatis .
Iste malis pater cum retibus suis pi-
scatur animas in mari huius mundi .
Rete eius sunt ludus taxillorum . Et
dicitur rete . Ratio . Jam videtis in re-
te quot ligature sunt . z trahitur vna
corda totum . Ita etiam in ludo sunt
multe ligature . idest multa peccata . q̄
omnia trahuntur corda ludi . Primū;
peccatum est iurare: renegare: blasfe-
mare . percutere crucem cum gladio .
Secundum peccatum quod ibi concit-
rit est rapina: qz nihil potest ibi lucra-
ri . Iñno oportet totum restituere . non
illi nisi fuerit deceptus . sed detur amo-
re dei: quia taxilli n̄ possunt dare tuas
pecunias illi: quia rex . nec papa potest
hoc facere . Si dicatur . ita conuenim⁹
hoc dicitis sed intenditis lucrari . quia
quando perditis bene displicet vobis ī
tantum q̄ zē . Item concitrit inuidia .
ibi ira . vsura . prestando cum lucro .
Item accidia ex perditione temporis:
quia festa debent ī seruitio dei z non
ī ludo taxillorum consumi qui non ē
nisi fons omnium peccatorum . Cū isto
rete dyabolus capit aīas . Septē condi-
tiones gentium damnantur isto pecca-
to . Primo luxores . Secūdo assistentes
qui dant fauorem z solēnitatem ludo
dānato . Tertio qui mutuunt domum .
Quarto qui mutuunt taxillos z pecu-

nas p luero. Quinto qui mutuāt tablas
riū. Sexto qui recipiūt redit. Septio
domini z rectores qui substinēt. Dēs
isti in rete diaboli ducunt ad infernū.
hoc iam ostendit. qui inter duas ptes
semper ostenditur. 7. Ideo si lusores
volunt cōverti ad deū. relictis retib⁹
zē. Secūdu rete. s. ipsi⁹ diaboli est usu
ra: quia i usura cōcurunt peccata mul
ta. Primū est crudelitas: quia omnes
creature libere cōciant illud qd̄ deus
eis cōciant. vt aer claritatem. nubes
pluuiam. z anelutā. aqua pisces. terra
herbas. z fruct⁹. angeli virtutē ad cu
stodiendum. auarus at̄ qui nō vult cōi
care. crudelis ē. Scdm̄ peccatū ē ifide
litas. Ratio: quia qm̄ thesaurari⁹ regis
vltra modū z formā sibi traditam dis
pensat pecunias. infidelis ē. Ita diui
tes hui⁹ mundi nō sunt dñi pecuniarū
sed dispensatores: quia o; reddere com
putum deo. Deus in quolibet loco fa
cit aliquos dispēsatores p pauperibus
suis. Ideo apl's. i. cor. 4. Sic nos existi
met hō ut ministros xp̄i zē. Nullus di
cit. O dñe. de meis pecunijs nō recipi
am aliq̄ interesse. Tertiu peccatum ē
ratio erronea. que damnat vsurarios:
quia dicunt se dños pecunie. z non
sunt: quia dñi est terra z ple. eius zē. z
vos habetis sibi reddere cōputū; a pri
mo vsq; ad vltimū. Quartū peccatū ē
quia ibi cōcurrit falsitas hipocrisie z
fictionis dicēdo. amore vestri libēter
mutuabo vobis. x. flore. s; in carta po
nentur. 12. Quintū peccatū est iobediē
tie. Quādo deus expulit ada; de para
diso terrestri. ex peccato dedit sibi peni
tentia dicēs illud gen. 3. In sudore vul
tus tui vesceris pane tuo. Ecce penitē
tia. Dicit vsurarius. certe ego comedā
sine labore: quia ego non laborabo sed
mea pecunia laborabit z ego quiescā
Ecce inobedientia. Et sicut ille qui nō
seruat penitentia datam a cōfessore dā
atur. ita zē. Sextu; est fractio festiui

tatum. in quibus vult deus q homo
quiescat a negotijs tēporalibus. s; vsu
rarius tantum lucratur in dieb⁹ festi
uis q̄tum i alijs: quia etiam numerat
festa. quū tamē deberet remouere. 67.
dñicas. z alia festa āni. Posset dicere
paup. Et nūquid extiatis festa? Respō
det non. Ecce quare vsura dicit̄ rete
cū quo diabolus piscatur. Ecce quot
aias. Prio vsurarioz. secūdo coz socio
rum. tertio notarioz qui sunt periuri.
quarto testiu. quinto vxoz que de vsu
ris ornantur. sexto filiaz de usura reci
pientiū dotē a p̄e: qz deberent dicere
p̄i. nolo q̄ detis mihi talē dotē de vsa
s; detis mihi vnū artificē z viuā meis
manib⁹ pprijs. septio. lo gener recipiēs
dotē d̄ vsa. octauo filioz z heredū. no
no religiosorum z clericoz. qb⁹ dimit
tunt beneficia cu; vsuris. Abac. 1. Ex
pādīt sagenā suā diabol⁹. z semp̄ iterfi
ccre gētes nō cessat. Remediū ē ergo
ut iacob⁹ relictis retibus z p̄e zē. Ex
pellat̄ ergo ludus z vsa. S; si vultis
mutuare amore dei. z vultis a deo vsu
ram quā iuste poteritis accipere. ipse
pro. x. non tantū. 12. s; 100. Auctoritas
p̄v. 19. Generatur dño qui miseretur
pauperibus: z vicissitudinē suam red
det sibi. Mat. 19. Centuplū accipietis.
z vi. eter. possidebitis. s. i alio. Nota cē
tuplū acci. Et quō: qz de⁹ dabit vobis
abundantiā in cāpis. vincis. oliuetis.
gregib⁹. Ergo relictis re. zē.

Secundo ostenditur de btō Jacobo
predicatio celestialis. quū dicitur ad
dexteram tuā; Vita z doctria huius
mūdi dicit̄ sinistra. sed vita eterna pa
radisi dicit̄ dextera. Qui ergo predicat
intentione mūdāna. z doctriā poetaz
ad sinistra sunt. Qui at̄ pdicāt habēdo
intentionē ad honorē dei z saluationē
aiar sunt ad dexterā. Auctoritas. p̄v.
4. Uias. n. q̄a dextris sunt noui dñs
s. sciētia aprobatōis. puer se vō sūt q̄ sūt
a sinistris. Beat⁹ Ja. hūit totā intentō

ne ad deū. Jō ad dexterā tuā. Et potat
dicere illud. can. 2. Leua ei⁹ sub capite
meo eam despiciēdo: ⁊ dextera illius
amplexabit me. Nota eius mirabilē p
dicationē in iudea ⁊ samaria ⁊ in yspa
nia. Prim⁹ q̄ predicauit in yspānia fidē
catholicā fuit b. Ja. Deinde reuersus in
iudeā disputauit cū iudeis. cū Ermo
ge ne. ⁊ cū phileto. ⁊ habitat. Nota dispu
tationē p̄t habet infra sermone pri
mo eiusdē b. Jacobi. Moralr in operi
bus nostris habeam⁹ intētionē celestē
quia multa bona opa perdunt ex sini
stra itentione. Ideo christ⁹ Mat. 6. Ne
sciat sinistra tua quid faciat dextera
tua.

Tertio ostenditur sua passio martiria
lis quum dicitur. In regno tuo. Licet
omnes boni xpiani dicantur martires
qui moriunt p̄ iustitia fidei catholice
Ideo xps Mat. 5. Beati qui p̄secutionē
patiunt propter iustitiā: qm̄ ipsorum ē
regnum celorum. Uidentes iudei q̄
nō poterant responsionib⁹ superat bea
tum Ja. dixerūt tunc. Fiat cum mani
bus. videntes q̄ hermo genes ⁊ phile
tus erant p̄uersi. uerūt ad herodē di.
sibi q̄ erat ibi vnus talis ⁊c. herodes
autē qui tunc uenerat nouiter in regno
uolens complacere iudeis. Et stultus
sine examinatione dedit sententiā mor
tis cōtra beatū Ja. Et quidā magnus
rabin⁹ Josias nomie ex malitia trabe
bat cordam qm̄ ducebat ad mortē. Et
cum irent. quidā paralyticus clamauit
O apostole dei sana me. Et iacob⁹. ih̄s
xps sanet te. Et subito fuit curatus.
Propter qd̄ ille Josias fuit ad christū
p̄uersus. ⁊ a beato Ja. baptizat⁹. ⁊ am
bo fuerūt martir zati. ⁊ mān ad manū
ambo iuerunt ad regnum dei Dicatur
quomodo corpus suum per discipulos
suos fuit portatum in castella. extirpā
do errorem dicentium. oportere ire ad
sanctū iacobum uel in morte uel in
uita Amen.

Idem in eodem.

QRescit in templum sanctuz in do
mio. ad ephē. secūdo. recitatiue
aut in eplā hodierna ⁊c. Pro
breui declaratōe hui⁹ uerbi ⁊ introda
ctione nre materie sciendū ē q̄ inueni
tur in scriptura satis clare ista d̄ra in
ter uitam bonoz ⁊ iustoz ⁊ malozum:
qz uita bonoz semper crescit ⁊ augu
mentat. malozum uo decrescit ⁊ minui
tur. Dicit. n. textus. p̄. 4. Justoz aut
semita. i. stricta uia penitētie ⁊ timorū
dei ⁊ deuotionis q̄si lux splendens pro
cedit ⁊ crescit usq; ad perfectā diem.
Uia impioz tenebrosa. nesciūt ubi cor
ruāt. Nō q̄si lux splendēs procedit. Nā
sol ex quo exit p̄tinuo ⁊ lux paulatim
ascendit. ⁊ magis lucet hora prime q̄
in auroza. ⁊ hora tertie plusq; p̄cie ⁊ sic
deinceps. Ita ē de uita iustoz cōtinue
crescit. Ratio hui⁹ d̄rie bonoz ⁊ ma
lozum ē q̄ p̄sone iuste sunt in gratia di
Ecce hic lux. ⁊ quiddā operant delibe
rate siue sint cogitationes cordis. siue
loquitiōes oris. siue operationes corpo
ris. imo q̄ ē plus opera nātia sunt eis
meritoria. De cogitationib⁹ ⁊ alijs nō
est dubitū ex quo sunt in gratia. sed de
operibus naturalibus ut comedere. bi
bere. comedūt. n. ut possint seruire dō
Idē de dormitiōe. etiā rursus ut pos
sint flere. totū est meritorū. In tantū
q̄ vna bona p̄sone semper ascendit. me
lior ē hodie q̄ heri. ⁊ cras q̄ hodie. Jō
apl's assignās rationē dicit ad ro. 8.
Scim⁹ qm̄ diligētibus deū omnia coo
perant in bonū. etiā peccata ut dicit
glō. Rō quia quādo cogitat peccata cō
missa p̄sone iusta fit humilior. ideo uer
tunt sibi ad meritū occasionalē. Sed
p̄sone peccatrices nō ascendūt imo
descēdunt rotādo. grego. Peccatū qd̄
per penitentiā nō abluūt. mox suo poi
dere ad aliud trahit. Ecce differentias
inter bonos ⁊ malos. Ideo uolens vō

bis ostendere vitam sanctā et perfectā
beati iacobi recepi thema d. Crescit .
et tempore quo .s. viuebat in hoc mū
do et deo seruebat. Patet thema et sū
modo in materia predicanda. Et inue
nio quod beatus iacobus creuit in tri
bus gradibus. s.

Primo in esse discipulū apostolicū.

Secundo legatus euāgelicū.

Tertio habitator celestialis.

Tres saltus quos fecit vsq; ad celū et
subtiliter tanguntur in themate. Pri
mū tangit in primo verbo. secundū in
secundo. tertium in tertio.

Dico primo quod b. iacobus creuit in esse
apostolicū discipulū cū al' nō fuisset mul
tum sanctus. et hoc tangit cum dicitur
crescit in templū. Nā doctrina est theo
logie quod persona existēs in bona vita est
templū dei: quod maior honor quē possit
habere spiritus est tenere regem et papa
et hūm secum. De hoc dicit apostolus. i. cor. 3.
Nescitis quod templū dei estis vos et spi
ritus dei habitat in vobis. Adde audite
quomodo b. iacobus ascendit in esse di
scipulū apostolicū. Dicatur quomodo
erat frater iohānis et filius zebedei. quod
cum semel esset ad mare galilee. xps
inde trāsies vocauit eos d. illud Mat.
4. Venite post me. s. vos. o iuuenes.
Et tanta fuit virtus huius verbi. quod illu
minati fuerunt in intellectu et calefacti
in corde. Et statim relictis retibus et pa
tre secuti sunt eū. Ecce quō creuit de
piscatore in apostolū xpi. Moraliter. beatus
iacobus. veniens ad xpm dimisit retia et pa
trem. hic dat exemplum nobis religio
sis maxime. qui debent sequi xpm quod
dimittant retia. i. retinentia secundū
ethimologiam. sicut sunt negotia et oc
cupationes mundane quae retinent reli
giosos clericos et laycos qui nō possunt
ad xpm venire. verbi gratia. o religio
sis. Maior laqueus quae habet dyabo
lus ad illaqueandum religiosos sunt
negotia vt ponat ipsos in negotijs. vt

dimittant predicationes sub aliquo bo
no colore vel tractandi paces. vel tra
ctandi matrimonia vt habeat familia
ritates vel legationes dominorū. Mul
ti cum magno seruore incipiunt sanctā
vitam et predicationem bona intentio
ne. sed dyabolus in predictis illaque
at eos et. que licet sint bona tamen di
mittunt optimum. s. predicationem quod
est officium precipuum in ecclesia dei
vt dicit decretalis. cū ex iniuncto ex
de hereti. Ab istis cauebat ap'ls qui p
dicabat infidelibus vt baptizarentur.
qui propter deuotionem volebant ab
eo baptizari. Jam videtis quod baptizare
bonum est. tamē dixit ap'ls. i. cor. i. Gra
tias ago deo nico quod neminem vestrum
baptizauit. ac si diceret. gratias ago deo
quod neminem occidi. Non. n. me misit
xps baptizare sed euangelizare. Item
de ap'lis dicentibus. act. 6. Nō est equū
vos derelinquere verbum dei et mi
nistrare mensis. Et tu religiosus ponis
te in negotijs et. dimittas retia. Et cō
cordat scriptura d. religiosus eccl'ie. xi.
Filij ne in multis sint actus tui: Et si
diues fueris contra votum paupertatis.
non eris immunis a delicto. Nota
ne in multis sint actus tui. multa sunt
tria. quatuor et. et duo non sunt multa
Duo habet facere religiosus. s. celebra
re. et orare. Ista duo ostendit dō ps
106. Et sacrificet sacrificiū laudis et.
Ecce missa que continet officium to
tum. 7. horarum canonicarum. et an
cient opera eius. Ecce predicatio in
exultatione que quidem predicatio in
cludit studium. Si dicat religiosus e
go non potero habere pannos. nec pe
cuniam. Respondit quia si diues fue
ris non eris immunis a delicto. Item
de clericis: quia multi sunt illaqueati.
alii ponunt se in negotijs in domi
bus dominorum. alij faciunt se pro
curatores. Alij scutiferi et associant
milites et cetera. alij sunt merca

tores. alij sūt vsurarij zc. Jō apl's con-
tra tales dicit. 2. tim. 2. Nemo militās
deo implicat se negotijs secularibus.
Tria negotia pōt clericus exercere. s.
ministrare sacramēta. celebrare. z pre-
dicare vel pcepta prelati seruare. Itē
layci sūt multū illaqueati qui sunt mul-
ti mercatores. q si non habēt partē in
oibus societatib⁹ nihil eēt. Idem d̄ ad-
uocatis qui de oibus litigijs volunt se
impedire. vnde dicit. O nil fit sine eo.
Idē de iurista: qz licet vos seculares
habeatis negocia. tamē sunt que perti-
nent ad domū z ad prouidēdū domui z
dimittere negotia supflua zc. Dicatur
istoria d̄ illo magno mercatore subtili
z illaqueato in multis negotijs. Cui di-
xit deus i multitudie negotiatiois tue
repleta sūt interiora tua iniquitate z
peccasti. z eieci te de mōte dei. z perdi-
di te. O cherub. i. plenitudo sciētie ad
negotia. zc. Ideo exēplo bti Jacobi
dimittant retia. al's. Ecce qd̄ dicit xps
Luc. 21. Attēdite at̄ vobis ne forte gra-
uent corda vestra in crapula z ebrieta-
te. z curis hui⁹ vite: z superueniat in
vos repētina dies illa. Secundo dimit-
tendus ē p̄. s. de quo dicit ihs xps. in
deis ioh. 8. Vos ex patre dyabolo estis
Dicat̄ quō generat filios de mala vxo-
re quā duxit a p̄cipio. s. inobediētia.
Dicat̄ quō fuit creat⁹ in magna digni-
tate. z tunc erat sanctior michaele. sed
quia fuit inobediēs. volēs deo parifica-
ri. tunc duxit illā vxorem. z eadē die d̄
illa vxore genuit vltra mille milia mili-
um filiorū. s. demones i peccato consen-
tientes. deinde d̄ eadē vxore generauit
adā. z euā. z hodie cōtinue generat qn̄
s. temptat homines q̄ faciāt d̄ dei prece-
pta ire post xpm. z poterit dicere cum
dō. ps. 26. P̄r meus z mater mea dere-
liquerunt me. dñs autē; assumpsit me

Dico secūdo q̄ beatus Jacob⁹ creuit d̄
discipulo in eē legatū euangelicalem.

qd̄ ostendit̄ cum dicit̄. Crescit in tem-
plum sanctum: qz licet oēs canonizati
sint sancti. plus tamē excellenti⁹ apl'i
Sopho p̄rio. Sactificauit vocatos su-
os. s. aplos quos principaliter vocauit
z per se. Dicat̄ qn̄ xps debuit ascende-
re in celum in die ascensionis vocatis
aplis fecit eos legatos euāgelizans d̄
illud Mar. vlt. Euntes in mūdū; vni-
uersum p̄dicate euāgelium omni crea-
ture. Mō qd̄ fuit primus apostolorum
qui hāc legationē executauit eundo p̄
mundum: Nō petrus nō iohānes. non
andreas. s; iacobus iste. Unde existen-
tibus in yerusalē virgīe maria z apl's
beatus iacobus accepto ab eis conge-
rio venit in yspaniā predicans xpm. qz
xps dixerat eis act. 1. Eritis mihi te-
stes i yerusalē. z in omni iudea. z sama-
ria. z vsq; ad vlti. terre. Jō beatus ia-
cobus venit ipsum testificari a fimb⁹
terre. P; ergo sua legatio euāgelical̄.
Diceret hic aliquis. vey est q̄ p̄rio ve-
nit yspaniā sed parum bonū; ibi fecit:
qz solum. 9. discipulos ibi p̄uertit. Di-
catur q̄ sicut xps p̄uertit. 12. discipulos
qui fuerūt. 12. grana tritici ad fructifi-
candū q̄ totum mūdū p̄verterunt: ita
b. iacobus. Illi nouē discipuli fuerūt
nouem grana fructificātia qui totam
yspaniā p̄verterunt. In hoc tenuit p̄si-
lium xpi dicētis. ioh. 15. In hoc clarifi-
catus ē p̄r meus vt fructū plurimū af-
feratis z efficiamini mei discipuli. Se-
cundo redijt i yerusalē; vbi adhuc in-
uenit alios discipulos siue apostolos p̄
gregatos. z ibi incepit disputare con-
tra iudeos. z ermogenem incantatorē.
qui insurrexerunt cōtra eum dicendo.
disputemus cum eo ipso quia nunq̄ stu-
duit z vult predicare. zc. Dicatur quo-
modo beatus Ia. predicabat de trini-
tate quomodo erat vnus deus in essen-
tia. z trinus in personis zc. probans
hoc rationibus z auctoritatibus zc.
Sed iudei z doctores zc. contra eum

Dixerunt deridendo. Bene videtur qd
vos estis piscator. Et nunquid dic scri
ptura deuter. 6. Audi isrl. Dñs deus
tuus vnus est. Dicatur quomodo eis
dicebat similitudinem de sole vno. vbi
est pater generans. s. substātia. et filius
genitus. scilicet radius. et spiritus. s.
scilicet calor. Item in dicta auctoritate
ponuntur tria vocabula. s. dominus qd
est nomen potens qd patri attribuitur
et deus nomen sapientie quod filio ap
propriatur. et tuus nomen bonitatis q
spiritui sancto attribuitur. Secundo
predicabat qd xps est deus et homo. et iu
dei cōtra. qz istud est ptra illud. ps. 8.
Audi populus meus. et contestificabor
te: isrl si audieris me non erit i te de
us recens neq; adorabis deum alienū
Rñdit qd i xps incepit esse deus recens. Di
non tamen incepit esse deus recens. Di
catur similitudo d filio regis vel ipera
toris. 30. annorum quando fit miles n
tamen fit nouiter filius regis etc. Ter
tio predicabat de xpi passione. tunc iu
dei. Quare hoc. quum moyses dicat.
Exodi. 15. Dominus vir pugnator oēs
nomen eius. Si deus fuisset omni
potens. quid oportebat pati et mori sed
remittere oibus dicēdo simus amici d
cetero: Rñdeo qd in deo intrinsece equa
lia sunt misericordia et iusticia. et sicut
deus nō pot dimittere suam essentiam
ita nec suā misericordiā et iusticiā. Si
oibus pepcisset vbi esset sua iusticia?
Si oēs dānasset rigore sue iusticie vbi
esset sua misericordia. Ideo voluit ser
uare modū vt simul oñderet suam in
finitam misericordiam. et suā iusticiā.
Misericordia fuit ostēsa. qz voluit pati
innocens et sine culpa. iusticia vero sol
uens pretium sufficientissimū. etc. ysa.
53. Vere langores nostros ipse portauit
et dolores nostros ipse tulit. Quarto p
dicebat de sacramento altaris etc. Et
iudei contra vos dicitis qd gentes ve
niant ad vestrum sacrificiū. et vos sa

citis eis a adorare panem et vinu n. quū
tamen scriptura dicat deuter. 6. Et
Mat. 4. Dominum deum tuū a adorab.
Respondes qd a principio mundi vsq; i
finē. Deus voluit in forma corporali et
visibili appere atq; adorari. cū de^o i sua
substātia nō possit videri. vt tōe moysi
in archa salomonis. in nube etc. et mō
in figura panis adorādo dat vitam. Et
de ista adoratiōe prophetizā io dicit dō
Exultate dominum deū vrm hoc dici
tur clericis. et adorate scabellū pedū
ei⁹. i. hostiam consecratam. hoc dicit
toti pplo. Et sic iudei n poterāt p radi
cē sibi. imo vicit eos b. iacob⁹. Et fuit
cōpleta pphā xpi d. Luc. 21. Ego. n. da
bo vobis os. i. eloquētiā et sapientiā.
cui nō poterunt resistere et cōtra dicef
oēs aduersarij vri.

Dico tertio. qd creuit i eē hitatore; ce
lestē qd ostendit quū dñ. creuit i dño
deuter. 33. Quis filius tui popule q sal
uatis in dño. hoc spāliter dñ aplis. Si
cut b. ia. apls fuit prim⁹ q exequutauit
legatiōe; euāgelicā. Ita fuit primus de
aplis q primo itrauit paradisu. Et poss;
fieri hic talis pñtia. qz sicut dicit iaco
bus maior qz prius fuit discipulus xpi
q; alter iacobus. i. alter eēt antiquor
die. Ita qz primo itrauit paradisu p
dici maior alijs aplis. Dicat ei⁹ mar
tiriū. Vidētes. n. iudei q n poterāt eu;
supare disputatiōibus. recurrerunt ad
herode; regē nouiter veniētē q cupiēs
placere iudeis. dedit infamē decapitati
onis s b. iacobū. Dicat eū ducere ad
martiriū quō curauit vni ydropticū
put habetur in floribus scōrū. Amē.

In festo bte anne matris marie vir.
Abetis fructum vestrum i san
ctificationē. Verbu istud hētur
originaliter ad ro. 6. recitatu
autem in epistola hodierna. Festus et
solēntas hodierna ē illi⁹ benedictē et
sancte mris virginis Marie scē Anne

Et sicut officium misse fit de ea. ita et sermo noster. Et si placet deo. de vita sua habebimus multas bonas doctrinas. ad peccatorum correctionem. animarum nostrarum instructionem. et bonam formationem. Sed prius scilicet. v. ma. Verbum propositum presento ego beate An. di. Vos b. An. habetis fructum vestrum. scilicet. virginem maria. in sanctificationem vestram; etc. Pro cuius declaratione sciendum est. quod quod est inter multas personas. quare sancta mater ecclesia. et populus christianus non facit festum de patre virginis marie scilicet et iusto vocato Iocachim sicut de matre eius beata anna. Ratione quod licet iocachim esset sanctus benedictus. et amicus dei. tamen maiorem sanctitatem habuit beata anna. Ratio. quia maiorem participationem habuit cum b. maria filia sua. Pater vero modicum participat cum filiis. sed mater que per mensibus portat et post natiuitatem nutrit. dormit cum ea et osculatur. Quia ergo beata anna habuit maiorem participationem cum virgine maria filia sua fonte totius sanctitatis que iam in utero matris existens erat sancta. Cogitate ergo quanta sanctitas remansit in b. anna. que ipsam portauit. nutriuit. dando sibi illa que habebat. Et virgo maria dabat matri sanctitatem. Ideo fuit sanctior et spiritalior iocachim suo viro. Nota similitudinem de rosa que colligitur ab vno et datur alteri. et ille eam portat. et tenet et contractat. in quo remanet plus de odore illius rose vel pomi. in dante vel in recipiente. Certum est quod in recipiente. Ita rosa paradisi et pomum virtutum virgo maria. per iocachim fuit data b. anne per generationem; et b. anna recepit. portauit. nutriuit. et tribus annis lactauit. Plus ergo remansit in ea de odore sanctitatis. Ista est ratio quare fit festum de b. An. et non de iocachim. Et ecce auctoritas que bene facit ad propositum ps. 96. Letamini iusti in domino. scilicet. vos christiani: et confitemini me

more sanctificationis. scilicet. sanctitatis b. anne. Ista ratione; tangit thema d. Habetis fructum v. in sancti. Paret thema. Inuenio quod b. anna habuit fructum suum. scilicet. virginem mariam matrem domini nostri iesu christi.

Primo longanimiter desiderando.

Secundo firmissime sperando.

Tertio digne conseruando.

Dico primo quod b. Anna habuit fructum suum. scilicet. virginem mariam longanimiter desi. Dicit ille magnus doc. Jeronimus quod b. iocachim nobilis homo de ciuitate nazareth et anna nobilis de genere deo ex ciuitate bethleem fecerunt matrimonium. et fuerunt. 20. annis sine fructu matrimonij non habentes prolem. Ratio erat ex parte anne que erat sterilis. Ita erat frigida quod sua complexio repugnabat ne conciperet. Propter quod satis contristabatur. Ratio. quia matrimonium ad hoc est ordinatum: quia totum aliud non valet vnum denarium. Uidentes autem quod virtute naturali non poterant habere prolem; tenuerunt quattuor modos ut virtute dei obtinerent. Primus modus fuit per deuotas orationes. Ibant. n. frequenter ad templum dei orare. ut daret eis fructum matrimonij. quia ille est finis. Quia ideo plantant arbores in orto. ut faciant fructum. Ita domine vos precorantes petebant prolem. Unde quum semel in orto b. anna videret nidum cuiusdam auicule. Ans dixit deo. O domine huic auicule dedistis tot filios quos cum tanto labore nutrit et sibi puidet. domine date et mihi prolem. Ecce primus modus scilicet; recurrere ad deum orando: quod nullus alius potest dare filium vel filiam: quod regitur ibi creatio anime. Deus format corpus in utero matris. ac si tu es terra et luto formas imaginem. Deinde creatur anima; et nihil. hoc sciens Job. dixit. x. c. Manus tue se. me. et pla. me. et non propter nec me totum in circuitu. Memento quod sic

l. feceris me etc. vsq; in fine. Nō hētis
hic cognoscē qd peccatū ē mulier q qñ
nō pnt hēre prolē de suo m̄monio re-
currūt ad diuōs z sortilegos etc. Ideo
penitemini z cōfitemi. z petatis a deo
filios: qz ifalibiler si fructus m̄imo-
nij sit vtilis aie vestre dabit vobis. Au-
toritas xpi Job. 6. Amen amen dico
vobis. si quid petieritis p̄rem i nomie
meo dabit vobis. Nota in nomie meo
qd est iesus. i. saluator. Petiit ergo in
noie saluatoris. qñ homo petiit rē vtilē
ad saluationem z nō ad dānationem.
Secūdo Joachim z anna petebant p̄-
lem a deo per elemosinas. qz dixit āge-
lus tobie. i. Bona ē oratio cū elemosi-
na. Et qz ipsi erant diuites. nō de vsu-
ris. sed de suis possessionibus. Jo etc.
z dicit Iero. qz faciebant tres ptes de
suis bonis. Primam dabant deo. Se-
cunda; peregrinis. orphanis. z paupe-
ribus. Tertia; retinebāt sibi z familie
domi. Nota quomō diuidebant aceruū
frumenti. Primam partem mittebant
templo. Scđam reponebant p̄ paupe-
ribus. Tertiam pro se. Idem de oleo.
vino etc. Isto modo oratio iuuatur ele-
mosinis z ecōuerso. Ideo dicit scriptu-
ra scā. tobi. 4. Ex substātia tua fac ele-
mosinam. z noli auertere faciem tua;
ab illo paupere. Ita. n. fiet vt nec a te
auertatur facies domini. Sed sunt ali-
qui qui maxime in primitijs z decimis
soluendis dicunt. dabo bona mea mal-
clerics. cōcubinis. Dicatur qz deo dat
z non eis. Si autem deus tenet malos
clericos. ipse castigabit eos. S; ex hoc
non debes sibi auferre ius suum: qz si
rex tenet malos scutiferos. non ex hoc
auferunt sibi redditus: qz alias recipiet
sibi in commissum. Ita z deus. qz dñi
est terra z plenitudo eius. z ipsam nob
locavit. z in signis domini retinuit si-
bi decimam. sed ipse non comedit. sed
dat suis seruatoribus. z quando soluit
bene custodit z conseruat. alias totū;
accipit sibi i pmissu. Et qñ vos ce litis

habēt bla dū l' vinū. n̄ dic de: qz male
soluistis. Totū accipit sibi i pmissū. Jo
veniūt tēpestates. locuste. vmes. Jo
Malac. 3. Dic de? Uos p̄figistis me i d̄
cimis z primitijs. Et i penuria vos male
dicti estis. z me vos p̄figitis gēs tota.
Remediū ergo ē qd seq̄. s. Inferte oēs;
decimā i horreū meū. ut sit cib⁹ i domo
mea: z pbate me sup hoc dic dñs. Si n̄
apuro vob cataractas celi: z effudēo
vob bñdictionē vsq; ad abūdātiā. Nō i-
fert. n̄ dic qz dimittat in vineis nec cā-
pis ut cōedant a bestijs. porcis: z mal-
hōib⁹. Itē si n̄ potestis facere tātas ele-
mosinas ut b. āna ad minus restituatis
furta. vsuras. rapinas. damna. Ideo
iacob dicebat gen. 31. Omne damnum
reddebam. Quidquid furtum peribat
a me exigebas. Tertio petebant cum ie-
iunijs. Licet essent nobiles z delicati.
tamen oīa ieiunia de precepto suabāt.
z etiā alia dicendo vt de carne exeat
fructus matrimonij. faciam⁹ fructum
ieiuniorum. Et poterat dicere vterq;
cum dō. humiliabam in ieiunio ani-
mā meam z oīo m. i. s. m. cōuertetur.
Morāl'r habetis hic exemplum z doc-
trinā ut seruetis ieiunia ecclie. Ad hec
maxime tenentur q possūt habere vnā
bonā refectionē. Aliqui laboratores ex-
cusantur a ieiunijs ecclie. qui tamen
n̄ excusāt si n̄ audiūt missā ieiunij. Itē ne
bibāt i tabernis i loco vbi hētis domū
Jo ap̄s. i. cor. xi. Nūqd domos n̄ hētis
ad māducādū z bibēdū. Cōtra illos q
bibūt i tabernis. aut ecclia di p̄tēntis
p̄ illos q n̄ vēnit ieiunij ad missā. Quā-
to petebāt plē a dō p̄ pmissōes: qz siml'
ioachi z āna viz z vxō fecerūt votū qz si
de⁹ daret eis fructū m̄imōij. qz fuiret
dō i tēplo. Sic si mō vos p̄mittētis qz
eēt religios⁹ religiosa. S; mlti mō dā-
nāt ex pmissōib⁹ z votis. faciētes vo-
ta. z modo nō curāt complere. Maius
peccatū est fractio voti quā homicidiū
quia est infidelitas: Eccles. 5. Si quid

vouisti deo. ne mortis reddere. Displicet. n. ei infidelis et stulta promissio. Sed quodcumque uoueris redde. Multoque melius est non uouere: quam post uotum promissa non reddere. Quando sunt iuuenes faciunt aliquod uotum. vel eundi ad sanctum iacobum uel etc. Et transiunt de anno in annum et non curant complere. Et quando sunt senes petunt dispensationem. Quam ponitur certum tempus ita illud debet complere. Si autem non ponitur tempus determinatum intelligitur quod statim compleatur. Et quia sunt multi qui non curant de deo. idcirco damnantur. Ideo cauendum est a uotis. Patet ergo quomodo fructus b. anne fuit in scificationem longanimitate desiderando.

Dico secundo quod b. anna habuit fructum suum. scilicet uirginem mariam. firmissime sperando. Quam fuit certificata per angelum quem deus sibi misit. Nota hic historiam quomodo ioachim et anna uenerunt de nazareth in ierusalim ad templum ut offerrent secundum consuetudinem. Et quando ioachim uoluit offerre qui erat nobilis baro: sacerdos respexit eum dicens. Et quis estis uos? Respondit. Pater ego sum; ioachim seruitor uester. qui ueni offerre. Et sacerdos. Certe non recipiam offeras uestras: quia uos estis maledictus a deo: quia non habetis prolem. Signum est quod aliquod peccatum secretum est in uobis. Et ioachim. Pater nescio in me aliquod peccatum magnum. sed non possum me excusare a peccatis. quia non habeo prolem; bene displicet mihi. Et sacerdos. Uadatis et recedatis de templo. Et ioachim. Pater rogo uos non faciatis mihi hanc iniuriam et uerecundiam. Et sacerdos. Certe nisi recedatis de templo. ego non faciam officium nec sacrificium. Tunc ioachim cum magna uerecundia exiit de templo. Si ita modo uellet facere sacerdos. scilicet expellere aliquem de ecclesia de nobilibus. statim diceret securifer uel miles. Per corpus dei talis ego inueniam uos. Sed ioachim patienter subiit

it. et recessit. Et non inuit ad domum ex uerecundia uicinarum. sed inuit ad pastores suos ad neminem. Et ibi flexis orando dicebat. O domine et quod peccatum est meum; quia ita sum maledictus etc. Uxor autem eius anna que erat in templo quando audiuit quod sacerdos ita pretendebat cum uiro suo. et uidens quod uir suus recesserat de templo: statim bona uxor ut confortaret uirum suum exiit de templo ut refrenaret eum ne noceret. et inuit domum. hic habet exemplum mulierum quomodo debet consolari uiros suos qui multotiens ex negotiis tristantur. Sed sunt aliquae misere. et rabiose que non permittunt eos quiescere. Rum. Rum. Rum. etc. Quando autem b. anna fuit in domo. et non inuenit ibi uirum suum. tunc transiit sibi totum desiderium de creaturis. Et flexis genibus orauit pro uiro suo sancto et iusto. ut deus ipsum seruariet. Ecce sancta uxor. Dum autem ioachim sic orando fletet in deserto. apparuit sibi archangelus gabriel. et ioachim timuit. quia ista est predictio spiritus: quia caro non potest sustinere presentiam spiritus. Sed predictio boni spiritus est statim consolari d. sibi. Ecce quod orationes tue sunt exaudite. Ex illa patientia quam habuisti deus misit me ad te ut nunciem tibi quod tu de uxoribus tua habebis unam filiam. non filium. que erit melior actis filiis: quia erit mater regis messie regis celi etc. Et in signum huius uade in ierusalim. et in porta decurata inuenies anam uxoribus tuam: quia ego ista est nuncia bo sibi. Et angelus recessit et apparuit ane in domo fletu: quia nihil sciebat de uiro. Bene poterat dici illud. ioh. 16. Uos tristabimini. Sed tristitia uestra uertet in gaudium. Moraliter secundum quod dixi in prima parte. ioachim et anna steterunt uiginti annis orantes. elemosinas dantes. ieiunantes. et uouentes. et cum toto hoc non obtinuerunt prolem. Sed quia in ista uerecundia a sacerdote sibi facta habuit patientiam: statim habuit promissionem de prole. Ex quo sequitur

q̄ melior est paciētia q̄ orōnes. nec ele
mosine. ieiunia. v̄l p̄missiones corā dō
zē. Modo cogitate hic qz si vltis h̄re
paciētia i inuirijs vobis factis. Ista v̄
tus valet plus apud deū ad obtinendū
illud quo idigetis i hoc mūdo. z salua
tionē i alio q̄ aliqd aliud. Ideo fora rā
cores. odia. z male uoluntates. Ideo
dicit sc̄a scriptura ad hebz. io. Pacien
tia. n. vobis necessaria ē. vt voluntatē
dei faciētes reportetis p̄missionē. Ecce
quātr b. āna habuit fructū suū in sc̄ifi
cationē firmissimē sperādo.

Tertio dico zē. p̄seruando digne. s. tri
pliciter. P̄rio i vtero i quo formato cō
pore. et creato spiritu a deo i eadē die
z hora fuit sc̄ificata. Nouē mensib⁹ fu
it i vtero matris sc̄a z b̄ndicta. Et ma
ter ei⁹ b. āna cauebat a tripudijs: quia
ex his multe mulieres pdunt thesaurū
eis p̄missuz. Secūdo p̄seruauit post na
tuitatē ipsam lactādo. Ita faciebāt sc̄e
mulieres antiquas. S; mō statim dicit
vroz. Dñe habeatis nutricē zē. ut ipsa
possit oñdere vbera zē. Nolūt dare lac
filio z dāt canucule. z male faciūt: quia
sicut vterus ē camera plis. ita z vbe
ra celariū sic dāt eē ipse. S; b. āna ip
samet voluit lactare v̄ginē ma. qz filij
z filie recipiūt bonā p̄plexionē a m̄re.
sed pdunt ea; multoties ex malo lacte
Nota hic exemplū de illo viro nobili i
lombardia q̄ habuit nutricē filio suo.
que pdito lacte. lactauit sibi de la
cte cuiusdā porce. z truye ne perderet
bonā p̄ouisionē z salariū. qui post fu
it z vixit sicut porcus. Ecce qualiter d̄
struit cōplexio filiorum. Idē de capti
uis que lactant filios dñorum. Tertio
p̄seruauit eam in templo. Postq̄ b. an
na ablactauit virginem. dixit viro suo
Domine nō recordamini de voto: Re
spōdit. ymo. Ideo compleamus votū.
Non dixerunt expectemus q̄ habeat
x. annos ut multi. vel dicunt quando

sunt pulere. vltra dabimuz sibi aliam
gibbosam. vel monoculam. zē. Et sta
tim ioachim z anna presentauerunt
deo filiam suam in templo vbi fuit. x.
annis cōtinuis in fuitio dei. Ideo pos
sumus dicere b. anne. habetis fruc. v.
zē. digne cōseruādo. Moralr habetis
hic exēplum standi in templo dei i die
bus dñicis z festiuitatib⁹. audiēdo mis
sam z sermonē deuote. Qui bene nult
seruare festa d; facere. s. principāl̄.
Primo cessat ab operib⁹ temporalib⁹.
non ire ad n̄dinas. nō radere zē. Ra
tio. quia in dñica christ⁹ cessauit ab om
nibus operibus. laboribus. z negoti
is resurgēdo. Ideo vult qz oēs xp̄iani
representantes illā resurrectionē z ge
tem quiescāt in diebus dñicis. Idez d̄
sanctis quia illa die quicuerūt in que
te gl̄ie. Qui autem nō vult quiescere
semp laborabit i inferno. Secūdo qz ie
iuni audiant missam. Dicatur ratio.
nec taberna d; aperiri añ missā in die
festo. Tertio qz sitis p̄ tpe i missa. Nā
i p̄cipio d̄betis esse. s. i p̄fessione que
fit p̄ vobis. Quarto eē in missa quous
qz dat p̄gerium a sacerdote. s. benedi
ctio. Quito qz non loquamini du; mis
sa d̄. Sed hodie abusus est. Nō faciūt
nisi loq zē. Iō dicit deus. Exo. 20. Me
mēto ut diē sabbati sc̄i sc̄ifices zē. Il
q̄ seruāt ista. s. p̄t dici habetis fructū
vestrū. s. bonoz operum in sancti. ve
stram zē. Amen.

In festo beate Marthe vir.

Marta marta sollicita es. luc. ix.
Octaua die a festo b̄tē marie
magdalene sit festū b̄tē marthe
sororis sue: qz octaua die p̄ mariā mag
dalenā ascēdit i celi. Iō volo d̄ ea nūc
vob̄ p̄dicare. Salutez p̄t v̄go maria
Thēa p̄positū ē v̄bū xp̄i ad beatā mar
thā. i quo oñdit xp̄s vitā sumarie quā
tenuit martha. s. vitā actiuā marie qz
iste due sorores magdalena z martha
diuiserūt sibi duas vitas sp̄uales. B̄tā

magdalena dedit se vire stemplatiue.
luc. x. Maria sedes secus pedes dñi au
diebat vbu illi. Martha aut elegit vi
ta actiua dās se laborib⁹ p xpo. cū dic
martha mar. sollicita es. i. anxiosa. Nō
cū dicit dupl̄r martha. martha: qz vi
ta actiua si bōa ē. nō solū curat de cor
porib⁹ s; et de aiabus dās bona psilia
zē. Pz ergo qz sūmarie xps vitā beate
marthe ondit. S; subtiliter volens vo
bis pdicare de isto vbo iuenio qz in eo
onduuntur tres excellentie quas hūit ī
hac vita beata martha. s.

Pria ē puritas virginal. ibi Martha.
Secūda pietas pximalis. ibi Martha.
Tertia est dignitas personalis ibi solli
cita es.

Dico p̄rio zē. Nā istud nomē martha ī
lingua siriaca idem ē qz dñans. in quo
ostendit puritas virginal q nō est nisi
dñiuz; qd persona recipit super sensua
litate corporis. nec cogitando nec
loquēdo. nec opando aliqz corruptionē
dominat. s. sensibus eos custodiēdo.
Dicat de quol; ab illa corruptione car
nis. qñs beata martha pseruabat se in
puritate virgiali. iō dicitur martha. i.
dñans vel principās: qz sicut princeps
nō habet supra se aliquē dñm inq̄tuz
talis. sic nec puritas v̄ginal h; supra
se maiorē gradū castitatis. Iō dicit be
da. Bona ē castitas p̄ugal. melior p̄
tinentia vidual. s; optia p̄fectio v̄ginal
lis. Ecce p̄cipat sed tā pauci sunt qui
habeāt istā puritatē virginalē. qz quasi
nulli nisi pueri pui z illi etiam iā iclinā
tur ad malū. Dicat qñs ludunt facien
do cōpatres z cōmatres faciendo puer
peras zē. Iō xps faciens d hoc planctū
cū iohanne dicebat apoc. 3. hēs pauca
nosa in sardis: z q non inquinaverūt ve
stimēta sua: z ābulabūt mecū in albis.
qz digni sunt. Nō ī sardis. Sardis iux
ta ebraycam interpretationē. i. pulcri
tudo principatus quia magna pulcritu
do est quādo illi de matrimonio suant

sibi fidē castitatis. pulcri⁹ de vidui s p̄
tinentiā seruantib⁹. sed maxie qñ est
p̄cipatus virginitatis. s; qz sint pauci
dicat historia de demōe in corpore cu
iusdā nolēte exire nisi dicerentur tres
misse a trib⁹ clerici s virginib⁹ zē. Iō
dicit ambulabūt mecū in albis quia di
gni sunt. Patet ergo qre dicit martha
i. dñans. Ideo dicit p̄cipū euangelij
Mulier quedā martha noie. i. dñans
suo corpore excepit xpm ī sua domo. s.
per virtutis imitationē. quia semp fuit
virgo. Questio ē hic que est rō. qz bea
ta Mar. cōseruauit virginitatē cū b;
magdalena soror sua fuerit inhonestā
ī sua iuuentute cū essent pulcre equali
ter z diuites. z nō timentes aliquē p̄
mortem parentum. Quare ergo tanta
diuersitas zē. Respōdeo p̄supposita di
uina ordinatiōe que ē causa diu; rerū
non iuenio aliā rōnem particularē nisi
infirmitatē quā passa ē beata martha.
Iā audiūstis hystoriā Mat. 9. de mu
liere habente fluxu; sanguinis duode
cim annis Dicit Ambrosius qz ista mu
lier expresse fuit beata martha. que in
firmitas facit tria. P̄rio facit perdere
colorē. Secūdo facit ipsā fastidiosa; z
tediosa. Tertio facit ipsā fetidā. quant
infirmitatē habuit imēdiate post mor
tē parentū. Iō nullus miles nec scuti
fer curauit de ea. Oppositū fuit d Ma
ria mag. pulcra iuuenē. leta. risiua. ga
lante qz visitabat a scutiferis. Dicatur
hic cōtra mulieres que osculant homi
nes iuuenes d. meus parens est zē. O
beata infirmitas pseruans a peccatis.
Ideo ecclesiastici. xi. Malitia hore obli
uionē facit luxurie magne Nō malitia
i. infirmitas que initium habuit a ma
litia dyaboli vnius hore: quia tempus
presens respectu eternitatis non est ni
si vna hora. Moralr habemus hic exē
plum recipiēdi patienter z libenter
infirmitates quas deus non daret nisi
pro salute anime. Quot peccata vitā

tur ratione infirmitatis siue propter infirmitates. Nam quando mulier e' clauda vel habet perlam in oculo non curat de tripudijs. vanitatibus. &c. Dicatur hic ystoria de petronilla filia beati petri pulcherrima. no' videbatur filia piscatoris sed imperatoris. & quidam comes volebat eam in vxorem ad quam mittebat milites &c. Quod sentiens beatus petrus rogauit xpm vt mitteret sibi febrem &c. Ecce ratio. quare martha fuit virgo. & non magdalena. Ideo dicit dum appropriat super me nocentes ut edant carnes meas. Qui tribulat me inimici mei. s. temptationes. ipsi infirmati sunt & ceciderunt. Item ecclesia sicut. &c. Infirmitas grauis sobriam facit animam.

Dico secundo q' secunda excellentia e' pietas proximalis. s. in elemosinis corporalibus & spiritualibus que tangitur cum dicitur secundo martha. i. pro uocans vel irritans secundum interpretationem hebraicam. s. inuitans ad prelium qd' sit per pietatem proximalis. Sicut quando aliquis cum esse incitat aliquem irritat eum. Ita cum operibus pietatis dando panem. vinum pecunias pauperibus. homo prouocat dyabolum. sic faciebat Mar. i. irritas Ideo de ista pietate dicebat apostolus ad discipulum suum thimo. i. thim. 4. Exerce at te ipsum ad pietatem. Nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est. pietas autem ad omnia utilis est. promissione; habens vite que nunc est & future. Exercitatio corporalis fit per ieiunia. vigilias cilicia &c. s; respectu operum pietatis parum utilis est: quia solum sibi prodest gubernando corpus suum. sed opera pietatis valent danti. & quibus dantur. habentia promissionem vite que nunc est & future. Ideo iuxta hoc consilium apostoli bea

ta martha dedit se operibus pietatis ad christum & ad discipulos suos in domo sua eos recipiendo. Dicatur hystoria quomodo in die oliuarum postquam christus predicauit circumspectis omnibus &c. Mat. xi. reuersus est bethaniam cum discipulis ad prandendum in domo marthe cum tamen esset sero. Ideo martha dicebat hospita christi. Dicatur quomodo post christi ascensum uendit omnia. ponens pretium ad pedes apostolorum vt diuiderent christianis pauperibus. Ecce opera pietatis corporalia. De spiritualibus autem dicatur cum per exilium venisset ad prouinciam quomodo predicabat dās prouisionem animabus de coquina spiritus sancti. eis ministrans escas spirituales. in tantum q' ipsa ex vna parte. & beata magdalena ex alia predicabant: & predicando conuerterunt totam prouinciam. Dicatur quomodo predicabat de articulis fidei. vt de trinitate. incarnatione. &c. & probabat miraculis curando infirmos. Ideo iste pietates spirituales maiores erant q' corporales. & propter hoc conuertebantur gentes &c. Dicatur hic cum rediret de aquis vt iret ad unionem. transiit per tarasco vbi erat ingens draco vel maior balena. & erat sempiscis & semi animal. & ideo vivebat in terra & in aqua. & in aqua rodant. Ibi subuertebat barchas transeuntes vt comederet homines. super quo gentes illius terre scientes suam sanctitatem. s. beate marthe recurrerunt ad eam ut prouideret. Dicatur quomodo bea. martha cum aqua benedicta. & cruce iuit contra draconem. Commendat hic virtus aque benedictae. Et cum draco vellet eam inuadere. beata martha. cum scuto crucis dixit. Ecce crucem domini fugite &c. & ligauit eum. & draco sequebatur eam vt ouis pastorem. &

interfecerunt eum. Et in memoria huius
miraculi dicitur lacus tarasco. cuius antea
diceretur nerloch. i. niger locus. Sed
quod ille draco dicebatur tarasco. Iohannes modo il
le locus dicitur tarasco. Post hoc uenit ad vi
monem. Et cum predicasset ibi in quadam ma
gna platea. ubi nunc est conuentus predica
torum. quidam iuuenis infidelis uolens uenire
ad sermonem sancti barcha notando uoluit
transire rodanum. submersus fuit. post tri
duum inuentus b. martha suscitauit eum
rogans iesum christum quod sicut ipse uoluit
suscitare lazarium fratrem suum quod uellet
suscitare illum iuuenem; et recipiens eum
per manum subito anima reuersa est
ad corpus clamans et dicens baptiza me
baptiza me. Ecce quomodo fecit opera pietatis.
ideo dicitur martha. i. irritans demones; per
opera pietatis corporalia et spiritalia.
Ideo dicit euangelium. Martha at
satagebat circa frequens ministerium
tam corporale quam spirituale. Dicatur si
militudo de duobus militibus quorum
unus custodit castrum regi alius non
solum custodit castrum sed acquirit mil
ta alia castra ab inimicis. Cui magis
tenebitur rex? Nunquid illi qui custo
dit et acquirit? Ita deus. Ita deus cuius
uestrum commisit castrum; scilicet cor
pus. Ideo custodiatur ne intrent mau
ri secundum consuetudinem cathela
norum uel yspanorum uel yspanie. Sed
ille qui non solum custodit corpus suum
sed multa alia acquirit predicando. ex
pellendo demones. quod fit quando su
perbus humiliatur. auarus restituit etc.
Idem de septem peccatis. O cum qua
ta diligentia predicatorum deberet face
re istas conuestas maxime quod non iaciunt
in uanum sagitte. ideo martha non so
lum custodiuit corpus suum. sed multa
alia christo acquisiuit. Iohannes christus dicit Mat. 5.
Qui autem fecerit et docuerit hic magnus
uocabitur in regno celorum. Docere et
non facere bonam uiram nihil ualeat.
Ideo apostolus. i. thi. 4. Attende tibi. s. ca

strum tuum custodiendo et doctrine. No
li negligere gratiam que in te est.

Dico tertio. quod tangit dignitas personae
cum dicitur sollicita. i. anxiosa. Nam per
sonae in dignitate existentes debent esse
sollicite. ad ro. 12. Qui praest in sollici
tudine super se praesit. Ideo cum dicitur
sollicita es omnia sunt dignitas personalis.
Dicatur postquam diu predicauit quomo
do fecit unum monasterium monialium
a tarasco et multe uirgines ibi intra
uerunt et non habebant redditus. sed
suis manibus operabantur et quicquid
lucrabantur ponebant in communi.
Non comedebant carnes nec pingue
dinem aliquam. Ideo modicum expen
debant. Dicatur contra moniales quo
modo nihil faciunt sed ociose et uaga
tes uadunt per conuentum cum uno
gatto uel catulo solaciando. Dicatur quo
modo per septem dies ante suum obitum
uidit celos apertos et multitudinem an
gelorum animam beate Marie sororis
sue secum portantes. Tunc christus sibi re
uelauit quod octaua die ipsa etiam ueniret
ad gloriam paradisi. Dicatur quomodo
in nocte qua debuit ad dominum migra
re in camera sua fecit accendi magna
luminaria. et cum dormirent omnes qui
erant in camera nisi ipsa. Uenerunt de
mones et extinxerunt omnia lumina
ria et ipsa orauit. O domine et sic di
mittis me in tenebris. Tunc descendit
beata magdalena soror sua cum lumi
ne et accendit omnia luminaria. Item
fecerat sibi legi passionem beati luce
qui habuerat multa ab ore beate uir
ginis Marie. et sic obiit. Dicatur hic
miraculum sancti frontonis. in quo
miraculo ostenditur gloria beate ma
the. quia christus in habitu episcopali
et beatus frontonus episcopus fecerunt
exequias ipsius corporis. Et cum pos
suet corpus in sepultura dixit christus
in memoria eterna erit ista hospita

mea. et in hoc cognouerunt eum esse christum.
De nullo scō vlt̄ sancta legitur hoc nisi
de ista et de virgine maria. qz christus
fuit in exequijs virginis marie. Mora
liter si volum⁹ dimittere peccata et ser
uire deo honorabit nos. i. re. fo. Qui
cūq; honorabit me glorificabo eum.

In festo sancti petri ad vincula.
Dominus eripuit me d̄ manu he
rodis. Originaliter act. 12. Et re
citatur i epl̄a hodierna. Solen
nitas et officium hodiernum dicitur bti
petri ad vincula. Tria enim festa i an
no sunt de beato petro apostolo et papa.
Primum quādo fuit liberatus d̄ carce
re miraculose. et istud fit hodie. Scdm
quā fuit exaltatus i cathedra honorabi
liter. s. i fine februarij. Tertium quā in ce
lo fuit coronatus gloriose. et istud fit i
fine unij. Modo habeo vobis pdicare
d̄ primo. s. quō fuit liberatus. Sed prio
ra. et de marcia. et d̄ festo hodierno
beati petri volo predicare. et dabo vob
nunc i presenti tres declaratiōes et erit
Prima historica et litteralis.
Secunda allegorica et figuralis.
Tertia tropologica et moralis.
Et p̄ qualibet bene pōt dici thēa. Dñs
eri. me de ma. he. De scda pōt dicē aīa
beata quā intrat paradisu. Dñs eripuit
me de ma. he. i. dyaboli et. De tertio
persona que exijt de peccato et mala vi
ta. et redijt ad statum gratie pōt dicē.
Dñs eri. me de ma. he. i. peccati.

Dico primo. qz prima declaratiō erit hi
storica et litteralis. Scdm qz legitur i
textu bible act. 12. Ille malus rex he
rodes. nō ille qui interfecit pueros ino
centes: qz ille dicebatur herodes asca
lonita. Et iste qui cepit petrum vocaba
tur herodes agrippa. qui venit nouitez
cōstitutus rex super iudeam ab impa
tore romano. Et ideo vt iudei ipsi; bñ
reciperent. sciens qz iudei habebant

petrum exosum: qui tunc predicabat et
cōuertebat multos iudeos. Volēs eis
complacere herodes cepit petrum; et po
suit in carcere ligatum duabus cathe
nis uictis manibus et compedibus. Et
vltra hoc intus in carcere fecit stare
duos homines armorum. Et porta car
ceris erat ferrea. Et cogitauit hero
des. Si iste petr⁹ qui suscitatur mortuos
et. si vellet poss; fugere. Propter hoc
extra portam carceris stare fecit. hec
dicit textus. Tradiderunt eum quattuor
quaternionibus militum custodiēdu;
Quaternio dicitur capitane⁹ quatuor
hominum armorum. Ideo dicit tex
tus. Transeuntes primam et secundam
custodiam et. Et sic tenebat petrum; ca
ptum. vt sic placeret iudeis. Ista ratio
assignatur in textu. qui dicit. Vidēs
autem qz placeret iudeis apposuit ap
prehendere et petrum. Ecce hic tota cor
ruptio et iudicium. quando dñi t̄pales
iudices et assessores cupiūt magis com
placere gentibus qz deo. et destruitur
iusticia. Isto mō iudicij xpi fuit pditū
p̄ pilatū. qui nullā cām mortis iuenit i
xpo. Tñ vt placeret iudeis dimisit ipm
volūtati eoz vt crucifigeret. Isto mō
et fuit p̄uersum iudicij vicarij sui bti
pe. p̄ herodē. Et ista de causa dānantur
multi iudices. volētes magis placere
p̄plo qz deo. Iō dō. Dñs dissipauit ossa
eoz qz hoib⁹ placēt p̄fusi sunt. qm̄ de⁹
sprenit eos. Itē ad gala. p̄. Nō qz hoī
bus placē et. Ista ossa sunt diuitie. pos
sessiōes. officia. seu dignitates. Sūt. n.
fortitudines qb⁹ hoīes sustentāt. s. mū
dai. Rō. Sicut in corpe ossa sunt fortia
et sustinent corpe et carnes. ita fortitu
dines i qbus hoīes mūdi sustentant sūt
diuitie. dignitates. parētes et. De qb⁹
dic dō. De⁹ dissipauit ossa eoz. s. i hoc
mūdo. Et i alio qd erit. R̄s̄c̄it. Conusi
sunt. s. i iudicō dei. Rō. Qz de⁹ sprenit
eos. qm̄ p̄tū sanguis xpi ifusi valēto
n̄ valebit ad saluādū tales. Iō domi et

iudices assessores. et rectores commissaria
tū auisitis vos i sententijs dādis. Potē
hēatis respectū ad deū et ad iusticiam.
q̄ ad hoīes i iudicio. Iudex n̄ d̄z cogno
scere p̄rem. m̄res. fratrē. filiū. nec amī
cum. s; deū et purā iusticiā. Jō herodes
volēs placere iudeis dānauit se tali itē
tione tenēdo petrū captū. sed de^o pui
dit. Nā dicit textus act. 12. Petrus qdē
seruabat i carcere. orō aut̄ fiebat sine
intermissiōe ab ecclesia ad deū pro eo.
Dicatur quō apli orabant p̄ liberatōe
b̄ti petri flentes dicendo. Dñe iesu x̄pe
libera vicariū tuū. capitaneū et pasto
rem nostrū. Ex alia parte orabat p̄ eo
virgo maria cū alijs sc̄is mulierib⁹ di
cendo. Dñe. et ita cito moyses vicarius
vestez et h̄ic hēmus doctrinā quō to
tus populus d̄z orare p̄ suo plato i tri
bulatione posito sicut mō pro papa. qz
recte mō tenet i carcere. Idem d̄ re
ge. Talis oratō multū placet deo: quia
tangit totā cōitatem eoz: qz est eozum
malum vel bonum: qz sicut bonū; vel
malum capitis ē bonū vel malū oīuz
mēbrorum. Ita de prelato q̄ est caput
suum bonū vel malum ē xpianozū. Jō
dicit apls. i. thim. 2. Obsecro igitur p̄
mum oīum fieri obsecratōes. orōnes.
postulatiōes. gr̄arum actiones pro oī
bus hoībus. p̄ regibus. et oībus qui i
sublimitate cōstituti sunt. vt quietā et
trāquilam vitā agamus i oī pietate et
castitate. hoc. n. bonum ē et acceptum
corā saluatore nostro deo. q̄ oīs hoīes
vult saluos fieri. Modo videam⁹ quō
deus audiunt orōne ipsoz. Nā in nocte
postq̄ b. pe. debebat tradi poplō iudeo
rum vt mōzeref. quū petrus dormiret
vinctus iter illos duos hoīes armorū
angelus dñi cū magno splendore vēit
et illuminauit totāz carcerē; et tenuit
illos duos hoīes armorū: percussos; latē
petri excitauit eū d. Surge velociter
Et fracte sunt cathene. Et dixit ei āge
lus. Precingē et calcia te caligas tuas

et circunda tibi vestimētum tuū; et se
quere me. Angelus recipiens petrum
per manum extraxit eum de carcere.
Custodes aut̄ q̄si mortui nihil senserūt
et credebat se pe. somnū vidē. Sed q̄n
fuerūt extra palatiū in quodā vico an
gelus disparuit. et pet. iuenit se libera
tum et dixit. Verū ē q̄ ego sum libera
tus et nō est somnium. Et dixit. Nunc
scio vere qz misit dñs angelum suum
et eripuit me de manu herodis et de oī
expectatōne plebis iudeoz. Ecce decla
ratio ystorica et litteralis. Et ista de cā.
respectu persone liberate fit hodie istō
festum. Et qz papa. et qz per orōnes. et
qz miraculose euasit. et pp̄ christianoz
utilitatem. Et ideo in roma facta ē ec
clesia que d̄r sc̄i petri ad vincula. Et
v̄r fuisse cōpleta p̄phā dō i persona b.
petri d. Dirupisti vincula mea tibi faci
ficabo hostiā laudis. et nomē dñi inuo
cabo. s. festā ecclesie. Ecce q̄ dicit b.
petrus. in themate. Dominus eripuit
me et c.

Dico s̄o. q̄ sc̄da declaratio erit alēgori
ca et figuralis. Et sunt in dicta libera
tione b̄ti pe. quattuor puncta significā
tia quattuor secreta. Primo qd̄ signifi
cat carcer. Dico primo signif. cat sta
tum peccati mortalis. Rō quia carcer
hab; septem conditiones representan
tes septem peccata mortalia. Prima
cōditio carceris q̄ ē tenebrosus. et signi
ficat peccatū supbie qd̄ prouēit ex mo
dica claritate. quia non cognoscit suā
miseriā; nec peccata et c. Secundo car
cer est subterraneus inferius et bassus
Ecce auaritia. quia auari i infimo ter
re stant. nec curant de celestibus et c.
Tertio carcer fetet. quia ibi faciūt sua
negocia: Ecce hic peccatū luxurie que
fetidam facit personam luxuriosam p̄
malam famam. quia gentes loquūt̄
ea dicendo. O del ribaldo. O de la ri
balda: siue meretrix. Quarto carcer ē

locus solitarius. Ecce hic peccatū inul
die: q̄ p̄sona inuidiosa sola vellet habere
bonū. ⁊ tristat̄ de bono alterius. Qui
to carcer ē humidus. Ecce hic peccatuz
gule: q̄ gulosi sunt hūidi in cibo ⁊ po
tu inordinato. Sexto in carcere ē def
peratio. Ecce hic peccatū ire. Septimo
in carcer̄ nihil opatur. Ecce hic pecca
tu; accidie in bonis seu operibus meri
torijs. De secundo dicit dormiens inter
duos milites. quia isti duo milites si
gnificant. Nota. Petrus dormiens si
gnificat peccatores in carcere peccati
dormientem inter duos milites. s. āge
lum bonum ⁊ āgelum malum. Angelus
bonus inducit ad bonum nunquā vos
auditis v̄ba sua quando loquitur ima
ginationi d. tu peccasti ⁊ fecisti hoc ⁊
hoc. Ideo vade ad confitendum. Et an
gelus malus ad aliud latus r̄ndit. Ue
quid opo. ter modo confiteri. sufficit in
quadragesima. dicerēt gentes q̄ esses
ypocrita. Item q̄n dicit angelus bonus
imaginationi loquens. tu es vsurarius
vel furatus fuisti hoc. uel retines de
mortuis vel salarium seruorum ⁊c. ⁊o
vade satisfac alias dānaberis. R̄ndit
alius a sinistris. Sufficit dimittere in
testamento ⁊c. Item dicit bonus istis
q̄ portant malā volūtātē. O miles ec
ce tu habes inimicos. remitte ⁊ de⁹ re
mittet tibi peccata tua. nam nihil me
lius ad obtinendā remissionem peccōrū
R̄ndit alius malus d. ve. dicitur tibi
q̄ es iudeus. Ecce peccator quō dorit
inter duos milites. vnum celestem; aliū
infernalem. Propter hoc dicit apostolus
ad ephe. 5. Surge qui dormis ⁊ exurge
a mortuis ⁊ illuminabit te christus. De
tertio dico qd̄ significant due cathene
que tenent peccatorē victum. Dico pri
mo q̄ prima est mala consuetudo. Se
cūda ē mala societas. O quot sunt vin
cti istis duab⁹ cathenis. p̄rio sunt iura
tores. q̄ q̄n reprehēduntur a p̄fessoribus
dnt. consuetudo est. Item apothecarij.

barbitonfores. mercatores q̄ i domini
cis ⁊ festiuitatibus tenent opatoria ag
ta allegātes consuetudinē p̄ ius diuinū
Idez de fabris ⁊ alijs officijs. hoc vlt
dicere q̄ ista cathena estis ligati cum
q̄ ad infernū trahemini nisi corrigatis
uos o futuro ⁊ faciatis penitē; de p̄rito
Idem de diuitibus q̄ mutuunt ad vsu
ram ⁊ quādo cōfitent̄ ⁊ de ista matēia
interrogātur respōdēt. n̄ p̄ n̄ facio vsu
ra; s; p̄ meo interesse recipio tm̄. Et h̄
nō est vsura dicit cōfessor. Dñe nō q̄
cōsuetudo ē. ⁊ ecclesia permittit. Dica
tur q̄ ecclesia pmittit multa. q̄ nō pōt
corrigere. sed papa nec b. petr⁹ si vive
ret posset in vsura dispēsare. Item de
mercatoribus qui vendunt ad spera;
pro qua recipiunt plus di. q̄ consue
tudo est. Item emendo ante tempus
soluendo pro mīori pretio ad idem.
Item de mulieribus vanis ⁊ ornamen
tis earum dicendo consuetudo est.
Ista cathena quot ducuntur ad infer
num. Item de religiosis carnes come
dentibus. dicendo consuetudo est. Cō
tra istos tales dicebat ierennas. Je
re. 13. Si mutare potest ethiops pelle;
suam. aut pardus varietates suas. ⁊
vos poteritis bene facere cum didice
ritis malum. quasi dicat non. Secūda
cathena est mala societas. O quot dā
nat etiam ista. multi irent ad paradi
sum nisi propter malam societatem.
Dicatur p̄ malos homines qui despe
ctis vxoribus tenent concubinas. vel
peccant cum captiuis. Ideo scindatis
istam cathenam. Item de mulieribus
viduis vel alios habentes procatōres
vel amasios ⁊ iam incipiunt ludē ma
nibus foras. Item de clericis concu
binarijs fora. quecumq; societas sit
vobis cara si ē cā peccati fora. hoc nō
solū est doctrina christi sed poete. Que
nocitura tenes ⁊c. Ecce quare dicit
vinctus cathenis duabus. De quarto

quattuor quaterniones militum signi-
ficant q̄ anima ad portam. scilicet mortē
obseruatur a multitudine demonum.
Solum virgo maria pro singulari gr̄a
obtinuit q̄ non fuissent demones i ei⁹
morte. De alijs hominibus quātuncū
q̄ sanctis nullus ē exemptus. ideo dō.
Inhabitabāt ⁊ abscondent. ipsi calca-
neū meum obseruabunt. s. demones i
camera vbi homo moritur. ⁊ abscondēt
se sup̄le q̄ non vident aliquoties nisi
a sanctis personis. Et calcaneū que ē
ultima pars corporis significat mortē
obseruabūt. Ecce quattuor quaternio-
nes militū custodientes. Sed remediū
quod dat nobis deus ē q̄n homo peni-
tet de peccatis. ⁊ confessus fuit. ⁊ satisse-
cit ⁊ proponit abstinere. sicut aīa exit d̄
corpore in gratia deus m̄ritū angelum
suū scdm̄ promissionē a deo factā exo.
23. Ecce ego mittam angelum meum q̄
precedat te ⁊ custodiat in via. ⁊ intro-
ducat in locum quem parauī.

Quantum ad tertium dixi q̄ tertia de-
claratio est tropologica ⁊ moral. Pro
qua notauī. 8. puncta in liberatione b.
petri significantia. 8. que deus fec̄ vo-
lens liberare peccatores a carcere pec-
catoꝝ. ⁊ vult iō; reducē ad bonā vitā.
Primo angelus illuminat carcerem.
Primū op⁹ qd̄ deus facit in liberatōe
peccatoꝝ. est illuminatio carceris.
Peccator enim nescit quid amittit pp̄
peccata stat in carcere peccatoꝝ tene-
broso. non cognoscit pericula. ⁊ quid i-
currit. Sed q̄n venit lux cognitōis pec-
catoꝝ possunt dicere. lux refulxit
in habitaculo carceris. O; primo q̄ ra-
dius luminis diuini seu diuine gratie
illuminat. Tunc ad tale; illuminatōes
dicit religiosus. clericus vel secularis.
O miser. quid est de me. tot anni sunt
q̄ sum in mala vita tē. Istud lumē pe-
tebat dauid postq̄ peccauit d. Illumina
oculos meos ne vnq̄ obdormiā i mōte

ne quādo dicat inimicus meus p̄ualut
aduersus eum. Non loq̄ de oculis cor-
poris. q̄ non legitur fuisse cecum s; de
oculis anime. Secūdo percussioq; latē
petri excitauit eū. Ecce hic scdm̄ opus
q̄ personā quā vult deus ad se cōuertē
percutit. s. per cordis cōpunctiōes ⁊ cō-
mouiones que a deo sunt. Ezeq. 6. Ego
cōtrui cor eorum. Numqd̄ vos sentitis
multotiens istas cōpunctiōes. Imo tē.
Tertio petrus erexit se fricādo sibi ocu-
los credens q̄ esset somnū. Ecce propo-
situm nō redeundi ad peccatum. tē hō
stat recte ⁊ circa deum. Ideo dō. Sur-
gite postq̄ sederitis ⁊ manducatis pa-
nem doloris. Quarto ceciderunt cathe-
ne. Ecce cōfessio. Quot peccata morta-
lia h; homo tot cathenis ē ligatus. Et
quando homo cōfiteatur ⁊ cōfessor ele-
uans manus dicit. Ego absoluo te. oēs
rumpunt. Magnū mirabile est: quia
omnes hoīes mundi cū gladijs ⁊ q̄bul-
cūq; instris non possent soluere vnā
cathenā. Sed tanta ē virtus confessio-
nis q̄ statim oēs rumpunt. Dicat hic
miraculū de illo magno peccatore i oī
specie peccatoꝝ qui inductiōe aliquarū
deuotaz personaz iuit ad ecclesiaz vt
cōfiteret. Cūq; fuisset ad portas eccle-
sie quedā sancta persona vidit. 7. demo-
nes ipsum hoīem cathenis trahentem
ne intraret ecclesiaz. Si dicatur ab ali-
quo q̄ non retinebant eū cum sint ita
potentes. R̄ndet q̄ p̄pter liberum ar-
bitrium nō p̄nt cogere tē. Iō apl's ad
hebr. 4. viuus ē sermo dei ⁊ efficac̄ ⁊
penetrabilior oī gladio ancipiti. Quin-
to cū dicit angel⁹. p̄cinge te. hic subti-
liter oīdit restitutionem. Nam ille qui
retinet bona alioꝝ. ideo non restituit.
q̄ vult ire ample i pompis. vanitatib⁹
multis. scutiferis tē. Et q̄n a cōfessoz
bus d̄ eis q̄ restituant ⁊ q̄ restringāt
se r̄ndent: oporteret me de statu minū
tē. Ecce quare dicit p̄cinge te pecca-
tor. Non ire desinet ventilando yanē

faciēdo pompā de bonis alteri. Ideo
xps luc. 12. Sint lumbi vři precincti. s.
vivēdo de bono iusto z lucerne arden-
tes i manib' vřis. i. opa meritoria. Sex-
to. calcia te. Ecce hic remissionē inu-
riar. Ille q est calciatus nō sentit i pe-
de. discalciatus vō est iniuriat' z sentit
qz impatiēs. z vīdicatui qsentunt in-
urias dicēdo nō per corp' zc. Ego me
vindico. Calciati sūt patientes i dex-
tero pede per timorē dei i sinistro per ti-
morē inferni. nō sentiunt iniurias pro-
ximi q̄tūcūq; magnas. null' sic discal-
ciatus pōt intrare paradisu; ad ephe-
s. State ergo calciati pedes i prepara-
tōz euāgelij pacis. Septio circūda tibi
vestimentū. s. mātellum reuolutu; hoc
significat honestā cōuersatōz. Sic. n. mā-
tellus cooperit alia indumenta. ita ho-
nesta cōuersatio cooperit peccata. Jō
cōuersemur honeste circa deū a parte
ante p deuotam orationem. z per ieiū-
nia a parte p. a dextris p elymosinā.
a sinistris per paciētiā. Sic circūda-
tur vestimēta. Ideo dicit b. Jōhānes
apoc. 16. Beatus qui vigilat z custodit
vestimēta sua ne nudus ambulet z vi-
deant turpitudinē eius. Octauo cū vi-
ditur sequere me ostēditur cōio: Ratio
quia sancta scriptura vocat sacerdotē
angelum. Malac. 2. Labia sacerdotis
custodiūt scientiā z legē requirent ex
ore ei': quia angel' dñi exercitūū est.
Nōte hic quāte sanctitatis d; cē sacer-
dos epiloga hic. postq; habuisti cogni-
tionē d peccatis z p̄tritionē z ppositū
n̄ redeundi zc. se q̄ris angelū z cōica.
Ideo dicit christus Joh. 6. Qui mādu-
cat meā carnem z bibit meū sanguinē
habet vitā eternam zc. Lūc pōt dice-
re peccator. Dñs eripuit me de manu
herodis. i. peccator.

In festo bñ dñici p̄ris nři ordis p̄dt.
Os estis sal terre Mat. 5. origia-
liter z i euāgelio hodierno scri-
bitur vbum istud. Sicut totū of-

ficiū z solēnitas presentis diei ē glō: so-
lissimū p̄ris nři p̄fessoris bñ dñici. Ita
z sermo noster. Si placet deo hēbimus
multas bonas doctrias zc. S; prius
salutē virgo maria zc. Pro aliqua d
claratōe huius vbi z introductiōe ma-
terie scien' q oēs creature corporales
visibiles q̄ sunt i hoc mūdo omnes ha-
bent officiu in generali. s. representare
z significare res spirituales. Et ista ē
vna ratio de p̄cipaliorib' quare deus
creauit mūdum. s. ad representā res
spirituales z inuisibiles. Ratio qz q̄dū
vīuimus z sum' i hac vita non possū-
mus videre res spirituales nisi per fi-
guras z representatōes. Defect' hui'
est ex pte carnis que ipedit: qz non po-
test videre nisi corporalia z carnalia.
sicut ille q coram oculis tenet oclaria
rubea quicqd videret esset rubeū. de-
fectus nō est oculor' s; de vitreis ocu-
laribus nescientib' representare nisi
sub colore suo. Ita est de nobis. Oculi
aīe habēt corp' a xpo sicut oclaria. iō
nō possunt videre nisi corporalia. Sed
dimissis oclarib' s. carne. statū vidēt
spiritualia. angelos. z animas. Ecce
defect' vñ est q in hac vita non vide-
m' res spūales. Et ista ē cōis doctria i
phia z i theologia. Dic. n. phus i libro
de aīa. Impossibile ē nos itelligere nisi
p fantasmata. i. p similitudies. In theo-
logia ēt dicit beat' dionisi'. Impossibi-
le ē nobis alr lucere dñū lumē nisi ve-
lamine figuraz fuerit circūuelatum.
Propter hoc sciēs de' q spiritualia no-
bis i hoc mūdo nō possent videri. crea-
uit mūdū i quo q̄l; creatura q̄tūcūq;
mīma rep̄ntat. figurat. z significat spi-
ritualia. vbi grā. Null' vř; vidit vñq;
i hoc mūdo xps. nec vginē mariā. nec
aliq; ap'oz: iō subtilis pictor p̄git ima-
gēs n̄ ad adorā s; ad rep̄ntandū xps;
v. mariā. z alios scōs. Jō de' subtilissi-
m' pictor sp̄inxit hūc mūdū tāq; reta-
bulū plenū imaginib' ad representādū

Id dicit aplos ad ro. p̄rio. Inuisibilia
n. di a creatura mudi per ea que facta
sunt intellecta p̄spiciuntur. sempiterna
quoz ei⁹ uirtus diuinitas ita ut sint
inexcusabiles. Patet ergo doctrina ista
per rōnem ⁊ auctoritatē. q̄ oēs creatu
re cōporales habēt idē officiū generale
Idco illa inuisibil⁹ ⁊ spiritualis p̄fectio
aploꝝ. ⁊ uitā aplicā tenentiuꝝ. uoluit
ut per unā creaturā cōporalē figurārē
s. p̄ salem. Id dixit x̄ps aplis ⁊ uitam
aplicam tenentib⁹. ⁊ singulariter bea
to domitico p̄ri n̄ro. Uos estis sal terrē
Mō p̄z themā ⁊ sum i mā quā uolo p̄e
dicare. Notam ego trēs proprietates i
sale q̄ mihi significāt aplos ⁊ singula
riter beatū dñicū patrem nostrū.

P̄rio sal emūdat ab infectione.

Secūdo preseruat a corruptione.

Tertio saporat in refectione.

Ex istis trib⁹ p̄ditionib⁹ sal representat
beatū dñicū. Id sibi singl̄r d̄r Uos
estis sal terrē. s. beate dñice. uos estis
sal terre.

Dico p̄rio q̄ sal emūdat ab ifectōe. De
hoc. 4. R. 2. dicit textus q̄ ille sanctus
pp̄ha ⁊ amic⁹ dei heliseus uenit ad ci
uitatē ierico ⁊ p̄ceres ⁊ rectores ciui
tatis uenerūt ad eū dicentes sibi q̄ il
la cītas erat nobil⁹ ⁊ pulcra habēs bo
num terzitoiū. s; habet defectū quia
aque sunt ifecte ⁊ faciūt terrā sterilē.
⁊ iflat p̄sonas q̄ bibūt de illa aqua. Id
pater uos qui estis tam sanct⁹ ⁊ ami
cus dei potestis i hoc p̄uidere ⁊ dare
remediū. R̄ndit p̄p̄ha. Placet mihi.
Afferte mihi uas nouū. Cūq; atulisset
uas dixit mō habeatis sal. q̄d sparsit
sup aquas. hoc facto dixit. hec dicit do
min⁹. Sanauit aquas has. ⁊ nō erit vl
tra i eis mors neq; sterilitas. Sanate
sūt ergo aque usq; i diē hanc iuxta uer
bum helisei q̄d locut⁹ est. hic sunt qua
tuor secreta declarāda. P̄rio q̄ est ciui
tas ierico ⁊ q̄l significat. Secūdo q̄ sunt
iste aque ifecte. Tertio q̄d ē uas nouū

Quarto q̄d ē sal sanās ⁊ purificās aq̄s
Citas ierico significat eccliam. Jerico
fm hebraicā interpretationē interpre
tat luna. Ecce x̄pianitas v̄lis. s. ecclie
sia que recte fecit cursum lune. Nā in
luna inuenio. 7. cōditiones seu stat⁹. seu
d̄ras que ēt possunt dici eē in ecclia.
P̄rio est noua. Ita ecclia luna fuit no
ua tpe aploꝝ: qz tunc primitus ut sub
tilis ⁊ strictā apparuit x̄pianitas ⁊ se
creta. Et tūc simpl̄r ⁊ simul ibāt x̄p̄ia
ni. nō erant tot p̄p̄e ⁊ uanitates sicut
mō. Secūdo post fuit crescēs tēpore maz
tirū: qz ex miraculis q̄ fiebāt tunc m̄
ti cōuertebant. ⁊ sic ecclia augumēta
bat. Tertio fuit plēa tēpore sanctorū
doctoꝝ: qz ex eorum p̄dicationibus. ⁊
doctrinis. ⁊ exēplis scitatis totū mūdū
illuminauēnt. qz tpe augustini tota affri
ca erat x̄pianoz. Quarto fuit minuēs
s. tpe quo religioēs p̄dicatoꝝ ⁊ m̄ioꝝ i
cepunt: qz tūc pp̄ peccata paulatī redi
bāt i nichilū. Et id ad cōrigēda illa pec
cata uenerūt iste due religioēs. Quinto ē
girās: qz qā lūa girat nō ur̄ p̄ duos ul
tres dies. Id mō uix v̄r uer⁹ papa qz
tres rē. Sexto eclipsabit. s. tpe antix̄pi:
qz tūc q̄si mortua apparebit. sic dicūt
simplices q̄n lūa eclipsat dicūt q̄ mori
tur. ⁊ tota apparet sanguinea. Tal̄ erit
tpe antix̄pi pp̄ s̄guis x̄pianoz effusioēs
Septimo p̄ mortē antix̄pi p̄fecta erit: qz
tūc oēs ad fidē x̄pi reuertēt. Ecce cur
sus ecclie ut curs⁹ lūe. Id ecclia signifi
cat p̄ ierico. i. lūa. Et d̄ vltio statu dic
dō. ps. 88. Distēdīas. Sicut lūa p̄fca
i eternū ⁊ testis i celo fidel⁹. Secūdo ut
den̄ ē q̄ sūt aq̄ ifecte hui⁹ cītatis. Iste
aq̄ sūt uicia. p̄cā. ⁊ mali mōi uiuēdi x̄p̄ia
noz: qz an̄ aduētū beati dñici oēs gētes
erāt ifecte. fides obliuiscēbatur. v̄ru
tes erāt iā i fastidiū. De hoc apoca. 8.
Mlti hoīes mortui sūt d̄ aq̄s qz amare
facte sūt. Tertio. S; dix̄ helise⁹. hēatis
uas nouū. Ecce ordo p̄dicatoꝝ q̄ dicit
uas. qz p̄t̄ et plures fr̄es. d̄r nouū ⁊

est vet^o plusq^{ue} oēs. si volum^{us} loq^{ui} q^{ui}ntum
ad vota eēntialia. s. castitatis angeli
cal. paupertatis euāgelical. z obie gen^{er}a
lis. z q^{ui}ntū ad officii p^{re}dicato^{rum} q^{ui} ē per
mundū discurre nō cameras edificare
Ista ē religio b^{ea}tⁱ d^{omi}nici q^{ui}ntū ad essentia
lia. totū iā hoc x^{rist}us ordinauit. Pr^{imo} p^{ro}
oz fuit x^{rist}us. q^{ui} vt d^{omi}n^{us} fact^{us} tho. in secūda
secūde. q. 88. ar. 4. q^{ui} apl^{us} i faciebāt tria
vota x^{rist}o. Itē d^{omi}n^{us} officio p^{re}dicato^{rum} p^{re}cepit
eis d. Mar. vlt. Eūtes i mundū vniū^{er}sū
p^{re}dicare euāgelii oī creature. Ecce hic
religio x^{rist}i. Ista met ē b^{ea}tⁱ d^{omi}nici. hē^{re}m^{us}
ēt nos ista tria vota. s. castitatis āgeli
cal. paupertatis euāgelical. z obie gen^{er}a
ral. Itē ite ad p^{re}dicān nō tm i vno loco
Itō d^{omi}n^{us} ystoria b^{ea}tⁱ d^{omi}nici. Cogitauit isti
tuere ordinē q^{ui} fratrū p^{re}dicato^{rum} dicē^{re}
zē. Ecce ergo quō ē religio ātiq^{ua}. z bon^{us}
religiosus ista fuās i iudicio generali
q^{ui} reges z magni plati stabūt i tra cū
alijs. ipe stabit cū apl^{us} alt^{er} cū iudice
f. cū x^{rist}o. O qual honor. Pōt rīdēi hic
vni q^{ui}stioni litigiose q^{ui} ē iter clericos z
religiosos. Dicūt clerici q^{ui} ipi fuerūt āte
religiosos. Et religiosi anq^{ue} clerici. q^{ui} nō
fuerūt nisi i die cene. zē. Religio āt fu
it q^{ui} i cepit face^{re} discipulos. S; religio
b^{ea}tⁱ d^{omi}nici d^{omi}n^{us} vas nouū. q^{ui}ntū ad ceriōni
as ut portem^{us} capā nigrā z scapulare
albū zē. Itē q^{ui} cōedam^{us} i refectorio z
silia. q^{ui}ntū ad istas ceriōnias est vas no
uū. De i^{sto} vase possum^{us} dice^{re} vob^{is} q^{ui}d
x^{rist}us dixit d^{omi}n^o paulo q^{ui} fuit p^{ri}m^{us} i officio p^{re}di
cato^{rum} p^{ri}m^{us}. i. p^{ri}ncipal. z vltim^{us} q^{ui}ntū ad
vocatōes ad apl^{us}atū act. 9. Vas electō
nis est mihi iste. s. ordo p^{re}dicato^{rum}z. vt
portet nomē meū corā regib^{us} z gētib^{us}.
Quarto vidē^{re} ē q^{ui}d est sal i vase. Ecce
hic beat^{us} d^{omi}n^{us} i vase ordis ex p^{ri}a pro
prietate q^{ui} sal emūdat ab infectōe. Sic
beat^{us} d^{omi}n^{us} c^{on}stitut^{us} i vase nouo emūdat
infectōes peccato^{rum} hui^{us} mūdi. Nā totus
mund^{us} erat infect^{us} d^{omi}n^o magna iudicia ad
incē. s; uēit beat^{us} d^{omi}n^{us} p^{re}dicās caritatē
d^{omi}n^o z p^{ri}x^{ist}i. Et hoc figurauit de^{us}. Nā m a

ter ei^{us} vidit i somnis se gerrare canem
accēsa i ore faculam hauriatē. q^{ui} egres
sus ex vtero totū mūdū icendē videba
tur. d^{omi}n^{us} q^{ui} n^{ost}r^{us} admirās illuminata fuit a
deo. dicēs q^{ui} fili^{us} su^{us} esset canis gregis
x^{rist}i q^{ui} latraret p^{ro} lupos iferni. Ignis in
ore ei^{us}: q^{ui} debuit mundū iflamare amo
re dei z p^{ri}x^{ist}i zē. Itē ab ifectōe luxuris:
q^{ui} an^{te} aduentū b^{ea}tⁱ d^{omi}nici tāta erat ifec
tio hui^{us} peccati. q^{ui} cōsi null^{us} saluabat in
castitate zē. S; uēit b. d^{omi}n^{us} p^{re}dicādo
castitatem z puritatē ad q^{ui} gētes hūe
rūt deuotionē z affectū. hoc iā ante fi
gurauit de^{us}: q^{ui} matris spūal^{is} vis^{us} ē bea
t^{us} d^{omi}n^{us} puer q^{ui} stellā h^{ab}is i fronte q^{ui}
totā terrā suo lumie plustrabat. q^{ui} su
p^{er}facta n^{ost}r^{is} ei^{us} cū igēti gaudio q^{ui}d vide
rat nūtiāuit. Innuif q^{ui} sic stella ē clara
z pura sic ipe d^{omi}n^{us} debebat iducē gentes ad
claritatē z puritatē castitatis. Late pu
ritatis erat q^{ui} ad osculū manus ei^{us} effu
gata est tēptatio carnis. Itē tot^{us} mūd^{us}
erat ifect^{us} supbia pōpa. z vāitare. S;
ad p^{re}dicatōnē z doctrinā z exēplū b^{ea}tⁱ
d^{omi}nici multe p^{er}sonē hūilīabāt dimittēdo
vāitates ornamentoz. scutiferoz. equo
rum. vasoz auri z argenti. z silia. hoc
iam ante oñdit de^{us}: q^{ui} cū esset in posse
nutricis puer forte unū āni deprehē
sus est frequēter relicto lecto sup ter
rā accūbere oñdens humilitatē. Item
mund^{us} erat infect^{us} de gula. Jam nūx
quadragesima cognoscebatur. nec ie
iunia q^{ui}atuor tēpoz. nec uigilie san
cto^{rum}. Sed beatus d^{omi}n^{us} emūdauit
ab ista infectione. q^{ui}d ostendit q^{ui} ipse
x^{rist}us abstinuit a uino. ieiunabat sepe
in pane z aqua. Item erat infectus de
auaritia. de usuris. furtis. rapinis. z
deceptōibus zē. S; beat^{us} d^{omi}n^{us} p^{re}di
cādo z p^{er} exēplū emūdauit. hoc signi
ficauit ope du^o; esset i palentia ubi erat
famis magna z pauperes moriebā
tur fame. diuites dicebant custodia
mus bona nostra pro nobis z filijs n^{ost}r^{is}
stris. quia tempus istud nescimus

q̄tū durabit. S; b. dñic⁹ uēdidit libros
 z supellectilia oīa dedit paupibus. pp
 qd̄ diuites puocari ei⁹ exēplo fecerūt
 elemosinas. Itē de peccato ire qz gētes
 nolebāt remittere iniurias s; desidera
 bāt vindictā. S; venit beat⁹ dñicus p̄
 dicās paciētiā z faciebāt pacem. hoc
 ostēdit ope: qz quādo p̄dicabat in thelo
 sa z carcasona vbi erāt multi heretici
 z faciebāt sibi mltā vituperia. lutū z
 alia picietes i eū substinebat patiēter
 Itē mūd⁹ erat otiosus i bōis spūalib⁹.
 null⁹ curabat facere penitētiā. Sed b.
 dñicus eā oñdit vbo z exēplo. qz ter in
 die disciplinabat se cū cathēa ferrea zc.
 P; qz beat⁹ dñic⁹ ut sal posir⁹ i vase no
 uo sanauit z m̄dauit aq̄s peccatorū. Itē
 d̄ b. dñico p̄t̄ intelligi vbi augu. i omel.
 Nā neq; supi⁹ ista terra accipiēda est
 quā pedib⁹ calcam⁹ corporeis. s; hoīes
 q̄ in t̄ra habitāt. v̄l peccatores quoz
 diēdis z extiguēdis fetozib⁹ aplicū sa
 lē misit dñs.

Dico scdo qz scda p̄ditio salis ē qz p̄ser
 uat a corruptōe nō solū corruptionē fa
 ctā curat z emūdat. s; ēt p̄seruat. hoc
 p; qz qñ hō vult p̄seruare carnes. vel
 pisces. ponit hō in eis sal qd̄ restrigit
 humiditates zc. hoc l; sit clay tñ est
 auctoritas tob. 6. De tobīa q̄ cepit vni
 piscē d̄ quo comederūt p̄t̄. ceterā salie
 rūt in rages citate medoz q̄ sufficeret
 eis. Ita d̄ beato dñico. Nā iuenio qz iste
 mūdus d̄bit corrupti z finiri. bñ sunt
 cc. āni z vltra elapsi. sed virgo maria
 volēs adhuc mūdū p̄seruarē posuit sa
 lem. s. beatū dñicum. z salauit mūdū.
 Nā legit̄ i florib⁹ sanctorū: i vita beati
 dñici. etiā in duob⁹ locis visio quā vi
 dit b. dñicus z b. Frācisus. z alij qñ
 erāt i roma laborātes pro p̄firmatiōe
 ordinū suoz de quo papa z cardinales
 reddebāt se difficīles de re tā noua: qz
 petebāt p̄firmationē status tā altioris
 z infimioris. siue bassioris mūdi. Alit⁹
 per vitā p̄templatiuā i studio. z actiuā

oīa opa spiritalia exercēdo. celebrau
 do. p̄dicādo. vbi faciant famelici vbo
 dei. ignorātes i fide instrum̄ zc. z mor
 tui. i. peccatores sepeliunt̄ in vulneri
 bus xp̄i. Itē captiuū dyaboli redimūt.
 exercitat̄ militiā: qz demones v̄cunt̄.
 quot castra diaboli. i. peccatores p̄dica
 tionibus subiciunt̄ z submitunt̄ iugo
 xp̄i. Secūdo iest ifim⁹ z despectus: qz
 medicantes. Itē papa nolebat cōfirma
 re qz nō erāt reddituati. Lūq; vna nō
 cte b. dñicus esset i vna ecclia orans z
 beatus francisc⁹ in alia visus ē eis cru
 cifixus cū tribus lanceis. s. xp̄s volēs
 mūdum destruere. Cū autē isti sancti
 dicerent ifra se. O null⁹ sanctus erit i
 celo qui reuocet istā irā zc. Subito ve
 nit virgo maria sicut veniret m̄r festi
 na ad filiū a lupis deuorandū d. O fili
 modo portatis lanceas qui cōsueuistis
 portare clauos in manib⁹ v̄ris p̄ mun
 do. R̄ndit xp̄s audientib⁹ sancto dñico
 z frācisco. Mater mea. z ampli⁹ quid
 debeo facere quū tot gratias fecerim
 mūdo? Nisi p̄iarchas z p̄phetas z il
 los occiderūt. z finaliter ego met iui.
 zc. Dicat̄ ystoria vsq; amō nō parcam
 Itē tres lancee destructorie. sūt tres
 magne tribulationes mūdo i breui v̄
 ture. P̄ria tribulatio est p̄sequutio anti
 xp̄i. lancea quide; pōt dici: qz totum mū
 dum p̄forabit. Secūda erit p̄fragratio
 mūdi p̄ ignem qz totus mūdus cōbu
 retur zc. Tertia ē sentētia xp̄i iudicia
 lis. De istis trib⁹ lanceis auctoritas h̄.
 i. allegorice. 2. de absolon filio dō p̄
 ditore z rebelle. s; interfec⁹ fuit trib⁹
 lanceis a ioab p̄ncipe militie. Dicat̄
 ystoria. Tulit ergo ioab tres lanceas
 i manu sua z ifixit eas i corde absolon
 Quare voluit de⁹ ut tribus lanceis ab
 solō occideret. quū; vna fuisset suffici
 ens maxie homini suspenso. zc. figura
 fuit. Nā filius p̄ditoz deo p̄ri est totus
 mūdus iste faciēs cōtra dei mandata
 expellēs p̄rem suū. s. dcū de mūdo p̄tā

potest. Sed princeps militie. s. xps inter
ficiet eu tribus pdictis lanceis. Et 123
tēpore b. dñici mūdus debebat a deo d
strui z corrumpi. sed virgo maria po
suit sal obtinēs vnā progationē. Logi
tate mō hic quō tot⁹ mūdus stat i vna
prorogatione z nō hēmus tēp⁹ certū.
sed dixit pdictōalr. si cōuertit. alias n̄
parcā antiō. Modo p̄tēplate si mundus
sit correctus i his regionib⁹. Credo q
nūq̄ fuerit tāta pōpa. nec vanitas. nec
vsure sicut mō. nec tanta luxuria. nec
tēpore noe. hospitia z curarie sunt plena
z vile ēt sunt plene meretricib⁹. miscē
tur poma corrupta cū bonis. in breui
oīa erūt corrupta. Itē de auaricia. vsu
ra. mutare noīa. vsuras vocāt false cē
sualia: qz qñ itentio nō est emendi nec
vendendi s; mutuādi. Item nec p̄tium
iustum. qcad recipit vltra sortē ē vsa
z dānatio. Itē de symōia i clericis oīa
sacramēta zc. Itē de iuidia. Si aliquis
iter religiosos h; aliq̄ excellētā cōuer
sandi. vel de scīa vel pdicādi zc. alij in
uident. Idem de clericis z laycis. De
gula. Jam videtis q nec q̄dragesima
seruat imo macelli sunt tā pleni carni
bus sic tēpore carnali. nec vigilie ap̄tozū
nec tēpore q̄ttuoz seruātur zc. De ira iā
videtis qd peius ē p̄rio p̄tra deū z rōez
si aliq̄ facit aliq̄ iniuriā z nō p̄nt hēre
illū iterficiūt aliq̄cū aīcū illi⁹ innocen
tē p̄ ius diuinū siue p̄ iudiciū diuinū z
hūanum. s. q̄ inocēs occidat. De acci
dia ad hoc venit iā mūdus qz oīs repu
tant ociosi nisi sit mercator. vel bara
tista. Sed si vacāt aliqui seruitio dei z
oīom dicūtur ociosi. sed i sero appare
bit quisq̄ fuerit ociosus. Et qz mūdus
nō ē correctus imo qd deterius ē reli
giones q̄ erāt date ad corrigēdū mūdū
iam sunt destructe. Un̄ si mō veniret
b. dñicus vel b. frāsciscus. nō iuērent
suū ordinē. Quū ergo mūdus n̄ sit cor
rectus sequitur qz i breui corripet ante
vēturi iudicij diē. z sic d̄ alijs obiectōi

bus. Rñde zc. Ecce sal. s. b. dñicus.
Propter hoc laudam⁹ deū. dicēdo Bñ
dictus redēptor oīum q̄ saluti p̄videns
hoīum mundo dedit scūm dñicum zc.

Dico tertio. q̄ alia p̄ditio salis ē q̄ de
lectat i refectiōe dans escis sapozē. licz
sit hoc claz. tñ auctoritas Mat. 5. Qd
si sal euanuerit. i. defecerit i quo salie
tur. s. cibus. Ad nichilum valz vltra
scilz cibus nisi vt mittatur foras z con
culcetur ab hoībus. Cibus aīaru; sūt
opa bona z spūalia. Auctoritas ioh. 6.
Opamī n̄ cibuz qui perit. sed q̄ p̄māet
in vitā eternā. Joh. 4. Ideo dixit xps.
Ego cibū hēo māducare quē vos nesci
tis. Cibus xpi de quo ipse satiatur sunt
opa n̄ra virtuosa. S; iste cibus erat i
sapidus ante aduētum b. dñici. Nā dñi
temporales dimissa virtute iusticie da
bant se ad tyrānias. Sed venit beatus
dñicus ponēs sal. reducens eos ad vir
tutem iusticie. cōtēti suis redditib⁹ zc.
Idem de cibus p̄latoz insipidis. qz plus
curabāt de redditibus q̄ de aīabus q̄tū
valet beneficiū in portatis. Sed b. dñi
cus posuit sal sue doctrine quō plus de
aīabus q̄ de redditibus debebant cura
re. Quot religiosi erant de vita insipi
da nihil seruātes de religione: s; b. dñi
cus reducebat eos ad religionis obser
uatiā zc. Quot clerici induoti nō dice
tes officiū nisi s e i o u. cōcubinarij. ve
natores per tabernas reducti sunt zc.
quot mercatares vsurarij ementes mi
nus qz soluunt ante vel vendentes pl⁹
propter terminuz. quot ciues crudeles
permittentes pauperes mori fame re
duxit ad pietatem. misericordiam. z li
beralitem. Quot mulieres luxuriose
sua predicatione reducte sunt ad casti
tatem zc. Finaliter dixit deus. O Itē
sal volo vt ponatur in mensa mea. Et
ecce quō. Dicat quō apparuit sibi xps
inuitans eum ad suam glōziam. Tūc
beatus dominicus vocauit. i. fratres

i conuentu bononie. z ibi corā eis cōdi-
 dit tale testamentū vt decebat eum di-
 mittens fratrib⁹ ferma humilita .s. q
 nec pp scitatem. nec pp scientiā supbi-
 rent. Secō dimisit fratrib⁹ thesauruz
 paupertatis quo emitur regnum celoz.
 Mat. 5. Bti paupes zc. Tertio dimisit
 caritatē fraternalē. z osculat⁹ est fr̄es.
 z receptis sacramētis obiit. Dicat de
 gl̄ia quā de⁹ sibi ondit de duab⁹ scalis
 quoz xps tenebat caput vnius. z vgo
 maria alterius. z ipse corona aurea co-
 ronatus intravit gloriā. Si dicat quā
 duas scalas nūquid vna sufficeret zc.
 Ad inuendum q religio p̄dicatoz non
 solū p vnā scalā. s. vite actiue vel cōtē-
 platiue mittit ad celū fratres. s; p alias
 scil; vite actiue Cartusiēses. z celestini
 zc. solum ascendunt p scalam contē-
 platiōis. milites scī iohānis. scī iacobi.
 scī georgij. z fratres de mercede ascen-
 dūt p aliā scalā. s. vite actiue. Fratres
 aut beati dñici per duas. s. cōtēplatiuā
 studendo z p actiuā predicando. Ergo
 vt dī Mar. 9. hēte i vobis sal. z pacē
 hēte inter vos. Amen.

In festo beati Laurentij mar.
Habetis fructum vestrū i sc̄ifica-
 tionē. Ad 20. 6. Originaliter re-
 citatiue i eplā currentis solēni-
 tatis. Sicut totū officiū. festuz. z solē-
 nitas hodierna ē b. laurētij. ita z vmo-
 nī. maxime qz de ei⁹ vita. morte z pas-
 sione dolorosa poterimus bonas doctri-
 nas recipere. Salutes zc. Pro declarati-
 one huius verbi. z introductiōe mate-
 rie predicāde. Sciēdū q i sacra scrip-
 tura. bona opa virtuosā z meritoria q
 hō facit i hac vita dicūtur fruct⁹ vite
 humane. Rō. Nā principale. vltimum
 et finale qd homo expectat de arbore
 est fructus. Nā si in iardino v̄ro hētis
 pulcrā arborem non eitis cōtenti d
 radicibus. troncho. folijs. ramis. f. flo-
 ribus. sed de fructibus. quia illud spe-
 ratur. Idez de domino ihu xpo. qui bz

ortum pulcherrimum. s. ecclesiā militan-
 tem clausam p̄ceptis z cōsilijs plenam
 xpianis. Quilibet xpianus est vna ar-
 bor z plantatur in die baptismi. z irri-
 gat aqua baptismi. De istis arboribus
 principaliter vult deus fructum dulce
 Ideo dicit ecclesia dño ihu xpo. can. 5.
 Veniat dilectus meus i ortum suū vt
 comedat fructum pomoz suozum. Nō
 cōtenta xps q mittamus radices ma-
 gnas i terram. s. parentes. amicos zc.
 De talibus dicit vulgariter. Ille habz
 magnas radices. nec cōtenta. ur d trō-
 cho. siue 3ocho alto. forti. z grosso. q ē
 persona iuuenis pulcra z fortis. nec d
 ramis. scil; possessionū. vinearum. re-
 dituum. villaz. z castrorum. nec cōtē-
 tatur de floribus. s. de bona fama. ho-
 noribus. nec de folijs. s. bonis verbis
 ratiocinādo iudicando aduocando. p̄-
 dicando. disputando. nec cōtēntatur d
 vmbra. prelacionum. dignitatum. dñij.
 officioz. sub cuius vmbra se ponūt mī-
 ti. Sed vult fructus dulces z sapidos
 bonoz operū. in tm̄ q si aliqua p̄sōa ha-
 beret oia predicta. s. radices zc. z nō
 habēt fructum bonoz operū. talis est
 in ira dei. Ecce quid dicit xps Mat. 3.
 z. 7. Ois arbor que non facit fructū bo-
 num excidetur z i ignem mittetur: Pz
 ergo rōne q bona opera in hac vita p
 nos facta dicūtur fruct⁹ De hoc autē.
 xpi d. ioh. 15. Ego elegi vos vt eatis z
 fructum afferatis. z fruct⁹ vester ma-
 neat. Nota ego elegi vos. Sicut homo
 eligit arbore de nemore z plantat i suo
 iardino. Ita xps elegit xpianos de ne-
 more infidelium z plātauit i orto eccle-
 sie. Nota vt eatis. s. de virtute i virtutes
 pficiēdo. Quū ergo b. laurētius i vita
 abūdauerit fructibus bonoz operum.
 z p̄seuerauerit vsqz in finē. possumus
 sibi dicere thema. O beate laurenti ha-
 betis fructū vestrum in sanctificatiōez
 Pater thema. Modo inuenio in beato
 laurentio q ipse fecit tres fructus san-

etificationis bonorum operum.

Primus de abstinentia personali.

Secundus de misericordia proximali.

Tertius de patientia martiriali.

Pro quolibet possumus sibi dicere thema
propositum habetis fructum etc.

Dico primo. quod b. laurentius fuit arbor
bona in iardino sancte ecclesie plantata et
fecit fructum de abstinentia personali. quia
semper abstinuit a vicijs. et peccatis. et vani-
tatis mundi in tribus locis. scilicet.
Primo in boscha. Secundo. in cesaraugusta.
Tertio in roma. De primo. ipse fuit de
boscha natus de magno genere multum di-
lectus a patre. boscha est civitas in hispa-
nia in provincia et in regno aragone. Si-
militer cesaraugusta. sed maior. Et in
in domibus magnorum. sit ceterum magnus
tumultus. tamen b. laurentius abstinuit a lu-
dis puerorum. quia iam incipiebat ti-
mere deum. cauebat a mendacijs a iu-
ramentis orabat. ieiunabat. Dicatur
modus. Recte fuit completum in eo il-
lud verbum salomonis Sapi. 2. Puer
autem eram ingeniosus et sortitus sum
aiam bonam. Si videbat aliquem scuti-
ferum vitiosum in domo patris vita-
bat illum. quia magnum periculum est pue-
ris si a pueritia dant se alicui peccato
quia quando sunt magni vix possunt evadere
se ab illo. Iohannes legitur de alexandro ma-
gno quod dum esset puer patris eius commisit
ipsum uni magistro ostendit sibi ali-
qua mala vitia. et quando fuit magnus
volebat abstinere et non poterat et displi-
cebat sibi propter quod occidit magistrum
suum vocatum lenodem. et iuxta suum no-
men dedit ipsum uni leoni etc. Iohannes pueri de-
bent multum cauere a societate mala-
rum personarum. Ita fecit b. laurentius.
Et videtur fuisse completum in eo verbis
sancte scripture tren. 3. Bonus est virus
cum portauerit iugum ab adolescen-
tia sua. Nota iugum. scilicet bone instructio-

nis. Secundo abstinuit in cesaraugu-
sta. Quia habuit discretionem dimissa domo
patris. iuit ad cesaraugustam ad studendum.
Nondum iam scitis studentes quot stulticias
faciunt et dissolutiones. Sed b. laurentius
abstinuit ab omnibus. confitebatur sepe et coi-
cabat. et studebat plus in una die quam alij
in una ebdomada. domabat carnem suam
et sic conseruabat se in virginitate. in tantum
quod odor bone fame sue et redolebat us-
que romam. Et fuit verificatum in eo verbum sa-
cre scripture. Eccles. 12. Memeto crea-
toris tui in diebus iuuentutis tue. Tertio
iuit romam et ecce quomodo sanctus sixtus papa
iuit ad celebrandum consilium toletanum. fecit
transitum per cesaraugustam. et audita fama
b. laurentij vocauit eum. et sic scita sua sci-
tate duxit eum secum quem habuit ita carum et
dilectum quod papa volebat missam celebra-
re sine eo. Item quando papa coicabat po-
pulum. Dicat quomodo presecrabat multas ho-
stias etc. Tunc adhuc dabat inde sangui-
nem christi coicantibus. et commisit b. laurentio
dilecti sanguinis dispensationem. Sed post-
modum fuit statutum quod non daretur sanguis
propter periculum qui possent sequi et scandala.
quia et in hostia consecrata est sanguis christi.
Deinde papa fecit eum dyaconem cardina-
lem. in hoc diceret. sed propter obitum etc. Beatus
stephanus et laurentius fuerunt dyaconi car-
dinales. officium istud nundum noiebat ista
noie cardinales. Sed creditis quod propter
b. ipse mutauerit statum vel suum modum
vivedi. Nihil. Sed sicut prius in cibo. po-
tu. et vestitu utebatur ut prius. atque ab-
stinentijs. Ecce quomodo b. laurentius
fecit fructum de abstinentia personali.
et possumus sibi dicere thema. habetis
fructum vestrum etc. Et recordat auget.
pauli d. ad thes. 4. hec est voluntas dei
sanctificatio vestra. ut abstineatis vos
a fornicatione ut sciat unusquisque ue-
strum vas suum possidere in sanctifica-
tione et honore. non in passione deside-
rij sicut et gentes que ignorant deum.

Secundo b. laurentius fecit fructum de misericordia proximali quia ita erat misericors quod nihil sibi retinebat sed totum dabat pauperibus christi. Tunc episcopus erat in roma quidam imperator christianns nomine philippus qui dicitur fuisse conversus a beato laurentio. Post istum fuit quidam imperator tyrannus nomine decius maximus persecutor christianorum. Quis sciens quod suus predecessor dederat ecclesie totum suum thesaurum persequeretur ecclesiam et christiani abscondebant se et uoluitque repetere dictum thesaurum uolenter. hoc sciens beatus laurentius totum thesaurum distribuit. Pergrebat enim roma; que tunc erat maxima. et ubi iuuebat christianos absconditos metu imperatoris dabat eis elemosinas. Primum in anima eos confortando in fide. Secundo corpori de illo thesauro. Non quod curauit illam uiduam que habebat in domo sua multos christianos absconditos. et dedit eis largas elemosinas et confortauit eos dicens quod miles non potest melius mori quam in iusto bello. et illuminauit cecos. Et sic uoluit distribuere et distribuit totum thesaurum in pijs causis. Iohannes canonicus ecclesia Laurentius bonum opus operatus est quod per signum crucis cecos illuminauit et thesauros ecclesie dedit pauperibus. Ecce fructus beati laurentii de misericordia proximali. Moratur beatus laurentius dedit in hoc exemplum diuitibus et potentibus qualiter se debet habere in pecunijs. Cogitauit beatus laurentius quod thesaurum retinere non posset in pecunijs pro imperatore. id est pro manu pauperum misit in celum. Propter hoc dixit imperatori thesaurum querenti. Facultates ecclesie que regis manus pauperum oportuerunt in celum. Ut ergo quod manus pauperum sunt in celo dicitur in libro. Dico quod sic: pro christum assecurate. Ecce instrumentum securitatis Mat. 19. Da pauperibus et habebis thesaurum in celo. Nihil potest perire. Non audite. omnes scimus quod non possumus diu tenere nec possidere diuitias huius mundi: quia hodie uel cras o; eas dimittent. sed si uultis ne periant de uobis in manibus pauperum. Nunquam est magna

stulticia diuiti periculosus passus transire uolenti in quo omnes depredantur. Si secum uellet portare pecunias nunquam melius esset dare in mensa captiuis et. Multi enim sunt in hac stulticia. omnes habemus transire passus mortis periculosum. ubi omnes depredantur. Fures sunt uxores et filii scutiferi. Quod medicus dicit factus est. dicit uxor pro uirgine; maria iocalia erunt mea. scutiferi et parentes ad futuram. et anima nuda vadit ad iudicium ad quam dicit christus. Et quomodo uenit ita et. Non det. Domine fui depredata. Et christus dicit filius Luc. 19. Quare non dedisti pecuniam ad mensam et ego ueniens cum usuris. id est ex crecentijs exegisse illam. Quomodo ille poterit se excusare. certe nullo modo. nisi ille dicat Domine fui stultus. Et christus. Uade ad hospitale stultorum. Et mittit eum ad infernum. Iohannes recipiat exemplum a beato laurentio et habebis thesaurum in celo. Ille diligit pecunias que eas custodit eternam. et non ille que depredat. Benedictus est qui non dedit filio onus restitutionis. Iohannes Jaco. 3. Que de sursum est sapientia est bonus sentiens. plena misericordia. et fructibus bonis.

Tercio fecit fructum de patientia martiri. Et inuenio quod sustinuit. x. tormenta. et de omnibus habuit patientiam. Primum uideus imperator quod non poterat habere thesaurum ecclesie. opposuit sibi titulum christiani tatis. pro quod fuit captus et in tenebrosos et fetido carcere positus. Corpore detinebatur in eo sed anima premeditabatur transiens per choros angelorum et sic consolabatur ibi. Et potest dici de eo. Quomodo in hac peregrinatione solo corpore constitutus cogitatione et aueritate in illa eterna patria uersatus est. Secundum tormentum fuit postquam multis diebus fuit in carcere sine cibo et potu. cogitauit deus quod esset macilentus. et fecit eum venire coram se. uel habes dijs sacrificare. uel mori. Dicit laurentius. O stulte. et quomodo dicis quod dimittam deum et adorem ydola et. Indignatus deus fecit eum cedi

fortiter cū baculis. et in quolibet lectu dice-
bat. O yhs yhs. Et sic patienter susti-
nuit secundum tormentum. Tertium tormen-
tum est quod fuit positus in eculco et scorpioni-
bus cesus dicendo abnega xpm. Respondit
O infelices. has epulas semper optavi.
Quartum tormentum fuit de laminis fer-
reis ignitis eius lateribus appositis: quia
cum sentiret maximum dolorem dixit. Igne
me examiasti. et non est inuenta in me ini-
quitas. Quintum tormentum fuit. quod deci-
sus iussit eum plumbatis durissime cedi.
Miraculum est quod tantum vivebat. Istud
tormentum fuit ita asper. in tantum quod cla-
mavit b. laurentius d. O domine accipe spi-
ritum meum. Et in instanti vox de celo venit
ipso deciso audiente d. adhuc multa cer-
tamina tibi debentur. Sextum tormentum fu-
it cum pectinis ferreis etc. Tunc venit an-
gelus dei cum lintheo tergens eius vulnera.
Tunc miles quidam romanus nomine credi-
dit in xpm. et clamavit ad b. laurentium
d. Video ante te iuvenem pulcherrimum stan-
tem. et lintheo tergente vulnera tua. et
baptizatus est a beato laurentio. Septimum
tormentum fuit quod ne sic moreretur fuit po-
situs in alio carcere sine cibo et potu et
solatione aliqua. Sed poterat ipse dicere cum
apostolo ad phil. 3. Nra conversatio in celis.
Octavum tormentum fuit de craticula: quod
decisus fecit eum venire coram se. et ait. Sa-
crifica dijs. sin autem nox ista in tuis expen-
det supplicijs. Tuncque nolent ministri eru-
nt vestibus super craticulam ferream extende-
runt prunis suppositis. Cogitate tormen-
tum etc. Nonum tormentum fuit de fureis
ferreis que in crate ipsius compresserunt.
Tuncque ibi diuicius affores. letissimo vultu
respexit ad impatorem d. Ecce miser
assasti unam partem. gira aliam et mandu-
ca: quod iam video quod diu desideravi. De-
cimum tormentum fuit de sale et in igne
posito. Tunc oravit b. laurentius d. Gra-
tias ago tibi domine quod cum patientia vidi-
sti mihi victoriam et tradidisti spiritum.
Ecce quomodo factus est modo martir gloriosus.

riosus. et fecit fructus de patientia ma-
turali. Et potest de eo verificari prophetia
dauid in ps. 131. v. 3. Inimicos eius. scilicet de-
cium et ministros eius. induam confusione
super ipsum autem efflorescit sanctificatio
mea. propter fructum misericordiam patientie.
Ergo beate laurenti habetis fructum vestrum
in sanctificationem. Amen.

In festo assumptionis b. virginis marie.
In civitate sanctificata similiter
requiem. Ecclesi. 24. Verbum istud
potest dicere anima sancta quam intrat
paradisum. In civitate sanctificata sicut. scilicet b.
virginis marie requiem. Pro introductione
et principio veniendi ad materiam
predicandam. oportet declarare que est
ista civitas sanctificata et dico quod est
gloria paradisi. Ratio quare gloria di-
citur civitas. est quia recte edificata est
ad modum nobilissime civitatis yrlm
tempore salomonis regis in qua erant
tres clausure siue murales ascenden-
do. Intra primum latiorum moraban-
tur laboratores. Intra secundum altio-
rum stabant nobiles vires. milites. et
prophete. et persone que non laborabant
manibus suis etc. Intra tertium altis-
simum sacerdotes et levite et ibi erat
templum et domus regis. Recte illa ci-
vitas erat edificata ad modum thiare
pape. ubi et sunt. 3. corone et figurabant
gloriam paradisi ubi sunt. 3. ierarchie an-
gelorum quasi tres corone. Intra pri-
mam stant penitentes. scilicet laboratores
cum angelis et archangelis et principa-
tibus qui licet peccaverint tamen pro
tempore redierunt ad dominum et fece-
runt penitentiam. et equiparantur la-
boratoribus: quia labore penitentie glo-
riam dei habuerunt. Intra secundam
altius cum potestatibus virtutibus et
dominationibus vadunt et habitant
iusti presidentes et boni prelati qui non
intrarunt per symoniam: et quando sunt
victus verbo et exemplo pascunt omnes. etiam
domini temporales impatores reges etc. et

ōitatum rectores qui plus curāt ōiu
dicia q̄ de pprio honore z suis rediti
bus p̄tentant. tales vadunt in secūda
ierarchia cū potestatib⁹ v̄tutib⁹ z dñā
tionib⁹. In tertia ierarchia. s. tronozū
cherubinoz. z seraphinoz habitant illi q̄
tenuerūt vitā aplicam z assistūt deo z
nō curāt de reb⁹ tpalibus. Patet quo
modo glia paradisi ē ordiata vt ciuitas
yr̄lm. Auctoritas ps. 121. Ierusalē que
edificat ut citas cui⁹ p̄cipatio ei⁹ in
idipm. Nō cui⁹ participatio eius in id
ipm. In citate yr̄lm nō oēs videbant
faciē eius. s. regis. S; nō sic in paradi
so: qz oēs siue d̄ p̄ma ierarchia siue de
secūda. z tertia. oēs clare videbūt deū
faciē ad faciē. Iō dicit cui⁹ p̄cipatō
ei⁹ in idipm. i. in candē rem. S; quā
d̄ scificata. i. scitate p̄firmata. In hoc
mundo null⁹ fuerit q̄tūcūq; sanctus
q̄ in hoc mundo nō peccauerit xp̄o z ō
gīe marie exceptis. Iō ista ecclia null⁹
t̄s non d̄ scificata. i. scitate p̄firmata
S; in paradiso i illa ecclia triūphātī oēs
sunt scificati. i. scitate cōfirmati: quia
ipeccabiles sunt vt ōgo maria. Aucto
ritas ysa. 4. Dis q̄ relic⁹ fuerit i syon
z residu⁹ in yr̄lm scūs vocabit̄. Ania
ergo cōdigne scificata de peccatis q̄
ingredit̄ gloriā pōt dicē. In citate scifi
cata zē. s̄lr vt ōgin marie regeni. P;
thema. Ego notaui. s. similitudies seu
p̄ditōes in aīa q̄ fuerunt i assumptōe
ōginis marie ad quā similitudinē ania
btā ēt ascēdit. pp qd̄ aīa pōt dicē thēa
In citate scificata zē. nō dico ad tātā
glia vt ōgo maria. P̄ria p̄ditio siue si
militudo q̄ fuit i ōginis assumptōe fuit
cū ōgo ardentissime ōsideraret vidē fi
lium suū z fleret. xp̄s misit sibi angelū
gabrielē q̄ semp fuit nunti⁹ xp̄i ad m̄res
z reuerent̄ eā. salutauit d. Suscipe sa
lutes zē. Aue b̄ndicta. templū dñi ar
cha vite. regia paradisi. Ecce fili⁹ vester
nunc vult plē desideriu v̄m. hinc ad
3. dies ascēdetis in celū ad eum qz ia;

tota curia parat̄ ad recipiē vos. Nō
hic q̄re dabat sibi tres dies ad p̄para
tionē cum ōgo semp fuisse p̄parata ire
ad paradisu. canti. quarto. Lora pulcra
es aīca mea zē. Verbu; est sp̄s sancti
ad ōginē mariā. q̄r ergo tres dies zē.
R̄ndeo. qz tres dies fuerunt sibi p̄cessi
nō p̄se. s; p̄rio pap̄oz z alioz conso
latōe. secūdo p̄ exēplo z n̄ra instructio
ne. Prim⁹ dies p̄ ap̄toz cōsolatione q̄
erāt p̄ mundū disp̄si in p̄dicatione euā
gelica cū magnis tribulationib⁹: qz p̄
dicabāt doctrinā tam nouā z altā zē.
Secūdo dies ad p̄solationē m̄iez factaz
q̄ iuncte fuerāt ōginī māie. z si subito
ōgo fuisse assumpta. fuissent nimis de
solate zē. Tertio dies p̄ p̄solatione alī
quāz virginū; q̄s nutruerat ad dei ō
uitium zē. Ita iuxta h̄c similitudinē.
s; z alia r̄ōe de⁹ dat tres dies p̄paratio
nis aīe duote. s. tria opa penitētia si
ue sacramēta. s. p̄fessio. cōiō. z extre
ma vnctio. Et dicunt̄ dies. qz in quoz
ope dat̄ claritas gr̄e. Prim⁹ dies est cō
fessio q̄ maxie in fine ē fienda ēt gene
ral̄ de oīb⁹ peccatis nō qz sit necessita
tis s; vtil̄ est. R̄ō qz oēs p̄fessiones q̄ fi
unt i sanitate multoties fiūt sine cōtri
tōe. Itē qz est dubiū si cōfessor poterat
absoluere. s; i fine qz p̄fessor pōt absol
uere de oīb⁹. Et q̄n hō iam se reputat
mortuū. despicit mundū. z h; p̄tritōes
Secūdo dies est cōiō ēt si illa die celebra
uerit adhuc ē cōicand⁹. R̄ō quia nāl̄r
null⁹ pōt celū ascēdē. Iō. 3. Nō ascē
dit in celū. s. nāl̄r vel v̄tute pp̄ria. nisi
q̄ descēdit de celo zē. S; v̄tute xp̄i o;
nos ascēdē. Iō dicit viaticū. Dicatur
miraculū de scō victore. q̄n i cōiōne dī
xit. ascendit fili⁹ ad p̄rem z spirit⁹ ad
eū q̄ creauit eum q̄ expirauit z hostia
ascendit. Tertio dies est extrema vn
ctio. Dicis dies pp̄ claritatem gratie q̄
dat̄ v̄tute ei⁹: qz remittūt peccata ve
nialia. z culpe mortaliū oblioz. z ali
q̄tulum de pena fm deuotionē recipi

entis. Et ista rōe alegorice dicit scri-
ptura Exo. 5. Deus ebreorum vocauit
nos vt eamus viam trium dierum in
solitudinē z sacrificemus domino dō
nro. ne forte accidat nobis pestis aut
gladi⁹. Nota de ebreorum. i. transeun-
tium iuxta ebraicā interpretationē. s.
ab hac vita migrantium. vocauit nos
supple ad gloriā. vt eamus vias trium
diez i solitudinē. i. i mortē que dicit so-
litudō: qz null⁹ valet alii associari. nec
filius p̄rem. nec ecōuerso. Tres dies
sunt p̄fiteri. cōicari. z vngi: qz in his
homo sacrificat se dō. ne forte accidat
pestis. s. inferni damnatio. aut gladi⁹
i. purgatorij pena. z tunc aīa beata po-
test dicere i citate sc̄ificata zc̄.

Secunda similitudo seu p̄ditio q̄ fuit in
v̄ginis assumptiōe est qz oēs apli z mul-
ti alij sancti. z sancte fuerūt in obitu v̄-
ginis marie p̄gregati. legētes i circui-
tu psalmos. Quare hoc qz virgo nō in-
digeat istis. R̄ndeo qz ad exemplum
n̄m: qz qñ p̄sona laborat i extrēis. v̄z
habere circha se bonas z sanctas p̄so-
nas q̄ legāt p̄s. z xp̄i passiōē. z p̄fortēt
spiritū reducēdo ad memoriā xp̄i pas-
siōē: qz tūc sunt necessarie: z m̄te aīe
i illo passu p̄dunt maxie ex penitētia
carnaliū amicorū. s. filiorū zc̄. qz venit
v̄roz plorādo z retrahit aīas a dō. Idē
d̄ filijs dicentib⁹ D̄ mibi qd faciemus
zc̄. Et tant⁹ ē amor p̄ris vel m̄ris ad fi-
lios qz tūc cogitabit i firm⁹ qd erit de
ipsis. s. filijs. Idē est bōa p̄suetudo vt n̄
sint p̄sentes: qz lz multi fuerūt bōe vite
sūt ex hoc i piculo. z p̄ oppositū multi
fuerūt male vite q̄ i fine ex p̄sentia sc̄ā
rū p̄sonaz saluabāt. Dicat miraculum
de d̄na flor i valentia de lapidib⁹ accē-
sis. P̄z hic moralr qz brā v̄go voluit p̄-
sentia sanctaz p̄sonaz ad exemplū no-
strū qz p̄ se non indigeat. Idē dicit scri-
ptura. Eccl̄i. 3. In requie mortui re-
quiescere fac memoriā ei⁹. z cōsolare

illū in exitu sp̄s sui. Nota regescē fac-
me. in exitu sp̄s sui q̄re plus memoriā
q̄ alias aīe potentias: qz p̄cipalis tem-
ptatio dyaboli est inducē aīas ad despe-
rationē. z p̄ntat peccata memoriē dicē-
do. quō tu potes credere qz tāz graua
peccata tibi remittant⁹ z salueris. Si
nos tam nobiles creaturas p̄ vno pec-
cato supbie dānauit deus eternalr: iō
tu q̄ fecisti hoc z hoc zc̄. Idē necessaria
est memoriā passiōis xp̄i. z cōfortatio
sp̄s dicendo recordemī zc̄. Et qñ ta-
lis anima intrat paradisu: pōt dicere
in citate zc̄. Tertia similitudo seu cō-
ditio fuit qz i obitu v̄ginis marie xp̄s
descendit personaliter de celo cuz om-
ni multitudine angelorū z sanctorum
ipsum z matrem suā associantium ad
matrem suā. Si dicatur z quomodo po-
terant recipi in camera virginis. Dica-
tur quomodo angeli z beati v̄tute glo-
rie habent posse occupandi vnam do-
mum ciuitatē seu regnū ita qz nihil ali-
ud poterit ibi recipi. Et si volunt quot
quot sunt stabūt in vna testa auelane
tanta est eorum virtus z potestas. Et
quando xp̄s fuit in camera ipse inuita-
uit matrem vt vos filios inuitatis ve-
nite zc̄. d. Veni electa mea z ponam i-
te thronu: meum qz concupiuit rex spe-
ciem tuam. Tunc virgo sicut sine cor-
ruptione concepit. z sine dolore pepe-
rit. et sine dolore aīam in manibus fi-
lij sui reddidit. Et āgeli inceperunt cā-
tare. hec ē filia yr̄lm zc̄. Similiter de
aīa sancta sed nō i tanto honore semp
in obitu sancte z deuote persone de ce-
lo venit xp̄s ostēdens se aīe bōe d. illō
Mat. xi. Venite ad me oēs qui labora-
tis z onerati estis z ego reficiam uos
Ita qz christus semper venit in morte
aliquo modo de predictis. Auctoritas
Joh. 14. Si abiero z parauero uob lo-
cū itez uēio z recipiā uos ad me: ut
ubi sū ego z uos se. tis. Quāta hūilitas
rex p̄mitit cognariū ad p̄adiū parān.

Sed rex celi ipsemet voluit pcedē ad
parān nobis locū. z post itē ueniam
glō. s. in morte. Itē ueniūt angeli etia;
parentes z filij parui. Dicat quādo la
borāt in extremis aīe bōe. angel⁹ bon⁹
statim ascendit i celo. d. xpo l; ia; sciat
Uos dñe cōmisistis mihi talē. mō labo
rat i extremis. uixit sic. fecit talē peni
tentia zc. Tūc xps uocat michaele; ut
mittat angelos ul. c. ul. mile zc. Et gau
dent āgeli. d. ysa' s. Ecce ego mitte me
zc. Idē de filijs paruulis qñ audiūt q
eorū pī uel mī sunt ad mortē petunt a
xpo ut possint associare aīam zc. z uos
ploratis i eorū morte cū es; magis gau
deñ. qñ rex recepit filiū uestrū z regina
fillā vestrā; zc. Dicat de quadā mulie
re ad quā descenderūt oēs filij. De ista
societate dicit scriptura Sapi. s. Ecce
quomō cōputati sunt iter filios dei z
iter scōs sors illoz est. Et sic aīa pōt di
cere. In ciuitate zc.

Quarta cōditio quā notauī i virgīs as
sumptiōe ē q i suo ascēsu fuit ab āgel:
z scīs vsq; ad celū associata. Nam ma
gna via ē hīc usq; ad celū. z ē ibi peri
culosus passus. Dicat q qñ demōes ce
ciderunt de celo aliq z pauci descēde
runt i ifernū ad cruciā aīas. aliq iter
nos ad tēptādū. sed maxia mltitudo re
māsit in aere. Ibi stabūt vsq; ad diem
iudicij z sunt tot vt attonij d. Uidebi
m⁹ pur qz trāsibit. b. Ant. vidit in re
uelatiōe quō multe aīe volētes intrare
celū ibi rapiebātur z ad ifernū duce
bātur. S; qñ demōes viderūt tāta; so
cietatē. z xps aīa; vgis portatē fugierit
Et ad hoc facit pphā dō. Exurgat de⁹
z dissipēf inimici ei⁹ z fugiāt qui ode
rūt eū usq; i leticia. Simulr n̄ dico cā
liter de aīa deuota. dixerūt demōes p⁹
q; vgo trāsunt isti nō potum⁹ resistere.
sed de cetero videbim⁹ qz trāsibit. S;
qñ aīa deuota ascēdit cū societate āge
lorū; parētū. z amicoz demōes fugiūt
z aīa cognoscit eos qui eā temptauerūt

z dicit O traditor leuiatan tu tempta
sti me de supbia sed grā dei me uiuit z
feci pñiam. Et tu pditor mamō de vsu
ra furto rapina zc. Idem de asmodeo
qtēptat de luxuria. z belzebuch de iui
dia. belfegor de gula zc. Baalberit de
ira. ascaroth de accidia. z sic aīa deuo
ta transit z portatur ab āgelis. Aucto
ritas Luc. 16. Factū ē vt morētur mē
dicus z portaret ab angel. nō dicit ab
angelo i singulari i sinu; abrae. Et pōt
dicē aīa. In ciuitate scificata silr zc.

Quinta pditio seu silitudo ē solēnitās
que vgin marie fuit scā itrādo celum
ēptēū. i qual; ierarchia. z i quolib; or
dine angeloz. Jam videtis quale sit fe
stum regibus i regno venētibus mul
tomagis icōpabilr vgin. i tñ q n̄ pōt
vbis explicari s; itellectualiter pēpla
ri. Jō cantat ecclesia. Exaltata es scā
dei genitrix sup choros angeloz ad ce
lestia regna. Simuliter n̄ dico equat^r d
aīa brā qñ intrat celum empireū. sācti
angeli cum magna leticia recipiūt ea;
Angeli z sancti respiciunt p fenestras
quia ibi sunt palatia corporalia de mā
celesti z salutant animam z gaudent
quando aīa intrat quia pauce intrant
Et sicut sponsa in die nuptiaz vadit to
ta verecundia ad ecclesiam. z suū spōso
ita xpo bñ placet sibi illa verecundia.
Tunc aīe sancte i qual; ierarchia cāta
tur sibi. Unus versus cuiusdā cātilēi
cōtinentis tres versus secūdu; q aīa
facit tria vt saluetur. Primū; ē qñ di
mittit peccata z societates malas. istō
est principium bone vite. Et ppter hoc
in prima ierarchia cātatur aīe trāscun
ti. Felix dies. felix hora. felix tēp⁹ in q
peccata dimisisti. Et aīa facit oib⁹ re
uerētiam d. Non nobis domine. Sed
noī tuo da gloriā. Scdm opus est p⁹
q; dimisit peccata accedendo a i chri
stum cōfitendo peccata communican
do: audiendo missas z sermones.

Propter hoc cantatur sibi in secunda
hierarchia scōs versus di. Felix dies.
Felix hora. Felix tempus. Felix mora in
qua xp̄o adhesisti zc. Tertium opus ē
perseuerare finalr in bona vita. qz al
nihil valet icipe zc. Ideo i tertia ierar
chia cantat sibi. Felix dies. Felix hora
zc. in qua z cursu cōpleuisti. z sic va
dit vsqz ad cathedram christi q d̄ ma
nu sua coronat eā. Auctoritas Sapi. 5.
Iusti aut i ppetuū uiuent. z apud dñm
ē merces eoz. z cogitatio illozū apud
altissimū. Ideo accipient regnū deco
ris z diadema speciei d̄ manu domini
Cogitate quale gaudiū. Jō xp̄us Luc.
15. Dico vobis q gaudium ē in celo sup
vno peccatore pniāz agente. mlto mā
gis pniāz complente. Et potest dicere
aīa. In ciuitate scīficata sumlr. s. vir
gini marie regni. Rogem⁹ ergo deū
Amen.

DIn eodē festo assūptōis b. v̄gis marie.
Primā partē elegit sibi maria.
Luc. 10. Sic p̄sens festū z solē
nitas ē assūptōis beatissime v̄
ma. z qz b̄ festum ē finis z clausura to
tus vite v̄gis marie. Jō d̄ q optiāz
ptē elegit. Et credo q deo mediāte de
eius vita hēbimus nō solū speculatiōes
intellectuales. s; istructōnes morales.
Sed si i alijs sermonibus recurrimus
ad virginē zc. multo magis mō recur
rendū ē ad eaz; qz de ea hēm⁹ p̄dicat.
Et iō vt sentiam⁹ deuotionē. salutetur
virgo maria. Pro breui declaratiōe z
introductiōe sciēti qz vita humana hoīs
siue mulieris h; tres ptes ascendendo
gradatim. s. bona. melior. z optima.
Prima ē vita nature. ista ē t̄p̄alis. bōa
Secda est vita gr̄e. ista ē spūal melior.
Tertia ē vita gl̄ie. ista celestis optia.
Et qz virgo maria nō fuit p̄teta vt hē
ret vitā natur̄ z gr̄e s; gl̄ie. Jō d̄ ea di
cit thēa. Optimā ptē elegit sibi maria.
Prima pars vite humāe d̄ vita natu
re q ē q̄dū aīa ē essentialr corpi viuita

ista bona. qz effectus ē creatura dei.
qz vt d̄r. 1. thim. 4. Dīs creatura dei
bona est z nihil reiciendū. Secda est
vita gratie. z ista est melior. z ista ē
p cōiunctiōem seu vnionē gr̄e dei cum
aīa. Quādiu. n. gr̄a dei ē cu; creatura
illuminat eius itellectū ad credēdum
veritatē veraciter. z inflāmat volūta
tem ad diligēdū sinceriter. gubnat oīa
mēbra corporis ad opandū virilr. De
ista dicit dō i ps. qn̄agesimosēdo. Quā
melior ē misericordia tua sup vitas la
bia mea laudabūt te. Labia mea hic i
cipit cōstructiō: qm̄ melior ē misericor
dia. gr̄a p̄ueniēs seu iustificās. Dicit
tur hic misericordia. Rō. qz nō datur
meritis creature sed sola dei misericō
dia. Alie gr̄e subsequētes vel cooperā
tes acquirunt p̄p̄rijs meritis sed gr̄a
p̄ueniēs nō. Jō d̄r. qm̄ melior ē miseri
cordia tua. Tertia vita ē optia. Ista ē
vita gl̄ie. qz d̄r optia. qz p̄ia vita s. na
ture depdit p mortē. Itē vita gr̄e pōt
depdi p peccatū mōtale. s; vita gl̄ie n̄.
qz ex quo aīa itrat paradīsum ē ita cō
firmata. qz ē ipeccabil. Ergo ista vita
ē optia. Ad hebz. vlt. Optimū ē. n. gr̄a
stabilr cor. Ecce tres ptes vite huma
ne. Virgo aut maria hūit vitā nature
t̄p̄alē. qz f; aliquos doctores vixit. 60.
ānis. Epifani⁹ d̄r q vixit. 72. ānis. ha
buit. n. vitā gr̄e spūalis sup oēs creatu
ras. S; qz nō erat p̄teta de his. Corti
die expectabat z petebat vitā glorie d̄
siderabat esse cū filio suo in vita glorie
ad quā hodie assumpta ē. Jō de ista di
cit thema. optiāz ptē elegit zc. bōaz vi
tā tenuit. meliorē custodiuit. s; optimā
elegit. Modo audite p vnā qōnē quaz
vos facitis. volo cōprehēdere māz pre
dicandā. Quō ē ad p̄positū thema seu
euāgelīū hodiernū ad mariā virginē;
cū nō loquat nisi de brā magdalena z
martha. v̄r iptinens z i proprie dictum
hodie. Respōdēdo ad istā qōnē i q̄ erit
tota mā hodierna. Dico q si volumus

recipere euangeliū hodie [r]nfi fm intel
lectū literalē. nō ē ad ppositū. s; si vo
lumus ip; recipere iuxta intellectū alle
goricū fm q; ipm dicit ecclesia hodie. nō
est euāgelii magis ppiū v̄gini marie
in tota biblia: qz tota vita virginis ma
rie in eo pprehendit. Nā fm euangeli
um ad litteram hēmus tria d̄ sancta
martha. s. d̄ vita actiua sua z dicit alia
tria de maria mag. s. d̄ vita ptemplati
ua. S; iuxta intellectū allegoricū tan
git. s. virtutes marie gloriosissime Pri
mū opus qd̄ euangeliū tangit d̄ beata
martha est d. Intrauit ihs in quoddā
castellū. z mulier quedā martha noie
excepit illum ī domū suā. Ecce p̄mū
opus vite actiue b. marthe circa xp̄z.
Sed allegorice. Ecce p̄ceptio filij dei.
qz tē intrauit ihs castz b̄ mūdi ad sub
iugādū rebelles. Et mulier qdā mātha
noie. i. d̄na. Et que ē maior d̄na. q̄ v̄go
maria que accepit eū ī domū suā. s. in
vtero virginali. Tria sunt hic declarā
da. Primū q̄ iste mūd̄ dicit̄ castruz.
Scd̄m que mulier recepit xp̄z. Tertū
in qua domo ipsuz recepit. Primo iste
mūdus d̄ castrum. propter p̄ditiones
z cōlitas castri iexpugnabil̄ q̄ sūt. 7.
Pr̄o q̄ sit ī alto situatū ī alto mōte z
bene forte. Scd̄o q̄ sit ī circuitu bene
muratū de bono muro. Tertio q̄ sit p
fundo vallo circumdatū. Quarto q̄ sit
b̄n munitū cibarijs. Quinto q̄ sit b̄n si
tuatū ī rupe forti iexpugnabile z secu
rū. Sexto q̄ sit b̄n munitū armis. z q̄
hēat multas gētes. Septio q̄ sit ī pos
se fidelīū psonaz. Dico q̄ oīa ista sunt
ī castro rebeli huius mūdi. Pr̄o erat
iste mūdus alte situatus p̄ supbiā maxi
mā. Jō d̄s loquēs de h̄itatoribus hui
castri dicit. Supbia eoz qui te oderūt
ascēdit semp. Scd̄o erat muratus per
auaritiā z mur̄ ē d̄ terra: qz auari nō
appetūt nisi terrena. Tertio erat valla
tū ī circuitu p̄ luxuriā. qz sicut ī valle
p̄funda cōgregātur imūdicie. Sic de

peccato luxurie multe corruptōes zc̄.
Propter qd̄ dicit̄ augustin̄. Videns de
tantā labē corruptiōis ī humana nā q̄
fere. i. per vn̄ poch̄ desinit incarnari.
Quarto erat b̄n p̄sum cibarijs p̄ gu
lā. Ad phil. 3. Quorum de^o v̄ter ē zc̄.
Quinto erat inaccessible p̄ inuidia; qz
si aliquis requiratur de pace dicit̄ quō
q̄ faciam pacem p̄ corpus zc̄. Ego da
bo sibi intelligere q̄ tū valet gen̄ me
um vt suum zc̄. Ecce castrū magnū.
Ecclesiastes. 4. Cōtemplatus sum oēs
labores hoīum: z industrias aiaduer
ti patere iuidie p̄mū. Sexto de arma
turis p̄ iram. Septio q̄ sit in posse p̄
sonarum fidelīū z erat oppositū. quia
nolētes moueri ī opibus penitētiālib̄
z meritorijs. Videns deus rebellionē
hui^o castri dixit. O; q̄ ego p̄sonaliter
vadam ad faciendū bellū z in die icar
natōis. Intrauit iesus ī quoddā castel
lū. De isto castro allegorice dixit iesus
discipulis suis. Mat. 21. Ite ī castellū
scilz expugnate eū cū bombardis p̄
dicatōnis qz p̄ vos ē. Et mulier qdā
martha noie zc̄. Martha interpretatur
d̄na nostra. Et que ē mater z d̄na celi
z terre nisi regina celi z angeloz v̄go
maria que excepit illū ī domū suā. s. in
vtero virginali. De ista domo cantat ec
clesia vnā cātilenā. Domus pudici pec
toris templū repente fidei. intacta ne
sciens viz verbo cōcepit filīū. q̄. s. d̄
xit illud luc. 1. Ecce ancilla d̄ni. Tunc
recepit illum ī domo sua. P; quō p̄ma
ps euāgelij facit p̄ virgine maria. Mo
raliter hic magna excellētia fuit v̄gis
marie: qz ī domo eius recepit filū dei
In hoc sibi assimilant̄ qui hodie cōicāt
qz sic ipse hodie venit ī vtero vir ginali
ita p̄pe venit ī hostia p̄secrata z p̄fec
tius recepim^o nos ipsū q̄ virgo maria.
qz ipsa recepit eū p̄uū z nos ita magnū
vt ē ī celo. Ipsa recepit eū mortales; z
passibiles. z nos imortales; z ipassibiles.
Ipsa solū semel nos aut̄ sepe. Dicatur

quō d; hō elige. x. vel. xij. festa p̄cipua
lia ad coīcan. s̄ eos q nō coīcant. z nō
recipiūt eī. Dī ioh. i. In pp̄ria venit z
sui cū n̄ recepunt vsq; in noīe eius.
Scdm̄ opus vite actiē b. marthe oīdī
tur cū dicit euāgelīū. Martha aut̄ sara
gebat circa frequēs mīsteriū. Sicut
x̄ps fuit ī domo marthe. icōtinēti mar
tha se posuit p̄ domū p̄dicādo ancill' z
seruitorib' detis panem z vinū. tū vo
lebat x̄ps fūire. Dicēt aliq; hoc nihil
facit ad p̄positū. maxie p̄ virgine ma
ria. Uer' ē lra' s; mltū bñ allegorice
z mltū p̄p̄e. qz sic p̄mū op' marthe
facit p̄ virgīe q̄tū ad icarnationē: ita se
cūdū opus facit p̄ v̄gine maria resp̄cū
sue p̄uersatiōis ad filiū dei postq; ipsū
peperit. Dicat quō virgo maria ī etate
is. annoz ipsū peperit z nō hēbat lac
Dicūt medici z bene q; de eadem radi
ce p̄cedunt p̄les z lac. z mulier q̄ non
cognouit unq; nō h; lac. O dixit ioseph.
uadā ad aliquā mulierē vt det lac pue
ro zc. sed virgo noluit. Sed flexis gēi
bus dixit orādo. P̄r z dñe oīpotens q
hūc filiū mibi dedistis. vos q oībus re
bus mīstratis p̄uisionē. aīalibus ī ter
ra. p̄sibus ī mari. Date mibi lac pro
filio v̄ro. Incōtinēti deus p̄r de celo
mīst sibi lac. Auctoritas. Nesciens viz
go mīr viz. peperit sine dolore saluato
rē seculoz. ip̄m regē angelorum sola
virgo lactabat vberē d̄ celo pleno. Ec
ce quomō saragebat vt seruit x̄ps.
Itē seruit sibi. Jam scitis q̄ta fuitia
faciūt matres filiis zc. vestiēdo. Et qz
nō poterat bñ calefieri posuit ī p̄sep̄io
ut ab aīalibus calefieret. Itē pectinan
do caput. lauādo vultū. Itē qn̄ fuit exī
ī egipto. filādo. texēdo. p̄uidebat sibi
z filio z ioseph seniori. Itē qn̄ x̄ps ibat
p̄dicādo. virgo maria sequebatur fmo
nes suos. Et cum erant in aliquo loco
virgo maria p̄parabat filio. Ecce ergo
martha. i. domina saragebat circa fre
quens mīsterium. Ideo cantat d̄ co ec

clesia hodie in p̄sona virginis marie.
ecclesiastici. 24. In h̄itatione scā corā
ip̄so ministrat. Moraliter v̄r nobis
recipe x̄pm ī domo z mīstrare sibi ma
gna excellētia. Istā grām potestis h̄re
p̄ similitudinē pp̄riā: qz qn̄ amor z hono
re x̄pi recipitis paupes z p̄soas bōe vi
te in domo. potestis dicere q; recipitis
x̄pm in domo v̄ra. Et qn̄ datis z mīnī
stratis paupi. potestis dicē ego mīstra
ui x̄po. Auctas x̄pi Mat. 25. Am̄ amen
dico vob q; vni ex mīnis meis fecistis
mibi fecistis. s. paupib'. Et ī die iudi
cij qn̄ x̄ps laudabit misericordes dicet
Esuriui. z. n̄ dedistis mibi māducare.
R̄ndebūt. dñe qn̄ vidimus te exuriēte;
Et r̄ndebit. Am̄ dico vob q; diu fecistis
zc. Et dar' negatiuā pauperi ē dare ne
gatiuā x̄po. P; ibidē qn̄ dicet x̄ps mal'
ī die iudicij. Discedite a me maledicti
zc. R̄ndebūt. dñe qn̄ te vidim' exuriē
tē zc. R̄ndebit ill'. Am̄ dico vob q; au
nō fecistis uni d̄ minorib' his zc. nec
mibi fecistis. z ibunt hi ī sup̄licū c̄ez
num. Tertium opus vite actiue b. mar
the oīdī cū dī. Martha martha. solli
cita es z turbāis erga pluriā. Ad lra;
b. martha erat multū sollicita ī fuitio
x̄pi. Uidebat sibi q; oēs d̄ domo n̄ fuit
sent sufficiētes. Sollicitabat ācillas sa
mulos z famulas zc. Allegorice. Ist' d̄
ē pp̄rie pp̄riū virgī ma. qz sic p̄mū
op' b. marthe facit p̄ virgīe maria p̄
icarnatiōe. z s; p̄ p̄uersatiōe. Ita ist' d̄
tertū p̄ x̄pi passiōe ī q; martha. i. dñā
fuit sollicita. O quis posset exprimer e
sollicitudinē ei' z turbatōe; quā hūit ī
filiij passiōe. P̄rio v̄go maria fuit solli
cita de saluatiōe humani generis. S;
qz sciebat non aliter futuram nisi per
mortem ignominiosam filij sui turqa
batur ex maternali cōpassione z erat
quasi inter duas molas. quādo ip̄a co
gitabat q; nullus homo poterat solui a
vincul' peccatorū: nec a cathēis dyabo
li nisi filius suus ligaretur a iudeis:

Ecce turbatio. Item sciebat nullū ho-
minem posse euadere illam durā; sen-
tentia; dānationis eterne que dabitur
ī iudicio. Discedite a me maledicti zc.
nisi filius suus xps fuisset morti sentē-
tiatus. Ideo turbabat. Item erat solli-
cita ne aliquis suspēderetur in furca
inferni: sed quia non poterat fieri nisi
prius filius suus suspēderet ī furca li-
gni. ideo zc. Item erat sollicita qz nul-
l^o poterat separari a societate dyaboli
nisi prius fili^o suus associaret a latrōi-
bus. Ecce turbatio. Item erat sollicita
vt hoīes exules a paradiso celesti pos-
sent intrare: sed ecce turbatio. qz non
poterat fieri nisi prius filius suus exu-
laret de ierusalē. Item erat sollicita qz
hoīes haberent coronā glorie. sed ecce
turbatio. qz filius suus primo erat de
spinis coronand^o. Item erat sollici-
ta qz homīes nō poterant habere vitā
eternam. sed ecce turbatio: qz anteq̄
hēant opz filium suuz mori. Pz ergo q̄
dicit martha martha. i. dñā dñā sollici-
ta es. z turbatis erga plurima. Mora-
litez. iam audiūstis turbationem z sol-
licitudinem virginis marie. ī hoc ipsa;
imitari debemus qz fit per pñiam ī q̄
homo habet sollicitudinem z turbatio-
nem. sollicitudinem quia per penitētiā
acquirif vita eterna. sed turbationem
acquirif qñ ex ieiunio vel cilitio dolet
caput. vel stomachus zc. Item sollici-
tudo in alijs penis vel disciplinis qui-
bus vt euadat disciplinas z penas in-
ferni. sed turbatio quādo sentit in cor-
pore ictus zc. Ad hebr. 12. Omnis autē
disciplina in presenti quidem videtur
nō esse gaudij sed meroris. postea autē
fructū pacatissimuz exercitatis per eā
reddet iusticie. Disciplina dñi oīs pñia
zc. Patet hic tota actiua virginis ma-
rię. Modo videamus de vita cōtemplatiua
virgīs marie quaz habuit pfectissime
z significat per magdalēnā. de qua di-
cit euāgelū hodiernū tria. Primū ma-

ria sedens secus pedes domini audie-
bat verbū illius. Ecce vita cōtempla-
tiua. Modo videamus ista si faciunt p
virgine maria. Dicatur quō virgo ma-
ria sciebat qz iesus filius suus ab istan-
ti sue cōceptionis hāit tantā scientia;
q̄tam hz nunc in celo. z ista est doctri-
na generalis oīuz doctoz ī theologia.
Cogitate ergo qñ xps fuit 6. vl. 7. l. 8.
annorum qz virgo maria faciebat ipz
sedere in aliqua cathedra. z ipsa pone-
bat se ad eius pedes. Cogitate qz xpus
dicebat sibi qz poneret se iuxta eū. sed
ipsa ex humilitate zc. Finalr dicebat
sibi. Fili mi dicatis mihi aliqua. Rñō
bat. Mater placet mihi. Quid vultis
qz dicam vobis. Et mater. Fili mi
desidero scire gloriā aīarum btāru;
quō stabunt post vestrā ascensionem.
Si erunt ad dexterā meam. ī celo vel
ad sinistram. Item si erunt supra an-
gelos vel infra. Et iesus. Mater mea
nec sic. nec sic. sed de oībus fiet vna p
gregatio: qz erit vnum ouile z vn^o pa-
stor. Dicatur quō xps dixit virgini qz
sunt. 9. ordines siue. 9. platee fm ioh.
apoc. 21. Prima platea ascendēdo ē an-
geloz; z in ista collocabūtur penitē-
tes qui de peccatis suis p opa pñialia
zc. Scōs ordo ē archangeloz quoz;
p̄iceps ē gabriel. ille mater meaqz nū-
ciauit vobis incarnationē meam. z ī
isto hītabunt misericordes. deuote p
sone zc. O dixit virgo maria ī tam bo-
no puncto sunt nati qui faciūt miseri-
cordiam. Tertia platea ē p̄cipatuz; z
sic de alijs respice ī sermone oīum scō-
rum qui icipit merces v̄ra zc. Cogita-
te qz virgo maria voluit scire in quo
ordie ipsa collocaret. Rñdit xps. Ma-
ter. qz super omnes estis dignior. īō
super omnes eritis collocata ad latus
meum. z oēs tam aīe q̄ angeli vestro
obedient imperio. Ideo de ea cātat ec-
clesia hodie pluries. Exaltata es facta
dei genitrix sup choros angeloz ad ce-

lestia regna. alia die petijt a filio de pe
na dānatorū z societate quā habēt cuz
demōib⁹. Et yhs. Mīr mea sicut sūt in
celo. 9. ordies angelorū ita sūt in inferno
9. carceres dānatorū. Dicat d̄ cauea d̄
9. nodis zc. Et qz maius peccatū fuit
in ordie seraphinorū. iō illi q ceciderūt
de illo ordie sūt in pfundiori carcerē z
habēt mai⁹ tormentū intēsū. z i isto
ordie uadunt blāffamatores dei. Scōs
carcer ascendēdo ē illoz angelorū q ce
ciderūt de ordie cherubi. z in illo ua
dūt ifideles z xpiani i fide dubitantes
z p̄sumptuosi intellect⁹ zc. Tertio car
cer ē tronoz. Ibi collocant q usurpant
oīa bona ecclīastica p̄ symoniā. Quar
t⁹ est d̄nationū. Ibi uadūt mali dñi z
iniusti rectores cōitatum. Quint⁹ ē vtu
tū. Ibi collocant uideatū zc. Sext⁹
est potestatiū. Ibi collocant ipatiētes
in ifirmitatib⁹ uel p̄dies q recipiūt ma
litia z male loquūt p̄ deū. Septim⁹ est
p̄cipatū ubi collocat̄ crudeles. ufa
rij. latrones. z bona mortuoz retinen
tes. Octau⁹ est archāgeloz ubi collocā
tur in deuoti q nolūt audire missā nec
f̄monē. Non⁹ est angeloz ubi collocat̄
ipenitētes. Ecce quō yhs d̄clarauit ma
tri sue zc. Maria ergo sedēs secus pe
des dñi zc. O q̄s fuisse i illo parlamē
to qual̄ p̄solatio. Et alia die dixit vgo
maria. Fili mi ex quo d̄clarastis mihi
gloriā beatorū. z penā dānatorū. non di
cetis igit̄ aliqd̄ de purgatoris. Et ihs
Imo mīr mea. ex quo vultis scire. pur
gatoris h̄ tres carceres s̄m tres p̄di
tōes p̄sonaz ibi penitentiā cōplentiū.
Uide f̄monē defunctorū. Itē alia die
dixit d̄ pueris sine circūcisione decedē
tib⁹. z mō sine baptisimo zc. Ecce vi
ta cōtemplatiua audire vbu⁹ dñi. Ego
mō p̄dicādo teneo vitā actiuā: z dū stu
debā cōtemplatiuā. z vos q deuote au
ditis sermonē facitis vitā cōtemplati
uā. Ergo ut d̄ luc. xi. Beati q audiunt
vbum dei z custodiūt illud. Secundū

opus vite cōtemplatiue beate magda
lene ē. qz qñ martha erat sollicita de
xpi seruitio dicebat magdalene. sorori
sue. Inuetis me. z magdalēa faciebat
aurē surdā. Ideo dixit xpo nō ex impa
tientia. s; dicit̄ glosa. q̄ videbat mar
the q oīs de domo nō fuissent sufficiē
tes ad xpi fuitiū. S; beata magdalēa
dimittebat actiua opa vt vacaret p̄te
plati. Sic virgo maria i xpi ascensioe
qñ vidit filiū eleuari a terra cū aiabus
sanctorū rogauit filiū vt ascēderet cuz
eo. Et xps. Mater mea. vos p̄ aliq̄d̄ tē
p⁹ tenebitis locū meū. p̄solabitis f̄res
meos ap̄los q in dubijs ad vos recur
rent. Ex illo die vita btē marie fuit cō
tēplatiua isto mō. Nā quol; die ipa v̄si
tabat loca sancta. P̄rio nazaret i came
ra vbi filiū dei p̄cepit z quō fuit saluta
ta z p̄templādo sibiā flebat zc. Deide
ibat i bethleē vbi ipm pepit. vbi vene
rūt reges orientis. deim ad templū vbi
40. die obtulit euz. deim ad locū baptis
mi. deim ad desertū vbi ieiunauit. deim
ad locū sepulcri z passiois. 12. annis vi
xit post xpi ascensionē. s̄m altos. 24. z
quol; die visitabat ista loca. Questio ē
hic p̄ istā visitatōez qz dicit̄ beat⁹ Am
brosi⁹ q btā maria nō erat vagabūda
neq; ad publicū vehemens s; geta do
mi amās secū h̄itare. hoc i libro de vir
ginib⁹. Quō ergo dicit̄ hystoria q̄ visi
tabat p̄dicta loca. Cōcordātia bona est
ista. sustinendo vtrunq; . q̄ visitatio
erat quol; die vt dicit̄ ystoria . s; erat
sp̄ial̄ z p̄templatiua vt dicit̄ beat⁹ Am
brosi⁹ z nō recedebat d̄ domo sed ibat
sp̄i. O b̄ndicta pegrinatio z sine picu
lo. d̄ q̄ apl̄s ad gala. 6. Si sp̄i viuimus
sp̄i z ambulem⁹. Dicat̄ d̄ homies z mu
lieres. qz pegrinādo frāgūt sibi collū z
efficiūt peiores: qz alñ vadunt v̄gines
fortes z caste z redeunt p̄gnantes. Di
cat̄ d̄ mulierib⁹ euntib⁹ romā t̄pe in
dulgentie z dormiētib⁹ mixti in paleis
vt dixit hospitalaria magi stro vincētis

ultra pericula corporalia quot sunt pericula
animarum. et religiosi et clericis cunctis ierusalem
quod non possunt dicere officium neque
missam. Iam spiritualiter fiat illa peregrinatio
hodie. et cotidie potestis ire nazaret
ad cameram ubi filius dei fuit incarnatus.
et sic de aliis locis. Tertium opus vite con-
templative beate magdalene est istud quod
dicit thea. Optimam partem elegit sibi ma-
ria. Ecce hic historia hodierna. Dicatur
quomodo postquam transierunt. id est. anni. sed aliquos
24. virgo semel orabat d. O fili. tot anni
sunt quod ego super iter iudeos et apostoli sunt per
mundum dispersi. id est. recipiatis me vobis
secum. et stabat. Christus dat hic exemplum in
matre sua quod vult quod paradus arden-
ter desideret. Et statim apparuit ei ange-
lus gabriel salutans eam et portans ramum
palme. Et tanta erat claritas angeli quod
virgo subito eam non cognovit. Iam petijt
eius nomen. Ramus ille significat victoriam
quam virgo maria habuit de mundo per humili-
tatem. et dyabolo per paupertatem. de carne per
purissimam virginitatem. Dicatur quomodo petijt
dno. Primum ut apostoli essent in sua sepul-
tura. Secundum quod nullus dyabolus foret in suo
obitu. Non credatis quod eos timeret sed
abominando. quod tanta mala faciat. Sic et
rex qui non permittit quod homo crimino-
sus veniat coram eo. non quod ipse eum timeat
sed quod eum aboret. et virgo maria obtinuit
Dicatur quomodo omnes apostoli subito dum predicabant
rapiebantur a nube et portabantur iherusalem ad
domum virginis. Dicatur quomodo populus admira-
batur quoniam apostoli ab eorum aspectibus amove-
bantur per nubem et inveniunt se omnes ad por-
tam virginis dicentes adiuventur: quare con-
gregavit dominus et cetera. Iohannes qui primo vene-
rat dixit eis rationem. quod pro obitu virginis
marie. et paulus et dionysius fuerunt ibi. Di-
catur quomodo professionaliter huius exhibuerunt
virgini reverentiam. Primo petrus et andre-
as et cetera. Et virgo maria. cum magna leticia re-
cipiebat eos d. cum sitis fuerunt quod fecerat
christus filius suus et penas quas erat passus. spe-
cialiter beatus paulo d. O paulus in tali loco

fuitis captus pro filio meo. Et dum sic lo-
queretur virgo. adest christus salutans matrem.
Auc benedicta que vitam precepisti et gloriam in-
venisti. Ad quem virgo. Paratum cor meum
deus paratum cor meum. in capite libri. s. per
destinatorem. scriptum est de me ut facerem
voluntatem dei mei. Dicatur quomodo salutaba-
tur a sanctis angelis et beatis quod cum christo
venerat. Est quomodo hic si istud gaudium est
maius aliis gaudiis. magna sunt nuntia-
torem in quo facta sunt mirabilia dei et nativitas
et apparitorem et resurrectorem et cetera. Non
dicatur per similitudinem de pulchra puella
seu domicella que multum gaudet quoniam tra-
ctatur ut habeat virum. magis quam desponsatur
et maritus quam iam desponsata a viro suo vi-
satur et plus quam sponsus mittit sibi ioca-
lia pretiosa. magis quam sponso dat magnam
officium in domo regis. super omnia gaudet
plus in die annuntiatorem de qua multum gau-
sa fuit virgo maria. Incarnata facta fue-
runt in die natiuitatis in pergameno virgi-
neo scriptum. s. uteri virginis. Sponsa
haec in die appitionis in presentia trium
regum. Sponsus christus visitavit sponsam
matrem suam in die resurrectorem. Acce-
pit officium in curia celesti. sine celi em-
pirei in die ascensionis. Misit iocalia in
die pentecostes. Sed hodie est dies nu-
ptiarum. quoniam sine dolore et pena tradi-
dit animam suam in manibus filii sui.
Et ministri. id est. angeli psallentes prece-
debant. Et sic aduoca est ad domum
sponsi ad gloriam paradisi. Non solum
in anima. sed christus post eam suscitavit.
Et in corpore et in anima vivit et regnat
in eternum. Ergo optimam partem ele-
git sibi maria. Dicatur hic moraliter
quomodo quilibet debet desiderare istam
gloriam. Non enim sumus ut bestie que respici-
unt solum terram. sed deus fecit nos re-
ctos. ut paradisum desideremus. Ideo
dauid. Quomodo desiderat cervus
ad fontem. et cetera. Amen.

In festo beati bartolamæi apoli.

Us amici mei estis: Jo. is. Sic
torum officium et solennitas hodi-
erna est beati bartolamei. ita erit
et primo noster. Et si placet deo habebimus
bonas doctrinas ad instructionem vite
nostre et informationem animarum. Sed primo salu-
tes ergo maria. Ceterum ostendit in ecclesia
et declarat quod iter omnes sanctos qui fuerunt a
principio mundi. sunt. et erunt. maiores in
scitatis. excellentiores. et magis illumi-
nati fuerunt apostoli. prima. se. q. i. os. ar. 4.
Et est bona ratio: quia quilibet christianus indubie
credit quod christus est principium fontale totius
scitatis et perfectionis. Jo. quinto sancti si-
ne precedentes christum siue sequentes fue-
runt christo priores. tanto fuerunt san-
ctiores digniores et excellentiores quia
erant iuxta principium fontale totius san-
ctitatis. Et quia apostoli sicut fuerunt cum eo stan-
tes. comedentes. bibentes. ambulantes etc.
tunc maiorem scitatem habuerunt. Dicitur hic quod
ordinatio mundi est secundum digitos manus
quorum medium est longior. Cogitate quod di-
gitus longior est plenitudo temporis in quo ut dicit
paulus ad gal. 4. Misit deus filium suum etc.
quia tunc creditur mandatum fuisse plenius
hominibus quam unquam fuerit. Et primo in princi-
pio mundi fuerunt patriarche sancti et perfe-
cti. deinde prophete. Et quia erant iam christo pro-
pinquiores. id est sanctiores. in tempore quod dixit
deus exo. 6. Ego deus qui apparui abraam
ysaac. et iacob. et nomen meum adonay non
indicavi eis. scilicet patriarchis. Nota nomen
meum adonay. id est essentie et providentie.
Et iter prophetas iohannes fuit sanctior quia
fuit circa principium fontale christum quem
digito ostendit. et ipsum baptizavit. In
tantum quod de eo dixit christus Luc. 7. Inter
natos mulierum etc. Et loquitur de pa-
triaribus sanctis. Non credatis quod maius
sit apostolis. sed prophetis et sanctis ve-
teris testamenti. quibus a christo preparat quod di-
xit. Inter natos etc. Propter hoc dicit luc.
7. Dico. n. vobis maior iter natos mulierum
propheta iohanne baptista nemo est. Pro ergo quod
parabat promissis sanctis. Deum venit principium

fontale totius scitatis christus ipse. Et illi qui
cum eo fuerunt comedentes etc. receperunt
maioris dignitatem. claritatem. scitatem etc.
Jo. apostolus ad rom. 8. Nos ipsi primitias spi-
ritus habentes. gloria. scilicet. tempore primo et ceteris ha-
bundantius. Deum venerunt martires sancti
et benedicti. sed nec in tanta scitatis ut apostoli
deum professores etc. Ex ista ratione iohannes
qui fuit antiquus sanctus christus fuit propinquior et
propinquier factior fuit singulis amicis
christi Jo. 3. Amicus spiritus sancti. scilicet. iohannes. qui stat
et audit gaudio gaudet. Et apostoli de donis
scitatis fuerunt primi et simul cum christo. fue-
runt sanctiores et magis amici christi. Et
dicit plus quod amicus est alter ipse. Jo. dicit
christus ad apostolos thema. Vos amici mei
estis. Dat; thea. Non restringendo istam
materiam universalem de omnibus apostolis ad b.
bartholomeum. inuenio quod per tria habet
amicitiam dei. quia tria si volumus habere nos eri-
mus sibi similes non dico equales.

Primum est spiritualis oratio.

Secundum universalis subiectio.

Tertium martirialis afflictio.

Propter quod dicit christus b. bartolomeo singulis
et nobis generaliter. vos amici mei estis.

Dico primo quod b. bartolomeus habet amicitiam
specialem cum christo per spirituales orationes. Res-
piciendo. colloquendo. et conversando amicitia
et amorem generat inter duas personas. Ista
tria sunt in deuota et spirituali oratione in qua primo
respicit et contemplatur christus a capite usque ad pe-
des. Primo caput spiritus cordatum. aures
vituperatas per blasphemias. maxillas cola-
phizatas. manus eleuatas et sic de alijs. Et
sic amorem intrat in corde reuerendo tantam pulcri-
tudinem nostri redemptoris sic deturpata etc.
Secundo colloquendo. rognando. dicendo digne
pacatis mihi. ego sum in tali peccato siue de-
ctu. id est digne inuictis me. et sic intrat amor
Tertio conversando. contemplando quomodo christus sedet
in mensa eternitatis. dormit cum eo contemplando
requiem christi. Iste modus habetur amicitia cum
christo per. 22. Qui diligit cordis munditiam
per gram labiorum suorum habet amicum regem.
Mundicia cordis est separari a mun-

dantis negotijs. et oroni et cōtemplatōi
vacare. Ita fecit b. bartholomeus. Au-
dite singula de eo quod d̄ nullo alio legitur
Ita erat deuotus quod dicit historia quod ora-
bat centies flexis genibus per diem et centies
per noctem. Si ergo ex oratione consequitur christi
amicitia ergo etc. Sed quomodo intelligitur quod cen-
ties in die etc. Dico quod sic intelligitur. Nam x.
excellētie legitur de deo. in substantia tri-
nus. et vii. s. Potētia. Sapientia. Boni-
tas. Creatio. Subernatio. Redēptio.
Bēdictionis. Cōdemnatio. Purificatio. et
iudicatio. Et quę istarū excellentiarū
h; x. effectus et x. decies sūt. e. pp̄ ista cen-
ties in die flectebat genua. Dicat practica
quomodo prius signabat se. et ostēde signare ad
signādo rōnes. Deīn cōtemplabat pri-
mū effectū potētie dei totū mundū sub-
stāntiā et post dicebat orōnē a christo ordi-
natā. s. p̄r noster. et post surgebat. deīn
iterū flectebat genua et signabat se: quia
cruce christi clavis ē paradisi et sicut quod vult
camerā intrare ostium aperit etc. Ita d̄ celo
et cogitabat. Scdm̄ est quod oēs creature
sūt nihil respectu dīne maiestatis. et p̄
dicebat p̄r n̄r. et sic de alijs etc. Ecce quod
re dicebat etc. Si ergo ex sp̄iali orōne
creatura potest assequi christi amicitia. et beatus
bartholomeus etc. possumus dicere quod ē ami-
cus dei. recordās de christi v̄bo. Oportet
sup̄le quod vult esse amicus dei. semper orare
s. mane et sero. et nō deficere. Moralr̄ n̄
ost̄ nos orare centies in die. sed decies d̄
die. et decies d̄ nocte. nō curādo d̄ effe-
ctibus illis sed p̄templando illas. x. excel-
lētias. Prius signādo se et purificādo cor
cogitādo potētiā d̄i quod de nihilo cōficta
creauit. Et quā senties cordis dulcedie
dicat p̄r noster etc. Secūdo cogitādo ei
sapientiā quomodo oīa scit et videt et nihil la-
tet eū nec abscondet. et sic dicat s̄m p̄r
noster. Tertio in bonitate: quia quicquid fe-
cit amore hominū fecit. quia ipse nō indi-
gebat celo nec terra. et sic de alijs. Quar-
to creationē oīum in diuersis gradibus et
generibus. Quinto gubernationē quomodo p̄

uidet oībus de victu vestitu etc. nec de-
ficit nec superest in capite ani. Sexto re-
dēptō: quia ne aliquis credēs et obediēs
suspendat in furca inferni voluit suspē-
di etc. Septimo gl̄ificationē in aīa et cor-
pore beatis in die iudicij. Octauo cōdē-
nationē. cū q̄to rigore damnat ipenitē-
tes et venit timor cordis etc. Nono pu-
rificationē aīarū in purgatorio. Decimo
iudicationē iudicij ḡral̄ in quo erāt bōi
ad dexterā. mali ad sinistrā etc. Ecce quod
re de scis p̄dicant virtutes ut recipiāt in
exēplum. Iō dauid in ps̄. 65. Bēdixit
deus quod non amouit orōnem meā et misē-
cōdiā suā a me. gl̄o. augustini. Nō am-
moueat a te orō tua. et non amouebit
a te misericordia diuina.

Dico secūdo quod etc. p̄ vniuersalē subie-
ctionē. quia oībus p̄ceptis dei fuit obediēs
Ideo d̄. ioh. 15. Vos amici mei estis si se-
ceritis quod ego p̄ceptio vobis etc. Si dicat
quod fuit obediēs. x. p̄ceptis nō est magna
laus. quia oēs tenent obedire. Sed ipse fu-
it obediēs. x. p̄ceptis et cōsilijs et etiā
mādatīs ap̄licis que oīa seruauit. Prece-
pit christus ap̄l̄is etc. d. illō. Mar. vlt. Eun-
tes in mundū vniuersū p̄dicate euāgelii-
um oī creature. vbi christus ostēdit locum
vbi est p̄dicandū. s. in mundū vniuersum.
Nō solū in vna villa vel citate vel p̄u-
cia. Recte ostēdit eis modū quē tenet sol
quod quā erit illuminat. calefacit. et facit fructi-
ficare totū mundū. nec gescit in vno loco
etc. Secūdo ostēdit materiā p̄dicandā dū
dicit euāgelium nō dicit v̄gilium. dante
sen onidiū. quia poete dānati sūt. sō corū
doctrie neminē saluāt lz auribus place-
ant etc. Si dicat. Et nūquid nō possumus
p̄dicare vet̄ testamentū: quia dicit p̄dica-
te euāgelium. Respondeo quod p̄dicat bibli-
am non p̄dicat nisi euāgelium. quia ve-
t̄ testamentū nihil aliud ē q̄ euāgelium
figuratū. et nouū testamētū expressatū
Et ista sūt v̄ba dei quod cōuertāt gētes et
tāgunt corda. Iō ap̄l̄s ad ro. p̄rio. Nō

erubescio predicare euāgelium. s. figuratum
vel expressatum. vnt. n. dei ē i salutē oī
credēti. Tertio ondit psoas qb' ē pdicā
dū. q' oī creature n̄ solū xpīatis ad pso
lādū aias. s; et pueris iudeis agarēis
qz virtus dei ē i salutē oī credēti. Istō
pceptū optie seruauit b. bartolameus.
Dicat quō i receptiōe spūsci incepit p
dicare in ierlm̄ vbi multos puerit de
iudeis p iudeas. z sic pdicādo iuit quo
usq; puenit ad vltimā idiā. Secundū
pceptū xpī ad aplos fuit de bellando.
O in qli bello ibant apli. Moderni pdi
catores uenerūt tpre pacis z pdicant
iter xpīaos. s; apli iter ifideles z phos
pdicabant doctrinā altissimā nouā. sic
de trinitate icarnatiōe. de xpī passiōe.
de sacramēto altaris disputātes cum
phis zc. militabāt p nāz q' dat ifirma
tes. p demōes. z p mōtē. suscitādo mō
tuos. curādo ifirmos. expellēdo demo
nes Mat. x. hos xp̄s misit pdicare ifir
mos curare. mortuos suscitare. lepro
sos mūdare. demōes eicē Mat. io. Ad
praticā de bello b. bartolamei. Postq;
pdicauit de trinitate. s. q' ē vn' deus i
essentia. z trin' i psonis. stat' phi p. ml
tiplicatis suppositis. i. idiuuiduis neces
se ē vt essentie multiplicētur B. barto
lame' rñdebat d. De hoc verū ē i crea
turis sed n̄ i creatore. ad quē phi nō p
uenerūt. Et ad pban̄ suscitabat vnū
mortuum d. Sic tres psonē dīne sunt
vn' de'. ita aīa corp' z vita sunt vnū
i te. surgas. Et mortu' surgebat. Idē
postq; pdicauerat de icarnatiōe phi. p.
Nā ifiniti ad ifinitū nulla ē pportio. re
gula ē phie. 8. phisi. Lū ergo p̄mū p̄n
cipium sit ifinitū zc. Rñdeo q' ifiniti
ad finitū nulla ē pportio cōlūtat' vlt
mēsurabilitatis. s. p mēsurā vel cōlūta
tem. s; ē pportio causalitatis. Et b̄ est
necessē: qz p̄mū p̄cipiū ifinitū ē cā si
niti zc. Ad pban̄ istā veritatē curabat
leprosus vel surdū zc. Idē de passiōe
ne sibi credētes z obediētes suspende

rētur i furca iferni. Phi p. Frustra
fit p plura q' pōt fieri p pauitiora. Cum
ergo de' solo vbo posset saluare totū
gen' hūanū. qd o; eū zc. Rñdeo q' re
gula h; vū zc. Frustra fit p plura zc.
si ita bñ fiat. Et ad pban̄ b̄ curabat mu
tū. Idē d' sacramēto altaris qd fuit ma
gne difficultatis ad credēn̄ phis dicēti
bus p. Loc' z locatū debēt pportōari
vt p; 4. phisic. Rñdebat b̄ vū ē nāl'r.
s; istō ē supra nāz Ad pban̄ b̄ curabat
ifirmū zc. Patēt bella q' xp̄s rāgit i dcā
auēte. Mat. io. hos misit xp̄s. Tertiu
pceptū fuit d' pauprate Mat. x. Nolite
possidē aur. neq; argētū. neq; pecūia;
i zonis vris. n̄ perā i via. neq; duas tu
nicas. neq; calc. am̄ta. neq; virgā. cuz
ista pauprate p̄tebāt gētes. Dicebāt
enī gētes. nihil volūt isti a nob' zc. Di
cat hic miraculū q' fecit i idiā de cura
tiōe filie regis a demōio. z quō rex mi
sit sibi tot. z nihil voluit. Dicat quō p
uertit regē z oēs de illa ciuitate. Ecce
bellū suū. Ita si nos mō essem' boni. z
n̄ diligēmus tm̄ bona t̄palia. nō solum
xpīani sed ifideles puerterēt. S; quia
sum' male vite. n̄ solū ifideles n̄ puer
tūtur. s; xpīat' pdūt fidem.

Dico tertio zc. Per mirabilē afflictōez
Per martiriū. n. hō acqrit aicitia; dei
Judit. 8. P̄r n̄r abraā tēptatus ē z per
multas tribulatōes pbat' dei amicus
effcūs ē. Nō. 4. mātiria b. bartolōei q'
ponūtur a quatuor autēticiis doctorib'
Dicat quō p' cōuersionē polemiij regis
astiages fr' polemiij misit mille hoies
armoz ad capien̄ b. Bar. zc. Primum
martiriū qd sibi dedit fuit fustibus ce
sus ita fortiter q' miraculū erat q' nō
moriebat i quolibet ictu. Dicebat ihs
ay ihs ay ihs ay. Optia medicīa ē ista
Istud tormētum ponit b. Ambrosius.
Scdm tormētū ad maiorē sui penā fuit
crucifixus v̄sis pedib' in altū. Et istud
ponit magr doroteus. Tertiu tormētū
fuit. Postq; fuit a cruce depositus fuit

excoziatus. Cogitate penam. Istud tor-
mentū ponit theodorus. In tantum q̄
dicat aliq̄ q̄ cū pelle i collo p̄dicabat.
Quartū tormentū ē q̄ fuit decapitatus.
Istud tormentum ponit historia. Si ez
goz ex martiriali afflictione quis efficit
amicus dei. ergo zc. Moraliter si volu-
mus intrare paradysum oportet q̄ in
his quattuoz tormentis simus similes
b. Bartolomeo. Primo q̄ simus bacu-
lis celi. Dicatur de quolibet statu. Quā
aliquis i aliquo statu p̄uertitur ad deū
z incipit bonam vitam. statim veniunt
percussiones derisionum zc. 2. tim. 3.
Omnes qui pie volūt viuere i xp̄o ihu.
persecutionem patiētur. Secūdo vt simus
crucifixi. Crux significat p̄niam quam
debemus subistere. Ad gal. 5. Qui xp̄i
sunt. carnem suam crucifixerunt cu;
vicijs z p̄cupiscentijs. Tertio vt simus
excoziati. Si habetis pellem leoninam
superbie z vāitatis humiliemini. Idē
de auarijs si habent pellem vulpinam
excoziari. restituendo vsuras. Dolor ē
si o; restituere vsuras. Job. 2. Pellem
scilicet male vite. vsure luxurie zc. p̄
pelle. s. anime. z cuncta que habet hō
scilicet substantia; dabit pro aīa sua.
Quarto opōtet decapitāi. Caput vnde
venit omne malum est superbia z pre-
sumptio. quando homo presumit z su-
perbit de uanitate sua. scientia. vel i-
gēto zc. o; decapitari. Ecc̄l. 10. Initiū
oīs peccati ē supbia. Rogemus ergo
deum. Amen.

In festo beati Augustini confessoris.
Ucerne ardentēs in manib⁹ ve-
stris. Verbum istud hēt textua-
liter luc. 12. Et officialiter i euā-
gelio presentis solēnitatis. Sicut scitis
hodie per totū mūdum fit festum illi⁹
magni z gloriosi doctōis b̄ti augustini
c̄pi. etia; de eo erit p̄ns sermo noster.
maxime quia si placet deo. i sua bona
vita iuuenimus multas bōas mās spe-
culatiuas z morales. Sed vt deus det

nobis suam gratiam abundantissime.
salutetur prius virgo maria. Pro bre-
ui declaratiōe verbi p̄positi z materie
predicāde. sciēdū q̄ in sacra scriptura
virtutes infuse q̄bus deus doctor v̄ru-
tum scificat animas humanas. dicun-
tur lucēne ardentēs. Rō. quia sicut ca-
mera obscura z tenebrosa illūinat z
pulcrificatur lucernis ardentibus. sic
camera cōscie humane illuminatur z
pulcrificatur p̄ tenebras z turpitudinē
peccatorum virtutibus a deo infusis.
Quādiu autem homo est in peccatis z
mala vita. camera cōscie est obscura z
tenebrosa. Sed quando de⁹ accēdit in
ea lucernas virtutum. tunc efficitur
clara z pulcra. z de⁹ vult inhabitare.
Prover. 8. Delitie mee esse cū filijs ho-
minum. s. in cōscientijs illuminatis.
Sicut verbi gratia cōscientia persone
vane z pompose z superbose tenebrosa
est. z habitatio demonum. sed quando
placet creatori q̄ illuminatur lucerna
virtutis humilitatis cordial. dimittē-
do pompas z vanitates. tūc est pulcra
z clara z hitatio dei. Itē d̄ p̄ auara.
cameram conscientie habet obscurā
plenam pulueribus. quia non curat ni-
si de terrenis bonis. sed quando in ea
accenditur lucerna virtutis pauperta-
tis spiritualis efficitur pulcra. qz licet
habeat multas pecūias de bono iusto.
non ponit in eis spem nec cor. sed ma-
nus recipiendo necessaria. alia distri-
buit zc. Item p̄sona luxuriosa. camera
eius cōscientie nō ē nisi domus po. co-
rum. sed quādo a deo accenditur lucer-
na virtutis castitatis cōporalis ē clara
z pulcra zc. Idem de p̄sona iuidiosa vt
habeat officium. regimē zc. eius p̄scia
ē camera dyaboli: qz vt d̄ sapi. 2. Inui-
dia dyaboli mōs itrauit in orbē terra-
rum. Sed qñ accendit lucerna virtu-
tis dilectiōis fraternal. efficitur p̄cra
z clara. Idem de p̄sona gulosa excessi-
ue comedēdo. z bibēdo. ieiunia eccl̄ie

frangendo. sicut pransi missam audiendo
sed quoniam accendit lucerna virtutis absti-
nentie virtualis etc. Idem de persona ri-
rosa quoniam non vult remittere iniurias. sed
tamen odium in corde cum desiderio vindicte.
sed quoniam accendit lucerna virtutis patien-
tie. camera eius efficitur clara et pulchra
Quia sicut deus noster et rex ihesus christus
fuit patiens remittendo etc. quanto magis nos
quod sumus vermes etc. Idem de persona acci-
diosa. s. n. laboratis ad congregandum bona
spatialia. s. virtutes et merita. accidiosi
estis. Sed non illi qui laborant pro bonis
terrenis congregatis. diligentes dicuntur.
qui autem in bonis spiritualibus negligentes
dicuntur. sed in fine patebit quoniam tales ve-
nient coram christo. et nullum lucrum portabunt
mittentur per christum ad hospitale misero-
rum; ad infernum. sed quoniam accenditur lucer-
na virtutis diligentie etc. Patet ergo ratio
quod virtutes infuse quibus iustificatur
aie domini lucerne ardentes. Auctoritas
allegorice. dixit deus pater filio suo iesu
christo ero. 25. Facies lucernas. 7. et ponas
eas super candelabrum mentis huma-
ne ut luceant ex aduerso. Ad litteram
fuit dictum moysi. allegorice christo. 7. lu-
cerne sunt. 7. virtutes predictae. Non fa-
cies lucernas. 1. virtutes. 7. quia ipse christus
facit eas in anima per infusionem. Ideo
dauid vocat christum dominum virtutum. ps. 23.
Dominus virtutum ipse est rex glorie. et po-
nit eas super candelabrum mentis hu-
mane. Nota ut luceant ex aduerso. quia
contra peccatum; superbie supple ex oppo-
sito lucet lucerna humilitatis. contra pecca-
tum auaricie. lucerna spiritualis paupertatis
Contra peccatum luxurie. lucerna casti-
tatis. Contra peccatum inuidie lucerna
caritatis. Contra peccatum gulae. lucerna
abstinentie. Contra peccatum ire. lucerna
patientie. Contra peccatum accidie lucerna
diligentie. De huiusmodi virtutibus lo-
quor ego in themate beato augustino
d. Breue augustine. Lucerne ardentes. su-
ple sunt in manibus vestris. Non dicit

solum in auribus. nec in oculis. nec in
ore. sed in manibus. quia multi habent
predictas virtutes solum in oculis legē-
do virtutes. quia sunt apti et scientes.
sed eorum vita est viciosa etc. Alij ha-
bent predictas virtutes solum in labijs
eas predicando etc. sed eorum vita est sca-
dalosa. De istis dicitur. lucerne arden-
tes in oculis vestris vel in labijs vestris
Alij habent virtutes solum in auribus
ut vos modo et illi qui audiunt sermo-
nes. et audito sermone nihil ponunt in
opere. Istis dicitur. lucerne ardentes
in auribus vestris. Non sufficit habe-
re virtutes in oculis nec in labijs.
nec in auribus. sed in manibus. scilicet quod
sicut legunt. audiunt. vel predicant.
ita seruent et faciant opere. Et quia
ita fecit beatus augustinus. Ideo iterum
possumus sibi dicere lucerne ardentes
in manibus vestris. id est virtutes ani-
mam pulchrificantes. non solum in ocu-
lis contemplando. nec in auribus audie-
do. nec in labijs predicando. sed in ma-
nibus opere seruando. Et potest verifi-
cari de eo vna prophetia zacharie que
angelus suscitauit a somno d. zach. 4.
Quid tu vides. Et dixi. Vidi et ecce can-
delabrum aureum totum et lampas eius
super caput ipsius. et septem lucerne
eius super eum. Nota candelabrum au-
reum totum est beatus augustinus.
Alij doctores dicuntur lucerne. Nota
nemo accendit lucernam et in abscon-
dito ponit nec sub modio. et ad litteram
christus vocat quemlibet doctorem lu-
cernam. sed super candelabrum. s. bea-
tum augustinum. quia audeo dicere quod
omnes doctores qui venerunt post eum
sustentantur super eius doctrinam san-
ctam. puram. catholicam auri purissi-
mi. sine errore falsarum opinionum.
Et quilibet doctor est contentus ad pro-
bandum dictum suum si potest habere vnam
auctoritatem beati augustini Non. Et lam-
pas eius. s. sapientie super caput eius

2. 7. lucerne ei⁹. i. 7. virtutes q̄s hūit
p̄. 7. peccata mortalia de q̄bus nunc
volo predicare.

- Prima ē humilitas.
- Secunda paupertas.
- Tertia castitas.
- Quarta caritas.
- Quinta abstinentia.
- Sexta patientia.
- Septima diligentia.

Prima ei⁹ virtus ē humilitas : qz ī eo fuit
maxia v̄tus : qz dicit apl̄s. i. ad cor. 2.
q̄ sciētia inflat. Cū ī aliqua villa l' comi
tatu est aliq̄s doctor famosus tot⁹ est ī
flat⁹ vento sup̄bie. Sed beat⁹ augusti
nus ī toto orbe famosissimus z maxius
o⁹ u; sciuit se humiliare. Cū aut̄ adhuc
esset puer fuit ita subtil' z īgenosus. q̄
p se sine maḡo didicit. 7. artes libe
rales pro q̄bus mō vnus hō īdigeret .
7. ānis ad sciēdū . tñ cū toto hoc habe
bat cor hūile. neminē despiciebat. nec
disputādo aliq̄s p̄fundeat. Ex ista hūi
litate o⁹ n̄ib⁹ matris fuit p̄uersus : qz
p. 30. annos fuit de errore māicheoz.
post cōuersionē nolebat h̄itare ī citati
bus nec v̄llis : qz erat ita famosus q̄ ti
mebat vanagloriā. sed stabat in domo
extra citatē ī possessionib⁹ suis. Unde
cātat eccl̄ia. Post mortē m̄ris reuersus
est augustin⁹ ad agros p̄prios vbi cū
amicis zc. Valeri⁹ aut̄ ep̄s yponensis
audita sua fama. cupiebat eū habere ī
sua eccl̄ia. Eodem tpe ī citate yponēsi
erat qdam magnus diues v̄farius z
male vite q̄ misit augustino q̄ ad eū
accederet. vt v̄bum ex ore suo audiret
z seculo renūtiaret : Propter qd̄ augu
stin⁹ illuc statū iuit. hoc sciens valeri⁹
ep̄s retinuit eū. z l; iūtū in presbiterū
ordīauit. qz ad tñ officiū se indignū re
putabat d. O miser. Et nūquid os meū
est dignum aperire celum. z manus
mee tractare x̄m dñm meū. z corp⁹
meū vt sit x̄pi sepulcrū. Sed hodie ordi
nant iuuenes q̄ nō habēt etatē. nec sci

entiā. nec v̄tutes. nec cōscientiā. nec
deuotionē. s; ribaldi luxuriosi zc. z vo
lunt ordīari zc. Nunquā b. Frācisch⁹
voluit ordīari ex quo fuit dyacon⁹. s;
dixit. sufficit ex quo sum dyacon⁹. non
reputo me dignū ad officiū sacerdotij
cū tñ fuisset sanctissim⁹. Idem de b̄to
laurēcio z vicentio zc. Qui statū post
q̄ fuit cleric⁹ monasteriū clericoz insti
tuit z incepit viuere fm regulā sub s̄a
ctis apl̄is p̄stitutā. Et valeri⁹ ep̄s pote
statē augustino tribuit : ut p̄ morē orie
ntalis eccl̄ie corā se ī eccl̄ia predicaret
Unde cū multi ep̄i de hoc murrura
rēt. De hoc valeri⁹ nō curabat dūmō
per eū fieret qd̄ p se fieri nō valebat.
Lept aut̄ beat⁹ valeri⁹ formidare ne
ab eo beat⁹ augustin⁹ tollerēt. z ab
alia citate in ep̄m peterēt. Impetravit
aut̄ ab archiepo ut ip̄e cederet. z aug.
yponēsi eccl̄ie in ep̄m p̄moueret. S;
cū hoc aug. oio recusaret. cōpulsus tñ
z coact⁹ substiuit. at succubuit. z ep̄a
tus curā suscepit. Rō recusatōis erat
qz antiqui sancti z ep̄i pl⁹ curabāt de
aiabus q̄ de redditib⁹. Mō est oppositū
qz nō cōsiderāt piculū aie s; pōpā mun
di z vanitatē. Non sic aug. q̄ optime re
cordabat̄ d̄ illa auctōitate. Sapi. 6. Ju
diciū durissimū in his q̄ p̄sunt fiet zc.
Ecce p̄ia virt⁹.

Secda fuit paupertas sp̄ialis. L; n. ep̄at⁹
fuisset magn⁹. par tñ expendeat p se
nō curādo de illa iuridica auctoritate
q̄ dicit q̄ de redditib⁹ ep̄atus debēt fie
ri tres ptes. P̄ia p eccl̄ijs reparādis.
Secda p pauperib⁹ sustentādis. Tertia
p se. Imo d. c. ptibus aug. vix retine
bat vnā p se qz simplr erat idur⁹. Me
li⁹ induit mō vn⁹ cleric⁹ simplex sine b̄n
ficiat⁹. q̄ tñ vn⁹ ep̄s. Et si aliq̄n ciues
faciebāt sibi vnā vestē p̄tiosam recipie
bat eam z vendeat. z postea eme
bat sibi aliam rudem. z alias pecuni
as dabat paupib⁹. Ip̄m. n. dixisse legit⁹
Fateor de pretiosa veste erubesco. z iō

cum daf mibi vendo eas . vt qz vestis
cois esse no potest ptui sit coe. Itē no-
lebat hēre vasa aurea nec argētea. nisi
coclearia vt dicit ystoria . Quid ergo
faciebat de alijs rebus? Dicit histo-
ria qz distribuēbat paupibz . viduis . or-
phanis . z captiuis . p debitis zē . z quā-
do nō sufficiebat reditus accipiebat ca-
lceas supfluos . Dicit ystoria . De vasis
dñicis pp paupes z captiuos iubebat
frangi z cōstari z idigentibz dispensa-
ri . Nō aut paupes moriunt fame . z
captiui abnegāt fidē ihu xpī: qz tot sūt
vanitates z supfluitates qz nō sufficiūt
reditz . Quantū expendūt mīres in or-
namentis . caudis . manicis . z camisijs
pictis . Itē qm expendūt homies i va-
nis ornamētis . Itē de supfluitatibus q
fiunt in ecclijs in opibz z localibz . Plz
gaudet de de sacerdotibz vtuosis . qz
de edificijs sumptuosis . Jō aug . non p-
mittebat qz in sua sede fierent edificia
nimis sūptuosa . nec bñificia de vsuris .
s; qz restituerēt . Itē si alijs aīn dimit-
tebat ecclīā herēdē . b . aug . querebat si
illehēbat aīcos paupes . z si sic ille di-
mittebat hēditatē . S; mō zē . Ecce pau-
ptas spūalis sciens regulā xpī d . luc . 12 .
Uidete z caueate ab oī auaritia . Nō ab
oī ergo ab vsura . furto secreto . rapina
a retēione decimarz zē .

Tertia fuit castitas ex quo fuit cōuer-
sus . z presbiter . z ep̄s factz . nō pmisit
qz soroz sua sancta z deuota . nec nepo-
tes sue filie fratris sui qz deo piter ser-
uiebāt intrarent palatiū ei . Dicebat . n .
qz si de sorore vel de nepotibz nulla pos-
set oriri mala suspitio . tñ qz tales pso-
ne sine alijs sibi necessarijs eē non pos-
sent . z etiā alie aduenirēt de qbus pos-
set oriri suspitio . nūqz cū mulier sola lo-
qui volebat . diligēs famā suam . z dan-
do alijs bonū exemplū . Jō Jeronimus
ad rusticū monachū dicebat . Mulierē
quam bene cōuer santem videris . mēte

dilige nō corporali frequentatōe . Ita
dz facere quilibz qui vult caste viuere z
honeste . Unde ap̄ls . i . tim . 3 . Dz illum
testimonū habere bonū ab his qui so-
ris sūt ut nō in obprobriū incidat z in
laqueū dyaboli . Nota i obprobriū . s .
laicoz . Et i laqueū: qz sicut aues capiū-
tur laqueo . ita layci capiuntur in mala
vita ecclesiasticoz .

Quarta v̄tus erat caritas . Ita erat in-
flamatus caritate erga deū . qz quādo
celebrabat semp flebat . sicut cera ad
ignē liquefit . ita ei⁹ cerebrū i lacrimis
Item circha proximū . Visitabat dilige-
ter ep̄atum . forte bis vel ter in anno .
Ibat predicādo . z pueriebat peccato-
res ad penitentiam . infideles . iudeos
agarenos . z pagāos ad fidē catholicā .
Tanta erat i corde ei⁹ caritas . qz oēs
volebat saluare sciens illud v̄bu; ap̄li
ad phil . primo . Dz vt caritas v̄ra ma-
gis abundet .

Quinta virtus fuit abstinentia . Vitaz
xpī tenuit . Nō comedebat carnes . so-
lum semel i die comedebat . semp fuit
sibi tempus quadragesime . Dicit histo-
ria . Mensa frugali usus est . z inter ole-
ra z legumina propter infirmos z ho-
spites plerūqz carnes habebat . nō di-
cit qz comedebat . In ipsa mensa ma-
gis lectionem aut disputationem dili-
gebat qz epulationez . Tria a beato am-
brostio se didicisse ait . Primum qz vxo-
rem cuiqz nunqz peteret . Ratio . ne illi
inter se si non cōuentant sibi maledi-
cant . Secundum qz militare volentes
ad hoc non cōmendaret . Ratio . ne mi-
litantes calumniā exerceāt . z in eum
alij culpam refundant . Tertium qz ad
conuiuia inuitatus non iret . Ratio . ne
forte temperantie modū perderet . Re-
cte tenebat christi cōsiliū d . Luc . 21 .
Attendite autem vobis ne forte gra-
uentur corda vestra i crapula z ebrie

tate. Quare hodie sunt tam mali cleri
ci religiosi & layci: quia non amant virtutē
tēpantie. sed comedunt & bibunt. iō zc.

Sexta uirtus fuit patientia in iniurijs
& derisionibus sibi factis etiā a suis cle
ricis ipsum iudicantibus de ypocrisis.
Et licet posset eos incarcerare tamen
noluit. imo patienter sustinuit: quia xps
dicit Luc. 21. In patientia v̄ra posside
bitis animas v̄ras.

Septima fuit diligentia. Totum tempus
expendebat in bonis operibus. De no
cte pariter dormiebat. sed studendo. orando
scribendo. & contemplando p̄noctabat. &
die celebrando. & predicando. Et propter
hoc deus fecit sibi magnā gratiā in mi
raculis faciendo. Nō aliqua miracula.
Quā autem fuit senex. 76. annorum nunquam
tamē dimittebat predicationē. imo die
9. m̄sorum. Verbum dei vsq; ad ipsam
egritudinē impeternisse alacriter &
fortiter sana m̄te sancto cōsilio in sā
cta ecclesia predicauit. Febris autē labo
rans itelligens dissolutionē sui corpo
ris imminere. 7. psalmos p̄tētiales sibi
scribi fecit. ipsosq; in loco q̄ parietem
positos in lecto decubens legebat. Si
dicatur & nesciebat corde zc. Imo eti
am psalteriū. & forte totā bibliam. S;
quādo p̄templādo. & orando eos legebat
& plus stabat in vno versu q̄ unus ali
us in. 7. ps. Iō vt recordaretur de se
quenti versu scribi fecit. Et vt deo va
caret liberi⁹ & eius intentio a nullo im
pediri posset. añ. x. dies sui obitus nul
lum ad se ingredi precepit. nisi tunc tā
tum quādo medici ingrediebant. vel
cum ei refectio offerret. Et deinde cō
fessus de paucis peccatis recepit deuo
tissime sacramentū cōmunionis & extre
me vnctionis. & recepto congerio a ca
nonicis. & clericis. migravit in pace. &
anima sua sanctissima collocata est in
celo. Ecce quare dicit thema. Lucer

ne ardentes. i. virtutes in manibus ve
stris. Amen.

In festo scolatoris b̄ti Johānis ba.

Dicolauit herodes Johānē car
cere. Verbum istud h̄t origina
liter Mar. 6. & recitatur in euā
gelio hodierno. Iō. h̄t sicut scitis est fe
stum & solēnitas b. Johannis baptiste
s. sui martirij quando p̄ honore dei fu
it in carcere iugulatus. Ita etiā de hoc
erit sermo noster. Sed ut in p̄nti s̄mo
ne deus det nobis suam copiosam gra
tiā ad vite meliorationē & animarū sal
uationes. Salutetur v̄go ma. zc. Scā
ecclesia p̄ totū m̄dū ter iāno facit magnā
solēnitatem & memoriam de scō iohan
ne baptista s; q̄ ipse habuit tres excel
lētias. & p̄fectiōes singulares. Primū
festum est de natitate ei⁹. quia non legit
de aliquo alio scō noui testam̄ti nisi d̄
dño yhu xpo & v̄gine maria q̄ fuerit na
tus sanct⁹. n̄ si de iohāne baptista. iō d̄
alio scō nō fit festum natitatis nisi de
xpo. de v̄gine maria. & de iohāne bap
tista: quia anteq̄ fuisset p̄ceptus hoc reue
lauit gabriel patri suo zacharie d. illō
Luc. p̄rio. Sp̄s sancto replebit̄ a ihuc ex
v̄tero matris sue & m̄lti in natitate ei⁹
gaudebūt. Ecce p̄ia excellentia. Se
cundū festum est de sua vita quā tenuit
singularē super oēs in magna asperi
tate & penitētia: quia solum erat. 5. anno
rum quā fugit de domo patris & intrauit
desertum plenus leonibus & v̄rsis zc.
In quo stetit. 25. añis. Et laceratis ve
stibus quas secum duxerat quando in
ueniebat pelles camelorum mortuorū.
de pilis illorum faciebat sibi cilicium
quo induebat. comedebat locustas de
siccitas ad solē amotis alijs & cruribus:
aquam solam bibebat. dormiebat sup
terram. pluuiar erat durus lapis. Ta
lis vita nō legit de alio sancto vel san
cta. De hoc ecclesia facit solēnitatem in
duabus dñicis aduentus. Istam perfe

tionem vite bti iohannis baptiste reue
lauit etia gabriel zacharie patri suo d.
Erit magn^o cora dno. non cora mudo.
imo abscondit^o mundo. vinu^m z sicer^a
non bibet. Tertiu^m festu^m z solenitas est
hodie de suo fine z martirio qualr pro
honore dei substinuit martiriu^m z fuit p
herode^m iugulatus. Propter hoc istud
festu^m di^o sancti iohannis decollatio. Et
de isto festo predicabo ego modo: qz d
isto dicit thema. Decollauit herodes
iohan^e in carcere. De isto martirio bti
iohanis declarabo tria p^ucta de qbus
poterim⁹ recipere bonas doctrinas p
aiar⁹ consolatione. saluatione. z pecca
torum correctione.

Primus erit de sua detentione carce
rali.

Scds de sua passioe martiriali.

Terti^o de sua sepultura corporali.

In his tribus punctis stat tota histo
ria hodierna z sanctu^m euangeliu^m.

Dico p^o qz prim^o erit punctus de sua
detentione carcerali. S; ista detentio bti
iohanis. lz fuerit facta per herode^m. ta
men h; magna^m couenientia. respectu
christi. Sed si coparetur ad herodem
habet magnam violentia. discouenien
tiam z iniusticiam. Pro p^omo. christ⁹
in sacra scriptura dicitur sol. Ratio
que dat scientiaz est ista: quia sicut sol
quando oritur z expandit radios suos
illuminat mundu^m z calefacit ipsum. z
facit fructificare arbores z animalia.
z ita mundus conseruatur. Ita xps
quando ortus fuit secundum humani
tatem z expandit radios celestium do
ctrinarum in suis predicationibus illu
minauit mundum. ita qz nullus sibi
credens z obediens remansit in erro
re. dubitatione seu falsa opinione. Se
cundo illuminauit z calefecit corda g^o
tium in amore dei z deuotione. Lum
antea essent frigide gentes. Tertio se

cit fructificare in operibus bonis z
meritorijs: quia ante non fructifica
bant meritoze ut. s. pro illo tempore
intrarent paradysum. Ecce ratio qua
re christus dicitur sol. De hoc auctori
tas que confirmat credentiam. Ma
lac. loquens in persona dei patris. d.
Malac. 4. Orietur vobis timentibus
nomen meum sol iusticie. non dicit sol
nature. Item ecclesia dicit virgini
marie. Felix namqz es sacra virgo
Maria. quia ex te ortus est sol iusticie
christus deus noster. Et bea. Johan
nes baptista dicitur lucifer siue la stel
la de lalba. Ratio quia sicut lucifer
precedit solem z est maior z clarior
alijs stellis vt videt⁹ nobis. ita iohan
nes baptista precessit christum veni
ens ante eum maior. z sanctior alijs.
Mat. xi. Inter natos mulieruz non
surrexit maior iohane baptista. Ideo
quando persone sancte vt zacharias
z helisabet. symeon. z anna z alie vi
derunt miraculum siue mirabilem ma
tuitatem beati iohannis quasi lucife
ri dixerunt. O cito veniet christus.
cito orietur sol iusticie. De isto lucife
ro fecit deus questionem. Job. d. 38.
Nunquid producis luciferum in tem
pore suo. Dicit glosa gregozij lucife
rum. i. beatum iohannem baptistam:
quia sicut orto sole lucifer abscondi
tur. quia a nobis non videt⁹. sic con
ueniens quippe erat vt sole iusticie iaz
effundente suos radios doctrine cele
stis super terram. lucifer occultaretur
in secreto. Ideo voluit christus vt io
hannes esset captus. Ecce hic altam
conuenientiam respectu christi. De
hoc auctoritas. ex quo christus ince
pit predicare z miracula facere dix
erunt gentes. O magis sapiunt sermo
nes istius. qz beati iohannis ideo di
misso iohanne sequebant⁹ xpm pp qd di
scipuli iohannis nuduz instructi plene

uidetes xpo qz iohanes coy magister
pdebat famā pdicatiois. dixit iohani.
Job. 3. Rabi qeraz tecū trās iordanem
cu: tu testionū phibuiſti. Ecce hic bap
ptizat z oēs veniūt ad eū. Quibus rñ
dēs iohanes dixit. In h gaudiū meuz
iplotuz ē. Illū o; crescere. me at mīui.
Idem ēr tāgit iohanes breuiter dictaz
rōnem d. In hoc gau. iū zē. qz doctri
na mea n̄ illuminat p ifusionē vt doctri
na xpi. nec me? baptisimus pfert remis
sionē peōz vt baptisimus xpi. Si autez
volumus loqui de captioe iohans res
pectu herodis. Dico qz fuit maxia mali
cia z iustitia. Iniustū vero fuit nimis
capere hoīem tam scūm z iustū. maxi
me attenta cā de qua loqitur euāgelū
hodiernū a p̄cipio vsq; libēter cū au
diebat. Iste herodes erat rex z hēbat
vxoze sed nō ita pulcrā corpore z tam
gratam vt erat vxoze fratris sui philip
pi. Et qz erat luxuriosus nō cōtētus d
vxoze sua plus appetens pulcritudinē
q̄ bonitatē mulieris vt faciūt multi.
Iō pulcritudo mulierz facit eis multa
mala. nec philippus suspicabat maluz
de fratre suo. Finalr herodes dixit. O
cognata. siue o cusina si velletis vēire
mecū. ego sum rex z vos esētis regia
Rñdit illa. Melius ē mihi qz sim vxoze
vnius nobil̄ q̄ cōcubina regis. Vos iā
hētis vxoze sed si vultis expellere vxo
rem vestrā veniā vobiscum. z sic ab
stulit fratri suo philippo. Statim fama
huius diuulgata est. O dixit iohannes
Si istud peccatū sustinetur tota pa
tria corumpetur. quia omnes facient
sic. Nec aliqs audebat hoc redarguerē
nec corrigere. Propter qd iohanes ve
nit ad herodem. Et quia peccatuz erat
notozum. publice eum corrigendo re
darguit d. Non licet tibi habere vxo
rem fratris tui. Non ē benefactum qz
tu teneas istam putanā. Cogitate quō
ista fuit indignata contra b. iohannes
que se regnam reputabat d. infra se.

si iste iohanes viuit ego sum per dita.
Propter quod omni die instabat apud
herodem vt occideret iohānem de ma
ne z de sero. Rum Rum. Rum. Talis
est modus mulierz. Dicebat herodes.
O z quō potero ego occidere istū scūz
hoīem z pphā quē sequit̄ totus mū
dus. Et illa. Ay mīsa. bene potestis di
cere qz diligitis me zē. Finaliter autē
herodes. qz erat ita luxuriosus qz amo
re carnali cecatus dixit. Quō fiet ne
fiat tumultus i populo. Et illa. Lapiat̄
primo. z videbitis quid faciet populus
Si hoc poterit sustinē. deide fiet aliō
Lē herodes dū iohānes predicaret mi
sit hoīes vt caperent iohānem. De hoc
Mat. 14. z Mar. 6. Ecce quātr captio
b. iohā. fuit ex pte herodis ex malicia
z iustitia. Moralr hētis hic tres doc
trias. vna tāgit hoīes. Scda mulierz.
Tertia cōitatis rectores. Propria q̄tr
herodes ad hoc den. ducēt secūz
suā cognatā. hui? mali p̄cipiū fuerūt
oculi eius pulcritudinē respiciēdo. De
inde ex oculis veniūt cogitatōnes i cō
de. Deide loquatōes i ore. O si posse
mus loqtruffando. Deinde tactus de
trufar a tocar. De tochar a enderochā
Ideo qui vult viuere caste d; respicere
portas oculoꝝ nō respicē. qz al̄s cadet
Iō iere. loquēs i p̄sona iuuenū q̄ respi
ciunt libēter mulieres. dicit Lren. 3.
Oculus meus depredatus ē aīaz meaz
i cunctis filiab? vrbis mee. qz si hēret
oīa merita patriarcharum. prophetaz
zē. in puncto qz respicis mulierem con
cupiendo eā pdūtur omnia. Nō autez
iuuenes z scutiferi. vbi deberent acq
rere merita. z remissionēz peccatorūz
perdunt merita z augmentant pec
cata eundo ad ecclesias. sermones. z
ad loca vbi sciūt p̄auer m̄res ad vidē
dū zē. greg. Nō d; itueri qd n̄ l; p̄cupi
sci. Qui h; p̄crā vxoze. p̄t itueri z p̄cu
piscē eā. S; ab illa quā n̄ p̄t p̄cupiscē
dic̄ dō. Averte oculos tuos ne videāt zē.

Secunda doctrina tangit mulieres quia
illa sustinuit oscula. tactus. et visitatio
nes. et ideo erravit et peccavit: quia licet
ubi est consuetudo cognata possit cognatum
osculari statim elongarse. Iam mu-
lieres auferetis vos. Dicunt mulieres.
Si aliquis vir est zelotippus dicendo. cum
osculata estis illum hominem. O sancta maria
quia meus pariter est mihi punit. et tamen cum
vno pugno militum non computaretur pa-
retela. Sed si homo sit senex nolunt ipsius
osculari et si sit super germanum. Iam auferetis
vos quia ubi est maius peccatum. ibi maior
dyaboli temptatio. Ideo apostolus. i. cor. 6.
6. Fugite fornicationem. Et ad ephes. 4.
4. Nolite locum dare dia. Locus datur
dyabolo truffando. tangendo etc. Ter-
tia doctrina tangit rectores civitatis. quia
quodam die herodes peccavit secrete iohannes
non curavit corrigere eum: quia de peccatis
occultis non punitur civitas. Sed quoniam
peccatum fuit notorium tunc correxit
ne corrumpere totam civitatem et ter-
ram. hic habent exemplum rectores ci-
vilitatis. quod corrigant peccata publi-
ca et notoria. alias ira dei est super illam
civitatem. Peccata secreta non cadunt in
iudicio hominum. nec ex illis punitur civitas
ubi gratia. Si aliquis peccat secrete cum
aliqua muliere. Deus damnabit ipsum.
sed quoniam est notorium quia nulla potest
terguersatione celari punitur tota ci-
vitas nisi corrigatur. Ecce qualis b. iohannes
qui erat tanquam platus et rector vo-
luit corrigere illud peccatum notorium.
Fiat ergo ordinatio in consilio etc. Deinde
cruda. s. preconizatio cum bona pena etc. et
sic tenebitis consilium quod dedit apostolus illi
magne civitati corinthiorum. De quodam
peccuario. ratione cuius civitas patieba-
tur mortalitates siccitates et alia mala
Et paulus qui adhuc vivebat scripsit eis
vbi habebant illa mala d. i. cor. 5. Domino. i.
notorie audite iter vos fornicatio. Ne-
scitis quia modicum fermentum totam massam
corrumpit. Auferite malum ex vobis ipsis

Dico secundo quod secundus punctus est de sua
morte martiriali. de qua dicit thema. de
colavit herodes iohannem in carcere. Notate
practicam ex quo b. iohannes fuit captus illa
iniqua mulier non genuit d. infra se. Si iste
fugiet de captivitate vel liberetur a populo et
clamabit pro me. Iam non quiescat donec sit
mortuus. Et ipsa cum herode tractaverit
mortem suam. herodes non audebat eum
occidere. quia timebat populum. sed tracta-
runt iter se secrete. Dixit herodes tali
die est festum mee natiuitatis. Non quod faceret
festum nisi de sanctis est stulticia. et tunc ego
iurabo barones et maiores mei regni
et tenebimus modum quod isti consentient in
morte iohannis. Et ex quo isti sunt me-
cum bene quietabimus populum. Et in fine
predicij intrabit puella etc. Et quicquid petie-
rit iurabo me ei datur. Et de iuramento
facto simlabo me contristari. Quod enim
hanc versutiam et simulationem habuerit.
videtur innui in historiis scolasticis.
vbi sic innuitur seu dicitur. Credebat quod hero-
des cum seia sua de morte iohannis tractaverit
et iuraverit ut occasione inveniret occide-
re. Ordinato ergo consilio seu iuramento il-
la mittit filiam que optime sciebat cor-
re dansam. quia mater sibi ostenderat. quia
matres citius ostendunt filiabus modum
tripudiant. et ornandi quam pater noster. nec
ante marie etc. Modo ministri faciebant
sibi iam sonum quod veniebat a la saltare-
la que coram omnibus saltavit et placuit
cunctis iam ebriis. Rex autem ostendens ma-
gnam gaudium vocavit eam et dixit. Pete
quod vis et dabo tibi. et iuravit illi quia quicquid
petieris dabo tibi sed dimidium regni
mei. Et illa. Domine peto quod de hoc possum
habere consilium a matre mea quod petam
que alibi comedebat. Que cum dixisset
paula dixit matri sue quid petam. At illa
dixit caput iohannis baptiste. Sed dicas regi co-
tra omnibus. Quod verbum regis iuramento
roboratum irrenocabile est. Et ita factum
est. Versipellis herodes pro iustitiam
se tristatam sicut et tristitiam proferebat

ferebat i facie cū leticiā hēret i mte. et
illa. dāc my attēdatis qd mō pmissis
iuramēto. Tūc maiores z barones iaz
ebrij dixerūt regi. O dñe detis sibi. z
nō est magnū qd dare caput vni⁹ here
mite. Faciatis sibi hoc placitū. Et a it
rex. Dicitis vos ita. Et illi. Ita domie.
Tūc rex misit spiculatorē cū disco in
quo portaret caput iohānis. Johannes
aut videns hoīem credens qd sibi por
taret prādium qm vidit incisorū dixit.
Ubi est cibus? Et ille. Non porto tibi
cibus. imō caput tuā erit cibus. Vidēs
aut iohānes qd debebat mori alta voce
clamauit d. in manus tuas dñe comen
do spiritum meū. Tūc caput iohānis
precudit. puella daf. z a puella matris
adultere pntat. Ecce qualiter b. iohā
nes scola virtutū. magister vīte. sancti
tatis forma. norma iusticie. virginitatis
speculū. pudicie titul⁹. castitatis exē
plum. pñe via. pcorū venia. Fidelis disci
plina. Iohānes maior hoīe. par āgelis.
legis summa. euāgelij sanctio. ap̄lorū
vox. silentiū ppharum. lucerna mūdi.
precursor iudicis. mediator xp̄i. testis
dñi. totus medius trinitatis. Et hic
datur tātus datur incestui. tradit ad
tere. Adicitur saltatrici. Moraliter io
hānes dñe eē martir. Unde de eo cātat
ecclesia. Prepotens martir heremiq;
cultor. tñ nō p fide mortu⁹ ē. qz hero
des nō faciebat sibi qōnem. s; qz corri
gebat eū d peccato luxurie. Nota ergo
qd non solum p fide xp̄i. sed qui mortū
p virtute aliqua manutenēda martir
efficit. Si quis occidit a blasfematore
quē reprehēdit. martir efficit eū; bto
iohāne. s; esset magnus. qz maiorē rō
nē h; martirij q reprehēdit blasfemū;
q̄ luxuriosum: quia manus peccatū; ē
blasfemia q̄ luxuria iconparabiliter.
maius peccatum est semel dicere i des
pectu tē. q̄ interficere centum hoīes.
O quot martires possent esse modo si
vellent tē. Ideo rectores pvideant ne

iurent gentes per deū; enormiter. Si
aliquis notorie diceret malā d̄ rege n̄
sustineret. z de deo quilibet pōt loqui
ad libitū. ymo ponit i trapha. qm sciūt
aliqui iuratoreni vt rideat puocat eū
vt iuret tē. z sic de alijs tē. Ideo xp̄s
qm fuit loquutus d̄ merito z p̄nio mā
tirij dixit Mat. 5. Bti qui persequūt;
pariunt p̄ iusticiā. non dixit solum p̄
fidem. qz fides ē vna virtus theologā
sed iusticia ē generalis p oī virtute tā
humilitatis. abstinētie z castitatis tē.
Unde si m̄ier p̄tradidit r̄baldis oc
ciditur. martir efficitur. Nota de b̄a
edulia. virgine z martire. de qua i ca
lēda natiuitatis domini. Propter hoc
dicebat b. petrus in eplā sua. 3. 2. 4. ca
pi. Nemo vestr; pariat q̄si homicida.
aut fur aut maledicus. aut alienor; ap
petitor. Si aut vt xp̄ianus: nō erubescat
in isto nomine. sed si quid patimini
propter iusticiam beati.

Tertio restat nūc videre de sua sepl̄tu
ra corporali. Inuenio qd b. Johannes
habuit hodie tres sepulturas proprias
Prima fuit corporis. Corpus aut eius
sine capite hūit honorabilē sepulturā.
Dicit euāgelij qd discip̄i ei⁹ audita ei⁹
morte venerunt z tulerūt ei⁹ corpus z
posuerunt in monumēto. Secda fuit ca
pitis. z istā fecit illa mala mulier q̄ pre
sentato sibi capite: a filia timens ne p
pha resurgeret si cū cōpore caput sepl̄
tum fuisset. Iō caute in pariete palatij
fodit z ibi caput posuit z sepe caput vo
lebat videre timēs ne resurgeret. S;
bēsi fuit inde soluta. Unde quū semel
caput b. iohānis i māibus tenēt z eidē
gaudēs plurimum isultaret dicēdo. a
iohānes. Vos volebatis tollē mibi he
roden. sed ego abstuli vobis vitam. z
caput a corpore. Et diuino nutu caput
ipsū i eius faciē isufflauit z illa m̄sa
p̄tinus expirauit. z demones ad infer
num eius aīa; duxerūt. Filia vero ei⁹
cum super glacie; tripudiaret sub ea

glacies resoluitur. et ipsa in aquis con-
tinuo profocatur. et modo tripudat cum
demonibus in inferno. Herodes autem
in exilium missus ab imperatore ibidem
miserabiliter vitam finivit. Ecce quali-
ter vitam finierunt. et per soluti fuerunt:
Tercia sepultura fuit aie et ista fuit in
limbo inferni. Non credatis quod anima
b. iohannis statim ascenderit in celum.
quia nondum christus per suam mor-
tem et passionem nobis aperuerat ianuam
celi. sed descendit ad limbum cum sanctis
patribus. qui limbus est in corde terre
Ibi enim inferius est infernus danna-
torum. Deinde limbus puerorum. Ter-
tio locus purgandorum. Quarto supe-
rius erat locus sanctorum patrum. Non
contemplate hic. quando sancti patres
viderunt animam b. iohannis dixerunt
Et quis es tu? Et ille. Non cognoscitis
vos illam de quo ysa. 40. Ulex clamatis in
deserto. et gauisi sunt sancti patres val-
de. Et narrauit eis quomodo christus
manibus propriis baptizauit et ostendit
eis scilicet mundo. De ista sepultura di-
xit dauid ps. 88. Quis est homo qui uiuet
et non videbit mortem eruet animam
suam de manu inferi. quasi dicat nullus
Moraliter habemus hic doctrinam ma-
gne consolationis. Beatus iohannes cum
tanta sanctitate et uite asperitate descen-
dit ad infernum. et modo si creatura
moritur post baptismum antequam pec-
cet statim euolat ad celum. Idem est
iudicium de quocumque alio infideli non
fide ueniente ad baptismum. Ecce mor-
do qualem gratiam habemus. Idem
si facimus condignam penitentiam de
peccatis. Ideo christus Mat. 4. Peni-
tentiam agite appropinquabit enim re-
gnum celorum. deo gratias.

In natiuitate b. uirginis marie?
Et quasi uicis fructificauit. Ulex
bum habetur textualiter eccle-
siastici. 24. et officialiter in epistola

hodierna. Pro declaratione uerbi pro-
positi et introductione materie predicande.
sciendum quod christus inter alios bonas preparationes
et preparationes quas dedit de se suis sanctis apo-
stolis et discipulis. fuit ista que scribitur io. 15.
Ego sum uitis uera et uos palmites. qui
manet in me. et ego in eo. quia sine me
nihil potestis facere. scilicet merito. Ecce
quod in ista ueritate christus uocat se uitam et apo-
stolos. Et in persona eorum omnes nos
uocat palmites. Et ponit duas rationes.
unam affirmatiuam. aliam negatiuam. Af-
firmatiua est. quod sicut palmes manes in
uite ab ea recipiunt humorem fructificant.
alias non. Ita christus est uitis et radix omnium
bonorum. et uirtutum. et scientiarum. Qui
ergo manet in hac uite. scilicet fide sua erro-
re dubitationis et falsa credentia. et per
deuotam et promptam obiam faciendi suam
uoluntatem et seruandi sua precepta. tales
recipiunt ab eo humiditatem gratie. et
facit eos abundare et fructificare. Pri-
mo in intellectu fructu contemplationis. In
memoria fructu bone recordationis. In
uoluntate fructu amoris et dilectionis
In ore fructu orationis. In oculis fruc-
tu lacrimationis. In auribus fructu di-
uinarum auditionis. In manibus fructu
elemosinarum largitionis. In toto corpore
fructu afflictionis. Ecce ratio affirmatiua
quod sicut palmes manet in uite per cre-
dentiam et obiam fructificat. Iohannes dicit.
Ego sum uitis uera. et uos palmites.
usque multum. Secunda ratio est negatiua
quam tangit cum dicit. sine me nihil po-
testis facere. quod palmes a uite abscisus
facit nullum fructum. nihil ualet nisi ad
comburendum in igne. Sic christianus a ui-
te. scilicet scissus gladio peti mortalis. quod du-
bitat in fide si es non es. Et nunquam dicit
quis dubitare in his que deus dixit.
absit a me. Adhuc quod habeat fidem firmam
si tamen tenet malam uitam ab-
scissus est. nullum fructum facit meri-
torum. quia sine me. id est gratia dei
infusa nihil potestis facere. Ideo dicit

ibidem. Sicut palmes non possunt facere fructum a semetipso nisi manserit in vite. sic nec vos nisi in me manseritis. Ex his rationibus patet quod dominus iesus christus de se proprie dicit. Ego sum uitis uera. Ecce excellentia christi. Uirgo autem maria non habet equalitatem excellentiam cum christo. quia christus est creator. et uirgo maria est creatura. et ideo non egreditur se christo. Sed temperando sibi uerbum assimilando se dicit. Ego quasi uitis nolo ei equali sed assimilari. fructificauit. Filius meus fructificat ut principium primum et tamen causa principalis omnium. ego post eum. non equaliter ut uitis. Sed sicut quod notat similitudinem et cetera. Patet thema. De ista materia inueni quattuor fructus in quibus uirgo maria fructificauit quasi uitis et cetera.

Q Primus est de pronuntiatione angelicali.

Secundus de sanctitate spirituali.

Tertius de presentatione corporali siue temporali.

Quartus de magnificentia virtuali.

In iis uero u. ma. fructificauit quasi uitis. Propter quod dicit. Ego quasi uitis fructificauit.

Q Dico primo. Christus fructificauit in fructu de pronuntiatione angelicali: quia antequam fuisset conceptus fuit angelice pronuntiatum. Ita scitis qualiter angelus gabriel totus lucidus nuntiavit uirgini marie. quod esset mater filii dei. Ita dicit euangelium Luc. i. Missus est angelus gabriel a deo in ciuitatem galilee cui nomen nazareth ad uirginem desponsatam uiro cui nomen ioseph de domo dauid et nomen uirginis maria. Ecce pronuntiatione angelica dulcis fructus est ad preplandum. Sicut uirgo maria quasi uitis non equaliter ut uitis fructificauit antequam fuisset concepta fuit pronuntiatum. Ille magnus doctor et pater Ieronimus affirmat quod ioachim pater uirginis marie. et beata anna eius mater. 20. annis fuerunt in matrimonio in quo non habuerunt fructum matrimonij. culpa erat ipsius anne que erat con-

plexionis frigide. ideo erat sterilis. Sed quid fecerunt. Non recurrerunt ad diuinos vel sortilegos. sed ad deum: quia nullus potest dare prolem nisi deus. Nunquid regit ibi formatio corporis et creatio anime? hoc nullus potest facere nisi deus. Ita cum deuotione. oratione. ieiunijs. elemosinis. et peregrinationibus. recurrerunt ad deum uouentes quod si deus daret eis fructum et cetera. quod darent deo. Et cum semel ioachim fieret ex una parte et anna ex alia. apparuit eis angelus gabriel confortans eos d. quod orationes et alia bona erant deo acceptata. et quod haberent unam filiam non filium. sed filiam que esset sancta antequam nata que conciperet mirabiliter. quia deus supernaturaliter inuuit opus matrimonij in sua generatione. et anna concepit. Ecce qualiter fuit ab angelo pronuntiatum ut christus. Ideo dicit Ego quasi uitis fructificauit sua. odo. et flos. mei fructus honoris et honestatis. Flores uocat uerba que dixit angelus parentibus suis. Fructus honoris fuit uirgo maria et honestatis quia de honesto matrimonio precreata. quia non legitur quod unquam ioachim cognouerit aliam quam uxorem suam. Ita est honestas matrimonij. Nota sunt illos qui frangunt fidem et honestatem matrimonij. Ecce quot peccata concurrunt. Primus est luxurie abominabile: quia deus non uult quod illud opus fiat nisi inter uirum et uxorem in matrimonio. Etiam si homo deberet mori et diceret medicus quod faceret illud. aliter est mortuus citius deberet mori nisi habeat uxorem. et medicus est excorcatum dando tale consilium illi qui non est in matrimonio. Ita est condennatum illud peccatum quod nullo modo est licitum nisi in statu matrimonij. Ideo dicit hoc stans et concordat apostolus ad hebr. vi. honorabile concubium in omnibus et thorius immaculatus et cetera. Secundus est de rapina. furto. iniusticia: quia si ego do tibi capam meam et postquam tu diu eam possedisti. aufero eam tibi et do alteri. rapinam facio. et

maior est quam homo qui dedit corpus suum
 uxori. deinde ipse dat alteri. sicut tuus et in
 iusticiam facit: quia corpus viri uxoris est
 et e converso. Ideo apostolus. i. cor. 7. Nolite
 fraudare invicem. Tertium peccatum est ma-
 nus. s. perditionis: quia si unus miles dat
 fidem alteri militi qui erit socius in prelio
 si frangit sibi fidem potest ipsum redargue-
 re de perditione et dare sibi campum du-
 eli. Ita in matrimonio. vir dat fidem
 corporis uxori. et e converso. Ideo qui
 frangit proditor est. Et si uxor esset fortis
 posset assignare viro campum coram rege:
 sed quia sunt debiles recurrunt ad deum.
 ad linguam. et ad oculos plorando. De ta-
 libus dicit apostolus. i. tim. 5. Si quis suorum ma-
 xime domesticorum curam non habet fidem nega-
 uit. et est infideli deterior. Nullus est magis
 domesticus quam uxor. Quartum peccatum
 et manus est sacrilegium. Scitis quare de-
 us ordinavit matrimonium quod est unus
 de. 7. ecclesie sacramentis. ad significan-
 dum quod Christus duxit ecclesiam in sponsam quam nunquam
 dimittet per aliam cui est fidelis. Quia ergo
 tu frangis matrimonium adulterando.
 tu es falsator sacramenti. Et sicut sacer-
 dos esset falsator sacramenti si quando debe-
 ret eleuare hostiam consecratam eleuaret
 hostiam papiri etc. ad eph. 5. Sacramentum
 hoc magnum est. Ego autem dico in Christo et
 in ecclesia.

Secundum fructus Christi fuit sanctificatio spiritalis
 Nam in preceptione domini nostri ihesu Christi simul et
 in instanti percurserunt quatuor. s. corpo-
 ris formatio. anime creatio. utriusque san-
 ctificatio. i. sanctitatis facio passus ut quatuor
 ad humanitatem: quia ut fons totius sanctifica-
 tionis in summa sanctitate creata est super omnem
 puram creaturam. quarto humanitatis et
 diuinitatis unio. De hoc dixit angelus
 uirgini marie. Quod. n. ex te nascetur san-
 ctum. vocabitur filius dei. Sicut uirgo ma-
 ria fecit fructum sanctificationis. non dico
 equalem nec ipsa dicit. Immo dicit ego qui
 si uitis. s. quia non in instanti eius corpus fuit
 formatum sed quando eius corpus fuit formatum

et anima creata et infusa. quia ista dicitur pre-
 ceptione generationis que est perfecta: quia conce-
 ptio seminis imperfecta est. tunc non expecta-
 uit deus. 9. menses nec unum nec ebdoma-
 dam. Immo creditur quod eadem die et hora
 fuerit sanctificata super omnes sanctos et sana-
 ctas et et angelos. Auctoritas de hoc
 dicitur. ps. 45. Fluminis impetus letificat ci-
 uitatem dei. sanctificauit tabernaculum suum
 altissimum. Deus in medio eius non commoue-
 bitur. adiuuabit eam deus mane diluculo.
 In predictis uerbis ostenduntur quatuor in
 uirginis sanctificatione. Primum ostenditur quod
 titas sanctitatis uirginis marie. quia dicitur.
 fluminis impetus. quia totum flumen diu-
 narum gratiarum effusum est super eam in sancti-
 catione. In sanctificatione aliorum sanctorum
 effunditur una gutta gratie diuine: quia unus
 sanctus habuit unam guttam gratie alii aliam
 sed in uirgine maria. fluminis impetus. bea-
 tus hiero. Leteris gratia se est largita pro
 pter. Marie uero tota se infudit gratie
 plenitudo. pro quod dicit. letificat ciuita-
 tem dei. Quando uirgo fuit sanctificata nul-
 lus homo seuit sed angeli seuerunt. Quod
 quale gaudium fecerunt. Ro. quia Christus dixit
 luc. 15. quod gaudium est angelis dei in celo su-
 per uno peccatore penitentiam agente. er-
 go quanto magis super uirgine quam nunquam pecca-
 uit. Ecce quare dicit. fluminis impetus leti-
 ficat ciuitatem dei. Secundo declarat sua
 dignitas quia dicitur. sanctificauit taberna-
 culum suum altissimum. Si camere nullius
 sunt optate ornate. dignum est quod camera
 in qua filius dei debuerat. 9. mensibus
 habitare quod fuit super omnes sanctificata. Ber-
 ego puto quod et copiosior sanctificationis ben-
 dictio quam in alijs sanctis in utero in eam descen-
 derit. que non solum ipsius ortum sanctifica-
 ret sed et uitam eius ab omni peccato deinceps
 immunem seruaret. Tertio declarat sua
 firmitatem cui dicitur. Deus in medio eius non
 commouebit eum. s. habitet in ea per gratiam.
 Differentia est iter cadere et commoueri.
 Cadit homo pro peccato mortale. Iohannes apostolus
 primo cor. x. Qui se existiat stat in gratia dei

uideat ne cadat. Et nō cōmouebit per peccatū ueniale. Nunquid fuit aliquis sanctus et scā qui ceciderit et cōmotus fuerit nisi xps et vgo maria. In hac uita habuit p̄uilegiū scōr̄ q̄ sūt i celo q̄ nō possunt cadere nec cōmoueri. Dō ps. 124. Nō cōmouebit qui ha. i. i. i. Sic vgo maria. qz nūq̄ peccauit mortalr̄. nec uenialr̄. nec corde cogitādo zc. Ip̄sa. n. fuit illa m̄r̄ fortis de q̄ salomon q̄sūt a suis doctorib⁹ d. p̄. ult. Mulierē fortē q̄s inueniet. null⁹ doctor sciuit r̄ndere. S; sp̄s sanctus sibi r̄ndit d. p̄. ult. et de uitis sūb⁹ pretiū ei⁹ qz in uitiā etate debuit eē. Nō q̄ ista q̄ m̄r̄em fortē zc. incipit p̄ aleph. q̄ iter pretat̄ maria. qz tot āni fluxerūt a salomone usq; ad uirginē mariā. Quarto declarat̄ la p̄mitat̄ cū dicit̄. Adiuuabit eā de⁹ mane diluculo. et loquitur de sc̄ificatōe vginis marie. Inuēio. 6. horas in q̄bus sc̄ificauit de⁹ creaturas aliquas. s. hora cōpletōrij. hora uesperōr̄. hora meridiei. hora tertiā. hora p̄ie. in aurora. hora cōpletōrij ut scitis est i solis occasu. Ista hora sc̄ificant̄ illi q̄ semp̄ uixerunt i peccatis et mal. sed in morte plorat̄ et petunt misericordiā. et d̄us dat eis cōtritionē cordialē. Sed in tota scā scriptura nō legit̄ q̄ aliquis fuerit sic sanctificat⁹ nisi d̄ uno. s. de latrone. de quo dicit leo papa q̄ nō legitur q̄ unq̄ fecerit aliquid boni. semper fuit malus et uitiōsus. Et hora cōpletōrij q̄n̄ fuit ad mortē hūit tantā cōtritionē de peccatis q̄ uix potuit formare vba s. dñe memēto mei cū ueneris i regnū tuū. Cui xps. Amē dico tibi hodie mecum eris i paradiso. Null⁹ sit ita stult⁹ q̄ dicat ultra qz deus ita mihi miserabitur sicut latroni: qz maius miraculum eē t q̄ male uiuentes facerēt bonū finē q̄ suscitare mōtuos. De ista sc̄ificatiōe dicit iere. orādo. 12. Congrega eos q̄si gregem ad uictimam. et sc̄ifica eos in die occisionis. Alij sc̄ificant̄ hora uesperō

rum ut sunt illi qui nō spectāt finē sed ante redeunt ad deū. cōfitem̄. faciunt afflictiones zc. Tales sc̄ificantur p̄ penitentiā sacramētalem. Talibus dicit apl's postq̄ fecerit penitentiā ad 20. 6. Nūc liberati a peccato. s. p̄ penitentiā. serui aut̄ facti deo: hētis fructū uestriū in sanctificatiōe. Alij sanctificant̄ in meridie q̄n̄ feruet calor: sicut martires qui seruore sp̄s sancti occidebant p̄ honore xpi. Isti sanctificant̄ per passionē martirialē. de q̄bus dicit scriptura Sopho. 1. Preparauit dñs hostiā. s. cor p̄s sui seu carnem martiris ex seruore sp̄s: sc̄ificauit uocatos suos. Alij sc̄ificant̄ hora tertiā ut infantēs p̄ abluitionē baptismalē. De ista diē apl's nouiter baptizatis. i. cor. 6. P̄cōres q̄dē aliqui fuistis. s; abluti estis. s; sc̄ificati estis. Alij hora p̄ie i ortu solis fuerūt sanctificati qui i utero m̄ris anteq̄ n̄ sc̄erent̄ effecti sūt sancti. Ut ieremias et iohānes. De ieremia Jere. i. Anteq̄ exires de uulua sc̄ificauit te. Ista auctoritas nō cogit ad credendū nisi q̄n̄ debuit nasci fuit a deo sc̄ificatus. De b̄to iohāne baptista luc. p̄io. Sp̄s sancto replebit̄ adhuc ex utero m̄ris sue sed vgo maria i aurora fuit sc̄ificata. nō expectauit de⁹. 9. mēses. nec unum zc. s; in eadē diē et in eadē hora. Ecce q̄re dicit. Adiuuabit eā deus mane diluculo. nō hora p̄pletōrij. nec uesperōr̄ sed mane i aurora. Ecce ei⁹ fruct⁹ sc̄ificationis. Iō possum⁹ dicere i laudē xpi et vginis marie gl̄iose illud dauid ps. 88. Dñs dabit benignitatem. s. in eius incarnatione. et terra n̄ra. s. uirgo maria dabit fructum suum.

Quarti⁹ fruct⁹ xpi fuit de p̄ntatione tēporali. Nā post sui natiuitatē fuit p̄ntat⁹ i templo dñi. luc. 2. P̄ q̄s impleti sūt dies purgatiōis marie secundum legem moysi tulerūt ip̄m in iherosolimam ut sc̄ificarent eum dñō zc. Similiter et beata vgo

nō dico equaliter. post ei⁹ nativitatem
ex utero mris & ei⁹ ablactatōem scām
fuit deuotissime in templo dñi pñtata.
Nota historiam breuiter speculādo de
ascensione vginis per .5. gradus in tem
plo dei. Itā illa ascensio fuit ministerio
angelorū facta eā ducentiū. Cum dicat
gregori⁹ pñio dyalogorū. In hoc mūdo
visibili nihil nisi p creaturā visibilē di
sponi pōt. qđ pōt intelligi & declarari
ad modū sponsarū in die nuptiarū que
vsq; ad eccliam ducūt p pentes earū
& tūc assumēt a cōsanguineis sponsi
Itē speculādo q ille ascensus .5. gra
dū significabat futurū ministeriū & p
maximū de beata vginē. vt tangit Je
ronim⁹. s. q supra. 9. Ordines angelorū
& archāgelorū. Itē cantat. Exaltata es
sancta dei genitrix sup choros angelo
rum ad celestia regna & sup. 6. grad⁹
scōrū. s. virginum martirū. confessorū.
apłorū. prophetarū. & patriarcharū erat
sublimanda. Proū. vlt. Multe filie cō
gregauerūt diuitias. tu supergressa es
vniuersas. Adorātr notatur hic super
hoc q parentes vginis diligētes fue
runt ad cōplendū votū. Itē vouentes &
nō cōplentes: q licet dicāt doctores q
maius meritū est qñ mediāte uoto ho
mo suat castitatē. paupertatem. & obedi
entia. qñ sine voto ceteris parib⁹. Sed
est tū periculū & peccatū fractio voti
q maius peccatū ē qñ homicidiū. Dicūt
doctores q maius peccatū ē falsum iu
ramētū qñ homicidiū. & beat⁹ thomas
dicit q mai⁹ peccatū est fractio voti.
Nota cōtra clericos ignorantes qui di
cūt q maius peccatum ē peccatū luxu
rie. Verū n̄ est in laycis. s; sufficit ad
damnationem. In clericis autē & reli
giosis ē de maiorib⁹ ppter uotum. Ca
ueatis ergo a uotis nisi cōpleatis. Dic
n. scriptura eccl̄es. 5. Si qđ vouisti dō
ne moreris reddere. Displicet. n. ei in
fidelis & stulta pmissio. Nō ne moreris
reddere. Si facis votū infra certū tem

p⁹ cōplēdum. ne moreris reddere infra
illud tēpus. al plus peccas qñ si occide
res hominē. Si autē nō apposuisti i cer
tum temp⁹. debes cōplere statim hīc
opportunitate. Itē dicit. ne moreris. Nō
cōtra illos q nūq; inueniūt temp⁹ oppor
tunum. & qñ sunt senes petūt dispensa
tionē. displicet. n. ei infidel. que nō cō
pletur. & stulta pmissio. Stulta pro
missio est qñ fit sine deliberatōe. Pñio
ex deuotōe aliqua subito faciūt votū;
Secundo ex indignatione quādo. s. eis
fit aliqua displicentia subito faciunt
votum. vel non intrandi domum illi
us. vel non ludendi eū; eo & huiusmo
di. contra caritatem. & uouendo fran
gunt uotum: quia non debet seruari.
Tertio ex tribulatione. s. doloris. vel
infirmittatis. vel in partu mulierum. &
post nihil faciunt. quasi velint deum
decipere. Item nota contra illos qui
promittunt filios ad seruitium dei in
religione. vel sacerdotio. & post nihil
faciūt nec curant. expectantes gibbo
sum filiū vel filiam ut dent tē. Ecce
quare dicit vouisti.

Quart⁹ fructus xpi fuit vel est d̄ ma
gnificētia virtuali & supernali. Quous
q; xps fuit. 30. añorū. ita vixit q nō re
putabatur magnus. imo reputabatur
faber lignari⁹. Sed in baptismo fuit
magnificat⁹. Dicit Mat. 3. & Luc. 3. q
quādo iohānes ip; baptizauit. celi apti
sūt sup eā. & descēdit spūssanc⁹ i specie
colūbe sup eū & vox pñs sup eū itonu
it. hic ē fili⁹ meus. Tūc apud homines
fuit ita magnificatus. in tanto q fugit
in deserto. Sicut virgo maria nō equa
liter. S; ecce quō. Ex quo virgo maria
fuit pñtata in templo in quo stetit. io.
ānis cū alijs virginibus qñ eēt moia
les. Ita faciebāt antīqtus. Nō q̄ psue
tudinē de puellis nō uententib⁹ ad ec
clesiam. Nō de ystoria & eius desponsa
tione: & qualiter spirit⁹ scūs descendit

in specie colūbe sup v̄gā spōsi sui ioseph
quēadmodū sup xpm i baptismo. Et sic
virgo fuit valde magnificata. De isto
fructu dicit salomon i psona virginis
Cant. 2. Sub vmbra illi⁹ quē desiderat
aīa mea. s. ut sit mihi in patrē z sponū
zē. Moralr nō hic sup hoc: q̄ v̄go fuit
desponsata p v̄ba d̄ presenti. Quā. n. fit
p verba de presenti v̄z matrimonū
ē. etiā si nō sequat̄ copula carnal̄ nec
pnt̄ separari nisi p ingressu religionis
Si v̄o fuerit sequuta copula carnalis.
sive publice. sive clandestie. nec possūt
separari. Jō qui clandestie p̄xit z post
v̄l timore parentū. vel odio. ip̄a ducit
aliū ip̄sa est putana. Et prim⁹ qui est
vir ei⁹. est cornut⁹. z si ipse contrahit
cū alia. leno ē. D̄ q̄ mlti q̄ credūt h̄re
v̄xorē z nō habēt. Itē sunt alia multa
impedimēta. Vos nō creditis aliqd̄ fa
cere i baptismo v̄l p̄firmatione: qz oēs
volūt esse p̄patres vel cōmatres. Et ē
ita q̄ si estis p̄rimus d̄ aliquo v̄l aliqua
ēt v̄xor vestra est p̄ima ei⁹ z ecōverso
etiā si nō sit p̄is. Et nūq̄ aliqs filius
vestez p̄t̄ p̄here cū illa. I; papa possit
dispensare. Itē clericus q̄ baptizat si
h; filios nō potest contrahere cū illis
quos ip̄e baptizavit. Et quot sūt i hoc
casu. Itē si contraxistis cū aliqua cōsā
guinea in. 4. gradu nō est matrimoni
um. I; papa possit dispētare in aliquis
gradib⁹. nō tñ in oībus: qz cū sorore v̄l
v̄xore fratris nō possit. Itē dicatis an
teq̄ habuissetis istā v̄xorē peccastis cū
m̄re eius. Ita ergo nō est v̄xor vestra
nec papa possit dispētare. qz est d̄ legē
diuinā. nullus p̄t̄ h̄re matrē z filiam
Idē si peccasti cū sua sororē z ecōverso
si v̄xor peccavit cū patre viri zē. Si sūt
in. 3. vel. 4. gradu papa p̄t̄ dispensare
Jō ē optima p̄suetudo q̄ debēt dispē
fari q̄ sacerdos proclamet si ē aliquis
qui sciat impedimentū q̄ reuelet. z si
aligs scit impedimentū secrete tenet
reuelare sacerdoti. Et mō in multis lo

cis nō faciunt istas p̄cla. natōes. z ma
le. Itē sunt aliq̄ postq̄ cōtraxerunt z
discōuenerūt p̄curāt separationē zē.
cū falsis testib⁹ zē. Nō possunt separā
nec ēt papa. nec ēt petr⁹ ap̄s possit d̄
spensār̄ aliquo mō. Et nullo mō possūt
separari nisi p̄ ingressu religionis an
te copulā. Jō ap̄s. i. cor. 7. his q̄ mata
monio iuncti sūt p̄cipio. nō ego. s; d̄ns
v̄xorē a viro nō discedere. z vir v̄xorē
nō dimittat. Amen.

In eadem solēnitāte.

Memoria mea i generatiōe secu
lor. Eccli. 24. Et recitatū ē sta
tū in eplā hodierna. Im q̄ sci
tis. hodie est festū z solēnitās b̄ndicte
natiuitatis v̄ginis marie q̄ nata fuit
de utero m̄ris sue b̄tē anne. Si placet
deo habebimus bonas doctrinas sp̄ia
les z instructōes morales. S; vt v̄ba
sunt ad honorē zē. salutē zē. Istud v̄
bum dicit̄ in psona v̄ginis. Memoria
s. mee natitatis. Sciendū q̄ i sūma sūt
duo secula. Primū est creaturaz sp̄ia
liū z incorporealiū. et incorruptibilium
Scdm̄ creaturaz corporaliū z corrup
tibiliū. Primū est celūz empireū d̄ quo
strab⁹ sup gen. i. c. Celū empireū mor
vt creatū est. sanctis angelis ē repletū
Scdm̄ est terra de qua iā vulgariter
dicit̄ seculū: qz licet terra sit p̄manēs.
tamē creature corporales sūt corrupti
biles. Ideo salamo. Eccles. i. Genera
tio p̄terit z ḡnatio aduēit. terra aut̄ in
eternū stat. Dico q̄ creatio istorum du
orum seculorum p̄t̄ dici generatio:
Ratio. quia generatio alicuius creatu
re est eius principum. Ideo p̄his diffi
niens generationē dicit̄ i p̄rio de gene
ra. Generatio ē p̄gressus de nō esse ad
esse. Et qz ista duo secula. s. celū z ter
ra habuerūt principū per creationē.
quia ante creationē celi z terre nulla
erat creatura nisi solus deus. trinitas.
ideo zē. Si dicatur ab aliquo simplici
z deus vbi tunc habitabat. Dicatur q̄

In camera sue eternitatis. Auctoritas
ysa. 57. Dñs excelsus et sublimis hñas
eternitatem. Sed creavit celum et ter-
ram pro nobis. Et quia tñc habuit pñ-
cipius essendi celus et terra. ideo potest
dici generatio. Et cõcordat moyses di-
cens Gn. 2. Iste sunt generatões celi et
terre quãdo create sunt i die quo fecit
deus celum et terram. Dicit ergo vgo
maria. Memoria mea in generatõe se-
culorum. s. celi et terre figurata fuit et
declarata et demõstrata. Patet thema.
memoriale incum in generatione secu-
lorum; ex quo virgo maria remittit nos
ad generationem seculorum; videamus
quid dicit de hoc scriptura. Dicitur. n.
gn. i. In pñcipio creavit deus celum et terram.
terra aut erat inanis et vacua. et tñbre
erant super faciem abissi. et spñs dei se-
rebat super aquas. Dixitq; deus fiat
lux. et facta est lux. et vidit deus lucem qd esset
bona. et diuisit lucem a tñbris. appel-
lauitq; lucem diem et tenebras noctem.
Factumq; est vespere et mane dies vnus.
hic sunt io. clausule continent totam
festiuitatem hodiernam propter qd di-
cit virgo maria. Memoria mea in gen-
eratione seculorum.

Prima est cum dicit. In principio crea-
uit deus celum et terram simul. Ista simi-
tas creationis celi et terre figurabat si-
militudinem coniunctionis matrimonij.
ioachim et anne. Joachim dicitur celum
Rõ. quia tota sua vita fuit celestis licet
esset nobis. Et poterat dicere illud ad
phil. 3. Nostra cõuersatio in celis est.
Anna dicitur terra. quia fructifera s;
influentiam quam recipit a celo. Et pñ-
cipio de ea illud. Benedixisti domum
terram tuam. quia primo erat sterilis.
Et sequitur. Dominus dabit benigni-
tatem et terra nostra. s. beata anna. no-
stra propter vtilitatem quam ex ea ha-
buimus. dabit fructum suum. s. virgi-
nem maria. Patet ergo quomodo me-
moriam virginis quantum ad parentum

coniunctionem expressatur et figurat
eius dicitur. In principio creavit deus
celum et terram. Si ab aliquo dicatur
contra fratrem. quia non videtur bona
expositio qd ioachim dicatur celus et an-
na sanctio; ioachim dicatur terra. Rõ
ecclesia festinat de ea et non de eo. Rõ
huius sanctitatis fuit. quia beata anna
habuit maiorem participationem cum
virgine maria qd pater. quia patres pp
negocium tñpale parum curant de pueris
paruis. Sed mater rã. et sicut ramus
rosarum vel violarum plus redolet in eo
qui diu eum portat qd in eo qui solus tã-
git. Idem in proposito qd facit pater in
generatione filij. est ac si daret ramum
violarum matri et recedit. Sed mtr por-
tat in utero. et post natiuitatẽ lactat. et
in brachijs. osculatur rã. Ideo ioachi-
m parum fecit. Sed quare anna dicitur terra
et ioachim celum? Respõdeo. Quia mu-
lier quantumcumq; scã et virtuosã d; eẽ
sub viro; et vir d; eẽ dñs et maior in do-
mo. quia sicut terra non est nisi pñctus
respectu celi a quo recipit influentiam
quia al' terrã nõ fructificaret. ita vxor
respectu viri a quo regitur rã. Quia
ergo ioachim erat vir beate anne. Rõ
hẽbat maioritatẽ et primitatẽ et iñfluẽtiã
in domo; qd ad nutum viro; debent eẽ
vxores. hestez. p. Luncte vxores tã ma-
iorum qd minorum defferant maritis suis
honorem. Lex fuit assueri impatoris.
Propter hoc ioachim dicitur celum. et anna
dicitur terra. Moralr iñstruit hic mulieres
ne itret caput vestrum vt velit hẽre
dñm; dñdo. ego ero dñm domus. et gal-
lina cantabit rã. quia natura et leges
diuinales. impiales et pontificales dāt
viro qd sit dominus. Ideo quisetis vos
quia si in prima ebdomada quãdo estis.
nouiter cum viro vir disimulat aliqua.
post nõ sustinebit. imo marti basten
ibit per casa. quia vir debet esse celum
dominando. et vxor terra subiciendo.
Ideo dicit scriptura ad eph. 5. Mres

viris suis subdite sint sicut domino
quonia; vir caput e mulieris sicut xps
caput est ecclie. S; sicut ecclia subie-
cta e xpo. ita z mulieres viris suis i oi
b; s. licitis z honestis viri zc. Ecce qd
dicit virgo maria. Memoria mea zc.

Secda clausula e cu dicit. Tercia aute;
erat inanis z vacua. hic ostendit qd
b. anne qz lz esset in statu matrimonij
cu nobili viro suo ioachi; tñ erat steri-
lis z ifecunda. tam erat frigide pple-
xionis qz nãliter nõ poterat cõcipere:
Iõ dicit qz erat inanis. nõ de vanitate
pomposa: s; qz non attingebat finẽ ma-
trimonij zc. qui est habere liberos. Iõ
dicit inanis z vacua. s. i vtero pp infe-
cunditatẽ. Dicit beatus Jeronim; qz ioa-
chim nobil; de ciuitate nazareth; xit
cu anna nobili de genere dauid. de ci-
uitate bethleẽ. z. 20. annis fuerit sine li-
beris: qz terra erat inãis z vacua. S;
ecce modũ quẽ tenuerũt. Quinq; me-
dicinas receperunt vt de; daret eis pro-
lem. Si vos de matrimonio vultis filios
idem faciatis. Prio enim faciebãt ma-
gnas elemosinas de pãe. vino. fructib;
z oibus alijs. faciebãt tres ptes. Pri-
mam dabãt deo. z seruitorib; suis i tẽ-
plo. Modo ad hoc venit mũdus qz nõ
lunt dare zc. Secundã dabãt peregri-
nis pauperib; zc. Tertiã retinebãt p
se z familia dom; sue. Secũdo faciebãt
orationes deuotas z cu lacrimis dicẽ-
do. Dñe ex quo placet vobis qz sim; in
matrimonio zc. detis nobis plem: qz
al; modicũ valet. Aũb; z aialibus da-
tis filios zc. Tertio p peregrinatões õ
nazareth vsq; yrlm sepe z frequenter
discalciati. Quarto portabant oblatio-
nes z pñtabãt in templo. Quinto fece-
runt votũ tandi ad seruitiũ dei plem
si deus daret eis z. 20. annis tercia fu-
it inanis z vacua. Et cõcordat scriptu-
ra d. iere. 4. Aspxi terrã z ecce vacua
erat z nihil zc. Moral; hic pro mulie-

ribus õ matrimonio que desiderant p-
lem. Est bonũ desiderũ. qz nõ vadant
ad demones. diuinos. sortilegos: quia
nullus põt dare plem nisi deus qz ibi
requirit creatio. s. anime. Et si cu diu-
nis obtinet vt habeãt filios. malum fi-
nem facient. Sed recurratis ad deum
cu elemosinis. orationibus zc. Iõ dicit
scriptura z. cui. 20. Ania. i. creatura rã-
nalis que declinauerit ad magos. z aris-
tos. z fornicata fuerit cu eis. ponã faci-
em meam p eam. z interficiã illam de
manu populi sui.

Tercia clausula est. Et tenebre erãt su-
per faciẽ abyssi. s. i pncipio ante qz deus
crearet lucẽ. Abyssus dñ; pfunditas in-
qua nõ videt claritas solis nec lune.
Ita corda hominũ dicunt abyssus: qz
nõ possunt sciri nec videri nisi a deo Je-
re. 17. Prauũ est cor homis z inscrutabi-
le: z quis cognoscerit illõ. Ego dñs scru-
tans corda. Abyssus ergo erat cor ioa-
chim z anne ex tristitia qz nõ habebãt
ples. Sed ut psonẽ prudẽtes abscondẽ-
bãt tristitiã in corde. Sed tenebre ve-
nerũt sup faciẽ abyssi. qñ ioachi; re-
cepit tam magnã verecundiã in tẽplo
a sacerdote nolente recipere suã obla-
tionem. s; repulsus; hũit z expulsus fuit
de templo pfulib; tẽplo. cu tamen esset
de mariorib;: sed qz sterilis z ifecunda
iuxta legẽ. deuter. 7. Nõ erit apud te
steril; vtriusq; sexus tam i hominibus
qz i gregibus tuis. Dicat qñ b. anna
exiit tẽplũ z iuit ad domũ vt conso-
laret virũ suũ de tãta tristitia s; nõ
inuenit: qz ioachim pẽ verecũdia iuit
ad pastores z ibi flebat ex vna pte. z
b. anna ex alia. z timebat de viro suo
z tenebre erant super faciẽ abyssi. Mo-
raliter hic instruunt homines z mulie-
res. homies hñt hic doctrinã patriẽtis
Dicat. Vos miles z ciuis zc. si sacer-
dos vos mõ expelleret de ecclia z ex-
cõicaret. qd diceretis: or vltra per eos

ps del zc. Nō sic ioachi. s; patiēter re-
cessit seruās filiū scripture ro. 12. Nō
vos defendētes carissimi. s; date locū
tre Mulieres et instruūtur. qñ vident
vix tristem: qz aliquociēs ex negocijs
magnis tristant debēt virum cōsolari
S; sunt aliq̄e vxores rabide que au-
gent tristitiā viris q̄ oibus dantes cul-
pā uirō. Jo auferetis uos. qz mīr data
est in adiutoriu uiri gen. scdo. Nō ē bo-
num hominē esse solū. faciam⁹ ei adiu-
toriu simile sibi.

Quarta c̄ta est z spirit⁹ dñi ferebat su-
per aquas. Ecce pmissio de v̄gine ma-
ria ad ioachi. Lū. 11. esset cū pastorib⁹ z
fletet d. Dñe si ista sterilitas venit ex
peccato meo indica mihi zc. Idem de
anna. Sup istas aquas lacrimaz sc̄re
batur spūs dei. i. angelus ps. 103. z ad
hebre. p̄is Qui fac angelos suos spūs
qui venit ad ioachi. q̄ timuit. qz caro
nō pōt sustinere visionē spūs s; timet.
sicut agn⁹ qui videt leonē. Dicat quō
reuelauit sibi de filia h̄nda. Idēz dixit
anne i cuius signū dixit q̄ uenirent se
ad portā aureā ierlm̄ Moralr instrui
mur h̄c h̄re patientiā. Joachi z anna
20. ānis fuerūt sine prole z faciebāt ele-
mosinas oīones zc. z nō obtinuerūt.
sed qz habuerūt patientiā in verecun-
dia sibi facta a sacerdote statim habue-
rūt pmissionē z obtinuerūt h̄re plem
Pater q̄ qui vult aliquid obtinere a
dō siue sanitatē. siue remissionē pecca-
tor. siue proles. plus val; patientiā q̄
aliud. Joachi poterat se vendicare de
sacerdote s; noluit. Ita vos debetis fa-
cer. Et q̄to maior ē iniuria remittēdo
tanto facili⁹ obtinebit qd̄ optat. Ideo
ap̄s ad hebr. 10. Patia vobis necessa-
ria ē. suple ad obtinēū ut reportetis p-
missionē.

Quinta clausula ē. Dixitq; de⁹ fiat lux
Ecce cōceptio v̄ginis marie. Dicat quō
credidit q̄ anna z vir eius separauerūt
se a toto quia antiqui sancti nō vrebā

tur cum vxore nisi rōne filior. Et quā-
do sentiebāt vxorem grauidam separa-
bant se vsq; post ablactationē filiorū.
qui lactabatur tribus annis z matres
nutriebant eos. z ipsemet volebant
eos lactare: qz iō dedit dñs vbera mu-
lierib⁹ non ad ostendendū hominib⁹.
Sed sicut venter mulieris est camera
filij ita vbera sūt dispensa z celarium
ei⁹. Et anna z ioachi vidētes q̄ nō po-
terant h̄re plem credo q̄ separauerūt
se a lecto ppter qd̄ dicit. fiat lux. Lux
dicit illa b̄ndicta generatio v̄ginis ma-
rie: qz sine tenebra culpe facta est. mō
autem in generatione filiorum multe
sunt tenebre propter intentionē carna-
lem z corruptaz parentū. Sed genera-
tio virginis fuit vt lux. De ista luce. 2.
R. 23. Sicut lux aurore oriēte sole ma-
ne absq; nubibus rutilat. Ita ista con-
iunctio ioachi z anne luminosa fuit zc.
Moralr instruit hic illi de matrimonio
qui in filijs p̄creandis debent h̄re itē-
tionem p̄dicatōis qui seie verbi dei ge-
nerat filios deo. de filijs dyaboli p̄ sup-
biā facit filios dei p̄ hūilitatē. z ita de
alijs. Tal' d; esse intētio facientū ma-
trimoniū vt generēt ples deo ad futu-
um dei. al' sunt sicut p̄dicatoz qui. s. nō
curat de fructu sed de vanagloria lau-
dis vel familiaritatis q̄si adulteriū vo-
cat: qz pl⁹ curat d̄ solacijs q̄ d̄ fructu
Ap̄s. 2. cor. 2. Nō sum⁹ sicut plurimi.
Nō pluri adulcrates v̄bū dī. s; ex sin-
ceritate loq̄mur Et q̄ i p̄dicatōe n̄ spūa-
lē fructū querūt s; fauorē h̄ uanū. Er-
go i filijs h̄ndis ordinetis itētionē ur̄az
ad deū. qz al' dyabol⁹ h̄z in eis potesta-
tē. Auctōitas tob. 6. Dñdā tibi q̄ s̄ qd̄
p̄ualē p̄t deoniū. hi nāq; q̄ piugū ita
suscipiūt vt deū a se z a sua mēte exclu-
dāt. z sue libidini ita vacēt sic equ⁹ z
mul⁹ qd̄ nō ē intellect⁹ h̄z p̄tātē demo-
niū super eos.

Sexta clausula est. Et facta est lux. Ec-
ce sanctificatio virginis. Nō credatis

q̄ fuerit ita sicut de nobis qui i pecca-
tis ꝑcipimur ⁊ nascimur. ⁊ nutrimur:
q̄ si áte baptisimū fuisset⁹ mortui ⁊c.
S; statim postq̄ corp⁹ fuit formatū ⁊
aia creata ⁊ corp⁹ non erat. magnū si-
cut apis fuit sanctificata. Jō sit festus;
de eius conceptione: q̄ facta est lux. s.
sanctificata fuit. Jō sit festū ⁊ statim
angeli in celo fecerūt festum ipsius sa-
ctificationis. Jō dauid in ps. 96. Lux
orta ē iusto. s. xp̄o vt sit mater ei⁹. ⁊ re-
ctis corde. s. angelis. qui nō possunt i-
clinari ad peccatu; nec ad dexterā per
p̄speritatem. nec ad sinistrā per ad-
sitatem. nec ante p̄ affectōes. nec post
p̄ rācores. Jō dicit rectis corde leticia
Letamini iusti i dño ⁊ p̄fitemini in eor-
rie sanctificationis eius.

Septima clausula ē. Et uidit de⁹ lucez
q̄ ess; bōa. Ecce natitas v̄ginis marie.
Nota uidit. i. uidere fecit: q̄ ipse iā ui-
debat. ⁊ sciebat. S; uidere fecit q̄ eēt
bona angelis. q̄ per eā recuperant⁹ eo-
rum cathedre. bōa hominib⁹: q̄ per ip-
sam habent redemptorē. bona peccato-
ribus. q̄ per eam cōsequunt⁹ ueniam.
bona iustis. q̄ per eā p̄sequunt⁹ p̄se-
uerantiā in bonis operib⁹ ⁊ augumētū
gratie i meritis ⁊ gl̄ie introductione;
bona sanctis p̄ribus q̄ per eā adepti
sunt liberationē. bona aiabus de pur-
gatorio. q̄ p̄ eam habent suffragiū. bo-
na nauigantib⁹. q̄ per ipsā perueniūt
ad portū salutis. bona laborātib⁹ i ter-
ra. q̄ per ipsā cōsequunt⁹ requiē. Dica-
tur hic quō festū natitatis v̄ginis uēit
in cognitionē hominū p̄ illū sanctum
hominē ⁊c. De qua natitate pōt expo-
ni allegorice illud hester. 8. Noua lux
ortu uisa ē.

Octaua clausula ē. Et diuisit lucem a
tenebris. Et hoc q̄ fuit in tēplo p̄nta-
ta. Tenebre dicunt⁹ gentes mūdane ex
mundāis negocijs. ysa. 60. Ecce tene-
bre opient terrā ⁊ caligo populos. Ab

istis tenebris de⁹ seperauit lucē. i. vir-
ginē mariā. Dicat⁹ de p̄ntatione virgi-
nis marie per parētes ad templū. post
q̄ hūit tres annos cōpletos. ⁊ p̄plētes
votū q̄ fecerūt. Stabat. n. puella i tē-
plo vt i monasterio ⁊c. Dicat⁹ quō ascē-
dit. i. grad⁹ iuuata ab amicis sponsi. s.
angel⁹ sicut sponsa recipit⁹ ab amicis
sponsi q̄i debet ecclesiā intrare. q̄i vt
cendo. Jsta iam ē nostra. Jta fecerunt
angeli de v̄ginie marie. Tāgit ieronim⁹
hic i. i. gradus quō virgo debebat eē
tante sc̄itatis q̄ ascenderet in celū sup
9. ordines angelor⁹. ⁊ sup. 6. ordines scō-
rū. hoc figurabāt. i. grad⁹. Et fuit cō-
pleta p̄ph̄ia salomōis. d. p̄v. vlt. Mul-
te filie. s. creature angelice ⁊ hūane cō-
gregauerunt diuitias. tu supgressa es
vniuersas. Moralr dicat⁹ hic p̄ illos q̄
nō curāt p̄plere uota cū possint. Quot
sunt q̄ in tribulatōe vouent ⁊ post nō
curāt. hoc ē truffari se deo. quot mer-
catores. quot mariarij q̄bus ipsa v̄go
dat auxiliū ⁊ iuuat eos. ⁊ nō curāt cō-
plere uota. Jte quot qui nō possunt h̄re
p̄rolē ⁊ promittūt q̄ dabūt ad seruitiū
dī si habeāt. ⁊ postq̄ obtinēt nō curāt.
eccles. 5. Si qd vouisti deo ne moreris
redde. displicet. n. ei infidelis ⁊ stulta
p̄missio. S; q̄cunq; voueris redde.
Nō ne moreris redde. si ifra aliq̄ tē-
pus p̄misisti p̄plere illud t̄ps. Si nō ap-
posuisti tēp⁹ intelligit statū.

Nona clausula ē. Appellauit lucē diez
⁊ tenebras noctē. Pro isto itellectu sci-
endū q̄ antiq̄ nobiles p̄ntabant filias
suas i tēplo ⁊ ibi nutriebāt sub aliqua
sancta muliere. ⁊ alie domicelle respe-
ctu virginis dicebantur nox. Ratio. q̄
caz intētio ⁊ coz erat ad mūdana. coz
aut v̄ginis marie ad sp̄ialia. Dicat⁹ cū
virgo maria fuisset. 3. ānis in tēplo fuit
tūc etatis. i. 3. annor⁹ q̄i sacerdos iuxta
morē dixit q̄ oēs dōicelle. i. 4. ānor⁹ irēt
ad domos pentū ad p̄hendū. Des dōi

celle. virgine dempta habentes cor ad
 mundana gauise sūt dicēdo. O grās dñi
 deo meo ero dñā. domus ⁊ potero face
 re hec ⁊ illa. Ecce vāitates zc. Propt
 hoc dicūt tenebre. vgo at maria vt lux
 ⁊ clara surzexit de qua erat iā fama sci
 tatis ⁊ sepe videbat angelos. d. se fecit
 se votū vginittatis. qz a parentib⁹ ex vo
 to dedicata fuerat fuitis dei. Nō erat
 vana vt cetera. Jō dñr appellauitqz lu
 cem diē. zc. Nō morat est hic. i. illo tē
 pore nō erant mōasteria monialiū. nec
 virgo poterat ampli⁹ remanere in tem
 plo. vbi ergo poterat vgo hitare seruā
 do vginittatē. Dicat qz in dōmo parē
 tū. Et hoc cōsiliū dat apl⁹s dicēs. i. cor.
 7. De vginib⁹ autē preceptū dñi nō hēo zc.
 ⁊ nō recipere aicitā cū aliquo homie.
 Et sic custodiebant plus qm mō in mōa
 sterijs. Auisent puelle ⁊ deuote mulie
 res cauere a cōfessorib⁹ zc.

Decia clausula ē. Et factū est vespere
 ⁊ mane dies vn⁹. Uespere dicūt finis
 diei. Ecce ioseph antiqu⁹. ⁊ mane. ma
 ria vgo iuuenis. 14. annoz. dies vn⁹ p
 desponsationē. Ad prāctichā. Dicat quō
 sacerdos rñdit virgini marie. d. Iste
 mod⁹ est icōsuet⁹. S; virgo prudēter
 replicauit d. Pater vos allegatis. psue
 tudinē humanalē. ⁊ nunqd nō est ma
 ior auctoritas diuial. d. Uouete ⁊ red
 dite deo zc. Dicat quō sacerdos pposu
 it in psilio in quo fuit cōclusus; vt deus
 cōsuleret i re tam noua. Qui rñdit de
 sancta scōz sacerdoti qz sua voluntas
 erat. qz illa vgo haberet sponsus; de ge
 nere dauid. Jō qz fieret grida siue pco
 nizatio zc. Dicebāt iuuenes carnales.
 De qua vGINE. de illa maria pulcra. O
 beat⁹ erit qui illā tam pulcrā ⁊ diuītē.
 vnicā parentū habebit. Dicat quō qui
 libet cor parabat se zc. Nō op⁹ ē follo
 suspendere cimbalū collo. Josph vgo
 cogitauit. i; esset de genere dauid. tuz
 qz senex. tum qz pauper. ⁊ vgo diues nō

curait portare virgā dicēdo. Iuuenes
 truffarentuz de me. dicentes. O bone
 senex. dicebat qz vos eratis deuotus
 zc. Dicat quō nullū signū fuit onsum
 zc. Et sacerdos itez orauit zc. Ad quē
 deus dixit qz ille cui vgo debebat non
 portauit virgā. Dicatur quō itez vene
 rūt cum virgis. S; virga ioseph floru
 it ⁊ fructificauit amigdalā. ⁊ spūssan
 ctus i spē colūbe descendit. Dicat quō
 virgo orabat ut de⁹ daret sibi in viruz;
 aliquē pbum vir; vt esset sibi in patrē
 ⁊ nō iuuenem carnalē. Quā fuit sibi di
 ctū qz talis senex erat sponsus su⁹ zc.
 multū gauisa est. S; mō si vni puelle
 tradat vn⁹ senex dicit. O mifa imun
 dus ⁊ banos⁹ est. Nolo. S; non sic vir
 go maria. Ecce quō factuz est vespere
 ⁊ mane dies vn⁹. Dauid melior ē dies
 vna. s. istius matrimonij in atrijs tuis
 sup milia. Et fuit cōpleta pphia ysa.
 xi. Egrediet virga. scilicet spōsa ioseph
 de radice iesse: qz ioseph fuit de gene
 re dauid. ⁊ flos de radice eius ascen
 det zc. Amē.

In eadem solēnitate.
Ego mater pulcre dilectionis ⁊
 timoris. Eccl. 24. Ista mā cre
 do qz erit btē marie vgin ⁊ glo
 riose grata ⁊ nobis pfictosa. Saluēt
 virgo maria. Circa materiā pdicandā
 nō qz experientia sensualis. euidentia
 nālis. ⁊ prudentia diuinalis māifeste
 onduunt qz gaudia ⁊ leticie hui⁹ mundi
 sunt tristitijs ⁊ doloribus admixta. ⁊
 null⁹ pōt hic habere gaudiū pur. Pri
 mo hoc docet experientia vsualis. Nā
 in magnis festiuitatib⁹ qm fuit leticie
 zc. dolent ministri in maxillis insuflā
 do instrumēta musichalia. ⁊ pulsando
 manib⁹ zc. Presbiteri attediantur in
 canticis. ⁊ persone dolent in tibijs ex
 tripudio. Item in magnis cōuiujs ⁊
 nuptijs comedēdo. bibēdo zc. statim
 sequitur aliquid de aliqua re vel tristi
 cia zc. Secūdo hoc docet euidentia nāf

Regula ē phorū d. q̄ omne mediū
participat nām extremorum contrariorum
vt patet d̄ illo qui est inter niuē z ignē
zē. Item vita p̄sens ē i medio duorum
extremorum contrariorum. s. paradisi z inferni
In paradiso ē purū gaudiū. Auctoritas
ysa. 35. Gaudiū z leticiam obtinebunt
z fugiet dolor z gemitus. Nota d̄ram
iter gaudiū z leticiam. Gaudiū cōsistit
i corde. leticia. q̄n non solum i corde s;
extra oñditur. nec p̄t abscōdi. In infer
no ē totū; oppositū. s. dolor. ploratus.
amaritudo. desolatio. z pura tristitia.
nec de aliquo gaudent. Dicit scriptura
i p̄sona d̄natorū plangentū. Tre. 5. In
oratione ieremie. Defecit gaudiū cor
dis n̄ri. Versus ē in luctum chorus n̄r.
cecidit corona capitis n̄ri. ve nobis. qz
peccauimus zē. Nos vero sumus hic i
medio iter paradisum z infernū. Ideo
participamus zē. Oia sunt hic mixta.
gaudia z leticias hēm̄ de celo. amari
tudines z tristitias hēm̄ d̄ inferno z ascē
dūt vt sum̄. Cōsolatōes z leticie s̄ vt
gutte mell. distilātes d̄ fauo mel spūscī
ac si de fauo i arbore posito destillarēt
gutte in ore. Sed qz infernus ē p̄p̄gor
nobis. qz ē in corde terre. Iō plus abū
dant amaritudines z tristicie q̄ cōso
lationes zē. Propter hoc dicit boetius
Quis dulcedo felicitatis hūane mul
tis amaritudibus est resp̄sa. i. salpista
da. Tertio hoc etiam p̄; ex diuina p̄u
dencia. quia si hic gaudia essent pura.
essemus nimis dissoluti nec timerem̄
deum zē. Si amaritudines. dolores. z
tristicie essent pure ut i inferno. venire
mus in desperatiōes; qz persona tristis
sine spe cōsolatiōis despat zē. Iō p̄u
dētia d̄na tēperat gaudia cū tristicijs
zē. z ecōuerso. qz bonus coquinari⁹ ē.
z i cibo nimis dulci ponit sal. z i falso
mel. Quādo tu es letus z gaudes d̄ ali
quo honore. dignitate. seu lucro. cibul
ē dulcis. sed expecta. qz i breui zē. S;
q̄n tristis de aliqua aduersitate. p̄di

ta honorū vel amicorum. noli despare;
qz i breui ipse ponet tibi mel vel zuchā
rū cōsolatiōis. Iō scrip. p̄v. 17. Nilus
dolore miscebit. z extrēa gaudiū luct⁹
occupat. P; ergo doctrina q̄ exp̄ticia
sensuali. euidētia nāli. z p̄uidētia d̄na
li. gaudia zē. sunt mixta i t̄m̄ zē. q̄ ab
ista doctrina virgo maria m̄r dei non
fuit exēpta. imo i quolib; gaudio z leti
cia xp̄silus eius sibi misceuit dolores
z tristitiam. Ideo dicit ip̄a virgo. Ego
m̄r pulcre dilectionis z timoris q̄tum
ad gaudia z timoris. s. tristicijs. Nota
pulcre dilectionis. hec p̄tra dilectiōes
modernas. cōruptas. z turpes. Septē
fuerūt gaudia p̄cipalia virgīs marie.
z i quolib; xp̄s misceuit sibi sal tristicie.

Primū gaudiū q̄ virgo hūit fuit i die
incarnatiōis q̄n facta fuit m̄r dei. Ul
tis sentire istud gaudiū. Inuenitur q̄
virgo maria in illo p̄cto legebat i bi
blia quā itelligebat plus; p̄p̄he i illo
passu. ysa. 7. Ecce virgo coicipiet z pa
riet filium z vocabit nomen eius ema
nuel. i. nobiscū deus. Sic legendo v̄go
maria cū maxima deuotiōe cōtēpl. ta
ē dicens. Oy signoz. z quāta erit sc̄itas
z dignitas illius virginis. Oro d̄ne ne
monar quousq; videam illā virginē.
p̄serua mihi aures vt illā audā. oculos
vt uideā. z sic de alijs mēbris vt in ijs
possim sibi fuisse. Et cū sic p̄tēplaretur
Ecce angelus gabriel totus rutilans
itruit ca n̄rā d. Virgo benedcā. vos
estis illa. De quo uirgo fuit n̄ modicū
admirata. qz ipsa n̄ se reputabat dignā
vt esset famula illi⁹ virginis. Ad quā
angel⁹. Vos eritis mater dei icōrupta
qz sicut granū formatur ifra tuncant
quelane seu nucis. Ita in vtero vestro
formabitur illud corpus. Quā sensit se
gravidam. cogitate quale gaudiū ha
buit. in tantum q̄ si omnia gaudia z d̄
lectatiōes huius mundi essent vnita in
vna persona non equarentur gaudio.

leticie. consolationi. ⁊ dulcedini virgi-
nis. Et sicut virgo ante cōsuevit orare
dicens. Ad te leuani oculos meos qui
habitas i celis tunc orabat. Ad te leua-
ui oculos meos qui habitas in celis.
⁊ in vtero meo. Ecce gaudium. Et nō
ta q̄ mutata ex gaudio virgo. licet nō
esset consueta incepit vnā cantione;
d. Magnificat aīa mea dñm ⁊c. in qua
sunt. x. versus. Rō. quia sciebat q̄. x.
menses portaret filium dei in vtero.
completos. ⁊ de. x. recepit. 7. vel octo
dies. Nota exultauit. i. extra saltat
secundum ethimologiam. Sicut ille q̄
recipit rumores de filio nouiter i papā
creato. certe. Ecce gaudiu; Sed ecce
falsa tristicie. Dicatur quando vterus
virginis ingrossabatur. hoc videns io-
seph non modicum admirans infra se
dixit. O miser quid est hoc. Dicit bea-
ta. Ber. q̄ ex vna parte dicebat impossi-
le est q̄ tam sancta. creatura peccare
rit. ⁊ ex alia parte dicebat hoc natura-
liter non potest fieri. In tantum q̄ co-
gitauit occulte dimittere eam. ⁊ plic-
bat pannos. Cogitate tristiciam virgi-
nis. nec audebat reuelare secretu; dei
Non erat sicut sunt ille que quicquid
sonniant totum dicunt. Et quādo brā
anna petebat. quid est hoc filia ⁊c. Re-
spondebat uirgo maria. M̄ deus scit
quid est. ⁊ mater flebat ex una parte.
⁊ ioseph ex alia. Cogitate tristicia; uir-
ginis. ⁊ flens dicebat. Domine non au-
deo reuelare secretum uestrum ⁊c. qz
nescio si placeret uobis. sed uos domi-
ne fueletis spōso meo ne dimittat me.
ne sum diffamata. Ecce la falsa. Ideo
dicit euangelium Mat. p. Cum eēt de-
sponsata. vsq; dimittere eam. Magnū
gaudium illud eū; magna tristicia mi-
rtum. Moraliter instrimur hic vt il-
lud magnum gaudium diei nuptiaru;
tempere; timore. Cogitare debet vir i-
fra se dicendo. O miser. Ego sum mō
in tanto gaudio d̄ ista vxore. quid scio

ego si erit bona. legauis ⁊c. Ideo debet
cogitare vxor. O misera quid scio ego
si habebō pacem cū isto. si erit zelotip⁹
de me ⁊ similia. Ita faciebant antiqui
tus illi sancti homines. Ecce quid di-
cit scriptura tob. 9. Accesserunt ad
conuiuū. Sed cum timore domini nu-
ptiarum conuiuium exercebant. Non
erant ibi dissolutiones. nec loquutio-
nes ⁊c.

Secundum gaudium de principalibus
fuit in natiuitate. Dicatur quomodo i
nocte natiuitatis sic alie mulieres in
partu habent dolores. ipsa habuit mul-
tas ⁊ inusitatas consolationes. ⁊ to-
ta resplēdebat i facie. O dixit ioseph.
Uultis parerē benedicta. Ita dixit vir-
go maria. Et ioseph voluit vocare ob-
stetrices. sed virgo prohibuit eum. Et
ioseph. Vos estis iuuenis ⁊ inexperta
Et virgo. Deus prouidebit. Dicatur
quomodo x̄ps exiit vterum virgini-
lem vt radius solis transiens per fene-
stram vitream ⁊c. Et virgo met rece-
pit eum in manibus proprijs ⁊ nox fu-
it ita clara sic meridies. Et virgo gau-
debat. quia videbat se virginem incor-
ruptam ⁊ habentem filium dei. ⁊ dice-
bat. O domine. vos venistis i hūc mū-
dum ad saluā genū humanum ⁊c. ⁊
osculabatur oculos eius. d. O oculi be-
nedicti cōtemplantes celestia. ⁊ man⁹
que celum ⁊ terram crearunt. ⁊ sic de
alijs membris eius. Et ioseph etiam
adorauit eum. ⁊ voluit vocare nutri-
cem vt daret sibi lac ⁊ virgo noluit li-
cet non haberet lac. quia dicunt me-
dici q̄ lac ⁊ proles procedunt de ea-
dem radice. Et uirgo maria orauit
d. deo patri. O domine. uos qui pasci-
tis omne animal prouideatis filio ue-
stro ⁊ cetera. Auctoritas. Nesciens
mater uirgo uirum. peperit sine dolo-
re saluatorem seculorum. ipsum re-
gem angelorum sola uirgo lactabat

vberere d̄ celo pl̄o. Quale gaudiū hūit
q̄n̄ audiuit angelos cantātes zc. q̄n̄ vi
dit filium adorari a bestijs i prespio .
z pastorib⁹. De isto gaudio p̄p̄bia ysa .
35. letabitur deserta z iuia: z exultabit
solitudo. z florebit quasi liliuz. Bermi
nans germinabit. z exultabit letabun
da z laudans. Virgo maria d̄r̄ deserta
p̄p̄ asperitatem vite z iuia: qz nullus
homo transiit per eam. Et exultabit.
scilz de natiuitate filij solitudo. qz sem
per volebat stare solitaria. Dicit Jerō
mus. Fugiebat publicum amans secū
habitare. germinans in gaudijs. z lau
dibus dei germinabit. partendo filium
dei. Ecce gaudiū de natiuitate filij dei
Sed statim sequitur tristitia. Nam 3.
die dixit ioseph ad virginē . O b̄n̄dicta
Et virgo . Dñe qz cū magna reuerētia
zc. Jam scitis q̄ hodie ē 3. dies nati
uitatis filij dei. z fili⁹ dei qui uenit ad
plere legem z non soluere ut liberaret
sibi credentes z obedientes. Jō hodie
d̄z circūcidi. Et virgo que intelligebat
secretū circūcisionis. quia figurabat
passionem z erat signum seu arra : qz
vt mercatores dant signū zc. Ita x̄ps
uenit ad ferias huius mundi ad emen
dum aīas pretio sanguinis zc. Uoluit
etiā dare signuz. In primo dare uoluit
signum. s. x. vel. xij. flor. i. guttas sāgui
nis. Sed virgo ideo incepit flere. maxi
me. q̄n̄ ioseph recessit ab ea z iuit ad
iudeos et rabios . hoc significabat q̄
vnus discipulus recedens a x̄po iret
ad iudeos zc. vt iudas. Jō b̄ intelligens
v̄go flebat. Secūdo q̄n̄ ioseph uenit cū
multitudine iudeoz. qz sicut mō cōgre
gantur i baptisimo ita tūc in circūcisi
one. hoc erat figura z significabat q̄
ueniret tempore passiōis turba seu ml
tudo iudeoz ad capiendū filiū ei⁹. Jō
v̄go maria flebat. Tertio q̄n̄ virgo ma
ria p̄ntauit eis filiū. significabat q̄ pre
sentaret iudicibus zc. Quarto d̄ noīe
iesu sibi imposito figurabat sn̄iaz datā

inrenocabiliter de passione sua. Quarto
elevationem s̄mbraz figurabat expo
liatō; iuxta cruce; . Sexto q̄n̄ circūcide
batur clamauit. significabat clamores
x̄pi in cruce. z virgo flebat continue .
Septio in panno in quo recepit sangui
nem circūcisiōis. virgo intellexit q̄ in
passione sic colligeret sāguinē filij i vel
lo zc. Octauo posuerūt unguētū i vul
nere. figurabat unguentum corpis in
sepulcro. Nono q̄n̄ post circūcisionem
posuit eū in chuna zc. figurabat sepul
turam. Ecce salsa tristitie cum gaudio
natiuitatis z poterat dicere virgo illud
Ex. 4. Sponsus sanguinū tu mihi est
Moralr̄ hētis instructōez de gaudio si
lioz q̄n̄ deus dat uobis filios. De quo
gaudio dicit x̄ps ioh. 16. Jam nō memi
nit p̄ssur̄ p̄p̄ gaudiū. Q̄n̄ dicit obstetrix
p̄ficiat uobis filius z tota domus gau
det d̄z poni sal. Cogitādo sic quid scio
ego de isto filio. si erit suspensus i zc.
cū magno timore debetis stare maxie
ne in furca inferni sit suspēsus p̄p̄ ma
lum nutrimentum qd̄ datis eis. Pasci
tis . n. eos in cibo corporali z nō spūali
qui est melior in quolibet mane z sero
zc. on̄ datis filio. s. p̄r noster zc. Dicat
modus quō m̄r d̄z dicere filio de m̄e
q̄ est vna regina in celo zc. Et ostē
dat signare z orare . deinde in sero fili
my . mō de nocte vadūt demones z il
li qui ponūt se in lecto sine oratōe zc .
Sed vos ostenditis vanitates vt va
dant cum gladio zc. Dicit pater si di
catur tibi huf . dicas haf . Ostēde et v̄n̄
venis zc. Item matres ostendunt pu
ellis depingere se et corizare zc . z
debetis esse cum magno timore . quia
habetis reddere rationem deo d̄ filijs
impijs. Ecclesiastici . 16. Ne iocunderis
in filijs impijs si mltiplicentur . nec ob
lecteris super ipsos si non est timor dei
in illis . Et subditur . Utili⁹ est mori
sine filijs quam relinquere filios im
pios .

Tertium gaudium virginis marie fuit
in die apparitionis. quando venerunt re-
ges orientis. O quale gaudium fuit
istud. virgo stabat cum filio vt dicunt
doctores adhuc in illo loco vbi peperit
z subito magnus rumor fuit in ciuitate
bethleem. Jam potestis cogitare quod
equorum homines in aduentu trius re-
gam faciunt magnum rumorem. z ve-
nerunt ad locum vbi erat z ioseph no-
erat cum virgine maria vt dicit textus
Inuenerunt puerum cum maria matre
eius z non alium. Dicit glo. Et quando
virgo sensit tumultus equorum cogito
ego qd abscondit filium. z posuit in pre-
sepio. z posuit se ad suendum. Et quan-
do virgo audiuit reges mirantes de stel-
la que stetit supra vbi erat puer. vgo
gausa est. Cogitans illam pphetiam
numeri. 24. Orietur stella ex iacob. z
conspicuetur virga d' israel zc. Reges ad-
mirantes dicebant. Et quid est hoc qz
stella non consuevit stare nisi hora pra-
dij z quietis z modo stat. z dabat mi-
rabiles radios. Poterant dicere reges
non est hic palatium. nos regem natu-
perquirimus zc. Et venerunt ad portas
vbi erat virgo. z eleuata modicum fla-
ciga dixerunt virgini. Sciretis vos
vbi est qui natus est rex iudeorum zc.
Et virgo respondit. Domini hoc debet
sciri magis rabini zc. Et dum virgo lo-
queretur corda regum calefaciebant
respicientes se mutuo. Deinde interroga-
uerunt virginem si habebat filium. z vir-
go respondit qd sic. Itē interrogauerunt
de die natiuitatis. Respondit qd erant
13. dies. Item quo vocabatur. Respon-
dit virgo maria iesus. Audito hoc no-
mine proidentes adorauerunt iesum
quem virgo eis ostendit. Et adorando
dicebant. O domine creator celi z ter-
re. z tanta ē humilitas vestra dimittē-
do celum z venire in tantam miseria-
pro saluatione nostra zc. Deinde ado-
rauerunt matrem. z dicebant sibi. O ca-

mera filij dei. templus dñi. regia celi. z
domina mundi zc. Et aptis thesauris su-
is obtulerunt zc. Ecce gaudium zc. De
isto gaudio pphetauit ysa. d. 60. Zc vi-
debis z affues. z mirabitur z dilatabi-
tur cor tuum qm̄ puer sa fuerit ad te mul-
tudo maris. s. ifidelitatis. quia illi re-
ges infideles erant z no iudei. fortitu-
do gentium venerit tibi zc. Sed statim
sequitur salsa doloris z tristitie. qz post
recessum regum herodes cogitauit oc-
cidere omnes pueros bethleem zc.
Propter qd angelus dñi in somnis ap-
paruit ioseph d. sibi illud Mat. 2. Sur-
ge accipe puerum z matrem eius z fuge
in egiptum z esto ibi vsqz dū dicā tibi.
Futurum ē. n. vt heredes querat pue-
rum ad perdendū eū. Statim ioseph iuit
ad camera; virgis que orabat iuxta il-
lud dauid. Media nocte surgebā ad cō-
fitēdū tibi. z ioseph pulsauit ad ianua;
de quo virgo admirata cū appuisset vi-
dit ioseph flente; z ait. Dñe de quo plo-
ratis cū sit gaudēdū. qz habemus filium
dei nobiscū. de quo vos estis nutricus.
O benedicta cito recedamus qz hero-
des vult occidere filium nostrum. Logi-
tate tristitia virginis. Primo timore fi-
lij. Secūdo ex fuga quia de nocte. Tertio
qz ad egiptum terrā infidelium z plica X
uit aliquos paucos pannos. qz n̄ habe-
bat magnas casas. Dicatur quando exi-
bant ciuitate; z virgo sentiebat aliqd
videbat sibi qd esset herodes z timebat
sūme abscondens filium in gremio z eq-
tans sup asinā fugierūt in egiptum; vbi
7. ānis fuerūt tanq̄ exules. Ecce qre
vgo dicit. Ego mater pulcre dilectōis
z timoris: Moralr instrumur hic. Nā
gaudium virginis venit per reges orien-
tis. ēr dolor z tristitia p reges herodē.
hic ostendit qd si aliquis gaudet ex auct-
cia z familiaritate regis. caueat z ti-
meat qz tales ut cōius a regib⁹ interfi-
ciunt uel exheredat. Itō timere debet
sicut hō qui egret in leone 13 tieret

ab alijs nō rōe sui sed rōe leonis plus
d; ipse timere ne leo ab uno calce iter
ficiat eū zē. Ita de rege q est leo i quo
equo equitat q i eo cōfidit zē. Propter
hoc si habetis amorem uel fauorem re
gis uel prelatorum nulli displiceatis.
non facere stulticiā. Jō dō. Nolite cōfi
dere i p̄cipibus in filijs hominū in q
bus nō ē salus. Rō eribit spūs ei. s. re
gis p mortē corporalē. z reuertet i ter
rā suā q̄tū ad corp. in illa die peribūt
oēs cogitationes eor. s. qui i rege p̄fide
bant cogitantes multas uanitates.

Quartum gaudiū uirginis marie fuit
de gloriosa resurrectione filij sui. q̄n si
bi primo apparuit ut dicit ambrosi⁹ in
libro de uirgibus. Uultis itelligē istō
gaudiū. Sciendū ē q post xp̄i passione;
mortē: z sepulturā. uirgo certissima d
resurrectione filij sui i tertia die. quia
xp̄s sepe dixerat. quia alias crepuiss;
sed nesciebat horam resurrectionis. qz
nō dixerat sibi xp̄s. Propter hoc uirgo
maria i uigilia pasce cogitans d resuz
rectione cogitauit i qua hora esset. qz
non legitur q ei dixisset hora s; d em.
Et infra se uirgo maria ait. Sine dubio
pater meus dauid qui p̄re alijs loquit⁹
ē de passiōe z resurrectione filij mei po
nit horā. z sine dubio ipsa legit psalte
rium z clare iuenit legendo in ps. 56.
Exurge gloria mea. Exurge psalterium:
z cithara. exurgas diluculo. Et ē vbu
patris ad filiū. Respondit filius. Exur
gā diluculo. Nota exurge gloria mea.
Pater uocat filium gloria mea. Secū
do uocat eum psalterium. Tertio citha
ra propter tria que fecit christus i hac
uita. Primo in omnibus dictis z factis
suis diligenter procurabat honorem z
gloriam patris. Ideo dixit ipse Jōh. 8.
Ego gloriam meam non quero. Est qui
querat z iudicet. Item in fine quādo
dixit. pater clarificauit nō nē tuū. quia
gētes nesciebāt q eēt p̄r. nec fili⁹. nec

spūs. s. Sed xp̄s reuelauit hoībus. Jo
hānis. 17. Ideo dicit deus p̄r. Exurge
gloria mea. Secūdo uocat ipsū psalteriū
q̄d est instrumentū camere secretū q̄d
significat legem moysi datam solū vni
populo. psalteriū; h; solū; x. cordas. qz
xp̄s fuit obediēs. x. preceptis. Mat. 5.
Non ueni soluere legem sed aimpler
Et propter obediētiā suā uocatur a pa
tre psalteriū. Tertio uocat cithara.
scilicet guitera que habet sonū; acutū
z audibilem z significat. l. nouam que
per totū mundū fuit audita iuxta chri
sti preceptum. Mat. vlt. Euntes i mun
dū uniuersum zē. Quā uirgo sciuit ho
rā resurrectionis fuit valde leta z res
pexit per fenestram si uidebat auroz;
Et qz nundū erat alba cōtinuauit legē
do psalteriū. vsq; ad psalmū. 107. s. Pa
ratum cor meū deus. Et ibi iterum iue
nit eundem versum. Exurge glia mea
zē. O dixit uirgo iam hēo duplex testi
moniū. Et uiso q adhuc nō erat alba
uoluit uidere si alij p̄phete dicerent
aliqd de hora. Et finalr iuenit i libro
osee capi. vi. ubi sic hēt. Uiuificat nos
post duos dies. Et sequitur. Quasi dilu
culum paratus ē egressus eius. Suffi
cit dixit uirgo maria. In ore duorum
uel trium stat omne uerbū. Et dicat
quō parauit cathedram ubi sederet si
lius su⁹ iesus respiciēdo sepe q̄n appa
ret alba uel auroz. Et q̄n incepit cla
ritas auroz. dixit uirgo maria. O fili
meus ē resuscitatus. z flexis genibus
dixit. O fili my uelitis me psolari zē.
d. Exurge i occursum meū z uide zē.
Cogitate quomodo i xp̄i resurrectione
erant multi angeli dicētes xp̄o. illud
ysa. 6. Ecce ego dñe mitte me. s. ad ma
trem tuam. Sed xp̄s misit gabrielem
qui cum magno splendore intrauit ca
meram z salutauit uirginē ut fuit re
uelatū b. gregorio d. Regia celi letare
alla. respexit sic dixit alla. Et addidit
Ora p nob deū alla. O q̄le gaudiū hūit

uirgo maria. Et statim post venit xps cum
oib' scis p'rib' .7. angelis clar' .7. gl'ios'
dicendo v'gi. Pax vob'. Et v'go flexis geni-
bus .7. p' gaudio lacrimando osculabat'
xpi vulnera respiciendo dicens. O vul-
nera b'ndicta q' .6. feria t'm dolor e' mihi
irulisti. Et xps osculatus e' ea i ore. qz
n'q' fuit aliq's fili' q' t'm dilexit m'rem
d. M' mea sitis leta. qz d' cetero d' me
n' h'bitis nisi gaudiu' .7. leticia. Et sede-
tes loq'bantur. O q's fuisse i illo plame-
to. Virgo petebat q'no sibi. Et xps
sibi dixit qd fecit i inferno. .7. ondit sibi
o'es scos q' o'es fecerut sibi reuerentiam
Cogitate q' ad am .7. eua viderut ca' di-
xerut. O d'na vos estis illa filia n'ra de
q' dixit d'ns i gen'. 3. In micicias ponaz
z'c. Dixit eua. Ego clausi hostiu' pad. si.
s' vos b'ndicta apuisti. Dicebat p'phe-
ta. Ego p'phetavi de
vob'. .7. salutado ea dixerut ill' iudith.
is. Tu gl'ia i' l'm. tu leticia i' isrl'. tu hono-
rificentia p'pli n'ri. Et v'go h'nt' resal-
lutans eos dixit ill' .i. pe. 2. Vos estis
genus electuz. regale sacerdotiu'. gen' s'
ca. populus acq'sit'ois. Deide o'es ange-
li salutado eam dixerut. Regina celi le-
tare. ut supra z'c. Et v'go d. ill' ad heb'.
p. Vos o'es estis administratorij sp'us in
misteriu' missi p' eos qui h'nditate ca-
p'iant salutis. Si dicatur q'no sc'i. angeli
poterant ibi recipi i illa camera. Dica-
tur cor' p'ditio. T'nc dixit virgo filio.
Usq'z m'o filii mi seruauit sabbatu'. s' d'
cetero cola' die d'nic' i memoria vestre
resurrectois. Dixit xps. Ita m'r b'n pla-
cet mihi. .7. ista e' itentio mea q' d' cete-
ro a xpianis seru'et d'nic' .7. n' sabbm.
Dicat p'tra apothecarios ferrarios. b'a-
bitonfores. .7. alios n' seruantes d'nicaz.
Ecce gaudiu' virginis. Et poterat dice-
re virgo illud ysa. 61. Gaudens gaude-
bo in domino .7. exultabit anima mea i
deo: qz induit me z'c. Sed statim seqt'
falsa tristicie .7. doloris. Postq' xps re-
cessit ab ea vt diceret scos p'res ad pa-

disum terrestr'e. Cogitate q'no ex carita-
te voluit conuere apostolos q' perdi-
derant fidem. Et vocauit eos d. eis.
Quo filius suus apparuit sibi z'c. .7. ni-
hil credebant. Sed nolebant sibi in fa-
cient contradicere. quia habebant ea;
in magna reuerentia. Sed dicebat. ben-
ben madona. Et specialiter beatus tho-
mas dicens retro. Bene diceret mater
vnu' pro alio pro filio suo. Qu' virgo vt
debat eos ita duos .7. incredulos tri-
statur compatiendo eis. .7. rogabat
filium suum vt eis appareret ne d'na
rentur. Ideo Mar. ult. Recubentibus
xi. discipulis apparuit illis ies' .7. exp'o-
bavit incredulitate' eorum qua' habue-
rant. quia t'nc non credebant. quia ijs
qui viderant cum resurrexisset a mortu-
is non crediderunt. vt virgini marie .7.
magdalene z'c. Moral' istruimur hic.
qz v'go l'z leta e' de xpi resurrectoe. t'nc
stabat t'm d' ap'loz dubitaoe. Ita d' vo-
bis si aliq's v'm e' letus. quia credit se
b'n esse cum deo. no' de hoc debet e' to-
taliter let'. Et t'nc poterit dice'. Neqz
iniquitas mea. neq' peccatu' me'u. salua-
tio proximi no' est despicienda. sed qui-
libz d' laborare p' salute alterius. ver-
bi gratia. Si in vna domo vir sit bon'
z' deuot'. vxor v'o rabiosa. vir dulciter
d' eam p'uertere si pot'. Et p' oppositu'
si vxor sit boa vir aut mal' z' rabiosus
z'c. sed dulciter z' bono m'o vxor dicat
sibi q' audiat missa; .7. p'fiteat' z'c. als
dabit sibi cu' pugno z'c. It' p' filiu' ci'.
z' fr' fr'e; .7. vicin' vicinu' Ad gal. 6. Op'
suum p'bet vnusquisqz. .7. sic i semetip-
so t'm gl'iam habebit. .7. non in altero.

Quintum gaudium fuit in die ascensio-
nis q' filius eius i celu' ascendit. S; vt
itelligatis istud gaudiu'. sciendum q' a
xpi resurrectione vsqz ad eius ascensi-
onem transuerut q'dragita dies i q' b'
xps sepe apparuit uirgini .7. apostolis.
sed in die ascensionis bis apparuit

apostolis. Primum dum comederunt d. eis. vadatis ad matrem meam et vos simul conueniatis ad montem oliueti. quia hodie volo a vobis recedere et celum ascendere. ex quo compleuerat opus redemptionis. Quod intelligentes apostoli in ceperunt flere. Et Christus sibi dixit illud ioh. 14. Si diligetis me gaudetis utique et cetera. Et apostoli. Domine gaudemus de honore. sed tristamur quia dimittis nos orphanos. et non poterant comedere. Propter quod Christus ut ipsi comederent comedit cum eis. Statim post prandium apostoli iuerunt ad domum virginis quam comedeat cum magdalena et alijs. Que cum videret apostolos flentes interrogauit de causa et cetera. Que cum audisset incepit flere cum eis. et surrexit de mensa et processionaliter iuerunt ad montem oliueti. Erant. ii. ut dicit luc. fere ceterum viginti. Et Christus apparuit eis iterum. et posuit se in medio eorum. Et salutauit matrem et discipulos dicens. Pax vobis. Et uirgo dixit sibi. Fili mi et uultus recedere et Christus. Ita mater mea ex quo profectus opus redemptionis. iam predicauit: et dedi legem nouam quam confirmaui miraculis. et sui suspensus in cruce ne aliquis mihi credens et obediens suspenderet in furca inferni. Ideo modo volo redire ad patrem. Et uirgo et omnes alij flebant ex una parte pro gaudio de honore suo: ex alia propter tristitiam de recessu suo. Et uirgo maria osculabatur manus et pedes eius d. O fili. et quoniam ego non ascendo uobiscum cum sanctis. quorum presentiam uirgo sentiebat. Ad quam Christus. Mater mea. vos remanebitis loco mei. et apostoli recurret ad vos. Iohannes cantatur. Gaude maria uirgo cunctas hereses sola interemisti in uniuerso mundo. Dicatur quomodo ascendit cum magno festo. Sicut rex victoriosus rediens de prelio et cetera. Angelis clamantibus: uiuat. uiuat filius virginis marie. Alijs clamantibus tubis et cetera. dauid. Ascendit

deus in iubilacione et dominus in uoce tubę
Cogitare gaudium uirginis marie in tempore quod dicit lucas ult. c. ferebat ab eis in celum
Et ipsi adorantes ingressi sunt in ierusalem cum gaudio magno. Sed statim sequitur falsa tristitia. et doloris. Quia uirgo fuit in domo. et uidebat loca ubi fuerat filius eius et steterat. et cogitans. de cetero non uidebo ipsum flebat. xij. annis uixit post christi ascensionem uel. xxiiij. secundum alios. Et tantum dilexit filium suum. quod si omnes amores matrum ad filios essent in una muliere. adhuc amor uirginis ad christum esset maior. Et perquirebat cotidie loco natiuitatis. appitionis. baptismi. quadragesime. passionis. et cetera. De prophetauerat salomon d. Cant. 5. Adiuu uos filie iherusalem. creature angelice. si inueneritis dilectum meum. ut auuncietis ei quia amore languet. Morantes instrumur hic quod nos christiani gaudentes de christi honore in celo regnantis. et tristari debemus. et eum desiderare sicut marinarij desiderant portum. Ita de uobis nauigantibus in ista nauis perforata in qua intrat aqua peccatorum. et cum magnis periculis transiimus. Iohannes desiderare debemus portum salutis. dicendo O domine. et quoniam ero uobiscum et cetera. De hoc ciprianus in epistola. 6. de mortalitate. Patriam nostram ad paradysum quem ardentius desiderare debemus ut ibi permanemus et cetera.

Sextum gaudium fuit in die pentecostes quando uirgo cum apostolis recepit spiritum sanctum. Uultis intelligere istud gaudium Christus dixerat multotiens apostolis illud iohannis. Expedi uobis ut ego uadam. Si enim non abiero paraclitus non ueniet ad uos. Si autem abiero mittam eum ad uos. Ite actum primo. Iohannes autem baptizauit aqua. uos autem baptizabimini spiritu sancto non post multos hos dies. Apostoli autem post christi ascensionem recordantes quod christi promissione expectabant promissionem. nesciebant tamen diem certam missionis spiritus sancti

Ideo in crastinū ascensionis expectātes
dicebāt. hodie mittet rē. et nō uenit.
Ide in sabbato. Et qz nō uenit siue mi
sit apli incepunt dubitare. et loqui iter
se. Et dixit unus apłor. Nō dubitetis:
qz cras q̄ erit dies dñica mittet: quia
tali die formauit lumen et diuisit a te
nebris: Ideo rōnabiliter in die dñica
d; nobis mittere lumen spūs sancti. Et
nō uenit. Dixit alius. In die lune mit
tet: qz in tali die fecit firmamentū et di
uisit aquas. iō tali die mittet ad nos.
ut nos fortificet et diuidat ab ags pec
cator. Nec misit. Dixit ali⁹. Uere i die
martis mittet: qz in tali die pduxit ar
bores. ut possim⁹ plantare fidem catho
licam ut facere possit flores. Et nō uenit
rē. Dixit alius. Feria. 5^a. mittet. qz tali
die ascendit rē. Dixit ali⁹ non. s; feria
6^a. qz tali die doluim⁹ de sua passione.
Ideo tali die mittet nobis spiritū cōso
lationis. Dixit alius non. sed i sabbato
mittet. Rō. quia in sabbato post eius
passionem fuimus dispersi: qz una pe
tra nō se tenebat cū alia. Iō ut aduene
mur rē. s; non uenit. Simaliter in die
pentecostes oēs apli et discipuli q̄ erāt
congregati in eadem domo pp̄ metuz
iudeorum. oēs uenerunt ad portā vgi
nis marie. Dicatur quō ipsa surgebat
in media nocte ad orān iuxta dicta da
uid. Media nocte surgebat; rē. Et quā
do exiuit camerā. uidit oēs sanctos et
sanctas p̄gregatas et flentes. Virgo di
xit. De quo fletis. Nūquid filius meus
regnat in celis. Rñderūt apli. Virgo
bñdicta. fili⁹ vester dñs et magister. no
ster p̄misit nobis spiritū sanctū. et q̄ nō
dimitteret nos orphanos. et hodie sunt
x. dies q̄ ascendit et non misit. Rñdit
virgo. Nō dubitetis. qz filius me⁹ non
habet p̄ditiones hominū mundanor̄ q̄
qñ sunt in paupertate cognoscūt aicos
sed qñ sunt in honore et p̄speritate nō
curant de eis. Nō sic de filio meo. Sed
nescitis vos q̄ quādo extraxit populus

de egipto i. 50. die descendit vt daret le
gem. Illō fuit figura. hodie ē. 50. dies
a resurrectōe filij mei. Iō mittet spiri
tū sanctū. iō hodie ponatis vos i ora
tione: qz que a deo sūt. ordinata sunt.
Et petrus et alij apli dicebāt quib; orā
do. Cor mundū crea in me de⁹ et spiritū
rectū inoua in viscerib⁹ meis. Lazar⁹
et alij discipuli. 70. orando dicebāt illō
Sapi. 9. Sensū tuū domine quis sciet.
nisi tu dederis sapiētā et miseris spiri
tū sanctū tuum de altissimis. Maria
magdalena et alie sancte mulieres orā
do dicebāt. Redde mihi leticiā saluta
ris tui et spiritu principali p̄firmame.
Et dixerūt virgini marie. Virgo bene
dicta. oretis vos ēt: qz filius vester sta
tim exaudiet vos. Tūc virgo maria sta
tim flexis genib⁹ orauit d. Emitte spiri
tū tuū et creabunt. s. virtutes et perfe
ctōes. et renouabis factē terre. s. p̄ pre
dicationē. Et subito factus fuit de celo
sonus et fuit q̄si uox rñsiua uirgini. et q̄
si uent⁹ subitus qui descendit de celo.
et repleuit totam domū igne nō cōbar ē
te sed illumināte ad modū linguar̄ rē.
Et repleti sūt oēs spiritus sancto et cepe
rūt loqui q̄si dicētes. Sapi. 12. O q̄ bo
nus et suauis est dñe spirit⁹ tuus in no
bis. Cogitate hic qz mlti sancti de vna
gutta mellis spiritus sancti sūt inebria
ti. q̄to magis quādo tota brescha spūs
sancti. i. rota essentia r̄cipit. S; statim
sequitur salsa doloris et tristicie. Dica
tur quomō apli statim inceperūt predi
care. et statim fuerūt persequuti vt pa
tet. Act. 4. Et venit nūtius ad virginē
q̄ petrus et iohānes erant capti et vole
bant eos iugulare. Alia die venit ali⁹
nunti⁹. d. q̄ oēs apli erāt capti. Itē ali
us q̄ prior mulierū. s. b. Stephan⁹ fue
rat lapidatus. Item ali⁹ q̄ b. iacobus
nepos virginis marie erat interfect⁹.
Ecce tristicia. Ideo xps ioh. 6. Amen
amen dico vob; qz plorabitis et flebitis
vos rē. Moralr siue practice istruimur

hic. Virgo maria et apostoli postquam receperunt spiritum sanctum fuerunt persecuti. Sic est et de vobis personis mundanis. vos estis persequimini fratres etc. et non solum persequuntur imo comeduntur. Sed si aliquis recipit spiritum. scilicet statim persequitur. Verbi gratia. Si aliquis in aliquo monasterio recepit spiritum sanctum ut velit suam regulam. obedientiam. paupertatem. castitatem etc. et non curat seruare regulam aliorum euntem ad infernum. statim est persecutus in derisionibus vituperijs etc. Ideo patientia ut virgo maria. et apostoli. Idem de clericis et secularibus. ac etiam de mulieribus. Iohannes apostolus. 2. thim. 3. Deus qui pie uolunt uiuere in christo ihesu persecutionem patientur. scilicet linguarum. uel infirmitatum. uel temptationum dyaboli.

Septimum gaudium et ultimum fuit in sua benedicta assumptione. non quoniam anima fuit separata a corpore: quia tunc iam non fuisset gaudium huius mundi sed alterius. Sed quoniam filius suus misit sibi angelum gabrielem cum ramo palme d. Suscipe benedictionem illius qui mandat salutes iacob. Ab hinc ad tres dies ibis ad filium tuum qui tam parauit cathedram etc. De isto gaudio uide in sermone assumptionis premisse uirginis. Dixit uirgo filio suo. iere. is. Factum est mihi uerbum tuum in gaudium et in leticiam cordis mei. Sed immediate sequitur doloris et tristitie salsa ex compassione apostolorum siue sanctorum in hoc mundo remanentium inter iudeos et iter infideles. in tantis tribulationibus. Unde quando apostoli fuerunt ad uirginem mariam congregati et mirarentur. uirgo maria dixit eis. Ego obtinui ut essetis hic: quia ego debeo ascendere in celum. Apostoli inceperunt flere dicentes. O benedicta dicitis quod uultis recedere a nobis. et modo dimittetis nos in his tribulationibus. Deinde uenerunt sancte mulieres dicendo. O benedicta quid uultis recedere. quid faciemus nos? Idem dicebant uirgines que

uirgo nutrierat. Et uirgo maria flebat cum eis dicens: Non dubitetis: quia non tradam uos oblivioni quia recordabor de uobis: quia occasione peccatorum facta sum mater dei. Poterat dicere uirgo illud Job. 30. Flebam super eo qui afflicto erat et compatiebamur anima mea pauperi. Nota liter instruimur hic quod sicut uirgo maria gaudebat de honore sibi promisso. tristabatur tamen ex passione etc. Ita debet esse de sanctis personis que laudantur de sua bona uita. non tamen debet despiciere peccatores sed comparari eis dicendo. Domine si uos dimisissetis me. peior essem ego. Iohannes dicit. timeatis eos. et sic comparati non indignari. Item si estis diuites et scitis aliquem pauperem. non despiciatis eum sed compatimini sibi et timeatis eum. Item si estis sani. compati infirmis. Si iuuenis senibus dicendo. Ita posse esse ego pauper. infirmus. uel senex. Et tenebimus consilium scripture dicentis. i. pe. 3. Deus unanimes in oratione. estote patientes etc.

In festo exaltationis sancte ✠.

Factus est pro nobis obediens usque ad mortem. mortem autem crucis. ad phil. 2. Sancta mater ecclesia facit hodie festum de exaltatione sancte crucis. id est quod bis in anno festiuatur. primum in mense maii de inuentione. Secundo hodie de exaltatione. Ratio quia postquam fuit inuenta ab helena sancta crux. uenit in posse infidelium qui despectiue tenebant eam ut infideles. Sed impator christianissimus extraxit eam de posse infidelium. et hodie honorifice eam exaltauit. et hodie fit festum illius exaltationis. Sed ut uerba etc. Saluetur uirgo maria etc. Doctrina consensit et catholica in sancta theologia. quod christus habuisset alios innumerabiles modos redimendi et saluandi humanum genus. tamen per cruce eum saluare elegit et redimere sibi credentes et obediens. Ratio quia quando aliqua satiffa

ctio debet fieri de aliquo peccato. Ra-
tionabile est q̄ satisfactio r̄ideat pec-
cato. uer. gr̄a. Si aliquis peccauit q̄ d̄
um vel p̄ximū corde d̄ eo male cogitā-
do. v̄l ore male loquēdo. aut opere ma-
le operādo. si iste talis vult cōdigne sa-
tisfacere. debet recipere d̄ isto peccato
dolore in corde z p̄cutere cor. si ore dis-
famādo v̄l iurādo zc. Propria satisfac-
tio est non solū ore cōfiteri. sed orare
z petere veniā deo z p̄ximo si ip̄m offē-
dit. Idē si per oculos peccasti respicien-
do zc. propria satisfactio est flere zc.
Idē si per aures audiēdo mala p̄ximū.
emēda audiēdo missam. s̄monēs zc.
Si per gulā frāgēdo ieiunia ecclie. Si
per manū peccasti extēde in orōne zc.
Si effudisti sanguinē p̄prium. cum di-
sciplinis Ben. 9. Quicūq; effuderit hu-
manum sanguinem. fundet sanguis il-
lius. Si peccasti corpore per carnalita-
tes zc. recipere ciliciū. Si in pedibus
eundo. firmentur i oratione. Ecce quō
fit satisfactio p̄pria. quādo penitētia z
pena corespōdet offense. Nō videam⁹
quomodo fuit facta offensio d̄o ex qua
venit tota p̄ditio. z totum malum gene-
ris humani ex qua sumus exules in
hac valle lacrimarū. Nūquid ex furto
cuiusdā pomi q̄ expressum dei manda-
tum receptum. Imo. Ergo restitutio.
reparatio. seu emēda debuit fieri. vt
fructus restitueretur arbori. Ideo xp̄s
redemptor omnium siue noster. de quo
dicitur virgini. benedictus fructus vē-
tris tui. elegit arborē crucis vt fruct⁹
infiniti valoris restitueretur arbori.
Dicūt ystorie grecorū antiquę. q̄ lignū
crucis fuit de illa arboze de qua adam
recepit fructū. Ideo quādo xp̄s fuit in
cruce positus fructus fuit arbori resti-
tutus. De hoc dauid in p̄sona xp̄i dixit
ps. 68. Cōfortati sunt qui p̄sequuti sūt
me inimici mei iniuste que non rapui
tunc exoluebā. Nō hic tanguntur duo

s. intentio mala iudeorū inimicorū xp̄i
qz nō intendebāt ad satisfactionē. sed
ad xp̄i persecutiōz. Ideo dicit nimis
confortati sunt vsq; iniuste. Et xp̄i in-
tentionem. s. satisfaciendi. Ideo dicit.
que non rapui zc. Patet ergo doctri-
na quia licet xp̄s haberet alios modos
redimendi. tamen iste per crucem fu-
it proprius. in quo satisfactō fuit cōre-
spondēs offense. hoc tangit sancta ma-
ter ecclesia i prefatione dicens. Qui
salutem humani generis in ligno cru-
cis constituisti. vt vnde mors oriebat
inde vita resurgeret. z qui per lignum
vincebat. per lignum quoq; vincere-
tur. per xp̄m dominum nostrū. Patet
ergo q̄ proprius modus nostre redem-
ptionis fuit per crucē. Idē dicit thēa.
Xp̄s factus est pro nobis non pro te
obediens non solum patri. sed iudici-
bus. z crucifixoribus. vsq; ad mortē
zc. Patet thēa. Et sum in materia
predicāda. Et quia thēa dicit. Fact⁹
est obediens vsq; ad mortē. z repli-
catur. mortē autem crucis non ad
aliam mortē. Inuenio q̄ quinquies
fuit xp̄s in periculo mortis. z nullam
voluit acceptare nisi crucis.

Primo fuit in periculo iugulatio-
nis.

Secundo precipitationis.

Tertio lapidationis.

Quarto venenationis.

Quinto crucifixionis.

Et quantum modum moriendi elegit.
de quo dicit thēa. Factus est pro no-
bis obediens vsq; ad mortē. mortē
autem crucis.

Primo dico zc. z hoc statim quando
fuit natus per herodem regem. qui
quando audiuit signa z mirabilia de
christi natuitate. de angelis cantan-
tibus gloria in excelsis deo. de clarita-
te noctis. de aduentu pastorum. de
adoratione animalium. de stella z ad

uentu trū regum. 2 pphā anne 2 sy-
meonis sancti q̄ ille erat ver⁹ mesyas.
herodes cogitauit illū occidere ne pde-
ret regnū: qz erat alienigena 2 tiebat
ne vna die iudei insur gerēt p̄ eum. Jo
zē. et misit homies armoz in ciuitate
bethleē vt interficerent oēs pueros qz
nesciebat quis eēt ihs. sed xps fugerat
in egiptū zē. De hoc pphauerat iob in
p̄sona xpi d. p. c. Pueros percusserunt
gladio 2 euasi ego solus zē. **Questio ē**
hic q̄re xps noluit mori ista morte. qz
si voluisset ēt talis mors fuisset i salua-
tionē credentiū sibi. Ratio litteralis iā
dicta ē: qz satisfactō d; correspondere
offense. Ideo noluit mori sic s; i cruce
Sed rō moral' est ut instrueret nos. ut
fugiamus mortē gladij bti petri. De
quo. Jo. 18. Simō petrus hñs gladij
eduxit eū. 2 percussit pontificis suum
2 abscidit auriculā eius dexterā. Iste
gladius ē sententia excōnis que scidit
a corpore ecclie qñ p̄fertur contra ali-
quem. Et sic mēbrum scisum a corpore
nullam recipit īfluentiā: sic etiam nul-
lus excōicatus in operib⁹ diuinis que
in ecclia sūt habet aliquā p̄tem. Ecce
quō fugienda ē ista mors. Citi⁹ vellez
mori q̄ per horā. non dico per annū ex-
cōicari: quia nihil peius est mēbro q̄
scindi a corpore. Dicat hic miraculuz
del uoguer pp breuiariū. Nō eū; dicit
symon petrus hñs gladium. Innuat q̄
sentētia excōicationis nō pōt dari nisi
a prelato qz petrus fuit p̄latus. Secū-
do quū dicit eduxit eū. Innuat q̄ sentē-
tia dei nō debet dari nisi a p̄lato q̄si vi-
brādo gladiū. dicens gara gara p̄ tri-
na; monitionē: qz al' nihil valeret. nec
faceret ictū. Tertio cū dicit 2 percussit
pontificis suū. Innuat q̄ prelatus solū
in suis subditis pōt p̄ferre excōicatio-
nem: quia ep̄s non pōt excōicare i alijs
dyocesi. Quarto cū dicit 2 abscidit ei⁹
auriculā dexterā. dextera significat spi-
ritualia. Sinistra temporalia. Innuat

q̄ sentētia excōicationis nō debet da-
ri nisi cōtra inobedientiā rex spiritua-
lium. Ut si vxor vel vir nō vult stare
cum eo vel cū ea nisi legitimā habeat
rōnem. prelatus pōt eos excōicare 2
sic de alijs. Iste gladi⁹ percussit ita for-
titer q̄ aiām interficit d̄ morte eterna
Jo Job. 19. Fugite ergo a facie gladij:
quū vltor iniquitatū gladius est.

Dico secūdo q̄ voluerūt precipitādo oc-
cidē. vt hñ luc. 4. Dicat ubi 2 quō scis-
sime uixit. nec cognoscebat. Dicit ni-
cholaus de lira q̄ vtebat arte patris
putatiui ioseph qui erat faber lignari⁹
O quis haberet vnā domū de illis. Et
post iuit capharnaum ciuitatē vbi p̄di-
cauit. 2 fecit mltā miracula. Et post
rediit nazareth. 2 rectores vl' iurati ci-
uitatis dixerūt sibi illud luc. 4. Quan-
ta audiuius facta in capharnaū fac-
2 hic i patria tua. Rñdit christus in sū-
ma q̄ ex eoz incredulitate 2 derisioe:
qz truffabant de eo dicēdo. Ecce fili⁹
lignarij 2 illi⁹ custozerie marie predi-
cat. 2 tñ non student. Ideo oñdit q̄ nō
erant digni: qz miracula requirunt dī-
spōsitionē 2 deuotionē 2 nō vanā glīā
Propter qd̄ dicit Mar. 6. Nō poterat
ibi v̄tutem vllā facere nisi paucos isir-
mos impositis manib⁹ curauit. Dicat
quō illi indignati cū tumultu ad supci-
lium montis voluerūt eū; precipitare.
Ihs aut̄ transiens per mediū illoz ibat
Cogitate hic cōtemplādo de v̄gine ma-
ria que erat i ciuitate p̄ns. qñ videbat
filiū suum duci ad precipitiū zē. Que-
stio q̄re noluit sic mori zē. qz si voluis-
set sic mori zē. Rō litteralis dicta est.
S; ratio moralis ē. ut caueam⁹ ne mo-
riamur precipitati. ascendēdo in mōtē
supbie. Nam dyabol⁹ videns q̄ qui va-
dunt simpliciter 2 humiliter. recte va-
dunt ad paradisum. O dicit demō ego
faciam ascendere in altum. vbi gratia.
Religiosus qui uiuit simpliciter. fuit

suam regulam in votis. ceremonijs. ta-
lis vadit via plana ad paradysum. Sed
venit dyabolus loquens imaginationi
dicens. Si tu velles sic vivere nunquam
ascenderes. Quia non laboras ut sis ma-
gister loycozum. et postea phie etc. Et
adhuc posses esse professor regis vel eps.
Et quia est altus perdit totam deuotionem
et subito cadit. et moritur. et precipitatur
in infernum. Idem de clerico simplici et
dyabolo instigante ascendit. Idem de
laycis. ut ascendant vsuras etc. Item ut
sit officialis ligat se cum alijs et directe
vel indirecte etc. quia pecunie coitatis
sapiunt etc. quia quia sunt intus furatur.
faciunt hec et illa. ut possint se manu-
tenere in officio. O quot sunt decepti
isto ascensu. De hoc dixit dauid dyabo-
lo. ps. 72. Propter dolos supple tuos po-
suisti eis supple hanc imaginationem ascen-
dendi. deiecasti eos dum alleuareretur.
Idem de mulieribus simpliciter viuere
tibus de domo filijs et familia curanti-
bus. tales recte per viam planam va-
dunt ad paradysum. Sed dicit demon
Et tu non portasti tantum viro tuo ut
talis. Ergo quare tu non vadis ut illa
etc. Da viro malum prandium et cenam
Rum. Rum. Rum. quousque etc. Item
sicut talis et domus domus quare tu etc.
Cauete ergo et vadatis simpliciter et plane
quia quanto de altiori loco cadit homo
tanto casus est periculosior. Ideo iob in per-
sona peccatoris loquens dyabolo dice-
bat. 30. Eleuasti me. et quasi super vetus
ponens elisisti me valide. Scio quia mor-
ti trades me.

Tertio dico quod fuit in periculo moriendi. Et
lapidatus ut ps. iob. 8. Dum christus predi-
caret iudeis et declararet eis suam di-
uinitatem; dicens. Amen amen dico vo-
bis si quis sermonem meum seruauerit
mortem non videbit in eternum. Dixe-
runt iudei. Abraam et prophete mortui
sunt. que te ipsum facis. Christus loque-
batur de morte infernali. et iudei intelli-

gebant de corporali. Et christus clarius lo-
quens de diuinitate dixit. Amen amen
dico vobis. antequam christus fieret ego sum.
Sum est nomen diuinitatis. Exo. 3. Ego
sum qui sum. Iudei audientes quod ipse
dicebat se esse deum voluerunt ipsum
lapidare. Dicit textus quod christus abscon-
dit se. id est se eis inuisibilem ostendit.
et perquirebant eum dicentes vbi est.
vbi est. Sed virgo maria et apostoli vi-
dentes eum sequebantur: Questio quare
nescie uoluit mori: quia etiam per ra-
tionem predictam etc. Ratio moralis est
ut caueamus a morte lapidationis ex
peccato auaricie: quia auarus est durus ut
lapis et frigidus. Durus quia nullum dulco-
rem ostendit debitoribus suis. sed durus et
asper et repetit vsuras et debitum etc. Fri-
gidus: quia sine igne caritatis videns pau-
peres mori fame. et non curat subuenire
eis: et tenet florenos in carceratos. et ca-
pturi. et puellam non possunt etc. Ideo iob
moraliter loquens de auaro dicit. Cor
eius indurabitur quasi lapis et stringe-
tur quasi maleatoris incus. Quattuor
lapides auaricie sunt species auaricie.
Unus lapis est qui dicitur rapina. et isto la-
pide percutit caput dominorum. Alius dicitur
symonia prelatorum dando beneficia vel
sacra pro pecunijs. Iste lapis ferit in corde
Alius lapis dicitur vsura quod frangit brachia
scilicet laboratores. Dicitur etiam propter auar-
itiam dicentium sibi. Illa persona vel com-
munitas tenet pecuniam meam. Ista ratio in-
cludit errorem non solum in parte. sed et in
ante. quia dicit mea pecunia falsum dicit
quia dominus non tenetur alteri reddere com-
putum. et tu imo christo. quia dominus est terra
et plenitudo eius. Diuites solum sunt ad-
ministratores. Ps. ad cor. 4. Christus tenet
modum regum faciens thesaurarios ut
ministrent primo in suis necessitatibus
et non in vanitatibus. Secundo in pauperibus
dando vel mutuando. quia ita vult de-
us. alias si dispensant contra volunta-
tem domini ipse sciet castigare. Item

conclusio est erronea dicendo quod usura non est peccatum mortale. Alia species est emendo pro minori pretio vel vendere plus ratione expectationis usura est. Alia est retentio de salariis seruitorum etc. Furta secreta. Dicatur contra illos qui dicunt quod furtum secretum fructuum non sit peccatum. Idem de usura voluntatis. vel de molendo. vel de cauendo etc. ps. 20. Ne offendas ad lapidem pedem tuum. Item in vias ruyne non eas et non offendas in lapides. Eccle. 32.

Q Dico quarto. quod fuit in piculo mortis venenationis. Euangeliste non ponunt clare hoc. sed est ratio. et propheta. Ratio est ista. quia dum Christus iret predicando non portabat pecuniam. sed post predicatoem circumspexit omnibus. Mat. xi. Usque bethaniam. Dicit glo. quod respiciebat si aliquis inuitaret eum ad prandium. Cogitate quomodo iudei inimici sui videntes quod eum non poterant occidere. nec precipitando. nec lapidando. voluerunt ipsum potionare secreta. et inuitabant eum ad prandium dicendo. Domine ex quo dedistis nobis bonum prandium spirituale. venire et dabitur vobis prandium corporale. Modo homo qui habebat tot inimicos ut Christus recipiebat tot conuiuia etiam inimicorum. Non dicat de hoc propheta Iere. xi. Tu domine demonstrasti mihi et cognoui. tu ostendisti mihi studia eorum: et quasi agnus mensuetus qui portatur ad victimam. Cogitauerunt super me consilia dicentes. mittamus lignum in panem eius. et eradamus eum de terra viventium. et nomen eius non memoretur amplius. Et loquitur propheta in persona Christi. sed Christus noluit sic mori. Dicat practice quando comedebat. Primo dabant sibi fructus etc. vel sic. Et portiones ponuntur in cibis dulcibus vel in bonis vinis. et ipse non comedebat de cibo venenato. etiam si comedisset non nocuisset sibi. Quare noluit sic

mori quia etiam etc. Ratio moralis. ut nos vitemus mortem potionatam. Nam sicut ille qui vult alium potionare communiter venenum ponit in cibo dulci. Ita etiam dyabolus facit. Cibis qui nobis videtur dulcis est luxurie. et in illo est venenum peccati mortalis quod animam occidit. Vir et mulier non faciunt luxuriam seruando modum etc. sed in omnibus alijs quomocumque fiat luxuria est. et peccatum mortale. et damnatio. Creditur quod maior pars damnatorum sit ex peccato luxurie. Ideo caute a tali morte. refrenate corpus per abstinentias mortificando inclinationes. cauendo ab occasionibus et orate alias dicit beatus Bernardus. quod maius miraculum est caste viuere quam suscitare mortuos. Ideo totus mundus est corruptus non saluatur caro. Ideo sapiens. prouer. 23. Ne intuearis vinum quando flauescit cum splenderit in vitro color eius. Ingreditur blande et in nouissimo mordebit ut coluber. et sicut regulus venena diffundet. Et declarat cum sequitur. Oculi tui videbunt extraneas. scilicet uxores. et cor tuum loquetur peruersa. Nota ergo quod non intelligitur de colore vini. sed mulieris pulcre. in vitro. id est in corpore vitioso quam aspiciere non debemus. Ratio. quia ingreditur blande. scilicet cogitatus malus dicendo. Quod alicui delectatio esset etc. et in fine. scilicet quando homo consentit mordebit ut coluber. et quasi regulus qui oculo et visu venenat etc. non sic de alijs serpentibus. Ecce peccatum luxurie: quod solo aspectu mulieris interficit. Isti veneno dicitur potio et mortu. sed deo suscitauit per penitentiam. Ioh. 6. Nihil poterit alius gustare quod gustatum affert mortem. Nullus quicumque famelicus comedit cibum quem sciret fore potioatum. Immo citius periret se mori natus: quod tamen non inficit se. bibet nec potum venenatum quicumque. Ita nec luxuriosus deo gustare. quod nisi sit infidelis.

fit q̄ ille cib⁹ venenat⁹ ē ad mortem .

Dico quinto. q̄ fuit in periculo mortē di crucifix⁹. Et istā mortē elegit ⁊ istuz modū. Un̄ dixerūt iudei i cōsilio . Iste homo iesus nō potuit mori gladio. nec precipitatus. nec lapidatus. nec venenatus. Ideo videamus si poterimus euz occidere i cruce. Et dum x̄ps esset i galilea iudei parauerūt crucē i yerusalē. X̄ps hoc sciens vocatis discipul⁹. ait illis secreta illud Mat. 20. Ecce ascēdimus ierosolimā ⁊ filius hoīs tradetur principibus sacerdotum. Alias mortef fugit. sed ad istam spōte vēit. ⁊ i horto fuit iudeis obuiam d. quē queritis. q̄si dicat. recipiatis me. qz ista mors placet mihi. Item qn̄ data fuit sn̄ia vt cruci figeretur. ioh. 19. Bauians sibi crucē quasi dicat nō appello. imo mihi placet ⁊ recepit crucem. Dicat quō erat obediens in monte caluarie. qn̄ fuit sibi dicitum spolia te ⁊ sic de alijs. Ecce amō ad mortē X̄. quasi dicat absit mihi gloriari nisi i cruce. Rō litteralis. quare istam mortē elegit dicta est in introductione. Sed rō moral⁹ ē ista. Alias mortes quas x̄ps fugit significāt malas mortes quas debem⁹ fugere. sed ista mors crucis significat bonā mortē quā debemus eligere. Dolor inextimabil⁹ x̄pi in cruce pendētis. significat cōtritionem quā debemus hēre de peccatis. Inclina tio capitis. cōfessionem que d̄ fieri in clinato capite ⁊ non facie ad faciem. Dicatur quomō cooperto capite pp̄ ue recūdiam ⁊ periculū cōfessoris inuenē mulierē respiciētis. Manus dextera p̄ forata. significat q̄ de bono iusto facias elemosinas. Sinistra. ad restituendum vsuras furta ⁊c. Duo pedes clauati. si gnificant duos pedes quibus ambulamus ⁊ sustentamur. Dextera est coio spūalis. Sinistra cibus corporalis. dexter clauatur deuotioni. sinister abstinētia. Aperitio lateris significat apitōnē

cordis ad restituēti iniurias ⁊ parces i inimicis. Et sic peccatū morit i te. Ecce rō moral⁹ q̄ voluit mori i cruce. Iō apl⁹ ad gal. 5. Qui x̄pi sunt carnē suaz crucifixerunt cum vitijs ⁊ cōcupiscētijs. Qd̄ sit necessariū Ecce qd̄ dicit x̄ps. qui non bauiat crucē suā que d̄ a cruciando. Ecce p̄nia. ⁊ venit post me non pōt meus esse discipulus. Ecce q̄ dicit thema. Factus ē p̄ nobis. s. nostra redemptione ⁊ moralī instructione obediens vsqz ad mortem. non gladii. nō precipitij. non lapidationis nec potio nis sed mortem crucis ⁊c. Amen .

In festo b. Mathei apli ⁊ euangeliste.

Non veni vocare iustos. sed peccatores. Mat. 9. textualiter. ⁊ i euāgelio statiz lecto officialr̄ habetur istud verbum. Festuz hodiernū ē magnū si vultis cogitare personaz. quia apostolus ⁊ euangelista prim⁹. ⁊ martir gloriosus: qz de apostolo fit festum per se. ⁊ de euangelista per se. ⁊ de martire. Ergo iste tres cause simul coniuucte magnum festum faciunt. Ita etiam de eo erit sermo noster. Salutetur virgo maria ⁊c. Verbu; propositum est dñi nostri iesu x̄pi d. Non vēi vocare iustos sed peccatores. Modo prima facie iam potestis videre q̄ istō verbum habet difficultatē. q̄ christus qui plus diligit bonos ⁊ iustos q̄ malos ⁊ peccatores. Dicat non veni vocare ⁊c. Ideo indiget declaratione. ⁊ sic declarando intrabimus materia; predicandam. Modo audite talem differentiam. Inuenio inter iustum ⁊ peccatorem sicut inter esse prope vl̄ circa deum. ⁊ longe a deo. Iustus bonus ⁊ timens deum. ita est p̄pe deum q̄ nihil creatum est sibi p̄pinquius. Nō tūca. nec camisia. nec pellis. magis p̄pe est iusto deus. ⁊ c̄tum ad intellectu; .

qz sicut aer in meridie est prope lumen
qz totus est illuminatus a sole: ita deus
est prope intellectui per illuminationē
iusti z boni. ipm illuminādo: qz totus
est plen⁹ diuinitate. nec dimittit ibi te
nebrā erroris. nec scisurā falsarū opi
nionū. in tm q non solum iusti dicun
tur luminosi. s; etiam lux ad ephē. 5.
Eratis aliquādo tenebre. nūc autem
lux i domio. Itē Mat. 5. Vos estis lux
zē. Itē est ppe voluntatē per dilectio
nem de caritate. qz sicut videtis ignē
circa ferzū ignituz. ita voluntas iusti
est inflamata diuinitate ad diligēdum
deum sup oia z pximum sicut seipm.
i. ioh. 4. De⁹ caritas est z qui manet i
caritate zē. Itē est deus ppe iustuz q
tum ad uitam per honestā cōuersatio
nem quia sicut pānus colorat⁹ est ppe
tinctā seu colorē: ita psona iusta ē tota
tincta seu colorata scitate in oculis hu
milib⁹. In aurib⁹ audiēdo que dei sūt.
in manib⁹ extēdendo. i. ore. in gula per
temperantiā. in corpore ipz affligēdo.
in memoria passiōis xpi. Patet q perso
na iusta tincta est Jere. 14. Tu i nobis
es dñe. z nomen tuū inuocatum est su
per nos. ne dereliquas nos zē. Ecce
quō persona iusta est ppe deum. Ideo
dō in ps. 144. dicit. Prope est dñs om
nibus inuocantibus eū i veritate. S;
persona peccatrix z iniusta est longe a
deo. nō distātia locali sed differētia for
mali: qz si distaret a deo distātia loca
li q̄tum est incisio vni⁹ gladij statim p
sona annihilaret. sed dñs distare a pecca
toze differētia formali: qz sicut dñs de
duob⁹ pānis etiā cōiunctis. si vn⁹ sit
finissimus z alter rudis. dicuntur dista
re nō localiter qz iuncti sunt. s; diffe
rentialiter pp ualozes. Ita deus z pec
cator distāt nō localiter s; formaliter
pppter multā differētiā iter tātam sā
ctitatem z tantā iniquitatē. Ideo dō.
ps. Longe a peccatoribus salus. i. ihf
qua iustificationes. i. sāctitates tuas

nō exquisierūt. Patet ergo quō iusti p
pe dei sunt z peccatores distant a deo
Mō clarū est qz qui ppe est nō vocat⁹
sed ille qui distat vocat⁹. Propter hoc
dicebat xps. Non veni vocare iustos
s; peccatores. Rō qz sunt iam meū.
s; veneriz eos saluare si perseuerēt. s;
peccatores vt. s. cōuertantur: P; the
ma. Istō generale appropriādo beato
matheo aplo zē. Inuenio qz beat⁹ ma
theus euāgelista an suam cōuersionē
erat longe a deo. qz erat iniustus z ma
gnus peccator. Jō fuit vocat⁹ a deo d.
Veni sequere me. Circa ei⁹ vocationē
declaranda sunt quatuor.

Primū est vocatio gratiosa
Secūda imutatio fructuosa.
Tertium operatio virtuosa.
Quartum perfectio gloriosa.
Primū principū virtuosum. Secūda
fructus copiosus. Tertium est actus v
tuosus. Quartum ē finis gloriosus.

Quantū ad primū modum sue conuer
sionis z vocationis fuit gratiosus. Que
sui qd officii habebat b. mathe⁹. z in
uēi q tria officia habebat. Primo zē
officium periculosum est officii fenera
tozis. i. cābiatoris q ipse habebat. Nā
in ciuitate capharnaū q est maritima
tenebat tabulam siue mēsam cambij.
Officiū est aīe periculosuz tractare tā
tas pecunias: quia sicut qui tractant
oleum carbones vel picē inquinantur
ab eis: ita qui tractat pecunias. Pro
pter h dicit scriptura ecclesi. 13. Qui te
tigerit picem inquinabitur ab ea. Di
cis dicitur moneta. Ratio. quia mul
tas nigredines dimittit in anima tra
ctantium pecunias. Primo i cogitacō
ne. Secūdo in temporis perdizione z
negociorum occupatione. In signum
huius moneta siue sit aurea siue argē
tea. quando tractatur dimittit macu
las nigras i manu: quia raro est quin
cāpsores seu feneratores faciant frau

des zc. Scdm officiu; erat criminofu
quia erat yfurarius. Ita dicit Beda
d. Post conuersionem distribuit ppria
qui rapere solebat aliena. s. per yfuras
Remigi. De publicano factus e apl's
z de raptore euangelista. Dicatur quo
modo mutuabat. x. per. xx. z sic o alijs
speciebus yfure scdm q requiritur. s.
emere min' soluendo an. l' plus rde ter
mini. Item mutuado super possessioes
recipiendo fructus. sicut faciunt multi
z excusant se dicedo false q ecclia pez
mittit. Istud est cōtra diuinā ordinatō
nem que e q oēs creature libere mini
strent z cōicent ea que deo cōicauit eis
vt patet de sole qui cōicat lumen sibi a
deo cōicatum contra tenebras. z calo
rem cōtra frigus. z influentiā ad fru
ctificandū. Idem de igne qui cōicat su
am claritatem z caliditatem. Idem o
nere ad respirandū. z de aqua ad laua
dum. z pisces ad capiendū. z terra. plā
tas zc. Si ergo creature irrationales
cōicant. qto magis etiam nos debem'
cōicare. Ideo quot peccatum e de yfu
rarijs. Ecce officiu criminofum. Sed
ille qui libere z sine yfura accomodat
iustus est. Eze. 18. Uir qui ad ysuram
non cōmodauerit iustus est. Tertiu of
ficiu erat odiosum z tediosuz; qz erat
datarius in ciuitate capharnaū censū
colligens in porta. s. iura imperatoris
ita q omnes fuste. naues. z alie sibi
zc. Ideo dicit theloneari. i. publica
nus: quia tenebat officiu publicum.
Istud officiu est tediosum z odiosum
qz aliquoties tales faciunt magnas in
urias ex potestate quā habēt. Ex ista
ratōne iohānes baptista ad quem uene
runt publicani d. quid faciem' ut salui
simus. Rndit b. iohānes nil' ampli'
q' q constitutum e vobis faciatis luc.
tertio. Ex ijs trib' b. matheus distabat
a deo per tres magnas dictas. S; au
dite quō fuit vocatus. z fuit sextus qz
iam habebat quiq; alios vocatos. Luz

xps transfret iuxta mar galilee. z bea
tus matheus sederet ad mensam cam
bij in domo sua magna quā habebat
coram mari in negocijs camporum z
datij colligedo. z xps stetit. z vidit pu
blicanū nomine leui sedetem in thelo
neo in negocijs iuolutum. occupatum
zc. qui nec de deo nec de anima sua
poterat cogitare. Et xps vidit. i. atten
te respexit. Et b. matheus dei ordina
tione eleuatis oculis vidit xpm coraz
se quem non cognoscebat. Sed tanta
erat reuerentia z maiestas sue sancti
tatis q mathe' admirando respiciebat
eum. Ad quem xps. Ueni z sequere
me. Subito uirtute diuina quando xps
protulit ista vba radius claritatis illu
minauit ei' mentem. z cognouit xpm
uerum messyam ee. z cor ei' motum e
ad cōtritionē peccatorū d. illud. i. s. 3.
Ego dne qz vocasti me. Subito reli
ctis omnibus sequutus e eu; dimittēs
casias. libros. z computū zc. Ratio di
ctat q dixerit xpo. Domine regratioz
vobis quia vultis me in discipulū zc.
Potestis credei q xps dixit. Uade fac
rationem de te. Redde rationē z com
putum dominis. z habeas diffinitionē
z recipe qd mutuasti sine ysuris. A
nullo recipias nisi sortem principālē.
Debetis scire q fecit preconizari si te
nebatur alicui quomodocūq; per yfu
ram vel iniusticiam q satisfaceret om
nibus. Iste e modus satisfaciendi usu
rariorum publicorum. secus de secre
tis quia secreto debet restituere. Qui
vult intrare paradysum oportet sic sa
tisfacere. z vt habet i4. q. 6. Si res. z
sūt verba Aug. ad macedoniū. Nō re
mittitur peccatus nisi restituatur abla
tus. regula e iuristarum z theologorū
Non decipiamini dicendo. ego ponam
in testamento zc. Dicatur contra illos
qui dicunt si restituero oportet me mi
nuere de statu. Item de quo heredi
tem filios zc. Ideo oportet facere sicut

faciebant illi duo qui volebāt conser-
uare poma vel malo granata. quorum
vnu respiciebat ne essent maculata
zē. alter non zē. Ita debetis vos face-
re quando recipitis floren vī zē. debe-
tis respicere eū. dicēdo videamus si ē
hic v̄mis vsure. vel macula de furto. z
piciat restituēdo. al's corrūpet alia.
Et nō dubitetis qz nihil deficiet vobis
dō ps. 36. Junior fui z. n. senui z non
vidi iustum derelictū nec semen eius
querēs panē. Sed de usurario dicit ibi
dem. Uidi impiū super exaltatū; z ele-
uatū sicut cedros libani z trāsui z
ecce nō erat: quesiui eū z non ē inuēt⁹
locus eius.

Quantū ad secundū de fructu copioso
Dicat q postquā omnia restituit. remā-
sit sibi dom⁹ z aliqua moneta de bono
iusto. z voluit facere xpō magnum cō-
uiuū vt faciūt religiosi quādo intrāt
religionē zē. De isto quūto luc. 5. Et fe-
cit ei quūuū magnū leui ī domo sua
Cognomen beati mathei erat leui. Di-
catur pratica istū conuiuij. Dicit tex.
luc. 5. Et erat turba multa publicanoz
discumbentiū. Intētio beati mathei fu-
it vt illi etiā cōuerterentur. Istā ratio-
nem ponit beat⁹ Jeronim⁹. Cogitabat
b. matheus. Sicut me cōuertit qui erā
ita iuolutus. cōuertet etiā istos. Dica-
tur quomodo etiā fuit ordinatū a xpō
ut ianue essent aperte. z ap̄i sederūt iux-
ta uel circa portam. z xpō inter publi-
canos dixit uersum. Benedicite ocu-
li oīū; zē. z posuit se ad mensam cum
eis. Tūc fuit spēta illa p̄phā. cant. 2.
Sicut mal⁹. i. pomum inter ligna silua-
rum. s. infructuosa. sic dilectus meus
inter filios zē. Primo. comederūt fru-
ctus. z illi comedebāt potenter. s; xpō
ita composite plusq; aliqua dōicella. Et
facto interuallo inter cibum z cibum
sicut fit in magnis cōuiujs: xpō quasi
per modum lectionis dicebat. Modo
audite q̄tum deberemus deum lauda-

re qui tanta fecit ad seruitium homi-
nis. quot fructus. Et illi peccatores at-
tendebant. Primo ridebant z incipie-
bant flere zē. Idem postq; comederūt
cibum assatum dixit xpō. Modo cogi-
tate si iste esce corruptibiles dant tan-
tum saporem zē. quid debet esse de ci-
bis incorruptilib⁹ celi. quia quando
rex dat suis seruitozib⁹ sapidas escas.
quales sunt ille esce quas retinet pro se
Ita de deo. De illis publicanis cōuer-
tebantur multi. z flebant. Idē; postq;
comederūt coctum ī aqua ī tantum q
creditur q omnes illi fuerint cōuersi.
tanta erat virtus uerborum xpī: z cū;
tam essent in fine p̄adij quasi inuiden-
tes p̄hei. Nō ergo q porte erant aperte
z dicebāt discipulis eius. Nō q come-
debant circa portā. Quare manducat
magister uester cū publicanis z pecca-
tozibus. ac si dicerent hic patet qualis
ipse est. quia dicitur uulgariter. dicas
mibi cū quo uadis. z dicam tibi quid
facis. Hoc audiens xpō uocauit eos co-
ram se. z ipsi inflati fuerunt coram eo
dicentes. quid uultis. Et xpō. Dicatis
mibi quādo in aliqua ciuitate sunt mi-
ti sani z multi infirmi. qui indigent me-
dico sani uel infirmis. Et illi intelligen-
tes noluerunt r̄ndē. Et xpō. Non uul-
tis responderē? Ego dicam uobis. Non
est opus ualētibus medicus. sed male-
habentib⁹. Ille erat infirmus per sup-
biam z modo curatus ē. z ille per aua-
riciam. z sic de alijs. Ideo Augu. Ma-
gnus de celo ad nos uenit medicus qz
magnus per totum mundum iacebat
egrotus. Tūc dixit. Non enim ueni
uocare iustos sed peccatores. Et iudei
confusi recesserunt. Patet ergo fruct⁹
copiosus. quia ex quo ipse fuit conuer-
sus laborauit ut cōuerteret alios. Mo-
raliter habemus hic exemplum quo-
modo quilibet nostrum debet curare si-
sum⁹ in uia saluatōis. de familia. ancil-
lis. uir de uxore z ecōuerso zē. de fami-

lia vt confiteantur z cōicent in pascha
vt audiāt missas. sermones zc. ne ope
rentur in diebus festiuis. i. tim. 5. Si
quis suorum z maxime domesticorum
curā non habet. fidem negauit. z ē infi
deli deterior.

Quantū ad tertium de actu virtuoso
s. de operibus que fecit postq̄ fuit con
uersus. Dicatur quomodo post xp̄i re
surrectionem. ascensionem. z spūsan
cti missionem. apl̄i diuiserunt sibi nu
dum ad predicandū. z cōuertendum.
Un⁹ zc. Et beatus mathe⁹ iuit i ethio
p̄iam. predicando. z miracula faciēdo.
illuminando cecos zc. Et multas gen
tes conuertebat ad xp̄m. Ecce actus
virtuosus. Dicatur quomodo semel dū
ipse predicaret. fuit factus magnus tu
multus z plantus in populo de morte
filij regis vnigēiti zc. Et dum sepultu
ra pararetur. quidam xp̄ianus. s. ille
eunuchus quem philipp⁹ baptizauit. vt
habetur actuū. 8. iuit ad regem d. sibi
q̄ vnus sanctus vir erat in ciuitate
qui posset resuscitare: Dicatur miracu
lum vt habetur in historia. Et fuit cō
pleta prophetia ysa. 51. Unum uocauit
eum z benedixi ei. Si vis dicere mora
liter per questionem. que fuit causa q̄
beatus matheus conuertit tantas gē
tes. i. totam ethiopiam. z egiptum. cū
modo sint tot predicatorum. que est cau
sa q̄ non conuertimus paucos iudeos
qui hic sunt nobiscū; zc. Dicatur quo
modo apostoli habebant sanctam vi
tam. z bonam doctrinam. z nihil ali
ud uolebant nisi honorem dei z salutē
animarum. Ideo dicebant apostoli illō
i. tim. 6. habentes alimenta z quibus
tegamur. his contenti sumus. Sed
modo deficimus in uita. quolibet die
audunt nostra miracula zc. nec bonā
doctrinam nisi peccatorum zc. nec cura
mus de salute animarum nisi de diu
tijs. z roba. familiaritatibus zc. Idez

de clericis sacra vendentibus. Ideo
non soluz infideles non conuertuntur
imo fideles peruertuntur z fidem per
dūt. Ideo apostolus ad phil. 2. Omnes
que sua sunt querunt. non que ihu xp̄i

Quantum ad quartum. s. de fine glo
rioso. Nam martirizatus fuit pro dese
sione cuiusdam monialis. Primum mo
nasterium qd̄ ego legi fuit istud qd̄ bea
tus matheus constituit. Dicatur quo
modo postq̄ conuertit illa; terzā. mor
tuus fuit rex quem ipse conuerterat.
cuius filia nomine ephigenia fuerat
cum alijs virginibus sacro velamine
deo dedicata: z rex patri succedēs alie
nigena uoluit illam in vxorem. Dicat
ystoria. Et quomodo fuit dictum regi
q̄ ipse nunq̄ haberet eam nisi per apo
stolum matheum: quia ille erat prior
e aruz. propter qd̄ rex uocauit eum d.
q̄ induceret eam ad matrimonium
cum eo. Tunc beatus matheus cogita
uit. si ego dico modo sibi zc. interficiet
me. z meum martirium non erit noto
rium. Ideo dixit sibi q̄ in dominica se
quenti esset in officio. z ibi ipse cōmen
daret matrimonium. Et ita factum est
In dominica sequenti apostolus in ser
mone dixit quomodo matrimonium
erat sanctum z a deo institutum in pa
radiso terrestri. Secundo fuit honora
tum per christum in primordijs mira
culorum. Tertio quia ex eo implentur
cathedre celi. Quarto est conseruati
uum humāe nature. Item quia chri
stus uoluit vt mater sua haberet spon
sum z cetera. Sed dicit post. quia si
cut esset proditor qui sponsam regis
uellet in vxorem zc. ita zc. Ita tu rex
qui vis sponsa; domini tui christi. Rex
turbatus ex hoc recessit. Ex hoc bea
tus Mathe⁹ fuit lancea percussus. z
martirizatus. Dicatur quod pecca
tum est cum monialibus z clericis.
propter sacrilegiū; Dicatur similitudo

de scō sepulcro. si p̄iceret̄ in laterna
esset maius peccatum. q̄ si aliorū scō
rum. Rogemus deum zc.

In festo beati michaelis.
Idete ne contēnatis vni ex his
Mat. 18. textualiter. z in euāge
lio hodierno officialr̄ scribitur
verbū istud. hoc festum p̄sens z solen
nitas ē bti Michael archangeli z oīū
angelorum. Ita erit sermo noster. Si
placet deo habebimus multas bonas
speculationes p̄ nostra consolatione.
z multas instructōes p̄ nra iformatiōe.
Sed primo salutē virgo ma. zc. So
lennitas hodierna z festum h̄z nomen
z titulum speciale. z h̄z officium gene
rale. qz dicitur scī michaelis. Rō. quia
inter omnes sanctos angelos celi q̄ de
scendunt in hunc mundum ad pcurā
dum nostrum bonū z saluationē. ma
ior est michael. non dico q̄ sit maior oī
bus āgel̄ celi. qz sunt plusq̄ mille mil
lia maiores. Nam ipse ē de tertio ordie
z h̄z supra se ptates. virtutes. z dñatō
nes. tronos. cherubin. z seraphin. qui
non mittuntur ad nos. s̄z solūz de trib⁹
ordinibus inferioribus. s. angelorum
ad procurandum bonūz cuiuslibet per
sone in particulari. Archangeloz̄ ad
pcurandum bonūz coitatis. Nam que
libet ciuitas. vila z castrum h̄z vnum ī
custodiam. De tertio ordine. s. principa
tūz qui mittunt̄ ad procurandum bo
num regnorum. puinciarum. z regio
num. qz quodl; regnūz. puincia. seu
religio habet vnum de istis. Michael
est maior. Propter hoc dico q̄ de illis
qui ad nos mittunt̄ tpe est maior. z p̄
ceps. Auctoritas dan. 10. Ecce micha
el vnus de principibus primis venit ī
adiutorium meum. Verbū ē ecclesie.
Propter hoc dico q̄ istud festum habz
titulum z nomen speciale. sed habz of
ficiū generale. quia sicut d̄ oībus sā
ctis sit festum generale prima die nō

uembis. Ita hodie sit festum z solēn
tas generalis omnium scōrum angelo
rum. qz licet nō omnes descēdant hie
ad nos. tamen oēs procurant nostram
salutem. Ad hebr. p̄. Oēs sunt admini
stratorij spiritus ī ministerium missi p̄
pter eos qui hereditatē capiunt salutis
Nota administratorij. s. honoris dei ī
ministerium missi. Dicēt aliquis ergo
omnes mittunt̄. Dico q̄ sic isto modo.
quia qn̄ deus vult aliquid nobis reue
lare. seu intumare. Primo reuelat ill
lud cherubinis. z illi tronis. z illi do
minationibz. s. z illi virtutibus. et illi
potestatibus. z sic omnes mittunt̄. sed
non omnes veniunt ad nos in hoc mū
do. ergo licet habeant nomen z titulū
speciale. tamen officium generale. De
hoc auctoritas que ī modum cantile
ne cantatur in ecclia. Lollaudam⁹ ve
nerantes omnes celi milites. s̄z p̄eci
pue primates; celestis exercitus micha
elem ī virtute cōterentem; abulon. i.
dyabolūz. Propter qd̄ dicit̄ thema. Vi
dete ne contēnatis vnum ex ijs. s. se
gregando ab officio ecclie quasi dicat
xps pape. prelatis. clericis. religiosis.
z secularib⁹. videte ne zc. Patet the
ma z sum in materia predicāda. Inue
ni in sancta scriptura q. 7. vtilitates
habemus a sanctis angelis. Ideo nō ē
aliquis expellendus ab officio ecclie.
Nā in hoc mundo p̄ angelos sumus
Pr̄io d̄ demones defensati.

Secundo in nostris temptationibus
consolati.

Tertio ad verā penitentiā puocati.

Quarto in fide xp̄iana cōfortati.

Quinto coram deo aduocati

Sexto in celo festiuati.

Septio ad gloriā portati.

Dico primo q̄ p̄ sanctos āgelos sum⁹ ī
hoc mundo contra demones defensa
ti. Bene hoc ē nobis necessarium. Ra
tio qz nō possumus videre demōes ī
micos nros. qz vellū cānis īpedit. quo

animato videntur ab anima et mirantur
sed ipsi inimici uident nos. stant in domi-
bus in vijs etc. et nisi haberemus ange-
los defensores destruerent nos. statim
quando creatura nascitur. ab eis suffo-
catur ne haberet baptismum. Idem
quando peccat ne faceret penitentiam. Sed
angelus bonus defendit. Item quando
creatura facit aliquid bonum ut orare.
missam celebrare. predicare. et similia.
statim destruerent creaturam nisi sancti
angeli nos defenderent. qui in omnibus
operibus et vijs nos protegent. Recte
facit deus ut dominus vel pastor qui
habet multas oves in nemore ad custo-
diendum quibus dat pastores et canes ne
a lupis deuorentur. Ita fecit christus quod dicit
ioh. 10. Ego sum pastor bonus et cognosco
scio oves meas etc. Nos vero sumus oues
pascentes in nemore huius mundi. et
deuorantur a lupis inferni. nisi quia
christus mittit ad nos pastores. scilicet factos
angelos qui custodiunt regna. provin-
cias etc. Ciuitates. vilas. et castra: et quod
libet personam in particulari. Dauid
in ps. Angelis suis deus mandauit de-
te ut custodiant te in omnibus vijs tuis
modo dicatur practice quomodo deus prece-
pit angelis quando mulier debet parere.
christus qui omnia videt vocat unum angelum
suo proprio nomine. Omnibus eis no-
mina vocat. Nos nescimus nisi tria no-
mina angelorum. scilicet Michael. gabriel.
et raphael. Cui dicit. Ecce vides talem
mulierem tali hora pariet et committo ti-
bi filium vel filiam etc. Et angelus. Do-
mine reputo mihi ad magnam gratiam
quod coittatis mihi creaturam ad ymaginem
et similitudinem vestram factam vestro
sanguine redemptam. et quando nasci-
tur creatura citius venit in manibus
angeli quam matris. Et ex hoc sequitur co-
relatio quod nunquam aliqua mulier parit si-
ne matris. scilicet angelo qui nunquam desinit crea-
turam illam quousque est in paradiso pur-
gatorio vel in inferno. non dico quod se-

sit presentis cum creatura tamen semper est presentis
ad adiudicandum creaturam. respiciendo crea-
turam de celo quid facit. quo vadit. etc.
Et sic intelligitur auctoritas dauid. An-
gelis suis etc. Dicit Jeronimus quasi decla-
rando istam auctoritatem. Magna est di-
gnitas aiarum; ut unaqueque habeat ab or-
tu natiuitatis angelum bonum sibi custo-
dem. Nota. magna est dignitas aiarum;
Pastor multis ouibus dat unum pasto-
rem; ad custodiendum. sed non cuiuslibet unum.
et christus cuiuslibet persone dat unum angelum et cui-
libet ciuitati etc. Dicatur si rex ut anti-
quitas consueuerunt habere reges: habet
oues. et vocaret suos barones et milites
ut irent ad nemorem custodire oues etc.
Quo indignarentur barones. duces. co-
mites. et milites etc. et minores angeli ce-
lestes sunt maiores quam maiores reges ter-
re. tamen non reputant sibi ad iniuriam ve-
nire in nemore huius mundi. Immo re-
putant sibi ad honorem. Videtur ergo
vobis si debemus facere festum de ipso
Ideo videte ne contemnatu etc.

Dico secundo. quod in nostris temptationibus per-
fectos angelos sumus solati. Quia aliquis
demon temptat aliquem de aliquo peccato
angelus videns hoc de celo. subito plerumque
quam aquila descendit. non tamen cogit crea-
turam ut faciat bonum vel malum. imo
dimittit in libertate arbitrii et consultit.
Si dicat aliquis ego non audio etc. Di-
catur quod alia est loquutio angelorum et
alia hominum. Aplos. 1. cor. 13. Si linguis
hominum loquar et angelorum. homines loquun-
tur auribus verbis formatis in aere.
Non loquuntur sic angeli nisi aliquoties
ex miraculo. Ut virgini marie fuit lo-
quutus gabriel. et danieli. tobie. sed non
loquitur coiter non ad hominem sed ad au-
res intra ymaginationem. zach. 4. 2. 2.
Ecce angelus qui loquebatur in me non
dicit ad me. verbi gratia. Quando an-
gelus malus dicit tibi. tu posses congregare
magnas diuitias. Si velles mu-

tuare. x. p. xij. Ista e loquutio dyaboli
qz ois temptatio peccati e loquutio dya
boli. Et si auz cordis attedas statz an
gelus bonus dicit. O si facies hoc exit
usura z damnaberis: quia usuzari nō
intraat paradisa. Et mal⁹ angelus dicit
Pones i testamēto zē. Et bon⁹ angel⁹
z interim si moriaris ibis ad infernuz:
quia tu non habes propositum satisfaci
endi zē. Omnis cogitatio bōa que re
sistit peccato est loquutio boni angeli.
intra imaginationem. Auctoritas ero.
23. Precedet te angelus meus añ. s. qz
cadas. obserua eū z audi uocem ei⁹. s.
quid dicet tibi ne cōtēnēi putes. s. pec
cādo quia non dimittet te cū peccaueris
z ē nomen meū i illo exodi. Cogita
te quō āgelus malus ē ad sinistra vt te
damnet. bonus vō ad dexteram vt te
saluet. p; ergo quō in nostris tēptatōni
bus p angelos sumus cōsolati. ergo vi
dete ne cōtēnatis zē.

Dico tertio. qz p scōs āgelos ad veram
penitentiam sumus puocati: ponam⁹
qz in tēptatione hō magis velit p̄sentir
dyabolo qz āgelo sicut multoē. sic. Cogita
te qual' veretūdia est āgelo bono ac
si uxor hēns pulcrum uirū iunenē z bo
num z tēptaret eoz; viro ab ethiope
nigro z turpi. z uxor cōsentiret ei dicē
do viro vadat. qz magis volo istū. qua
lis cōfusio est; viro. maior ingratitudo
fit angelo qm̄ homo consentit dyabolo
zē. Qz nullus dñs nec ē rex ē aliquid
respectu ei⁹. xps volens laudare iohā
nē baptista. dixit Inter natos mulierū
nō surrexit maior iohāne baptista. verū
tamen qui minor ē i regno celoz. maior
est illo. Ecce qualis excellētia. Cogita
te ergo quō iho despecto hō facit pecca
tum qz dicit. O de isto ribaldo z redit
ad celum. verum tamen ex hoc non de
serit imo est paratus zē. Sed post pec
to commisso luxurie. vindicte vel ali
redijt. quasi d. videbo si potero euz i
clinare ad penitentiam. z loquit ymn

gnationi d. peccasti. Ideo confitef. la
ua animam tuam z fac penitentia. De
hoc figura legitur z. R. 19. d. helya am
bulante per viam desertam bestiis ple
nam z dormiuit sub vmbra iuniperi.
Et angelus domini tetigit eum z dixit
illi surge comede zē. helyas dormiens
in via periculosa est peccator. presens
vita nihil aliud est qz via qz vn⁹ vadit.
scilicet per mortem z alius venit. s. p
natiuitate; hic moritur vnus senex z
illuc nascitur vnus puer. Ubi sunt qui
erant modo sunt mille anni zē. Jam p
pleuerunt viam. z via est periculosa z
nūquid esset periculosum mare. i quo
de quinq; nauibus vix euaderet vna.
Ita zē. Et peccator dormit non cogitat
offensam factam deo. nec periculum i
quo ē. sed ridendo cantando z saltādo
vadit ad infernum. sed quid facit ange
lus excitat eum per cōpunctionem idu
cens ad pñia; contritionem. confessio
nez. satisfactōez. remissionē iniuriar.
vt deus ei remittat zē. Et dyabol⁹ ad
oppositum va dicitur qz es ypocrita iu
deus zē. Et angelus bonus lz stulti di
cant. hoc tamen deus z sancti magis
te apzeiabunt. Nota primo tetigit. s.
per compunctionem zē. non expectat i
firmitatem. Secundo cōmēdit. scilicet
p eucharistie cōionem. quia sicut cib⁹
corporalis confortat ad ambulandum
in hac via. Ita cibus spirituois zē. Et
in his tribus principaliter consistit pe
nitentia. Qd per angeluz prouocemur
ad penitentiam. auctoritas Et reuers⁹
est angelus. qui scilicet recesserat pro
pter peccatum qui loquebatur in me z
suscitauit me quasi vnū virum qz su
scitatur de somno. Ergo videte ne zē.

Dico quarto. qz per sanctos angelos in
fide xpiana sum⁹ informari. Fides. n.
xpiana ē tante subtilitatis. altitudinis
z profunditatis. qz intellectus hūanus
per se nō pōt attingere ad intelligēduz

Credentia iudeorum. et phorū p̄ intelle-
ctum naturalem p̄t ostendi demōstra-
biliter. s. q̄ est vnus deus. vnum p̄ci-
piū. ⁊ p̄ima causa: p̄m̄ motor ⁊ c̄.
Sed q̄ ille vnus de⁹ sit pater generās
⁊ filius gēitus. ⁊ sp̄s. s. spiratus. Exē-
plificetur in sole. hoc non potest sciri ī
tellectu naturali. Itē; q̄ deus p̄uide-
at omnibus creaturis. ⁊ animalibus.
hoc intellectus potest intelligere. Sed
q̄ deus ⁊ homo det se ad manducādū;
in hostia consecrata non sufficit intel-
lectus noster. Ideo requiritur q̄ a maiōi
intellectu iuuetur. quemadmodū; ītel-
lectus noster iuuatur ab angelis q̄ cla-
re vident secretum trinitatis. Intellec-
tus enim noster est vt lux parue cande-
le que non sufficit ad legendum minu-
tam vel subtilem litteram. Sed q̄ iu-
uatur lumine maioris cerci. videtur ēt
optime. ⁊ legit litterā subtilis. s. myste-
rij. trinitatis. ⁊ articulorum fidei. q̄
lumen intellectus nostri iuuatur maio-
ri lumine intellectus angelici. Sic fuit
de virgine maria. que licet crederet an-
gelo dixit. Quomodo fiet istud. ⁊ intel-
lectus angelicus intellectui virgīs apli-
catus d. spiritus sanctus supueniet ī te
⁊ c̄. Nota obumbrabit tibi. Alie m̄res
concupiunt ad ardorem solis. scilz car-
nalis concupiscentie. sed uirgo cōcepit
sine concupiscentia: quia sicut granum
formatur infra auellanam ⁊ c̄. Et uirgo
illuminata dixit. Ecce ancilla domini
⁊ c̄. De ista illuminatione. auctoritas.
act. 12. In ipsa nocte. scilicet cognitōis
nostre obscure. Ecce angelus domini
astitit. scilicet illumināo. ⁊ lumen re-
fulsit. quando hoc intelligit. dicendo
O gratias deo modo q̄ intelligo. Ideo
videte ne ⁊ c̄.

Dico quinto. q̄ per sanctos āgelos su-
mus coram deo aduocati ⁊ procurati.
Quādo aliqua magna questio deduci-
tur corā; rege vel in curia regis p̄tra-

aliquam miserabilem personam. rex p̄-
uidet illi miserabili persone de notabi-
li aduocato. Ita facit x̄ps. altius in cu-
ria x̄pi deducitur litigium contra nos.
⁊ x̄pus p̄uidet dans nobis aduoca-
tos. ⁊ procuratores sanctos āgelos ne
coronam regni perdamus. Aduocant
enī; pro nobis presentando christo bo-
na que facimus. vt orationes. ieiūia.
⁊ c̄. ⁊ alias asperitates penitentiales q̄
multum placent deo. Tob. 12. Quando
orabas cū lachrimis ⁊ sepeliebas mor-
tuos. ⁊ dereliquebas prandium. Ego
obtuli orationem tuam deo. Item ali-
ter aduocant p̄ nobis: quia si ex pecca-
tis nostris meremur punitionem. dñt
christo. O domine spectetis adhuc ⁊ c̄.
De nota parabolam christi. luc. 13. De
cultore vinee loquente pro ficulnea.
Vinea. vel hortus christi ē christiātas
in qua plantatur ficulnea seu homo ī
die baptisimi ⁊ c̄. In primo anno. scilicet
puericie dominus querit fructum vt
sciant se signare. dicere pater noster.
aue maria. et credo in deū; ⁊ confite-
ri ⁊ c̄. Sed non inuenit. quia vos male
nutritis filios. In secūdo anno a 15. an-
nis vsq; ad. 35. vel. 40. Qui dicit ānus
iuuentutis querit dominus fructū bo-
ne vite ⁊ penitentie. sed n̄ inuenit nisi
folia vanitatis in ornamentis ⁊ c̄. Nō
enim inuenit fructū; bone vite ⁊ peni-
tentie. In tertio an. no. s. senectutis n̄
inuenit nisi folia. nō enim possunt face-
re penitentiā ieiunando ⁊ c̄. nec ⁊ c̄. ⁊ x̄pus
tūc vocat ortolanū; s. angelū custodē
d. seide eā vt qd terrā occupat ⁊ mit-
tatur in ignem. At ille r̄dens dicit. dñe
dimitte eam etiam hoc anno vsq; duz
fodiam circha illam ⁊ mittam sterco-
ra. fodit enim dum dat conpunctiones
⁊ mittit stercoza quando reducit ad
memoriam peccata. Rigat quando
ex contritione funduntur lachryme.
Ecce qualem aduocatum habemus.
Ideo videte ne contemnat⁹ ⁊ c̄.

Sexta utilitas est quia per angelos sumus in celo festiuati. ex amore. n. quez habent ad nos faciunt festum de nobis quoniam facimus aliquod bonum opus gaudet et tripudiat. auctoritas. luc. 15. Dico vobis gaudium est in celo super vno peccatore penitentia agente. Nota gaudium est in celis. Triplex est gradus bonorum penitentie. prius qui proficit per se particulari vt ieiunare orare etc. De isto fit gaudium in ordine angelorum quia quacumque fiat secrete angeli sciunt et vident totum et dicunt ad invicem. vides illum qui orat ieiunat vel disciplinat etc. et gaudent omnes. Secundus gradus est quando non solum proficit persone particulari sed est bonum totius communitatis. quoniam rectores magis curant de bono totius civitatis: quam de propriis. De hoc fit festum in ordine archangelorum quoniam vident quod corrigunt peccata notoria. Tertius gradus est quando non solum respicit bona particularis civitatis. sed totius regni quando reges et consilarij faciunt sanctas et iustas ordinationes etc. De hoc fit festum in ordine principatum. Ecce quare dicit. gaudium est in celis angelis dei etc. Nota de opposito ysa. 33. Ecce videntes. scilicet peccata nostra clamabunt foris. angeli pacis amare flebunt. detestationem illam vocat fletus. Septima utilitas est quod per sanctos angelos ad gloriam sumus portati. Dicat quis quando persona que tenuit bona vitam moritur. existente in articulo mortis angelus divinitus missus precedit exitum propter demones advenientes. et ascendentem custodit iter aereas potestates et tandem secure introducit in celum. exod. 23. Ecce ego mittam angelum meum qui precedat te et custodiat in via et introducat in locum quem paravi. Nota exemplum luc. 16. Factum est ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis in sinu abrae secus si moritur impenitent. Patet ergo quomodo est fieri de eis fe-

stum. ideo videte ne etc. Ideo do vobis vnum bonum consilium. Credo quod quilibet vestrum habet aliquem sanctum in devotione cui facit orationem et aliquoties curant parum de nobis propter peccata nostra. sed angelus custos nunquam deserit. Ideo esset bonum quolibet matris et sero genibus flexis dicere. Angele meus es custos pietate suprema. Ne tibi commissum salua. scilicet a malis inclinationibus. defende. scilicet a cunctis inclinationibus alias impugnationibus. gubernatio scilicet in bonis operationibus. Et sic confortando et orando ipsi cum dei adiutorio procurabunt hic bonum vestrum etc.

In festo sancti francisci Fundatoris or. minorum.
Lucerna fulgoris illuminabit te Luc. xi. et recitatum est statim in euangelio hodierno. Sermo noster erit illius gloriosissimi confessoris et amici dei beati francisci. Et habemus de vita sua bonas doctrinas etc. Salutetur virgo maria. Pro brevi declaratione huius verbi. et veniendi ad propositum. Sciendum quod in sacra scriptura ita in veteri testamento sicut in nouo. sancti dei dicuntur lucerne. Ratio. quia sicut in lucerna sunt tria. scilicet cera fragilis que statim liquefit ad ignem. Secundo lo bleblanch. siue stupinum albu. Tertio lux clara. Ita quelibet persona sancta habet ista tria. scilicet corpus fragile quod igne devotionis liquefit ad ignem lacrimarum. Secundo intus habent animam albam. claram. innocentem. purificatam a malis cogitationibus quas expellunt. non habent odium nec malitiam contra proximum. Tertio habent lucem gratie dei sine qua non essent sancti que clarificat intellectum ad cognoscendum deum et se. et miseriam huius mundi. ad calefaciendum in operibus dei. Ecce ratio quare persona sancta dicitur lucerna. Auctoritas. Deus enim patet

loquens filio suo d. iohanne baptista dixit
Parauit lucernam. s. iohannem xpo meo
Etiam xps sic uocauit eum. ioh. 5. Ille
erat lucerna ardens et lucens. Patet
ergo ratio et auctoritate q. sancta per
sona dicitur lucerna. Et in isto intellectu
pposui thema. Lucerna fulgoris illu-
minat te. Et loquitur cuius persone reli-
gose. clerico. vel layco deuoto d. lucer-
na fulgoris etc. Notauit in ipso. s. radi-
os claritatis quibus possumus illuinar.
Primus radius e. paupertas applicat.
Secundus asperitas penitentialis.
Tertius humilitas cordialis.
Quartus caritas diuinalis.
Quintus firmitas perpetua.
Dico p. r. q. beatus fr. franciscus dedit huic
mundo radiu paupertatis applice. que. i. hoc
p. s. i. t. Mat. 19. Ecce nos reliquimus om-
nia et sequuti sumus te. Si non habebat
omnia quia pauperes erant. quos relique-
runt omnia. Non reliquerunt omnia. s. habi-
ta et habenda q. tum ad desideriu habē-
di. Tu dimittis regnu vel prelacionem
qua forte nuq. habuisses. quando dimit-
tis desideriu habendi. Jo religiosus lz
no habuerit uxore nec filios. tn dimit-
tit pro xpo quia potuit habere. Ideo qz
petrus et alij apli dimiserunt oia habi-
ta et habenda. et desideriu. Ideo dicit. Ec-
ce nos etc. Modo audite qualr beatus
fran. reliquit oia. Dicat quō quando
erat iuuenis fuit mercator et subtilis.
et qn fuit q. s. xx. annor. dum sic nego-
ciaretur intrauit i. q. dam ecclesia. hoc
bonu habebat. Ideo p. nullo negotio
debetis dimittere aliq. orationem: qz
de p. fundo abyssi extrahit peccatores.
dd ps. 65. Benedictus deus qui no amo-
uit oratione meā et misericordiā suā a
me. Glo. augustini. Nunq. amoueat a
te oratio tua et nuq. amouebit a te miseri-
cordia diuina. ergo ad bonu fine; pdu-
cet te. Propter h. bea. fra. orabat. Cui
crucifixus corā quo orabat loquitur fu-
it d. Ecclesia mea cadit. repara eā. Logi-

tate qualē timorem debuit habere. Et
intelligēs q. loqueret d. illa ecclesia. ver-
tit s. et uidit q. demonstrabat ruinā et
vedit oia que habebat et portauit pecu-
nias curato vt eam repararet: Et xps
loquebat de ecclesia vniuersali que tota
cadebat. Dni temporales per iniusticia
prelati p. negligentia. Religiosi per in-
deuotione. Clerici p. inhonestatem. Et
hoc p. cipaliter intelligebat xps vt re-
pararet. S. beatus fran. adhuc no in-
telligebat: qz ista fuit prima reuelatio
qui de cetero fuit ardentissim. amator
paupertatis. dimittēs omnia. et recepit sa-
chum. No indigebat sartore. et cu; cor-
da pcutiebat se. induebat se. nec alia ve-
ste induebat etc. Et dicit hystoria q. de
die erat vestis de nocte stratu pedicu-
lis plenu. Paupertate vocabat dnam
suam. hic dat exemplū religiosi. cleri-
cis. et laycis. qui deuote se obligarunt
ad paupertatem applicam. q. nihil posside-
ant tanq. propriu vt possint dicere cu;
beato petro et alijs. Ecce nos reliquimus
omnia etc. S. modo nos seruam. pau-
pertatem sine necessitate. bene pasti. i.
duti. Et si aliquid nobis deficiat mur-
muram. Ideo per demus promissionē
factam a xpo d. Mat. 19. Amen amen
dico vobis q. vos qui sequuti estis me.
in regeneratione cum sederit filius ho-
minis in sede maiestatis sue sedebitis
et vos sup sedes. xij. iudicātes. xij. trib.
ysrael. Clerici et habent exemplū q. ex
quo habēt suos redditus. nolite thesau-
rizare cōgregando in cassia etc. No so-
lū habēt cauere ab vsuris etc. et symo-
nia. sed ab auaricia. Et qd o. facere ci-
sternā in domo ubi ē fons emanās sibi
Ber. O clerice quicqd preter simplicē
victū et vestitū retines furtū facis. sa-
cilegiū cōmittis. Layci et habent exem-
plū. No o. omnia dimittere vt beatus
fran. sed recognoscatis domū. capsā.
bursam. et si ē ibi aliquid de vsura fur-
to. rapina. dimittatis restituendo. at

corrumpet oia alia. exemplū de pomo cō
rupto q̄ oia alia corrūpit. Ita de flor̄.
Ideo ap̄ls ad ro. i. Reddite oibus de
bita zc. Ecce prim⁹ radius. Ideo dicit
thema. Lucerna fulgoris.

Secūdu⁹ radi⁹ ē de asperitate penitē
tiali. Mirum ē tantā asperitatē facie
bat. Dicant aliqua. Primo nō portabat
nisi sachū i hieme. z statim intellexit il
lud euangeliū ad litterā Mat. x. Neqz
duas tunicas habeatis. dormiebat sup
terram. Si aliquādo fiebat sibi aliqua
scutella de bono cibo ponebat cineres
vel aquā frigidā. Dicat de temptatō
ne vt haberet vxorē z filios zc. demū
fecit z proiecit se in niue. Ibat discal
ciatus. hic dat nobis exemplū ut facia
m⁹ aliqz asperitatē penitentialē. Dicūt
aliqui stulti z ignorātes. Ua. z quid oꝝ
facere aliqz asperitatē. z quid pdest dō
zc. Rñdeo q̄ de asperitate quā nos fa
cim⁹. deus habet honorē z nos utilita
tem: quia sicut rex qui hz vnūz castrū
rebelle. z miles subicit sibi castrum ē
honor regi. sic corp⁹ nrm ē rebelle deo
Gen. 8. Sensus. n. z cogitatio humani
cordis in malū pna sunt ab adolescen
tia sua. S; subicit deo per asperitatem
ieiunādo zc. Ideo si estis bon⁹ miles.
subiciatis ipm deo qz honor ē dei. utili
tas autē v̄ra. Nam deus suat istuz mo
dum peccatorib⁹. q̄ si in hoc mundo fa
ciūt de ipsis iusticiā. non faciet ipse in
alio mūdo de peccatis. Iusticia pro pec
catis fit per penitentialē asperitates.
Et qā aīa taliū uenit ad iudiciū ubi ac
cusat a diabolo. Dicit xps. Quid dicis
tu aīa? Respōdet. dñe uerē q̄ ego feci
ista. tamē dñe feci iusticiā: quia si aliqñ
fui supb⁹ hūiliaui me zc. De alijs feci
iudiciū. s. confessionē. z iusticiā. s. peni
tentiā agēdo. nō tradas me calūman
tib⁹. Dicit xps. Ego sum p̄tentus. Ecce
utilitas. Ideo xps luc. i. Dico uobis q̄
nisi penitentiam habueritis omnes si

mul peribitis.

Tertius radius est de humilitate cor
diali. Erat. n. ita humilis q̄ reputabat
se viliorē alijs oibus z magis peccato
rē. Dicat quō socio oranti fuit visa in
celo pulcherrima cathedra cū corōa. z
dicenti. O benedict⁹ esset qui i illa col
locabit. Rñdit xps. Istam cathedrā p
didit vnus p̄iceps d̄ ordine seraphin
ex sua supbia. z reseruaf humilī Fran
cisco. Un̄ cum semel quereret ille soci⁹
a beato Francisco. P̄ qualē extimatō
nem habetis de uobismet. Rñdit. Nō
credo hominē esse in mūdo magis pec
catorē q̄ ego. Et soci⁹. Quō potestis ha
bere talē imaginationē de uobis. qui
tot gratias recipiatis a dō. Rñdit. Tot
gratias recipio. in tm̄ q̄ si alius recipe
ret hūilior me eēt z mai⁹ bonū faceret
Dicat similitudo. Sit duo hoīes. un⁹ hēat
paucas possessiones z pecunias tm̄ trā
sit. Alius uero recipit ānuatiz magnū
thesaurū mutuo de quo ānuatim d; fa
cere certam pensionē sub pena mortis.
Item h; reddere totū illum thesaurū
dño certo die z sub pena mortis obli
gatur reddere zc. magnū onus tenet
supra se. Alius aut licet nō habeat tan
tum tm̄ transit lete z sine illa obligatio
ne. Item in proposito. dētis mihi unū
sanctū vt iohāne vel v̄ginem mariam.
Esse sanctuz nihil aliud vult dicere q̄
recepisse a xps diuite mutuo magnum
thesaurū sub certa pena zc. z q̄ certo
tēpore reddet sibi rōnez. Et qñ sanct⁹
cogitat. O de⁹ fecit mihi tantā grā; de
scientia. vl̄ cloquētia. vel faciendi mi
racula cū dolore z tristitia z in magna
humilitate debet viuere. z istud cogi
tans virgo maria humiliabat. Cui cō
misit eē matrē dei. z esse virginē. z eē
reginā celi. Quāto p̄sona sancta ē excel
lentior tanto ē hūilior. P̄sōa enī que
cogitat. o ego sum sanct⁹ zc. malayua
Persona aut que a deo non recipit tot
grās pōt lete viuere. qz non est ita obli

gata. et cito reddet deputum suum. Sic
n. diues habet reddere coputū de quo
libet floren. ita sanctus de qual; grā.
Propter hoc sancti dñi magis honora
bant plus humiliabāt. Jō xps luc. 12.
Omni autē cui multū datū ē multum
queret ab eo. et cui comodauerūt mi
tus plus petent ab eo: Ista de causa bea
tus Fran. humiliabat recordās illius
verbi ecclēci. 3. Quāto magnus es. s. in
diuitijs. dignitate. platiōe. scitate zc.
humilia te i oibus zc.

Quartus radi⁹ est de caritate diuinali.
In tm̄ erat inflamatus in dei amore
et pximi. q̄ volebat q̄ oēs saluarent.
Et in signū huius fundauit ordinē fra
trū minor. Quo fundato fuit sibi di
ctū q̄ regula erat multū fortis nec pos
set seruari iō q̄ temparet. Rñdit. Ego
scripsi qd̄ xps ore suo ordinauit. Ideo
nihil mutarē: qz seruus in littera dñi
nihil pōt mutare. Qui illā regulam ser
uat sanct⁹ ē. et qñ moritur posset cano
nizari. Deinde dixit. Et nūquid mulie
res et debēt saluari: Et nūquid xps de
muliere voluit nasci: Jō p̄ saluatione
mulierū fecit aliū ordinē. Ecce q̄ta cari
tas. Deinde vt illi de statu matrimonij
possent facili⁹ saluari fecit tertiā regu
lā. Et qz erat ita ardens in caritate ap
paruit sibi seraphi. Et subito ac si cu
balista emitteret clauus qdam d̄ ner
uo percussit manū dexterā deinde sinistrā
et in pedib⁹ hūit plagas. in tm̄ q̄ pote
rat dicere illō ad gal. vlt. Ego. n. stig
mata dñi ihu in corpore meo porto. Di
catur quō ex humilitate abscondebāt
plagas ut vitaret vanāgloriā. Dicatur
de vulnere lateris quō a socio suo fuit
inuentū. Optie seruabat illud p̄cep
tum ad phil. p̄io. Caritas v̄ra magis
ac magis abūdet. hic habem⁹ exēplū
nos religiosi. qz non possum⁹ habere tā
tā caritatē ut beat⁹ Fran. ad min⁹ ha
beam⁹ istā. s. regulā fuādo. nō sicut alij

viuūt s; sicut vouim⁹. Dic̄ apl's ad cor.
2. Quicūq; n. i lege peccauerūt per le
gem iudicabunt. Lex religiosorū ē re
gula. Dicat̄ pratica de examinatioe cul
parū in capitulo i iudicio xpi ad portam
paradisi cā miraculo illi⁹ fratris mio
ris qd̄ legit̄ in vita beati Fran. p̄posi
ta a duodecim socijs. Si vellet se reli
giosus excusare d. Dñe non seruauit qz
alij non seruabant. Ideo vadas cū eis
ad infernū. Dicūt aliqui miseri. p̄lat⁹
dispensat. Nota hic d̄ram iter dispēsa
tionē et dissipationē. Dispēratio ē rela
tatio iuris cōis p̄ loco et tpe. Pro loco
qñ cum rege h; comedere. Pro tēpore
s. epidēiā vel venit deforis lassus zc.
S; indifferēter comedere carnes. hoc
nō ē dispensatio s; dissipatio. Et qui dis
sipat isto mō. et qui vititur peccant. Re
ligiosus. n. debet respicere regulā ut
mulier uana speculū. Caritas v̄o cleri
corum consistit in duob⁹. p̄io vt dicāt
officiū dñum distincte nō a ei zc. Se
cūdo ut uiuāt honeste pp̄ illud sacramē
tum qd̄ tractāt zc. Caritas laycorū est
ut fuent dñicam. s. ipsi. filij. famuli. et
aīalia: qz magis p̄ficiunt campi. uinee
et alia opa uestra ex missa q̄ ex uestro
labore. Jō ad cor. 16. Omnia. n. v̄ra fi
ant i caritate zc.

Quintus radius ē firmitas p̄petual⁹. qz
in tota uita sua p̄seuerauit in caritate
scitate. et bona uita. Multi incipiūt ser
uire deo seruenter ut religiosus in no
uiciatu: sed ex quo seccrūt professionē
zc. Dicūt vn⁹ ego su; iubile⁹. ali⁹ et ego
magister i theologia. Nō dicit votū vs
q; ad iubileū vel ad magistrerū. s; vsq;
ad mortē. Idē de clericis deuote inci
piuntibus. sed paulatim dimittūt zc.
Idē de laycis vt aqua calida q̄ paulatī
frigescit. Non sic b. Fran. sed firmiter
p̄seuerauit. Propter B de⁹ fuelauit sibi
diē sui obit⁹ d. tōli die venies ad para
disum. et reuelauit fratribus suis. Et i
die obit⁹ fecit portari cineres. et cilitiū

z posuit se ibi nudus petens habitū si
bi accommodari a quādiāo quousq; obis
set. In obitu at eius anima sua sanctis
sima clara ut luna uisa ē celum ascēde
re. Ideo cōtinuem⁹ in bona uita. Mo
dus ē cogitatio z dicēdo infra se uidea
mus. Modo ē ānus ubi ego erā. z quō
eram deuor⁹. z quō vadit modo. Si in
uenit se meliorē bene stat. signum ē q
ambulastis. Nō credatis q pfectio san
ctitatis cōsistat in additionē bonorum
operum. s; in cōtinuatione eorū cu; au
gumento deuotionis. Ita fecit beatus
Fran. Ideo dicit thema. Lucerna ful
goris illūinabit te zc. Rogem⁹ deū zc.

In festo beati Luce euangeliste.
Ignus ē operari⁹ mercede sua.
luc. x. Intellect⁹ huius uerbi se
cundū intellectū quē uolo ptra
ctare ē. Iste b. lucas bonus operarius
dignus est mercede sua. s. d. glōria sua
Modo pertractando istud uerbum. in
uenio in sacra scriptura q per quatu
or vtutes singulariter meretur glōriā
paradisi. s.

Primo p generalē obedientiā.
Secūdo p liberalē misericordiā.
Tertio p diuinalem sapientiā.
Quarto p virtualē penitentiā.
Ecce hic quatuor virtutes p quas in
sacra scriptura clare ostendit q possu
mus acquirere salariū; glōrie celestis
Et quia b. lucas habuit istas quatuor
virtutes in generali z quālibet in par
ticulari. Ideo possum de eo concludere
thema. Dignus ē operarius mercede
sua. Modo dicamus de quālibet.

De primo zc. Generalis enim obedien
tia ē obedire omnibus pceptis dei. pro
nullo honore seu utilitate hūda facere
z dei pcepta. Talis ē dignus salario glōrie
S; uolo uos auisat⁹ hic. Nō credatis q
pro aliqua obediētia seu sancta uita de
beatis habere glōriā ex debito. sed ex
dīna ordinatione z pmissiōe: qz ipse ita

promisit. Nō dicere. domine detis mihi
glōriā quā mihi debetis qz seruiui vob
Sed dicere. domine ego obediui z serui
ui vobis ideo detis mihi glōriā; qz ita p
missistis. Declaret exemplo captiui obe
dientis pceptis dñi. Si ex hoc peteret
salariū. diceret sibi dñs. Et tu petis sa
lariū. nūquid es captiu⁹ meus. Serui
as mihi bene z sis mihi obediēs. quia
ego pmitto tibi q p quol; opere dabo
tibi salariū z hereditatē meā; tūc cap
tiuus posset petere salariū nō ex debito
sed ex pmissiōe dñi. Ita d nobis. Nul
lus reputet sibi ad iniuriā. quia oēs su
mus captiui xpi iusto p̄cio empti. s. in
sanguine suo. In mensa. n. cambij. s. sa
cte crucis soluens p̄ri aperiens castia;
corporis sui. In capite per coronā spine
am. z sic d alijs p̄tibus corporis sui. Iō
omnes sum⁹ captiui sui. honor est. Iō
beata agata dicebat. Sūma īgenitas
i. nobilitas est. in qua seruit⁹ xpi cōp̄io
batur. Ideo seruilē me ostēdo personā
Auctoritas. i. cor. 6. Non estis vestri.
Empti. n. estis p̄cio magno. glorificate
z portate deū; in corpore vestro. Ergo
licet bene seruiamus z obediām⁹ pre
ceptis dei. ex debito nō possumus pe
tere paradisi. Si aīa alicuius sancti
ad portam paradisi allegaret. Domine
detis mihi paradisi quia ego serui
ui vobis zc. non ē bona ratio: quia pos
set respōdere xps. fecisti qd debuisti at
zc. Auctoritas cū feceritis omnia que
precepta sūt vobis. dicite sui inutiles
sum⁹. qd debuim⁹ facere fecim⁹. luc.
17. Ergo quo iure potest qz petere glōri
am. Dico q sic. Domine detis mihi glōri
am quā pmissistis illis qui obediēnt
vobis. Instrumentum recepit beatus
Mathe⁹ Mat. septimo. Qui facit vo
luntatem patris mei qui in celis ē ipse
intrabit in regnum celorum. Qui dicit
xps ueni intra in gaudium dñi tui. Ec
ce quomodo intelligit obediētia gene
ralis. Eccl¹. 36. Da mercedē domine

hustinetibus te. i. semp tenetibus man
data tua vt pphe tui fideles iudicatur.
Dico ergo q̄ isto mō bt̄s lucas acqui
fuit mercedē glorie. Fuit. n. obediēs
n̄ solū p̄ceptis. s̄ et p̄silijs. qz dīc̄ bea
t̄o iero. q̄ mīq̄ peccat̄ mōtalr. qz semp
sine crimie fuit. Sequit̄ ergo cōsequē
tia q̄ nunq̄ fecit p̄tra p̄cepta diuina.
nec p̄ supbiā l̄; h̄eret sciam que inflat.
qz erat medicus aptissimus. Dicatur
quō in qualz facultate q̄to aliqs est ex
cellentior tanto ē magis supbus. qz vt
dicit̄. i. cor. 8. Scia iñat. s̄. i. corde. S̄;
bt̄s lucas taliter se gubnavit q̄ ex s̄r
bia non fecit p̄tra dei p̄cepta. In stu
dio n̄ despiciebat aliquē. nec supbiebat
legendo seu disputādo. nec ī repetitōe
quā fecit reuersus de studio. Itēz nec
per auariciā. Medicus. n. peritus mul
ta potest cōgregare. qz magni domini
recurrūt ad eū zc̄. Sed b. lucas a diui
tibus recipiebat. a pauperibus nihil.
Imo aliquoties emebat eis medicinas
necessarias. Itēz nec per luxuriam.
Imo vt dicit̄ ier̄ om̄is. nūq̄ h̄uit vro
rem nec filios. Dicatur p̄tice quomō
amici sui tractabāt sibi vxorē. postq̄
reuersus fuit de studio. Nec p̄ inuidiaz
que cōiter ē iter medicos. S̄; b. lucas
semp cōmendabat alios. nec despicie
bat. Imo q̄n amici infirmi vel infirmoz
dicebant nos sumus cōtenti de vobis
Imo teneatis talem. qz bonam sciam
habet zc̄. Nec p̄ gulā. Dicit̄ ieronimus
q̄ virgo p̄seuerauit semp. Mō virgini
tas nō pōt h̄i custodiri. De quolibz sta
tu dīc̄ q̄ p̄sōa gulosa necessario erit lu
xuriosa. Ratio qz ille partes vicine sūt
z vnus inuitat aliū. sicut focuz sociuz
Ideo qui vult viuere caste abstineat.
Dicit̄ b. Ber. q̄ esset maius miraculū
q̄ suscitare mortuos. Nec ex peccato
ire. Utinā oēs religiosi essent ita patie
tes. Nunq̄ ex aliq̄ iniuria abstulit ver
bum alicui. Dicatur vitium mulieruz.
Itē p̄mo ibat ad petēn veniā. l̄; suis

set iniuriatus. Nec p̄ accidiaz. qz sicut
ouum ē plenū. ita t̄ps b. luce. D̄ quot p̄
mittit̄ pdere t̄pus. Et qz n̄ fecit cōtra
mādatum dei. possum⁹ dicē q̄ h̄uit obe
dientia ḡralem. Totū B̄ dicit̄ b. iero.
ī p̄logo sup lucam. Lucas anthiocen⁹
natione sirus. apud anthiochiā medici
ne artis egregi⁹ sine crimie fuit: neqz
vnq̄ vxorē h̄ns. nec filios ī virginate
p̄manēs. d̄sio maluit deserrare. Ergo
possumus dicē de eo. Dign⁹ ē oparius
mercede sua. Moralr̄ hic p̄ nob̄ q̄ ad
minus h̄eamus obiaz ad. x. p̄cepta. Itē
dedit de⁹. x. digitos ī manibus p̄cludē
do p̄ illud Mat. 19. Si vis vitā ingredi
sua mādata.

Dico s̄o zc̄. Liberal' misericordia ē zc̄.
Q̄n de bonis t̄p̄alibus vel sp̄ialibus
hō dat indigēti. Talis meret̄ salaruz
glie. Rō. qz quilz thesaurarius dispen
sant̄ bōa d̄ni s̄; volūtate d̄ni sui meret̄
salarū. Mō quilz diues ē disp̄sator z
mīster illius magni regis iesu xp̄i. Nō
c̄rdatis vos eē d̄nos. Nec tal' stulticia
intret ī cordibus diuitum. qz qui d̄ns
ē nulli tenet̄ reddere cōputū. vos aut̄
de oibus o; reddere rōnem quō acqui
siuistis. expendistis zc̄. usqz ad vltimū
quadrātem h̄ētis dare cōputū xp̄o d̄no
Itē ē error d̄ndo d̄ meis pecunijs. nū
quid potero recipe aliq̄d intereē. facit
multos dānare. Rō est vsurarioz. S̄;
realr̄ xp̄s est d̄ns. ps. D̄ni ē terra zc̄.
Vos diuites estis solū mīstri z disp̄sa
toz. i. cor. 4. Sic nos existimet homo
vt ministros xp̄i z disp̄satores. Si er
go dispensatis s̄m volūtatem suam. di
gni estis mercede. Volūtas sua est vt
dispensetis. Primo ī domo v̄ra in v̄ris
necessitatibus. nō ī vanitatibus. quia
alias puniret vos. Sc̄do recepta neces
sitate detis paupib⁹. vel mutuetis sine
vsura. Ecce quid dicit̄ istrumētā com
missiōis. Tu diues. Deutero. 23. Nō feñ
rabis fratri tuo ad vsuram pecuniam
nec fruges nec quālibet aliam rē. Fra

tri aut tuo illud quo idiget comodabis
ut benedicat tibi dominus deus tuus in omni opere
tuo. Proditor est dispensator regis. si de
pecunia regis dicet. nunquid de mea mo-
neta potero recipere interesse. Quia autem anima
diuitis liberat uadit ad portam paradisi.
Et dicit christus. Quid fecisti de pecunijs
Rudet. Domine dispensaui bona uestra sed uo-
luntatem uestram recepta mea necessitate
dedi pauperibus etc. Et mutuum sine usu-
ra. Talis mercedem glorie recepit. Au-
coritas Mat. x. Quicumque potum dederit
uni ex minimis istis calicem aque frigidum
tamen. Et magis qui dat unum etc. in nomine
discipuli. Amen dico uobis non perdet mer-
cedem suam. Et luc. 6. Mutuum date. i. si
state nihil inde sperantes et erit merces
uestra multa: quia si de usura recipet centum
scilicet. deus dabit. cc. sibi hic. et gloria in
paradiso. Pro ergo quanto ex misericordia
acquirat gloriam paradisi. Dicat hic de misericor-
dia beati lucie. Quia. n. audiuit famam. xij.
apostolorum quos. 12. medicorum curantes omnes infir-
mitates surdos. cecos. etc. Admiras quod
ars medicine non sufficit ad hoc. uoluit
ire et uidere apostolos cum adhuc esset infidelis.
et uenit ierusalem ad beatum petrum d. Audiuimus
famam de cunctis uirtutibus quas facitis. tamen uideo quod
estis pauperes. Et beatus petrus dixit sibi. quomodo
quidam magnus medicus uenerat de celo.
et ostendit eis artem. quod sine purgatione sana-
rent etc. Finaliter predicauit sibi fidem christi.
quam confirmauit miraculis. Propter quod
beatus lucas fuit baptizatus. Et petrus si ha-
bebat aliquid faceret. Et petrus dixit sibi illud
luc. 12. Si uis perfectus esse uadit et uende omnia
quae habes et da pauperibus et habebis thesaurum
in celo. Dicat quomodo fuit reuersus aethio-
piana et uendit domum. possessiones. et
quicquid habebat. Ad hoc dixit ipse quod quod istud
distribuat pauperibus. Sed in quibus
quod alij sunt pauperes qui uadunt per tabernaculum
nas. Isti non habent nisi unam rationem ut habent
det eis. quia sunt ad ymaginem dei. Alij
sunt pauperes uite bonae qui seruiunt
christo. Ideo illis dabo. Portauit saccum

pecuniae et posuit ad pedes apostolorum ut di-
stribuerent pauperibus. hoc extrahitur
ab illo textu act. 4. Quorquor. n. nota
uniuersaliter loquitur possessores agrorum
aut domorum erant. uendentes afferbant
portia eorum quae uendebant. et ponebant ad
pedes apostolorum. Diuidebatur autem sin-
gulis prout cuiusque opus erat. Ergo si
ex liberali misericordia meretur aliquis sa-
larium etc. Quid dicemus de beato luca. Di-
gnus est etc. Moraliter dico uobis quod non te-
nemini ad hoc. sed si in domo. cassa. uel
bursa uestra habetis aliquid de male iusto
distribuat restitudo. aliter corrumpet
quicquid habetis. ut pomum corruptum corrum-
pit alia. Ita florenus corruptus si ibi
proiciatur. Sicut ergo poma corrupta
proicitis ut conseruentur bona. Sic si ha-
betis aliquid de mortuis. de hospitali-
bus. uel de ecclesia. et de seruatoribus.
de laboratoribus. de usuris. de furtis. de
rapina reddat. ne corumpat alia. ad ro-
13. Reddite omnibus debita.

Dico tertio etc. Diuina sapientia est scire gu-
bernare personam suam iuxta dei uolunta-
tem in uirtutibus et bonis operibus. et
ultra hoc. attrahere alios bonis modis
ad deum. Sicut si rex committeret unum ca-
strum de frontaria granate uni militi
d. Scias bene defendere istud castrum ab
inimicis. Si iste miles sit strenuus et ua-
lens. et non solum iste miles custodit illud
castrum fideliter sed faciendo insultum
conuersus contra inimicos acgrit regi. x.
uel. xx. aut. xxx. castra. nunquid tunc me-
retur maius salariū? Imo. Ita de nobis.
Quibus nostrum habet unum castrum sibi commis-
sum secundum consuetudinem iberie a christo rege
qui plus diligit unum castrum de istis. quam
rex regna d. i. instrumentum commissionis il-
lud deuter. 4. Custodi temetipsum et
animam tuam sollicite. In fine quod dicit regi christo
Ecce domine animam meam quam seruaui etc.
meretur salariū etc. Sed quia non solum cu-
stodit castrum anime. sed etiam ultra hoc ac-

quirit multa castra christo per bonas
vitam seu doctrinam. Castra inimico
rum sunt persone male vite et peccato
res. Persona supba est castrum; posses
sum a dyabolo leuiata. Et sic de alijs
6. Et expugnantur per sanctam vitam
et doctrinam bonam predicando. Quia
uertitur superbus et humiliat subij
citur christo. et sic de alijs. Quot pecca
tores conuertit vnus predicator quot
castra acquirit. Talis magnus salariu
meretur a christo. et fuit dictum victo
rioso abrae in persona predicatoris gen.
15. Noli timere abraam. s. predicator.
ego protector tuus sum. et merces tua
magna nimis. Nota noli timere. quia
predicator multos habet inimicos.
Primo demones. Secundo detracto
res inuidos etc. prouer. xi. Seminanti
iusticiam merces fidelis. Seminatio
iusticie in agris conscientie est predicator
Istam sapientiam. excellentiam. et vir
tutem habuit b. lucas. qui excellenter
37. annis predicauit per mundum cum
beato paulo. socius suus fuit. Ibat de
villa in villam etc. O quot castra acq
sunt christo. Non recedebat ab apostolo.
In tantum quod dicit aplos. 2. thim. 4. In
prima mea defensione nemo mihi affu
it. sed omnes me dereliquerunt. Lucas
est mecum solus. Imo quolibet die et
hodie bellat et acquirit castra ex suo
denoto et magis completo euangelio
quam aliorum. et cum actibus apostolorum.
Multa enim dicit que alij tacuerunt.
Sicut de conceptione et nativitate b. io
hannis baptiste. de annunciatione vir
ginis. lucas hoc dicit. Item de pastoribus
adorantibus. solus lucas dicit.
Item de circumcisione et templi presen
tatione. Idem de vita christi a. 12. an
nis vsq; ad. 30. Solus dicit lucas. Erat
subditus illis. dicit Nico. de ira. quod iu
uabat ad serena pro casis fiendis etc.
Et omnia ista habuit lucas a uirgine
maria que multum eum diligebat. quia

erat virgo. Et etiam diligebat virginem
Ideo eam depinxit et fecit veronicam
Ueniebat enim ad virginem d. virgo
benedicta etc. Matheus. nec Marchus
non dicunt aliquid de annunciatione.
natiuitate etc. Jo etc. Item de passione
Benedicta mater dei. alij euangeliste
nihil dicunt. nisi quod dixit. hely. hely.
Dicatis mihi. que alia verba dixit. Et
virgo maria incepit flere. d. O lucas B
esset renouare vulnera. Et lucas. O
benedicta uirgo bonum est quod christiani
sciant propter deuotionem. Ideo virgo
maria etc. Ad quem virgo. Filii mi post
sic est ego dicam vobis. In die veneris
quando iohannes venit ad me. d. quod
filius meus ducebatur ad crucifigendum
exiui domum et obuiaui filio meo etc.
Et vidi mulieres flentes retro eum.
Et filius meus vertens se ad eas dixit
Filie ierusalem etc. Et virgo maria. et
lucas ambo flebant. Solus lucas scri
psit hoc verbum sic habuit a virgine
Item alia die lucas quesuit a virgine
maria. si quando fuit in cruce dixit ali
quod verbum. O lucas dixit virgo ma
ria. et tantus dolor etc. Pater dimitte
illis etc. Item quesuit de ultimo ver
bo etc. In manus tuas etc. Ita quod eu
gelium luce est magis completum. In
tantum quod beata martha ex his deu
otionibus in suo obitu solum istud eu
gelium luce voluit vt sibi legeretur.
Et a principio legebatur per omnes ec
clesias. Secunda ad cor. 8. Misimus
fratrem nostrum. glo. lucham. cui laus
est in euangelio per omnes ecclesias.
Siat ergo ratio. Si ex diuina sapientia
aliquis meretur salarium glorie. et
beatus lucas etc.

Dico quarto etc. Penitentia virtua
lis est ieiunare. disciplinare se: vel porta
re cilicium etc. Ut faciebant sancti Do
minicus. Franciscus. Benedictus.

zē. Ex his meret salariū glōie. Aucto-
ritas Luc. 6. Beati qui nunc exuritis.
Ecce ieiunia qz saturabi. beati q nunc
fletis qz ridebitis zē. vsq; in celo. Dice-
ret hic aliqs ignorans. Quid o; facere
aliud. Nā xps qsi respōdit querēti. dñs
quid boni factā ut habeam vitā eternā
dixit sibi xps. Si vis ad vitam ingredi
sua mādara. Nō dixit. fac p̄tentiā. igitur
zē. Respōdeo q ad seruādū bonā
vitā in futurū sufficit seruare mandata
s. x. p̄cepta. S; pro peccatis preteritis
penitētia ē necessaria. Et xps hoc p̄ce-
pit d. Mat. 4. Penitentiā agite appropi-
quabit zē. Et nisi homo faciat. Ecce
quid dicit luc. 13. Dico vobis q nisi pe-
nitentiā habueritis oēs similiter p̄bi-
tis. Ita fecit b. lucas qui. 37. ānis labo-
rauit cū paulo inter infideles vt esset
martir. S; nullus voluit ip̄s occiderē.
S; ipse fecit iuxta cōsiliū apli ad colo-
3. Mortificate mēbra vestra que sunt
sup̄ tereā. Mortificat corp⁹ suū q pe-
nitentiā v̄tualem facit. Iō ecclesia in
collecta sua dicit. Dñe sanctus tu⁹ lu-
cas euangelista crucis mortificatione;
iugiter in suo corpore p̄ tui noīs amo-
re portauit. Rogem⁹ deum zē.

In festo ap̄loy Symonis z Jude.
Conformes imaginis filij di. hē-
tur verbum istud textualiter ad
ro. 8. offār in eplā hodierna.
Tota festiuitas. solennitas. z officium
ē duoz sanctorū ap̄loy Symonis z iude
nō illius p̄ditoris. qz de illo xp̄iani nō
faciūt festum sed demones i inferno.
S; iste dr̄ iudas thadeus sanct⁹. bon⁹.
z apl⁹ ihu xp̄i. De his ēt erit sermo no-
ster. Si placat deo de eoz vitā. z facti-
tate recipiem⁹ instructionē vite. Salu-
tes v̄go maria zē. Istud verbū dr̄ in
eplā hodierna loquens de his duobus
ap̄lis. Dicitur q isti duo ap̄stoli fuerūt
conformes. i. similes imaginis filij dei
Pro cuius intellectu oportet declara-
re quid est ymago propria filij dei. Pro

quo scien⁹ q ymago propria dei est vita
sancta benedicta. z perfecta xp̄i. Rō.
quia qui stricte vult cogitare vitā san-
ctissimā xp̄i. s. eius incarnationē. nati-
uitatem. cōuersationē. passionē. resur-
rectionē. z eius ascensionē inuenit q
erat pp̄ia ymago filij dei. nō solum si-
lij virginis. Sic. n. ymago sancti alicu-
ius vt virginis vt b. petri zē. represen-
tat sanctū vel sanctā. ita vita xp̄i deuo-
te cōtēplata representat nobis q ē fili⁹
dei eterni. Dñō in eius incarnationē: qz
sine homie in matre virgine fuit cōce-
ptus. Itē qz natus de matre virgine si-
ne dolore pariente. Itē de noctis clari-
tate. qz de corpore xp̄i precedebat illa
claritas plusq; a sole. Itē de angelis cā-
tantib⁹ gl̄ia in excelsis deo zē. Itē qz
a boue. z asino in p̄sepio adoratus. eti-
am a pastorib⁹. Item de stella orientis
z tribus regib⁹. Item miracula que fe-
cit in vita. Item in baptismo celum fu-
it apertū z spiritus sanct⁹ in specie colū-
be visus ē. z vox patris inuouit d. zē.
Item ascensionē z resurrectionē; om-
nia ista ostendebāt ihm xp̄m esse filiū
dei eterni. Patet ergo q vita xp̄i est
ymago pp̄ia filij dei. Iō dicit apl⁹ in
p̄sona xp̄ianoz bone vite. 2. cor. 3. Nos
omnes reuelata facie non cooperta fa-
cie vt iudei. gl̄iam dñi speculantes in
eandē ymaginem transformamur. Nō
trāsformamur. Sicut. n. pictores quā-
do volūt extraherē aliq̄ imaginē ponūt
illam corā se. z illam amplectendo z re-
mirando depingunt. Ita sancti pone-
bant coram se ymaginem filij dei. i. vi-
tam xp̄i ad cuius similitudinem ordina-
bant suā vitā. P̄tio respiciēdo caput
vite xp̄i. s. incarnationē in qua ostēdit
infinitam humilitatē. de illo palatis v̄-
scendere ad carcerē hui⁹ mundi. Et di-
cebant. O dñe q̄tum debes humiliari
qz sum v̄nis putrid⁹ zē. Item cū esset
domin⁹ omniū voluit fieri pauper. Iō
virabant auariciā. Item potuit eligere

aliam matrē sed noluit nisi v̄ginē. Jō
vitabant luxuriā. Jtē cum nullum ha
beret peccatū voluit facere tantā peni
tentiā z abſtinentiā q̄ q̄dragita dieb⁹ z
noctib⁹ ieiunant nil comedēs. Et nun
quā fuit talis quadragesima. tota alia
vita fuit q̄dragēſia. Nō cōdebat niſi
ſemel in die. Ex iſto ſancti depingunt
vitā ſua; vitando gulā. Jtē habuit ma
ximā patientiā. Ideo ſancti non porta
bāt malā voluntatē nec volebāt de in
iurijs vindictā ſuam. Jtem xp̄s habuit
maximā diligētīā. qz q̄ſi p̄ totā noctē p̄
noctādo vigilabat orando. Cogitare q̄
cū lacrimis z genib⁹ flexis. Totū hoc
pro nobis. qz pro ſe nō indigebat. Jbat
cum labore. ſ. predicādo. Ab iſta yma
gine. ſ. vite xp̄i xp̄iani debent recipere
exēplar eorū vitam depingēdo in bonis
operib⁹. Ecce q̄re dicit. Nos revelata
ſpecte ſpeculantes. i. remittētes zc. Pa
ter ergo q̄ imago filij dei eſt vita xp̄i.
Modo thema clarū eſt cum dicit de his
duob⁹ apl̄is. Conformes. i. ſimiles ima
gine filij dei. i. vite xp̄i. Nō videam⁹
iq̄bus iſti duo apl̄i fuerūt ſimiles vite
xp̄i. Et inuenio q̄ i. 6. fuerūt ſibi ſiſes.

Pr̄mo in corpore materiali.

Secūdo in aīa rationali.

Tertio in opere virtuali.

Quarto in cōuerſatione ſpūali.

Quinto in predicatōe euāgelicali.

Sexto in paſſione martiriali.

In his. 6. excellētis fuerunt xp̄o ſimil
es. Ideo de eis dicit thēa. Conformes
ymaginis filij dei.

Dico pr̄mo zc. in corpore materiali. S; q̄re magis iſti duo q̄ alij. Quia iſti duo fuerūt filij marie cleophe ſororis virgi
nis marie. ſc̄de genite. Dicit quō b. an
na mater v̄ginis marie nūq̄ habuit fi
lios. ſ; habuit tres filias. Pr̄ia fuit vir
go maria mater dei. Sc̄da fuit maria
cleophe. mater iſtorū duorū apl̄orū ſymo
nis z iude. Tertia maria fuit ſalome
mater iohānis euāgeliste z iacobi ma

ioris. Propinquiores erāt iſti duo xp̄o
q̄ alij: qz filij ſc̄de genite. O qualis ho
nor ē iſte. Sicut ſi rex veſtiret ſe de ca
pite optime petie pāni. z diceret duob⁹
militib⁹. Induatis vos ſine. magnū
honorē z maiorē dilectionem diceret
oſtendiſſe illis qui de medio iduerētur
Petia pāni de precioſa ſcarlata fuit b.
anna mater v̄ginis. De iſta petia caput
fuit virgo maria de qua xp̄s induit⁹ eſt
veſtem humanitatis. Mediū fuit ma
ria cleophe. de qua induiti fuerunt iſti
duo. Finis petie fuit maria ſalome. de
qua idutus fuit iohānes z iacob⁹. Ec
ce quō fuerunt cōformes xp̄o in corpo
re materiali. Ex iſta cōformitate ſcrip
tura non ſolū dicit ipſos p̄ſanguineos
xp̄i. ſed fratres p̄pter proximitatem.
Mat. 13. Nōne mater ei⁹ dicit maria.
z fratres eius ſymon z iudas. Confor
mes ymaginis filij dei. ſ. i. corpore ma
teriali. Modo p̄ſimile; conformitatem
poſſumus nos habere cū xp̄o in cor
pore materiali z erit melior q̄ iſtorū
duorū apoſtolorū. Iſta. n. fuit carnal.
ſed noſtra erit virtualis que ē melior.
Iſta ē penitētia de qua xp̄s erat induit⁹
q̄tū ad vitā. In t̄m q̄ cum fuisset xp̄s
30. annorū videbat. 40. vel. 50. Job. 8.
Quinquaginta ānos nondū habes zc.
dicit gl̄o. Ex ieiunijs z laboribus. z af
flictionibus. videbat. 50. annorū. Si er
go volumus eē ei conformes non cure
mus q̄ ſim⁹ filij marie cleophe ſed alte
ri⁹ ſororis. ſ. virginis marie. q̄ fuit pri
or maria cleophe. ſ. penitētia. qz q̄n v̄
go maria fuit triū annorū; incepit. ſ. in
templo zc. Iſtus ergo ſumus filij: quia
lz ſymon z iudas fuissent filij marie
cleophe z p̄ſanguinei germāi xp̄i. niſi
fuissent filij penitētie per bonā vitam.
dānari fuissent. Magis ſancti ſūt z ſal
uati: qz fuerūt filij penitētie. q̄ q̄ fuerūt
filij marie cleophe. Ita ſimiliter de no
bis. ſi facim⁹ penitētiā de quib⁹ dicit
apoſtolus. ad hebr. 2. Non cōfunditur

fratres eos nocare. s. illos qui faciunt penitentiam. Aliqui aut ualde fugiunt istam parentellam xpi elogantes se a penitentia. a ieiunijs. uigilijs quadragesime. Nolumus audire missam ieiunij. Si aliquis huius loqui regi uel pape cauet sibi etc. Sed quando oratio fit in ieiunio est quasi incensum. et potest dicere. dirigatur oratio mea etc. Alij ieiunant per totam diem et in collatione frangunt ieiunium comedentes panem in ordinatione ecclesie et uolendo se excusare dicunt. ue magis confortat quam confectio nes quas comedunt prelati etc. Dicatur similitudo de duobus in quadragesima quorum unus comedit bonum piscem et cum bono balsameto. et alter de pane et unum modicum cum caseo trito. Quis istorum fregit quadragesimam. uel ieiunium. Non qui comedit piscem licet daret maiorem confortationem. quia non facit in ordinatione ecclesie. Dicunt doc. specialiter Petrus de tarant. i. 4. di. 15. Nihil debemus comedere in collatione de quo fiat cibum in pradio cena. Oliue licet sint confectae non debent comedi in collatione quia loco cibi etc. dactylus auelane amylus uata salua colian dre muza ruffes et huiusmodi non debent comedi nisi alterentur per decoctionem quia frangunt ieiunium et nisi sint confectae. Aliter similemur ergo christo per penitentiam. Iohannes apostolus. 2. cor. 4. Semper mortificationem ihesu christi in corpore nostro circumferentes ut et uita ihesu in corporibus nostris manifestet.

Dico secundo etc. In anima rationali. hoc est plus. Modo uideamus in quo christus qui habebat corpus. animam. et diuinitatem fuit similis etc. Anima autem in principio creationis sue habuit tantam scientiam quod sciuit omnia presentia. preterita. et futura. Ideo deus loquens christo dicit in psalmo. 134. Ecce domine tu cognouisti omnia nouissima et antiqua. In hoc isti duo sancti apostoli fuerunt similes christo. qui fuerunt multum illuminati. scientes non solum preterita. sed etiam futura multa. Dicat quomodo post pentecostes iuerunt ad

predicandum in pside. et rex pside et rex in die habebat guerzam. Dicat quomodo rex pside de nittebat unum ducem capitaneum contra regem indie ad bellandum. qui a suis ydolis nullum potuit habere responsum quid esset de bello. Dicat ystoria quomodo apostoli nunciauerunt duci de pace futura etc. Moratur bellum parat nobis fortiter et potest esse in hoc mundo. s. de anima cum diabolo in iudicio. ubi mille demones eam inuadent et accusabunt: quia anima antequam intraret paradisum. quicquid sancta uel mala uenit ad iudicium. Et dicunt demones si sit mala. Domine iusticia. Tu domine dannasti nos unico peccato irremediabile. et ista anima fecit hoc et hoc per superbiam. auariciam etc. O miseri quid tibi dicetis. Remedium est ergo confiteri peccata confessori qui est medius inter deum et hominem seu animam. Et anima tunc sic obtinet et portat instrumenta absolutio in fronte scriptum. Et respondit christo d. Domine feci iudicium. s. in confessione. et iusticia. s. in penitentia. non tradas me etc. Ideo moyses deuter. 32. Utinam saperent et intelligerent ac nouissima uiderent.

Dico tertio etc. Opus christi patet. i. ioh. 3. In hoc apparuit filius dei ut dissoluat opera dyaboli. Que sunt peccata. temptationes. guerza. diuisiones etc. Et ista dissoluit christus. In hoc fuerunt similes christo isti duo sancti apostoli. Dicat quomodo inueniuntur in pside duos icantatores. zaroen. et arphasat ad quos omnes gentes recurrerant pro sanitate obtinenda uel pro filijs etc. Et ipsi inuocabant demones dicendo faciatis hoc et hoc uel hoc. Ipsi demones neminem possunt curare nisi a lesione cessando. Ac si ego essem inuisibilis. et cum acu uel alio infingerem uobis dolorem in naribus. uel dentibus etc. Ita faciunt demones quod ex peccatis possunt dare dolores peccatori deo non predicante. ut recurrat ad eos pro sanitate: et dent fidem in eis. ut tamen dannent. Sed apostoli coram rege infideli cum istis habuerunt

magnū p̄fectum : Dicat̄ de serpentib⁹
z̄c. z̄ de cōuersione regis ex miraculis
conformes imaginis z̄c. Moralr̄ ergo
i mūdo opa dyaboli hodie fiunt z̄ m̄
ti non credit̄ facere. Certū ē q̄ deus se
cit nos z̄ nō ipsi nos. Mō opus dyabo
li ē q̄n homo vult adaptare illud q̄ de
us bene fecit. vt faciūt mulieres p̄ngē
do se z̄c. Scitis qual inuria sit dō. Ac
si melior pictor m̄di fecisset ynam pul
eram imaginem. z̄ tu qui nescis depin
gere velles illā adaptare z̄ corrigere
Ita de deo. Logita q̄ de⁹ sciunt depige
re te z̄c. Quare ergo vultis polure fa
ciem. Si fecit grossam. q̄re facitis vt si
lum subtilez z̄c. Idem de oculis pictis
Idē si fecit capillos nigros z̄ uos vul
tis rubeos de cauda bouis z̄c. Ideo
quādo oratis x̄ps abscondit faciē suam
a uobis: qz habetis faciē dyaboli z̄ nō
suam. Si dicant. Domie. ego sum crea
tura vestra z̄c. R̄ndet mētiris. Dicat̄
quō mulier maritata pōt se lauare. po
test ēt mundā se tenere ne sit lupa. vi
gulas m̄idas. Itē camisias m̄idas. ne
vir sentiat malū odorē. ne habeat fasti
diū. nec viri debēt p̄sentire vt depigāt
se dicēdo. qz vel hoc facitis uel p̄ me
uel pro alio. nō pro me. qz non i domo.
Sed q̄n vaditis extra z̄c. Ideo dīc scri
ptura viris z̄ etiā parentib⁹ ad ephē. s.
Nolite cōtcare opibus infructuosis. s.
picturis vxorū tenebrarū. magis aut̄ re
darquite.

Dico q̄rto z̄c. X̄ps. n. paup̄ime voluit
p̄uersari i hoc mūdo amore nr̄i. z̄ cor.
z̄. Scitis gr̄am dñi nostri ihu x̄pi q̄m
pp nos egenus fact⁹ ē cum esset diues.
vt illi⁹ inopia vos diuites essetis. In
hoc isti duo sancti apli fuerūt sibi con
formes. qz postq̄ p̄uerterūt regē p̄side
z̄ regē babilonie. z̄ tot mille xp̄ianos
libant paup̄ime iduti. O dixit rex ta
les homies non debēt sic incedere. z̄
obtulit eis magna donaria seu dona
thesaurorum. Apli uat̄ vt stercoza de

spicientes dixerūt. Nos nihil terrenti
vel carnale volum⁹. sed solū volumus
dei honorē z̄ aīarum saluationem. z̄
de illis pecunijs. edificauerunt eccle
sias. hospitalia z̄c. Ecce quomodo in p̄
uersione paup̄e fuerunt x̄ps simi
les. Moralr̄ hoc tangit religiosos. cle
ricos. z̄ etiā laycos. Religiosi. n. solum
debent habere strictā necessitatē vite.
nihil ampli⁹ recipere etiā si vellent da
re: qz hoc destruxit ordines cum a prin
cipio inceperunt cum tanta paup̄erta
te q̄ b. Ber. de folijs fagi comedebat
z̄c. S; post reges z̄ p̄cipes philocapi
de eis edificauerunt eis magna mona
stera. dantes eis villas. castra. z̄c. In
tū q̄ tota religio ē perdita. Nō habēt
nisi porchos grossos: Propter hoc bea
ti dñicus z̄ franciscus instituerunt su
os ordines sine retribus vt essemus
mendicantes z̄ inciperet deuotio gen
tium. Et edificauerunt z̄c. Etiam totū
ē perditum. Idem etiam de heremitis
qui incipiunt stricte. sed post edificant
z̄c. Paup̄ertas ap̄licalis ē ita custodiē
da sicut pulera puella uirginitatem: qz
multi philocapi mittunt sibi iocalia.
Si recipit erit putana. Ita de religio
sis. S; sicut mulier que vult caste viue
re nō vult recipere dona. Si ē pauper
z̄ ei mittatur elemosina illud potest re
cipere pro necessitate. Ideo seruam⁹
bene deo: quia nihil deficiet nobis de
necessarijs. Item de clericis caueant
a symonia. z̄ dicant bene z̄ deuote of
ficium suum: quia deus prouidebit eis
Item layci caueant ne recipiant aliqd
per vsuram nec aliter qualitercūq; in
iuste. Si non potestis seruare tantam
paup̄ertatem q̄ram seruauerunt apo
stoli ad minus nihil recipiatis iniuste.
nec etiam fructus ad ephē. s. Qui su
rabatur iam non furetur. magis aut̄
laboret operando manibus suis q̄d bo
num ē ut habeat z̄c.

Dico quinto z̄ cetera. Christus

pdicauit gētib⁹ pñiam ⁊ postq̄ dixerat
 aliq̄ secreta theologie de alio mūdo.
 statim r̄ducebat se ad moralitates Mā.
 p̄. Venit iesus pdicās euangeliū regni
 dei: ⁊ d. Penitemi ⁊ credite euāgelio.
 In B̄ sc̄i apli fuerūt sibi siles. Postq̄
 enī p̄uertat mltas gētes. q̄dā puella
 philocapta de quodā paulati de loqui
 tione i loquitiō; ridēdo. trufando ⁊c.
 ab illo fuit vitupata. ⁊ ipa coopuit. S;
 i ptu. clamādo ⁊c. fuit discoopta. Et vo
 lens celare illū iuuenē quē diligebat.
 diffamauit vnū dyaconē discipulū isto
 rū duorū ap̄torū. virginē. sc̄m. ⁊ deu
 tū. Dicat quō fuit libatus a sc̄is aplis
 miraclose p̄ loquellam pueri nouiter
 nati. ⁊ noluerunt pdē nocentem ⁊c.
 P; quō fuerūt siles x̄po pdicādo euan
 geliū ⁊ pñiam nolētes pdē illū. vt pos
 set pñiam facē: qz vt d̄r Eze. 18. Nolo
 mortē peccatoris s; vt p̄uertat ⁊ viuat
 Moratr hic hēm⁹ duas doctrīas. Pri
 mā pro puellis vt caueāt a philocaptis.
 Dicat p̄tra p̄suetudinē puellarū nō eū
 tium ad missam. qz tūc fit totū maluz.
 Sc̄da doctrina ē n̄ diffamare aliquē;
 vt illa q̄ credo sit dānata: qz nō reuoca
 uit. Sicut ē necessariū restituere abla
 tū. magis necessariū ē restituē famam
 cū sit manus furtū. Prover. 22. Melius
 ē nomē bonū q̄ diuitie multe. Augusti
 n⁹ Nō pigeat ex ip̄o ore p̄ferre medica
 mēta. vñ sc̄a sunt vulnera ⁊c.

Dico sexto. ⁊c. X̄ps mori voluit vt ho
 mines ad deū traheret. i. pe. 3. X̄ps se
 mel pro peccatis n̄ris mortuus ē. iust⁹
 p̄ iniustis. vt nos offerret d̄o. Ita apo
 stoli p̄ pdicare ⁊ extrahē gētes d̄ erro
 re mortui sunt i ciuitate saxi vbi ado
 rabatur sol. cui fecerāt ydolū dicendo.
 qz nihil erat pulcri⁹ nec clari⁹ i B̄ mun
 do. qz illuminabat. calefaciebat. ⁊ facie
 bat fructificare. ⁊ illud ydolum adora
 bant. Cum aut̄ apli pdicando p̄tra istū
 errorē clare on̄dēdo qz nec sol nec lūa.

nec stelle sunt adorāde. R̄d. qz si hēm⁹
 lumē clariorē ⁊c. a sole seu ab astris.
 n̄ sunt eis gratie reddēde. Sed x̄po. qz
 n̄ cereo ardenti regratiā ē. sed ipsi il
 lumiant. Vel si rex daret vobis mone
 tā in bacino argēteo: nō esset regratiā
 bacino s; regi danti. Iō magnū peccū
 facit qz soli. l̄ lūe. fac̄ reuerētiā seu orō
 nem. qz erroneū ē ⁊ hereticū. Dicatur
 p̄ illos: qz qñ vident lunā nouā dicunt.
 luna luna ma padina ⁊c. vel amouent
 caputū ⁊c. Et qz apli pdicabāt p̄ illuz
 errorē. fuerūt capti ⁊ ducti ad tēplum
 sol̄ vt adoraret ydolū sol̄ ⁊c. i quo dya
 bolus loquebat dans r̄nsa ⁊c. Dicatur
 eorū martiriū. Dicat moratr ne adora
 rent solem nisi illum de quo dicit eccle
 sia virgini marie. Ex te ortus est sol ius
 ticie ⁊c. nec lunam nisi virginem. de
 qua dicit d̄s. Sicut luna perfecta i ete
 nus ⁊c. De hoc dixit moyses deuterō.
 4. Caue ne forte eleuatis oculis ad ce
 lum videas solem ⁊ lunam. ⁊ omnia
 astra celi. ⁊ errore deceptus adores ea
 ⁊ colas. Deo gratias amen.

In festo omnium sanctorum.
Merces vestra copiosa ē in celis.
 Mat. 5. Volens nunc predicare
 de omnibus sanctis dei. de quo
 rum beatitudine hodie per totuz mun
 dum fit solennitas. Ideo vt sermo no
 ster dicatur a me ⁊ audiatur a vobis i
 laudem ⁊ reuerentiam dei principalit̄
 ter ⁊ omnium sanctorum. presentem⁹
 virgini marie illud iocale qd̄ ipsa tan
 tum diligit. s. salutationem angelicam
 ⁊c. hoc uerbum ē x̄pi in euangelio ho
 dierno dicentis omnibus sanctis para
 di. Merces vestra. i. gloria ⁊ beatitudo
 qua; habetis in celis ē copiosa. Mo
 dum de beatitudine sanctorū p̄m qz mori
 uum thematis ⁊ festum requirit. volo
 tria puncta declarare.
 Primo d̄ loco ⁊ gloria excellenti.
 Sec̄do d̄ numero sanctorū transcēdētī.
 Tertio de statu sanctorū cōuenienti.

Itis declaratis credo q̄ intelligetis
gloriam eternā paradisi. ⁊ etiam quo-
modo sancti sunt collocati in gloria.

Quantū ad primū de loco ⁊ gloria ex-
cellenti dicit thema. In celis. nō in ter-
ra. q̄ i hoc mūdo nō hūerunt magna;
gloriam s; labores. tedia. ⁊ miseria. s;
in celis hnt gloriā. Jō apl's in persona
oīum scōrum dicit ad phil. 3. Nostra cō-
uersatio in celis ē. Un̄ ⁊ saluatore ex-
pectamus dn̄; n̄m iesum xpm. qui re-
formabit corpus hūilitatis nostre con-
figuratum corpori claritatis sue. Que-
stio est hic simul theologal. ⁊ phicalis.
Certū ē q̄ gloria scōrum est in celo em-
pireo immobili ⁊ impmutabili. Cū ergo
celum empireum nō sit nisi unū. quare
ergo dicit xps. merces v̄ra copiosa est
in celis. maxie q̄ lucas recitans b̄ ver-
bum dicit. Ecce merces v̄ra copiosa ē
in celo. Rūdeo ad q̄onem q̄ d̄ celo em-
pireo possumus loqui dupliciter. s. cōi-
ter ⁊ distincte. Cōiter aut loquēdo. to-
ta portio que ē supra primū mobile. vel
celum cristalinum. ⁊ q̄ sup celos sunt
dicit celum empireum. Et sic nō ē nisi
vnum celum empireū. Et hoc mō loq̄
xps in f̄dicta auctoritate. Si aut volu-
mus loqui de celo empireo distincte s;
q̄ ē distinctū ⁊ ordinatū in. 9. ordinib;
angelor. quoz; quib; maior ē tota ter-
ra. isto modo sunt multi celi. Primum
in introitu ē sanctorum angelor. q̄ sim-
pliciter dicuntur angeli. qui descēdunt
ad custodiendū nos: ⁊ iuandū. In
isto ordine habitant persone penitētes
qui in hoc mundo affligunt carnē suā
aliquo mō. Ibi. n. sit magnū festum de
eis. luc. is. Dico vobis q̄ gaudiū est in
celis angelis dei super vno peccatore
penitentiā agente. Secundū magis su-
pra est archangelorum qui sunt substā-
tie spūales. In isto stabūt persone que
cum afflictione penitētiā hnt simul ⁊
uotionem spūalem non solum affligūt

⁊ tormentāt carnē p afflictionē. sed cō-
fortant spū; per deuotionē orādo. legē-
do. cōtēplādo. ⁊ missas. ⁊ sermones au-
diēdo. Jō dō ps. 72. Mihi at adherē dō
s. p deuotō; spūalē bonū; ē pōere i deo
spem meā. Tertium excellentius ē p̄i-
cipatū. In hoc bitant aīe scā; p̄ona-
rū que vltra afflictionē p̄nalem ⁊ de-
uotionē spūalem. dederūt se ad misera-
tionē fraternalē. nō miserabiliter. sed
copiose ⁊ abūdāter qui magis delectā-
tur i elemosinas dando: q̄ auari cōgre-
gādo. Mat. 5. Bti misericordes qm̄ ipi
misericordiā cōsequētur. Quartū; ma-
ius ē p̄tatiū. In b̄ stant patietes qm̄ b̄
m̄do vltra afflictō; deuotō; ⁊ misatō;
habuerūt patientiā virtualē: q̄ ex nul-
la tribulatōe seu aduersitate recipiūt
amaritudinē cordis q̄ deū. sed dulciter
se conformāt diuine volūtatī nec mur-
muran. sed deū laudant. Jō apl's ad
hebr. 10. Patia vob necessaria ē. vt vo-
lūtatē dei faciētes reportetis reponis-
sionē. Quintū ē vtutū. In isto statu p̄o-
ne que vltra p̄dicta habēt concordiam
p̄ximalē. ex nulla iniuria recipiūt desi-
deriū vindicte. nec auferūt verbum.
nemine odiūt. Jō dic̄ scriptura ad ro.
12. Cum oībus hominib; pacē habētes
nō vos defendentes carissimi. i. vidi-
cantes. sed date locū ire. Sextū ē d̄na-
tionū maius ⁊ nobili;. Ibi collocant̄
qui habēt p̄sidentia humanalē. s. im-
peratores. reges. duces. comites ⁊c. ⁊
populorum rectores qui habēt d̄nium
iustum ⁊ bono titulo. ⁊ seruant iustici-
am. nō faciunt rapinā. nec alicui faci-
unt iniuriā. sunt cōtenti de suis rediti-
bus. ministrāt iusticiā tam magnis q̄
paruis s̄m ordinem iuris ⁊ consuetudi-
nem. Idem de prelatis qui intrant per-
portam. ⁊ quādo sunt intus gubernāt
se bene. De reditibus faciunt tres par-
tes. vnam dant ecclesijs ⁊ hospitalib;. ⁊
aliam pauperibus. Tertiam retinent si-
bi. magis curant de quibus q̄ de

re. itibus. Tales quoniam morantur cum ma-
gno honore in isto sexto ordine collocan-
tur. Quoniam transseunt per ordines angelorum;
et in quolibet ordine fit eis magnus fe-
stus. Dicunt angeli. faciamus magnus fe-
stum: quia tot anni sunt quod nullus huc
venit de istis. In scriptura Sapi. 6. Si
delectamini in sedibus et sceptris. O reges
terre diligite sapientiam ut in perpetuum re-
gnetis. Septimum est thronorum quod quiescunt in
contemplatione glorie. In hoc vadunt illi qui
in hoc mundo tenuerunt paupertatem
aplicam. qui dimiserunt pro christo omnia ha-
bita et habenda. et etiam desiderium habere
di. ut habent cor liberum. Sed sunt laici pau-
pes et leues rebus. De talibus dicit christus
Mat. 19. Amen amen dico vobis quod vos
qui reliquistis omnia et sequuti estis me
in regeneratione cum sederit filius hominis
in sede maiestatis sue sedebitis et vos
etiam. Et luc. 22. Dicit sedebitis super thro-
nos. Octauum est cherubinorum. id est plenitu-
do sapientie. In isto stabunt illi qui dant
se ad scientiam diuinalem. studendo. et contem-
plando. habent tantam claritatem intellectualem
quod alios etiam illuminant. De istis dicit
scriptura Dan. 12. Qui docti fuerunt ful-
gebunt quasi splendor firmamenti. et qui
ad iusticiam eruduerunt plurimos quasi stel-
le in perpetuas eternitates. Nonum est seraphi-
norum qui sunt maiores et excellentiores
omnibus alijs. In isto sunt persone caritatis
supernalis: quia maior horum est caritas. 1. ad
cor. 13. Quia sicut lucerna statim ad ignem
liquefcit. sic tales sunt ita ardentes in di-
amorem. quia statim quoniam cogitant de deo li-
quescunt in lacrimis. et delectabiliter susti-
nent omnes labores pro deo. Tales quoniam mo-
riuntur collocantur in isto ordine cum ma-
gna solemnitate sicut sponsa ducitur cum
honore. et coronatur a christo. Ideo dicit apo-
stolus ad col. 3. Super omnia autem caritatem
habete quod est vinculum perfectionis. Ex ista
declaratione patet quod in celum empyreum non
fit nisi unum loquendo ceterum. Distincte
tamen secundum novem ordines sunt plu-

res celi. Et secundum hoc dicit christus omnibus
sanctis. Merces vestra copiosa est in celis
quia non omnes sancti sunt in uno ordi-
ne. Sed aliqui cum angelis. aliqui cum ar-
changellis etiam. Sic ergo patet locus de glo-
ria excellenti qui in celis etiam.

Quantum ad secundum. videndum quod est de
numero sanctorum. Dicit thema. copiosa est.
In tempore quod beatus iohannes euangelista cui deus
ostendit gloriam ut amicus ostendit amico
suo domum. et vidit multitudinem beatorum
de qua dicit epistola bodierna. Apo. 7.
Uidi turbam magnam quam dinumerare
nemo poterat etiam. Sed est. hic quod bona
et intricata. Diceret aliquis. mirum est quod
iohannes dicat esse turbam magnam; et
quasi innumerabilem. Et nunquid dicit
christus Mat. 20. Multi sunt vocati pauci
vero electi. hec difficultas theologice
cordatur sic: quia de sanctis possumus
loqui dupliciter. scilicet absolute et respectue.
Primo sancti sunt multi quasi innume-
rabiles a nobis. et secundum istum modum lo-
quitur christus. multi sunt vocati etiam. Nota si-
militudinem de pugillo arene absolute lo-
quendo in quo sunt quasi infinita grana
sed respectue et comparate comparando ad
montanum; arene. pauca grana sunt. Ita
est natura humana quasi in montanum arene
gen. 22. Multiplicabo semen tuum velut
arenam que est in litore maris. hoc fuit
dictum abrahe. Sed multo magis potuit
dici ad eum. De ista montana arene. scilicet hu-
mane nature recepit deus manum ple-
nam sapi. 3. Iustorum autem in manu dei sunt.
De ista materia vide in illo sermone om-
nium sanctorum. Uidi turbam magnam.

Quantum ad tertium. de statu sanctorum
conuenienti ex quo videmus locum de
gloria excellenti et numero sanctorum transce-
denti. nec videtur de statu sanctorum con-
uenienti de quo dicit. merces vestra sala-
rium est. scilicet quod habuerunt ex bonis ope-
ribus que hic fecerunt. Gloriam istam
sanctorum possumus vobis declarare tripliciter. scilicet.

Primo per potentiam excellentem.
Secundo per scientiam resplendentem.
Tertio per benivolentiam diligentem.
De ista materia. vide in sermone Uidi
urbam magnam etc. Et ibi habetis pces
sum istius materie. Deo gras Am etc.

In eodem festo omnium sanctorum etc.

Audate dominum in sanctis eius.

Habetur verbum istud originaliter

in libro soliloquiorum. dicitur psalmo

150. hodie per totum mundum inter christiana

nos fit festum et solennitas de omnibus

sanctis in generali. Infra annum facimus

festum in particulari modo de uno modo

de uno alio. tamen tot sunt sancti in paradiso

quod non sufficerent dies. Imo dicit ieronymus

quod ista computant multum bonum quod

solum de martiribus non computando per

phas. nec patriarchas. nec apostolos etc.

non sufficerent dies. etiam si quolibet die

fieret de. xi. milibus. Imo sancta mater

ecclesia hodie facit festum de omnibus. Et

est magna ratio ex quo ipsi cotidie faciunt

festum de nobis in celis quasi tenemus

bonam vitam et deuotam. Ratio est ut nos

faciamus festum in terris de eorum gloria.

Imo sicut totum officium hodiernum

est de omnibus sanctis. ita erit et sermo noster.

Salutetur prius virgo maria. Istud

verbum. scilicet laudate dominum etc. recte

precipit nobis festum hodiernum quasi dicitur.

licet infra annum festiuetis modo de uno

sancto modo de alio. tamen insunt. lau-

date dominum etc. Ratio huius est. Quia ma-

gister aliquis facit aliquod opus mul-

tum mirabile in oculis omnium. ex illo ope-

re multum laudatur ille magister de sa-

piencia. subtilitate. ingenio dicendo. Ec-

ce quid fecit. et quale opus etc. Sed si

ille magister faceret opus non solum mirabi-

le sed utile. tunc ille magister laudaretur

non solum de subtilitate. sed de bonitate

dicendo. O benedicatur ipse. et tam utile

opus operatus est nobis. Declaratur per

casum talem de magistro faciente

navem que sine periculo nauigaret.

In qua non oporteret timere ventum;
aquam. nec inimicos. et quasi e onerata
per se sine mariarijs et sine punctione laborum
iret ad portum ultra mare et rediret.
bene opus esset mirabile. O si aliquis
magister de asia sciret facere talem
navem. et quomodo laudaretur et com-
mendaretur dicendo. O qual magister
qui fecit opus tam mirabile et tam uti-
le. quia sine expensis. sine periculis na-
uis vadit etc. Dico quod talis magister est
christus in suis sanctis. Navis trium
coopertarum est quelibet anima cu-
iuslibet sancti. Anima enim a solo
deo creatur in qua sunt tres potentie
scilicet tres cooperture. scilicet memo-
ria preteritorum. intelligentia presentium;
et uoluntas futurorum. O qualis ma-
gister. et in instanti fit ista navis ani-
me. et quando est onerata de merci-
bus pretiosis. scilicet virtute sanctorum
operum. et meritorum. patientie deu-
otionis. misericordie etc. in morte rece-
dit de portu huius mundi. et sine mari-
narijs nauigat usque ad portum paradisi.
et ibi exonerat ostendens opera que
fecit. Et licet christus iam sciat. tamen
interrogat unde venit etc. Respondet. Domine
de tali monasterio. villa vel ciuitate etc.
Deinde oneratur de onere glorie. in-
cunctitatis. fruit. omnis. et leticie. Et post
redibit. scilicet in iudicio generali qua-
do resurgent ad recipiendum quilibet
suum corpus proprium clarius sole cum
quatuor dotibus. Et post cum christo
redient in celum. Ecce quomodo iesus
christus est bonus magister de asia.
Ideo laudandus est de opere tam mi-
rabili. De sapientia. subtilitate. bonita-
te. et utilitate nostra. Ideo dauid tan-
gens istam rationem dicit. Mirabilis de-
us in sanctis suis. hic laudatur de bo-
nitate. Deus israel dabit uirtutem. Ec-
ce onus nauis. et sortitum. inem plebi
sue contra pericula maris et inimicorum.
benedictus deus qui. s. tale opus fecit.

Ideo sicut dauid de hoc laudabat deū dicit nobis q̄ etiam de hoc laudemus eum d. Laudate dominum in sanctis eius. Patet thema. Si diceret aliquis Ex quo vos dauid dicitis q̄ laudemus deum. Oñdatis nobis quō est laudād⁹ in sanctis. Propter hoc dō i dicto psalmo ostendit modū; declarādo particulariter d. Laudate eum in firmamēto virtutis eius etc. Usq; in fine. vbi pōit so. gradus sanctorum in quibus laudandus est deus. In primo gradu et altitō ē virgo maria. De qua dicit. Laudate dñm in firmamento virtutis eius. Secundus ē scōrum angelorum fm ordinem tēporis. De isto dicitur laudate i virtutibus eius. Tertius gradus ē p̄riarū; et sic de alijs.

Primus gradus est virginis marie. de qua dicit laudate dñm i firmamēto virtutis eius. Firmamētū virtutis dei est virgo maria: qz fuit confirmata a deo in sua scificatione. qz anteq̄ nasceret̄ erat sancta. in tñm q̄ nūq̄ peccauit nec corde cogitando. nec ore loquēdo. nec opere operando. mortaliter nec venialiter. Nunq̄ fuit scūs vel sancta quin mortalr seu vēialiter peccaret nisi virgo maria. et iesus xps filius eius. Firmamentum fuit virtutis. i. scificationis. dō. Scificauit tabernaculū suum altissimus. s. virginē mariam: quia sic miles qui vadit ad bellum habet papilionē; i. tendam. sic xpus qñ debuit i fratre campum huius mundi ad bellandū; pro nobis posuit tendam suā; s. virginē mariā per incarnationē; De⁹ in medio eius non cōmouebitur. non dicit non p̄strabitur per peccatū mortale. sed non cōmouebitur per peccatū ueniale. Nunq̄ fuit scūs vel sancta. in qua deus non fuerit motus per vēiale vel p̄stratus per mortale: nisi in virgine maria. i. thim. 3. Colūna ē et firmamentum veritatis. Ideo laudate dñm

singulariter hodie in firmamēto virtutis eius. O quomō istud firmamētum fuit forte in xpi passione. qñ magna castra et turres siue montane. s. apostoli ceciderūt fidē pdendo. Ideo laudem⁹ deū n̄ solū ore dicēdo s; ope faciēdo. q̄ si incepimus bonā vitam et sanctam i quo vis statu firmare se in illo. Lū; tñ dicant aliqui inconstantes. O melius esset sic et sic. Dicatur q̄ anteq̄ hō eligat statum viuendi debet petere consiliū a spiritualibus personis. sed post electionem status firmare se quasi dicendo cum dō. hec requies mea. s. iste modus vel status viuendi in seculam seculi: hic habitabo quoniam elegi eā. Sed aliqui cum vento incipiunt. et cū vento dimittunt. Sed quando hō stat firmiter. tunc laudatur vgo maria firmamentum virtutis. non solum ore loquendo. vel corde cogitando. sed opē se firmando.

Secund⁹ gradus ē scōrum angelorū; de quibus dicit. Laudate eum in virtutibus eius. Sancti angeli dicuntur v̄tutes dei. Ratio ē ista philosophie. qz virtus est media inter substātiā et actum per quam res producit suam operationem. verbi gratia de sole. sol enī; vel substātia solis h; multas virtutes et operationes in hoc mundo. et tamen substātia solis non descendit hic: sed ad istas opatiōes seu actus venit p̄ lumen ad illuminandum. calefaciendū; et fructificandum. Ideo virtus lucis ē claritas media inter substātiā solis et operationē. Idem de igne qui h; multas operationes. et calor ē virtus media inter substātiā ignis et opatiōes. Modo videamus deus per quas creaturas operatur in hoc mundo. quia ille dicunt̄ eius virtutes. Dicatur quō de⁹ operatur mediātib; angelis sanctis. Dicitur q̄ de⁹ mouet celū et verum ē. tamen mouetur ab angelo qui a phis vocat̄ itelligētia. Idē ō motu sol. lune

z stellar. quelz. n. stella h; suum ange
lum. z qdlibet elementū. z quilibet homo
Alie aut creature nō habent angeluz.
Un. n. angelus curat de bobus. ali. d
aluis zc. Ali. vt det abundantia. ali.
sicitate. ali. pluuiā. Dia. n. opa corpo
ralia que facit deus facit per angelos.
Grego. i. p̄rio dialo. In mundo visibili
nihil nisi p̄ creaturā iuisibile. s. per an
gelum disponi p̄t. Si ergo virtus dici
tur illud per qd res exit i opationem.
z de. per angelos zc. ergo angeli pro
prie dicuntur virtutes dei. Auctoritas
xpi loquēs de signis futuris añ diem
iudicij dicit. luc. 21. Erunt signa in sole
zc. Et sequitur. Virtutes celoz mone
bunt. Dicit hic gregori. quid dñs vir
tutes celoz nisi angelos z archangelos
appellat. Ergo laudate eti in virtutib.
eius. nec tradatur obliuioni. Morale
laudandus ē deus nō solum cogitādo.
loquēdo. sed imitādo: qz sicut angeli fa
ciunt officij deo zc. ita faciam. nos cle
rici in officio. z vos layci audiēdo. z in
dñicis z festis audire missa; completā
cū silētio. Sic laudat deus in angel.
z de. z angeli curabunt de negocijs no
stris. de agris. vineis. gregib. z alijs.
Dicatur q̄ cōsuetudinē puellar. nō ve
mentū ad ecclia.

Terti. gradus ē sanctor. patriarchaz
fm ordinem tēporis. Postq̄ adam pec
cauit de. noluit totaliter deserere mā
dū s; misit aliquas psonas sanctas. s.
p̄tarchas. Dicit. n. patriarcha a patre
z archos qd ē p̄iceps. i. primi p̄ntes z
principij patrū. De istis dicit dō. Lau
date eum fm multitudinē magnitudis
eius. Magnitudo dei d̄r eius misericor
dia taz magna. qz dicit dō. Misericordia
dñi ab eterno z vsq; in eternū. Patri
arche at fuerūt valde misericordes. In
tm qz exhibant hora p̄adij ad vias. si ui
debant pauperes. peregrinos. ut duce
rent ad domos suas sperantes salariuz
a deo. Ide; faciebant de sero hora qua

gentes ueniebāt ad hospitia z lauabāt
eis pedes zc. Creditis qz i vanū habue
runt paradisum. Dabāt sibi cibū. potū
z in crastinu; pro expensis per viam.
Ecce multitudo misericordie eius. Eccl.
44. Laudem. viros gl̄iosos z parētes
nostros in generatōe sua. Morale lau
dandi sunt non solum cogitatione z lo
quutōe ut mō ego laudo. sed opatione
seu imitatōe in operib. misericordie libe
re cōicare pauperib. bona. z deus da
bit nobis abūde oia zc. Patet hic quō
est magnū peccatū illoz qui nō solum
non dant imo furantur. Dicatur hic q̄
furtū fructuū de ortoliza zc. dicendo
nō est peccatū zc. nō remittit peccatū
nisi restituat ablatum. regula ē iurista
rum vt d̄r. 14. q. 6. Si res z theologoz.
Ideo apls ad ephe. 4. Qui furabat ia;
nō furetur zc.

Quartus ē pphetarum qui fuerūt filij
patriarchaz quos misit deus ppheta
re: qz prophā. i. p̄cul fans: qz fidez quā
mō tenem. ipsi pphetauerūt denuncia
tes xpi incarnationē. natiuitatē. p̄dica
tionem. passionē. resurrectionē zc. De
istis dicit dō. Laudate dñm in sono tu
be. Predicatio. n. prophaz d̄r sonus tu
be triplici ratōe. Primo qz tuba nō so
lum ē vna canna s; tres vel quatuor.
Ita p̄dicatio prophaz erat de vno deo
in essentia. s; trino in psonis. Itē d̄r xpo
vna psona. s; aliquotiens de diuinita
te. aliquotiens de eius humanitate p̄di
dicabāt. Secda rō qz tuba ē stricta cir
ca sonatē. s; lata circha aliud caput.
Ita p̄dicatio pphaz arta erat circa col
per penitentiā z ita illuminabant reue
lationib. alijs autē audientib. erat la
ta z clara. Tertia rō est quia oportet qz
tuba manib. tangatur sonando. Talis
erat predicatio prophaz. prius tange
bant. s. faciendo ope qd alijs p̄dicabāt
nō sic modo: qz p̄dicam. alijs. z nos n i
bil suamus. Si. n. pphete p̄dicabāt q̄
supbia. ipsi erāt humiles. z sic de alijs

♥

dicat. Ecce ore eorum predicatio dñi tuba
Auctas ysa. 58. Clama ne cesses. qñ tu
ba exalta vocē tuā z ánuncia populo
meo scelera eorum. z domui iacob pecca
ta eorum. Ideo dicit laudate dñm in sono
tube. Moralr laudat de⁹ in pphis nō
solum corde. ore s; opere imitando. de
um laudādo. cauere a falsis iuramētis.
blassemijs zc. Maledicta est domus z
villa vbi de⁹ blassemat. Uis cognosce
re qđ peccatum ē. ac si ptra regem en
se euaginato ires q̄ eum zc. Ex isto pec
cato venit totū malum. et si nō eēt nisi
un⁹ blassem⁹ tora uilla pateret. Si di
cat in quo demeruerūt alij zc. Dicat
q̄ sicut q̄ lupū intransē uillā oēs clama
rēt. ita z forti⁹ clamanē ē qñ deus blas
sematur. Benedict⁹ ē q̄ pōt dicere euz
dō. Benedicaz dñm in oī tempor. sem
per laus eius i ore meo zc.

Quintus grad⁹ est aploꝝ. qui maiores
p̄putant tñ fm ordinē temporis de qui
bus dicit. Laudate eū in psalterio z ci
thara. Apli dicunt psalteriū z cithara
Rō. Psalteriū ē son⁹ camere qui sit cū
x. cordis. Cithara aut vocē alta; z acu
tam. Apli aut ex bona z sancta vita.
z ex obseruātia. 10. p̄ceptorū dei dicunt
psalteriū. Dicunt etiā cithara ex eorū
p̄dicatione altissima. z acutissima: qz
in omnē terrā exiuit son⁹ eorum p̄dica
tionis. Psalteriū dicunt ex vita z citha
ra ex doctrina. Jō laudate deū in psalte
rio zc. Moralr nō solum corde. vel ore
sed imitatioe laudem⁹ deū in aplis ser
uantes. x. precepta z in doctrina scire
credo zc. Dicat q̄ ludum taxiloꝝ i quo
deus blassemat zc. z aīe interficiunt
ps. 32. Cōfitemini dño in cithara. i psal
terio. x. cordaz psalite illi.

Sextus ē mātix. de quibus dicit. Lau
date eū in timpano z choro. Timpanus
est tambore. chorus ē fistula. z signifi
cat martires qui pentiebant sicut tam

bore z clamabāt cum fistula dicens
xpianus sum. z i quoz ictu dicebāt. Ay
ibus zc. Et angeli tripudabāt ad istū
sonum. Ecce ore dicit laudate eū i tim
pano zc. Dicebāt. n. illō. 1. cor. 4. Ma
ledicimur z benedicim⁹. psequutionez
patimur z sustinem⁹. blassemamur z
obsecram⁹. tanq̄ purgamenta huius
mūdi facti sum⁹. Moralr nō solū ore
vel corde. s; etiā imitādo laudandus ē
deus in martirib⁹ per patientiā in ad
uersitatib⁹ zc. Juxta illud apli heb. x.
Patientia uobis necessaria ē.

Septim⁹ grad⁹ est sanctorū doctorū rēi
gij. cirili. illarij. ieroni. augustini. am
brosij. gregorij. sancti thome de agno
de quib⁹ dicit laudate eū in cordis z or
gano. Ecce vita doctorū qui nō solum
predicant vel predicabāt. sed et libros
scribebāt. Ideo dicunt instrumentū. In
strumentū enī cordaz ut lauro ē de li
gno arido z cordis tractis cū caullis.
Ita eorū vita erat arida per penitētiā.
Corde sunt auctoritates tracte cum ca
uilla intellect⁹ vt facerēt melodiā cōso
nātiā z concordia cum articul⁹ fidei cū
determinatōe ecclie. z cum textu ante
riori. z posteriori. Dicunt etiā organū
pp eorū predicationē. Dicatur de ordi
tione organi. z de cānis. z quō cum vē
to pulsant z sunt ibi multe z diuerse
voces. Ita d̄ p̄dicatōe doctorū q̄ cū vē
to aeris loq̄ndo fiebat. z cū vocib⁹ di
sis p̄latis caritatē z diligentia ad aīas.
religiosis obseruātia regule z votoꝝ. cle
ricis honestatē z castitatē. mercatorib⁹
bitatē. diuitib⁹ liberalitatē q̄ sine vfa
mutuēt. Ecce ore dicit laudate eū i cor
dis z organo. Moralr imitēur p̄dicant
do gentib⁹ penitentiā exēplo eorū. Ideo
xps luc. 13. Dico vobis q̄ nisi penitētiā
habueritis oēs simul pibitis.

Octau⁹ grad⁹ ē scōꝝ p̄fessorū qñ scrip
serit libros vt b. dñic⁹ franc. ant. paul⁹

primus heremita. Iohannes non dicunt doctores
De istis dicit dominus. laudate eum in cimbali-
benefonantibus. Dues cibus sunt vetus et
nouum testamentum. Inferius est vetus te-
stamentum promittens solum temporalia ter-
rena et non celestia. superius est nouum testa-
mentum promittens celestia. et tangunt ad
iucem quam exponunt et declarant auca-
tes veteris et noui testamenti. Iohannes christus
Mat. 13. Omnis scriba doctus in regno ce-
lorum. scilicet sacra scriptura. similis est homini pa-
trifamilias qui profert de thesauro suo no-
ua et vetera. Moraliter quam tangimus nos
cibus predicacionis debemus ordinare vitam
nostram. Dicat ordinaris cuiuslibet diei. scilicet
orare deuote mane et sero. et qualis eb-
domada audire missam; completam cum silē-
tio in dāica. In quolibet mense confiteri. In
quolibet anno cōicere in pascha. al' dicit christus
Iob. 6. Amē amē dico vobis nisi man-
ducaueritis carnem filij hominis. et bibe-
re.

Quoniam gradus est virginum qui nunquam nec
corde desiderando. nec ore loquendo. nec
ope faciendo curauerunt de carnalitate
sed preseruauerunt se in puritate virginali.
De istis dicit dominus. Laudate eum in cibali-
iubilacionis. Non hic differentia inter cim-
bala bene sonantia. et cibala iubilacionis et
cibala bene sonantia sunt veteris et noui testa-
mentum ut dixi. Sed cimbala iubilacionis
quae est sonus secretus sunt caro et anima. Qui
enim vult virginatē preseruare oportet castiga-
re carnem. et sic tangunt ista cimbala. di-
cit apostolus 1. cor. 9. Ego autem sic pugno
non quasi aerem verberans. sed castigo corpus me-
um et. Ita faciebant uirgines uirtute
scitatis et abstinentie subiugando carnes;
aie. Iohannes laudate eum in cimbali-
iubilacionis. Moraliter imitamus. sed non sumus virgi-
nes. quia solum pueri modo sunt uirgines:
quia de adultis dicit dominus. ps. 13. Corrupti
sunt et abhominabiles facti sunt. Admi-
nister suemus castitatem quilibet in suo statu.
Vir. n. et uxor in matrimonio seruantes
modum et. Castitatem seruant qui non faciunt

luxuriam quam sit peccatum. Sed quicquid vult ali-
ter habere delectationem per illas pres-
luxuria est et dānatio Iohannes apostolus ad hebr. vi.
honorabile nubium est. scilicet seruando modum
in omnibus. et thomas imacu'at. Fornicato-
res. n. et adulteros indicabit deus.

Quoniam gradus est omnium aliorum electorum
ut innocentium. penitentium. continentium. et ab-
stinentium. de quibus dominus. Omnis spiritus laudet
dominum. In hoc mundo sunt multa officia. in
celo solum ibi est unum officium. id est quo dāuid
in ps. 83. dicit. Beati qui habitant in domo
tua domine. in secula seculorum laudabunt te.
Diceret aliquis ergo tedium debet habere
quia hic clerici quam diu cantant attendant
et. Ulex est in hoc mundo: sed in paradiso
non attendant. imo sicut quam famelicus
comedit delectat magis incomparabili-
ter delectant sancti in laude diuina.
Moraliter assimilemur eis. In celo. n.
non solum magni sancti sed et minores
laudant deum. Ita debent esse in hoc
mundo. magni et pui debent deum lau-
dare. maiores debent taliter nutrire
pueros. ut quolibet die quando petunt pa-
nes dicant auemaria pater noster et.
Ita quando sunt. s. vel. 6. annorum confi-
teantur. quia dicit gregorius in. 2. dialo.
quod puer. 5. annorum fuit dānatus: quia
sicut audiebat iurare iurabat et. tota
illa puerilis etas plena est delictis. me-
dacijs. periurijs. et furtis ut dicit illa d-
cretalis de delictis puerorum. Item quod
ducatis eos ad missam. et quolibet anno in
pascha cōicere quando erunt. x. vel. xij.
annorum. quia illa est etas discretōis.
ut dicit sanctus thomas in. 4. l. aliqui cleri-
ci ex ignorantia dicant quod non debent cōi-
care quousque sint. xx. annorum. Dicat
quomodo curatus debet scribere qui
confitentur et cōicant et. Iohannes apostolus ad
ephe. 6. Patres nolite ad iracundiam su-
ple uos. puocant filios vestros. sed educate il-
los in disciplina et correptione domini. Rogemus
ergo deum et.

Idem in eo. lem festo.

Uidi turbam magnam quam dinu-
merare nemo poterat. Verbum
istud habet textualiter apoc. 7. et
recitatum est statim in epistola hodierna. Pater
sollemnitas est omnium sanctorum. Rō. in pceden-
ti sermone. Alia rō s; q; inuenitur in sa-
cra scriptura singulariter in libro reue-
lationū. s. apoc. 7. Iohānes semel ex-
stans in orōne subito fuit raptus. cui
deus ostēdit totā gloriā paradisi sicut
amicus amico domū quā edificauit. et
finita reuelatōe ac si fuisset interroga-
tus quid uidit in paradiso. rēdis; Uidi
turbā magnā quam dinumerare nemo
poterat ex oibus gētibus et tribub; et
populis et linguis stātes ante thronū et
in p̄spectu agni. amicti stolis albis. et
palme in manib; eorum. Et clamabant
uocē magna dicētes. Salus deo nro q
sedet sup thronū et agno. Nō q; tenebāt
palmas in signū uictorie de dyabolo p
humilitatē. de carne p castitatē. de mū-
do p paupertatē. De tota ista reuelatōe
epistole hodiernae ego solū accepi p̄ thea-
te. uidi turbā magnā et cetera. De ista mul-
titudine sanctorū uolo modo declarare
duo puncta.

Primo declarabo eorum magnitudinem
seu q̄ntitatem innumerabilem.

Secundo magnitudinem seu q̄ntitatem
virtualem.

Pro p̄rio dicit iohānes in themate. Uidi
turbā et cetera. Sed statim arguā p̄ hoc. Nā
xp̄s loquēs de p̄destinatōe dicit Mat.
20. Multi sūt uocati pauci uero electi.
Modo ē qd̄ cum iohānes dicat eos eē
innumerabiles. xp̄s autē dicit pauci uero
electi. Mentit̄ iohānes. Nō. q; v̄ba
sūt xp̄i reuelata iohāni. nec xp̄s potest
mētiri nec falli. S; concordat̄ ista diffi-
cultas theologica qm̄ de sanctis loqui
dupliciter possum; s. absolute. et respec-
tiue. s. p̄p̄tate. P̄rio mō sūt mlti et q̄si
innumerabiles nob;. Et s̄m istū modū loq-
tur ioh. d. uidi turbā et cetera. Secundo mō sūt
pauci. Et isto mō loquitur xp̄s. Dicat̄ si

multitudo de arena que ē in litore ma-
ris. et de illa quā teneo in manu. Si. n-
querat̄ si teneo multa grana arene in
manu. Rēdeo simpliciter et absolute
finita sunt. Sed respectiue comparādo
ad illa que sūt in litore. pauca sūt in ma-
nu. Ita ē de sanctis. Si loquimur de eis
absolute. sūt innumerabiles. Iō iohā-
nes. uidi turbam magnā et cetera. Istud ma-
xime patebit in iudicio generali qm̄ ad
dexterā recipientē boni. erit turbā q̄si
finita et innumerabilis. s; comparādo
eos damnatis qui erūt ad sinistrā pau-
ci erūt saluati. v̄bi gratia. An xp̄i adue-
tum trāsiuerunt quinque milia anni.
et in illo tēpore null; saluabat̄. demptis
paucis d̄ genere abraā qui in limbo re-
seruabant̄ vsq; ad xp̄i aduentū. qui de-
bebat eos collocare in paradiso. omnes
autē alij damnabant̄. Ex quo autē uenit
xp̄s. et lex euāgelica per ap̄stolos fuit per-
mundū publicata. null; pōt saluus fie-
ri nisi xp̄iani. Ideo oēs iudei. agareni.
tartari. turci. canarij. pigmei. heretici
et mali xp̄iani. scismatici inobedientes.
et qui morunt̄ in peccato mortali oēs
isti damnant̄. ita q; nullus saluat̄ nisi
qui tenet fidē xp̄i et legem ei;. et mori-
tur sine peccato mortali. Et isti sūt val-
de pauci. Ideo xp̄s. Mlti sūt uocati.
pauci uero electi comparatiue. De ista
materia dicit ysa. 24. vna comparatōe;
vel similitudinē. Quō si pauca oliue q̄
remāserunt excutiant̄ ex olea. et race-
mo cū fuerit finita vindemia. hi leua-
būt uocē suam atq; laudabunt; cū glo-
rificatus fuerit dñs. Item alia similitu-
do. q; multi sūt lapides preciosi in mū-
do absolute. s; respectiue comparādo
ad alios lapides pauci sūt. Ita est de
sanctis absolute multi sūt. Quis pos-
set computare quot fuerint patriarche
s; tres fuerint p̄ncipales. s. abraā. Isaac.
et Jacob. tā omnes sancti qui fuerunt
ante p̄phas dicunt̄ patriarche. Item
quot prophete. quot sancti sacer dotes.

quot reges. quot penitentes. Itē i nouo
testamēto quot tenuerūt vitam aplicā
quis posset computare. Itē quot mar
tires qui pro xpō passi fuerūt. z iam sit
festum innumerabiliū martirum. quot
doctores. quot p̄fessores d̄uote celebrā
do z sacramēta sine symonia ministrā
do. quot uirgines qui cū abstinētis se
p̄seruauerūt. quot innocētes. quot p̄ci
tentes. quot d̄ m̄rimonio sibi mutuo fi
dem seruantes. quot deuoti clerici. re
ligiosi. heremite. P̄ q̄ sancti absolute
loquēdo multi sunt. Ideo iohānes. U i
di turba; magnā zc. patet prima pars.

Quantū ad scōm. o; declarare de ma
gnitudine seu q̄titate scōz virtuali. q̄
in tribus p̄sistit. s. In potentia excellē
ti. In scia relucēti. In clemētia diligētī
De prima p̄clusio ē theologie. q̄ quilibz
scūs magnus v̄l paruus ē oīpotēs sue
voluntatis. Nā quilibz est potens facere
quicquid vult. Deus. n. similr z sū re
strictione ē oīpotens. sed scī sunt oīpo
tentes sue voluntatis. Rō est. qz in pa
diso nulla ē tristitia. Itē si aliquis scūs
vellet aliquid qd non posset facere vel
hēre tristaretur. Sed qz ibi nulla est
tristitia nec eē pōt. Itē qd vult habz
z facit. Erat potens sanson. Dicat ali
quid de sua potentia z p̄cipalr de di
rutione tēpli. tñ potentia ipsius nihil ē
respectu potentie scōrum: quia anima
minoris sancti paradisi si vellet posset
diruere vnum magnū mōtem z prohi
cere in mare. Item potens esset rex cū
mille milia hoīum posset occidere. Itā
potentiā habent scī ex merito liberi ar
bitrij. qz licet in hoc mūdo haberent
liberū arbitriū boni z mali. tñ volun
tatem suā restringebant cū diuina vo
luntate nihil faciēdo nisi qd deus vole
bat. Ideo modo hēnt p̄tatem faciendi
quicquid volunt. Dum. n. hic viuerēt.
habebant ita liberū arbitriū sicut z
nos faciendi superbias. pompas z vā

tates zc. Sed restringebant se gubnan
do scōm voluntatem z ordinatiōez dei
z n̄ fm eoz iclinatiōem. dicēdo dñe nō
lo facē hoc qd possum: s; volo facē fm
p̄ram voluntatem. Idem de auaricia.
luxuria. z de alijs. Itē sunt oīpotentes
sue voluntatis. Sicut. n. xp̄s oīs noluit
i hoc mūdo cōuersando vti oīpotentia
sua. sed humiliando se ad passionem
habuit oīpotētiam sup oēs creaturas
De hoc figura gen. 42. Nō ystoria; iq̄
cob qñ debuit mori benedixit filijs io
seph. s. manase z effraim. Isti duo sigi
ficabāt duos populos. Manases. i. ob
liuio figurabat pplm iudeoz q̄ fuit ate
q̄ ppl̄s xp̄ian⁹. De ista obliuione ier. 2.
Populus meus oblitus ē mei diebus i
numeris. Effraim. i. augmētū. figura
bat populu; xp̄ianū: qz nūq̄ fuerāt tot
iudei quot xp̄ian. Scōdo de p̄scia scōzū
z hec ē magna cōsolatio rusticoz bene
viuētū. Nā i illo p̄ucto i quo aīa sapiē
tis vel rustici siue pueri separāt a cor
pore z intrat paradisum. de⁹ sibi apit
libz vñū soluz; hñs duas cartas. h; su
bito noticiam oīum artiū sciens natu
ras. virtutes. z p̄prietates oīum rerū
Iste liber ē xp̄s. Prima carta ē diuītas
Scōda ē carta hūanītatis. Plus scit tē
aīa vniū rustici bti q̄ sciuerit hic oēs
apli. nec virgo maria. que p̄ oīb⁹ fuit
illumīata. Gregorius qd ē q̄ nō videāt
q̄ videntē oīa vident. Itē i paradiso nō
sunt maḡi. nec p̄dicatores. docentes
alios. Lc cōpletur p̄phia iere. 31. Ecce
dies veniunt dicit dñs. z nō docebit vl
tra vir p̄ximū suū. z uir frat̄e suū
dicens. cognosce dñm. Oēs. n. cogno
scent me a mīmo eoz vsq; ad maximū
ait dñs. In hoc mūdo idigemus magi
stris. Itē teneatis bonā vitā. z studea
tis modo i libro caritatis z dilectionis
z tūc scietis oīa zc. De tertio q̄titas si
ue magnitudo scōrum virtualis est cle
mētia diligēs. quia gloriā quam ipsi
habent desiderant nos habere. rogādo

pro nobis ut ad illam gl'iam pueniam?
 Parētes enī. amici z filij quos ibi ha-
 bemus orant pro nobis. Dicat quomo-
 do in cathedris sūt scripta nō nīa ext-
 stentium in gratia sūm p̄mia eis corre-
 spondētia. Luc. 10. Gaudete z exultate
 qz noīa n̄ra scripta sunt ī celis. Cogita-
 te quō amici n̄ri qñ uident ibi nōmīa
 scripta letātur z rogant deū ut p̄seue-
 mur ī gr̄a. Sed qñ homo peccat morta-
 liter. delet nōmē z scribitur ī inferno.
 Auctoritas. Exo. 32. Qui peccauerit mi-
 hi delebo eū de libro meo. Cogitare qñ
 amici nostri nō uident ibi noīa scripta
 si posset ibi eē tristitia quō tristarent.
 tunc orāt deū ut cōuertamur d̄ pecca-
 tis z faciamus p̄nīa; zc. Ecce clemētia
 sanctorū. Auctoritas cipriani. Patria;
 paradisi cōputem⁹ parētes. p̄iarchas
 z p̄phas. Jam hēre cepimus ut qd nō
 p̄peramus. ut quid nō currimus p̄ria;
 nostrā uideā. z parentes n̄ros uisitare
 possēmus. magnus illic caroz numer⁹
 nos expectat turba parentum. filioz. z
 amicoz. qz iam sūt d̄ sua salute securi.
 adhuc d̄ n̄ra salute solliciti zc. Roge-
 mus deum.

Enī cōmemoratiōe oīum defunctorū.
 St cogitatio pro defunctis exo-
 rare. 2. Macha. 12. Lota solenni-
 tas z officii p̄ntis diei ē oīum si-
 deliū defunctorū. Sic scā m̄r ecclia heri-
 fecit festū de scīs aiabus que iā sunt in
 paradiso. sic hodie facit d̄ illis que n̄r-
 dum sunt ī paradiso. sunt tñ cū certitu-
 die sperātes. Propter hoc ēt orat ecclē-
 sia ut cito ad glōriam ītroducātur. Jō
 uolens me ordiatiōi ecclēstie cōformār
 uolo nūc uobis predicare de aiab⁹ pur-
 gatorij. S; prius salutē uirgo maria.
 Pro fundamēto sciēdi qd deus qñ crea-
 uit mundū; magnam d̄ram fecit inter
 creatiōē creaturaz corporalium hēn-
 tium uitā z hōinē. qz d̄ creaturis corpo-
 ralib⁹ uitā hēntibus. aliq̄e hēnt solū
 aiā vegetatiuā ut plante que possunt

augmētari. Alique aut hēnt aiā; vege-
 tatiuā z sensitiuā ut animalia irratio-
 nabilia. z aliq̄ ut oēs hoīes hēnt aiā
 vegetatiuā sensitiuā z intellectiua. Et ē
 tal' d̄ra iter creaturas corporales z ho-
 minē: qz in creaturis cōporalibus aiā;
 hēntibus uel uitam. aiā vegetatiua z
 sensitiua educit de potentia materie
 z qñ creatura morit' aiā vegetatiua z se-
 sitiuā moriūtur z desinūt esse. Non sic
 de aiā intellectiua hoīs. qz n̄ educit d̄
 potētia mē. nec h; a mā fundamētū nec
 aliq̄d sustētamētū actiue. imo ipa substi-
 net corp⁹. z totū esse corporis ē ab aiā
 z ipsa a solo deo creatur in utero m̄ris
 z ideo mortuo hoīe aiā remanet ī suo
 esse. quia nihil hab; a corpore. Ideo di-
 cit deus. eze. 18. Dēs anime mee sunt
 ut anima patris. ita anima filij mea ē.
 Anima que peccauerit ipsa morietur.
 Quando homo peccat mortaliter. ani-
 ma moritur. quia perdit diuinam gra-
 tiam. sed non perdit esse essentialē. Jō
 mortuo corpore anima intellectiua re-
 manet in suo esse essentiali z perpetua
 li. Ideo dixit deus a principio gene. 1.
 Faciamus hominem ad ymaginem z
 similitudinem nostram. z presit pisci-
 bus maris z uolatilibus celi z bestiis
 terre. uniuerseq; creature. Nō ad ima-
 ginem. quia sicut deus vnus est ī toto
 mundo z in qualib; eius parte z regit
 z gubernat mundum. tamen nihil re-
 cipit a mūdo. sed dat sibi esse z si mū-
 dus corrumperetur non tamen deus.
 quia nihil habet ab eo. Idem de aiā
 intellectiua vna est in eius corpore z ī
 qualibet eius parte zc. Ideo corrupto
 corpore non corrumpitur anima. Et ī
 ista excellentia homo presidet piscibus
 maris z uolatilibus celi. z bestiis uniu-
 erse terre: quia in illis anima totum
 eē habet a corpore. z corpore corrupto
 corrumpitur anima. Nota hic errores
 saduceorum qui recitatur a trib⁹ euā-
 gelistis Mat. 22. Mar. 12. z luc. 20. qui

credebant q̄ sicut i alijs creaturis cor
rumpitur simul corpus, z aia: ita et in
homine. Quibus dixit x̄ps. Erratis ne
sciētes scripturas. neq; uirtutem dei.
De mortuis autē nūqd̄ legistis i libro
moysi. exo. 3. Qñ dixit illi de⁹. ego su;
de⁹ abraam. z de⁹ ysaac. z de⁹ iacob.
non enim ē deus mōtuorū se. I. uinētū.
Uos ergo multū erratis nesciētes scri
pturas que dicunt oppositū. neq; uir
tutem dei que creat aiam de nihilo Uos
ergo multū; erratis: qz est error q̄ per
maxime nocet homini. Non credē aie
p̄petuitatem. qz ex hoc homo statī pdit
spem glorie quam nō desiderat. z pdit
timorem penarū inferni quas n̄ uitat.
ijs ammotis omnia peccata ueniunt si
bi in bono puncto quia non timet diui
num iudiciū. Propter hoc dyabolus
subtilis singulariter temptat gentes d̄
isto errorē. quo admissio gentes facilliter
peccant. Talibus occurrit ut asino qui
oculis clausis circuit cunam. Sic dia
bolus clausis oculis anime. scilicet spei
z timoris circuit per bona temporalia
z in fine inueniunt se deceptos. Ideo
dicit x̄ps. Multū erratis. Contra hūc
errorem sancta mater ecclesia fecit he
ri solennitatē de sanctis animab⁹ que
uiuunt in paradiso. z hodie de illis que
uiuunt in purgatorio. Ideo dicit thēa
Est cogitatio. scilicet ecclesie vniuer
salis pro defunctis. s. qui sunt in purga
torio exorare. Patet thema. Nota pro
defunctis n̄ dicit pro oibus vniuersalr
s; p̄ d̄functis particulariter seu indi
finite. Nam defuncti sunt i triplici gra
du siue d̄ra scdm̄ augustinū in libro d̄
cura p̄ mortuis agēda.

Quidam sunt ita boni z p̄fecti que no
stres orations nols faures mester.
Quidam sunt ita mali z peruersi. q̄ no
stres orations nol poden valer.
Quidam sunt. medicors lo quale d̄ no
stres orns a gram placer. Et de tertij
dicit thema est cogitatio zc.

Quantum ad primum sicut sunt illi q̄
sunt in paradiso qui non indigent no
stro suffragio. imo nos indigemus suo
quia in instanti quo anima innocentis
uel condigne penitentis intrat paradi
sum statim recipit salarium simul to
tum de omnibus bonis que facit. siue
corde cogitando. siue ore loquendo. si
ue opere faciendo etiam dando vno ca
lice aque. q̄ si non potest aliud dare p̄
eo habebit paradysum siue salarium i
eo. Auctoritas Mat. 10. Quicumq; po
tum dederit vni ex minimis istis cali
cem aque frigide tantum in nomine d̄i
scipuli. Amen dico vobis non perdet
mercedem suam. Quanto ergo magis
ex magnis operibus zc. Nō seruat mo
dum deus aliquorum dominorum qui
seruitoribus suis solunt paulatim. s;
simul. In tantum q̄ gradus glorie esse
tialis nunq; potest augmētare. Ideo
iob. decimoquarto. Constituisti termi
nos eius. scilicet glorie essentialis. qui
preteriri non poterunt. Dicunt philo
sophi z signant medici. q̄ augmentū
corporale hominis in altitudine cōmu
niter terminatur in tertio septennario.
q̄uis etiā vltorius zc. delectationibus
valeat pinguedine dilatari. Ita etiam
de anima. statim quando intrat para
disum statim attingit vltimum gra
dum glorie sue essentialis vltra quem
non est ascensus. Dilatantur tamen.
quia gaudent de bonis operibus que
faciunt propter dei honorem z p̄pter
utilitatē nostram. Et hec vocatur glo
ria accidentalis. Sed gloria essentialis
que est dilectio dei z fructō. non aug
mentatur. Ecce quare dicit constitui
sti terminos eius. scilicet hominis. sci
licet augmenti corporalis. z glorie
essentialis. qui preteriri non poterunt
Ideo non oramus pro istis ut eorum
gloria augmentetur. sed oramus
eos ut ipsi orent pro nobis dicendo.
Orate pro nobis omnes sancti dei.

vt digni efficiamur pmissionibus xpi:

Quantū ad s^m. Quidā sunt ita mali & perversi q̄ nostre orōnes nō possūt eis valere. sicut sunt peccatores qui sciūt se stare & viuere in peccatis & mala vita: & nō p̄uertunt. De^o ordinauit vias humilitatis ad paradisu: & ipsi volunt ire per viā supbie: & sic de alijs. & nō p̄ficētur nisi p̄ verecundiā mundi. & tūc fite. Tales q̄m̄ moriūt statim descēdunt ad infernū Job. 21. Ducūt in bōis dies suos & in p̄cto ad inferna descēdunt. Nō in puncto. s. onere peccatorū vt si mola caderet d̄ aet̄ subito ī mari. apoc. 1. hoc declarauit iohānes qui vidit angelū euz magno lapide molari. Ad quē iohānes. Quid ē hoc. R̄dit angelus. hoc impetu mittet in pfundū inferni babilon. i. p̄fusio sicut sunt illi q̄ nullū ordinem seruant ī vita sua mittent in pfundū inferni. Istis aut̄ nō p̄ficiūt orationes nec suffragia. R̄d. quia sicut membro preciso & mortuo cibaria vitalia nō proficiūt sibi nec medicine: sic nec dānatis ī inferno. quib⁹ tanq̄m̄ mēbris mortuis & a corpore ecclie precis totaliter. vitalia cibāia ecclie. s. corpus & sanguis ihu xpi. & orōnes. & bōa opera nihil eis proficiūt. In tantū q̄ si oēs misse dicerent̄ p̄ vna anīa dānata nō p̄ficerent sibi in aliquo. nec ēt medicine ecclie. s. sacramēta possunt eis p̄ficere. nec p̄fortationes. s. sanctarū doctrinarū. Auctoritas p̄b. xi. Mortuo hoīe impio. nulla erit vltra spes. Nota mortuo hoīe impio. q̄re non dicit hoīe peccatore. qz peior ē homo ipius: qz impius ē peccator impenitens. Ecce qualem impietate facit: ac si haberet filiam pulcrā & gratā q̄ caderet ī puteo & nollet eā inde extrahere. ul̄ in igne seu luto uel ī aqua. Sic qlibet peccator h̄z unā filiā legitimā pulcrā & gratā. s. anīmā. & tu vides q̄ vadit ī puteo supbie & tu posses eā retinere per humilitatē

& nō curas. Item ī igne auaricie dimittis cadere d. pro certo ego cōgregabo pecunias. & tu posses eam extrahere p̄ restitutionē & non curas. Item cadit ī flumen p̄ decursu luxurie & tu posses retinere per castitatem p̄ abstinentiaz & nō curas: qz venter & alie ptes viciē sunt rē. Talis impi⁹ d̄r quia non curat de sua filia. imo verius xpi. Ideo dicit Mortuo hoīe impio nulla erit vltra spes nec alleuādi. nec deponēdi onus penarū inferni. nec exeundi. Ex hoc extirpatur error quorundam dicentū q̄ l̄ suffragia nō possint eos extrahere d̄ inferno tamen dant eis aliquale alleuātionē & p̄solationē. hoc est error & dant hoc exemplū del Bastax. qui portat on⁹. cui daf ad comedendū & bibēdū. licet nō deponat onus penarū. qui licet nō possint onus deponere tamen sentiūt refrigeriū. Error est imo augmentat̄ eis pena q̄ homo orat p̄ aliquo qui est damnat⁹. sed hō nescit. nō solum nō valet sibi ad exeundū. Declaret̄ per similitudinē de milite captiuo ī barbaria: cui mittit̄ redemptio sed p̄ditur in mari. qui q̄n̄ scit nō solum non erit de captiuitate nec refrigerat̄. imo cruciat̄ quādo scit q̄ p̄tium est p̄ditum. Sic ēt redemptio animarū ē suffragiū s. misse: orōnes rē. que quando vident q̄ nō possunt eis p̄ficere. cruciant̄ & maledicūt se & diem natiuitatis. Ideo p̄ istis nō oramus: qz licet indigeant suffragijs. tamē nō possunt eis proficere nec valere. Aug. dicit. Si scirē patrem meum in inferno: p̄scientiā haberē orare p̄ illo. Ideo orat ecclia d. quia in inferno nulla ē redemptio. miserere mei deus & salua me rē.

Quantū ad tertiu. Quidā sunt mediocres qui de nostris suffragijs & orationibus habēt magnū solaciū. Sicut sūt anime peccatorū. qui l̄ multa peccata faciūt in vita: tamē pro tēpore cōuertū

tur ad deū et p̄fitent̄. sed nō cum tanta
p̄tritione ut maria magdalena cui x̄ps
remisit peccata q̄tū ad culpam et penā.
tales quādo decedūt vadunt ad purga
torū. quia licet culpe remittant̄ in cō
fessione. tamē adhuc remanēt sine re
stant pene ad soluendum vel hic vel i
purgatorio. i. quo est ignis clar⁹. Sec⁹
de illis de inferno qui ē obscurus. Ille
aut̄ ignis ē instrumentū dīne iusticie. qz
al̄ flāma corporalis nō posset agere in
animā sp̄ialem. Sicut verba corpora
lia sacerdotis nō possunt trāssubstantia
re nisi in q̄tum sunt instrumentū dei.
Ita de illo igne in quo aliqui solū stāt
per momentū subito trāsēunt vt sagit
ta. Aliqui stant per horam. Aliqui zc.
vsq; ad diē iudicij v̄m q̄ deo placet. Et
q̄tūcunq; ibi pax stent videt̄ eis stetit
se p̄ centū annos ita pena est dura et af
pera. quib⁹ purificatis. per bonū ange
lum inde extrahunt̄. et ad paradisu; d̄
ducunt̄. Sicut. n. bonus argentari⁹ q̄
vult facere pulcrū opus auri vel argē
ti. nō ponit aurū vel argentum i opere
quousq; in furnello ē purificatum. ita
x̄ps optim⁹ argentarius purificat aīas
que dicunt̄ aurū ex caritativa p̄sciētia
et argentū ex clara credētia i furnello
purgatorij. Auctoritas eccl̄ci. 2. In
igne probat̄. i. purgat̄ aurū et argentū.
homines v̄o receptibiles i camino hūi
liationis. S; ecce p̄solatio: qua temp⁹
eis a deo taxatū p̄ suffragia orationū.
elemosinarū. missarū. et huiusmodi pōt
minui: qz iam cū tali cōditione de⁹ ta
xavit eis tempus. tu stabis hic p̄ diem
vel horā vel annum. in tantū q̄ bonum
adiutorū possis habere zc. Et pistis
oram⁹. Est cogitatio. s. eccl̄sie v̄niuer
salis p̄ defunctis exorare. Rō quia si
cut si exteneret milite incarcerationum
sub terra aliquo crimine in pane et aq̄
nec aliquis pōt loqui cū eo. talis nō po
test se iuuare. o; eum cōplere ibi tēpus
a rege taxatum nisi amici sui seruito

res iuuent cū. qui cōgregati vadāt ad
regem dicendo. Dñe talis amicus no
ster ē captus et bene meref̄ ipse: s; ecce
dñe nos sumus seruitores vestri zc.
Presentam⁹ vobis istam cupā auri vel
mule florenos. Deide vadunt ad reginā
rogantes eam vt intercedat p̄ illo ap̄
regem. cui presentant centū margari
tas grossas. Deide ad secretarios regis
et vsq; ad famulos dant dona. Quādo
regina et oēs rogāt p̄ illo. et scit rex d̄
numeribus factis. Dicit. Ultra ipse d̄
bebat stare per .5. vel .6. annos volo q̄
stet nisi per mense. et q̄ detur sibi ad
comedendū vel exeat statū. Ita fit ho
die de amicis nostris de q̄bus cogita
mus q̄ sint in purgatorio in illa dura
captōe. Propter hoc hodie p̄gregati va
dimus ad regē x̄pm in domo sua. s. ec
clesia supplicādo cōiter generaliter pro
oībus. L; n. sumus peccatores. tamen
serui sui sum⁹ et p̄ntamus sibi cupam
auri. s. hostiā p̄secratam. i. qua est x̄ps
verus de⁹ et verus homo vt fuit in ute
ro uirginis marie. que plus placet sibi
q̄ si regi p̄ntarentur mille milia floren
ru; si clericus sit bonus: quia aliter di
cit gregorius in omel. Cū is q̄ displicet
ad intercedendū mittit̄. irati animus
ad deteriora prouocatur. Deinde a l̄ v̄
ginem marie; presentādo sibi Aue m
ria et dicēdo v̄go maria intercede pro
patre meo et matre mea zc. pl⁹ placēt
deo q̄ margarite vnq; placuerūt regie
Deinde ad consiliarios. s. p̄iarchas p̄
sentādo eis florenos. s. p̄r noster. et vsq;
ad famulos. s. pauperes qui vadūt per
terram. et facto opere debet deo offerri
Et tunc rex x̄ps pius et benignus: qui
non mutat intentionem offerentis alle
uiat penam vel extrahit de purgatorio
O si posset videri processio que hodie
exit de purgatorio sanctorū animarū
Sancta ergo et salubris est cogitatio
pro defunctis exorare vt a peccatis sol
uantur. Nota sancta: et placet deo. et

salubris: quia liberat animas a penis
purgatorij: et proficit amicis offerenti-
bus. Rogemus deum etc.

Idem in eodem.

Omnes qui in monumentis sunt
audient uocem filij dei. Verbum
istud habetur originaliter iohā-
nis. s. et recitatur in euangelio hodie-
no. Sicut heri nos fecimus memori-
am et solennitatem omnium sanctorum
qui sunt iam in paradiso in gloria cele-
sti: ita hodie fit festus de omnibus ani-
mabus que sunt in purgatorio. Et con-
uenit multum bene: quia nos non su-
mus sufficientes extrahere animas de
purgatorio iungimus nobis omnes sa-
ctos. Ideo modo uolo predicare de sta-
tu et conditionibus animarum. Mate-
ria est de qua nullus quasi predicat: et
tamen est materia utilis et necessaria.
Salutetur uirgo maria etc. Articulus
est fidei christiane et ueritas clara quod in
finem mundi omnes gentes boni et ma-
li: magni et parui. fideles et infideles
habemus resurgere in iudicio in adue-
tu christi ad iudicium. Ratio est: quia
certum est quod bona uel mala que feci-
mus: non solum fecimus cum anima
sed simul cum anima et corpore. Primo
enim sunt ab anima cogitando. deli-
berando. desiderando et in ordinando:
sed in executione corpus associatur
anime. Ex ista ratione deus dat primo
animabus gloriam uel penam quam corpo-
ribus. Anime. n. sanctorum iam sunt
in gloria: et corpora eorum adhuc sunt
in terra. Uult deus quod anima que prius
habuit meritum. primo etiam habeat
gloriam. Idem etiam de malis operi-
bus. prius anima ordinando. cogitan-
do etc. habuit suum peccatum sic desi-
derando etc. sed in executione corpore
operatur. Corpus. n. cum anima fecit
homicidium ex uindicta. uel alias fura-

tur. uel luxuriatur. Ideo deus primo
dat penam animabus. Ubi sunt modo
anime iude et machometi in inferno:
quia prius demeruerunt prius puni-
tur anime quam corpora. Et quia corpora
fuerunt in executione. uult deus quod
corpora suscitentur in iudicio ut simul
cum animabus habeant damnationem.
Ista est ratio quare boni et mali resur-
gent. ut corpora simul cum animabus
recipiant gloriam uel penam. Auctori-
tas athanasij. Ad cuius aduentum om-
nes homines resurgere habent cum cor-
poribus suis et reddaturi sunt de factis
proprijs rationem. Et qui bona egerunt
ibunt in vitam eternam. Ista resurre-
ctio non fit per posse nature uel alicuius
creature: quia licet possint occide-
re uiuos. non tamen possunt suscitare
mortuos. solus. n. creator qui de nihilo
cuncta creauit solo uerbo non ut magi-
ster de asia laborando etc. sed uerbo di-
cendo fiat celus: fiant luminaria et sta-
tim ipse dixit et facta sunt. Tanta est uir-
tus eius uerbi quia qui de nihilo fecit
creaturas: suscitabit sui uerbi imperio
Quid est plus creare de nihilo. uel redu-
cere illud quod iam fuit. Certum est quod plus
est creare quod est de nihilo aliquid facere
quam de illo quod est facere aliquid: quia argen-
tarius de pulueribus argenti faciet ta-
ceam: qui tamen de nihilo non posset fa-
cere taceam argenteam. Non est ergo
mirum si sumus argentarius deus de
pulueribus corporum torne etc. quan-
do in iudicio precipiet venire omnes
mortuos etc. surgite mortui etc. De ista
uoce loquitur thema d. Omnes qui in
monumentis sunt etc. De ista uoce di-
cit dauid. Ecce dedit uoci sue uocem uir-
tutis glorie. suscitandi mortuos. Paret
thema. Sunt hic due questiones subti-
les. Prima super primam partem the-
matis. s. omnes qui in monumentis sunt
Secunda super secundam: cum dicit au-
dient uocem filij dei. In prima enim

clausula christus respondet tacite que
stioni. quasi esset sibi dictum. Qui su-
scitabuntur in iudicio? Respondit. Om-
nes qui in monumentis sunt. Est hic
questio. quid erit de illis qui non sunt.
nec vnq̄ fuerunt i monumentis. sicut
sunt illi qui moriuntur in desertis. &
comeduntur a bestiis. Item de submez-
is qui comeduntur a piscibus. Item
de suspensis in aere qui comeduntur
ab auibus. Item de cōbustis & fiunt
cineres. & sic de similibus qui nunq̄
habuerunt monumentum. vel sepul-
crum. Quid ergo erit de istis? Nota du-
as responsiones. Prima est litteralis
Secunda ē moralis. Pro prima litera-
li dico q̄ impossibile est aliquem mori
quomodocūq̄. quin sepeliatur in mo-
numento. Declaretur quomodo deus
facit quatuor monumenta pro omnib⁹
hominum corporibus. & nullus est qui
in aliqua istarum non sepeliatur. Ista
monumenta sunt quatuor elementa.
tertia. a qua. aer. & ignis. Tertia est mo-
numentū cōe licet nobilius sit aqua.
Sed quia non ē consuetum. Ideo rē.
& comedunt a piscibus. sed qui sepeli-
untur in terra a vermibus & a serpen-
tibus. Tertium. s. aer ē nobilius i quo
sepeliuntur suspensi & comeduntur ab
auibus. Alij sepeliuntur in igne. & sūt
illi qui comburuntur. Non est corpus
hominis nec fuit. nec vnq̄ erit qd̄ in
aliquo istorū monumentorū non sepelia-
tur. vel in omnibus. quia sicut corpus
est compositum & mixtum ex quatuor
elementis. ita i illis resoluitur. ergo quo-
cūq̄ vadat in monumentis sepelitur
Ideo dicit xps. Om̄es qui in monumen-
tis sunt rē. Qd̄ autem elementa dicantur
necessario sepulcra vel monumen-
ta. Auctoritas in ps. 48. Sepulcra eo-
rum. s. hominū domus eorum. s. corpo-
rum in eternum. Modo nec monumē-
ta pape nec regū. nec etiam xpi dura-

bunt in eternum: quia ignis cōflagra-
tionis destruet aur & argentum. ergo
necessario auctoritas intelligitur de
alimentis vel elementis. quia nihil ele-
mentatum remanebit. & de elementis
intelligitur cum dicit thema. Omnes
qui i monumentis rē. Secunda respō-
sio est moralis. Ad bonam instructio-
nem nostram inuenitur in sacra scri-
ptura q̄ persone male vite dicuntur se-
pulcra. Ratio & auctoritas. Ratio. Lō-
maniter monumenta maxime diuitū
defortis sunt ornata & depicta. sed itus
sunt plena corruptionibus. fetoribus
cadauerum. tales sunt persone male
vite. & peccatores. que extra sunt orna-
te & picte. sed intus rē. Uer. gratia.
Quando uidetis regem coraz. quo por-
tatur ensis qui representat iusticiam.
& forte ipse erit iniustus. sepulcrum est
rē. Idem de malo prelato. papa. cardi-
nali. uel episcopo rē. Jam uidetis exē-
plū quomodo quando sunt ornati rē.
sed si sit male uite porcus est per luxu-
riam. symoniacus rē. pulcrum monu-
mentum est de extra. sed intus caute
Item de predicatore qui de extra por-
tat habitum nigrum qui significat
mortificationem & honestatem. & al-
bum puritate; sed si sit male uite rē.
Idem de clerico qui iam portat coro-
nam regalem & pulcrum superpelitiū.
sed si intus sit corruptus rē. Idem de
uicarijs & bawlis qui extra portant
baculum. sed intus rē. Pulcrum di-
cuntur. Ide; de mulieribus que com-
muniter incedunt ornate & picte sed
intus secrete erit putana. plena odijs
& malis uoluntatibus. Ideo dicit xps
Mat. 23. Ne uob̄ scribe & phel ypocrite
qui similes estis sepulcris dealbatis
que foris sunt speciosa. intus autem
sunt plena ossibus mortuorum & om-
ni spurcicia. Sic & uos quidem affo-
ris apparetis hominibus iusti. intus

autem pleni estis ypocrisia et iniquitate. Ecce quare male persone dicuntur monumenta. Cum ergo dicat xps in theatro. Oes qui in monumentis sunt etc. quasi d. non solum boni de quibus nunquam fuit dubium: quia ex quo hic non habuerunt remunerationem etc. Rō dicitur ut illic remunerentur. De malis autem fuit dubium ex illo uerbo dō. Non resurgent impij in iudicio. nec peccatores in consilio iustorum. Ex hoc opinati sunt aliqui quod peccatores non resurgent. sed dicit. Imo quod oēs qui in monumentis sunt etc. Non solum loquitur de bonis sed et de malis. Ad auctoritatem dicit quod boni non resurgent in iudicio ut iudicentur. sed ut iudicentur. maxime illi qui tenuerunt vitam apostolicam. In illa die uirgo maria. apostoli. et sancti de vita apostolica erunt iudicantes cum xpo et totus mundus erit infra a dexteris et a sinistris. Et xps dicet uirgini. Mater mea quod uobis uerum etc. non quod xps indigeat consilio. sed pro honore uirginis et sanctorum. Sed peccatores non sic resurgent ut iudicentur. sed ut iudicentur. Itō dō. Non resurgent impij in iudicio ut. scilicet iudicentur: sed ut iudicentur. neque peccatores in consilio. scilicet congregatio istorum seu sanctorum. sed infra a sinistris. Itō xps contra dubium illorum dixit. Oes qui in monumentis sunt etc. Patet prima quod. Secunda quod est super particulam scilicet. Audient uocem filij dei. Contra. Est hic quod Tertium est enim quod in monumentis quocumque sumatur in ea non sunt nisi corpora putrida et resoluta. scilicet. n. corpora non possunt audire. quia non est ibi anima. quare ergo dicit. omnes qui in monumentis sunt audient uocem filij dei. Sed non habent aures. nec animam. Ratio. Sic enim deus ordinavit quattuor monumenta. corporibus. scilicet quattuor elementa ut dixi. Ita ordinavit quattuor monumenta animabus et non est aliqua anima siue bona. siue mala que in aliquo istorum quattuor non collocet etc. Primum est inferius damnatorum.

Secundum. limbo puerorum non baptizatorum. Tertium. locus penitentium. scilicet. purgandorum. Quartum. locus sanctorum beatorum. Omnes anime uadunt in aliquo istorum quattuor locorum sicut corpora uadunt etc. Quia ergo xps dicit omnes qui in monumentis sunt. intelligitur de animabus quia ad quattuor partes mundi clamabit. Surgite mortui etc. Ista uox audietur in inferno damnatorum. in limbo puerorum in purgatorio. et in celo: et statim quales anima uirtute dei inueniet suam corpus quod cognoscet sicut tu quando surgis et mane de lecto cognoscis tunicam seu rābam tuam qua spoliatus fuisti in seculo. De istis monumentis potest intelligi illud Mat. 24. Mittet angelos suos cum tuba et uoce magna. et congregabunt electos a quattuor uentis a summis celorum usque ad terminos eorum. scilicet. nouem ordinibus angelorum in quibus anime sanctorum sunt collocatae et omnes audient illam uocem usque ad eorum terminos. Terminus est illud quod plus distat. scilicet. infernum: quia omnes qui sunt ibi audient etiam illam uocem tube. Non credatis quod sit una tuba naturalis. sed quia uox illa erit terribilis comparatur uoci tube que est terroris in primo momento. scilicet. in inferno damnatorum ubi est ignis quasi flamma de sulfure. Non sunt ibi necessaria ligna: quia durat per diuinam uoluntatem. Ibi sepe liuntur anime illorum qui tenent hanc malam uitam: ut religiosi. clerici. et layci. et nolunt corrigi nec facere penitentiam. quando tales moriuntur anime sepeliuntur in inferno. Auctoritas xpi Luc. 16. de quodam luxurioso diuite et gluloso pomposo etc. Mortuus est diues et sepultus est in inferno et loquitur in anima. quia corpus in terra fuit sepultum ergo infernus dicitur sepultura siue monumentum. pro istis non est intentio ecclesie facere aliquid bonum: pro eis nec damnatis. Si omnia bona que hodie sunt in mundo nec unquam fuerunt facta: essent

pro vna anima damnata n̄ extraherēt
eam de inferno. Nulla ē redemptio. nec
excundi: nec penarū aleviandi. qđ ostē
ditur ī illo diuite qui qđ fuit in tormen
tis. ⁊ ī illo igne elevatis ocul' in celum
dixit. Pr̄ abraā zc. Et continue petit il
lam gattā aque nec vnq̄ obtinebit. Et
significat qđ nullū refrigeriū possit ha
bere. Auctoritas puer. xi. Mortuo ho
mine impio nulla erit vltra spes d̄ eo
Ideo mō auferimus nos. Faciamus pe
nitentiā. Si una aīa de illis posset exī
⁊ facere p̄niam. o q̄tam penitentiā fa
ceret ⁊ nos miseri nō curamus sed p̄
crastinamus ac si essemus certi d̄ vita
cum instrumēto de viuēdo. Ideo dicit
scriptura eccl'ci. 14. Ante obitum tuū
operare iusticiam. i. penitentiā. qm̄
non est apud inferos viuere cibū. i.
refrigeriū ecclesie. Nō eligatis ergo
ibi sepulturā vel monumentum.

In secundo loco. s. limbo puerorū. Iste
locus est circa infernū damnatorum.
sed nō ē ibi ignis. non sunt ibi demōes
nec tormenta. nec dolores. sed non ha
bent lumē gratie. nec claritatē glorie.
I; habeāt plus de sciētia naturali q̄ ha
buerunt ī hoc mundo p̄hā: nec apostoli
licet h̄ n̄ hūerunt sciām aliq̄: qz caro ī
pedit sicut si ego tenerem cristallū ab
scōditum sub capa. sed extra capam
ad lucē sol' resplēderet. Item de aīa il
lorū puerorū. Ibi sunt filij xpianorū
iudeorū. agarenorū. ⁊ aliorū infidelitū
ī solo peccato originali decedētū. dispu
tant. letant. gaudent adinuicē. s; nū
q̄ videbunt d. um. ⁊ ille locus d̄ eorū
monumentū. Auctoritas ysa. 22. Quid
tu hic. aut quasi qđ hic? Quia excidisti
tibi hic sepulcrum. ⁊ loquitur puero in
originali decedenti. Ter d̄ hic d. quid
tu hic. De tribus locis fecit mentionē.
Primo in vtero matris in quo fuit con
ceptus d. quid tu hic suple cōtraxisti qđ
non habes paradisum. Nō nisi originale

Secdo de mūdo in quo ē natus d. Aut
qđ hic fecisti peccatū. Nō. Tertio d̄
limbo d. quid excidisti tibi hic. s. ī limbo
sepulcrū. Sed qz nūq̄ fecerūt aliqđ pec
catum in mundo. tō nō hēnt tormētū;
sed sunt inuīdi ex illa carnali gāratiōe
a qua nō p̄t liberari nisi p̄ baptismū;
Iō remittitur ad limbū Joh. 3. Amē
amen dico vobis nisi qđ renatus fuerit
ex aq̄ ⁊ spū scō. non potest introire ī re
gnū dei. Nec pro istis oramus. qz nō
possunt inde exire.

Tertius locus penitentiū. qui nō com
pleuerūt p̄niam ī hoc mūdo. ⁊ est ī cor
de terre circha locū puerorū. ⁊ ibi est
ignis qui durabit vsq; ī die iudicij. Ibi
est ignis in magna latitudine ⁊ p̄fun
ditate. Ibi enim sunt aīe penitentiū qui
hic nō p̄fecerūt p̄niam nec de peccatis
nec habuerūt tantā cōtritiōē q̄tā ha
buit magdalēa: sed tenuerūt p̄nias da
tam a cōfessore nū addēdo cū p̄posito
nō redeūdi ad peccata. Tales qm̄ mori
unt nō vadunt ad infernū: nec statū ad
paradisum: qz o; cōplere p̄nias. s; ad pur
gatorū vbi stant p̄ t̄ps a deo ordiatū;
p̄ diem. vel mēsem. v̄l p̄ annū. vel per
annos. vel zc. iuxta peccata purgāda
zc. Iste locus ē d̄ sepulcrū aīarū. Au
ctoritas allegorice. Mat. 27. Emerūt ex
illis agrū figuli ī sepulturā peregriorū.
Nō emerūt. s. ex p̄nā eis data a p̄fesso
re agrū. nō carcerem inferni. sed pur
gatorū; vbi sunt flores vt ī agro. gra
tiarū. ⁊ orationū I; non meritorū;
d. Dñe ponatis in cōde filij mei ul' ami
corū ⁊ manūssorū ut impleant uolum
tatem meā zc. Quādo vō sunt negligē
tes. nec curant adimplere. petunt a dō
iusticiam p̄ illos. Ideo auisa manūssorū
sōres ⁊ heredes quia deus faciet illis
iusticiam qui sunt in maiori pena q̄ si
hic in corpore ⁊ anima p̄burcent. qz
ille ignis est magis actiuus. Ideo.
Luc. 13. Deus autē; nō faciet uindictā
electorū suorum clamantium ad se die ec

nocte: et patientiam habet in illis. Dico vobis
 quod cito faciet vindictam. Et quia multi sunt
 in purgatorio qui non fecerunt testame-
 ntum. vel non habent unde. vel quia subito mor-
 tui sunt. vel si fecerunt non compleverunt
 tunc ecclesia ordinavit pro omnibus istis ho-
 die orare. O si haberetis oculos claros vi-
 deretis quod aie exeunt hodie peccatores
 purgatorium et vadunt ad nuptias para-
 disi. Jam parat pradium modo pro eis
 illis escais incorruptilibus que non pos-
 sunt declarari. quibus dicit christus illud
 luc. 22. Ego dispono vobis etc. O quot me-
 se ibi sunt iam parate pro refectioe aia-
 rum que ieiunarunt in purgatorio. Ideo di-
 citur tot misse pro mundo tot orones fuit
 elemosine. Ideo faciatis ut bene consue-
 uistis etc.

Quartus locus est beatorum in celo empyreo
 In illo sanctissimo sepulcro vadunt homines
 et mulieres qui in hoc mundo tenuerunt
 vitam perfectam: qui licet peccauerunt
 tamen pro tempore converterunt se ad deum con-
 tendo. proponendo de cetero abstinere a
 peccatis: fecerunt condignam penitentiam. In
 tantum quod bona excedunt peccata que fece-
 runt. Tales quando moriuntur. statim ab
 angelis portantur coram christo. Quibus dicit
 christus. laborastis. ideo modo quiescite. iei-
 unastis modo comedite etc. Luc. 16.
 Factum est ut moreretur medicus etc.
 et portaretur ab angelis in sinum abrahe. Quia
 iam fuerat hic purgatorium. penitentiam. et
 patientiam. De isto monumento auctoritas
 anagogice Job. 3. Quasi effodiatis the-
 saurum gaudentque vehementer cum iue-
 nerit sepulcrum. Dicatur quomodo illi qui
 fodiunt pro inveniendis thesauris gaudent
 quando inveniunt licet laboraverint fodien-
 do. Ita quis delectatur faciendo peni-
 tentiam: quia expectat thesaurum para-
 disi. Pro istis non oramus: quia non
 indigent a nobis licet gaudeant de bo-
 nis que facimus. Respicunt enim nos per
 fenestras gaudentes. luc. 15. Dico vobis
 quod gaudium est angelis in celis etc. Jo. 12.

fecimus de omnibus sanctis ut nos iuvant. ho-
 die de mortuis in purgatorio existentibus
 ut habeant gloriam. Rogemus
 deum etc.

In festo sancti martini. etc.
Cognovit eum in benedictionibus
 suis. habetur verbum istud eccle-
 stici. 44. recitative vero in epistola
 hodierna. Sicut festum et solennitas presen-
 tis diei est tota illius gloriosissimi confessoris
 b. Martini amici dei. Ita de eodem erit
 sermo. Et de sua vita et perfectione spi-
 rituali nos poterimus extrahere exem-
 plum et instructionem ad saluationem animarum
 nostrarum et informationem vite. Sa-
 lutetur prius virgo maria etc. Ego pro-
 posui istud thema vestre deuotioni sub-
 tili intellectu quod deus cognouit. scilicet. proba-
 do et acceptando beatum Mar. in suis
 benedictionibus. Pro cuius intellectu
 et declaratione sciendum quod virtutes et
 bona opera. sancta. et meritoria per quas
 homo acquirit gloriam celi dicitur ben-
 dictiones. Res et fundatur in quadam re-
 gula philosophie. in libro ethi. d. A fine deno-
 minatur res. et cuius finis bonus est ip-
 sum quoque bonum est. et cuius finis malus est
 ipsum quoque malum est. Modo ista re-
 gula declaratur in theologia. Videtur
 mus peccata que homo facit contra deum
 et sua precepta ad quem finem ducit.
 ad mortem. Ad rom. 6. Finis illorum. scilicet. pec-
 catorum mors est. quia mala opera et pec-
 cata que homo facit auferunt vitam
 anime. Item auferunt vitam glorie.
 Ab isto fine ducuntur peccata mortalia
 per regulam. quia a fine denominatur
 res. Item per oppositum seruire deo in
 bonis operibus. in penitentia. in sancta
 vita. viuendo secundum eius voluntatem
 et non secundum suam sensualitatem.
 talia opera ad que finem ducunt. Dic-
 scriptura sancta. Ad vitam eternam.
 Ad roman. 6. Serui autem facti deo.
 habetis fructum vestrum in sanctifica-
 tione. finem vero vitam eternam. Ideo

Opera que fiunt in gratia dicitur vna: quia finaliter ducunt ad vitam eternam; facientes. Non videamus virtutes ad quem finem ducunt. sicut sunt virtutes theologales. s. spes. fides. et caritas. et cardinales siue morales. ut prudentia. temperantia. iusticia. et fortitudo. et virtutes spirituales. ut sunt scientia. intellectus. et consilium. Iste virtutes ducunt ad finem. i. diuinam benedictionem. In die iudicii quoniam sedebit iudicando. et peccatoribus dabit maledictionem. Mat. 25. Discedite a me maledicti in ignem eternum qui paratus est dyabolo et angelis eius. Sed personis bonis et virtuosus dabit benedictionem d. Venite benedicti patris mei possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi. Si ergo a fine denominantur res et virtutes ducunt homines ad illam finale benedictionem dicuntur benedictiones. Unde per benedictionem dabit legislator. Ibi de virtute in virtute. videbit deus deorum. i. angelorum in syon. Legislator est christus. Ratio. quia nulla bona lex datur nisi per eum. Ipse enim dedit legem moysi in monte synay indutus veste ignis. Ille idem et non alius indutus veste humanitatis que est pulchrior igne dedit legem euangelicam dulcem et benignam et suauem. Iste legislator dat benedictiones. Et declarat. cum dicit. Ibi de virtute in virtutem. scilicet de bono in melius. Per ergo quod virtutes dicuntur benedictiones. Cum ergo beatus Mar. fuerit plenus virtutibus et valde virtuosus. bene dicit thema de eo. Logno. cum scilicet dominus. in benedictionibus. i. in virtutibus suis. Patet thema. Si omnes eius virtutes vellem vobis declarare. non sufficeret tempus. sed de presentia declarabimus quicquid dicitur habemus bonam instructionem.

Prima est fidelitas mentis.
Secunda humilitas cordis.
Tertia pietas operis.

Quarta asperitas corporis.
Quinta firmitas vite etc.

Dico s. q. b. Martinus fuit multum perfectus in fidelitate mentis. s. in fide catholica. Non solum quoniam fuit adultus. sed etiam puer. 8. vel. 9. annorum; prudenter sciuit eligere de credentibus que tunc erant in mundo meliorem. nec voluit dimittere credentiam electam. nec propter minas patris. nec aliter. Ipse enim suo erat in mundo. s. tres credentie seu leges generales. Prima pagana. que adorabat ydola de auro argenteo. lapide. seu ligno intra que erat demon dans eis rursus qui recurrerant ad ea. volentes scire quis fecit furtum. d. O deus quis furatus est hoc etc. Dicebat ut inuarent etc. Iste secte fuerunt pentes. b. Marti. is essent ualde generosi s; mundum. Secunda erat lex moysayca vel iudayca quam tenent iudei. Tertia est euangelica quam christus ore proprio promulgauit. Secta autem saracena nondum erat: quoniam nondum sunt octoginta anni quod agareni non erant et sunt christiani renegati. Pariter autem b. martini volebat sibi facere adorare ydola. et ipse nolebat. Cogitate quod dicebat b. Mar. Ego adorabo illum qui me fecit quoniam illa que vos adoratis opera sunt hominum arte humana fabricata. ad que per. Et nunc vides quod loquuntur. et respondet ad interrogata. Et puer. Illi sunt demones qui loquuntur. quoniam deus non est nisi unus rex in vno regno. Sed vtriusque multi vident esse. Finaliter b. Mar. puer. 8. vel. 9. annorum; voluit pergere legem veram ex quo lex prior non sibi placebat. Ibi inuit ad sinagogam iudeorum ad rabinos d. eis. Quid adoratis vos. Respondit. Nos non adoramus opera manuum hominum. sed adoramus deum creatorem celi et terre. Non autem adoramus ydola ut pagani. nec ymagines et pane ut christiani. Et beatus Mar. quid promittit vobis ille deus. Respondit rabinus. Danem vinum. et omnia terrena temporalia. Et Mar. Et in alia vita promittit aliquid? Et rabinus tacuit.

quia in tota lege moysi nō promittitur
vita eterna. Et ait. Vestra credētia vi
detur mihi bona pro isto mundo. s; qz
habemus mori z dimittere istum mun
dum z ire ad alium. z lex vestra nihil
dicit de alio. Vestra credētia de vno
deo videtur bona. sed spes videtur
vana. non placet mihi lex vestra. Ideo
reprobata lege moysaica z pagāica pp
spem vanam. venit ad ecclesiam xp̄ia
norum petens episcopum vel curatum
qui erat valde aptus z sufficiens z bñ
fuit necessarius. Qui quando vidit no
bilem z tam gratiosum. gauisus ē sciēs
sui generis nobilitatem d. quid vultis
fili my? Respondit b. Mar. Vellez co
gnoscere creationem. quia lex p̄ris mei
nec iudeorum placet mihi. Ideo vellez
scire. vos xp̄iani quid adoratis. Respō
dit ep̄s. Nos xp̄iani adoramus z credi
mus vnum deum creatorem celi z ter
re z omnium rerum corporalium z sp̄i
ritualium. quia licet sit vnus in essen
tia est tamen tres persone. pater filius
z spiritus. s. Respondit b. Mar. Pater
hoc n̄ possum intelligere. q̄ vnus de⁹
sit tres persone zc. Ep̄scopus declara
uit sibi. q̄ sicut in sole sunt substantia
solis. lux. z calor. Ita in deo vno ē p̄r.
filius. z spiritus sanctus. Sic nos xp̄iat̄
credimus trinitatem personarū. Nō co
gitetis vos sili q̄ sint tres persone vt
tres reges zc. Sed sicut de sole. Nun
quid deus ē maioris virtutis q̄ sol. Id
zc. Respondit b. Mar. Certe bene pla
cet mihi hoc. Sed est vnum in lege ve
stra. propter qd̄ ego aborreo eam. quia
adoratis ymagies vt parentes mei ydo
la. Adoratis enī ymaginem hominis
crucifixi. Ep̄s respondit. Fili. Nos nō
adoramus nisi deum creatorem. Sed
fily vos debetis scīr q̄ ex peccato iobe
dientie p̄riorum parentum. z ex alijs
peccatis post factis oēs homines erāt
condemnati ad infernum. Et. M. Bñ
credo. sicut qui facit cōtra voluntatez

imperatoris. Propter qd̄ filius dei. nō
pater. nec spiritus sc̄s. assumpsit natu
ram humanam in vtero cuiusdā puel
le virginis. quē admodum radius solis
transiens per fenestram vitreā colora
tam. Et radius recepit illum colorem
z non substantia solis. nec calor. Et sic
filius dei factus est homo z deus. d.
patri. Compator q̄ tot suspendat̄ i fur
ca inferni. Ideo pater ego solus suspē
dar in furca. ne aliquis mihi credens
z obediens suspēdatur in furca infer
ni zc. Et placuit patri. Et ne tantū bñ
ficiū qd̄ nobis fecit tradatur obliu
ioni a xp̄ianis. In memoriā tanti bñ
fici tenemus crucem z ymaginem suā
quō fuit passus. z ymaginem m̄ris zc.
Non vt adoramus. sed ne obliuioni tra
damus. Et martinus. Magna ratio ē
ista z placet mihi. Idem de imaginib⁹
scōrum pro memoria zc. Idem de ho
stia. Nos non adoramus panem: qz dic
tis verbis a xp̄o ordinatis: non remāet
ibi panis. sed intra illam cortināz albā
est xp̄s verus deus z verus hō. Istud
sacrificiū ostēdit. z instituit nobis q̄
debet recedere. vt xp̄iani adorent eū
z non ydola. Nunquid vidistis vos ip̄a
tozem intra cortinas in templo. q̄n̄ cūz
patre vestro vaditis. z adoratur a mili
tibus. licet non videatur ab eis. Ita d̄
xp̄o. Et martinus. Modo pater videā
mus quid promittit lex vestra nobis.
Respōdit ep̄s. Nihil temporale. nec di
uitias. honores. dignitates. seu delec
tationes. ymo dicit q̄ despiciamus oīa
mundana. Sed promittit nobis remis
sionem peccatorum in hoc mundo. Et
propter hoc ordinauit baptismū. Et post
hoc si homo peccat. ordinauit sacramē
tum penitentie. s. cōfiteri de peccatis z
cōfiteri z in alto mundo promittit sibi
obedientibus gloriā eternā. quia
omnes anime perfectarum p̄sonarum
statim q̄n̄ recedunt a corporibus p̄ mō
tem. ab angelis portantur ad gloriā

et post in iudicio resurgent. et similes cuius
corporibus habent gloriam perpetuam.
Et Mar. O pater multum placet mihi
lex vestra. Rogo vos ut detis mihi in
scriptis legem vestram. Et dedit sibi in
scriptis lo credo. et infra paucos dies sci
uit cordeten quod dicebat quol; die. ma
ne. et sero flexis genibus. Dic de articu
lis. Dicatur protestatio. Ecce b. Mar.
quod habuit fidelitatem mentis. Si dica
tur. frater vni habuistis ista. Dico quod d
ystoria. s; breuit dicit. n. ystoria. M. ex
nobilibus gentibus natus. Cum esset ano
rum. x. iuuitis parentibus ad ecclesiam con
fugit seque cathecumina. i. in lege instru
ctum fieri postulavit. Cathetizare idem
est quod instruere. cathecuminus. i. instru
ctus ad gal. 6. Loicet autem is qui catheti
zatur verbo. et qui se cathetizat. Mo
raliter in hac virtute imitemur b. Mar.
quol; mane et sero dicendo lo credo in de
um: quia aliter magni periculum est maxime
tempore antichristi etc. Ideo aplos ad
ro. 10. corde creditur ad iusticiam ore autem
confessio fit ad salutem.

Secunda virtus b. M. fuit humilitas cor
dis. In tunc erat humilis quod nihil presu
mebat de se; esset filius tribuni. Tribu
nus. n. idem est quod capitaneus. mille homi
num armorum. sicut centurio de centum. Pa
ter beati Mar. ducebat sub banderia
sua mille homines. et b. Mar. non se apre
ciabat de hoc imo quasi pater fuit senex
imperator voluit ut filius. s. mar. teneret
locum patris qui tunc erat. is. annorum. Et
noluit. S; coactus factus fuit miles. qui
dixit infra se. Solo nomine militabo. s; ope
re tenebo vitam heremiticam. Pater ibat
cum mille et ipse cum vno scutifero erat
pretentus. Pater. n. sela deaurata et ipse
nihil. Potestis cogitare quomodo iuxta con
suetudinem mundi mala. quia quasi aliquis
vult pro deo humiliari quomodo deridebatur
S; b. mar. non curabat de derisionibus
sed ut placeret deo. qui vult attendere

ad verba obloquentium nunquam faciet aliquid
boni. Ideo b. mar. non curabat
quasi dicebat. Ecce quomodo vadit in vituperium
generis sui. poterat dicere cum aplo ad
gal. prius. Si hominibus placere christi ser
uus non essem. Item dicit scutifero. Creditis
quod vellet seruitium ab eo. imo ipse mini
strabat scutifero. Dicit ystoria. Factus
ergo miles vno suo comite pretentus erat.
cui vna vice a deo fuit ut plerumque
calciameta detraheret et ipsa deterge
ret. Ad praticam. Dicat quomodo inselabat
de mane. Item in prandio dabat sibi aquam
ad manus et fuit sibi in mensa. et de
sero discalciabat eum dicens scutife
ro. Dicebat christus Mat. 20. Non veni mini
strari sed ministrare. Ecce quanta humilitas
cordis et nos inflati de nihilo itantum
quod nihil valemus. Item dicit christus. Quicum
que voluerit iter vos magnus fieri sit ve
ster minister. Ex virtute huius humilita
tis curavit leprosum parisius corruptum
quem omnes fugiebant et b. mar. contempla
tus est eum d. infra se. Tale faciem habuit
yhs christus in die sue passionis inflata; ex
alapis. et barbam pelata ut iste. nec co
gnoscebatur ut iste. ysa. 53. Vidimus eum
quasi leprosum. Et beatus martius
amplexatus fuit eum et osculatus. Et subi
to leprosus fuit liberatus. In quo osten
dit christus quantum sibi placebat humilitas
b. martini. Item attendatis ne supbia in
fleret cor vestrum. i. pe. 5. Deus inuicem humi
litate insinuate. quia dominus superbis resistit
humilibus autem dat gratiam suam.

Tertia virtus est etc. pietas opis. Ita erat
pius erga christi pauperes. quod dicit ystoria
Opere ferebat miseris. alebat egentes.
vestiebat nudos. Nil autem sibi ex stipen
dijs militie preter cottidianum victum; re
seruans de crastino non cogitabat. non
expendebat in vanitatibus. ornamentis
etc. Non opus est follo cinabulum suspende
re collo. S; in pauperibus. viduis. puel
lis. orphans. hospitalibus. et captiuis etc.

Ad pariebā. Quādo dabat pecunias dicebat scutifer. Quid comedem? cras dñe Respōdebat martinus. O modice fidei. Est auis aliqua que qñ ponit se ad dormiendū s̄ sero fecerit p̄uisionē? Nō. Et tamen de? in crastinū p̄uidet sibi si facit suū officium. s̄. cātare. ⁊ orare. in quo b̄ndicit deū. iuxta illd̄ dani. 3. Benedicite oēs volucres celi domino ⁊c. Quēz. n. auis laudat deū s̄m p̄suetam. ⁊ breuiariū sibi a deo datum. Ali ter philomēa aīr or eneta. aliter pisces ⁊c. Faciam? nos ista duo. laudemus d̄ um mane ⁊ sero genib? flexis volēm? volatus ē labor iuxta illud Job. 5. hō nascitur ad laborē. auis ad volādum. Qui facit ista duo. i quocunq; statu sit nunq; deficiet sibi aliquid. nec moriet fame. Dicatur de elemosina quā dedit pauperi nudo de pte mantelli. ⁊ i nocte cum oraret vidit celos aptos ⁊ xp̄m indutum illo medio mantello. Et angeli sibi dicebant. quō sic erat indutus. Respōdit b. Mar. hac veste me contexit. Ideo amore sui porto. ostendēs in hoc q̄tum sibi placuit pietas marti. O quō deberem? esse pij ad pauperes. homo credit dare pauperi. ⁊ dat xp̄s. Jō in iudicio dicet xp̄s illd̄ Mat. 25. Venite benedicti patris mei ⁊c. vsq; minimis meis mihi fecistis.

Quarta erat asperitas corporis. Licet alijs ess; pius. sibi erat crudelis. In tātum. q̄ nūq; erat quō poterat viuere. Resignata militia posuit se cū heremitis. inter quos faciebat magnas asperitates corporis. l; alijs esset pius. P̄rio in lecto stricto. culcitra vel mātelatū erāt cineres. lindeamīa cilitiū. ceruicale lapis. Nihil preter tunicā ⁊ cilitiū induebat. Eius vict? cottidian? erat panis ⁊ aqua nisi i festiuitatib? pasce ⁊ natalis ⁊c. q; tunc comedebat caules. erat valde macer. Et sic p̄seruauit virginitatē quia semper fuit virgo. Urgi

ntas enim non conseruatur cum delectamentis. sed ⁊c. Et in tantū placuit deo. q̄ virgines. s̄. beata chateria ⁊ beata lucia descendebāt s̄ ceio ad loquendū cū eo i cella. nec qñ diuina reuelatione fuit fact? ep̄s de thoris in frācia mutauit modū viuendi nec statū. Imo dicit scriptura. factus archiep̄s turonensis. idē constantissime perseuerabat qui prius fuerat. Eadem in corde humilitas. in vestitu vilitas. atq; ita cōplebat ep̄i dignitatem. vt propositus monachi nō desereret. Turpē quā habuit in cela cathedrā ep̄alem fecit. Credo q̄ pro sua persona de redditib? ep̄atus non expendebat. x. florenos in anno. totū dabat in ecclesijs ⁊c. Dicat cū senex semel visitaret ep̄atum equitans in asino pro necessitate vt xp̄s ⁊c. Obuiant duobus in equis. Dicatur historia quomodo equi timuerūt. ⁊ milites ceciderūt. ⁊ indignati p̄tra b. M. quez non cognoscebāt dederunt ei calces ipso nihil dicente ⁊c. Ex ista patientia ⁊ asperitate cordis. deus fecit sibi gratiam in mortuis suscitandis ac si a somno eos excitaret. Moral'r iuxta illud apli ad. col. 6. Mortificate mēbra vestra ⁊c.

Quinta virt? fuit firmitas vite: quia perseuerant in his asperitatib? ⁊ virtutibus vsq; in finem. Uixit. n. centā annis. Et in fine deus misit sibi angelum nunciantem ei diem obitus sui. ⁊ ipse reuelauit suis discipulis. Qui dixerunt. Cur nos pater deseris. aut cui nos desolatos relinquis. inuadent. n. gregē tuum lupi rapaces. Rogabant eum ut rogaret deum ut amplius uiuere. Qui compatiens eis orauit d. Domine si adhuc populo tuo sum necessarius ⁊c. Medici autem qui visitabant eum. dixerunt sibi q̄ mutaret lectum ⁊c. Qui noluit d. q̄ ubi iuxerat mori volebat. hoc erat magnum miraculū: quia si aliquis modo vellet facere eēt

stulticia. quia si asinus oneratus cadit oportet deponere onus. et iacebat resupinus ut per quendam trapam respiceret celum. Et fuit sibi dictum ut verteret se. Respondit. Sinite me inquit celum videre ut spiritus dirigatur ad dominum. Finaliter venit dyabolus ad eum auferre: quia quicumque homo sit sanctus in fine ueniunt demones. uirgo maria obtinuit pro gratia ne in fine videret demones. Martinus autem reprehendens eum dixit. Quid hic astas cruenta bestia. nihil in me reperies. dicitur contra quod dyabolus respondit. Martie quid de obolo. Dicitur quod quando beatus martinus erat puer. scilicet annorum inuenit unum obolum: quod recepit et non restituit. et dyabolus habebat illud peccatum in scriptis. Et beatus Mar. non recordabatur. Sed orauit deum quid uellet dicere hoc. scilicet obolo de quo dyabolus ita letabatur. Et dominus sibi reuelauit: et statim confessus est. et restituit. Modo cogitate hic si per tres modos contra sanctum uirum dyabolus etc. quid faciet de te usurarie qui tot milia florenorum etc. quando dyabolus dicit. et losc. uel mille flor. de usura. furto. uel rapina etc. Et uos iudex qui de sententia iniusta habuistis tot etc. Et tu latro. Ideo modo de bona hora respiciatis domum capsam. et bursam. et restituatis etiam si deberetis uendere etc. Dicatur quod tradidit animam sanctissimam in manibus angelorum: et fuerunt auditi cantus angelorum. Dicatur miracula quod factum fuit cum corpore honorifice portaretur ad sepulcrum de duobus pauperibus. Ceco. scilicet et claudio. Ceco. n. portabat claudum. et claudus dirigebat cecum. et gentes uidendo tantam caritatem dabat eis largas elemosinas. Quia ergo audiebant miracula que corpus beati martini faciebat nolentes curari ne questus amitterent. uoluerunt diuere ne obuiaret sacro corpori. cui pre-

ter intentionem obuiauerunt et curati sunt. in quo inuitur magna sanctitas cum in miraculis requiratur fides et deuotio patientis. De christo legitur quod fecerit pauca miracula in nazareth propter eorum in deuotionem. Ideo debemus persequere in bona uita: quia christus dixit Mat. 10. Qui perseuerauerit usque in fine hic saluus erit. Deo gratias: Amen.

In festo sancte Cecilie uir. et mar.

Liberasti me domine de perditione. Ecclesi. vi. recitatum est in epistola hodierna. In sancta ecclesia fit festus. sollemnitas. et officium unius gloriose uirginis et martiris beate Cecilie etc. Salutetur uirgo maria. Uerbum istud intelligo in persona beate cecilie uirginis. que re gratias dixit. liberasti me domine a perditione. Modo ego inuenio in scriptura quod in hoc mundo sunt quinque perditiones hominum et mulierum ex peccatis a quibus liberauit beatam ceciliam.

Prima est anime. que puenit ex peccato superbie.

Secunda corporis que puenit ex peccato luxurie.

Tertia spiritus. que puenit ex peccato accidie.

Quarta diuitiarum que uenit ex peccato auaricie.

Quinta glorie que puenit ex peccato inconstantie.

Dico quod per perditionem est etc. Ja scitis quod quatuor istarum perditionum deus liberauit beatam ceciliam. Idem ipse non ingratus ingratus sibi ob ratione beneficio dei. Domine tu me liberaasti de quatuor istarum perditionum. Ja scitis quod anima habet istas excellentias super animas iumentorum animalium. et uoluerunt: quia habet rationem. discretionem. et intelligentiam. Sed peccatum superbie facit perditionem animas: quia auferit sibi rationem. discretionem. et intelligentiam. Recte enim superbia est ut frenesis que facit ridere. et catere infirmum etiam sit in puncto mortis. uel sicut sententia tunc ad furcam. Si quando duceret ueret cantando. ridendo etc. stultus iudicaretur ab

oibus. Ita recte e de supbis. Certu est
q oes vadimus ad morte ex sententia a
deo iudice data tam diuitib q paupe
ribus. Oes tam homines q mulieres.
parui z magni. oes morimur. ad heb.
9. Statutu e hominib semel mori. Er
go qn superbus vadit ornat pompose
ze. stultus pot reputari: qz cantando
z ridedo vadit ad morte cu deberet fle
re: qz morte tenet ad gulam. De ista p
ditoe tobias filio suo. sic dicebat. tobi.
4. Superbia nucq in tuo sensu aut i tuo
verbo dnari pmittas. in ipsa eni initiu
sumpsit ois pditoe. Utina vos ita istru
retis filios vestros vocando eos. z vo
cendo eos. dicendo sibi. fili caue ze.
No ois perditio. s. angeloz z hominu.
Angeloz: quia postq deus creauit an
gelos in celo maior oium erat lucifer
vt dicit gregorius. cui deo dedit maiori
tate super ois creaturas. Et no conten
tus voluit deo parificari. z reuelauit
alijs. Et aliqui adulado approbauerut
Ecce hic pditoe luciferi z alioz applau
dentiu sibi. Secunda perditio fuit homi
nu. Deo ab initio creauit ada. z euu cu
tanta sciencia. q dicunt doctores q ex
tuc non fuit phs nec doctor qui tatum
sciret. Sed no ptenti voluerunt scire
vt deus bonum z malu. Io expulsi fue
runt de paradiso. Et fuissent danati ni
si qz penitencia iuuu eos. Ecce scda pdi
tio. S; ab ista fuit liberata beata ceci.
qz i rata humilitate pseruauit se. q nu
q habuit supbia i sua mente. Tria sunt
q coiter dant superbia mulierib z pu
ellis. Et qrtum ventum supbie habet il
la que h; ista. Sed beata Le. quis ista
tria habuerit. no tamē succubuit sed
armauit se q ventu superbie. Primu e
pulcritudo corporis ze. Sed no sic bea
ta Le. Nam cum esset pulerior omnib
domicellis romais. ne supbiret recipie
bat ieu. z abstinentia ut esset discolori
da. Modo et totu oppositu: qz non solu
diminuunt de pulcritudine. imo augu

mentat cu diuersis aquis z colorib.
vt dicat ego sum pulerior ze. Et bea
ta Le. dicebat. O misera si ex mea pul
critudie aliquis caderet p concupiscen
tia. quid diceret deo. Ideo affligebat se
biduanis ac triduais ieiunijs oras. do
nio sua pudicia comedebat vt cantat
ecclia. Scdm qd dat supbiam mulieri
bus e copia ornamentoz. s. vestiu anu
loz corrigiaz. z iocaliu: quia lz sit pul
era si no sit ornata erit humil. S; qua
do sunt zcurut pulcritudo z ornat.
Ecce motiuu superbie. Sed beata Le.
ne supbiret in vestimetis sericis z de
auratis. z ornamentis quia habebat pa
trem generosum z diuite: nec legit ali
am habuisse plem. ornabat eaz nec ex
toto audebat parentib qdicere in hoc
S; ad carnes induebat cilicium vt ex
ei afflictione staret humiliter. Ideo ca
tat ecclia. Cilicio Cecilia carne sua do
mabat dsup deauratis vestib tegebat
Tertiu e nobilitas generis. Qn homo
vel mulier cogitat. ego sum de genere
regali ze. Sed q hoc b. cecilia cu fuis
set de maiori nobilitate romanoz dice
bat infra se. Ego heo duos patres. Pa
ter carnis est iste ze. sed post in bapris
mo recepi xpm in patre; z eccliam in
matre. Et qz sciebat legere habuit euu
gelium xpi in quo legebat vl de christi
humilitate. vel paupertate z sic humi
liabatur. Ideo dicit ecclia. Cecilia cla
rissima virgo absconditum euangeliu
portat in pectore z non diebus nec no
ctibus a colloquijs diuinis z oratione
cessabat. In lectione enim recipiebat
deuotionem z post cotemplabatur. z
sic conseruabat se in humilitate. ps.
humiliabam in ieiunio animam mea;
cotra pulcritudinem corporis. z oratio
mea in sinu meo conuertetur contra no
bilitatem generis. Ecce quo fuit libe
rata a prima perditione. Ideo regrati
ando deo dicit. Liberasti me a perditio
ne ze.

Secunda perditio est qua multi perdunt
in hoc mundo perditio corporis ex luxuria
Dicitur de due persone equalis complexionis: quarum
una sit casta et alia luxuriosa: et sunt eiusdem
complexionis casta. xx. annis vi-
uet naturaliter plusquam luxuriosa. Nam
luxuria est ut ignis qui totum combu-
rit. Dicatur parabola de quodam diu-
te qui congregavit omnia bona sua pretio-
sa in quadam camera. et inferius erat
palee: et in yeme volens se calefacere ac-
cendit paleam inferius etc. et peribit et
perdidit totum quicquid congregauerat. Ita
de luxurioso homine vel muliere. Corpus
enim est ut domus. inferius est sensualitas que
est plena paleis ysa. 40. Clama. Et quid
clamabo. Ois caro fenum. Superius est
scia ubi sunt omnia bona meritorum. Sed
qui vult calefieri per luxuriam que non est
nisi ignis et in signum huius quam calefit
luxuriosus rubescit in facie. Et tandem
perditur et comburuntur omnia bona me-
ritoria etiam si haberet totum ut virgo ma-
ria. O miser. et quot sunt qui perdunt to-
tum thesaurum meritorum pro modica ca-
lefactioe et viuunt pauperes. Dicit Aueris
quod ideo ita parum viuunt passeres. quia
sunt valde luxuriosi. Johannes euange-
lista vixit plusquam alij. quia semper fuit virgo.
Ideo quidam sanctus regratians deo
dicebat. Adiutor et protector factus es
mibi et liberaisti corpus meum a perditione
Ecclesiastici. 55. vsque estuatus. Ignis
enim luxurie dupliciter accendit. Pri-
mo naturaliter ex carnis inclinatione. Se-
cundo ex dyaboli temptatione. sed deus iu-
uat bonos. Ideo dicit. Adiutor et protec-
tor factus es mihi. scilicet dando voluntatem
ieiunandi et abstinendi. Nota a pressura
flame. scilicet luxurie que circumdedit me. scilicet sen-
sualitate Ab ista perditioe fuit liberata
Cecilia. Dicitur quod cum esset circa etate
16. annorum. parentes sui voluerunt ut
duceret virum. sed ipsa secrete vouerat vir-
ginitatem. et excusabat se multipliciter
quia erat nimis iuuenis et nesciret reg-

domum. Sed ex infestatione parentum
habuit consentire ut haberet sponsum. Et
cogitavit quod sicut virgo maria habuit spon-
sum et tamen conseruauit virginitatem. ita
etc. Cogitans quod mediante dei gratia ipsa du-
ceret ad castitatem et sponsum. Et fuit de
sponsata cum quodam nobili milite vo-
cato valeriano qui festinabat ut fieret
nuptie. Sed beata cecilia orabat ut con-
seruaret in virginitate. In die autem
nuptiarum dicit ecclesia. quod cantantibus
organis Leci. virgo in corde suo soli do-
mino decantabat d. Fiat domine cor meum
et corpus meum immaculatum ut non profudat. Di-
catur. quomodo in nocte quam fuit in camera non
posuit se in lecto. Sed quam fuerunt soli
dicit Cecilia. sponso suo. Unum secre-
tum velle vobis dicere quod nunquam dixi
alicui. nec patri. nec matri. nec etc.
Qui iurauit secretum tenere. Tunc di-
xit sibi. Noueritis frater mihi quod est quidam
angelus philocaptus de me qui si videt
quod me tangatis interficiet vos. Et ille qui
ut lupus veniebat ad ovem dixit. quod est
hoc. O vos forte diligitis alium. quia
vir cum vxore bene potest uti matrimo-
nio etc. Respondit b. Leci. Ego dico hoc
per desenganar vos: quia angelum dei ha-
bes amatorem qui nimio zelo custodit
corpus meum. Et sponsus incepit time-
re d. Nisi mihi ostendatis: non credam.
Tunc b. Le. orauit. Et ecce subito appa-
ruit angelus cum duabus coronis de
rosis et lilijs celi d. Ex parte dei porto
istas duas coronas. ut sicut vsque hic con-
seruastis virginitatem. et de cetero con-
seruetis. Et posuit coronas in capitibus
eorum: que non marcessent nec perdent
odorem. Tunc ambo simul fecerunt vo-
tum virginitatis quod viveret ut virgo ma-
ria et ioseph. Ecce quomodo fuit liberata
ab ista perditione non solum ipsa sed et
sponsus. Moraliter hic habemus exem-
plum et doctrinam: quia b. Le. et sponsus
erant virgines quam venerunt ad matri-
monium. Mirum est de sponso cum esset

inuenis. 25. annos tam nobilis et diues
cum in 5 non inueniat. 15. annos qui sit
virgo. Jam completa est propheta. 15. Cor-
rupti sunt. usque ad unum. s. de adultis.
Aliqui miseri non contenti de vxoribus
vadunt ad lupanar. et. Quid dicemus
deo. quia tam male gubernamus nos.
Uolumus. n. equum aut asinum esse ca-
stus. et. Audite modo. Ecce propter hoc pa-
rum viuimus: nec iam mortalitates re-
cedunt de mundo. que antiquitus erant
inaudite. Sed ex quo damus nos cor-
ruptionibus. deus mittit corruptiones.
Ideo conse. uemus castitatem. O quam pl-
era est casta gratia cum caritate. et.
Non multi sunt casti timore. s. confusio-
nis. et. nil valet. et. Sed castitas que est
amore dei illa est pulchra. et.

Tertia perditio est temporis ex peccato
accidit. Deus dat nobis tempus. un-
dat. x. annos. alteri. xx. alteri. xxx. et.
ad faciendum bona opera. ut in hoc mun-
do acquiramus paradysum. Ipse enim
liberavit nos a cathenis inferni per pas-
sionem suam et aperuit nobis ianuam
celi per baptismum. Restat ergo ut nos
vadamus per bona opera: quia ex quo cap-
tius est solutus a vinculis. et pretium redempti-
onis est solutum. restat ut captiuus vadat.
deus. Ibiunt de virtute in virtute. videbi-
tur deus deorum in syon. Sed quod facit acci-
dias? Facit hominem redire retro. Quoniam enim
homo incipit habere discretionem. et cogno-
scit se: tunc homo incipit ambulare.
Modo dicatis mihi quantum ambu-
lastis. et. Domine ita miser sum sicut modo
gia. x. anni facta. Et utinam non peior. Si. n.
navis staret. xx. annis immobilis calmes
non faciendo via omnes mirarentur. Ita
omnes nos transfretamus ad celum. et quot
anni sunt qui incipimus. et. et stamus in cal-
mes imo retrogredimur. quia in via dei non
progredi. regredi est. Unde verbi gratia.
Si querat a religioso quot annos habet in

ordie. x. vel. xx. et. Et nouit erat duo-
tus. sed modo nihil. Idem de clericis qui
primo anno sunt deuoti. et. Idem de lay-
cis. Si querat modo sunt. x. anni eratis
deuotus. Ita par. Et modo nil. Ecce per-
ditio temporis. Benedictus est qui potest dicere.
Modo sum melior quam heri. et si placet deo
cras. et. Contra istam perditionem dicit
scriptura. Ad hebr. x. Nos autem non sumus
subtractionis filii in perditionem: sed fidei
in acquisitionem anime. Nota quod ociositate
vocat subtractionem. Subtractio est quando
de bona vita incepta et de orationibus
homo dimittit: modo unum: modo aliud. dicitur
do. O nimis esset tot ieiunare. vel tot
orationes dicere. et. Ideo dicit. Nos non si-
mus. et. Ab ista perditione se custodi-
uit et liberavit b. Le. Si. n. uultis scire
quo expendebat tempus dicam vobis.
Dicatur quo dormiebat separata cum
domicellis in una camera et sponsus in
alia. et surgebat in media nocte secundum
deum. Media nocte surgebat ad profectum
tibi. et usque ad auroram expendebat illud
tempus. s. Primo. in deuota oratione. Secundo
in euangelica lectione. Tertio in deuota
templatione. In aurora autem audiebat
missam deuote et cum silentio. Et post pa-
rabat carnes vel legumina per christians ca-
ptis a tyrannis: et confortabat eos in com-
pore et in anima. Et circa meridiem ipsa tota
fessa predebat. non carnes. sed. et. Post
dicebat vespas. et post hoc ibat predicam-
do infidelibus ciuitatis. In tunc quod una
die conuertit. cccc. infideles ad fidem christi.
Qualis dominica confitebatur et coicabat iuxta
antiquam consuetudinem. Ecce quo in opibus
misericordie expendebat tempus. Non erat
ociosa. Moratur habetis hic exemplum orandi
quolibet mane et sero recipe certam oratio-
nem et pertinere dicendo continue genibus
flexis ac si videtis deum: signando vos pro-
mo. Deinde dicere lo credo. et. et deus erit
vobiscum in omnibus negotiis. Et si quolibet
die non potestis audire missam in aurora
ut antiquus ad manus in omni die dominica au-

diatis missam cōpletā n̄ potestis cōtear
ad nuptias ad pasca .

Quarta p̄ditio ē zc. Auari credūt ama
re pecūiā p̄gregādo z custodiēdo z illō
facit eas p̄dere. De hoc dabo vob̄ sil̄itu
dinē ad oculū de dnob̄ hoībus q̄ volūt
se ad aliā ciuitatē trāsferre. z oībus v̄
ditis tenēt pecuniā z sic ē q̄ in via p̄ q̄
hēnt trāsire sunt latrōes q̄ dep̄dāt zc.
Dicūt quid faciēm̄ de pecūia portāda
Dicit vnus bonū remediū ē p̄ cambiū
Dicit alter auar̄. absit pecūia mea ibi
mecū zc. S̄mār dep̄dat z morit̄ sa
me. alter v̄o recepto cambio vixit lete
z opulēter. Jā i p̄posito oēs nos o; trā
fire ad aliā ciuitatez. Ad heb̄. 9. Nō
hēnt̄ hic manētē ciuitatē zc. In transi
tu autē ē passus piculosus plen̄ latroni
bus. in quo oēs dep̄dant̄ pape. reges .
cardinales zc. s. in passu mortis. S; qd
facit prudēs. in mēsa numularioz que
sunt man̄ paup̄z ponit pecūia; suam
asscurata p̄ regē xpm. Ecce clausula.
Mat. 19. Da pauperib̄ 7 hēbis thesau
rum in celo. Ideo persone misericōdes
que hic faciūt largas elemosinas dādo
vestes .bladum. vinum zc. Dant z po
nunt in mensa cambij: z in paradiso i
uēnt̄ securitatem. anima portat litte
ram cambij in fronte scriptam. S; di
cit auarus. Non debet homo denudari
donec uadit dormitum d. Ego ponam
in testamento. O stulte. z nescis passū
piculosum. videtur ergo vobis si auari
cia facit perdere pecuniā. Eccl̄. 29.
Perde pecuniam propter frat̄ z ami
cum. z nō abscondas illā sub lapide i p̄
ditionem. Nō perdere pecuniam. Aliq̄
q̄ dant elemosinā credunt q̄ p̄datur.
Sed talis p̄ditio bona est etiā semia
toz videt̄ perdere grana. sed bona p̄di
tio ē z fructuosa. Jō dicit perde z non
abscondas illam sub lapide duro auari
cie i p̄ditionem. Jō b. 13. q̄n̄ icēpit perse
quutio p̄ xp̄iāos cogitauit se cito mori
turā. Jō anteq̄ veniss; ad passum picu

losuz fecit cābiū z posuit i mēsa z i ma
nibus paup̄z pecūiā: vocatis domicel
lis suis q̄s nutruerat ad seruitiū dei.
Ill̄ que voluerūt viuere i virginate di
misit aliqd vt possent viuē ēt cū labori
bus ear̄ ne eēt ociose. Alia; v̄o pecu
niam dedit viduis: orphāis: z captiuis
z solam domū sibi retinuit. Jō vrbāus
papa dixit de ea . Famula tua dn̄e q̄si
apis argumētosa tibi deseruit recipēs
flores ab exēplis scōz patrum z faciēs
fauū sc̄itatis. Morāl̄ imitemini eam.
quia de certo quicquid retinetis in pas
su erit dep̄datū ergo de quo viuetis
in alio mūdo . Si .n. pro ista modica z
miserabili vita z incerta tantū labora
tis. nunquid pro illa vita beata perpe
tua zc. Mortatis ergo ibi aliqd vnde vi
uatis. Ideo xps Mat. 5. Beati misicor
des q̄n̄ ipsi misicordiā p̄sequēt̄

Quinta p̄ditio est glorie ex inconstā
tia. Quando .n. homo incēpit bonam z
sanctam vitam vel in religione vel in
sacerdotio vel i m̄mōio. zc. homo va
dit ad paradysum recta via. Sed si illa
bona via dimittitur perditur gloria .
Dicat similitudo de cursoribus incipiē
tibus ardent̄ currere ad brauiuz qui
propter spinas dimittunt cursum z alij
precedunt z lucrantur. Ita accidit m̄
tis. O quot sunt religiosi qui ardent̄
incipiunt currere ad christum. qui in
capite cursus tenet coronam in mani
bus. i. animando clamat d. illud Mat.
xi. Venite ad me omnes q̄ laboratis z
onerati estis z ego reficiam vos. Sed
cauete a spina . Spine sunt derisiones
z truffe quas mali faciunt de bonis z
deuotis. Si vero ille timens dicat . O
miser omnes truffantur de me. dimit
tit propositum bone vite z perdit sic co
ronā gl̄ie. Alij dimittit̄ p̄pter modicā
ifirmitatē capitis v̄l stomachi vel tem
ptatōis dyaboli vel occasionis mundi
dicēdo. O miser ego nō cōsueui ista ha
bere zc. Jō dimittit bonam vitam zc.

Ecclesi. 2. Ne his qui perdidit substi-
nentiam et qui dereliquerunt vias re-
ctas et dixerunt in vias prauas. Et quod
facient cum inspicere inceperit dominus. scilicet in
iudicio particulari vel generali. Sed
beata Le. in vita sancta et fructuosa quam in-
cepit et terminavit de bono in melius usque ad
finem. et tunc habuit coronam per martirium
Postquam. n. preses uocauit sponsum suum
uocauit eam querens de sua conditione.
Que respondit. Sulte quis: quia uel queris de
conditione spirituali. De ista dico quod
sum christiana. uel queris de carnali. de
ista dico quod sum nobilis. Si dicat quare
respondit cum iniuria etc. Respondeo. quia ipsa
erat tam pulchra et ille erat luxuriosus
et timuit. ideo puocauit ipsum ad iram.
Et iudex. Tu es sortilega et fatilhera
quia peruertis corda gentium; ut per in uero
tuo qui mortuus est qui adorauit hominem
cruifixum. Respondit ipsa. Ego non sum sor-
tilega: sed opus est spiritus sancti. Tunc iu-
dex dedit sententiam; ut esset adusta ut sor-
tilega. Sed ut penam haberet fecit eam po-
ni in balneo sicco et ignito in quo steterit
per unam diem et noctem et orauit deus. quod pa-
rata erat mori. sed uellet prius distribuere
domum suam. Et fuit exaudita a domino
et non fuit in balneo mortua. Et erat
magna ratio. quia ignis luxurie illud
corpus non peribit. ideo nec ignis mate-
rialis. Ex quo miraculo multi conuer-
tebantur. Tunc iudex precepit eam de-
capitari. Que ter percussa non fuit mor-
tua. Et erat lex romanis quod in decapita-
tione non darentur nisi tres tetus. Tunc
amici receperunt eam dicendo. Filia quod
est hoc. Respondit Triduanas a domino po-
posci inducias ut domum meam ecclesiam
consecrarem domino. Quo facto expira-
uit et fuit coronata. Ideo eius exemplo
permanete in bona uita etc. Deo gratias.

In festo beati clemētis pape et mar-
tiris. **Q**uis putas est fidelis seruus et pri-
us. habetur uerbum istud textuali-
ter Mat. 24. et officialiter in ena-

gelio hodierno. Sicut festum et solennitas
presentis diei in sancta matre ecclesia est
vniuersi gloriosi et mirabilis martiris b. Cle-
mentis. ita et erit sermo noster. et habe-
bimus multas bonas doctrinas specu-
latiuas ad illuminationem intellectuum.
et morales ad correctionem uitiorum et in-
formatioem; uirtutum. Sed primo salutem
ego maria etc. Uerbum propositum secundum
intellectum quem uolo tractare indiget
declaratioem. Pro qua est sciendum quod regula
est et doctrina uniuersalis in theologia
quod dat et distribuit deus gloriam celestem
paradisi secundum bonam uitam quam homo
tenet in hoc mundo tanto. Ratio huius est
Non credatis quod ueniat ex aliqua obliga-
tione ex parte dei: quia deus non obligat
creature. sed ex gratiosa et uoluntaria
promissione sua: quia ita ipse promisit. De
hoc dabo uobis unam similitudinem quam
ipse tangit. Si aliquis dominus habet captiuos
qui seruiunt sibi. obligatur dominus dare
eis salarii; pro seruitio. nec dare eis he-
reditatem suam. Certum est quod non: quia
iam ex debito captiuus tenentur seruire
domino suo. Sed si dominus pie et gratiose pro-
misit captiuis dare salarii pro quolibet
opere: tunc tenentur non ex obligatione ne-
cessaria sed uoluntaria. Ita est de nobis.
Certum est quod sumus serui et captiuus christi san-
guine suo empti. 1. cor. 6. Empti estis pre-
tium magno. Pretium est sanguis christi. i.
pe. primo. Non corruptibilibus auro uel ar-
gento redempti estis de uana uestra con-
uersatione paterne traditionis: sed pretio
suo sanguine agni immaculati ihesu christi. Ex
quo. n. empti sumus captiuus sumus. ho-
nor est esse captiuus tanti domini et est ne-
cessaria gratiosa promissio. Si autem dice-
ret. Et iniqui estis captiuus mei: seruus
istis mihi: fecistis quod debuistis. aliter posuis-
sem uos in carcere inferni. Ecce aucto-
ritas. Numquid gratiam habet seruus ille
qui fecit que non puto Luc. 17. Sic et uos
cum feceritis omnia que precepta sunt uo-
bis dicite seruus inuiles sumus quod debuit

mus facere fecim⁹. hic tangit x^{ps} que
quid vobis dixi. S; ex sua voluntaria z
gratiosa ordinatione nō vult q^d sine sa
lario seruiam⁹ sibi. imo pro quolib; bono
opere q^o tuncq; modico amore sui fa
cto vult dare salariū. z q^oto sunt melio
ra. z maiora tāto maius salariū. Ecce
auctoritas. Nōrius fuit b. Mat. maior
de tota exceptione Mat. is. Fili⁹ homi
nis venturus ē in gloria patris sui cum
angelis suis z tūc reddet vnicuiq; s^um
opera eius. Ecce ergo vnde vēit retri
butio. Cum ergo b. Cle. m^o. gloriosus ī
hoc mūdo fecerit m^lta opera virtuosa
z meritoria z fuit ī vita ap^lica. ideo
possumus cogitare q^d habuit magnam
remuneratōem in paradiso. De hoc q^o
rit thema q^o est interrogatio admirati
ua de maximo p^omio glorie b. clementis
propter egregia merita vite sue. Quis
putas mō est in gloria: Ex p^odicta regu
la b. clemens qui in hoc mūdo fuit x^{pi}
fidelis seruus z prudēs. Patet thema.
Et tangit tres maximas virtutes z ex
cellentias. zc.

Prima ē credulitas dīnal^{is}: Ibi fidelis.
Secūda humilitas cordialis. Ibi seru⁹.
Tertia sagacitas virtual^{is}. Ibi prudēs.
Ratio. dicit thema admiratiue quispu
tas ē fidelis seruus z prudēs.

Dico p^orio q^d b. clemēs habuit creduli
tatē dīnalē q^z fidelis. Ille dicitur fi
delis deo qui firmiter credit veritates
fidei per deū incarnatū reuelatas: z se
cundū q^d fides x^piana tenet z p^ostetur
Istam habuit b. clemens. Nō qualiter
venit ad istam credulitatē. Dicit eius
y^ostoria q^d tempore ap^lorum b. clemēs
erat ī roma que tūc flozebat. filius ma
gni dⁿⁱ sed nūquam vidit parentes su
os: de quib⁹ audiebat multa a narzati
bus z desiderabat eos videre: z deside
rabat scire si erat alia vita q^z adhuc gē
tilis: Et cum esset bonus p^hs dicit y^osto
ria q^d diligēter ibat per scolas z moue
bat questionem si erat alia vita. vel si

quando moriebatur corpus moriebat^{ur}
etia; anima. Et quando cōcludebatur
pars negatiua recedebat tristis. quan
do autem alio argumēto insolubili cō
cludebat affirmatiua q^d. s. erat alia vi
ta in qua anime viuebant: erat multū
letus. Dicēs o adhuc videbo parentes
meos. Ad praticā. Tunc tēporis in ro
ma erant. s. scole principales. s. tres
phoz z due theologoz. In scolis leguz
non curatur de immortalitate anime. de
scolis phoz habet act. 17. Prima scola
erat de epicuris eoz magistro vocato
epicurio. Iste tenebat q^d felicitas ho
minis consistit in delectatōibus carnis
s. comedere. bibere. dormire. luxuriā
facere. Isti nō credebant aliā vitam.
Et sumebāt fundamentū auctoritate
illius magni phi salomonis qui in libro
Eccles. 3. Dixi in corde meo d^o filiis ho
minū vt probaret eos deus. z ostende
ret similes eē bestiis. Idcirco vn⁹ est
interitus hominis z iumentoz z equa
vtriusq; conditio. Sicut morit homo
sic z illa moriūtur. Similr spirant om
nia z nihil habet homo iumento ampli⁹
zc. Fortis auctoritas ē nisi bene intel
ligatur. z multi errant hic. Verum est
q^d salomon dicit istā auctoritatem: sed
ipsemet in ipso libro declarat quō in
telligitur d^o. in multis locis dicti libri.
Vidi cuncta que sūt sub sole. Ania au
tem rationalis nō fit sub sole. s. virtu
te solis nec influentiarū nature vt ani
me iumentoz: quia non est effectus so
lis nec celi zc. sed fit supra soles. s. vir
tute dei zc. qui eam creat zc. Salomō
autem loquitur solum de sensualitate.
z de his que habent esse sub sole z iste
ē intellectus verus dicte auctoritatis.
B. autem clemens audiens istam opy.
tristis recedebat. Secunda scola erat
stoycorum qui tantum felicitatē huma
nam ponebant in honestate virtuali
Isti erant aliquantū meliores. Viue
bant discrete. iuste. z prudenter tēpate

et fortiter contra inclinationes carnis humiliter. Sed aliqui eorum dicebant quod anima moriebatur cum corpore simul. et consequenter quod tota felicitas erat in hoc mundo viuendo virtuose et moraliter. Unde decipiebantur in hoc: quia quando aliquis moriebatur non videbatur aliquid exire de corpore hominis sicut nec de corpore bestie quantumcumque obseruaret. Sed ecce hic deceptio eorum: quia anima quam diu est in corpore non potest videre nisi corporalia. Ratio quod vellum carnis impedit: Verbi gratia. Si ego tenerem vitreas rubeas quicquid viderem esset coloris rubei. Ita est et anima. Quando diu. n. est in corpore non potest videre nisi corporalia sed dimissa carne statim videt spiritus angelicos bonos et malos et animas. infernum purgatorium celum etc. Ideo apostolus i. cor. i. 7. Videmus nunc per speculum in enigmate tunc autem facie ad faciem. Aliqui alij dicebant qui erant de ista secula melius quod est alia vita ut in Seneca. Dyogenes. Aristoteles. et multi alij facientes istas rationes. Tertium est quod dominus potens sanctus et iustus suis bonis seruitoribus dat remunerationem malis autem seruitoribus dat punitionem. Cum ergo propria causa uel princeps sit dominus potens sapiens et iustus. Ideo etc. Cum ergo boni in hoc mundo non remunerentur imo multi boni habent hic multas miserias et desolationes nec mali puniuntur imo habent hic multas consolationes. ergo dicebant ipsi oporteret dicere quod alia vita est in qua boni premiantur et mali puniuntur. Quando beatus clemens audiebat ista consolabatur sperans uidere parietes. Tertia secula est peripatheticorum qui ponebant felicitatem humanam in ueritate intellectuali. De ista erat Aristoteles. Plato. Socrates Anaxagoras etc. qui semper studebant ad cognoscendam ueritatem. Isti tenebant quod erat alia vita in qua anime uiuebant faciendo unam rationem quam tangit philosophus in libro de ani-

ma. scilicet quod substantia spiritalis qualis est anima rationalis non accipit esse suam nec uiuere nec durationem a re corporali. imo ipsa concitat rei corporali esse uiuere. et durare. Cum ergo anima rationalis sit substantia spiritalis ut patet per intellectum eleuatum super omnia corporalia. et nihil recipit a corpore imo dat esse corpori. Anime autem iumentorum recipiunt esse a corporibus. Ideo desinentibus corporibus desinant esse. Sed non sic de anima rationali. Ista ratio consolabatur multum beatum Cle. quod isti erant maiores philosophi sed non erant christiani. Quarta secula est iudeorum. Et ista est theologie in qua inuenit duas opiniones scilicet quod erant due secte iudeorum. scilicet saduceorum et phariseorum. Saducei non credebant aliam vitam quod moyses non fuit loquutus de alia uita promittente gloriam bonis nec penas malis. sed omnes promissiones facit in hac uita in signum. Sed errabant in hoc: quia lex moysi solum fuit ordinata ad finem regis messie qui fuit finis et terminus illius legis. Ideo nihil promittebat in alio mundo quod hoc spectabat ad messiam. Ideo moyses non fuit loquutus de alio mundo. Mirum est quod moyses loquutus fuit de creatione iumentorum et nihil dixit de creatione angelorum. Ratio. quia loquebatur populo rudi confidens quod rex messias declararet ea que sunt alterius mundi. Ecce quare saducei errabant. Ideo dixit christus Mar. 12. Erratis nescientes scripturas neque uirtutem dei. Alia secta erat phariseorum. Et isti credebant aliam vitam. Quinta secula erat christiano rum. Primus qui legit theologia in roma fuit beatus Barnabas et post legerunt ibi Petrus et Paulus qui clare dicebant predicabant et declarabant quod est alia uita in qua boni a deo premiantur et mali puniuntur. O dicit beatus Cle. isti bene dicunt sed male probant. Et illi. Non probamus. expecta modicum. Et postquam predicauerunt de alia uita in signum probationis su-

scitabant aliquem mortuum eis porta-
tum facientes redire animam de alio
mundo. Ecce ratio et argumentum inso-
lubile. Cogitare quomodo b. Cle. inter-
rogabat fascitatum unde venerat. et
quid in alio mundo viderat. Et illumia-
tus ex doctrina huius scole credidit fir-
miter et baptizatus est. Ecce quomodo b. Cle.
venit ad credulitatem diuinalem: quia fi-
delis: Et potest dici illud. 1. cor. 4. hic. s.
rome iam queris inter dispensatores
ut fidelis quis iudicatur. Moraliter habe-
mus doctrinas ex quo habemus certi-
tudinem infallibilem quod est alia vita bonis
gloriosa et malis dolorosa. Instruimur
ut hanc vitam recipiamus tanquam vitam
per quam transimus. Aliqui intrant per por-
tam natiuitatis. et alii exeunt per mor-
tis portam ubi sunt homines et mulie-
res qui erant modo sunt mille anni etc.
Quomodo debemus ergo nos hic pre-
parare. Ideo dicit scriptura sapi. 3. Ju-
storum anime in manu dei sunt et non
tangeret illos tormentum mortis. visi-
sunt oculis insipientium mori illi autem
sunt in pace ergo stulte ut dicitur. Job. 20.
Noli esse incredulus sed fidelis.

Dico secundo quod b. Cle. habuit humilita-
tem cordialem: quia seruus. hoc nomen
seruus est humilitatis. Ultis cognosce
re suam humilitatem. Scien est quod post
quam b. Petrus apostolus predicauit cir-
ca 32. annos post christi ascensionem. deus
reuelauit sibi mortem. Qui congregatis
christianis in roma dixit. Certum sum quod velox
est depositio tabernaculi mei secundum
quod et dominus noster ihesus christus significauit
mihi. Ideo velle tenere modum quem
christus tenuit ante suam passionem quod dicitur
me successor suo. Ita volo ego facere.
Notifico vobis quem reputo ad hoc suffi-
cientem et nominauit beatum clementem
eminentia sapientie sanctimonie et po-
tentie ad faciendum miracula. Et beatus
Cle. cepit se totis viribus excusare. Mo-

do notate hic magnam sanctitatem bea-
ti Cle. quia quando sanctus petrus di-
xit ista verba adhuc viuebant aliqui
apostoli ut beatus Johannes et Iacobus
minor. et multi discipulorum ut lucas
etc. et nullum nominauit nisi beatum
clementem in quo concluditur maxi-
ma sanctitas vite et excellentia beati
clementis Sed ipse excusauit se humi-
liter. magis voluit esse seruus quam domi-
nus iuxta consilium christi d. Mat. 20.
Quicumque voluerit inter vos maior
fieri sit vester minister. Quicumque vo-
luerit inter vos minister esse erit ve-
ster seruus. Mortuo ergo beato petro
christiani. prelati. et episcopi congrega-
uerunt se ad eligendum. Et licet nun-
quam nominaretur hoc nomen cardi-
nalis. Jam tunc habebant officium et
vni proposuit quomodo vicarius chri-
sti b. petrus obierat et ecclesia erat si-
ne pastore et capite et ideo quod eligerent
dixit alius. quomodo b. petrus nobis
declarauit et nominauit successorem
suum beatum clementem. Ideo per com-
munem inspirationem eligimus eum.
B. autem clemens volens hoc impedi-
re surrigit d. Domini Verum est quod b.
petrus me nominauit. sed non me fe-
cit papam. nec expedit ecclesie aliquo
modo quod ego sum. Ratio. quia si ex no-
minatione beati petri vos me eligitis
intrabit consuetudo in ecclesia dei quod
papa ante quam moriatur sibi eliget suc-
cessorem et paulatim veniet corruptio
quod fiet per successionem carnalem. quia
papa eliget nepotem suum vel filium.
Ideo responderunt omnes Bene. be-
ne. Et fuit determinatum quod ipse non
eligeretur. sed quod eligerent illum quem
b. petrus non nominauerat. Itaque mor-
tuo lino congregati sunt etiam ad elige-
ndum clementem. qui vicit eadem ratio-
ne et elegerunt clerum. Quo mortuo co-
gregati ad electionem et elegerunt cle-
mentem. dicendo pro certo expedit

sacrificare uoluntati beati petri nec
 ualuit excusatio. quia iam duo trāsue-
 rant. Et factus fuit papa. Si tantum
 facerent se mō rogare nō esset unq̄ scis
 ma i ecclia. Potius eligebat ut eēt oī-
 um seruus. q̄ pōtifer sūm. Bñ tēbat
 p̄siliū scripture. d. Eccl̄ci. 3. Quāto ma-
 ior es. s. i scia l' potentia scitate zc. hūi-
 lia te i oibus. Moralr instruit hic cle-
 rici z layci: clerici ne curēt de p̄latione
 Rō qz mō ingerūt se oēs. Rō ē. qz mō
 non p̄siderāt piculum nec onus ut anti-
 qui scī: sed honorē z reddit. Oppositū
 de antiq̄ scis: qz dicit scriptura Sap.
 6. Iudicium durissimū in his qui p̄sūt
 fiet. exiguo. n. cōceditur misericordia.
 potētes autē potēter patiet. Nō iudiciū
 durissimū fiet eis. Dur de corpe. dur
 de opib' p̄sonalibus. Durissimū d' oī-
 bus sue dyocesis. Itē layci hēnt et hic
 doctrinam. Mō q̄libet festinat ad hēn-
 dum regimē cōitatis. Et sunt multi q̄
 nesciunt regere suā p̄sonā. nec domū
 suam: z tñ uolunt regē ciuitatē totam
 cum tñ esset fugiendū. Sed nō cōside-
 rant onus nec periculum sed gl̄iam: qz
 oēs dicent. Dñe z tenebit manum i fa-
 rina. Itē ut b. petrus in. 5. capi. sue. 1.
 epistole hūiliamī sub potenti manu dei
 ut uos exaltet i tpe uisitatiois zc.

Dico tertio. q̄ habuit sagacitatē corpo-
 ralem uel virtualē. qz prudēs. Pruden-
 tia fm p̄m. 6. ethicor. stat in ordinan-
 do p̄ueniēter res in debitū finē. Patro-
 nus siue nauta maris d̄ prudens qui
 nō obstante fortuna maris z p̄traditio-
 ne ventor ducit nauem ad portum in
 quē tendit. Sic et de nobis. Finis n̄r
 pp quē finaliter sumus creati ē habere
 eternā gloriā. La'r ergo debem' vi-
 tam nostram gubernare ut ad uitā p̄-
 ueniamus nō obstātibus inclinatioib'
 carnis. occasionibus mūdi. z temptati-
 onibus dyaboli. Unde ordinātib' res
 ad se ipsos. ad bursam uel ad domum

d̄ illud ysa. 5. Ne qui sapiētes estis in
 oculis uestris. z coram uobismetipsis
 prudentes. Dicitur cognoscitis talem.
 quid uobis uideatur. Dicūt. z quomodo
 est prudens. z quomodo sciuit congre-
 gare. ego uidi patrem suum nihil habē-
 te; zc. Ne qui sapientes estis zc. Nota
 quomodo b. Cle. uitam z doctrinam
 suam z mortem ordinauit in gloriā dei
 Nota eius exilium z passionē pro chri-
 sto. Ecce qualiter sciuit nauigare tenēs
 consiliū beati petri. d. in prima. 4. ca-
 pitulo. Omnium autem finis appropi-
 quabit. Estote itaq; prudentes. Mo-
 raliter instrumur hic ut ordinemus
 uitam nostrā z opera. quia nescim'
 diem: neq; horam zc. Rogemus deū
 Amen.

In festo beate caterine uirginis z mar-
 tiris.

Profert de thesauro suo: noua z
 uetera zc. Mat. 13. Secundum
 q̄ tota solēnitas hodierna z of-
 ficium est beate caterine. Ita erit z ser-
 mo noster. z habebimus magnas spe-
 culationes intellectuales z bōas istru-
 ctōes morales. Salutes p̄r' uir. ma-
 zc. Pro declaratione uerbi z introduc-
 tione materie predicāde. Sciendum ē
 q̄ christus uolens dare modum z doc-
 trinam discipulis suis quomodo debe-
 rent predicare per mūdum z disputar.
 dedit eis talem regulam. Mat. 13. Om-
 nis scriba doctus in regno celorum si-
 milis est homini patrifamil. qui p̄fert
 de thesauro suo: noua z uetera. Scr-
 ba est nomen equiuocum q̄ dicitur ut
 ab officio scribendi uel a noticia scrip-
 ture. z isto mō sumit hic. Omnis scri-
 ba doctus zc. Regnum celorum dicit
 scriptura scā: Ratio. Sicut enim celus
 empireū p̄tinet secreta fidei q̄ nos hic
 credim' p̄t de' nobis reuelauit z ad
 ex̄uidem' solē z lunā z stellas. lic; nō

videamus secreta interiora: ita diuina
scriptura continet secreta fidei sub sen-
su literali & tres sensus mysticos v3 ale-
goricum & figurale. tropologicum & mo-
ralem. & anagogicum & supernale qui non
vident. 10 dicitur celus. Auctoritas. Mat.
13. Simile est regnum celorum thesauro ab-
scodito in agro quem qui inuenit homo abscodit
et. Ager est sacra scriptura. laborato-
res istius agri fuerunt apostoli. martires. &
fessores et. Infra cuius sensum literalis
est thesaurus diuine cognitionis quem qui
inuenit homo abscodit. s. in corde. & emit
agrum illum. vendendo omnia que habet
vel dimittendo ut teneat vitam eternam
quod aliter iste thesaurus scripture sacre
non potest haberi. Ideo videtur in religio-
nis. quia quando sunt pauperes predicant
cum gratitudine: quando vero abundant per-
dunt gratiam. Ideo oportet vendere omnia
nolle aliquid de mundo ut possit emere
thesaurum sacre scripture. Iohannes dicit. Dis-
scriba doctus in regno celorum. i. in sacra
scriptura: filius est hominis patrisfamilias. datus
casus est & numeri singularis secundum gre-
casi declinationem. Quis est iste homo pater
familias. nisi Christus qui est pater vniversalis: Alii
qui dicuntur patres particulares ut geni-
tor: vel confessor. vel primus. Sed pater
vniversalis est Christus qui format animam & cre-
at corpus: baptizat & audit confessiones
Mat. 23. Patrem. s. vniversalis noli te vo-
care vobis super terram. vnus est enim
pater vester qui in celis est. huic patri homo
dicitur esse filius. s. predicando doctrinas noui &
veteris testamenti. licet vetus testamentum non ob-
liget nos. tamen omnia in figura pertingebat illi.
Canticorum. 7. Loquitur spiritus. s. Christo homini
Dia poma noua & vetera. i. auctori-
tes nouas & veteres dilecte mi seruaui
tibi. Sicut ergo Christus in suis predicationi-
bus & disputacionibus cum iudeis serua-
uit regulam. quod cum doctrinis noui testamenti.
Ita omnis scriba doctus cum doctrinis testamenti.
Ita regulam tenuit b. ca. que fuit in magis
& subtilibus disputacionibus & predicationibus

& cum auctoritatibus noui & veteris te-
stamenti. Ideo de ea dicit thema. profert
de thesauro et. Inuenio quod b. care. fuit
in magnis & strictis tribus disputacioni-
bus. & in omnibus deus dedit sibi victoria;

Prima fuit domestica secretament.

Secunda philosophica apertament.

Tertia tyrannica terribelment.

Sed ipsa cum auctoritatibus noui & veteris
testamenti habuit victoriam et. Iohannes dicit thema
profert de thesauro suo noua & vetera.

Primo. n. disputauit cum matre sua.

Secundo cum quodam sancto here-
mita. Tertio cum virgine maria.

Et ecce qualiter b. Chaterina habuit qua-
tuor excellentias. Prima nobilitas ge-
neris: quod fuit filia regis cipri. Secunda pul-
critudo maxima corporis. Tertia sapientia
intellectualis: quod pater voluit ut adisce-
ret artes liberales. in quibus tamen pre-
cavit quod nullus cum ea audebat disputare:
habebat. n. intellectum valde clarum.

Quarta erat ditissima: quod cum esset. 12.
annorum obiit pater & ipsa remansit heres. Et
ex istis quatuor fama sua extendebat
per orbem. In tamen quod filius imperatoris rome
voluit eam in uxorem. & misit nuncios su-
per hoc ad matrem. de quibus mater fu-
it multum gauisa: quod mundana erat et.

Et nunciavit filie. Que respondit. Mater
mea placet mihi pro bono communi re-
mi habere vix ut dicitis. s. sicut dicit
tis. fama est de prudentia mea. ideo nullo
modo ducam vix nisi prius videam eum: quod
societas viri & uxoris non est vnus dies
sed ad semper et. Et mater replicat.

Et nunquam est licitum vos ire romam vel ipsas
huc venire ad videndum. Absit. Ideo et.

Respondit matri. Mater mea vos scitis
quod multi sunt defectuosi: vel quia sunt
fatui vel infirmi. Ideo nunquam ducam vi-
rum nisi videam prius. Et mater. Nunquam
fuit filia quod mulier respiceret virum et.

Respondit filia. Ubi esset sapientia mea
Sapientia. n. dicitur ut homo sciat se
regere & gubernare. Et nullus emit

cartuz; i sacho. Et mater. Filia qd ergo
rñdebimus iperatori. Quales excusa-
tiones. Rñdit. Sicut vobis placuerit:
qz ego nullo modo cōsentirem nisi eū
viderem. Ecce disputatio domestica.
Mater vero anxia cogitavit vt p quen-
dam senem heremitā eā ad m̄monū
īduceret. Propter qd fuit siml b. cate.
z heremita. Cui dixit heremita. Audi-
ui qd filius imperatoris vult vos i vxo-
rem. hoc erit magnū bonū nō solū vo-
bis sed et regno v̄ro. Rñdit. Sicut di-
xi matri mee. Ita et dico vob qd placet
mibi m̄monū. sed oz prius me vide-
virum quem recipiā al' zc. Tunc scūs
heremita a deo inspirat' cogitavit tra-
ctare aliud matrimonū. Nā tunc btā
cate. erat infidel'. z heremita dixit sibi
quō seruebat vni dño qui dī ihus xps
qui est tante potentie sapiētie z pulcri-
tudinis qd sol et luna mirantur. hz ma-
trem virginem zc. Vellentis istū in spō
sum? Rñdit b. cate. qd primo vellet euz
vide-'. Tūc heremita. ergo sola dormia-
tis ista nocte in camera sine cameraria
zc. z orabit' genib' flexis d. virgo ma-
ria per vestra cortesia oñdatis filium
vestrum mihi. z ego ex alia pte euz ro-
gabo vt vobis oñdatur. Et ipsa iā ph'
locapta de iesu recessit ab heremita cū
desiderio expectās noctē z orauit ca-
meram suā. lz camera filie regis semp
sit ornata: z accendit cereos z posuit
se in orōne. z rogauit virginē ut oñde-
ret sibi filiū que; tūc heremita sibi lau-
dauerat. Dicatur quō virgo maria cū
imēso lumie sibi apparuit angel' z vir-
gibus associata. Cogitate delectatōz
z maritatōem b. catherine tota stupida
de tanta pulcritudie. Ad quā vgo ma-
quare vocastis me? Quid vultis? Rñ-
dit. Ut oñdatis mihi filiū v̄ru. Et vir-
go. Placet mihi. Et eleuato mantello
ostendit sibi filiū etatis. i4. annoz. vel
v. d. Ecce. Vultis eū. B. cat. tota igni-
ta amore. rñdit. O bñdicta non vt sim

etius spōsa sed ancilla. Et ait virgo ad
filium. Et vos fili vultis eam. Rñdit.
Nō qz turpis ē. Et subito tota visio dis-
paruit. Et ipsa tota disconsolata reman-
sit de verbo xpi. cū reputaret pulcrior
de mundo. Et in crastinum de mane
iuit ad heremitam narrans sibi oīa p
ordinem. Et heremita cepit quasi ridē.
d. Veritatē dixit vobis. Vos. n. filia in
corpore estis pulcrior de mundo. s; nō
in anima. Sciatis filia qd aīa est scā ad
dei imaginem: quia est vna habēs tres
potentias seu virtutes. z declarauit si-
bi ministeriū trinitatis. Sed quia iute-
ro creata est recepit maculā. sic si yma-
go submergeret in cōcha plena in cau-
stro deturparet z macularet tota. Ita
est de anima. Et cum anima vestra sit
adhuc maculata. ideo xps qui videt nō
solum corpus sed et aīam dixit qd estis
turpis. Et cate. O pater est aliqua me-
dicina vt possim me lauare. Rñdit her-
emita. Ita. baptism' qui ab ipso pp hoc
est ordinatus. Et instruxit eam in fide
catholica. Et ipsa requirente baptizauit
eam. Et dixit sibi qd iterum oraret i no-
cte sequenti z faceret sicut in precedē-
ti nocte. Et ita fecit. Et virgo apparuit
sibi vt prius zc. Et qñ dixit virgo filio
placet vobis. rñdit. Ita. quia modo est
pulcra. Tē potuit sibi dicere illud Lā.
4. Tota pulcra es amica mea. tota p̄-
era es. z macula non est in te. Tunc
virgo maria tradidit anulum b. cate.
z despōsavit eam filio suo. Ecce hic vi-
ctoriam prime disputationis secreta.
quia fuit sponsa xpi. De nulla alia san-
cta legitur simile. licet enim oēs virgi-
nes honeste: z omnis anima sancta sit
sponsa xpi. non tamen euz tal i solenni-
tate uidendo xpm nec cum ā nullo zc.
Et poterat tunc xps dicere beate cate.
illud Sapi. 8. hanc amavi z exquisiui
a iuuentute mea z quesui sponsam mi-
hi eam assumere: z amator factus suz
forme illi'. Moraliter hic pro mulieri

bus. Cogitate hic rationabiliter q̄ vir
go maria postq̄ desponsauit eos. dedit
sponse doctrinam filij z moduz quomō
gubernaretur se uocaliter uel mentali
ter vt sibi placuit z dedit sibi. s. doctri
nas vt esset digna ueniēdi ad nuptias
glorie celestis z se conseruaret ī amore
sponsi sui. Prima q̄ esset humilis sicut
sp̄sus semp̄ uoluit esse hūilis. hoc mō
filia fora deponatis ornāmēta vana.
coronas z iocalia. canisias. perles zc.
q̄to. n. eritis humilior tātō magis pla
cebitis sponso uestro. Sponsus. n. ue
ster h̄z p̄trarias cōditiones hoīuz z do
minoz mūdanoz qui in suis sponsis uo
lunt pompam zc. non sic filius meus.
Sec̄da. q̄ scitis misericors ut sp̄sus ue
ster q̄ semper fuit misericors dans oīa
aurum z argētū. nil sibi retinuit. sic
enim placebitis sibi. Tertia. q̄ cauea
tis a societate mala d. Noueritis filia
q̄ filius meus ē valde zelotipus: quia
sicut semp̄ fuit uirgo z uoluit nasci de
matre uirgine diligit singulariter uir
ginitatem. nō curetis ducere specialē
nec respicere hoīes qz de vno aspectu
est zelotip̄. In curia uestra hēatis ho
mīes z mulieres senes. Quarta. noue
ritis filia q̄ filius meus fuit magne ab
stinentie. tantum semel comedebat in
die. nō curans zc. Jō uos filia uirtutis
los. cap̄s pdices zc. Nā uirginitas siue
abstinentia conseruari nō potest. Qui
ta sponsus uester fuit semper diligens
orando. predicādo. Ita uos filia oretis
z legatis non in libris gentiliū phoz
sed euangelioz. z sic conseruabitis
uos in amore sponsi uestri. z ī breui fa
ciemus nuptias in celo. Recte poterat
dicē uirgo maria illud. 2. cor. xi. Emu
loz enim uos dei emulatōne. despondi
enim uos uni uiro. Promitto uobis q̄
b. cate. optie fuanit ista cōsilia ex q̄ sci
uit pditōes sp̄si. Jō d̄ ea p̄t itelligi.
illd. 1. cor. 7. M̄r̄ inupta z uirgo cogitat
q̄ dñi sunt. vt sit sancta corpore z spū.

Secunda disputatio fuit phica aperta
ment. Dicatur quomodo tunc tem
poris quidam impator maxentius no
mine. non tamen romanus. sed ultra
mare occupauerat sibi totum munduz
z morabatur in ciuitate alexandrie z
persequabatur xp̄ianos vt adorarent
ydola uel q̄ morerētur. qui ī templo sa
crificabat ydol. B. aut cateria tota ar
dens amore sui sponsi accessit ad euz:
z intrepide dixit imperatori. Impator
de bōa ratione debui tibi exhibere ho
nozem sed non feci. quia non factis re
uerentiam creatori tuo qui est in celo:
sed adoras ydola in quibz demōes ha
bitant. Quomodo tu potes credere q̄
ibi sunt dii nec ibi sit aliqd diuinitatis.
Eleva oculos z cognosce q̄ ille qui crea
uit celum z terram est deus solus. v̄d
ordinationem solis: z lune. z stellarū
in zodiaco. z ipsa que mirabiliter scie
bat istam artem. dicit. Cogita prouidē
tiam diuinam que toti mundo prouidz
zc. Quomodo potes adorā ydola que
arte humana sunt facta. De hoc impe
rator indignatus cepit beatam cateri
nam z incarcerationam eam. z uoluit ha
bere consilium quid esset de ea fieri. Et
fuit sibi dictum q̄ erat sapientissima.
z si per rationem posset uinci esset ma
ior victoria q̄ per tormēta z multi xp̄ia
ni sequentur eam z placuit imperatori.
z misit per omnes prouincias. z voca
uit. l. rethores in oī facultate acutissi
mos. nescientes tr̄ cam eorum uocatio
nis. Lunqz imperator dixisset eis. q̄
erat vna nobil̄ domicella que dixerat
quod dii nostri erāt demones. z q̄ non
est nisi vnus deus creator celi z terre
Et licet possem eam superare tormētis
sed tamen magis uolo ut per rationez
uicaf. Jō dico uobz z p̄mitto zc. si eā
dem rōne sup̄ar potestis. Un̄ at̄ eoz ī
superbiā eleuatus dixit. O magnuz im
peratoris consilium. ut ob unius puel
le conflictum zc. sed tamen ueniat ut

cognoscat se non vidisse sapientē p̄ter
hodie. Et alter dixit veniat puella ve
niat: qz qñ videbit cognoscat qd̄ nūq̄
vidit nec audiuit sapiētes nisi mō. hīc
ē. n. nos scīe totius m̄di seu orbis. An
gelus aut̄ dñi in nocte apparuit beate
caterine oranti ex pte sponsi sui confor
tans eam. z reuelavit sibi de disputati
one fienda. z q̄ tota ciuitas īteress; dis
putationi. Dicatur quō ī crastinū con
uenerūt oēs rethores ī aula īperatoris
Et īperator fecit venire bt̄as; caterinā
ī medio eoz. Cū aut̄ oēs tacerent. īpera
tor dixit. Qñ nō dicitis aliquid? Et vn̄
rethor r̄ndit. Nos venimus docere. īs
ponat p̄clusiōes. Ad quā īperatō. Illō
q̄ videtur de dijs dicas hīc mō. R̄ndit
b. caterina. Male ordinasti īperatoz
belli tot mittere sapiētes p̄tra vnā pucl
lam. z eis fecisti magnas p̄missiones
si me supauerit. z mibi nihil p̄mittis
Sed nolo aliquid a vobis: s; a dño ihu
x̄po. Et statim vnus rethor supbe dixit
Ecce de quo loquit̄ de quodā hoīe cru
cifixo tradito a suo discipulo. Nos speza
bam⁹ q̄ diceret altissima de astrologia
R̄ndit b. caterina. Ego īcepi loqui d̄ eo
qui ē p̄cipiū oīum opoz: qz d̄ priorib⁹
prior ē speculatio. Cū ergo x̄ps sit prin
cipium oīum rez zc. z p̄hs cū īdignatō
ne sp̄itus voluit r̄ndere. Sed dixit b.
caterina nō cū sp̄i: nec ira. Ira. n. impe
dit aūm: ne possit cernere verum. Et
p̄hs ait īperatozi. Ecce quid dicit dñe.
qz iam est ī cōtraditōe: qz dicūt x̄fiani
q̄ ille iesus h̄uit p̄ncipiū a quadā mu
liere. quō ergo ē p̄cipiū oīum rez. R̄ndit
b. cate. Dico q̄ dñs meus ih̄s x̄pus
ē homo ver⁹ vt alij. natus d̄ matre vir
gine opatione sp̄is sancti: z h̄uit p̄nci
pium essendi hoīem nō tñ essendi deuz;
qz iam erat deus eterna. sicut de te
p̄he. si rex vel īperatoz faceret te militē
modo tu inciperes eē miles. nō tñ mō
īciperes eē homo. O dixit īperatoz ista
ē magna rō z p̄hs obmutuit. Alius p̄hs

arguit d. Probo q̄ cecidistis in errore
fm̄ phiam. Regula ē phie. q̄ finiti ad ī
finitū nulla ē p̄portio. certū ē q̄ hō ē fi
nitus. de⁹ aut̄ infinitus. ergo nulla ē p̄
portio. ergo attēdatis quid dicitis z re
uocate quid dixistis. R̄ndit b. cate. Ue
rum ē q̄ finiti ad īfinitum nulla ē p̄pō
tio mensuratiua l; causatiua bene vel
cōtentua. Ita ī x̄po deo z hoīe nō ē ibi
p̄portio humanitatis ad diuinitatē mē
suratiua. sed causatiua: qz diuinitas ē
cā humanitatis z cōtentua: qz supposit
um dei cōtinet humanitatem. Iste rō
nes seu argumēta tangūtur ī eius ysto
ria seu legenda que ē barchinone. Et
p̄hs non potest replicare. Alius p̄hs
dicit. Vos dicitis q̄ ille iesus voluit ī
carnari: nasci: z pati zc. pro saluatione
hoīum. Contra. Frustra fit p̄ plura qd̄
potest fieri per pauciora. Certum est q̄
si ille iesus erat deus. solo v̄bo poterat
saluar̄. quid ergo oportet tot. R̄ndit b.
caterina. P̄he qui dicitis qz frustra fit
zc. Uerū ē si ita bene fiat. Sed aliqua
sunt que cū magno labore fiūt que su
bito nō ita bene fierent. Sed certū est
q̄ ī deo nulla est qualitas sed sua mise
ricordia. z iusticia n̄ sunt qualitates ac
quisite in deo. sed sua essentia z ī oib⁹
suis opibus oñdit simul suam misericō
diam z suam iusticiam: qz sicut nō p̄t
dimittere se nō etiam potest dimittere
suā misericordiā nec iusticiam. Si enī
solo verbo saluaret oēs: maxima mise
ricordia fuisset. Sed vbi esset sua iusti
cia? Si vero dānasset oēs. fuisset maxi
mus rigor iusticie. Sed vbi fuisset sua
misericordia? Itō voluit īcarnari: nasci
z pati. vt simul apperet sua misericor
dia: vt ipse amore nostri patētur qui ī
nullo demeruit. z sua iusticia solueret
p̄tium iustum. s. sanguinem suū p̄ n̄ra
redēptione. Et p̄hs non habuit replica;
Alius p̄hs dixit vos dicitis q̄ est vnus
deus ex vna parte: z ex alia dicitis q̄
sunt tres persone zc. Ecce hīc p̄dino

manifesta: quia quot sunt supposita tot sunt
essentie. Respondit beata chaterina. quod sit vnus deus
non est dubium. sed quod sint tres perso-
ne. pater filius. et spiritus sanctus ostendo ad
oculum in sole. vbi est quasi pater generans
substantia solis: quia qui generat pater po-
test dici. Que substantia solis de se gene-
rat radium. genitus potest dici radius. et sic
filius. Et tunc substantia et radius emittunt
calorem. Sic pater et filius spirant spiritum
sanctum. Et sic hic de sole potest dici perfectio
de deo: Alius dixit. Ista puella est loquax
et non ligauit se. et dicit ut vult. Nam cre-
do quod stultior gens mundi sunt christiani.
Primo quia adorant panem et comedunt
illum quem dicunt deum esse. Ecce stulti-
cia. Nec mundus potest sustinere hoc se.
Respondit b. chaterina. Nos non adoramus
panem sed christum: intra hostiam quia dictis ver-
bis a christo ordinatis. virtute diuina non
remanet ibi panis. sed corpus christi continetur
infra illam cortinam albam quemadmo-
dum impator in templo stat infra corti-
nas et adoratur a militibus sed non videatur.
tamen creditur ibi esse. ita et nos. Item
quando frangitur hostia in tribus partibus
quemadmodum in passione humanitatis
fuit diuisa in tres partes. scilicet sanguinis cor-
poris et anime. Nec frangitur deus. ut si fra-
gitur speculum non frangitur imago. Di-
cebant multi. magnam rationem habet ista
domicella. Item christus non est ibi cibus
quod in stomacho corporis recipiat digestio-
nem sed in modum ignee caritatis se.
Alius dixit impatori. Domine ista repre-
hendit vos quia adoratis ydola. et ipsi
christiani adorant etiam ydola seu ymagines
se. Respondit beata chaterina. Non ado-
ramus nos imagines sicut nec tu ado-
ras litteras. Sed quas tu tenes litteras
Respondit presbiter vt reducant michi ad me-
moria et representant facta se. Et beata
chaterina. Et propter hoc est nos tene-
mus imagines ad representandum. et re-
ducendum ad memoria. Quando. n. vide-
mus crucem representatur nobis passio

christi. et reducimus ad memoria. sicut no-
tabile opus impatoris depingitur vel
scribitur ut memoretur. Tunc fuit verifica-
ta in beata chaterina illa prophetia christi d.
luc. 21. Ego dabo vobis os et sapientiam
cui non poterunt resistere nec contradice-
re omnes aduersarij vestri. Doctores. n. et
rethores tacebant vt muti. Et impa-
tor iratus dixit. Et nunquid dicebatis quod
vnus discipulus vt minimus fuisset si-
ficiens. quare uocaui tot sapientes. Tunc
surrexit vnus de presbiteris principalibus d. im-
patori. Nunquid fuit aliquis qui ausus fu-
it se nobis comparare nec nobiscum di-
sputare. Sed ex quo spiritus sanctus loquitur in
ore istius puelle. nisi sectam deorum probabi-
liorem ostenderis. Ecce nos conuertimur ad
christum. verum deum. et hominem et mundi salua-
torem. Et omnes flexis genibus ad pedes
beate chaterine confitebantur christum verum
deum. et hominem. et mundi saluatorem.
Et fuit completa illa prophetia Jeremie.
is. Si separaueris presbiteros. scilicet fide christi-
anam a vili. scilicet a secta paganica: quasi os
meum eris. Conuertentur ipsi ad te: et tu
non conuerteris ad eos. Tunc impator
vt rabidus sicut debuit conuerti: protu-
lit sententiam. 50. doctores. seu retho-
res vt comburerentur statim. qui dix-
erunt beate chaterine. Erit periculum si
sine baptismo morimur. Respondit ex
quo non potestis recipere sacrum bap-
tismum. martirium suplebit quod erit vobis in
baptismum. Dicat miraculum quod fuerunt
illesi ab igne qui nec vestes nec capillos
capitis combusit nec senserunt dolorem in
morte. Sed sicut sine dolore homo spi-
rat haelitum sic tradiderunt animas suas in
manibus angelorum. Ecce victoria disputa-
tionis philosophice. Et possumus di-
cere b. chaterine. Disusa est gratia in la-
bijs tuis se. Dicit b. Grego. quod bona vi-
ta ostendit quid et quomodo debet homo loqui.

Tertia disputatio et fortius fuit tyranni-
ca terribiliter. Videns impator quod multi

cōuertebantur ex miraculo: cū blādīs
v̄bis voluit emolire eā d. tu decepisti
illos phos cū magna tua eloquentia z
scientia. z mereris mortē. s; si vis ado
rare ydola remittā tibi mortem z eris
v̄roz mea. z faciā tibi ymaginē zc. U
dens q; nihil faciebat sic. fecit sibi qua
tuor argumenta. Primum per locum a
dolore. sed r̄ndit per patientiā. Et hoc
fuit quādo nuda posita fuit ī eculeo cū
scorpionib; zc. Dicatur pr̄ticha quō
riui sanguinis decurzebāt ripā. Respō
dit p̄ patientiā. ihs ay ihs. Nō sunt
cōdigne passiones huius temporis ad
futurā gloriā ad rō. 8. Secundū fuit
per locū ab horroze. Et hoc quādo po
sita fuit in carcere tenebroso z fetido
vt paueret z q; nō daret ei cibus nec
potus. 12. dieb; ut ibi moreretur fame
sed ibi respōdit per p̄sidentiam. z vene
runt angeli z illuminauerunt carcerē;
z in noīe ih̄u curauerūt vulnera z pla
gas z quolib; die portabant sibi cibum
Quod vidētes porphiri z regina p̄te
runt se cū. cc. militib;. Poterat tunc di
cere beata chaterina cū dō. Dñs regit
me z nihil mihi deerit. in loco pascue
ibi me collocavit. Tertium fuit p̄ locū
a terroze. Imperator credens q; esset
morta. quādo vidit eam dixit. Quis
dedit sibi cibū. z voluit occidere custo
des. sed ipsa p̄hibuit. d. q; nō custodes
sed x̄ps p̄uidit sibi. Imperator autem
spumās z cogitans quale tormentū da
ret sibi. dixerunt sibi aliqui q; facerent
duas rotas volnētes se vna p̄ alia; zc.
vt terzerent nō solum eā sed alios xp̄ia
nos zc. huc argumento respōdit per p̄
stantiam d. Ecce. n. de; adiuuabit me
z dñs susceptoz ē anime mee. Quartū
fuit p̄ locum a timore. Dicit ph̄s q; vlti
mum terribiliū est mors. Quādo enim
imperator vidit q; tot cōuertebantur
v̄sis tot miraculis z occisione gentiliū
a rotis. p̄cepit sibi caput amputāi. Tūc
b. Cha. respōdit per perseuerantiam z

flexis genibus orauit regratiās deo de
castitate ī qua eā conseruauit. z de vi
ctoria. z d̄ perseuerantia z orauit pro sui
memoriā agentibus. z statim vox de
celo dixit. Veni dilecta mea. sponsa
mea. Ecce tibi beatitudinis ianua ape
ritur z ne solliciteris d̄ his q; postulas.
Nam his qui passionem tuam celebra
bunt opem de celis promitto. Et mox
decollata est. fluxitq; pro sanguine lac
in signum virginitatis. Accedentes au
tem angeli visibiliter corpus eius z ca
put per aera detulerunt in montem sy
nay. Ibi fabricato sepulcro angelicis
manib; vbi inter alia innumera miracu
la que fiunt ibidem vnum est insigne
q; de sepulcro ipsius oleum dicitur in
cessanter emanare Et possum; dicere.
illud Mat. 4. Ecce accesserunt angeli
z ministrabant ei zc. Deo gratias.

In festo bti Johānis an̄ portā latinā.

Hic est discipulus ille quem dili
gebat. Jo. xxi. Sancta mater ec
clesia hodie facit festum z ma
gram solēnitatem de sancto Johanne
euangelista que dicitur beati Johānis
ante portam latinam. Bis in anno ec
clesia facit festum de beato iohanne
euangelista. Primum festum z maius
est tertium festum post natiuitatem do
mini. Secundum est hōdiernum. Et d̄
isto habeo vobis predicā. Et si placet
deo habebimus bonas doctrinas z spe
culationes z morales instructiones.
Sed primo salutetur virgo maria zc.
hoc verbum loquitur de beato iohan
ne euangelista d. hic est discipulus ille
zc. z loquitur de amore ih̄u christi ad
beatum iohanne; . Ideo ego habeo mo
tuum z rationem declarandi modo
quot sunt gradus amoris z dilectionis
quos deus habet ad suas creaturas.
Et amore uestri quesui in sacra scri
ptura. Et inueni q; sunt tres gradus.

Primus de amore generali.

Secundus de amore speciali.

Tertius de amore singulari.

In primo gradu. deus diligit oēs creaturas generaliter sine exceptione. In secundo diligit solū bonas personas. In tertio gradu diligebat iohānem euāgelistam per suam conditionem simplicē. Et de tertio gradu dicit thema. hic ē discipulus ille. q. d. iesus. s. amore singulari. Ecce hic i summa tota mā predicāda.

Primus gradus diuine dilectiōis ē q̄ deus diligit oēs creaturas generaliter sine vlla exceptione: q̄ nulla creatura eximitur. Nō solū deus diligit āgelos sanctos: z hoīes: sed etiā aīalia. arbores: lapides zc. Rō patet ad oculū. Nā quilibet bonus artifex siue magister diligit oīa opera sua quācumq̄ modica. In tm̄ q̄ moleste gerit si eis i aliquo d̄trahat. Verbi gr̄a. Si artifex domum cū oī sapiētia sua fecit vnā p̄crā domū optime dispositam z ordinatam si de illa dicat malum. z detrahatur: displicebit maḡo. nec i hoc hēbit patientiam cum velit in suis operibus laudari z comēdari. Sic ēt deus a principio fecit domū huius mūdi sapiens. z dispositā et ordiatā. sup̄ in celo sunt camere. s. māiones paradisi i quibus habitant nobiles z barones. amici regis iesu xpi. fenestre sunt sol z luna z stelle: nos aut sumus hic inferius i stabulo cū bestiis. De ista domo dicit p̄ph̄a Baruc. 3. O ysrah q̄ magna ē dom̄ d̄i. scilicet gloria: z ingens. i. iextimabil̄ loc̄ possessiōis eius. Magnus z n̄ h̄z sine; sup̄le in durationē. excelsus z imēsus. hanc domū fecit deus cum magna sapientia: mēsurā: z liuel. Un̄ d̄ ps. 103. Quam magnificata sunt opera tua domine. oīa in sapientia fecisti. Quia ergo omnes creature sunt opa dei. iō oēs creaturas diligit generaliter. nec h̄z paciā: si aliquis dic̄ malū de suis creatu-

ris q̄tuncūq̄ modicis. Imo i eis vlt̄ comēdari. Iō q̄n tu videb̄ serpētē. bubonē. seu aliqd̄ aliud turpe at̄ nō maledicas ei. q̄ magnum peccatū ē. s; dic̄ benedictus de⁹ z q̄ aīal siue qualē creaturā fecit zc. Notat̄ hic miraculū de scō aulaguerio ep̄o. qui cū descend̄ ret de quodā cole indignat⁹ de magno vento maledixit v̄to. pp̄ q̄ de hoc habens magnā p̄scientiam incluxit se in quadam cela z fecit proici clauē in mari promittens se nunq̄ exire inde quousq̄ illa clavis inueniretur z i hoc cognosceret se remissionem obtinuisse d̄ peccato. Post annum vero quidam piscator presentauit sibi vnum piscem. i cuius ventre fuit inuēta illa clavis cū aperiret̄ zc. Ecce q̄ peccatū ē maledicere creaturas quas deus diligit. De isto gradu amōis diuini dic̄ sapiēs. Sap. xi. Diligis. n. oīa que sunt. z nihil odisti eorum que fecisti. Nota diligis omnia que sunt. Ecce amor natural̄. z nihil odisti eorum que fecisti. Ecce sū exceptione. z assignat ratōnem d. Nec enī odiēs aliquid q̄ fecisti s; puro amore. Ecce prim⁹ gradus. Modo veniūt hic due questionēs perutiles omnibus. Prima. An sit peccatū destruerē vlt̄ occidere creaturas. Et si peccatū sit eis maledicē. Un̄ q̄ mai⁹ peccatū sit ipas destrūē. q̄ mai⁹ peccatū ē hoīem occidē q̄ ip̄; maledicere dicēdo Encara. sies tu degolat. vel huiusmodi. Idem etiā videtur de alijs creaturis. ergo nō debemus occidere pulices. pediculos. cimices z similia. Ex ista ratione fuerūt aliqui qui habebant conscientiam occidere pulices zc. Dicentes. O q̄ creature dei sunt. sed non habent conscientiam occidere perdices. galinas. z huiusmodi. Pro declaratione huius questionis. sciendum q̄ deus fecit omnes creaturas duplici fine. scilicet. Primo propter honorem z gloriam diuinalem. Secundo per vtilitatem humanalem.

Caveñ est ergo ne illud q̄ homo dicit
seu facit creaturis sit contra honorem
dei z utilitate; humanam. alias potest
homo vti crea:uris z comedere z occi
dere: quia sunt pro nostra utilitate. Iō
occidet perdices: z gallinas. mutones
z huiusmodi. non est peccatum de se.
imo concordat cum fine propter que;
facte sunt. quia pro nostra utilita
te. Et potest homo occidere pulices
zē. quia faciunt contra nostra; utilita
tem zē. Non enim permittunt nos dor
mire. Non est peccatum. imo meritus;
z oppositū eēt stulticia seu error. Ios
possumus occidere lupos: vulpes: z si
milis: quia dānificant nos. Secundus
finis principalis quare deus fecit crea
turas. est propter honorem z gloriam
diuinalem. vt in eis deus laudet z beñ
dicatur. z iste est principalis finis. Iō
magnum peccatū; est maledicere crea
turis: quia ī eis maledicatur ē creator
Ideo est quasi peccatum blaffemie: qz
repugnat huic fini principali. Et ideo
dicebat danie. tertio ca. Benedicite oia
opera domini domino. Laudate z sup
exaltate euz in secula. Si dicat. z quo
modo formice seu musche possunt deū
bñdicere. Intelligitur sic. s. benedicite
vos homines ex oibus creaturis dñm
deum laudate zē. Modo ad argumētū
si peccatū; ē creaturis maledicere. vñ
ergo q̄ maius peccatū; est eas destrue
re zē. Respondeo. Si maledictio z de
structō sumatur vniuersaliter. Dico q̄
maius peccatū; est creaturas destrue
re q̄ maledicere. Maius. n. peccatū;
est hoīem occidere q̄ sibi dicere adhuc
sis suspensus. Si autē; sumat̄ difforni
ter sic. q̄ destrueze referat̄ ad creatu
rā. z maledicere ad creatorem. maius
peccatum ē maledicere q̄ destrueze:
qz sapit blaffemiam. Ideo ap̄s ad ro.
tz. Benedicite z nolite maledicere.
Et hoc de prima questione cetera.
Secūda questio quā possētis mibi facere

est. Vos frat̄ dicitis q̄ deus diligit oēs
creaturas zē. Queritur si hoc amore
deus diligit peccatores. z damnatos. z
demones. hec questio est secundū plu
res interrogaciones ad vnā vt dicunt
loyci. ac si diceretur. dicatis frater mel
z fel ē dulce uel amarum zē. Due que
stiones sunt in vna. Ita etiā cum dicit̄
vtrū deus diligit peccatores z damna
tos vel ne: quia peccator duo dicit. s.
naturam seu substantiam hominis. z
culpam seu peccatum qd̄ est in eo. Lū;
ergo queritur vtrum deus diligit pec
catores vel ne: quia peccator duo dicit
s. naturam z culpa; . oportet responde
re cum distinctione dicendo q̄ deus di
ligit naturam quia opus suum est: sed
non diligit culpam seu peccatum: quia
non est opus suum. Nō ad hoc proposi
tum puleram similitudinem de pictore
q̄ diligit ymagines; quā ipse pinxit. Ita
de deo. ymago quam deus depinxit est
anima ad ymaginem z similitudinem
suam. Et si est maculata non vult eam
videre. In tanta; q̄ si anima posset vi
deri a nobis absq; macula velletis eā
cōedere zē. S; peccator si inducit atq;
seu turpitudinē peccati mortal̄ deus di
ligit animā qz ymago sua est: sed nō di
ligit maculam peccati mortal̄ imo p
pter illam punit peccatores; eo quia ma
culauit ymaginem dei. Similiter odio
sunt deo impius z impietas eius. sap.
is. Nota similiter quare deus odit im
pietatem z propterea odit etiam impiū
ita q̄ eadem ratio odij est vtrobiq; .
Quid autē de damnatis. ad idē. Quid
n. vult dicere damnatum esse? Dico q̄
duo dicit. s. creaturam dei cum culpa
obstinatā z irreparabilē ratione cuius
datur sibi pena seu punitio dicens; vā
natis. dabo tibi penam quia tu macu
lasti z deturpasti ymaginem meā. Ita
q̄ deus diligit naturam sed non culpā.
Ideo auferis vos z caueatis a macul
peccatorum. s. superbia zē. Et que sibi

approximatur scitis mudi. Ideo vult qd
hostia i qua ipse e dictis verbis sit mu
da. z vinu mundum z pur. z corpora
lia z alia. Nam pp inuidicia fuit repro
baturum sacrificiu veteris testi. Auctori
tas Mala. p. No e volutas mea i vob
z. Fiat ergo ro. si ianimata z iratiōa
bilia vult deus qd sunt sine macula eo
qd sibi appropiquant. qto magis vult
qas nostras rōnales esse mundas cū
ruschada siue bugada pnie. s. p. tritiōis
cōfessionis zc. ergo vt dicit ysa. p. La
uamini mudi estote. auferte malu cogi
tationum v̄rarum. Et hoc de p̄io zc.

Secundus gradus diuine dilectiōis e
qd deus diligit de amore sp̄ali. non oēs
creaturas generalr sed solum bonas
pp̄ter earz deuotionem. Rō. quia i; bo
nus homo vel bona mulier diligit oēs
proximos amore generali. diligit tamē
parētes. amicos. z vicinos. amore spe
ciali. cum eis loquendo. cōuersando.
comedendo. da nido. mutuādo zc. Ita
enim sunt signa amoris sp̄alis. Sic etiā
deus licet diligit oēs creaturas ḡrali
ter. tamen soluz bonas sp̄aliter diligit
cum eis loquēdo. cōuersando zc. Dicit
ysidorus i libro de summo bono. qd qn̄
homo orat. cum deo loquit. Dicēdo p̄
hōster zc. Et cum virgie maria qn̄ hō
dicit. Ave maria. Et de logē tibi. ostē
dēdo. qn̄ i orōne dat p̄solatōes aliquas
illuinationes. qz iste sunt dei loquutiōes
Et nūquid qn̄ tu orasti de mane deuo
te. vel dixisti matutias. vel missas. sen
tis in aīa singularē cōsolatōe; Deus ē
logē tecum qn̄ legis. vel studes in bo
no libro: Liber ē. n. os dei. Scdo p̄uer
fado qn̄ duo stant simul z ābulant sil.
d̄r de eis. Illi simul stant vna res sunt
cum tamen distent zc. Magis p̄pe est
deus illis quos diligit singulariter. qz
intra eos ē z semper cōuersatur z stat
cum eis. Auctoritas. i. ioh. 4. Deus ca
ritas ē z qui manet in caritate in deo

manet. Tertio comedendo qz persone
bone z deuote sepe debēt coicare. Luc
eni hō comedit cū xp̄o i mēsa sua ben̄
z ē amicus regis qui comedit i mensa
cū eo. Quarto dando Christ. n. dilec
tis suis sp̄ali amore mittit dōa. vni mit
tit donū hūilitatis. alteri donū liberali
tatis. alteri donū castitatis l patie zc.
Et iō sic amic⁹ regratiat amico de do
nis. ita ēt regratiad⁹ ē xp̄s. dicēdo gra
tes vob dñe. Ego p̄sueui eē supbus sed
vos misistis mihi donū hūilitatis. z sic
de alijs. Idē ēt de donis corp̄alib⁹. s. sa
nitatis z huiusmodi. vel t̄p̄alibus qb⁹
cūq; a deo datis. De isto amore dīc sc̄r
ptura Sapi. 7. Neiem. n. diligit de⁹ ni
si eū qui cū sapia inhabitat: Nota nisi eū
qui cum sapia inhabitat: qz isto amore
sp̄ali nō diligit de⁹ stultos sed solum sa
pientes. Modo si hinc ad talē locū eēt
vna via a dextris aspera sūi cauernis.
tñ ē segura. z a sinistris eēt alia plana
delitiosa z cū tabernis d̄ p̄tubernijs d̄
leuga i leuga. cū arb̄ib⁹. z volucrib⁹
cantantibus. tñ ē ibi vnus passus picu
losus i quo oēs trāseūtes occidūtur z
dep̄dāt. z sup turri eēt aliqs respiciēs
ambas vias z clamādo diceret labora
toribus ad dexterā respiciatis z nō ad
sinistrā: qz oēs ibi depredātur zc. Nun
quid nolētes credē speculari dicēdo
ipse. vellet qd dimittam⁹ viā bonā z de
litiosā z qd vadamus p̄ viam asperam
zc. reputabūtur fatui. z credētes sibi
sapiētes imo. Utinam inter nos n̄ eēt
multi stulti. Ecce ab hinc ad aliū mun
dum sunt due vie a dextris. vna v̄tuo
sa z sp̄alis. a sinistris ē alia. s. vitiosa
z carnal. Prima via aspa ē apud aspe
rum p̄tineri zc. s; ē segura. Iō xp̄s op
timus specular dicit p̄niam agite ap
propinquabit enim regnum celorum.
Mat. 4. Alba via a sinistris ē delitio
sa z carnalis. s. comedere. bibere. dor
mire. luxuriari. facere seu v̄dicare zc.
sed in passu periculoso. scilicet mortis

omnes denudantē depredāt & occidūt
Si dicatur etia; i alia via ē passus picu-
losus mortis ver; est sed nō depredantē
quia secum portant thesaur; meritorū
& bonor; operū; vñ ergo vobis magna
stulticia velle ire per viam sinistram
quā scitis q̄ ducit ad infernū. sciūt se
eē superbos auaros &c. & hec via d. si
dicatis q̄ ad paradysum heretic; estis qz
via spūalis ē via paradisi s; ē stult; ē
Ecce quare dicit nemine; diligit deus
&c. qui scilicet sapienter eligit viā secu-
ram. s. asperam. talibus dixit xps sicut
dilexit me pater. scilicet amore spālī &
ego dilexi vos. Manete i dilectōe mea
scilicet non dimittendo vīam bonam.
Si dicatur. dñe & quō manebimus i
dilectione vestra. Rñdet d. Si p̄cepta
mea seruaueritis que i hoc consistūt
vt homo declinet a malo & faciat bo-
num manebitis i dilectōe mea sicut
ego p̄cepta patris mei seruauī & ma-
neo i eius dilectione. Patet secundus
gradus.

Tertius gradus diuine dilectionis est
de amore singulari quo dilexit Johan-
nem euangelistam propter suam condi-
tionem. Nō solum enim xps dilexit Jo-
hannem amore generali & speciali. sed
etia; amore singulari. hoc declaratur
sic. Quilibet dominus & paterfamilias
domus diligit domum suam: & quicquid
est i ea amore generali. nō solum enī
diligit vxorem. filios. & familiam. s; ē
iumenta. Deinde amor specialī diligit
vxores. & filios plusq; seruos. & ancil-
las. Sed singulari amore diligit filius
sibi similem. pulcrum. humilem. obe-
dientem. Ita etiam i domo hui; mū-
di. Deus vt paterfamil. diligit omnes
creaturas generaliter. & bonas spālī
Sed inter omnes habebat vnum filiū
sibi similem. pulcrum. i. virginem hūi-
lem & obedientem. secus de alijs aplīs
qui omnes habuerunt vxorem. s; Jo-

hānes semper fuit pulcer. Primo i ore
nō loquēdo de illa mā. i oculis aspecti-
bus & auribus nolens audire turpia. i
manib; a tactib; mal. In corde a ma-
lis desiderijs & cogitatiōibus. Propter
q̄ xps i passione existens i cruce cum
vidisset ibi matrē tristē ad mortē. no-
lens ipsā solare & volens oñdere amo-
rē quē habebat ad Job. sciēs ē q̄ vgo
maria singulari amore diligebat Johā-
nem. dixit virgini mri q̄ reciperet Jo-
hannē i filiū. Ecce amor singularis ex
sua pulcritudīe vīrginitatis. O q̄stus; &
berem; laborare vt essem; pulcri & ca-
sti. vir & vxor seruantes modū sūt pul-
cri. magis tñ pulcri sūt illi q̄ viuūt cō-
tinenter. sed sup oēs pulciores sūt vīr-
gines. Tales. n. singulr diligit a xpo
vt p; de bto Johāne. de cuius dilectōe
dicit thema. hic ē discipulus ille quē
diligebat ihs. Dicit hic glo. bede. Dili-
gebat iesus Johānem nō exceptis ecte-
ris. s; singulr solū. S; p̄ ceteris quos
diligebat familiari; vñ quē specialis
prerogatiua castitatis āpliori dilectōe
fecerat dignū. Nō huius singularis di-
lectiōis signū ex euāgelio hodierno. &
ex ystoria presentis festi de dolio serue-
tis olei. Dīc euāgelīū q̄ xps volēs ostē-
dere petro martirū qd̄ debebat pati p̄
xpo dicebat sibi cū eēs iunior cigebas
te & ambulabas vbi volebas: cū autē
senueris extends man; tuas. scilicet
i cruce & alius te cinget. scilicet i cru-
ce ligando. & ducet quo tu nō vis. sci-
licet ad mortem. Ideo veni sequer me
idest sicut ego moriar i cruce ē & tu
Petr; vō uidens Johāne. volens sci-
re si moreretur etiam per martirū dī-
xit xpo. Dñe hic at̄ quidē Et quō morie-
tur; Respōdit iesus. Sic cum volo ma-
nere donec veniā. quid ad te. tu me se-
quere. Ex hoc aplī opinati sūt q̄ Jo-
hannes n̄ moreret vsq; ad diē iudicij.
cum dicit donec veniam. Sed ipsemet
Johannes auullat opinionem illaz. d.

Et nō dixit ies^{us}. qz n̄ mori^{us}. sed sic euz
volo manē donec veniā. Nō sic eū vo-
lo manere. s. ne moriat^{ur} p̄ martiriū. qz
lz multoties fuerit i tormēto zc. de^{us} tñ
eū cōseruauit quousqz fuit. 99. ānorū.
tñc xps venit ad eū. d. Uent dilecte mi
zc. Ecce q̄ dixit sic eū volo manere. s.
sanū vniū z incolumē donec veniam
s. ad eū. Recte xps Johāni amorē oñ
dit quē oñdit vgi matri ad quā vēit in
fine d. veni colūba mea zc. De Johan-
ne. Ecce rō q̄ n̄ fuit mortuus cū a do-
mitiāo ipatore fuit missus i dolio feruē-
tis olei i roma. añ portā latinā eo qz p̄
creta ipsius ipatoris p̄dicabat fidē xpi
Dicat^{ur} hystoria breuiter z fuit cōpleta
pphia ysa. q̄ recte v̄r fuisse de b. Johā-
ne. dicēte xpo Johāni cū ābulaueris i
igne nō cōbureris z flama nō ardebit
i te. qz ego dñs de^{us} tu^{us} scūs ysr̄l salua-
tor tuus ex quo honorabil^{is} scūs es in
ocul^{is} meis z gl̄ios^{us} z ego dilexi te. ysa.
43. Nō honorabil^{is} scūs es i ocul^{is} meis.
aliqui sunt honorabiles i oculis genti-
um siue hoīum sed n̄ i oculis dei. Aliq-
ui oppositū i ocul^{is} dei s; nō hoīum. Ali-
qui nec in oculis dei nec hoīum. Aliq-
ui sūt honorabiles i oculis dei etiam
i ocul^{is} hoīum. istud ē mel^{ius}. Pami sunt
ypocrite facie palata z extra oñdentes
magnā hūilitatē. Intus aut sunt pleni
supbia. vanagloria p̄sumptōe zc. Tales
i oculis dei qui videt corda nō sunt ho-
norabiles. illi aut q̄ sunt honorabiles i
oculis dei. s; n̄ hoīum sunt p̄sone deu-
te q̄ orant z faciūt p̄niam sed forte ali-
quoties faciūt aliqua bōa vel bona in
tēpore. tñ gētes scādali^{zantur} qz forte i
caute z iprudēter agūt. Talib^{us} dic̄ apo-
stol^{us} 10. 12. Prouidētes bōa n̄ tñ corā
dō s; corā hoībus Tertij q̄ nec i oculis
dei nec hoīum sunt honorabiles s; a-
bomiabiles sunt publici z notorij pec-
catores vt cōcubiarij z meretrices lu-
sores zc. De quib^{us} dicit scriptura p̄. 2.
Letantur euz male fecerunt z exultāt

in rebus pessimis quoz vie peruerse z
ifames gressus eoz. Quartij q̄ sunt ho-
norabiles i oculis dei z hoīum sunt illi
qui talr viuit z talem intentōe; hēnt
i factis q̄ q̄quid dicūt vel faciūt totū
faciunt pro honore dei z salutōe a^lar.
cauet ne i aliquo scādali^{zantur} gētes. vñ
ap̄s de se dicebat. prima ad cor. 8. Si
esca scādali^{zantur} fr̄ez meū n̄ māducabo
cānes i etnū ne fratres meum scanda-
lizem. De isto gradu dicit scriptura de
tobia z cognatōe sua. omnis autem co-
gnatio eius. z omnis generatio eius i
bona vita zc. Tobie. 14. In isto gradu
fuit b. Johannes euāgelista. Ideo sibi
dixit xps. Ego dilexi te.

In isto sermōe tota vita saluatoris no-
stri est figurata tota in missa.

Quodcumq; dixerit vobis faci-
te. Johā. 14. De presenti habeo
predicare de quadam materia
multum deuota z inusitata. scilicet de
vita domini nostri iesu christi quomō-
tota est expressata. figurata. z rep̄sen-
tata i missa. Sed vt mā sit deo accepta-
bil^{is}: z nob^{is} meritabil^{is}. salutē vir. ma.
Inter omnia nobis multūz necessaria
z saluationi proficua. principale z ma-
tus est obedientia ad p̄cepta dei. non
credat aliquis q̄ aliter possit paradisu
intrare nec saluationem habere. Nō
per signoriam temporalem. Non per
p̄relationem spiritualem. Non per sciē-
tiam intellectualem. nisi solum ex obe-
dientia generali. Ratio p; p̄ experienti-
as cottidianas. Qui eniz vult aliquod
bonum obtinere q̄ a se non potest ob-
tinere. oportet eum gubernare secun-
dum voluntatē eius qui potest z vult
dare illud bonum. hoc patet in cor-
pore. in anima. z etiam in vita. Primo
in anima. Certum est q̄ qui vult habe-
re sciētia quā n̄ potest itelligere oportet

eū stare obediēt: e d̄terminatōi z decla-
rationi ei⁹ magistri. Jō phs. Adiscētē
o; credere. Alr autem si vellet dispu-
tare cū magistro q̄re A n̄ est b. q̄re po-
ti⁹ b. q̄ A. z huiusmodi nō faceret be-
ne O; n. cum simpliciter credere. si sci-
entiā vult habere. Secūdo hoc p; in
corpore. Si aliquis infirmatur z vult
sanari nec potest sanitatem p se obtine-
re s; misterio medici o; cum regi z gu-
bernari iuxta consiliū determinationē
z ordinationem medici. Jō augustin⁹.
Se ipm iterimit qui p̄cepta medici ser-
uare contēnit. s. comedendo vel oua z
huiusmodi infirmo nocua. vel bibēdo
vinum zc. Tertio hoc idem patet in vi-
ta. Dicatur ystoria breuiter que habet
gen. 41. Ubi legit q; i egipto fuit famis
maxima. 7. ānis cōtinuis: quia nō semi-
nauerunt nec pluit. ioseph autem qui
habebat spiritū pphie fecerat p̄uisio-
nem: populus autem ex indigentia ve-
nit ad regez dicēdo. Dñe quid faciem⁹
zc. Rñdit rex z dixit. Ite ad yoseph.
Et quicquid dixerit vob facite quasi d.
Vultis habere vitā: state ordinationi
z voluntati ioseph. Patet regula. Mō-
do ita est q; celestem gloriā null⁹ po-
test p se habere. Null⁹ enim pōt in taz
altū ascendere naturaliter: s; per chrī-
stī manus o; nos eam habere: ipse nos
h; sursum eleuare. Quia sicut non ha-
bemus a nobis ipsis eē nature s; a deo
qui formauit queml; nostrū z creauit
animā. dō i ps. 99. Ipse fecit nos z nō
ipsi nos. Ipse fecit nos suple in eē na-
ture. nec etiam a nobis ipsis habem⁹
esse gratie sed a deo ex pura infusione
habet ad eph. 2. Gratia enī estis salua-
ti per fidē. z hoc non ex vobis. Dei enī
donū ē. Multo magis ergo eē glie ē z
habet a solo deo. Dō ps. 83. gloriā z
gratiā dabit dñs ergo quid restat nobis
Nihil aliud nisi q; gubernemus nos se-
cundum suā voluntatē z ordinationē;
z non fm nostram sensualitatē z incli-

nationē. Ideo dicit b. luehas. 10. capl'o
q; postq; xps semel predicauerat de illa
celesti glia quidā doctor mor⁹ in cordis
deuotione z inflammat⁹ de illa gloria. di-
xit xpo. Magister quid faciendo vitā
eternā possidebo? Xps aut remisit ipm
ad legem d. In lege quid scriptū ē zc.
Vsq; hoc fac z viues. Propter hoc vir-
go maria mater pietatis cupiens oīs
saluationē dat vobis p̄siliū d. Q̄cum-
q; dixerit vobis filius meus suple hoc
facite. P; thema. Mō inter cetera que
xps nobis xpianis p̄cepit vt gloriā ha-
beamus. ē ut suā vitā sanctissimā repre-
sentemus in missa. hoc aut p̄cepit quā-
do instituit sacramentū misse. dicens.
hoc facite i meā p̄memorationē. Non
dixit in memoriā passionis solū: sed taz
vite q; passiōis. Dicēt aliqs. hoc solū p̄-
cepit sacerdotib⁹. Uer⁹ ē q; solis sacer-
dotib⁹ p̄cepit fieri. s. celebrādo. s; tā cle-
ricis q; laycis p̄cepit mēozān missā. s.
audiēdo. Et inuēio q; tota vita dñi nrī
ihu xpi. s. a sua benedicta incarnationē
vsq; ad suā resurrectionē expressat. si-
gurat. z rep̄ntat i missa ex. 30. opib⁹ q;
sunt i missa figurantib⁹. 30. opa xpi vi-
te p̄cipalia: q; opa q; xps fecit in vita
sua nō possunt p̄prehendi sub certo z d̄-
terminato nūero. Jobā. vlt. Sūt z alia
m̄ta q; fec̄ ihs q; si scribāt p singula nec
ipm arbitroz mundū capē posse eos q;
scribēdi sūt libros. Jō non intelligatis
q; velim dicē oīa secreta misse q; sūt isti-
nita vt athomi i radio solis. s; dicā opa
p̄cipalia q; xps fecit i hoc mūdo p no-
stra redēptione z saluatōe. Et sunt. 30.
Primū op⁹ qd dñs nr̄ ihs xps fec̄ i h
mūdo p nr̄a redēptione fuit sanctissima
incarnatio qm̄ voluit de celo descēdere
z secrete vterū vginis intrare. z vestē
humāitatis induere. Et l; sola psona fi-
lij dei fuit iduta: tamē oēs psonē diuīe
fuerūt induētes. Pater. n. fuit induēs:
z spūs. s. z fili⁹ induēs z induit⁹. Istud
op⁹ mirabile figurat z expressat i mis

sa solēniter celebrāda . Quā p̄lat⁹ papa
vel ep̄s rē . descēdens de suo palatio i
trat sacristiā z secrete induit a tribus
s. a se . dyacono . z subdiacono . Sic xp̄s
itruuit sacristiā vteri v̄ginalis . papa z
sacerdos i eternū fm ordinē melchise
dech . O q̄lis sacristia z q̄tas reliquias
cōtinet . In hac fuit xp̄s induit . Modo
p̄templare hic modicū q̄ sacerdos de
bet missā celebrare . 7 . vestimēta indu
it secrete . Prīmū est suppellicē . Secū
dum amictū . Tertiu alba . siue camis .
Quartū cingulū . Quintum manipulū
Sextum stollā . Septimū casulā . Ista
7 . vestimenta seu indumēta significāt
7 . vestes xp̄i . i . v̄tutes . De quibus ysaie
xi . Egredietur virga de radice yesse z
flos de radice ei⁹ ascendet z quiescet su
per eū spiritus sapiētie z intellect⁹ spi
ritus p̄lij rē . Item de eisdem ysa . 4 .
apprehēdent . 7 . mulieres virū vnū . i .
7 . virtutes sp̄s sancti . viz a virtute v̄
tuosum . s . xp̄s . ergo hoc facite i meam
cōmemorationē . Scdm opus fuit q̄
voluit nasci de vtero v̄ginali z exire i
hoc mundo cum magna claritate z eē
inter v̄ginem z ioseph . z voluit poni i
ter bouem z asinum angelis cantanti
bus gloria in excelsis deo rē . hoc figu
ratur q̄ sacerdos idutus vestibus sa
cerdotalibus exit sacristiam inter dya
conem z subdiaconē figurātes virginē
z ioseph . Accoliti significāt bouē z asi
num . z chorus cantat gloria i excelsis
deo . z pulsant campanē . z sacerdos
exit lete ostēdens q̄ xp̄s sine misericor
dia matris exiuit vteri v̄ginis orna
tus tanq̄ sponsus . i die nuptiarū dō . In
sole posuit tabernaculum . i . virginem
mariam ex puritate . z ipse tanq̄ spon
sus . s . optime ornatus procedens d̄ tha
lamo suo . Tertiu opus xp̄i mirabile
fuit quando octava die voluit circum
cidi : quia sicut latroni amouentur au
res in signum furti . Ita datur circum
cisio in signum furti ade in quo xp̄us

non fuit particeps . tamē sicut peccato z
voluit humiliari ad recipiendū circum
cisionem . hoc opus figurat z represen
tatur a sacerdote quādo humiliatus co
ram altari dicit confessionē ostēdens
se peccatorem z deponitur gremiale in
quo figuratur amorio seu depositio illi
us pellicule xp̄i rē . Et fuit verificatus
verbum apli d . ad ro . 8 . Filium suum
misit de⁹ in similitudinē carnis pecca
ti . Nō dicit in carne peccati . sed in simi
litudinē carnis peccati . Quartū op⁹
fuit q̄ndo ab oriēte perduxit tres reges
vt eū adorarent ei offerētes aurū z
mirrā . hoc opus figuratur a sacerdote
quādo coram altare inclinatur d . Auf
fer a nobis dñe cunctas rē . Altare re
presentat xp̄m . Sacerdos dyaconus z
subdiaconus representāt tres reges .
Et primo offertur thus deuote oratōis
d . Aufer a nobis rē . Secūdo aurum
reuerende adorationis . Tertio mirra
signando se i memoriam xp̄i amore pas
sionis quasi d . illō tre . 3 . Memoria me
mor ero z tabescet in me anima mea .

Quintum quādo a virgine voluit p̄
sentari in templo z in conspectu omnū
s̄ sancto symeone z anna prophissa co
mendari z laudari . hoc representatur
a sacerdote quādo in cornu altaris di
citur introitus vbi congregantur om
nes ministri vt populus congregabat
in presentatione xp̄i . Et sicut symeon
facit vnā cantilenā . quatuor cobra
rum d . Nunc dimittis seruum tuū do
mine rē . Sic sacerdos tunc dicit quat
tuor . Primo introitū . Secundo kiriel
Tertio gloria in excelsis deo . Quarto
orationes . Sextū fuit fuga egipti he
rodus timore in quo fuit . 7 . annis quasi
exul cum virgine maria z ioseph nu
tricio . Istud opus representatur quādo
dum dicitur epistola sacerdos recedit
de altare cum dyacono z acolito z va
dit sedere ad p̄sbiterum z ibi facit . 7 .
Primo dicit epistolā . Secūdo R̄soriū

Tertio alleluia. Quarto profam. Quinto ibi ministratur in calice mē sacrificij. Sexto benedicit incensu; pro euāgelio. Septimo dat benedictionem **Dyacono** epistolā dicturo al' euāgelii. **S**eptimū op' fuit regressus de egipto et post q' fuit. 12. annor' remāsit solus in tēplo perditus a matre. hoc representatur a sacerdote quādo de presbiterio reuertitur ad altare. vbi remanet solus quādo dicit euāgelii et audit euāgelii; vt xps audiebat doctores legis. Deinde dicto euāgelio veniūt ad sacerdotem **dyacon' et subdiacon'** quēadmodū venērunt ad xpm virgo maria et Joseph ipm perquiredo. **O**ctauū opus est q' seruiebat in domo matris. dicit lucas q' erat subditus illis. s. virgini matri et ioseph. qz filius hominis nō venit ministrari s; ministrare: qz vt dicit nichola' b' lira etiā iuuabat Joseph ad seran' asseres. hoc seruitiū figuratur a sacerdote quā dicto credo et offerto ministrat calicē ipsum offerēdo d. Suscipe sancta trinitas etc. **N**onū fuit quā venit ad baptismū iohānis s; nō idigeret sicut nec circuncisione qz purus erat et scissimus. sed ad dan' exemplum nobis. hoc significatur a sacerdote quā dicit. Lauabo etc. et lauat digitos nō q' iam nō sit lotus: sed representat baptismū xpi in hoc. **D**ecimū est quā post baptismū immediate intrauit desertū et ieiunauit. 40 diebus et 40. noctib' Mat. 4. Et tunc orat p' nobis secrete. sic christ' secrete et solus orauit. Debet tūc sacerdos ieiunare abstinēdo ab omni mundana cogitatione. Undecimū opus fuit quādo post ieiunū et secretā orationē xps cepit alta voce pdicare qz ante non predicauerat publice ex inde. s. post ieiunū cepit xps predicare. s. fidē catholicam seu euāgelicā et correctionē peccator'. Sicut ipse pdicabat ore faciebat opere Act. primo. Cepit yhs facere. et facere op' fuit magne humilitatis ac si rex se-

eisset ordinationē quas ipsemet p'coniādo pmulgaret vt fides maior daret. Ita fecit xps. hoc opus figurat a sacerdote quā alta voce cantando et eleuatis manibus incipit prefationē in eleuatione manū ostendit q' xps nō solus verbo sed opere predicabat. Ideo ap' ad ro. 15. Nō audeo aliquid loqui eor' que p' me nō efficit xps. **D**uodecimū op' fuit miracula magna que faciebat ad cōfirmationē doctrine. cecos illuminando. infirmos curādo. leprosos mudando. mortuos suscitādo etc. hoc figuratur a sacerdote quādo finita pfatione dicit. Sanct' sanct' etc. Ter dicitur sanct' et semel dñs deus. ostēdens q' miracula xpi fiebant virtute trinitatis et vni' dei. **T**ertidūdecimū op' fuit quā tempore passionis instāte cum discipulis suis fecit cenā. in qua secrete fecit magnū sermonē ap'is. quem iohānes scripsit et nos appellam' testamentū. hoc opus figurat quādo sacerdos sol' ministris audientibus dicit. Te igitur clementisime pater etc. **Q**uartūdecimū fuit quādo post cenā cum discipulis exiuit in ortum et orauit ter d. Pater si possibile est transfer calicē hunc a me. Et fact' ē sudor eius velut gutte sanguinis decurrētis in terram. Et angelus domini confortauit eū vt seruus animū dōni sui. siue animās dñm suum ad bellum ingressurum. Istud opus trine. orōnis figurat in missa quā in canōn iuxta consecrationem sacerdos facit tot cruceas dū dicit etc. **D**ecimūquintū fuit quā seā oratione venit multitudo iudeor' ad ortum ad capiēdū xpm et ducefi coram iudicibus vbi fuit sententiā ut crucifigeretur qui nō appellauit s; baianans sibi crucē exiuit in eū qui dicit caluarie locus. hoc figurat in missa quando sacerdos recipit hostiā. quādo dicit. Qui pdie q' pateret. et facit signū ✠ significans sententiā crucifixionis xpi. Decimū sextū fuit exequutio ipsi' crucifixio

nis. Dicat præticha. Hoc figurat in missa quando a sacerdote eleuat hostia consecrata. nō cum vna sola manu: sed cū duabus. hostia alba figurat xp̄i corp⁹ albu; quia sine sanguine. Deinde eleuat calicem in quo representatur quō xp̄s deo patri ei⁹ sanguinē obtulit in pretiū nostre redēptionis. **D**ecimūseptimū opus fuit quando xp̄s non cessauit orare in cruce d. hely. hely zc. hunc psalmū Deus deus meus respice cū sequētib⁹ vsq; ad illū versum. in man⁹ tuas domine comendo spiritus meū zc. Et sic dixit. iso. versus ad comendationem psalterij vbi sunt. iso. psalmi. Nō de oblationibus iudeorū. aliqui dicebant si rex ysrah est zc. Alij. alios saluos fecit zc. Alij. va qui destruis templū zc. Ipse autēz semper continuauit suā orationē secrete z summissē. hoc figuratur in missa qñ sacerdos secrete post corporis xp̄i eleuationē dicit. Un de z memores nos dñe zc. cum silētiō **D**ecimūoctauū opus qz non solū voluit habere quatuor vulnera manūz z pedum. s; etiam voluit habere latus perforatum. hoc figurat in missa: qñ sacerdos facit. s. cruce d. cōdo. Per ip̄s zc. **D**ecimūnonū op⁹ fuit qñ in cruce alta voce dixit. verba. Primū fuit rogādo p crucifixorib⁹ suis d. p̄ ignoscite eis qz nesciūt qd faciūt. Scdm qñ rñdens latroni dixit. Amē dico tibi hodie mecū eris in paradiso. Tertiu qñ dixit vgi matri q stabat iuxta crucē plēa sanguine filij q q̄si mōiebat p dolor. M̄r ecce fili⁹ tu⁹. Quartū qñ xp̄s dixit iohāni euāgeliste. Ecce m̄ tua. Quintū qñ p̄derat totū sanguinē dixit. Sitio. Sextū psalmatū ē. Septimū. In man⁹ tuas dñe zc. Et inclinato capite q̄si recipiēs p̄geriū a matre d. m̄ ad deū sitis z expirauit. hoc figurat in missa qñ sacerdos alta voce dicit p̄ n̄r in quo cōtinētur septē petitiones. **V**igesimū opus fuit qñ morte humanitatis fuit diuis⁹ in tres

partes. In animā que recessit. In corpus q in cruce remāsit. z in sanguine qui ad pedes crucis effusus fuit. hoc figuratur in missa quando sacerdos in tres partes hostiam consecratam diuidit. Diuinitas autem nūq; fuit diuisa. nec ab aliqua parte separata imo semper cū sanguine fuit diuinitas. Sicut si ego diuiderem ad radium solis vnāz petiam cristalli. licet cristallum diuidatur. sol non diuid. f. nec separatur. Claritas solis ymo remanet ad q̄libet partem cristalli diuisam. Idem de claritate diuinitatis que totam xp̄i humanitatem replebat: qua humanitate diuisa in tres partes diuinitas remansit cum qualibet parte. **V**igesimūprimū fuit quando multos conuertit in sua passione. Primo latronem d. domine misere re mei zc. Scdo cōtritionem quando dixit. Uere filius dei erat iste. Tertio totum populū cōem z simplices. Dic b. lucas. 23. Et ois turba eorū qui simul aderāt ad spectaculum illud z videbāt que fiebāt percutientes pectora sua reuertebant. Tres conditiones gentium tunc conuertit. Ideo in missa hoc signando dicitur ter. Agnus dei. In quibus petimus remissionem peccatorū ut parcat nobis sicut illis pepcit. percutiendo pectora nostra. In tertio autē agnus dei petimus pacē. **V**igesimū secundū opus fuit qñ post mortē eius aia nō ascēdit in celum cū posset ascēderi si voluisset: s; ex hūilitate voluit d̄scēdere ad inferos z dare gl̄ia; sanctis p̄rib⁹ quos voluit extrahē z liberare. hoc figurat in missa qñ sacerdos dicit agnus dei p̄mittit descēdere partē hostie in calice que inebriat sanguine ut sc̄i patres inebriati fuerūt gl̄ia diuine visionis zc. **V**igesimūtertū opus fuit quia deposito corpore d̄ cruce p ioseph ab arimathia z nichodemū: vgo māia ip̄m recepit ip̄m de osculās p̄plās vulnera flens dicebat. O porte paradisi zc.

hoc figuratur in missa qñ sacerdos; corp⁹ xp̄i i manib⁹ dicēdo. Dñe ihu xp̄e zc. **Q**uagesimū qrtū fuit qñ voluit se peliri i monumēto nouo linteamie iusolutū corp⁹ cū mirra z aloes. hoc figurat i missa qñ sacerdos coīcat. Corpus enī sacerdotis mēumētū xp̄i ē. Et d; eē nouū z mundū a luxuria z a corruptōne zc. Credit ē q sanguis xp̄i effusus iuxta crucē ē fuit posit⁹ i monumento qd figurat qñ xp̄i sanguis sumit a sacerdote. Propter hoc corp⁹ sacerdotis fact⁹ ē illo monumēto lapideo z irōabili in quo fuit positū z sepultū corp⁹ xp̄i mortuū z iusolutū suū aīa z suū sanguīe Sed sacerdos sumit corp⁹ xp̄i n̄ mortuū sed viuū. z ipassibile. z imortale cum sanguīe cū aīa zc. **Q**uagesimū qntū op⁹ fuit gl'iosa resurrectio d̄ morte ad vitā gl'iosā z imortalē. hoc figurat in missa qñ sacerdos d̄ medio altaris vadit ad āgulū. z dyaconus iūcit corpalia vacua. Sic linteāia i xp̄i monumēto fuerūt iūcta. **Q**uagesimū sextū opus fuit qñ voluit p̄ refrectōez appere. Primo virgī matri. Deīde marie magdalene. z petro z alijs apl'is vltio. hoc repñta tur i missa. qñ sacerdos dicta coi cauda. vertit se ad populū d. Dñs vobiscuz zc. vt xp̄s. Pax vobis p̄solando m̄em suam. **Q**uagesimū septimū opus fuit qñ omnib⁹ apl'is simul p̄gregatis ap parēs dixit. Pax vobis. hoc figuratur i missa qñ sacerdos d̄ cornu altaris redit i medio. z vertit se ad ppl'z d. Dñs vobiscū. **Q**uagesimū octauū fuit qñ d̄ buit celū ascēdere dixit. discipul' suis il lud Mat. vlt. Euntē i mūdū vniuersū zc. hoc figurat qñ dicit. Ite missa ē zc. **Q**uagesimū nonū opus fuit qñ dedit p̄tatem petro apl'o z vicario suo. dicens. Pasce oues meas zc. Et simul oī bus qñ dixit. Accipite spūz scūz. quoz remiseritis peccata remittūtur eis. z quoz retinueritis retenta sunt. Jo. 20. hoc figurat in missa. qñ in medio alta

ris dicit. Placeat tibi scā trinitas zc. Humiliādo se p̄funde figurās: qz tātū posse sup̄excellētissimū. s. remittēdi pccā de⁹ dedit infimis creaturis. Quis enī p̄t pccā remittē nisi sol⁹ de⁹ Mat. 20. Trigesimū z vltimum opus fuit qñ de monte oliueti existētibus ibi virgīe maria. apl'is: z discipul' eleuatis manibus suis benedixit eis luc. vlt. z reuez sus ē in celū. hoc figurat i missa qñ sacerdos dicta missa eleuata benedixit populo. d. Benedictio dei omnipotentis patris z filij. z. s. s. zc. Et reuertit i sacristiam. hoc ergo facite in mea; com memorationem zc. Ideo cum magna deuotione missa est celebrāda a sacerdotibus. z audienda a laycis cū silētio Ecce quare dicit virgo maria i thema te. Quodcūq; dixerit vobis facite. Et cōcordat scriptura di. Eccl'ci. 3. Iudicium patris audite filij dilecti. Et sic facite ut salui sitis. zc. Quā saluationē nobis concedat qui est benedictus in secula. Amen.

FINIS.:

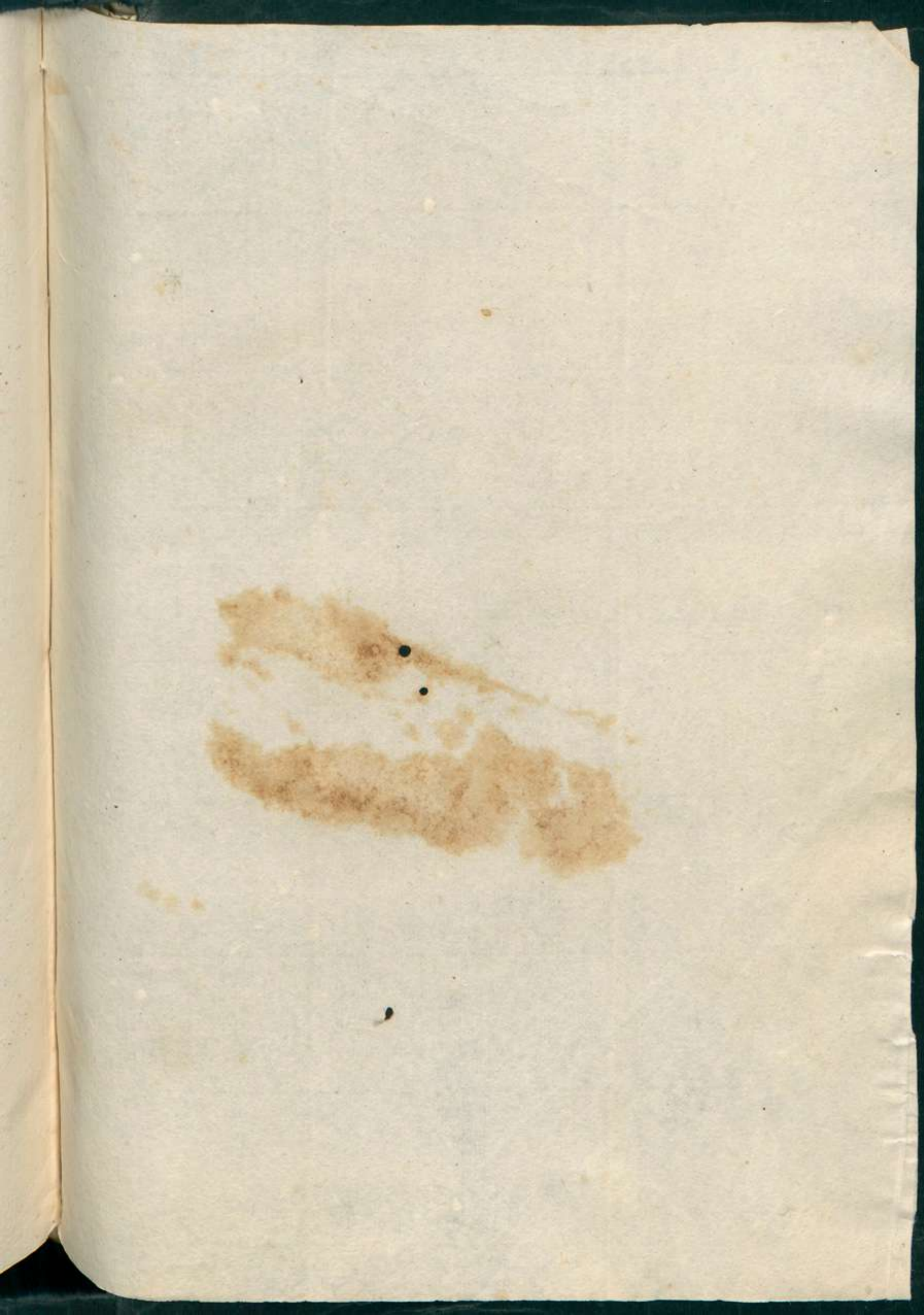
Expliciunt
 pertuiles atq; de
 uotissimi sermones
 de sanctis Reuerēdi
 patris scī vīcentij ferzarij
 ordīs p̄dicatoz. diligētissime emē
 dati per venerabilem fratrem. M. eiu
 de ordinis mediolanēsē q p̄ns opus
 ip̄rimi curauit ip̄ests Aloysij d̄ se
 gazōib⁹ fratris sui. Magr̄ vō
 Ulderich⁹ scinzēzeler reuto
 nichus impressit. M̄i.
 Anno dñi 1488. die. 3.
 Martij.

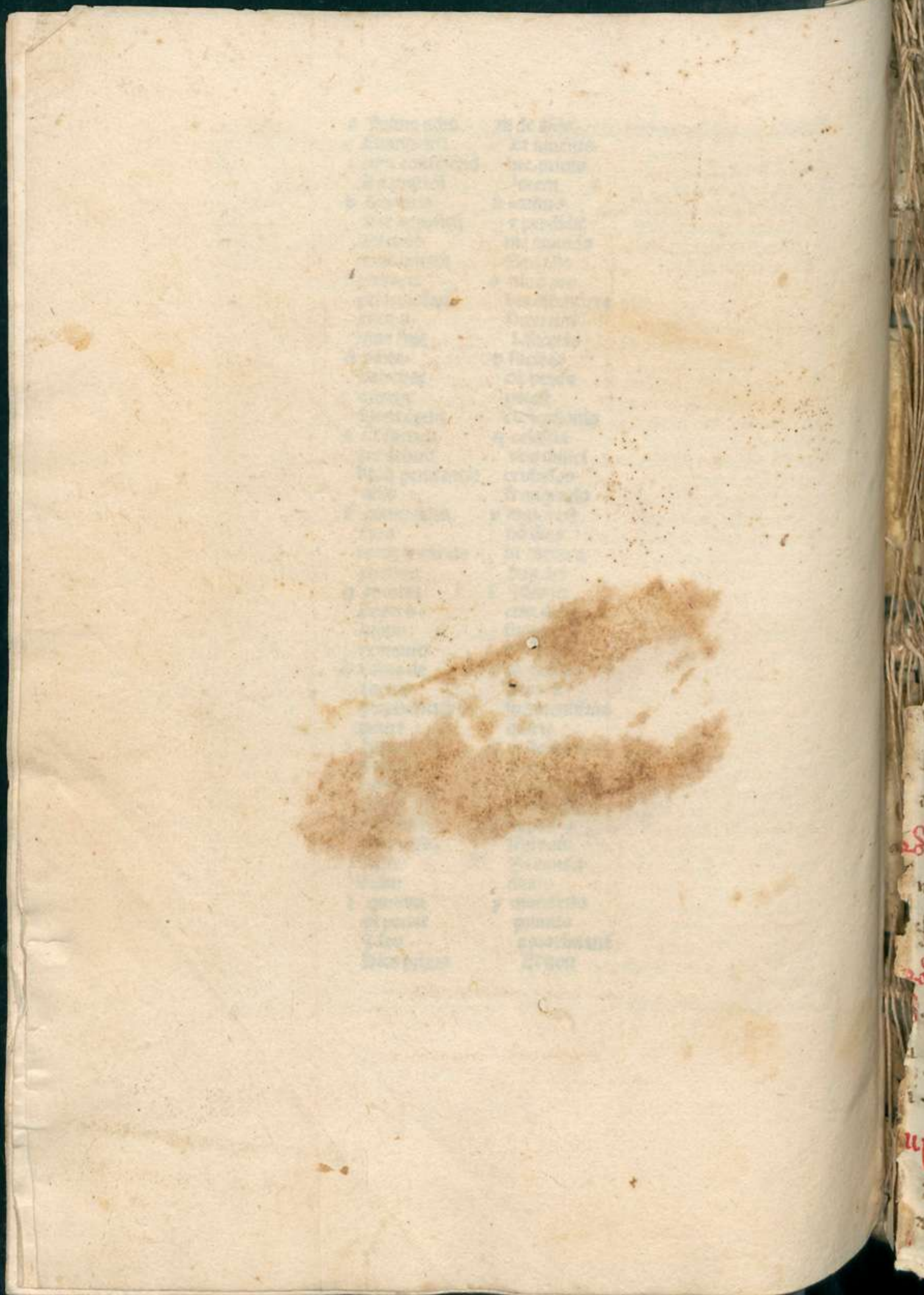
Tabula omniū sermonum p̄ntis opis .

De scō Andrea.	fol. ij .
De sancto Nicholao	fol. iij .
De sanctificatione btē Marie	fol. vi .
De sancta Lucia virgine	fol. viiij .
De sancto thoma apostolo	fol. xi .
In natiuitate domini	fol. xiiij .
De sancto stephano	fol. xvij .
De scō Johāne euangelista	fol. xviiiij .
In festo Innocentium	fol. xxi .
De scō Thōa cantuariense	fol. xxiiij .
De sancto Siluestro	fol. xxvi .
In octaua sancti Stefani	fol. xxviiiij .
In octaua scī Johānis eugle	fol. 30 .
In octaua scōrū Innocētū	fol. xxxij .
De sancto Antonio	fol. xxxiiij .
De scō Fabiano ⁊ Seb.	fol. xxxvi .
De sancta Agnete	fol. xxxviiij .
De scō Vincentio martire	fol. xli .
In p̄uersiōe sancti pauli	fol. xliiiij .
In purificatione v̄gis Marie	fol. xlvi .
De sancto Blasio	fol. xlix .
De sancta Agata	fol. l .
In cathedra scī Petri	fol. li .
De sancto Mattha apostolo	fol. liiiij .
De sancto Thoma de aquino	fol. lvij .
De sancto Gregorio	fol. lx .
De sancto Benēdicto	fol. lx3 .
In Anunciatione btē Marie	fol. lxv .
In Eadem	fol. lxviiij .
De sancto Ambrosio	fol. lxx .
De sancto Georgio martire	fol. lxxij .
De sancto Marcho	fol. lxxiiij .
De sancto Petro martire	fol. lxxvi .
De scō Filippo ⁊ Jacobo	fol. lxxviiij .
De Inuētōne sancte crucis	fol. lxxx .
In festo Corone domini	fol. lxxxiiij .
De sancto Barnaba ap̄lo	fol. lxxxv .
De scō Johāne baptista	fol. lxxxix .
De sancto Petro apostolo	fol. lxxxxi .
In cōmēoratōe btī Pauli	fol. lxxxxiij .
De sancta Margarita	fol. lxxxviiij .
De scā Maria magdalena	fol. lxxxix .
De eadem	fol. ci .
De beato Jacobo apostolo	fol. ciij .

De eodem	fol. cv .
De b. Anna matre b. Marie	fol. cvi .
De beata Martha	fol. cviiij .
In festo btī Petri ad uincula	fol. cx .
De beato Dominico	fol. cxij .
De sancto Laurentio	fol. cxv .
In assumptione btē Marie	fol. cxvi .
In eodez die	fol. cxviiij .
De sancto Bartholameo	fol. cxxi .
De sancto Augustino	fol. cxxiiij .
In decollatōe btī Johānis	fol. cxxv .
In natiuitate btē Marie	fol. cxxviiij .
In eadez	fol. cxxx .
In eadem	fol. cxxxiiij .
In exaltatiōe scē Crucis	fol. cxxxviiij .
De sancto Mattheo ap̄lo	fol. cxxxix .
De sancto Michaele	fol. cxliij .
De sancto Francisco	fol. cxliiij .
De sancto Lucha	fol. cxlvi .
De sancto Simōe ⁊ Juda	fol. cxlviiij .
In festo oīum sanctorum.	fol. cl .
In eodem	fol. cli .
In eodem	fol. cliiij .
In cōmēoratōe oīuz defūctorū	fol. clv .
In eodem	fol. clviij .
De sancto martino	fol. clx .
De sancta Cecilia	fol. clxi .
In festo btī clementis	fol. clxiiij .
In festo b. chaterie. v. ⁊ mar.	clxvi .
In festo b. iohannis ante portam lati nam	fol. clxix .
In sermone quo figuratur vita salua tois in missa	fol. clxxiiij .

a Prima alba	m de alijs
b Euangelizt	n Et inuenio
c cum consciētia	o luc. primo
d Ad praticā	p larem
e tes quia	q n manus
f Per oppositū	r z perdidit
g uolebat	s me quando
h z diuinitate	t Sed ille
i c portaret	u nias pro
k periculosius	v bis ostendere
l rara a	x Dixerunt
m quia fuit	y l. feceris
n d porta-	z p faciēdo
o habebat	aa est vetus
p carent	ab potest
q suam apuit	ac ctificationis
r e Et factus	ad q celestia
s tio debuit	ae vos amici
t litas penitentie	af erubesco
u alijs	ag frangendo
v f conjugalis	ah r maior est
w eius	ai nō dico
x tezu; traditus	aj in camera
y pientes	ak pus dei
z g oportet	al f Ideo in
aa beati b.	am ctio debet
ab lupus	an suam
ac remansit	ao sit q
ad h rarus de	ap t lo uens
ae suenit	aq gara. z
af propheticus	ar sustinentibus
ag piunt	as quirit
ah i fame	at u z stellarum
ai tis quoll.	au primus
aj hora.	av quot reges
ak glo. z	aw credebant
al k ista non	ax r z post
am mur reso.	ay stulticia
an facit	ba Secunda
ao man	bb diatis
ap l quanta	bc y manifesta
aq vt ponat	bd primus
ar Ideo	be aproximanē
as Dico primo	bf Et non

101